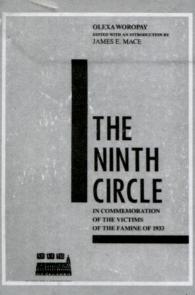
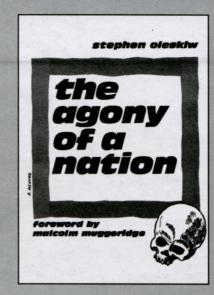
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ІМЕНІ М.ГОРЬКОГО

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ ФУНДАЦІЯ УКРАЇНОЗНАВЧИХ СТУДІЙ АВСТРАЛІЇ

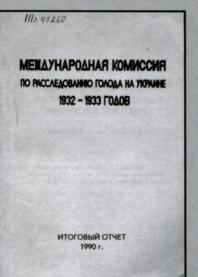
ГОЛОДОМОР В УКРАЇНІ 1932— 1933 рр.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

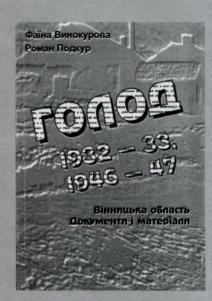


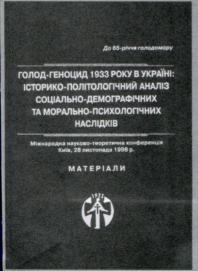


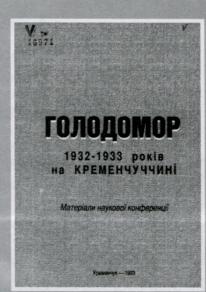








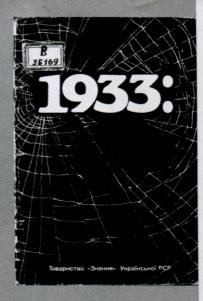




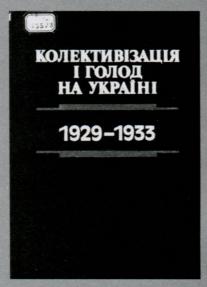




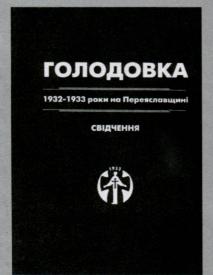


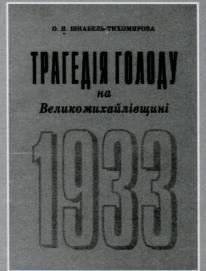


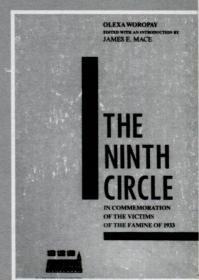












Одеська державна наукова бібліотека імені М. Горького Інститут історії України НАН України Фундація українознавчих студій Австралії

ГОЛОДОМОР В УКРАЇНІ 1932–1933 рр.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК



УДК 016:9+9(477)<<1932-1933>> Г 61 ББК 63(4УКР)61я2

Покажчик охоплює понад шість тисяч назв публікацій за 1932–2000 рр., які всебічно висвітлюють одну з найтрагічніших сторінок історії України. Посібник буде корисний науковцям, викладачам вузів і шкіл, студентам, краєзнавцям, широкому загалу читачів.

Затверджено до друку Вченою радою Інституту історії України Національної академії наук України (протокол № 8 від 20 червня 2000 р.)

Упорядники:

Л.М. Бур'ян, І.Е. Рікун

Редакційна колегія:

С.В. Кульчицький (відповідальний редактор), О.Ф. Ботушанська, В. Мотика (Австралія)

Редактори:

М.Л. Десенко, І.С. Шелестович

На англійську мову переклав
В. Мотика

Редактор англійського тексту Т.В. Богатирьова

Видання книги фінансував

М.П. Коць -

член Ради Асоціації дослідників голодоморів в Україні, представник Ради Асоціації у США (діаспорі)

ISBN 966-7891-03-8

- © Л.М. Бур'ян, І.Е. Рікун. Упорядкування, 2001
- © Л.Г. Лук'яненко. Стаття, 2001
- © О.Ф. Ботушанська. Стаття, 2001
- © С.В. Кульчицький. Стаття, 2001
- © ОДНБ ім. М. Горького
- © Інститут історії України НАН України
- © ФУСА
- © ТзОВ "Дивосвіт"

The Odesa State Scientific Library in hon. of M. Gorky
The Institute of the History of Ukraine of the
National Academy of Sciences of Ukraine
The Ukrainian Studies Foundation in Australia

THE GENOCIDE BY FAMINE IN UKRAINE 1932–1933

A BIBLIOGRAPHY

M.P. Kots Publishing Odesa – L'viv Ukraine 2001 UDK 016:9+9(477)<<1932-1933> H 61 BBK 63(4UKR)61ya2

The bibliography contains more than six thousand items of published during the period 1932 to 2000, which reveal all aspects of one of the most tragic pages in the history of Ukraine.

The publication will be of value to academics, teachers in tertiary institutions and schools, students, social studies, and the general reader.

Accepted for publication
by the Academic Council
of the Institute of the History of Ukraine of the
National Academy of Sciences of Ukraine
(protocol No. 8, 20 June 2000)

Compilers:

L.M. Burian, I.E. Rikun

Editorial Committee:

S.V. Kulchytskyi (Editor in Chief), O.F. Botushanska, W. Motyka (Australia)

Editors:

M.L. Desenko
I.S. Shelestovych

Translation from Ukrainian

W. Motyka

Editor of English text

T.V. Bogatyriova

The publication was financed by M.P. Kots –

member of the Council of the Association of Researchers of the Genocidal Famines in Ukraine, the Association representative in the USA (diaspora)

ISBN 966-7891-03-8

- © L.M. Burian, I.E. Rikun. Compilers, 2001
- © L.H. Lukianenko. Article, 2001
- © O.F. Botushanska, Article, 2001
- © S.V. Kulchytskyi. Article, 2001
- © OSSL in hon. of M. Gorky
- © The Institute of the History of Ukraine of the National Academy of Science of Ukraine
- © The Ukrainian Studies Foundation in Australia Ltd
- @ Divosvit Ltd.

ВІД УПОРЯДНИКІВ

Трагедія Великого голоду 1932—1933 рр. в Україні впродовж кількох десятиріч категорично заперечувалася КПРС та правлячою верхівкою СРСР. Причини й масштаби її приховувалися не лише від світової громадськості, а, передусім, від кількох поколінь радянських людей. Ці намагання приховати загибель від штучного голоду мільйонів селян були марними. Про голодомор знали і досить багато писали на Заході. Громадяни демократичних країн одержували інформацію з газет, журналів, книг. Що ж до наших співвітчизників, то їм матеріали про жахливі події початку 30-х років стали відомі лише після розпаду СРСР, коли очевидці змогли згадувати, розповідати, свідчити, а науковці — працювати в раніше недоступних архівах. З'явилася величезна кількість публікацій, особливо багато — у зв'язку з шістдесятиріччям голодомору, коли вперше на всенародному, державному рівні вшанували пам'ять жертв трагедії.

Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького за спільним проектом з Фундацією українознавчих студій Австралії склала науково-допоміжний покажчик, який дасть змогу читачам зорієнтуватися у величезному масиві матеріалів, що стосуються голодомору. Він включає друковані матеріали про голодомор, видані в багатьох країнах світу впродовж 1932—2000 рр.

Покажчик складається зі семи розділів: перший охоплює публікації офіційних документів та архівних матеріалів; другий — книги й статті загального характеру, наукові розвідки, спогади і свідчення очевидців; третій присвячено вшануванню в Україні та діаспорі пам'яті жертв голодомору. Такий структурний принцип збережено й у кожному з підрозділів наступного розділу, де зібрано літературу про потерпілі від голодомору області. Окремі розділи вміщують публікації про літературні твори, витвори мистецтва й виставки на цю тему. В останньому розділі зосереджені бібліографічні матеріали.

Література у розділах згрупована за прямою хронологією, в межах року — за видами видань (в алфавіті авторів і назв): енциклопедії, книги, альманахи й журнали, газети. Матеріали про увічнення народної трагедії засобами художньої літератури, твори кожного письменника подано в алфавіті назв.

Покажчик складено відповідно до існуючих стандартів на опис друкованих документів. Збережено особливості написання у заголовках публікацій, виданих за кордоном. Прізвища іноземних політичних діячів та географічні назви подано за сучасним українським правописом. На жаль, навіть найбільші бібліотеки країни недостатньо вкомплектовані українськими зарубіжними виданнями, жодна книгозбірня України не має повного комплекту періодики, виданої поза Україною. Через це частину матеріалів упорядники не змогли

переглянути de visu. Тому опис деяких з них подано у скороченому вигляді: відсутні такі елементи, як місце видання, видавництво, пагінація. Книги, не переглянуті de visu, позначені астериксом. Не вдалося встановити також вид деяких джерел публікацій (газета чи журнал), місце друку та розшифрувати всі абревіатури, що трапляються у тексті. Публікації, рік видання яких невідомий, вміщені в кінці розділів.

Користування посібником значно полегшить предметний покажчик. Упорядники прагнули розробити таку систему предметних рубрик, котра якомога повніше розкривала б різноманітні аспекти проблеми голодомору. У пошуку матеріалів читачам допоможуть також покажчики: імен, географічний, періодичних видань і видань за цільовим та читацьким призначенням. Додано список абревіатур.

Покажчик доповнюють карти формування території України за радянських часів та карта "Голодомор в Україні 1932—1933 рр.". Ознайомившись з ними, читач дізнається, яка саме територія України була охоплена голодомором.

При складанні покажчика упорядники користувалися фондами Одеської державної наукової бібліотеки ім. М. Горького, Національної парламентської бібліотеки, Державної історичної бібліотеки, Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського НАН України, Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України, Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка, бібліотеки ім. Івана та Юрія Липи ЦБС для дітей м. Одеси, бібліотеки Іллінойського університету (США). Багато літератури було знайдено в українсько-канадських центрах ОДНБ ім. М. Горького та ХДНБ ім. В.Г. Короленка. Упорядники висловлюють глибоку подяку працівникам усіх цих бібліотек за надану допомогу.

Ми вдячні за надіслані матеріали керівництву і працівникам обласних універсальних наукових бібліотек України, Центральної міської бібліотеки ім. Л. Українки (Київ), Російської державної бібліотеки (Москва), Російської національної бібліотеки (С.-Петербург), Державної публічної історичної бібліотеки (Москва), а також голові ФУСА д-ру В. Мотиці, панові Б. Ясинському (Бібліотека Конгресу, США), пані Л. Пендзей (бібліотека Торонтського університету, Канада), проф. Д. Штогрину (бібліотека Іллінойського університету, США), пані П. Рікун (Гарвардський університет, США).

Особливу подяку за матеріальну допомогу та підтримку висловлюємо дирекції Фундації українознавчих студій Австралії, особисто голові доктору В. Мотиці, покійному панові В. Дерев'янку, Крайовій управі Союзу українок Австралії та панові М. Коцю, членові ради Асоціації дослідників голодоморів в Україні.

NOTE FROM THE COMPILERS

The tragedy of the Infamous Famine of 1932–33 in Ukraine continued to be denied categorically for several decades by the Communist Party of the Soviet Union and the governing structure of the Soviet Union. The reasons for and the scope of the Famine were kept secret not only from the people of the world, but, first and foremost, from several of the generations of people within the Soviet Union. These efforts to keep secret the death from an imposed famine of millions of farmers were in vain. Quite a few people in the West knew of and wrote about the famine. People in democratic countries received information from newspapers, journals and books. In the case of our countrymen, materials about the horrific events at the beginning of the 1930's became known only after the fall of the USSR, when eye-witnesses could recount, speak of, and bear witness and academics could work on previously inaccessible archives. A large number of publications appeared, especially in relation to the commemorations of the 60th year of the Famine, when for the first time the victims of the tragedy were publicly acknowledged and honoured at an all national, state level.

The Odesa State Scientific Library named after M. Gorky in co-operation with Ukrainian Studies Foundation of Australia has compiled an academic bibliography, which will assist readers to orient themselves with the large volume of materials dealing with the famine. It includes material about the famine published in many countries of the world during the period 1932–2000.

The bibliography consist of seven sections: the first one includes official publications and archival materials; the second – books and articles of general matter, researches, memoirs and eyewitnesses' notes; the third is dedicated to the commemorations in honour of the victims of the famine in Ukraine and diaspora. The same structure is preserved in each subsection that presents information on the regions which had suffered from the famine. Separate sections include publications and works of literature, arts and exhibition on the subject. Bibliographic materials are presented in the last section.

The literature in each section is grouped in direct chronological order, by year and then within each year by type of publication (in alphabetical order by name of author and title): encyclopedias, monographs, almanacs, journals and newspapers. In the section containing information on materials devoted to perpetuating the memory of the national tragedy through literature, the works of writers are presented in alphabetical order by name.

The bibliography is compiled in accordance with existing standards for the presentation of published documents. The characteristics of the titles of items published in other countries is maintained. The names of people in politics and geographic names are rendered in accordance with the current Ukrainian orthography. Unfortunately, even the largest library collections in Ukraine are incomplete with Ukrainian periodicals and materials published in other countries. For which reason the compilers did not have

the opportunity of sighting (de visu) a part of the materials, and consequently, bibliographic details of several of them are incomplete: lacking are such details as place of publication, publisher, pagination. The books not examined de visu are marked with asterisk. In some cases it was not possible to establish the nature of the publication (newspaper or journal), place of publication, nor to decipher all the abbreviations that were given in the original text. The publications whose year of publication could not be established are placed at the end of each section.

The subject index will significantly assist in using the publication. The compilers desired to develop a thematic classification system, which would reveal as many of the different facets of the famine issue as possible. Readers will also be assisted in their searches by the following indexes: index of personal names, geographical index, index of periodicals, index of special publications and publications for designated readerships. A list of abbreviations is also included.

The volume also includes the map of the territorial formation of Ukraine during the Soviet period and the map "The Famine of 1932–1933 in Ukraine". These maps will unable the reader to see the Ukrainian territories that had been enveloped in the famine.

In compiling the bibliography, the compilers used the collections of the Odesa State Scientific Library (M. Gorky), the National Parliamentary Library, the State Library of History, the National Library of Ukraine (V.I. Verndasky) of the National Academy of Sciences of Ukraine, the Lviv Scientific Library (V. Stefanyk) of the National Academy of Sciences of Ukraine, the Kharkiv State Scientific Library (V.H. Korolenko), the I.&Yu.Lypa Library, Odessa Central Library System for Children, and the Library of the University of Illinois (Urbana-Champaign, USA). Much literature was discovered in the Ukrainian-Canadian centres located in the Odesa State Scientific Library (M. Gorky) and the Kharkiv State Scientific Library (V.H. Korolenko). The compilers express their sincere gratitude to all the people in these institutions for their assistance.

We thank the administration and the staff of the regional general scientific libraries of Ukraine, the Central City Library of L. Ukrainka (Kyiv), the Russian State Library (Moscow), the Russian National Library (St.Petersburg), the State Public Library of History (Moscow), as well as the Chairman of the Ukrainian Studies Foundation in Australia (Sydney), Dr. W. Motyka, B. Yasinsky of the Library of Congress (USA), L. Pendzey of the Toronto University Library (Canada), prof. D. Shtohryn of the Library of the University of Illinois (Urbana-Champaign, USA), P. Rikun of the Harvard University (USA) for all the material provided to us.

We express a special thanks to the Board of the Ukrainian Studies Foundation in Australia and its Chairman, Dr. W. Motyka, to of blessed memory V. Derewianko, to the Ukrainian Womens' Association of Australia, the NSW state level of that organisation and M.P. Kots, member of the Council of the Association of Researchers of the Famine in Ukraine for financial support and assistance.

ТРАГЕДІЯ НАШОГО НАРОДУ

Президент Сполучених Штатів Америки Рональд Рейган назвав Союз Радянських Соціалістичних Республік імперією зла. Російська імперія була імперією зла не тільки в її комуністичній стадії під назвою СРСР, а й упродовж усіх попередніх п'яти сторіч. Її імперський загарбницький ідеал постав із хижих загарбницьких інстинктів конгломерату угро-фінських і татаро-монгольських племен як поєднання мисливсько-риболовського способу життя з чингісхановою мрією про оволодіння всім азійсько-європейським суходолом та виходом до берегів прилеглих морів і океанів.

Психологічна установка низів московського народу на загарбання чужого в головах впливових людей знаходила теоретичне й художнє обгрунтування і створювала постійну духовну єдність, яка й пояснює, чому саме всі московські уряди завжди були загарбницькі і послідовно продовжували імперіалістичну політику.

Славнозвісний римський оратор Цицерон сказав: vitam regil fortuna, non sapientia (життям керує доля, а не розум). Це можна сказати й про народ. Доля його залежить від свідомих і підсвідомих бажань, інстинктів та порухів душі, тобто від тієї психологічної атмосфери, аури, яку створює народ і яка його відтворює. Це та атмосфера, яка заполонює душу людини, спрямовує її і дає виправдання і натхнення цьому спрямуванню. Вочевидь, тут менше раціонального і більше підсвідомого, тому воно сприймається як послання згори і як власне бажання, а не наказ збоку. Тому особа не противиться йому, а навпаки, розглядає цю спрямованість як свою і бажану.

Духовно-моральні світи московитів і українців кілька століть існували окремо. Від XVII сторіччя Україна перебуває під впливом Москви, який поступово посилюється. Поставивши українську освічену верству на службу імперії, Москва в XIX сторіччі приходить до думки, що приборкала Україну остаточно і вже немає небезпеки відриву її від Московщини.

Україна — це передусім хлібороби-трударі, що дотримувалися своїх трудових і творчих навичок та інстинктів, передавали з покоління в покоління мову, символи, звичаї, обряди, традиції і разом з ними — незнищену мрію про звільнення з-під чужої влади і створення незалежної держави. Через заборону українського слова й постійну цензуру не можно було теоретично розробляти національну ідею, пропагувати та ідейно збагачувати її, проте народ поширював її поміж собою в піснях, приповідках, загадках, дотепах тощо. Тиск окупаційної адміністрації та висмоктування наших талантів — це один чинник сумної української минувшини. Другий чинник зовсім інший: творчий характер народу, багатюща народна культура і духовно красиві, витончені, привабливі побутові звичаї сприяють утвердженню українства на давніх

українських етнічних землях, більше того, відбувається розширення етнічних меж розселення українців (наприклад, у Ставропольському краї).

Коли б історія розвивалася так, як хочуть імператори, то зі зростанням кількості російських шкіл, російської антиукраїнської освіти й широкої ідеологічної обробки українського населення, з національного духу поступово витравили б українські елементи, замінюючи їх московськими, і таким чином знищили б українство. Слава Богу, що не все залежить від імператорів, що час від часу мають місце події вищого порядку, в яких імператорська політика виявляє свою залежність від закономірностей.

Перша світова війна – явище, що виявилося сильнішим від Російської імперії (і навіть призвело до її загибелі). Крах імперської державної машини дав змогу українству відновити свою державу і заявити світові про своє прагнення до незалежного державного життя.

На жаль, відсутність української державницької еліти і, навпаки, наявність у Московщини цілих загонів проімперськи зорієнтованих еліт поставило Україну в таке несприятливе співвідношення сил, за якого зберегти державу було неможливо. Еліта виявилася непідготовленою і слабкою. А народ з прагнення до самостійності вже й після поразки збройних сил Української Народної Республіки до середини 20-х років продовжував воювати супроти чужинецьких зайд.

Керівництво імперії бачило, як із українських народних глибин підіймається потужний самостійницький дух і справедливо оцінило його як найбільшу загрозу імперії. Розгрому армії УНР і окупації України Москві було недостатньо для гарантованого утримання України під своєю владою, і вона організовує терор, депортації, голодомори селян, аби зломити хребет української нації, щоб уже навічно покласти Україну на лопатки.

Усі ці брутальні дії Московщини не варто розцінювати як якісь надзвичайні. Просто козацько-гайдамацький дух у XX столітті почав зростати, і тоді "найшла коса на камінь": на початку сторіччя, всередині і в кінці його Московщина діє у цілковитій відповідності до своєї хижої загарбницької природи, своєї політичної установки, свого генетичного коду. Не можна вимагати від вовка, щоб він перестав їсти м'ясо і перейшов на капусту. Так само не можна вимагати, щоб Московщина припинила загарбницькі плани і перейшла до мирного співжиття зі своїми сусідами. Від цих планів вона відмовиться тільки під тиском.

І від українців не можна вимагати, щоб вони відмовилися від інстинкту національного самозбереження і покірно всі перейшли на московство. Інстинкт же самозбереження постійно відтворює ідею незалежності України. Ця ідея в душах українців існувала завжди і час від часу проявлялася в різних зовнішних діях.

Коли б ми не повстали в 17-20-х роках і не струсонули імперію, вона не організувала б розстріли киян за те, що вони носили вишивані сорочки, і не вчинила б у 1921-1923 рр. голодомор у південно-східних областях України. Коли б не було масового повстанського руху 20-х років, Москва не організувала б винищення у 1932-1933 рр. 10 мільйонів селян, а в 1934-1941 рр. і ще 500 тисяч інтелігенції та національно-свідомих активних українців. Коли б у час Другої світової війни Україна ще з більшою затятістю не повстала за самостійність, то й не вчинила б Москва голодомор 1946-1947 рр. у Наддніпрянщині й не вивезла із західних областей 2 млн. українських селян до Сибіру, не вдалася б до нелюдських способів придушення українського прагнення до незалежності. Український гін до свободи в XX сторіччі постійно зростав, непримиренність набула з нашого боку масової самовідданості й фанатичної затятості в боротьбі супроти окупації, а з московського боку характеру дикунських, просто-таки сатанинських злочинних методів придушення національно-визвольного руху й винищення самого українського етносу.

Коли б історія діяла за планами генсеків, Україна згинула б, а позаяк існують ширші закономірності, в яких воля генсеків виявляється частиною, а не цілим, то й не втримали генсеки імперію від дезінтеграції, і здійснила Україна свою віковічну мрію.

1991 року відбулася перша стадія розвалу імперії зла. Вона була зумовлена внутрішнім загниванням та дією сил широкого міжнародного плану. Україна скористалася зі щасливого збігу обставин і проголосила незалежність. Російська політична еліта, оговтавшись після поразки 1991 р., намагається зупинити процес подальшого розпаду. Навіть більше того — мріє про повернення своєї держави до попередніх розмірів. Це намагання становить велику небезпеку, бо за минулі 9 років незалежності Україна все ще не сформувала міцної державницької еліти, не створила сприятливих умов для відродження національного духу і тієї національної атмосфери, яка б несла державницьку ідею в народ, наповнювала нею свідомість всіх українців і створила б соціальний цемент, що об'єднує всіх громадян в єдиний великий народ з гарантованим відтворенням самого себе на основі культури наших пращурів та з урахуванням передових досягнень світу.

Московська держава 1991 р. дала першу тріщину. Демократія готує другу, останню стадію розвалу імперії. Історія розвивається у бік демократизму та дезінтеграції Російської Федерації й виходу всіх поневолених народів на шлях незалежного державного існування. Наша непохитна віра саме в такий напрямок розвитку історії ґрунтується на аналізі теперішнього розвитку продуктивних сил у світі та все більшої інтегрованості країн у загальносвітовий економічний процес.

Проте, як вже було сказано, витоки московського імперіалізму — у самому менталітеті його народу, тому сила його не тільки в організованій державній силі, а й у глибокій закоріненості імперських загарбницьких настроїв серед москвинів різних суспільних станів. Ті, що розселені по українській території, створили різні організації, які намагаються перешкодити державному будівництву України, відродженню нашої мови, культури, традицій. Вони повсюдно сіють сумніви щодо державотворчих здібностей українців і всіляко пропагують доцільність та неминучість приєднання України до Московщини, а фактично — повернення України під владу Москви.

Трагедія нашого народу в тому, що втративши державу, він потрапив під постійну окупаційну цензуру, і в результаті все ідейне й духовне життя було спотворене і знівечене. Народ не знав і не знає своєї історії і не має достатньої національної свідомості, тому легко стає жертвою імперської облудної демагогії й обману. До цієї антиукраїнської діяльності тепер ще долучилася розкладницька пропаганда різних заробітчанських теле-, радіокомпаній і продавців аудіо- та відеопродукції аморального і бездуховного змісту, що руйнує традиційну народну мораль і штовхає молодь в обійми ворогів української культури.

Чеченці тепер, а фіни 60 років тому наочно показали, як маленький народ з високою національною свідомістю здужає боронити свою землю і свій спосіб життя від у стократ переважаючого його загарбника. Україна незрівнянно більша і від Фінляндії, і від Ічкерії, і якби в нас була така ж висока національна свідомість, як у них, то ніяка Московщина нас не здолала б.

Позаяк Москва не відмовилася від загарбницьких планів, і в Україні діє її потужна п'ята колона, то для України не минула небезпека відкритого наступу московського імперіалізму, у тому числі й військового нападу. Тож, з огляду на збереження державної незалежності України, проблема піднесення національної свідомості й консолідації нації є вкрай важлива.

Справою патріотичного виховання й ідейної консолідації нації мала б турбуватися незалежна Українська держава. На жаль, влада більше дбає про себе, аніж про добро нації, і тому треба щиро дякувати тим патріотичним культурним та науковим осередкам, що з власної ініціативи вивчають минувшину України, долають промосковські комуністичні міфи й розкривають перед українцями справжню національну історію, при цьому здебільшого друкують свої наукові праці не за державний кошт, а за кошти окремих патріотичних добродіїв.

Нація не може повернутися до своїх духовних джерел і стати сама собою без вивчення своєї правдивої історії, без переосмислення всього попереднього історичного шляху. Власне саме через поширення історичних знань можна прищепити любов до рідного краю та піднести національну

свідомість і національну гордість. Про голодомор 1932–1933 рр. багато вже написано, немало ентузіастів тепер пишуть і, з певною допомогою Асоціації дослідників голодоморів в Україні, створеної 1992 р., публікують свої праці і, далебі, ще більше напишуть у майбутньому.

Фундаментальна праця Одеської державної наукової бібліотеки імені М. Горького "Голодомор в Україні 1932—1933 рр." — це надзвичайно цінна книга, що буде правити за компас для кожного, хто захоче глибше познайомитися з найтрагічнішою сторінкою життя української нації. Видання науководопоміжного покажчика покликане пожвавити інтерес науковців та студентської молоді до цієї теми, спонукати державні видавництва до перекладу українською мовою закордонних публікацій та видання їх в Україні.

Л.Г. Лук'яненко, голова Асоціації дослідників голодоморів в Україні

OUR NATION'S TRAGEDY

The President of the United States of America, Ronald Reagan, called the USSR the evil empire. The Russian empire was not only an evil empire during its communist phase under the label of the USSR, but all through the previous five centuries. Its imperial ideals of plunder arose from the pillaging and plundering instincts of the Ugro-finnish and Tatar-mongolian tribes as synthesis of the hunter-fishing form of life with the Ginghis-khanate dream of ruling the entire Asian-European land mass to the very shorelines of the seas and oceans.

The psychological frame of mind of the lower strata of the Muscovite populace towards the plunder of foreign peoples found its theoretical and creative expression in the minds of its people of influence, and formed a prevailing spiritual unity, that explains why all the muscovite administrations always were so minded and consistently persisted with imperialistic policies.

The famous Roman orator, Cicero, stated: vitam regil fortuna, non sapientia (life is governed by fate, not reason). The same can be said of a nation. Fate is dependent on conscious and sub-conscious desires, instincts and the yearnings of the soul, which create the psychological milieu, or aura, that creates the nation which in turn recreates it. It is that milieu which captivates a person's soul, guides it and becomes the source of justification and inspiration for that direction. That there is less rationality and more of the subconscious involved is obvious, because it is accepted as divine guidance from above and as personal aspirations, and not as a command from elsewhere. And this is why a person does not resist, but rather accepts this direction as their own and, thus, as desirable.

The spiritual-moral worlds of the Muscovites and Ukrainians existed separately from each other for several centuries. From the XII century Ukraine comes under the influence of Moscow and that influence progressively strengthens. Moscow places the Ukrainian educated elite in the service of the empire and by the XIX century comes to the conclusion that it has finally subdued Ukraine and that there no longer is the danger of its separation from Muscovy.

Ukraine is, first and foremost, an industriously agrarian land, which adhered to its industrious and creative traditions and instincts. A land which down through the generations has passed on its language, symbols, customs, rituals, traditions and along with them, the unextinguished dream of attaining freedom from foreign rule and the creation of an independent state. Because of the banning of the Ukrainian language and constant censorship it was not possible to elaborate the theory of the national idea, to disseminate and enrich it with ideals, instead, the populace promoted it amongst itself through song, colloquial language, proverbs, riddles, witticisms and other various ways. The pressure of the occupational administration and the siphoning off of our talented people – is one reason for our woe ridden Ukrainian past. A second reason is entirely

different: the creative character of the nation, the rich national culture and the spiritual beauty of the refined attractive customs of daily life – all facilitated the reinforcement of Ukrainian identity in ancient Ukrainian ethnic lands, and more – there was an expansion of the boundaries of Ukrainian ethnic settlements (for example, the Stavropils'kyi area).

If history had developed according to the wishes of emperors then, with the expansion of Russian schools, Russian anti-Ukrainian education and the extensive ideological refashioning of the Ukrainian populace, they would have progressively poisoned off the Ukrainian features from the national spirit, replaced them with muscovite elements and inexorably destroyed Ukrainian identity. Praise be to God, that not everything depends on emperors, that events of a higher order arise from time to time, in which imperial politics is shown to be subordinate to natural order.

The First World War was a phenomenon that showed itself to be more powerful than the Russian empire (and even led to its downfall). The collapse of the imperial state machine provided Ukrainians with an opportunity to renew their state and to declare to the world their desire for an existence as an independent state.

Unfortunately, the lack of a Ukrainian governing elite and, quite the opposite, the existence of whole squadrons of Muscovite pro-imperial oriented elites, placed Ukraine in such an unfavourable set of forces, that it was not possible to maintain its statehood. The elite proved to be unprepared and weak. Whilst the populace, with its desire for independence, continued to fight against foreign incursions, even after the setbacks suffered by the armed forces of the Ukrainian National Republic into the mid-1920's.

The rulers of the empire saw how the powerful spirit of independence was rising from the depths of the Ukrainian nation and correctly assessed it as the greatest threat to the empire. The defeat of the UNR army and the occupation of Ukraine was an insufficient guarantee for Moscow of keeping Ukraine under its rule, and so it organises terror, deportation, a genocidal famine of the farmers so as to break the backbone of the Ukrainian nation, in order to lay Ukraine out flat permanently.

All these brutal actions of Moscow I do not regard as something unusual. Quite simply the cossack-haydamak spirit in the XXth century started to develop, and then "the scythe struck a rock": at the beginning of the century, in the middle and at its end Moscow operates fully in accord with its plundering nature, its political system, its genetic code. [As the saying goes] 'You cannot expect of a wolf to stop eating meat and start eating cabbage'. Similarly, one cannot expect that Moscow ceases its plundering plans and converts to a peaceful existence with its neighbours. It will abandon these plans only under pressure.

And it cannot be demanded of Ukrainians that they reject the instinct of national self-preservation and meekly all convert to muscovite subservience. The instinct of survival constantly renews the ideal of Ukrainian independence. This ideal has always existed in the souls of Ukrainians and from time to time has taken on various outward manifestations.

Had we not risen up in the years of 1917-1920's and not shaken the empire, it would not have organised the execution of the people of Kyiv for wearing folk-custom shirts, and would not have created in 1921–1923 a genocidal famine in the south-eastern regions of Ukraine. Had there not been a movement of mass uprisings during the 1920's, Moscow would not have organised in 1932–1933 the destruction of 10 million farmers and people of the land, and a further 500,000 nationally conscious and active Ukrainian intelligentsia in the years 1934 to 1941. Had not Ukraine risen up with even greater tenacity during the Second World War, then Moscow would not have organised the famine of 1946-1947 in the Naddnipryashchyna region, would not have forcefully transported 2 million Ukrainian people of the land from the western regions of Ukraine to Siberia, and would not have resorted to inhuman methods of suppressing the Ukrainian desire for independence. The Ukrainian pursuit of independence in the XXth century continually developed, and our uncompromising stance developed a mass allegiance and fanatical tenacity in the battle against occupation, while Moscow's side acquired the character of savagery, simply satanically criminal methods in suppressing the national independence movement and destroying the Ukrainian ethnos.

If history were to follow the plans of the First Secretaries (of the Communist Party), Ukraine would have been eliminated, however, as a broader scheme of laws exist within which the will of the First Secretaries is but only a part, and not the whole, then even the First Secretaries were unable to keep the empire from disintergrating, and Ukraine fulfilled its centuries old quest.

In 1991 the first stage in the fall of the evil empire transpired. It occurred as a consequence of internal decay and the action of forces from a broad international plan. Ukraine took advantage of the fortuitous set of circumstances and declared its independence. The Russian political elite, understanding the reality of the defeat of 1991, is attempting to arrest the process of further disintegration. More than that – it dreams of returning to its previous scale. This effort poses a serious threat, because during the past 9 years of independence Ukraine has not yet developed a strong governing elite, has not created favourable conditions for the renewal of the national spirit and that national milieu, which would convey the notion of self-government throughout the populace, inculcate a national consciousness in all Ukrainians and create a social binding force that unites all citizens in one unified great nation with a guaranteed perpetuation of itself on the foundations of our ancestor's culture, and inclusive of the most progressive achievements of the world.

The first crack in the Moscow state occurred in 1991. Democracy is preparing a second, final stage in the fall of the empire. History is developing on the side of democracy, the disintegration of the Russian Federation and the exit of all captive nations onto the path of existence as independent states. My unshakable belief in this direction of history is based on the analysis of the current development of productive world forces and the increasing integration of countries into the global economic process.

Nevertheless, as stated above, muscovite imperialism has its genesis in the thinking of its people, therefore, its strength lies not only in the organisational capability of the state, but in the deeply rooted imperial attitudes of conquest within muscovites of various social strata. Those who have settled on Ukrainian territory have formed various organisations that operate very actively against the development of Ukraine, against the revival of our language, culture, traditions. They actively sow doubts about the nation-building capacity of Ukrainians and promote in every way the appropriateness and inevitability of the unification of Ukraine with Moscow, which in reality is – the return of Ukraine under the rule of Moscow.

The tragedy of our people lies in that having lost our State, they came under constant occupational censorship, and as a consequence, all its ideals and spiritual values were corrupted and deformed. The nation did not know and does not know its own history and lacks sufficient national consciousness, and thereby becomes an easy victim of false imperial demagoguery and deceit. Furthermore, to this anti-Ukrainian activity has now been added the destructive undermining propaganda of various profit-motivated television and radio companies and producers of various immoral and debased product, which ruins the traditional national moral code and thrusts youth into the arms of the enemies of Ukrainian culture.

The Chechens at the present time, while the Finns 50 years ago showed quite openly, how a small nation with a high level of national consciousness has the capacity to defend its land and its way of life from a conqueror a hundred times its size. Ukraine is incomparably larger than Finland and Chechnya, and if we had such a high level of national consciousness as they have, then no kind of Moscow could defeat us.

Since Moscow has not renounced plans of conquest, and its powerful fifth column in Ukraine is active, so for Ukraine the threat of an open invasion by Moscow has not passed, including a military offensive, therefore, from the point of view of maintaining an independent State of Ukraine, the problem of raising the level of national consciousness and the consolidation of the nation is extremely important.

The task of cultivating patriotism and the consolidation of the nation's ideals should be the concern of the independent Ukrainian State. Unfortunately, the government is more concerned for itself, than it is with the good of the nation, and thus it is necessary to express sincere appreciation to those patriotic cultural and academic circles, who of their own initiative study the history of Ukraine, overcome pro-Moscow communist myths and reveal to Ukrainians the real national history, and additionally, publish their works without government funding, but with the financial support of individual patriotic supporters.

A nation cannot return to its spiritual sources and become itself without researching its true history, without analysing all that came before in its historical journey. It is precisely through the dissemination of historical knowledge that it is possible to awaken love for your country and raise the level of national consciousness and national

pride. Already much has been written about the genocidal famine of the years 1932–1933, and not a small number of enthusiasts are presently writing and, with some assistance from the Association of Researchers of the Genocidal Famine in Ukraine, established in 1992, publish their works, and indeed, will write even more in the future.

The fundamental tome produced by the Odesa State Scientific Library (M. Gorky), *The Genocide by Famine in Ukraine*, 1932 –1933, is an exceptionally invaluable work, which will be a guide to everyone who wishes to acquaint themselves more deeply with the most tragic page in the history of the Ukrainian nation.

The publication of this bibliography, this research tool, will stimulate interest of researchers and students alike in this theme, and motivate government publishers to translate foreign works into the Ukrainian language and to publish them in Ukraine.

L.H. Lukianenko, Head of the Association of Researchers of the Genocidal Famines in Ukraine

ПАМ'ЯТІ МІЛЬЙОНІВ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

Перед Вами, шановні читачі, бібліографічний покажчик "Голодомор в Україні 1932—1933 рр.". Він знайомить Вас з однією з найтрагічніших сторінок історії України. А таких справжніх трагедій, які пов'язані з голодомором і які пережив наш український народ у своєму недалекому минулому, було три: у 1921—1923, 1932—1933, 1946—1947 рр.

Голодомор 1932—1933 рр. займає в історії нашого народу особливе місце. По-перше, кількістю своїх незчисленних жертв. По-друге, тема цього голодомору була закритою для нашого народу протягом усіх років радянської влади.

Мільйони селян, дорослих і дітей, померли в ті страшні роки від рукотворного голодомору. Відходять у небуття очевидці голоду, а відтак згасає і народна пам'ять про жахливий злочин.

Ця сторінка історичної правди, прихованої упродовж багатьох десятиліть існування радянського ладу, стала поворотною у моєму житті в 90-х роках XX століття, коли я, перебуваючи у службовому відрядженні в Австралії, натрапила на публікації в пресі спогадів людей, котрі пережили цю трагедію, а згодом мала нагоду познайомитися з деякими з них, зокрема, з Ольгою Ільків, Євдокією Островською.

Я тоді зрозуміла: треба говорити про минуле задля майбутнього.

Ще в 1994 р. Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького, Фундація українознавчих студій Австралії (ФУСА) та Сіднейська стейтова бібліотека Нового Південного Уельсу Австралії підписали тристоронню угоду щодо проекту "Українці Австралії". Метою цього проекту було збирання, впорядкування та надійне збереження документальних матеріалів про українську еміграцію в Австралії.

Голова Фундації українознавчих студій Австралії д-р Володимир Мотика, який разом з директорами ФУСА доклав багато зусиль щодо організації цього проекту, познайомив мене з матеріалами дослідження, метою якого є збирання і збереження свідчень тих українців, що пережили страшний голодомор 1932-1933 рр. Це дослідження проводила д-р Елізабет Ватерс, керівник наукового проекту Національного університету Австралії (м. Канберра).

Ідею створення фундаментального бібліографічного покажчика, який би відобразив весь накопичений матеріал: монографії, праці дослідників, історичні документи, спогади, свідчення очевидців, публікації в пресі про цю чорну сторінку історії України, висловлену д-ром В. Мотикою, підтримали директори ФУСА, а також Крайова управа Союзу українок Австралії, Союз українок НПУ і вся українська спільнота Австралії.

Відповідальну і, на нашу думку, почесну роботу зі створення цього покажчика взяла на себе Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького. ФУСА не лише надавала фінансову допомогу в підготовці покажчика, а й надсилала інформацію про голодомор, сприяла в залученні до участі в його підготовці науковців – істориків багатьох країн світу, в т.ч. С. Кульчицького, Д. Штогрина, Б. Ясинського, М. Коця та інших.

Потрібно підкреслити, що Фундація є громадською організацією, її фонд складається виключно з внесків жертводавців, тому висловлюємо щиру подяку за підтримку проекту всім членам Фундації, особисто д-ру Володимиру Мотиці, пані Ользі Ільків та панові Володимиру Дерев'янку, а також пані Євдокії Островській (голова Крайової управи Союзу українок Австралії) та пані Галині Данько (голова Союзу українок НПУ) за їхню безкорисну і жертовну працю.

Фінансова підтримка ФУСА дала змогу упорядникам покажчика виїхати у відрядження до Києва, Львова, Харкова та опрацювати фонди найбільших книгозбірень України.

Завдяки чималим зусиллям голови Української науково-дослідної програми Іллінойського університету, професора пана Дмитра Штогрина один із упорядників працював у бібліотеці цього університету, яка, відзначимо, має дуже цінні фонди україніки.

В останні роки література, видана в діаспорі, про перегляд якої раніше не можна було і мріяти, стала доступна українському читачеві. В нашій бібліотеці працюють зал "Українці в світі", основу якого складає література, надіслана з Австралії, та Українсько-канадський бібліотечний центр, де зібрана література — дарунок української діаспори з Канади та США. В цих виданнях, й особливо в періодиці, було знайдено значну кількість публікацій про голодомор. Ми отримували літературу і від інших наукових установ зарубіжжя. У зв'язку з цим хочемо висловити подяку за надіслані матеріали панові Б. Ясинському (Бібліотека Конгресу США) та пані Л. Пендзей (Бібліотека Торонтського університету, Канада).

Особлива вдячність від нас члену ради Асоціації дослідників голодоморів в Україні, представнику ради Асоціації у США панові М. Коцю, який виявив надзвичайну турботу про те, щоб цей сплав документів, свідчень про долі українського селянства став відомим у світі, і погодився видати його за власний кошт.

Заслуговує високої оцінки і вдячності сумлінна багаторічна праця всього колективу нашої бібліотеки, а особливо упорядників Лариси Миколаївни Бур'ян, завідуючої відділом науково-допоміжної та рекомендаційної бібліографії, Інни Еміліївни Рікун, головного бібліографа цього відділу, заступників директора з наукової роботи Людмили Олександрівни Жирнової

та Ерни Степанівни Жимолостнової, провідних редакторів Марти Леонтіївни Десенко та Ірини Сергіївни Шелестович.

Правда про голод, якою б вона не була страхітливою, потрібна не лише тим, хто пережив його, а й молодому поколінню, в руках якого наше майбутнє. "Треба говорити про минуле задля майбутнього: безпам'ятність породжує бездуховність, а вона, як ракова пухлина, роз'їдає тіло й душу нації – перекреслює історію, паплюжить традиції, руйнує соціокультурну самобутність народу. Ми, як історична нація, повинні зберегти пам'ять про українських хліборобів — безвинно убієнних рукотворним голодомором", — кажуть у своїй новій роботі автори книги "Голодомори в Україні", виданої в 2000 р. Асоціацією дослідників голодоморів в Україні на чолі з Левком Лук'яненком та Інститутом історії України.

Тому передаємо читачеві багаторічну працю фахівців бібліотеки на роздум і на пам'ять про 7 мільйонів, котрі загинули в Україні у 1932–1933 рр.

О.Ф. Ботушанська, директор Одеської державної наукової бібліотеки ім. М. Горького, заслужений працівник культури України

IN MEMORY OF THE MILLIONS OF VICTIMS OF THE GENOCIDE BY FAMINE IN UKRAINE

Before you, dear reader, is the bibliography *Genocide by Famine in Ukraine*, 1932–1933. It introduces you to one of the most tragic pages in the history of Ukraine. And there are three such real tragedies involving genocidal famines, which our Ukrainian nation has survived in its not too distant past: 1921–1923, 1932–1933, 1946–1947.

Of these the genocidal famine of 1932–1933 occupies a special place in the tragic history of our nation. First, by its incalculable number of victims. Second, during the entire period of Soviet rule the issue of the genocidal famine was closed off from our nation.

Millions of people of the land, adults and children, died in those terrible years from an imposed famine. The eye-witnesses of the famine are passing away, and in so doing fades the national memory of the horrific crime.

This page of historical truth, suppressed throughout the many decades of the existence of Soviet order, became a turning point in my life in the 90"s of the XXth century, when I, during an official visit to Australia, became acquainted with the publications in the press of recollections of survivors of this tragedy, and eventually had the opportunity to meet with some of them, in particular Olga Ilkiw and Evdokia Ostrowskyj.

I then came to the realisation: it is necessary to speak of the past, for the sake of the future.

Already in 1994 the State Scientific Library (M. Gorky) of Odesa, the Ukrainian Studies Foundation in Australia (USFA) and the State Library of NSW in Sydney had concluded an agreement to undertake a joint project headed "Ukrainians in Australia". The goal of the project was to gather, catalogue and preserve for posterity archival material on the Ukrainian immigration in Australia.

The Chairman of the USFA, Dr. W. Motyka, who together with the Directors of the USFA, contributed substantial effort toward organising this project, also introduced me to the research materials and collections of eye-witness accounts of Ukrainians who survived this horrific genocidal famine 1932–33. These accounts had been collected by Dr. Elizabeth Waters, principal of the research project and academic at the Department of History, Australian National University, Canberra.

The idea of creating a fundamental bibliography that would reflect a range of accumulated materials – monographs, eye-witness accounts, press publications on the tragic page of Ukrainian history – as outlined by Dr. W. Motyka, was supported by the Board of Directors of the USFA and also found support in the Ukrainian Womens' Association of Australia, the NSW state level of that organisation and Ukrainians in Australia generally.

Responsibility for undertaking the work of compiling the bibliographic guide, which I consider to be a labour of honour, was accepted by the State Scientific Library (M. Gorky) of Odesa. The USFA not only provided financial support for the work but also facilitated the participation in its preparation of academics-historians from various countries, including S. Kulchytskyi, D. Shtohryn, B. Yasinsky, M. Kots and others.

I wish to emphasise that the USFA is a community-based organisation with a funding base established from donations, and for this reason I wish to express my sincere thanks to all members of the USFA and especially to Dr. W. Motyka, Mrs Olga Ilkiw, Vladimir Derewianko as well as Evdokia Ostrowskyj (President of the Federal Executive of the Ukrainian Womens Association in Australia) and Halyna Danko (Head of the Ukrainian Womens Association NSW Branch) for their dedicated and voluntary support of this project.

The financial support of the USFA enabled the compilers of the bibliography to travel to Kyiv, Lviv and Kharkiv to research the largest libraries in Ukraine.

Thanks to the considerable efforts of the Head of the Ukrainian Research Programme at the University of Illinois (Urbana-Champaign, USA) professor Dmytro Shtohryn, one of our compilers was able to research the materials held in the library collections of that University. It is appropriate to point out that the University has very valuable collections of Ukrainian materials.

In recent years the literature published in the diaspora, which previously one could not even dream of perusing, has now become accessible to the Ukrainian reader. Within our library there is a collections room designated for the "Ukrainians of the World", the initial basis of which was provided by publications received from Australia. There is also a Ukrainian-Canadian centre — a gift of the Ukrainian diaspora of Canada and the USA. In these publications, especially the monographs and periodicals, a significant amount of published material on the genocidal famine was found. We also received publications from other overseas institutions. Consequently, I wish to express thanks for materials received from B. Yasinsky (Library of Congress, USA), prof. D. Shtohryn (University of Illinois, Urbana-Champaign, USA), L. Pendzey (University of Toronto Library, Canada).

Our special appreciation is to M. Kots, member of the Council of the Association of Researchers of the Genocidal Famines in Ukraine, USA, who was keen to see that this bibliographic guide to documents and eye-witness accounts about the fate of Ukrainian farmers be known to the world, and consequently agreed to fund its publication personally.

Deserving of high recognition and appreciation for the dedicated work over many years is the entire team of professionals from our library, and especially the compilers Larisa Mykolayivna Burian, Head of the Research Assistance and Collections Assistance Section, and Inna Emiliyivna Rikun, the chief bibliographer of this Section, the Deputy Directors (Research), Liudmyla Oleksandrivna Zhyrnova and Erna Stepanivna Zhymolostnova, and the noted editors Marta Leontiyivna Desenko and Iryna Serhiyivna Shelestovych.

The truth about the famine, no matter how horrific it is, is needed not only by those who survived it, but by the younger generation, in whose hands lies our future.

The authors of the new book *Genocidal Famines in Ukraine*, published this year by the Association of Researchers of Genocidal Famines in Ukraine headed by Levko Lukyanenko, and the Institute of the History of Ukraine, write:

«It is necessary to speak of the past for the sake of the future: loss of memory gives rise to a soullessness, that, like a cancerous growth, spreads through the body and soul of our nation – wipes out history, dishonours tradition, devastates the sociocultural capacity of the nation. We, as a historical nation, should preserve the memory of our Ukrainian tillers of the soil – innocents killed by the imposed famine.»

To this end we present, in the memory of those seven million who were killed in Ukraine in 1932–1933, the efforts of the professional personnel of the Library for the consideration of the reader.

O.F. Botushanska, Director, The Odesa State Scientific Library in hon. of M. Gorky, Odesa, Ukraine, Honoured Cultural Worker of Ukraine

НАЙЧОРНІША СТОРІНКА В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

1

Упорядники цієї книги висловили побажання, щоб наукова передмова містила аналіз основних змістових ліній проблеми і загальну характеристику присвяченої їй історіографії. Вдячний за те, що вони звернулися з такою пропозицією саме до мене.

У моїй науково-дослідній роботі тема голоду 1932—1933 рр. стала поворотною. Наприкінці 80-х років вона змусила мене відмовитися від стереотипів, закладених у мозок ще в дитинстві. У зрілому науковому віці довелося докорінно переглянути причинно-наслідкові зв'язки в історії радянського суспільства. Я переконався у тому, що три десятиріччя поспіль бачив історичний процес під хибним кутом зору. Тому моя наукова продукція істотно знецінилася. Прийшло відчуття життєвої катастрофи... Рятуватися можна було тільки працею. І я почав працювати над проблемами міжвоєнного періоду 1921—1938 рр. з подвійною енергією. Волів зрозуміти, що було в них закономірним і чому саме.

Тривалий час досліджував голод 1932—1933 рр. Потім настала черга інших "білих плям". Як фахівець, який на той час пропрацював над проблематикою міжвоєнного періоду довше, ніж той період тривав у реальному вимірі часу, я зрозумів, що він був для мене, як і для всіх інших, суцільною "білою плямою". Поступово сформувалася концепція, яка грунтувалася на фактичному матеріалі. Звичайно, не все в ній було детально розроблено і не все враховано. Тому, в міру накопичення матеріалу, час від часу переглядаються ті або інші її положення. Але основа концепції залишається незмінною. Переконаний, що вона не зміниться й надалі.

Висвітлення наприкінці 80-х років проблеми голоду 1932—1933 рр. в Україні відіграло важливу роль у політичному житті. По суті, це стало каталізатором у процесі осмислення тієї небезпеки, яка об'єктивно коріниться у відсутності національної державності й відповідно — у цілковитій залежності від добрих чи злих намірів чужих правителів. Напрошувався висновок: необхідно домогтися суверенітету. Нині Україна вже незалежна держава. Але якщо українські громади США і Канади достойно відзначили 65-у річницю голодомору, то в суверенній Україні ця річниця залишилася майже непоміченою. Виявляється, що голодомор ще й досі належить політикам, а не історикам. Хоча саме історики повинні вивчити і показати масштаби трагедії, встановити, чому вона стала можливою і чого прагнули її організатори, розкрити з математичною точністю те "щось", що перетворювало Комуністичну партію, яка складалася з мільйонів звичайних людей, у пекельний механізм, підвладний єдиному поруху руки знавіснілого генсека.

Перехід від тоталітаризму до демократії, від командної до ринкової економіки у країнах Східної Європи та у країнах, що утворилися після розпаду Радянського Союзу, відбувається по-різному. Там, де він здійснюється під контролем колишньої комуністичної номенклатури (в Україні, наприклад), ринкові реформи проходять уповільнено, й основна маса населення зубожіє. Тому спостерігається "ефект гойдалки": розчарування в цінностях демократії тягне за собою ренесанс комуністичних настроїв. Виборці здатні привести до влади людей, які дають прості відповіді на складні питання. А такі відповіді дає тільки комуністична доктрина. Ось чому потрібна популяризація і навіть пропаганда неспростовних історичних фактів, які доводять прямий причинно-наслідковий зв'язок між втіленням у життя доктрини комунізму і суспільними катаклізмами, подібними до голодомору 1932—1933 рр. в Україні.

2

Голодомор 1932—1933 рр. перебуває в контексті радянських соціальноекономічних перетворень. Щоб виявити відповідні причинно-наслідкові зв'язки, треба розібратися у таких питаннях, як суть комунізму, особливості компартійно-радянського політичного режиму, характер його економічного підгрунтя.

Якщо зібрати разом тиражі книг про комунізм, виданих в усьому світі, утворилася б, мабуть, гора височиною з Монблан. У тому монблані книг комунізм здебільшого зображається як "світле майбутнє". У свідомості людей як основоположний закріпився парадоксально-брехливий і практично нездійсненний принцип комунізму: "від кожного - за здібностями, кожному - за потребами". Але суть будь-якого суспільного устрою, і комунізму зокрема, треба шукати не в розподілі вироблених благ, а у виробництві. Комунізм, за К. Марксом, це суспільний устрій, позбавлений приватної власності і ринкового обміну матеріальних благ та послуг. Він постає не тоді, коли члени суспільства починають одержувати матеріальні блага та послуги за потребами, а тоді, коли приватна власність на засоби виробництва націоналізується (обертається на власність нації) або усуспільнюється (обертається на власність суспільства). Нас вчили, щоправда, що тоді настає соціалізм. Але і з соціалізмом треба розібратися. Між поняттями націоналізації та усуспільнення фактичної різниці нема. Вони однаковою мірою маскують виробничі відносини, видаючи бажане за дійсне. Річ у тім, що нація або суспільство не мають фізичної можливості володіти (розпоряджатися, користуватися) засобами виробництва, які вилучаються з приватної власності. Від їхнього імені засобами виробництва управляє держава. Приватна власність, за допомогою якої люди отримують засоби до прожиття, забезпечує їм економічну незалежність

від держави. Відповідно, ліквідація приватної власності призводить до утворення економічної залежності. Економічна залежність тягне за собою політичну залежність.

Коли у провідних країнах світу розвинулося ринкове господарство, то з'явилися й політичні партії сучасного типу. Вони здебільшого поділилися на два напрями – консервативно-ліберальний і соціалістичний. Ці напрями відображали інтереси соціальних сил, що стояли за ними: капіталу і праці. При всій відмінності своїх поглядів консерватори і ліберали трималися в сфері економіки одного: капітал мусить розвиватися вільно, а держава повинна одержувати у вигляді податків лише те, що потрібно для безпосереднього функціонування її інститутів та апаратів. Навпаки, соціалісти вважали, що підприємці мусять оподатковуватися з таким розрахунком, щоб держава могла матеріально підтримувати слабозахищених членів суспільства і зменшувати в ньому соціальну напругу (соціум - суспільство, звідси "соціалізм"). Західні соціал-демократи з часів Е. Бернштейна відмовились від революційного марксизму і перейшли до політики реформ. Що ж до РСДРП, то вона, на відміну від меншовиків або українських соціал-демократів, залишилася на позиціях революційного марксизму. Більшовики не визнавали капітал необхідним елементом ефективного виробничого процесу. Вони прагнули знищити приватну власність на засоби виробництва і взагалі ліквідувати товарногрошові відносини разом з ринком. Але ж абсолютну більшість населення імперії складали дрібні власники. Серед них був популярним соціалізм і дуже непопулярним – комунізм. Нескладною операцією В.І. Ленін "приватизував" популярний термін: він оголосив соціалізм першою фазою комунізму. Після появи сталінського і гітлерівського соціалізму більшість лівих партій відмовилася від скомпрометованого терміна. Американські демократи так само здивувалися б, якби їх звинуватили у соціалістичній політиці, як здивувався герой Ж.-Б. Мольєра, коли довідався, що він говорить прозою.

Російська революція 1917—1918 рр. закінчилася розгоном Установчих зборів. Після перевороту у Петрограді В.І. Ленін побудував ефективну систему диктаторської влади, яка принципово не змінювалася до конституційної реформи М.С. Горбачова. Ця система нагадувала піраміду, заглиблену основою в народну товщу. Обмежені владні повноваження мали мільйони людей. Однак завдяки побудові компартійно-радянських, профспілкових і громадських структур на засадах "демократичного централізму" абсолютна влада зосереджувалася на самісінькій вершині піраміди. Вершиною була керівна верхівка Центрального комітету партії більшовиків.

Економічне підґрунтя компартійно-радянської диктатури створювалося двічі. На ленінському етапі соціально-економічних перетворень (1918—1920 рр.) більшовики націоналізували так звані "командні висоти" — фінансові

установи, великі підприємства і транспорт. Встановити контроль над сільським господарством тоді не вдалося, хоч воно було основою радянської економіки. Мільйони селян, одягнутих у солдатські шинелі і зі зброєю в руках, це була сила, з якою не змогли впоратися ні поміщики з їхньою білою гвардією, ні більшовики. Поміщицькі маєтки були поділені між селянами на їхню вимогу, хоч партія спочатку мала намір перетворити їх на державні господарства, керовані місцевими радами (радянські господарства, радгоспи). Від вступу до комун селяни теж рішуче відмовилися. В умовах інфляції, яка була природним наслідком багатьох років війни, вилучення сільськогосподарської продукції на державні потреби могло здійснюватися тільки шляхом реквізицій (продовольчої розкладки). Це визначило економічну і політичну поразку більшовиків, які вже мріяли про "світову революцію". Продрозкладка підняла на боротьбу з радянською владою все багатомільйонне селянство. У першій половині 1921 р. В.І. Леніну довелося запровадити нову економічну політику, тобто відмовитися від продрозкладки, скасувати заборону торгівлі і підприємницької діяльності, розпочати заготівлі сільгосппродукції закупками з ринку і перевести державний сектор економіки на госпрозрахунок.

Відмовившись від політики комуністичного штурму, яка тривала три роки і призвела до господарського колапсу, В.І. Ленін попередив партію про неможливість повторення її у майбутньому: "Така політика була б дурістю і самогубством тієї партії, яка спробувала б її, - говорив він у 1921 р. -Дурістю, бо ця політика економічно неможлива; самогубством, бо партії, які пробують подібну політику, зазнають неминуче краху". Подібне зізнання було зроблене вождем тільки раз і може вважатися випадковим. Відомо, що комуністичне будівництво 1918-1920 рр. здійснювалося за лекалом партійної програми, яку прийняв VIII з'їзд РКП(б) у березні 1919 р. Проте з 1921 р. попередній курс стали називати "воєнно-комуністичним", тобто нав'язаним війною, а не партійною програмою. Громадянська війна, яка спалахнула у відповідь на політику комуністичного штурму, була оголошена причиною непопулярних заходів влади – реквізицій, конфіскацій, мобілізацій. Колапс народного господарства, який відбувся внаслідок спроб запровадити пряме директивне управління націоналізованими підприємствами з єдиного центру, стали називати господарською розрухою, яку спричинила війна. Націоналізацію та інші дії задля створення економічного фундаменту компартійнорадянської диктатури оголосили соціалістичними, а не комуністичними перетвореннями. Нарешті, нову економічну політику з моменту її запровадження розглядали як тимчасовий відступ від генеральної лінії партії.

¹ Ленін В.І. Повне зібрання творів: Пер. з п'ятого рос. вид. – К.: Політвидав України, 1974. – Т. 43. – С. 203.

З другої половини 20-х років політика непу стала гальмуватися. Однак від неї не відмовлялися, поки в Кремлі точилася боротьба за лідерство. Коли визначився новий вождь, спроби побудувати економічний фундамент диктатури відновилися. 1929 р. компартійно-радянська олігархія розпочала повторний штурм. Його основною метою було перетворення селян у найману робочу силу, яка працювала б за командами в одержавлених колективних господарствах. На відміну від ленінського, цей штурм увінчався успіхом одержавленням сільського господарства і створенням цілісної командної економіки. Успіх сталінського штурму визначався трьома факторами:

По-перше, державна влада на зламі 20–30-х років виявилася сильнішою, ніж селянство. Держава кілька років готувалася до кампанії суцільної колективізації, нацьковуючи менш заможні прошарки селян на більш заможні. Органи ДПУ взяли на облік, а потім ліквідували або нейтралізували найбільш бунтівні елементи серед селянства. Їм вдалося практично повністю викачати залишки зброї, якою володіли селяни з часів громадянської війни.

По-друге, Сталін де в чому відступив від первісної комуністичної доктрини. Передусім було змінено політику стосовно робітничого класу. У партійній програмі 1919 р. вказувалося: "Необхідне з метою планомірного розвитку народного господарства максимальне використання всієї наявної в державі робочої сили, правильний розподіл і перерозподіл її як між різними територіальними областями, так і між різними галузями народного господарства повинно стати найближчим завданням господарської політики радянської влади". Тобто "гегемони революції" повинні були примусово перерозподілятися по підприємствах. Опір перерозподілу розглядався як "трудове дезертирство".

Переходячи 1929 р. до комуністичного штурму, Сталін все ж зберіг за робітниками свободу вибору місця праці. Робітничий клас був економічно залежний від тоталітарної держави, і саме тому вона погодилася залишити за ним певну свободу дій. Навіть більше: робітничим організаціям надавалися широкі контрольні і розпорядчі функції в управлінні виробництвом. Не менш важливими були і зміни у політиці стосовно селянства. Під час суцільної

 $^{^2}$ КПРС в резолюціях і рішеннях з'їздів, конференцій і пленумів ЦК. – К., 1979. – Т. 2. – С. 50.

³ Відстоювані В.І. Леніним і Л.Д. Троцьким заходи щодо мілітаризації праці з осудом сприймалися навіть у партії, де з'явилася фракція "демократичного централізму". Вплив "децистів" вагомо проявився в Компартії України. У березні 1920 р. ІV конференція КП(б)У прийняла їхню резолюцію, в якій відкидалися вимоги ЦК РКП(б) створювати штрафні команди дезертирів або ув'язнювати їх у концтабори. Однак обраний партконференцією ЦК був розпущений. Розгорнулася грунтовна чистка Компартії України. У республіці почали терміново створюватися концтабори.

колективізації була зроблена спроба відібрати у селян, як того вимагала комуністична доктрина, всі засоби виробництва, тобто створити комуни. Але у березні 1930 р. під загрозою масових повстань Сталін оголосив цю спробу "запамороченням від успіхів" і перейшов до артільної форми колективізації. Артіль була повернена своїм громадським господарством до директивної економіки, а присадибними ділянками колгоспників — до переслідуваного державою ринку. Логічним наслідком утворення колгоспного ладу в артільній формі стала легалізація у травні 1932 р. вільного товарообігу. Відповідно, у суцільному масиві державної розподільчої системи з'явився невеличкий сектор колгоспної торгівлі продовольчими товарами. Збереглася й грошова форма оплати праці робітників і службовців.

По-третє, успіх сталінського штурму визначався характером і масштабами терористичних заходів, вжитих для перетворення волелюбних, економічно незалежних селян-власників на покірливих наймитів в одержавлених колгоспах. Щоб змусити селян відмовитися від господарства, яке вони мали з дідів-прадідів, вживалися як пропагандистські, так і економічні засоби. Зокрема, колгоспникам надавалися всілякі економічні пільги, а одноосібники обкладалися величезними податками. Але найефективнішим був терор. Селяни були поділені за майновою ознакою на дві частини: з одного боку куркулі, з іншого - середняки та бідняки. Майно куркулів підлягало експропріації ("розкуркуленню"), вони - депортації у віддалені регіони. Їхня доля мала показати всім, що станеться з ворогами колгоспів. Якщо проти суцільної колективізації виступав бідняк або наймит, його теж репресували як "підкуркульника". Коли колгоспники із зрозумілих причин зробили спробу сумлінно працювати тільки на присадибній ділянці, а не в громадському господарстві, Сталін застосував найбільш жахливий каральний засіб – терор голодом. Щоб селян "навчити уму-разуму" (вислів генерального секретаря ЦК КП(б)У С.В. Косіора)4, у місцевостях, які заборгували по хлібозаготівлях і не мали зерна, щоб розрахуватися з державою, було застосовано санкції у формі натуральних штрафів. Штрафування полягало у конфіскації всіх наявних запасів продовольства, зібраного колгоспами та одноосібниками. Конфіскації призводили до масової загибелі селян.

Технологію голодомору ми знаємо до найменших деталей, тому що виконавці потребували інструкцій. Найбільш компрометуючі владу вказівки засвоювалися виконавцями під час зустрічей з довіреними особами генсека. Наявність усних інструкцій гарантовано засвідчується тотожністю дій вико-

⁴ Із доповідної записки ЦК КП(б)У Центральному комітету ВКП(б) про хід підготовки до весняної сівби // Голод 1932–1933 років на Україні: очима істориків, мовою документів. – К., 1990. – С. 443.

навців у різних місцевостях. Але документів, які пояснюють причини організації голодомору, не існує. Сталін не вважав за необхідне викласти на папері свої резони виконавцям. Ми можемо знайти в компартійно-радянській документації тільки випадкові необережні вислови на зразок уже процитованих слів С.В. Косіора, що стосуються мотивів, якими керувався генсек ЦК ВКП(б).

В.І. Ленін побудував міцний політичний режим з "передавальними пасами" від вождів до мас і навпаки. Але він зазнав поразки у спробах створити економічний фундамент під компартійно-радянську владу. Повертаючись до нормальної, тобто ринкової економічної політики, засновник партії і держави визнав у хвилину відвертості, що комуністична доктрина не може бути реалізованою через опір народних мас. Однак наступники В.І. Леніна не мали наміру відмовлятися від диктатури, яка могла стати повною і гарантованою тільки за відсутності приватної власності на засоби виробництва. Сталін здійснив те, що Ленін вважав "економічно неможливим". Певну роль у цьому відіграли деякі істотні відступи від доктрини. Проте головне значення мав терор. У тому числі – терор голодом. Отже, у голодоморі нема нічого ірраціонального. Не треба заглиблюватися у специфічну ментальність диктатора або аналізувати його психічні властивості. Все просто: голодомор був одним із засобів комуністичного будівництва.

3

Про переважно політичний характер проблеми голодомору свідчить мовчання Верховної Ради України. Вона не прийняла жодного рішення, в якому оцінювався б голод 1932-1933 рр. На міжнародній конференції з приводу 60-річчя голодомору (Київ, 1993) народні депутати України виступали зі своєю особистою позицією. Державного значення набув лише виступ Президента України Л.М. Кравчука. І все ж у голоді 1932-1933 рр. простежується національна складова - репресії сталінського часу визначалися не тільки соціально-класовою, але й національною політикою. Розглянемо це питання спочатку в загальному вигляді. Побудова комуністичного ладу здійснювалася всупереч народним інтересам хоча б тому, що основна частина населення складалася з дрібних власників. Щоб "усуспільнити" ті засоби виробництва, які належали селянам, ремісникам і кустарям, провадилася політика протиставлення за майновою ознакою; після завершення соціально-економічних перетворень така політика втратила сенс: у всіх громадян залишилося тільки особисте майно. Проте держава, яка використовувала терор як засіб управління, не могла обійтися без протиставлення різних груп громадян - тепер уже за національною ознакою. 1933 р. у СРСР були запроваджені внутрішні паспорти з фіксацією національності, а з 1934 р. почалися депортації за національною ознакою.

Під час репресій за соціально-класовою ознакою пролетарське походження не завжди рятувало: згадаємо "підкуркульників". Під час репресій за національною ознакою представники "титульних націй" мали гарантований імунітет: росіяни - всюди в СРСР, білоруси - в Білорусії тощо. Але це не стосувалося українців. Десятиріччя 1929–1938 рр. в Україні – це майже безперервні репресії. За тривалістю і масштабами вони не йдуть у порівняння з репресіями, спрямованими проти населення інших республік. Цьому є вірогідне пояснення. Україна за економічними та людськими ресурсами практично дорівнювала всім іншим національним союзним республікам, разом узятим. На відміну від партійної влади, яка була первинною й унітарною, відображена у конституціях радянська влада будувалась як федеративна. Тому центр високої концентрації регіональної компартійно-радянської влади у Харкові (з 1934 р. – у Києві, який став столицею УРСР) союзний центр розглядав як потенційну загрозу. Ще під час громадянської війни більшовики були змушені тричі вводити в Україну збройні сили, щоб взяти її під свій контроль. Але і після цього конференція КП(б)У збунтувалася проти центрального керівництва й обрала свій власний, а не продиктований Москвою склад Центрального комітету. Тому центр не довіряв навіть відгалуженню власної партії в Україні. Сталін звернув особливу увагу на згусток регіональної влади у Харкові і використав його у власних цілях. Він добився того, щоб ЦК КП(б)У очолив його найближчий підручний Л.М. Каганович, і звелів йому в усьому йти назустріч місцевій компартійно-радянській еліті. Завдяки тандему Каганович-Скрипник політика українізації в Україні вийшла далеко за межі початкової мети – укорінення влади. М.О. Скрипник почав проводити українізацію навіть на Північному Кавказі і в Казахстані. Вже було поставлено питання про возз'єднання Кубані, де українці складали дві третини населення, з Україною. Курс Скрипника турбував союзний центр, але відповідав особистим інтересам генерального секретаря ЦК ВКП(б). У жорстокій боротьбі за владу, яка тривала в Кремлі з 1923 по 1928 р., компартійна організація України та її громадськість завжди надавали підтримку саме Сталіну. Коли ж останній досяг вершин влади, то зробив все можливе, щоб зменшити потенційну загрозу для союзного центру, тобто вже для самого себе. А загроза полягала в самому існуванні Радянської України.

У жовтні 1932 р. Сталін відправив в основні хлібовиробні регіони СРСР надзвичайні заготівельні комісії. П.П. Постишев очолив комісію в Поволжі, Л.М. Каганович — на Північному Кавказі, В.М. Молотов — в Україні. Зіставлення методів їхньої роботи дає уявлення про секретні інструкції, отримані від генсека ЦК ВКП(б). Комісії викачали у листопаді 1932 — січні

1933 рр. всі запаси хліба. Хліб був основною продовольчою культурою, і конфіскація його запасів призвела до голоду в усіх трьох регіонах. У Поволжі і в п'яти округах Північного Кавказу (за винятком Кубанського) масштаби голодування у першій половині 1933 р. були приблизно такі, як і в Україні після зимових заготівель 1931-1932 рр. У першій половині 1932 р. в Україні загинули від голоду десятки тисяч селян. Голод припинився тільки з новим урожаєм у середині 1932 р. Але це було тимчасове поліпшення становища. Страшний голодомор 1932-1933 рр. був ще попереду. Взимку 1932-1933 рр. хлібозаготівельні комісії в Україні і на Кубані конфіскували не тільки хліб. За активною участю комнезамів і відряджених на хлібозаготівлі робітників почалися подвірні обшуки з конфіскацією будь-яких запасів їжі – сухарів, картоплі, сала, цибулі тощо. Конфіскація подавалася як кара за "куркульський саботаж" хлібозаготівель. Державі був потрібний хліб, а не картопля чи фруктова сушня, і коли услід за хлібозаготівлями почалася "заготівля" всього знайденого у селянській садибі продовольства, стало зрозуміло: цим способом тоталітарна держава карала селян за небажання працювати в артілях. Від такого терору голодом гинули вже сотні тисяч і мільйони селян.

Повноваження радянських органів влади в Україні були обмежені відразу після утворення СРСР, а пізніше дедалі більше скорочувалися, тому що в республіці зростала частка підприємств та установ загальносоюзного підпорядкування. Повноваження компартійних комітетів мали характер диктатури, і тому загальносоюзні відомства на території України повинні були прислухатися до регіональних органів партійного керівництва і ЦК КП(б)У. Та всі партійні комітети перебували у цілковитій залежності від союзного компартійно-радянського центру — Політбюро ЦК КПРС.

1

Сталін ставився до голодомору як до неіснуючого явища. Навіть у стенографічних звітах пленумів ЦК КП(б)У і протоколах Політбюро ЦК слово "голод" не згадувалося. Конкретні заходи партійних органів, пов'язані з голодом, проходили в документації через "особые папки". Звичайно, ніхто не боявся просочування відомої всім інформації, у сталінського табу був інший знаковий смисл: тема голоду не підлягала обговоренню на будь-яких партійних зборах або на пленумах партійних комітетів. Цього табу в КПРС дотримувались аж до грудня 1987 р.

Завіса мовчання над конаючим українським селом паралізувала спроби допомоги з боку міжнародної громадськості, яка дізналася про жахливий голод у Радянському Союзі. На сесії ЦВК СРСР у грудні 1933 р. М.І. Калінін ущипливо зауважив щодо активності благодійних та інших організацій:

"Збираються політичні шахраї й пропонують зробити пожертвування "голодуючим" України. І де збираються? У Відні, де пролетаріат буквально вимирає з голоду"5.

Влада не шкодувала коштів, аби приховати наслідки голоду від іноземців. 6 грудня 1932 р. декретом ВУЦВК і РНК УСРР (до речі, опублікованим) на "чорну дошку" було занесено кілька сіл у різних районах України. Винайдений Кагановичем статус "чорної дошки" означав, що селяни позбавлялися права на виїзд за межі села, припинявся підвіз будь-яких промтоварів, йшли безперервні обшуки в садибах "боржників" з вилученням продовольства. Село Гаврилівка Межівського району на Дніпропетровщині вимерло повністю. Про цю трагедію стало відомо за кордоном, і американські журналісти попросили дозволу поїхати в Дніпропетровську область. Дозвіл вони дістали напрочуд легко. У книзі "Про що ми могли дізнатися", виданій 1934 р. у Нью-Йорку, Е. Шервуд писав так: "Група іноземних візитерів дізналася про чутки, що в с. Гаврилівка всі люди, крім одного, мовляв, померли з голоду. Вони вирішили негайно перевірити, відвідали сільський ЗАГС, священика, місцеву раду, суддю, вчителя і кожного окремого селянина, з яким зустрічалися. Виявилося, що троє з 1 100 жителів померли від тифу, було вжито заходів, щоб припинити епідемію, не було смертей від голоду"6. Можна не сумніватися в тому, що американський журналіст добросовісно розповів про те, що побачив на власні очі. Але не можна сумніватися і в тому, що жителі Гаврилівки померли від голоду.

Ще більшого клопоту працівникам ДПУ завдала поїздка 1933 р. відомого французького політичного діяча Едуарда Ерріо, голови комітету з іноземних справ палати депутатів, а в минулому — прем'єр-міністра. Програму візиту склали з урахуванням побажання високого гостя побувати в Україні і на Північному Кавказі, що найбільше, як він чув, постраждали від голоду. 26 серпня Е. Ерріо прибув пароплавом до Одеси, через день опинився у Києві, потім у Харкові і на Дніпробуді. Він всюди оглядав, що хотів, зустрічався з сотнями людей. 31 серпня з Ростова-на-Дону Ерріо поїхав у Москву, не помітивши будь-яких ознак того, що оглянута місцевість пережила голодомор. Клопіт щодо організації такої поїздки для Сталіна обернувся значним політичним капіталом. 13 вересня газета "Правда" надрукувала зроблену в Ризі заяву Ерріо, в якій категорично спростовувалися "брехливі вигадки буржуазної преси про голод у Радянському Союзі".

Перше повідомлення про голод в СРСР належало Малькольму Маггеріджу. У березні 1933 р., відразу після поїздки по Північному Кавказу й Україні

⁵ Правда. – 1933. – 29 груд.

⁶ Sherwood E. Russia Today: What we can learn from it. – N.-Y., 1934. – P. XIV.

він опублікував свої враження в англійській газеті "Манчестер гардіан". Три насичені конкретними фактами кореспонденції не залишали сумнівів щодо голоду, який став поширюватися в основній хлібовиробній смузі країни. Слідом за матеріалами Маггеріджа газета опублікувала статтю "Голод в Росії", підготовлену за особистими враженнями Гаретом Джонсом, колишнім секретарем Ллойд Джорджа. У ній стверджувалося, що Росія охоплена таким же катастрофічним голодом, як 1921 р., коли загинули мільйони людей. Проте сенсаційні повідомлення "Манчестер гардіан" спробував спростувати кореспондент американської газети "Нью Йорк таймс", англієць за походженням і громадянством, Уолтер Дюранті. Суть його замітки, надрукованої у номері від 31 березня 1933 р., була відображена у назві: "Росіяни голодують, але не вмирають з голоду". Варто зазначити, що єдиний із західних журналістів, якому вдалося взяти інтерв'ю у Сталіна, Дюранті завжди намагався писати так, щоб не викликати невдоволення Москви.

Дані про голод страхітливих масштабів продовжували прориватися крізь "залізну завісу". 21 серпня 1933 р. газета "Нью Йорк геральд трибюн" опублікувала матеріал Ральфа Барнса з першою оцінкою кількості жертв — мільйон чоловік. Факт голоду підтвердив і Дюранті в "Нью Йорк таймс". З його замітки, опублікованої 24 серпня 1933 р., випливало (хоч прямо про це не говорилося), що кількість загиблих становить щонайменше 2 млн. Через день у цій же газеті з'явилося повідомлення Фредеріка Берчелла, де вказувалася цифра 4 млн.

Після появи кореспонденцій у "Манчестер гардіан" іноземним журналістам було заборонено їздити у постраждалі від голоду райони СРСР. Але У. Дюранті, який багато зробив для зміцнення в американських політичних колах лінії на дипломатичне визнання СРСР, домігся дозволу на поїздку кількох журналістів. Після неї він не виступав у пресі, але в приватній бесіді з працівниками англійського посольства заявив, що населення Північного Кавказу й Нижньої Волги зменшилося в результаті голоду на 3 млн., України на 4-5 млн., а загальна кількість померлих від голоду навряд чи менша, ніж 10 млн. чоловік. Ця інформація на початку жовтня 1933 р. була передана посольством англійському урядові, а вперше опублікована в документальному збірнику лише у 1988 р. Московський кореспондент газет "Манчестер гардіан" та "Крісчен сайєнс монітор" Вільям Чемберлін, який теж побував в Україні і на Північному Кавказі, виїхав з СРСР, щоб мати змогу написати про все бачене відверто, і незабаром видав у Бостоні книгу. В ній повідомлялося, що голод охоплював територію з населенням 60 млн. чоловік, а число жертв навряд чи могло бути меншим, ніж 3-4 млн.⁸ На зарубіжну

⁷ The Foreign Office and the Famine. Kingston Ontario. – N.-Y., 1988. – P. 48.

⁸ Chamberlin W. Russia's Iron Age. – Boston, 1934. – P. 88.

громадськість, що вже знала про голод, але не мала уявлення про його масштаби, книга Чемберліна справила велике враження. До голоду в СРСР привернув увагу й архієпископ Кентерберійський: у липні 1934 р. він виступив у палаті лордів англійського парламенту із заявою про загибель 5 млн. чоловік. Тоді ж у газеті "Нью Йорк таймс" Евальд Амменде заявив про смерть від голоду 7,5 млн. селян⁹.

У другій половині 30-х років тема голоду в СРСР втратила на Заході актуальність. У пам'яті людей відклалися суперечливі газетні повідомлення. Як водиться, більше вірили відомим політикам, таким, як Е. Ерріо, а не журналістам. Події Другої світової війни остаточно витіснили всілякі згадки про голодомор.

5

Серед емігрантів, які опинилися в країнах Заходу після Другої світової війни, було немало свідків голодомору. Деякі з них мовчали, тому що боялися довгої руки чекістів. Проте знаходилися й ті, які бажали розповісти про пережите. Книг, складених з їхніх розповідей і виданих українськими громадськими організаціями до річниць голодомору, досить багато. Своєю ґрунтовністю виділяються дві: двотомний англомовний довідник під своєрідною назвою "Чорні справи Кремля: Біла книга" (Детройт; Торонто, 1953–1955), а також виданий українською мовою збірник під редакцією Ю. Семенка "Голод 1933 року в Україні: Свідчення про винищення Москвою українського селянства" (Нью-Йорк, 1963).

У Радянському Союзі про тридцять третій рік знали всі, але ніхто цю тему не обговорював. Публічна згадка про голод кваліфікувалася як антирадянська пропаганда, варта ув'язнення в концтаборах. Так, у Карному кодексі УРСР донедавна існувала стаття 62 (антирадянська агітація і пропаганда), яка загрожувала великими неприємностями. Залишався і страх у вигляді так званого "внутрішнього цензора": кожен знав, про що можна говорити вголос. Табу на голодомор підтримувалося не тільки "внутрішнім цензором", але й недостатньою поінформованістю людей дуже високого рангу. Ось як згадував про голодомор в Україні М.С. Хрущов, який на початку 30-х років був другим секретарем Московського міського й обласного комітетів ВКП(б): "Я просто не уявляв собі, як може бути в 1932 р. голод на Україні. Скільки ж тоді загинуло людей? Тепер я не можу сказати. Відомості про це просочилися в буржуазну пресу, і в ній аж до останнього часу моєї діяльності іноді прослизали статті відносно колективізації і ціни цієї колективізації в життях радянських людей. Але це тепер я так кажу, а тоді я нічого такого, по-перше, не знав, а по-друге,

⁹ Див.: Кульчицький С.В. Ціна "великого перелому". – К., 1991. – С. 338.

якби і знав про щось, то знайшлися б свої пояснення: саботаж, контрреволюція, куркульські витівки, з якими треба боротися і та ін.¹⁰.

До цих, безсумнівно, щирих слів мушу додати власні свідчення з 60-70-х років. Я вже й тоді досліджував історію міжвоєнного періоду на професійному рівні, мав з 1963 р. ступінь кандидата, а з 1976 р. — доктора наук. Наявність голоду, який набув грандіозних масштабів саме в Україні, для мене була безсумнівною. Досі зберігаю на клаптику паперу примітивний розрахунок демографічних втрат, зроблений шляхом зіставлення державних і відомчих (тобто закритих у 30-х роках) статистичних публікацій. Виходило, що в УРСР між 1932 і 1939 рр. утворився дефіцит населення числом не менше 3 млн. чоловік.

Я губився в догадках про причини голоду. Точно знав, що природного катаклізму в Україні не сталося. Куркулів, в існуванні яких тоді не сумнівався, у селі вже нібито не могло бути після суцільної колективізації. Масовий саботаж здавався неможливим після висилки куркулів, і до того ж він, якби був, не міг мати безпосереднього зв'язку з голодом. Не спадало мені на думку і те, що радянська влада застосувала терор голодом для покарання селян за саботаж. Адже радянська влада була селянською владою.

Заборону на згадку про голод я сприймав як щось пов'язане з його причинами. Та якими не були б ці причини, заборона через три десятиріччя після подій здавалася застарілою. А все ж була вкарбована у підсвідомість кожної людини! Якби я цього не знав, то один випадок допоміг би це зрозуміти. Влітку 1966 р. голова Українського товариства дружби і культурних зв'язків із зарубіжними країнами Ю.К. Смолич замовив моєму колезі і мені серію статей про економічний розвиток України для газети "Вісті з України", яка поширювалася серед українців за кордоном і була тоді практично недоступною для читачів у Радянській Україні. Газету регулярно переглядав П.Ю. Шелест. Коли пішли наші статті, він розпорядився дати вказівку авторам: у розповіді про колективізацію в українському селі передбачити абзац про голод 1932-1933 рр. Упродовж року рукопис статті з цим абзацом поневірявся по різних інстанціях. Ніхто не наважувався ні опублікувати її без цього абзацу, ні санкціонувати публікацію із згадкою про голод, ні звернутися до першого секретаря ЦК Компартії України з проханням дати письмове розпорядження, а не усну вказівку. Пізніше газета відновила публікацію, але без вибухового абзацу¹¹.

Українська діаспора використовувала кожну річницю голодомору для того, щоб правда про сталінський злочин стала, нарешті, надбанням широкої громадськості. Уряди західних країн, як тепер це зрозуміло з публікацій

¹⁰ Вопросы истории. – 1990. – № 3. – С. 62.

¹¹ Дерев'янкін Т., Кульчицький С. Економічний розвиток Радянської України // Вісті з України. – 1966. – № 35, 36, 38, 39; 1967. – № 39, 41, 43, 47-50; 1968. – № 2.

архівних документів, добре орієнтувалися завдяки спецслужбам у тому, що відбувалося в СРСР 1933 р., проте у відносинах з СРСР керувалися виключно власними національними інтересами. Ще влітку 1933 р. Сталін почав шукати шляхів зближення із західними демократіями, тому що не розраховував ужитися з Гітлером. Західні демократії вітали таку зміну курсу. Восени 1933 р. Сполучені Штати Америки визнали Радянський Союз.

Широка громадськість Заходу вперше зацікавилася проблемою голодомору лише напередодні його 50-ї річниці. Громадські організації діаспори в США і Канаді зробили все, щоб правда про тридцять третій рік стала загальновідомою. При Університеті Альберти в Едмонтоні вже функціонував Канадський інститут українознавчих студій (КІУС), а в Гарвардському університеті — Український дослідний інститут, заснований О. Пріцаком. 1983 р. в Університеті Квебека (Монреаль) була проведена наукова конференція, присвячена ключовим проблемам голодомору. Результати її роботи знайшли відображення у книзі, виданій в Канаді¹². Авторський колектив був представлений, в основному, молодими вихованцями Гарварду, які спеціалізувалися на проблемах історії Радянської України. З найбільш грунтовними дослідженнями виступили Б. Кравченко, М. Максудов, Дж. Мейс, Р. Сербин.

50-та річниця голодомору у багатьох відношеннях стала переломною. Події 1932—1933 рр. в Україні почали привертати увагу істориків, політиків, журналістів. Ситуація загострювалася тим, що в СРСР не визнавали факту голодомору. Коли журналісти зверталися до українських дипломатів в ООН із запитаннями на цю тему, ті або ухилялися від відповіді, або заперечували "побрехеньки буржуазних націоналістів", але врешті змушені були звернутися до "директивних органів" за інструкціями: що робити з проблемою 50-річної давності? Політбюро ЦК Компартії України доручило вивчити питання секретарю ЦК з ідеології і голові КДБ УРСР. 11 лютого 1983 р. вони звернулися до В.В. Щербицького з доповідною запискою, суть якої відображена у назві: "Про пропагандистські та контрпропагандистські заходи щодо протидії розв'язаній реакційними центрами української еміграції антирадянській кампанії у зв'язку з продовольчими труднощами в Україні, що мали місце на початку 30-х років".

1984 р. молодий американський історик Л. Герец почав збирати свідчення у людей, які пережили голодомор. Канадський дослідницький центр з вивчення голоду (Торонто) підготував науково-популярний фільм "Жнива відчаю". Англійський історик Р. Конквест, який прославився книгою про масові репресії 1937—1938 рр., на прохання української діаспори взявся за працю про колективізацію і терор голодом. Наприкінці 1986 р. його книга "Жнива скорботи" була опублікована в Лондоні.

¹² Famine in Ukraine. 1932–1933 / Ed. by R. Serbyn and B. Krawchenko. – Edmonton, 1986.

Політичні організації української діаспори давно зверталися до урядів країн проживання з проханням вплинути на Радянський Союз, який офіційно визнав Великий терор 1937-1938 рр., але відмовлявся визнати Великий голод 1932-1933 рр. Зважаючи на це, президент США Р. Рейган поставив питання про офіційне розслідування в рамках Конгресу. При Конгресі США були створені спеціальна комісія з конгресменів і представників громадськості "для дослідження причин голоду в Україні 1932-1933 рр., інспірованого радянським урядом", та дослідницька група з шести українознавців, яка повинна була вивчити проблему на основі свідчень очевидців, а також доступних документальних даних: архіву Смоленського обкому ВКП(б), Криничанського державного архіву Дніпропетровської області й архіву НКВС райцентру Чернухи Полтавської області, які були захоплені гітлерівцями й у повоєнні часи перевезені до США. Комісія мала працювати два роки, починаючи з 1985 бюджетного року¹³. Керівником дослідницької групи став співробітник Українського дослідницького інституту Гарвардського університету Джеймс Мейс¹⁴. Діяльність комісії фінансувалася з бюджету США (400 тис. дол.). Кошти на дослідження надходили і від організацій української діаспори і приватних осіб.

1988 р. вийшов у світ підсумковий рапорт комісії Конгресу, підготовлений під керівництвом Дж. Мейса. У ньому об'єктивно аналізувалася вся історіографія проблеми за 1933 — січень 1988 рр., як радянська, так і нерадянська. Було зроблено оцінку радянської преси і художньої літератури під кутом зору досліджуваної теми. Окремий розділ присвячувався аналізу голоду 1932—1933 рр. за межами України. Після затвердження підсумкового рапорту термін діяльності комісії було продовжено до вересня 1990 р. На її роботу з федерального бюджету були виділені додаткові кошти. Як повідомив Дж. Мейс під час зустрічі в посольстві СРСР у США в червні 1989 р., комісії не вдалося розв'язати свого основного завдання — обгрунтувати першопричину голоду в Україні. Разом з тим він висловив надію на те, що спільна робота з радянськими вченими допоможе розкрити цю "білу пляму" в історії.

На завершальному етапі своєї роботи комісія Конгресу США зосередила свою увагу на впорядкуванні спогадів. У Вашингтоні 1990 р. невеликим тиражем вийшов тритомник свідчень, в якому зібрані 206 бесід з людьми, які пережили голод. Застосована Дж. Мейсом методика була своєрідним соціологічним опитуванням, оберненим у минуле. Накладаючись одне на інше, свідчення корегували властивий індивідуальним спогадам суб'єктивізм. Тому вони стали повноцінним джерелом. На жаль, перевидати тритомник в Україні за браком коштів виявилося неможливим.

¹³ The Congressional Record. September 21, 1984, p. 11 671.

¹⁴ Д. Мейс тепер постійно живе у Києві.

Термін роботи комісії Конгресу США закінчувався, як підрахували в ЦК Компартії України, влітку 1987 р. Звідси зробили висновок, що результати її роботи використовуватимуться для розгортання широкомасштабної акції напередодні 70-річчя "головної події ХХ ст." — Жовтневої революції. Тому восени 1986 р. ЦК створив власну комісію. Опинився в ній і я. Від учених чекали ґрунтовних досліджень, пов'язаних "з викриттям фальсифікацій українських буржуазних націоналістів".

Все своє попереднє життя в науці я спеціалізувався на проблемах індустріалізації та історії робітничого класу. Після кількох місяців роботи в архівах за завданням комісії я докладно розібрався з проблемами сільського господарства і селянства на початку 30-х років. Зробити це так швидко вдалося тому, що вперше стали доступні всі матеріали архівного фонду ЦК Компартії України. Поки працював в архівах, робота комісії зійшла нанівець. Мабуть, у ЦК зрозуміли, що перед вченими поставлене нереальне завдання. Вже від власного імені я звернувся до ЦК з аналітичною запискою щодо поставленої проблеми, запропонувавши визнати факт голоду.

Я тільки починав усвідомлювати, чому радянське керівництво після XX з'їзду КПРС, політично розрізняло Великий терор і Великий голод. Від терору постраждала передусім партія, а від голоду — селянство. Терор здійснювався чекістами, тоді як голод організовувався партійними комітетами і підпорядкованими їм організаціями — комсомолом, профспілками, комнезамами. Як можна було визнати, що Сталін ефективно використав ту систему влади, яку всі називали "народовладдям", для нацьковування однієї частини народу на іншу? Викриваючи Великий голод, вже не можна було розмовами про сталінізм ховатися за широку спину вождя.

Записку писав, ще не позбавившись остаточно стереотипів офіційної історичної концепції. Це допомагало, як я тепер розумію, так вибудовувати фактичний матеріал, щоб він не здавався вибуховим для тих, хто мав повноваження вирішувати поставлене питання. Кілька місяців записка блукала по кабінетах Центрального комітету, аж поки мені було дозволено опублікувати її в "Українському історичному журналі" як наукову статтю і Передати статтю в журнал я міг тільки після 25 грудня 1987 р. У цей день В.В. Щербицький мав намір виступити з доповіддю, присвяченою 70-річчю утворення Радянської України. У текст доповіді було включено абзац про голод. Згадка про голод 1933 р. розглядалася в Центральному комітеті як важливий політичний крок, який могла зробити тільки перша особа в компартійно-радянській номенклатурі.

¹⁵ Кульчицький С.В. До оцінки становища в сільському господарстві УРСР у 1931–1933 рр. // Укр. іст. журн. – 1988. – № 3. – С. 15-27.

Тим часом стали позначатися перші результати горбачовської перебудови. В газеті "Літературна Україна" 16 липня 1987 р. були надруковані матеріали, в яких голод 1933 р. двічі згадувався просто-таки між іншим, як загальновідомий факт. Це справді було так, і в ЦК Компартії України зробили вигляд, що нічого не відбулося. Про голод заговорили і в Москві. 11 жовтня 1987 р. відомий історик-аграрник В.П. Данилов заявив у газеті "Совєтская Россія", що взимку і навесні 1933 р. голод забрав величезне число жертв. Демограф М. Тольц у замітці "Скільки ж нас тоді було?", надрукованій у грудневому номері журналу "Огоньок", вперше розповів про репресованій Всесоюзний перепис населення 1937 р. Разом з переписом були репресовані його організатори, яких звинуватили в "недообліку" населення. Причиною "недообліку" М. Тольц назвав голод 1933 р.

2 листопада 1987 р. М.С. Горбачов виступив у Кремлі з доповіддю, присвяченою 70-й річниці Жовтневої революції. Тепер відомо, що існувало кілька варіантів доповіді, які готували консерватори і ліберали з оточення Генерального секретаря ЦК. Перемогли консерватори. У версії, яка стала офіційною, історія суцільної колективізації селянства викладалася за сталінською схемою. Горбачов не згадав про голод 1932–1933 рр. Однак В.В. Щербицький не міг наслідувати приклад М.С. Горбачова, адже голод лютував саме в Україні. Та й комісія Конгресу США з українського голоду вже оприлюднила перші результати своєї роботи. 25 грудня 1987 р. Перший секретар КПУ виступив з довгою ювілейною промовою, яка містила 6–7 рядків про голод. Уперше за 55 років член Політбюро ЦК КПРС порушив сталінське табу і вимовив це слово – голод. Відтоді історики отримали можливість вивчати і публікувати відповідні документи.

"Український історичний журнал" підготував мою статтю до публікації, і вона вийшла в світ на початку 1988 р. У дещо скороченому варіанті статтю надрукували ще в січні 1988 р. обидві радянські газети для української еміграції — "Вісті з України" і "Ньюз фром Юкрейн". У травні 1988 р. МЗС УРСР передало Інституту історії АН УРСР одержані від радянського посольства в США матеріали комісії Конгресу з українського голоду. Моя стаття майже вся була процитована і проаналізована. Загальний висновок щодо неї був такий: "Масштаби голоду мінімізовані, Комуністична партія зображена як така, що робила все можливе, щоб покращити становище, а дії Комуністичної партії і Радянської держави, які загострювали голод, ігноруються". Висновок об'єктивний, адже я навмисно не включив у статтю, яка насправді була доповідною запискою в ЦК Компартії України, багато матеріалів, знайдених у партійних архівах. Треба було полегшити В.В. Щербицькому прийняття рішення, яке назріло в ситуації зростаючої "гласності" і підштовхувалося організованою Конгресом США дослідницькою роботою стосовно Великого голоду в Україні.

У той час про голод вже можна було писати в радянській пресі, і моя стаття одразу стала предметом гострої критики. Я мав домовленість з товариством "Знання УРСР" про публікацію брошури. Поки брошура готувалася до друку, я з дозволу товариства передав текст для публікації в газету "Літературна Україна". Тоді ця газета користувалася найбільшою популярністю в колах радикальної інтелігенції і в діаспорі. Текст, опублікований у чотирьох номерах газети в січні – лютому 1989 р., був результатом півторарічної напруженої роботи в архівах. На цей час я вже відмовився від багатьох стереотипів офіційної історії. Публікація викликала в суспільстві шок.

Визнання факту голоду відкрило шлях до відтворення його документальної бази. Група вчених Інституту історії партії при ЦК Компартії України на чолі з Р.Я. Пирогом розшукала в партійних архівах сенсаційні документи. Для публікації необхідна була санкція Політбюро ЦК Компартії України. Відбулося бурхливе засідання Політбюро, на якому розглядалася можливість публікації вибухонебезпечних документів. В.А. Івашко, який замінив В.В. Щербицького на посаді Першого секретаря ЦК Компартії України, не став гальмувати справу, бо розумів, що це вже безнадійно. Збірник "Голод 1932—1933 рр. на Україні: очима істориків, мовою документів" з'явився у Політвидаві України восени 1990 р. У розпеченій атмосфері початку 90-х років ця книга одразу стала раритетом. Вказаний у ній тираж (25 тис. примірників) не відповідав дійсності: більша частина виділеного для неї дефіцитного паперу була використана на інші цілі.

Знайти у державних архівах свідчення про голод було непросто. Ми з письменником В.А. Маняком зрозуміли це, коли взялися за підготовку книги документів і спогадів "Голод—33". Однак, зібраного матеріалу мало вистачити на кілька книг. Робота над документальною базою пішла паралельними курсами: окремо — спогади, окремо — архівні матеріали. 1991 р. видавництво "Радянський письменник" надрукувало упорядковану В.А. Маняком і Л.Б. Коваленко книгу спогадів людей, які пережили голод. У видавництві "Наукова думка" в 1992 і 1993 рр. вийшов збірник документів з Центрального державного архіву вищих органів влади та управління (упорядники — Г.М. Михайличенко і Є.П. Шаталіна).

Головну роль в активізації досліджень голоду 1932—1933 рр. в Україні відіграла Асоціація дослідників голодомору, заснована В.А. Маняком і його дружиною Л.Б. Коваленко. Це подружжя, яке так багато зробило для того, щоб проблема голоду перестала бути "білою плямою", передчасно пішло з життя. Асоціацію очолив спочатку Л.Г. Лук'яненко, потім В.І. Марочко. Нині вона знову очолюється Л.Г. Лук'яненком і має великі плани в сфері вивчення трьох великих голодів, яких зазнала Україна за радянських часів.

У листопаді 1998 р. Асоціація дослідників голодоморів в Україні та Інститут історії України Національної академії наук провели в Києві міжнародну науково-теоретичну конференцію, присвячену 65-й річниці голодомору. Матеріали цієї конференції під назвою "Голод-геноцид 1933 року в Україні: історико-політичний аналіз соціально-демографічних та морально-психологічних наслідків" опубліковані окремою книгою Видавництвом М.П. Коць (Київ — Нью-Йорк, 2000).

На конференції, як можна бачити з назви цієї книги, було поставлене важливе питання, яке раніше майже не привертало уваги дослідників: моральнопсихологічні наслідки голоду 1933 р. Зрозуміло, однак, що постановка цього питання у вигляді кількох доповідей не вичерпує його. Питання заслуговує подальшого дослідження в монографічному аспекті.

Слід було б вказати й на деякі інші проблеми, які досліджені недостатньо або вимагають додаткового висвітлення у зв'язку з побутуючими в історіографії суперечливими оцінками. Обмежимося простим переліком таких тем: виявлення статистичної картини смертності від голоду в окремих областях УСРР; виявлення статистичної картини смертності від голоду в окремих округах Північно-Кавказького краю (щоб виділити Кубанський округ на тлі інших округів); виявлення статистичної картини смертності в окремих регіонах СРСР (щоб виділити УСРР на тлі інших регіонів); функціонування сільських і районних органів Запису актів громадського стану (ЗАГС) у 1932-1934 рр.; доля церковних метричних книг 1930-х рр.; постановка органами державної безпеки обліку смерті від голоду та випадків канібалізму і трупоїдства; політичні настрої різних верств населення в Україні у 1933-1934 рр. (члени КП(б)У і комсомолу, бійці і командири Червоної Армії, творча інтелігенція, працівники науки та освіти, члени профспілок тощо); натуральні штрафи як візитна картка голодомору: поширеність їх в областях УСРР, наявність або відсутність в округах Північно-Кавказького краю та областях Поволжя; техніка вилучення продовольчих запасів у селян, активні або пасивні спроби колгоспників захистити свої запаси, нагромаджені до нового врожаю; ринковий (у тому числі тіньовий) оборот продовольства в Україні після ліквідації непманської системи торгівлі; роль крамниць "Торговля с иностранцами" (Торгсину) у вилученні золото-валютних нагромаджень населення в 1932-1934 рр.; терор голодом і масові репресії як форми управління державою (спільні риси та відмінності); терор голодом як засіб зміцнення дисципліни праці в колективних господарствах; ідеологічне обґрунтування заходів радянської влади, які фактично призводили до терору голодом; ставлення окремих представників компартійно-радянського апарату, органів державної безпеки і громадсько-політичних організацій до своєї участі у хлібозаготівлях і у вилученні продовольчих запасів у "боржників"; "гітлерівська допомога": масштаби, ставлення радянської влади до неї, роль її в ідеологічному обгрунтуванні депортацій німецької національної меншини з прикордонних районів УСРР в 1934 р. і пізніше; правда про голод-геноцид 1933 р. та її місце в суспільно-політичному житті України кінця 1980-х — початку 1990-х рр.; історія створення і діяльності комісії Конгресу США з голоду 1933 р. в Україні.

Все більш актуальною справою стає фіксація розповідей свідків голоду. З кожним роком можливості цієї роботи обмежуються. Найбільш успішно вона проводиться Асоціацією дослідників голодоморів в Україні.

Останнім часом інтенсивність дослідницької роботи дещо знизилась. Виявилося також, що тема голоду почала роз'єднувати російських та українських вчених. Уперше це стало відчутним на інформаційно-аналітичній пресконференції, організованій посольством України у Москві в травні 1993 р. Московські учасники прес-конференції, за винятком тодішнього голови комісії з прав людини Верховної Ради Російської Федерації С.А. Ковальова, виступили проти тези про антиукраїнський характер голоду. Один із провідних спеціалістів Інституту російської історії РАН М.О. Івницький незабаром після прес-конференції опублікував статтю, в якій висловив підозру, що українська сторона бажає використати трагічні сторінки спільної історії України і Росії для обгрунтування непростих російсько-українських відносин у сучасності¹⁶. Такий же мотив протистояння вбачається і в полеміці Ш. Мерля і Р. Конквеста в московському журналі "Отєчественная історія" 17. Відомий німецький спеціаліст з аграрної історії СРСР накинувся на Р. Конквеста (маючи на увазі і Дж. Мейса) із звинуваченнями у політизації наукової проблеми. Він заявив, що його опоненти демагогічно зображають голод у вигляді геноциду. У працях Конквеста і Мейса Ш. Мерль, за його словами, не знайшов аргументів, що свідчили б про організацію голоду Сталіним. У відповідь Конквест написав гнівного листа до редакції журналу, яка організувала і надрукувала статтю Ш. Мерля. У листі відкритим текстом формулювалося те звинувачення на його адресу, яке Мерль висував у замаскованому вигляді: перелік доказів особливої ворожості Сталіна до України та українського селянства рівнозначний демонстрації антиросійських передсудів. Треба визнати, що націонал-радикали нерідко звинувачують у трагедіях, які випали українському народу, не сталінський режим, не взагалі

¹⁶ Ивницкий Н. Совершенно секретный голод // Моск. новости. — 1993. — 20 июня. ¹⁷ Мерль Ш. Голод 1932—1933 гг. — геноцид украинцев для осуществления политики русификации? // Отеч. история. — 1995. — № 1. — С. 49-61; Конквест Р. Письмо в редакцию // Отеч. история. — 1995. — № 6. — С. 205-206.

компартійно-радянську систему влади, а Росію і російський народ. Політичний підтекст таких звинувачень цілком очевидний. Недосвідчені у політичній боротьбі російські вчені у таких випадках нерідко займають вразливу позицію замовчування конкретних фактів або виправдання сталінського режиму. Доводиться із жалем констатувати, що національні виміри репресивнотерористичної політики сталінського режиму в сучасній Росії непопулярні. Причина зрозуміла: популяризація таких аспектів недавнього минулого є поживним ґрунтом для сепаратизму, який роз'їдає Російську Федерацію. Однак все це перебуває поза сферою тієї науки, яка не хоче бути прислугою політиків. На додаток зазначимо, що позиція Ш. Мерля, можливо, пояснюється абсолютною його необізнаністю у літературі, опублікованій українською мовою. Зайве доводити, що для статті, яка присвячується проблемі голоду в Україні, це істотний недолік. Ось чому видання ґрунтовного покажчика з проблематики українського голоду 1932–1933 рр. є своєчасним і має велике наукове значення.

Проф. С.В. Кульчицький

THE DARKEST PAGE IN THE HISTORY OF UKRAINE

1

The compilers of this volume expressed their desire that the academic introduction cover the fundamental directions of the theme and the general features of its historiography. I am appreciative that they turned to me with such a proposition.

The subject of the 1932–33 famine has been revisited in my research work. In the latter part of the 1980's it forced me to reject stereotypical models, implanted in my brain still in my childhood. In my mature years as an academic it became necessary to fundamentally re-examine the cause and effect relationships of the history of soviet society. I became convinced that I had perceived three decades and more of the process of history from an incorrect perspective. That is why my academic work fundamentally lost its worth. And so I started to work with redoubled effort on the issues of the inter-war period 1921–1938. I wished to understand what there was that was part of the natural order and why.

I researched the 1932–33 famine continually. Later came the turn of other 'white stains'. As a professional who at that time had worked on the subject of the inter-war period longer than the actual time of that period itself, I came to understand, that it was for me, as it was for everyone else, a complete 'white stain'. Gradually a concept formed that was based on factual material. Naturally, not everything within it was developed in full detail, and not everything was included. Consequently, from time to time, this or the other of its premises were re-examined according to the materials that had been gathered. However, the fundamentals of the concept remain unchanged. I am convinced that it will not change in the future.

Toward the end of the 1980's the revelation of the issue of the 1932–33 famine in Ukraine has played an important role in political life. Essentially, it became the catalyst in the process of thinking through this kind of danger, which, objectively, has its roots in the absence of a national state and, accordingly, in the complete dependence on the good and evil intentions of foreign rulers. The evident conclusion was: it was imperative to achieve sovereignty. Today, Ukraine is now an independent state. Whereas the Ukrainian communities in the USA and Canada marked the 65th anniversary of the genocide by famine with honour and dignity, in sovereign Ukraine this anniversary passed nearly unnoticed. It appears that the genocide by famine still belongs to the politicians, and not to the historians. It is the historians who should research and show the scope of the tragedy, determine why it became possible and what its organisers wanted to achieve, reveal with mathematical precision that 'something', which transformed the Communist Party, comprised of millions of ordinary people, into an infernal mechanism, subordinated to every movement of the demented General Secretary's hand.

The transition from totalitarianism to democracy, from a command to a marketbased economy by countries in Eastern Europe and the countries that were established after the collapse of the Soviet Union, is occurring differently in each of them. In those countries where it is taking place under the control of the former communist *nomenklatura* (for example, Ukraine), market reforms are slow and the majority of the population is being pauperised. Consequently, the 'swing effect' can be observed: a disillusionment in democratic values, which then brings with it the renaissance of communist attitudes. Voters are capable of electing into power people who give simplistic answers to complex issues. And such answers are being provided by communist doctrine. And that is why there is a need for the dissemination and even propaganda of historical facts that are not straightforward, and that make plain the direct cause-and-effect relationship between the application of communist doctrine and social cataclysms, similar to the 1932–33 genocide by famine in Ukraine.

2

The 1932–33 genocide by famine takes place in the context of soviet socioeconomic upheavals. In order to discover the relevant cause-and-effect relationships, it is necessary to understand the nature of communism, the features of the soviet Party political regime, and the character of the economic foundation.

If the print runs of all the books about communism published in the world were to be collected, then they perhaps would form a mountain as high as Mount Blanc. In most of them communism is portrayed as 'the bright future'. The paradoxical lie and unrealised in practise communist principle of "from each according to ability, to each according to need» took root in people's consciousness. But the nature of any social system, and especially communism, should be sought not in the division of output, but in production. Communism, according to K. Marx, is a social system devoid of private ownership and the market exchange of material goods and services. It arises not when the members of society begin receiving material goods and services according to need, but when private ownership of the means of production are nationalised (given over to the ownership of the nation) or are owned by society (given over to the ownership of society). They taught us, truly, that then socialism arises. However, it is then necessary to understand what is socialism. In reality there is no difference between the concepts of nationalisation and the socialisation (of property). They mask in equal measure production relationships, portraying the desired in place of reality. The essence of the matter is that the nation or society do not have the physical capability to rule (manage, use) the means of production, which are taken from private ownership. It is government which manages the means of production in their name. Private ownership, by which people attain a means of livelihood, guarantees them an economic independence separate from the State. Accordingly, the elimination of private ownership leads to the creation of economic dependency. And economic dependence brings with it political dependence.

When in the leading countries of the world market-based economies developed, current type political parties also appeared. Essentially they separated into two orientations –

conservative-liberal, and socialist. These orientations reflected the interests of the social forces backing them: capital and labour. Despite the variations of views within the conservatives and liberals, they shared a common view in the area of economics: capital must develop freely, whilst the State should receive, in the form of taxes, only that which is necessary for the direct functioning of its institutions and the administrative structure. In contrast, the socialists regarded that business people must be taxed in such a way that the State could materially support the needy members of society and minimise social tensions (socium - society, and from here "socialism"). Western social-democrats from the time of E. Bernstein rejected revolutionary marxism and turned to the politics of reform. In regard to the RSDRP [Russian Social Democratic Workers Party], in contrast to the Mensheviks or the Ukrainian social-democrats, they retained their position of revolutionary marxism. The Bolsheviks did not regard capital as an essential element of the production process. They wanted to destroy private ownership of the means of production and to completely eliminate the goods-money relationship as well as the market. However, the greater majority of the population of the empire were small (petty) owners. Socialism was very popular amongst them, whilst communism was very unpopular. In a straightforward manoeuvre V.I. Lenin "privatised" the popular term: he declared socialism as the first phase of communism. After the appearance of Stalin's and Hitler's socialisms the majority of left-wing parties disassociated themselves from the compromised term. American democrats would have been just as surprised if they were accused of socialist politics, as was J.B. Moliere's surprise here, when he learned that he was speaking prose.

The Russian revolution of 1917–1918 ended with the dispersion of the Inaugural Meeting [Ustanovchi Zbory]. After the revolution in Petrograd, V.I. Lenin built an effective system of dictatorial power, which in principle did not change until the constitutional reforms of M.S. Gorbachev. This system was like a pyramid, the base of which was grounded in the populace masses. Limited power was delegated to millions of people. However, due to the creation of the soviet Communist Party, the trade union and social community structures on the basis of "democratic socialism", absolute power was concentrated at the very top of the pyramid. At its apex the ruling group was the Central Committee of the Bolshevik Party.

The economic foundation of the soviet communist party dictatorship was created twice. During Lenin's phase of socio-economic upheavals (1918–1920) the bolsheviks nationalised the so-called "command strata" – the financial institutions, the large enterprises and transport. Imposing control at that time over the agricultural sector proved not to be possible, although it was the foundation of the soviet economy. Millions of villagers dressed in soldier's uniforms with guns in their hands – this was a force with which neither the landowners with their White Guard, nor the Bolsheviks could deal. The landowner's estates were distributed between the villagers, as they had demanded, although initially the Party had intended to convert them into State farms managed by a

local council (soviet farms – radhosp). The villagers also categorically refused to join the communes. In conditions of inflation, which was a natural consequence of many years of war, the procurement of agricultural output for government needs could occur only by the system of the appropriation of surpluses. This determined the economic and political defeat of the Bolsheviks, who were at this stage dreaming of a "world revolution". The requisition system caused the many millions of villagers to turn against the soviet government. In the first half of 1921, V.I. Lenin came to introduce a new economic policy [NEP], that is, to reject the requisition system, to abolish the proscription of trade and business activity, to start the preparation of agricultural produce by purchases from the market and to shift the government sectors of the economy onto an economic accountability basis.

Having rejected the politics of the communist crash through approach, which lasted three years and led to an economic collapse, V.I. Lenin cautioned the Party about the impossibility of repeating it in the future: «Such politics would be stupidity and suicide for a party that attempted to implement it» - he stated in 1921. «Stupid, because these politics are not economically possible; suicide, because a party which tried to implement such politics, will suffer an inevitable collapse.» 18 Such an admission was made only once by the absolute leader [vozhd] and can be considered as accidental. It is known that the building of communism during 1918–1920 followed the line of the Party programme, which was adopted by the VIII Congress of the Russian Communist Party (Bolsheviks) in March of 1919. In regard to this, from 1921 they started to call the earlier course as «war communism», in other words, brought about by the war and not by the Party programme. The civil war, which erupted in response to the politics of the communist crash through approach, was declared as the cause for the government's unpopular actions - the requisition system, confiscations, mobilisation. The collapse of the economy, which occurred as a consequence of attempts to implement direct management of nationalised enterprises by directives from a single centre, they started to claim as the economic tumult that caused the war. The nationalisation and other actions in establishing an economic foundation for the soviet communist party dictatorship, they claimed as socialist, and not communist transformations. Finally, they regarded the new economic policy [NEP], from the moment of its introduction, as a temporary retreat from the general Party line.

From the latter half of the 1920"s, the politics of the NEP started to be reigned in. However, it was not rejected whilst the struggle for the leadership in the Kremlin was in progress. When a new leader was determined, the efforts at constructing an economic foundation were renewed. In 1929 the soviet Communist Party oligarchy commenced its second onslaught. Its fundamental goal was to transform the villagers into a servile labour force, which would work according to the commands of the nationalised farm

¹ Lenin, V.I., Complete Works. (Kyiv, 1974) Vol. 43, p. 203.

collectives. In contrast to Lenin's crash through efforts, on this occasion success was achieved – the nationalisation of the agricultural sector and the creation of an all-embracing command economy.

The success of Stalin's crash through approach is defined by three factors. First, the government at the turn of the 1920"s/1930"s proved stronger than the village level strata. For several years the State had been preparing itself for the campaign of complete collectivisation, setting the less wealthy strata of society of villagers against the more well off. The organs of the GPU [State Political Department] monitored and later eliminated or neutralised the most rebellious elements from amidst the villagers. In practical terms, they managed to extract nearly completely the remaining arms that the villagers had retained from the time of the civil war. Second, Stalin had deviated in some elements from original communist doctrine. First of all, the politics in relation to the working class was changed. In the Party programme of 1919 it was stated: «The maximum utilisation of the entire workforce in the State and the correct division and distribution of them between various territorial districts as well as between the branches of the national economy is essential for the purpose of programmed development of the national economy and should be the top priority of economic policies of the soviet government.»² That is, the "masses of the revolution" should be distributed by dictate throughout enterprises. Opposition to assignment was viewed as "labour desertion".³

Moving on from the communist crash through efforts of 1929, Stalin nevertheless retained for the workers the right to choose the place of work. The working class was economically dependent on the totalitarian State, and it is for this reason that it was prepared to leave them certain freedom of action. Even more: workers organisations were given wide control and delegated functions in the management of production. No less important were the changes in policies in relation to the villagers. During wholesale collectivisation there was an attempt to take from the villagers, as required by communist doctrine, all the means of production, that is, to create communes. However, in 1930, under the threat of a massive uprising, Stalin announced this attempt as being a consequence of "heady success" and he shifted to the artisan form of collectivisation. The artisan form, with its community management, was returned to the directed economy, and the household plots of collective workers – to the market that had earlier been persecuted by the government. The logical consequence of the creation of a collective

² Communist Party of the Soviet Union, Resolutions and Decisions of Congresses, Conferences and Plenums of the Central Committee. (Kyiv, 1979) Vol. 2, p. 50.

³ The defence by V.I. Lenin and L.D. Trotsky of their attempts to militarise the Party was received with condemnation even within the Party, where the "democratic centralist" faction had appeared. The influence of the "dem-centralists" was significantly evident in the CP of Ukraine. In March of 1920 the IVth Conference of the CP(b) of Ukraine accepted their resolution, which rejected the demands of the CC of the Russian CP(b) for creating penal brigades from deserters or imprisoning them in concentration camps.

system with an artisan form became the introduction of legislation in May 1932 for the exchange of goods. Accordingly, within the whole complex of a State distribution system appeared a small sector of trade in produce by collectives. Monetary payment for work by workers and civil servants was retained.

Third, the success of Stalin's crash through approach attained the character and scope of terrorist methods applied to change the freedom loving, economically independent villagers - from owners to subservient slaves in State owned collectives. In order to force the villagers to renounce their holdings, which they had inherited from their ancestors, propaganda and economic means were used. Collective workers especially were given all kinds of economic privileges, whilst individuals were burdened with huge taxes. But the most effective was terror. Villagers were categorised into two groups according to wealth: on the one hand, kulaks, and on the other - the middle strata and the poor. The wealth of the kulaks was subject to expropriation ("dekulakisation"), and they were deported to distant regions. Their fate was supposed to show everyone what would happen to the enemies of the collectives. If a pauper or hired person opposed complete collectivisation he also was repressed as a "kulak henchman". When, for understandable reasons, the collective workers tried to work conscientiously only on their home plots and not in the collective, Stalin applied the most horrific punitive method terror by famine. In order to "teach some sense" (words of S.V. Kosior, the General Secretary of the Central Committee of the CP(Bolsheviks) of Ukraine)⁴ in those places which did not meet the grain quotas and did not have any grain in order to settle with the State, sanctions, in the form of penalties in kind were applied. The penalties took the form of confiscation of all reserves of produce gathered by collectives and individuals. This confiscation lead to the death of massive numbers of village-farmers.

The methodology of the genocide by famine we know of to the smallest detail, because the people who carried it out required instructions. The instructions, which implicated the government most, were given at meetings of the most trusted people with the General Secretary. The existence of verbal instructions is fully evidenced by the similarity of the activities of those who carried out the instructions in different localities. However, documents, which explain the reasons for the organisation of genocide by famine do not exist. Stalin did not feel it necessary to state his reasons on paper for his functionaries. In soviet Communist Party documents we can find only occasional incautious statements similar to the cited words of S.V. Kosior, which relate to motive that were used by the General Secretary of the Central Committee of the All-Union Communist Party (Bolsheviks).

V.I. Lenin had built a strong political regime of "hierarchical lines of delegation" from the leaders to the masses and vice-versa. However, he struck defeat in his

⁴ From the speech notes of the Central Committee of the CP(b) Ukraine to the Central Committee of the All-Union CP(b) about the preparations for the sowing of grain. Famine 1932–1933 in Ukraine: Through the eyes of historians and the language of documents. (Kyiv, 1990) p. 443.

attempts to create an economic foundation for the soviet Communist Party government. Returning to normal market-based policies, the founder of the Party and the State recognised in a moment of candour, that the communist doctrine could not be implemented in the face of opposition from the masses. However, the successors of V.I. Lenin did not have the intention of renouncing dictatorship, which could only become complete and guaranteed by the absence of private ownership of the means of production. Stalin achieved that which Lenin regarded as "economically impossible». Several key retreats from doctrine played a certain role in this. Terror was of central importance. This included – terror by famine. Thus, there is nothing irrational in the genocide by famine. It is not necessary to go into the mentality of the dictator or analyse his psychological characteristics. It is all straightforward: the genocide by famine was one of the means for the building of communism.

3

The silence of the Supreme Soviet of Ukraine evidences the usual political character of the genocide by famine. At the international conference on the occasion of the 60th anniversary of the genocide by famine (Kyiv, 1993) National Deputies spoke from their personal perspectives. Only the speech of the President of Ukraine, L.M. Kravchuk, acquired an official significance. And the national factor in the 1932-1933 famine continues to be traced - repressions during Stalin's time were not only of a social class character, but also of national politics. Let's examine the issue from the beginning in its general formulation. The building of the communist system was carried out contrary to national interests, if only in that the main section of the population was made up of small (petty) owners. In order to "socialise" the means of production held by the farmers, artisans and tradespeople, policies contrary to policies based on wealth were implemented; after the attainment of socio-economic transformations such policies lost their justification; all villagers-farmers had been left only with their personal possessions. However, the State, which used terror as a means of governing, could not do without an opposition from various groups of citizens – this time by nationality. In 1933 the internal passport system was introduced in the USSR, and in 1934 deportations began based on nationality.

During the repressions of a social class character, proletarian origin did not always rescue an individual – recall the "kulak henchmen". During the repressions of a national character the members of the "leading nations" had a guaranteed immunity: Russians throughout the USSR, Byelorusians in Byelorusia and so forth. But this did not apply to Ukrainians. In Ukraine repressions are near continuous throughout the decade 1929–1938. By their sheer duration and scope they are not comparable with the repressions directed at the populations of other republics. There is a plausible reason for this. Ukraine, with its economic and human resources, equalled in political terms all

other national soviet republics combined. In contrast to Party power, which was primary and monolithic, the soviet government structure, as portrayed in the constitution, was federative. Therefore, the Soviet Union viewed as a threat the centre of highly concentrated regional soviet Communist Party power in Kharkiv (from 1934 in Kyiv, which became the capital of the Ukrainian SSR).

Even during the civil war the Bolsheviks were forced to send their armed forces into Ukraine three times in order to bring it under control. But even after this the conference of the CP(Bolsheviks) Ukraine rebelled against the central leadership and elected their own members to the Central Committee and not those dictated by Moscow. Therefore, the Centre did not trust even the branch of its own Party in Ukraine. Stalin paid particular attention to the concentration of regional power in Kharkiv and exploited it for his personal goals. He managed to get his closest subordinate, L.M. Kaganovich, to head the Central Committee of the CP(Bolsheviks) Ukraine, and instructed him to compromise with the local soviet CP elite in everything. Due to the tandem of Kaganovich-Skrypnyk, the Ukrainianisation policies in Ukraine went far beyond the original aim - that of consolidation of power. M.O. Skrypnyk started to implement Ukrainianisation even in the Northern Caucuses and Kazakhstan. And already the matter of uniting the Kuban, where Ukrainians formed two thirds of the population, with Ukraine was raised. The direction taken by Skrypnyk worried the soviet centre, however, it was convenient for the General Secretary of the Central Committee of the All-Union Communist Party (Bolsheviks). In the fierce struggle for power, which continued in the Kremlin from 1923 to 1928, the Ukrainian Party organisation and its members always supported Stalin. When the latter attained the heights of power, he then did everything possible to reduce the threat to the soviet centre, that is, now to himself. But the threat lay in the very existence of Soviet Ukraine.

In October 1932, Stalin sent special grain commissions to the key agricultural regions of the USSR. P.P. Postyshev headed the Commission designated for the Volga region, L.M. Kaganovich for the Northern Caucuses and V.M. Molotov for Ukraine. Reports on the methods of their work provide an image of secret instructions received from the General Secretary of the Central Committee Committee of the All-Union Communist Party (Bolsheviks). During the period November 1932 to January 1933 the Commissions extracted all grain reserves. Grain was the fundamental staple consumption product, and the confiscation of reserves lead to a famine in all three regions. In the Volga region and in five districts of the Northern Caucuses (except for the Kuban) the scope of the famine in the first half of 1933 was approximately similar to that in Ukraine after the winter provisioning of 1931–1932. In the first half of 1932 in Ukraine tens of thousands died from the famine. The famine eased only with the new harvest in 1932. But this was only a temporary improvement of the situation. The horrific genocide by famine of 1932–1933 was still to come. In the winter of 1932–1933 the grain commissions

in Ukraine and in the Kuban confiscated not only grain. With the active participation of the committee of non-wealthy peasants, the delegated workers for provisioning grain planting commenced the search of personal homes and yards and confiscated whatever reserves of food they could find – biscuits, potatoes, lard, onions and so forth. The confiscation was presented as punishment for "kulak sabotage" of grain planting preparations. The State needed grain, not potatoes and dried fruits, and when in the wake of grain planting preparations came the "preparation" of all produce that could be found in the villagers' farmstead, it became clear: this is the way that the totalitarian State punished the village-farmers for their lack of desire to work in the collectives. Now hundreds and thousands and millions died from this kind of terror by famine.

The power of soviet institutions of government in Ukraine were limited immediately after the creation of the USSR, and there after were evermore curtailed, because the proportion of enterprises and institutions of an all-soviet jurisdiction in the republic kept increasing. The authority of the communist party committees was in character dictatorial, and consequently the state institutions on the territory of Ukraine were required to obey the regional bodies of the party leadership and the Central Committee of the Communist Party (Bolshevik) Ukraine. But all the Party committees were fully subordinated to the all-soviet Party centre – the politburo of the Central Committee of the Communist Party of the Soviet Union.

4

Stalin's attitude to the genocide by famine was similar to that of a non-existent event. Even in the stenographic reports of the Central Committee of the CP(Bolsheviks) Ukraine and the Minutes of the Politburo of the CC the word famine was never stated. The practical steps of party that were organs associated with the famine were conveyed through documents in special files. Naturally, no one feared the leakage of generally known information, in Stalin's taboo there was a different symbolic idea: the famine topic did not come under any kind of discussion at Party meetings or Plenums of Party committees. This taboo was complied with in the Communist Party of the Soviet Union until December 1987.

The curtain of silence hanging over the Ukrainian village paralysed attempts by the international community, which had learned of the horrific famine in the Soviet Union, to provide assistance. In the session of the Central Executive Committee of the USSR in December 1933, M.I. Kalinin sarcastically noted in relation to the activities of charitable and other organisations: «Political charlatans are gathering and proposing to make donations to the "starving" in Ukraine. And where are they gathering? In Vienna, where the proletariat is literally dying of hunger.» ⁵

⁵ Newspaper: *Pravda*, 1933, issue 29 December.

The government spared no expense in hiding the effects of the famine from foreigners. On 6 December 1932 by a decree of the All-Ukrainian Central Executive Committee and the Soviet of People's Commissars of the Ukr. SSR (and notably - published) several villages from different regions of Ukraine were listed on the "black list". The significance of the "black list", Kaganovich's creation, meant that its villagers were denied the right to travel beyond the boundaries of their village, the supply of all manufactured goods was stopped, and continuous searches were conducted of "indebted" farmsteads, and all its produce was taken away. This tragedy became known overseas and American journalists requested permission to travel to the Dnipropetrovsk region. They gained permission with amazing ease. In the book What we could find, published in 1934 in New York, E. Sherwood wrote: «A group of foreign journalists heard rumours that in the village of Havrylivka all the people, except for one person, died from hunger. They decided to immediately investigate, visited the village State Registry Office, the priest, the local council, judiciary, a teacher and each of the villagers with whom they met. It appeared that three of the 1,100 residents had died from typhus, and steps were taken to stop the epidemic, and there were no deaths from hunger.»6 It is possible not to doubt that the American journalist honestly described that which he personally saw. But one cannot doubt that the residents of Havrylivka had died of starvation.

Even more troublesome for the GPU personnel was the trip in 1933 of the known French political figure Edward Errio, Head of the Committee of Foreign Affairs of the Chamber of Deputies, and a previous Prime Minister. The itinerary was set to include the distinguished guest's wishes to visit Ukraine and the Northern Caucuses, which he had heard had sustained the greatest losses from the famine. On 20 August E. Errio arrived by boat in Odessa, a day later he was in Kyiv, then later in Kharkiv and the Dnipro hydroelectric dam construction. He looked at everything that he wanted, met with hundreds of people. On 31 August, Errio travelled to Moscow from Rostov-on-Don, not finding any sign that the place had experienced a famine. The troublesome effort for Stalin in organising such a visit turned into significant political capital. On 13 September the newspaper *Pravda* printed a statement made by Errio in Riga, in which the "untrue fantasies of the bourgeois press about a famine in the Soviet Union" were categorically set straight.

The first news about the famine in the USSR belongs to Malcolm Muggeridge. In March of 1933, immediately after his trip to the Northern Caucuses and Ukraine, he published his observations in the English newspaper *The Manchester Guardian*. The factually detailed Reports left no doubt about the famine, which began to widen through the main grain areas of the countryside. Following Muggeridge's accounts the newspaper published the article "Famine in Russia", prepared on the basis of the personal observations of Gareth Johnson, former aide to Lloyd George. It confirmed that Russia was gripped by a catastrophic famine similar to 1921 when millions of people died. However, Walter Duranty, an Englishman by origin and citizenship and correspondent of the American

⁶ Sherwood, E., Russia Today: What we can learn from it. (New York, 1934) p. XIV.

newspaper *The New York Times*, tried to straighten out the sensational news of *The Manchester Guardian*. The essence of his comments, printed in the issue of 31/3/1933, was reflected in the title: "Russians are hungry, but are not dying of hunger". It is necessary to state that as the only western journalist who was able to gain an interview with Stalin, Duranty always tried to write in such a way so as not to displease Moscow.

Information on the horrific scope of the famine leaked through the "iron curtain". On 21 August 1933, the newspaper *The New York Herald Tribune* published material by Ralph Barnes with the first estimates of the number of victims – a million people. From his comments published on 24 August 1933 it appeared (though not directly stated) that the number of deaths was not less than 2 million. A day later in the same paper information appeared by Frederick Burchall, in which the figure of 4 million was stated.

After the appearance of the reports in The Manchester Guardian, foreign journalists were forbidden to travel to the regions of the USSR affected by the famine. However, Walter Duranty, who did much in American political circles along the lines of strengthening the case for diplomatic recognition of the USSR, gained permission for a visit by several journalists. After it he did not publish anything in the press, but stated in private talks with British embassy personnel that as a result of the famine the population of the Northern Caucuses and Lower Volga were depleted by 3 million, in Ukraine by 4-5 million, while the overall number of deaths from the famine was perhaps not less than the 10 million people. This information was sent by the British Embassy to its government at the beginning of October 1933, but published for the first time only in 1988, in a collection of documents.⁷ The Moscow correspondent for *The Manchester Guardian* and The Christian Science Monitor, William Chamberlin, who also visited Ukraine and the Northern Caucuses, left the USSR in order to be able to write openly of everything he saw, and published a book soon after in Boston. In it he revealed that the famine covered a territory populated by 60 million people, whilst the number of victims perhaps could not be less than 3-4- million.8 Chamberlin's book had a large impact on the foreign community, who already knew of the famine but had no idea of its extent. The Archbishop of Canterbury drew attention to the famine in the USSR – in July 1934 he spoke in the House of Lords of the British Parliament incorporating a statement about the death of 5 million people. Then in the newspaper The New York Times, Edward Ammende made a statement about the death from famine of 7.5 million village farmers. 9

The subject of the famine in the USSR lost attention in the West during the second half of the 1930's. The conflicting newspaper stories were relegated to the recesses of peoples' memories. As happens, most believed famous politicians, such as E Errio, and not journalists. The events of the Second World War finally removed all kinds of recollections about the genocide by famine.

⁷ The Foreign Office and the Famine. (Kingston, Ontario; New York, 1988) p. 48.

⁸ Chamberlin W., Russia's Iron Age. (Boston, 1934) p. 88.

⁹ Kulchystky, S.V., 'The price of "the great breakthrough", (Kyiv, 1991) p. 338.

Amongst the emigrants who found themselves in western countries after World War II were a not insubstantial number of eyewitnesses of the genocide by famine. Some of them kept silent because they feared the long arm of the CHEKA*. Nevertheless, there were quite a few who wanted to tell of their experiences. There are quite a few books compiled from their accounts and published by Ukrainian community organisations on the occasion of commemorative anniversaries of the genocide by famine. Two stand out by virtue of their degree of authority: the two volume English language reference work with the quite original title *The Black Deeds of the Kremlin: White Book* (Detroit—Toronto, 1953–1955), and also published was a collection edited in the Ukrainian language by Yu. Semenko *The Famine of 1933 in Ukraine: Eyewitness accounts of Moscow's extermination of the Ukrainian village-farmers* (New York, 1963).

In the Soviet Union everyone knew of the year 1933, but no one spoke of the subject. Public mention of the famine was branded as anti-soviet propaganda, deserving imprisonment in concentration camps. For example, in the criminal code of the Ukr.SSR until recently there was paragraph 69 (anti-soviet agitation and propaganda), which threatened great unpleasantries. Fear remained in the form of so-called "self-censorship", and also in not adequately informing people of very high rank. For example, this is how M.S. Khruschev, who at the beginning of the 1930"s was the Second Secretary of the Moscow city and regional committees of the All-Union Communist Party (Bolsheviks), refers to the genocidal famine in Ukraine: «I simply imagined, how could there be a famine in Ukraine in 1932? How many people died? Today I cannot say. News of this leaked into the bourgeois press, and in it to the last during my time, articles occasionally slipped through in relation to collectivisation and the cost of this collectivisation in terms of the lives of soviet people. However, I say this now, but back then, at first I knew nothing of anything like it, and second, even if I knew something, I would have found my own rationalisations: sabotage, counter-revolution, kulak remnants with whom it was necessary to fight, and so forth.» 10

To these undoubtedly sincere words I need to add my personal experiences of the 1960"s and 1970"s. Already at that time I was researching at a professional level the history of the inter-war period, in 1963 attaining the level of Candidate of Science, and a doctorate in 1976. The existence of the famine, which had reached such a monumental scale primarily in Ukraine, was for me beyond any doubt. To this day I have retained the piece of paper with my crude estimates of the demographic losses calculated from the reports of government and institutional statistical publications (that is, those sealed in the 1930"s). It appeared that between 1932 and 1939 in the Ukr. SSR there was a loss in the population of not less than 3 million people.

^{* [}Translator's note: secret police subsequently named the GPU, later the NKVD and then the KGB].

¹⁰ Problems of History [Voprosy istoriyi], 1990, No. 3, p. 62.

I kept getting lost in the speculations as to the cause of the famine. I knew with certainty that there had not been a natural cataclysm in Ukraine. There probably could not be any kulaks left (the existence of whom during those times I did not doubt) in the villages after wholesale collectivisation. Sabotage by the masses appeared implausible after the mass deportation of kulaks and, furthermore, even if it had been, it could not be directly related to the famine. It did not enter my mind that the soviet government applied terror by famine in order to punish the villagers for sabotage. After all, the soviet government was the government of the villagers.

Censorship of any mention of the famine I accepted as something which had to do with its cause. But no matter what the causes were, such a censorship for three decades appeared outdated. And yet it was carved into the sub-conscious of every person. If I had not known this, then one incident helped me understand it. In the summer of 1966 the head of the Ukrainian Society for Friendship and Cultural Relations with foreign countries, Yu.K. Smolych, commissioned my colleagues and myself to write a series of articles about the economic development of Ukraine for the newspaper News from Ukraine, which was distributed amongst Ukrainians overseas, and was for all practical purposes, inaccessible to readers in soviet Ukraine. The newspaper was regularly read by P.Yu. Shelest. When our articles started being published he gave the authors a direction: to leave a section for the famine of 1932-33 in the account about the collectivisation of the Ukrainian village. During the year the draft of the article with this section was given a difficult time by various levels of government. No one dared to publish it without this section, nor to sanction its publication with the inclusion of the section mentioning the famine, nor to turn to the First Secretary of the Central Committee of the CP of Ukraine with the request that he give written instructions and not just a verbal direction. Later, the newspaper continued with its series, but without the explosive section.11

The Ukrainian diaspora used every anniversary of the famine to finally make widely known the truth about Stalin's crime. The governments of western countries, as is now understood from the publication of archival documents, were well aware, thanks to the Special services, about what was occurring in the USSR in 1933, nevertheless, their relations with the USSR were entirely governed by their national interests. Already in the summer of 1933 Stalin had started to seek avenues for closer ties with western democracies because he was not relying on being able to co-exist with Hitler. Western democracies welcomed such a change in direction. In the autumn of 1933 the USA gave recognition to the Soviet Union.

The broader community of the West became interested for the first time in the issue of the famine only on the eve of its 50th anniversary. Community organisations of the diaspora in the USA and Canada did everything they could in order that the truth

¹¹ Derevyankin, T., Kulchytsky, S.V., 'The Economic Development of the Soviet Union', in *News from Ukraine* (1966) Nos. 35, 36, 38, 39; (1967) Nos. 39, 41, 43, 47-50; (1968) No. 2.

about the year 1933 become widely known. The Canadian Institute of Ukrainian Studies was already functioning at the University of Alberta in Edmonton, whilst at Harvard University there was the Ukrainian Research Institute founded by O. Pritsak. In 1983 a conference was held at the University of Quebec (Montreal) on the key issues of the famine. Its proceeding were gathered in a book published in Canada. The authors were essentially young graduates of Harvard University, who had specialised in the problems of the history of Soviet Ukraine. B. Krawchenko, M. Maksudov, J. Mace and R. Serbin presented the most solid research.

The 50th anniversary of the famine was a watershed in many respects. The events of 1932–33 in Ukraine began to attract the attention of historians, politicians and journalists. The situation gained a heightened sensitivity by the reality that in the USSR the fact of the famine was not recognised. When journalists turned to Ukrainian diplomats at the United Nations with questions on the subject, they either avoided answering or contradicted "the lies of bourgeois nationalists", but were finally compelled to turn to their supervisory chiefs for instructions: what to do with the fifty year old problem? The Politburo of the Central Committee of the CP of Ukraine delegated to the Secretary for Ideology of the CC and the head of the KGB Ukr. SSR the issue for examination. On 11/2/1983 they had reported to V.V. Shcherbytskyi with a paper, the essence of which is reflected in its title: «About the propaganda and counter-propaganda methods to do with the campaigns of anti-soviet opposition unleashed by the reactionary centres of Ukrainian emigration in relation to the provisioning difficulties, which occurred at the beginning of the 1930"s in Ukraine.»

In 1984, a young American historian L. Heretz started to collect eyewitness accounts of people who had survived the genocidal famine. The Canadian Research Centre for the Study of the Famine (Toronto) produced a popular documentary film Harvest of Tears. An English historian, R. Conquest, who was acclaimed for his book about the mass repressions of 1937-38, embarked at the request of the Ukrainian emigration on a study about collectivisation and the terror by famine. In 1986, his book, Harvest of Sorrow was published in London. For a long time the political organisations of the Ukrainian diaspora had been turning to governments in the countries where they resided, with requests to pressure the Soviet Union, which officially recognised the Great Terror of 1937-38, but which refused to recognise the infamous famine of 1932-33. Mindful of this, the President of the USA, Ronald Reagan, proposed that Congress undertake an official study of the issue. Within the Congress of the USA were established a special Commission comprising Congressmen and representatives of the community «for the study of the reasons of the famine in Ukraine in 1932-33, inspired by the soviet government», and a research group of six specialists on Ukraine. They were to study the issue on the basis of eye-witness accounts as well as accessible docu-

¹² Serbyn, R., Krawchenko, B., (ed.) Famine in Ukraine, 1932-1933. (Edmonton, 1986)

mentary information: the archives of the Smolensk Regional Committee of the all-Union Communist Party (Bolsheviks), the Krynychanskyi State archive of the Dnipropetrovsk region (*oblast*) and the archive of the NKVD* district centre of Chernukhy, Poltava region, which had been captured by Hitler's forces and after the war transferred to the USA. The Commission was to operate for two years commencing with the 1985 fiscal year.¹³ James Mace, a member of the Ukrainian Research Institute at Harvard University, headed the research group.¹⁴ The work of the Commission was financed from the budget of the USA (\$400,000). Funds for the research were also received from organisations in the Ukrainian diaspora and individuals.

The final report of the Commission of Congress, prepared under the leadership of J. Mace, was produced in 1988. It contains an objective analysis of the entire historiography of the matter from January 1933 to 1988, both the soviet and the non-soviet. An assessment was made of the soviet press and literature from the perspective of the subject under study. A separate section was devoted to analysing the famine of 1932–33 beyond the borders of Ukraine. After the acceptance of the final report the terms of work of the Commission was extended to September 1990. Additional funds were allocated from the federal budget for its work. As J. Mace explained during a meeting in the USSR embassy in the USA in June 1989, the Commission was unable to achieve its key purpose – to establish beyond doubt the primal reason for the famine in Ukraine. At the same time he expressed his hope that a cooperative effort with soviet academics would assist to reveal this "white stain" of history.

In the final stage of its work the Commission of the Congress of the USA devoted its main attention to organising the accounts of recollections. A three volume collection of eye-witness accounts, comprising 206 interviews with people who had survived the famine, was published in 1990, with a not very large production run in Washington. The approach used by J. Mace was a unique sociological questionnaire that focused on the past. The accounts, overlaid one upon the other, were adjusted for the subjectivism unique to an individual's recollections. And thus they became a fully reliable source. Unfortunately, to reprint the three-volume publication in Ukraine has not been possible due to lack of funds.

6

The Central Committee of the CP of Ukraine had calculated in the summer of 1987 that the term of the work of the Commission of Congress of the USA was coming to an end. From this they concluded that the results of its work would be used for encouraging widespread counteractions on the eve of the 70th anniversary of the "most

^{*}NKVD: People's Commissariat for State Security, 1943–46 – the secret police of the Soviet Union.

¹³ The Congressional Record. September 21, 1984, p. 11, 671.

¹⁴ J. Mace resides permanently in Kyiv.

important event of the XXth century" – the October Revolution'. It is for this reason that the Central Committee established its own Commission. And I wound up a member of it. From the academics they were expecting fundamental studies along the lines of "exposing the falsification of bourgeois nationalists".

During all my earlier academic life I had specialised in the problems of industrialisation and the history of the working class. After several months work in the archives in accordance with the terms of reference of the Commission, I fully came to understand the problems associated with agriculture and the village farmers at the beginning of the 1930"s. It was possible to achieve this so quickly because for the first time all the archival materials in the collection of the Central Committee of the CP of Ukraine were made accessible.

While working in the archives, the work of the Commission had come to nought. Perhaps in the Central Committee they had come to the realisation that the task set for the academics was not realistic. Now, under my own name, I turned to the Central Committee with an analytical paper on the essence of the set problem, and recommended that the fact of the existence of the famine be recognised.

I only began to understand why the soviet leadership after the XXth Congress of the CP of the Soviet Union politically separated the Great Terror from the Infamous Famine. The losses from the Great Terror were primarily felt by the Party, but from the famine – it was the village farmers. The Terror was carried out by the *chekists*, while the famine was organised by Party committees and organisations subordinate to them – the komsomol, trade unions, committees of non-wealthy peasants. How could they recognise that Stalin effectively used that system of government, which everyone called a "people"s government', to set one section of the popolace against the other? In revealing the Infamous Famine it was no longer possible to speak about stalinism hiding behind the wide shoulders of the absolute leader [vozhd].

I wrote the paper while not having completely jettisoned the stereotypes of the official historical model. This helped, as I now understand, to use the factual material in a way that it did not appear to be explosive for those who had the authority to make decisions on the given matter. For several months the paper wandered through the offices of the Central Committee, until I was given permission to publish it in the *Ukrainian Historical Journal* as an academic article.¹⁵ I could submit the article to the journal only after 25 December 1987. On that day V.V. Shcherbytskyi intended to give a speech dedicated to the 70th anniversary of the formation of Soviet Ukraine. In the text of the speech was included a section about the famine. The mention of the 1933 famine was considered by the Central Committee as an important political step, which could only be made by the most significant person in the Communist Party soviet personnel structure (*nomenklatura*).

⁵ Kulchytsky, S.V., 'Towards an assessment of the state of agriculture in the Ukr.SSR during 1931–1933'. *The Ukrainian Historical Journal*, (1988) No. 3, pp. 15-27.

Meanwhile the first effects of Gorbachev's perestroika were being felt. In the newspaper Literaturna Ukrayina of 16 July 1987 materials were published in which the famine of 1933 was referred to twice in a matter of fact fashion, as a generally known fact. And in reality it was so, and in the Central Committee of the CP of Ukraine they gave the appearance that nothing had happened. And even in Moscow they spoke of the famine. On 11 October 1987 the noted agricultural historian V.P. Danylov stated in the newspaper Sovetskaya Rossiya that in the winter and spring of 1933 a famine took a very great number of victims. The demographer M. Tolts in a note «How many of us were there then?», published in the December issue of the journal Ogonyok explained for the first time about the repressed All-soviet census of 1937. Repressed along with the census were its organisers who were accused of not recording all the population. M. Tolts gave the famine of 1933 as the reason for the "shortfall".

On 2 November 1987 M.S. Gorbachev gave a speech at the Kremlin dedicated to the 70th anniversary of the October Revolution. It is now known that several variants of the speech existed, prepared by conservatives and liberals within the circle of the General Secretary. The conservatives won out. In the version that became official, the history of the complete collectivisation of the village farmers was presented consistent with Stalin's scheme. Gorbachev did not mention the famine of 1932–33. However, V.V. Shcherbytskyi could not follow M.S. Gorbachev's example, because it was precisely in Ukraine where the famine had rampaged. Furthermore the USA's Congressional Committee on the Ukrainian Famine had made public the initial results of its work. On 25 December 1987 the First Secretary of the CP of Ukraine gave a long anniversary speech, which included 6–7 lines on the famine. For the first time in 55 years a member of the Politburo of the Central Committee of the CP of the Soviet Union had broken Stalin's taboo and mentioned the word – famine. From that time historians were given the opportunity to study and publish relevant documents.

The Ukrainian Historical Journal prepared my article for publication and it appeared at the beginning of 1988. The article was printed in a somewhat abridged version as early as January 1988 in both of the soviet newspapers designated for the Ukrainian diaspora – Visti z Ukrainy and News from Ukraine. In May of 1988 the Ministry of Foreign Affairs of the Ukr. SSR passed over to the Institute of History of the Academy of Sciences of the Ukr. SSR materials of the Congressional Committee on the Ukrainian Famine received from the soviet embassy in the USA. My article was quoted nearly in its entirety and analysed. The general conclusion on it was as follows: «The extent of the famine is minimised, the Communist party is portrayed as having done all it could to alleviate the situation, whilst the actions of the Communist Party and the Soviet government, who worsened the famine are ignored.» The conclusion is objective, for I had purposefully not included in the article, which was really intended as a paper for the Central Committee of the CP of Ukraine, much material found in the Party's archives. It was necessary to make it easier for V.V. Shcherbytskyi to take the decision,

which had arisen in the circumstances of a growing "glasnost" and also was nudged along by the research work of the USA's Congress on the infamous Famine in Ukraine.

Meanwhile it became possible to write about the famine in the soviet press, and my article immediately became the subject of sharp criticism. I had an agreement with the society "Znannya Ukr.SSR" about publishing a brochure. While the brochure was being prepared for publication, I gave the text for publication, with the permission of the Society, to the newspaper *Literaturna Ukraina* [Literary Ukraine]. At the time, this newspaper was the most popular in the circles of the radical intelligentsia and the diaspora. The text, published in four issues during January – February 1989, was the result of one and half years of intensive work in the archives. By that time I had rejected many of the stereotypes of official history. Society reacted with shock to the published material.

The recognition of the fact of the famine opened the way for the reconstruction of its documentary basis. A group of academics headed by R.Ya.Pyrih, from the Institute of the History of the Party attached to the CC of the CP of Ukraine, found sensational documents in the Party's archives. Approval of the Politburo of the CC of the CP of Ukraine was essential for their publication. The meeting at which the publication of the sensational documents was considered was stormy. V.A. Ivashko, who had replaced V.V. Shcherbytskyi as the First Secretary of the CP of Ukraine, chose not to halt the matter because he understood that this was now hopeless. The collection *The Famine of 1932–33 in Ukraine: Through the eyes of historians and the language of documents* appeared in publication in the autumn of 1990 through the publisher Politvydav of Ukraine. In the heated atmosphere of the early 1990"s this book immediately became a rarity. The stated publication run (25 thousand) did not reflect reality – the majority of the allocated paper (which was in short supply) was used for other purposes.

To find eyewitness accounts of the famine in State archives was not straightforward. We, together with the writer V.A. Manyak, understood this when we undertook to prepare a book of documents and recollections *The Famine of "33*. However, the gathered material was supposed to be sufficient for several books. Work on the documentrary base was conducted along parallel line: a separate line for recollections, and a separate line for archival materials. In 1991 the publisher *Radyanskyi Pys"mennyk* [The Soviet Writer] published a book, compiled by V.A. Manyak and L.B. Kovalenko, of recollections of people who had survived the famine. In 1992 and 1993 a collection of documents from the Central State Archives of the higher institutions of government and administration (compiled by H.M. Mykhailychenko and Ye. Shatalin) were printed by the publisher *Naukova Dumka*.

The main role in activating research into the famine of 1932–33 in Ukraine was played by the Association of Researchers of the Genocidal Famine in Ukraine, founded by V.A. Manyak and his wife L.B. Kovalenko. This couple, who had done so much in order that the issue of the famine ceased being a "white stain", departed from life prematurely. At first the Association was headed by L.H. Lukianenko and later by V.I. Marochko. Today, it is

once more headed by L.H. Lukianenko and has great plans for the study of the three great famines, which Ukraine experienced during soviet times.

In November of 1998 the Association of Researchers of the Genocidal Famines in Ukraine and the Institute of the History of Ukraine of the National Academy of Sciences held an international research conference on the occasion of the 65th anniversary of the genocide by famine. Proceedings from this conference were published by the publisher M.P. Kots (Kyiv – New York, 2000) as a book under the title *The Famine-Genocide of 1933 in Ukraine: an historical-political analysis of the social-demographic and moral-psychological consequences*.

At the conference, as is evident from the title of the book, an important issue was considered that earlier had hardly attracted any attention of researchers: the moral-psychological consequences of the famine of 1933. However, it is understandable that the consideration of this issue through several papers is not exhaustive. The issue requires further research by way of research monographs.

It is appropriate to mention several other issues, which are inadequately researched or require further investigation given the presence of contradictory assessments in historiography. We will confine ourselves to a straightforward listing of them: establishing a statistical profile of mortality from the famine according to the oblast administrative areas of the UkrSSR; establishing a statistical profile of mortality from the famine according to the okruh areas of the Northern Caucasus territory (in order to distinguish the Kuban area against the background of other areas); establishing a statistical profile of mortality according to the regions of the USSR (in order to distinguish the Ukr.SSR against the background of other regions); the functioning of the State Registry Offices during the years 1932–34; the fate during the 1930"s of the registry records of the churches; the activities of government security offices in the counting of deaths from famine and instances of cannibalism; the political attitudes of various levels of the population in Ukraine during the years of 1933–1934 (members of the Communist Party(Bolsheviks) of Ukraine and the komsomol, the soldiers and the officers of the Red Army, the intellectuals, academics and teachers, members of the trade unions and so forth); the penalties in kind (produce in place of money) as a precursor to the genocide by famine; how widely they were applied in the oblast administrative areas of the Ukr.SSR, their use or absence in the okruh areas of the Northern Caucuses territory and the oblasts of the Trans Volga region; the procedures for the expropriation of reserves of produce from the villagers, active or passive attempts of collective workers to protect their reserves set aside to the next harvest; market (including black market) sales of produce in Ukraine after the elimination of the NEP system of trade; the role during 1933-1934 of the "Trade with foreigners" shops in the extraction of gold and hard currency savings from the population; the terror by famine and the mass repressions as a form of management by the State (common and distinguishing features); terror by famine as a means of strengthening work discipline in the collectives; the ideological justification of the methods of soviet government, which in reality led to the terror by starvation; the attitude of separate representatives of the soviet Party apparatus, the institutions of State security and the socio-political organisations to their participation in the preparations for grain sowing and the expropriation of reserves of produce from the "indebted" village-farmers; «Hitler's assistance»; the scope and attitude of the soviet government toward it, and its role in ideologically justifying the deportation of the German national minority from the border areas of the UkrSSR in 1934 and later; the truth about the genocide by famine of 1933 and its place in the socio-political life of Ukraine at the end of the 1980"s – beginning of the 1990"s; the history of the establishment and activities of the USA Congressional Commission on the 1933 famine in Ukraine.

Recording the accounts of eye-witnesses of the famine is becoming an increasingly timely issue. The potential of this work is narrowing with each passing year. The most successful conduct of this work is by the Association of Researchers of the Famines in Ukraine.

The intensity of research effort has recently declined somewhat. It also became apparent that the issue of the famine began to create dissension between Russian and Ukrainian academics. This was first felt at the information-analytical press conference organised by the Ukrainian Embassy in Moscow in May of 1993. The Moscow participants of the press conference, with the exception of the head of the Commission for Human Rights of the Supreme Soviet of the Russian Federation, S.A. Kovalov, opposed the thesis that the character of the famine was anti-Ukrainian. One of the leading specialists of the Institute of Russian History of the Russian Academy of Sciences, M.O. Ivnytskiy, published an article soon after the press conference in which he expressed his suspicion that the Ukrainian side wishes to exploit the tragic pages of the common history of Ukraine and Russia in support of complex contemporary Russian-Ukrainian relations. 16 A similar motive of opposition is evident in the polemics of Sh. Merle and R. Conquest in the Moscow journal Otyechestvennaya Istoria.¹⁷ The noted German specialist on the agricultural history of the USSR attacked R. Conquest (and having in mind J. Mace) with accusations of politicising an academic issue. He declared that his opponents demagogically portray the famine in terms of a genocide. According to Sh.Merle, he did not find arguments in the works of Conquest and Mace that supported the notion of the organisation of the famine by Stalin. In reply, Conquest wrote an angry letter to the editors of the journal who had organised and printed the article by Sh.Merle. In the letter, Merle's accusations, couched in indirect terms [against Conquest] were turned openly against him: the list of evidence of Stalin's special antipathy towards

¹⁶ Ivnytskiy, N., 'The Top Secret Famine'. Moscow News [Mosk. Novosti], 1993, 20 July.

¹⁷ Merle, Sh., 'The Famine of 1932–1933 – genocide of Ukrainians for the implementation of russification?', *Otyechestvennaya Istoria*, 1995, No. 1, pp. 49-61; Conquest R., "Letter to the Editor", *Otyechestvennaya Istoria*, 1995, No. 6, pp. 205-206.

Ukraine and the Ukrainian villager equals the instances of anti-Russian pre-judgements. It should be admitted that the national radicals not infrequently accuse not Stalin's regime, and not entirely the soviet Communist Party system of government, but Russia and the Russian people for the tragedies that befell the Ukrainian people. The political sub-text of these accusations is completely evident. Russian academics inexperienced in such political struggles, not infrequently in such circumstances adopt a hurt stance of not revealing actual facts or justifying Stalin's regime. It is necessary to state with regret that the national dimensions of the repressive-terrorist politics of Stalin's regime in contemporary Russia are unpopular. The reason is understandable: the popularisation of such aspects of the not too distant past is fertile soil for separatism, which eats away at the Russian Federation. However, all this is outside the sphere of that research, which does not wish to be the servant of politics. In addition, it is appropriate to note that the stance of Sh. Merle is explainable possibly by his absolute unfamiliarity with the literature published in the Ukrainian language. It is necessary to show that for an article devoted to the issue of the famine in Ukraine, this is a significant defect. And this is why the publication of a fundamental bibliography on the subject of the Ukrainian famine of 1932–33 is timely and is of invaluable importance for research.

Professor S.V. Kulchytskyi

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1933

- 1. Первый Всесоюзный съезд колхозников-ударников передовых колхозов 15-19 февраля 1933 г.: Стеногр. отчет. М.; Л.: Сельхозгиз, 1933. 352 с.
- 2. Україна гине з голоду: Відозва Укр. Жіночого Союзу в Празі до укр. громадянства всіх країн світу. Прага, 1933.*

•

- 3. Голод в Україні: День жалоби і гніву: Заклик Укр. Громад. Ком. Рятунку України у Львові // Тризуб. 1933. Ч. 38. С. 14-15.
- 4. Допоможіть! Трагедія продовжується // Гуртуймося. 1933. Січ. Ст. на обкл.
 - 5. Заклик Українського Комітету в Румунії // Тризуб. 1933. Ч. 42. С. 11-12.
- 6. Новий виступ уряду УНР в справі голоду в Україні: (Комунікат Укр. Пресового Бюра в Парижі з 18 верес. с.р.) // Тризуб. 1933. Ч. 34. С. 12.

- 7. [Звернення Громадського комітету допомоги Україні до українського народу] // Свобода. Л., 1933. Ч. 32. С. 2.
- 8. Косиор С.В. Итоги хлебозаготовок и задачи КП(б)У в борьбе за поднятие сельского хозяйства Украины: Докл. на Пленуме ЦК КП(б)У // Правда. 1933. 15 февр.
- 9. Постышев П. Итоги 1933 сельскохозяйственного года и очередные задачи КП(б)У: Речь на Пленуме ЦК КП(б)У 19 нояб. 1933 г. // Правда. 1933. 24 нояб.
- 10. Рятуймо Україну від голодової смерті: [Звернення Екзекутив. ком. Об-ня укр. організацій в Америці] // Свобода. 1933. 12 верес.

1934

- 11. Шульгин О. Без території: Ідеологія та чин Уряду УНР на чужині. Париж, 1934. 352 с.*
- Те саме / Упоряд.: Г.В. Стрельський, І.Д. Шевченко; Відп. ред. Г.Й. Удовенко. К.: Юрінком Інтер, 1998.
 - Спроби уряду УНР допомогти голодуючим. С. 96-98; Голод на Україні: [Док.] С. 206-212.

12. The Famine: Authentic Documentation on the Mass Starvation in the Soviet Union. – Vienna, 1934. – 64 p.*

Те саме нім. мовою. – Під заголовком: Hungersnot: Authentische Dokumente über das Massensterben in der Sowjetunion.*

•

13. Чужинці про історичну ролю України: [Із заклику Лондон. ком. допомоги голодуючій Україні] // Гуртуймося. — 1934. — Ч. 11. — С. 28-29.

1936

14. Корбут С. Україна в огні: На основі док. – Л., 1936. – 32 с.: ілюстр. – (Дешева книжка: Двотижневик; Ч. 19-20).

Голодомор. - С. 1, 2, 11, 29.

1938

15. Всесоюзная Коммунистическая партия (большевиков) в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК (1898-1932). Ч. 2. 1924-1933. – [М.]: Партиздат, 1938. – 816 с.

1941

16. Всесоюзная Коммунистическая партия (большевиков) в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК. Ч. 2. 1925-1939 / Ин-т Маркса-Энгельса-Ленина при ЦК ВКП(б). – М.: Партиздат, 1941. – 834 с.

1948

17. Паклен Р. "Біла книга": Нац. і соц. політика Совєтів на службі моск. імперіялізму: На основі автент. уряд. совєт. даних. — Мюнхен: Укр. політик, 1948. — 220 с.

Голодомор. – С. 50, 117, 124.

1953

- 18. Пастирське Послання Високопреосвященнішого Єпископа Кир Івана Бучка Апостольського Візитатора Українців у Західній Європі про святкування світлих і сумних річниць в 1953 році. Б.м.: Б.в., 1953. 12 с.
 - 19. Чорні справи Кремля: Біла книга. Детройт; Торонто, 1953-1955.*

T. 1. – 1953.

T. 2. - 1955.

- 20. The Black Deeds of the Kremlin: A White Book: 2 vols / Ed. by S.O. Pidhainy, V.I. Hryshko, P.P. Pavlovych, I.I. Sandul and A.P. Stepovyi; Transl. by M. Coach, J. Hladun, A. Oreletsky and O. Prychodko. Toronto; Detroit, 1953-1955.
 - Vol. 1: Book of the Testimonies. Toronto: Ukr. Assoc. of Victims of Russ. Commun. Terror, 1953. 545 p.
 - Vol. 2: The Great Famine in the Ukraine in 1932-1933. Detroit: Dem. Organization of Ukrainians Formerly Persecuted by the Sov. Regime, 1955. 720 p.
- 21. First Victims of Communism: White Book on the Religious Persecution in Ukraine: Transl. from the Ital. Rome, 1953. 115 p.

Голодомор. - С. 16.

1954

22. Калиник О. Що несе з собою комунізм?: (Док. про рос.-комуніст. терор в Україні). – Мюнхен; Торонто: Спілка визволення України, 1954. – 112 с., 15 арк. фотокоп. Колективізація. – С. 85-93; Голодомор. – С. 103-112.

Рец.: Соловей Д. // Вільна Україна. – 1955. – Ч. 5. – С. 57-65.

Те саме англ. мовою. – London: Ukr. Youth Assoc. in Great Britain, 1955. – 120 p., [24] l. of pl.: ill. – Під заголовком: Communism: The Enemy of Mankind: Doc. about the Methods and Practice of Russ. Bolshevik Occupation in Ukraine.

Колективізація. - С. 91-99; Голодомор. - С. 109-118.

1956

23. Явдась М. Українська Автокефальна Православна Церква: Док. для історії. – Мюнхен: Краєва рада УАПЦ у Федеральній Республіці Німеччині, 1956. – 228 с.: ілюстр., портр.*

1957

24. Коллективизация сельского хозяйства: Важнейшие постановления Коммунистической партии и советского правительства. 1927-1935 / Сост.: Л.Ф. Кузьмина, В.Е. Полетаев, Ю.У. Томашевич; Отв. ред. П.Н. Шарова. — М.: Изд-во АН СССР, 1957. — 574 с.

1962

- 25. Історія колективізації сільського господарства Української РСР. 1917-1937 рр.: Зб. док. і матеріалів: У 3 т. К.: Наук. думка, 1962-1971.
 - Т. 2: Здійснення суцільної колективізації на Україні 1927-1932 / Упоряд.: І.Х. Ганжа, О.О. Кривошеєва, Г.М. Михайличенко та ін. 1965. 839 с. Т. 3: Зміцнення і дальший розвиток колгоспного ладу на Україні, 1933-1937 рр. / Упоряд.: І.Х. Ганжа, В.Г. Панкратьєва, Н.І. Ткач та ін. 1971. 787 с.

26. Russian Oppression in Ukraine: Rep. and Doc. – London: Ukr. Publishers, 1962. – 576 p.*

Рец.: О.С. Мартирологія України під червоною Москвою // Вісн. ООЧСУ. – 1965. – № 10. – С. 28-29.

1963

27. Звернення Протестаційного Комітету проти московського народовбивства в Україні 1933 року // Шлях перемоги. — 1963. — 9 черв.

1966

28. Las Negras Acciones del Kremlin. Libro Blanco: 2 vol. – Buenos Aires, 1966-1967.* Vol. 1: Libro de Testimonios. – 633 p.

Vol. 2: Libro de Testimonios [El Gran Hambre en Ucrainia en 1932-1933]. - 797 p.

1968

29. Комітети назаможних селян України (1921-1933): Зб. док. і матеріалів. – К.: Наук. думка, 1968. – 636, [3] с.

30. Звернення Головної Управи Демократичного Об'єднання в США колишніх репресованих українців совєтським режимом до українського народу на батьківщині у зв'язку з 35-літтям штучного голоду в 1932-1933 роках // Укр. вісті. — 1968. — 4 серп.

1973

31. World Congress of Free Ukrainians. Memorandum from the World Congress of Free Ukrainians to the General Secretary of United Nations, Hon. Dr Kurt Waldheim. – London: World Congr. of Free Ukrainians, 1973. – [6] p.*

- 32. В сорокаріччя голоду: Звернення КУК // Екран. 1973. Ч. 67-68. С. 3.
- 33. Декларація Головної управи Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці з нагоди 40-річчя пам'яті штучно створеного кремлівськими комуністами голоду в Україні в 1932-1933 роках // Визвол. шлях. 1973. Кн. 7-8. С. 902-906; Єванг. ранок. Ч. 1084-1086. С. 6-7, 10; Гомін України. 18 серп; Свобода. 5 лип.; Укр. думка. 26 лип.
- 34. Conquest R. The Human Cost of Soviet Communism: Prepared... for the Subcommittee to Investigate the Administration of the Internal Security Laws of the Comm. on the Judiciary, United States Senate. Washington, U.S.G.P.O., 1971. II, 33, VI p.

- 35. Звернення в 40-у річницю голодової облоги України // Вісн. ООЧСУ. 1973. Ч. 5. С. 1-2.
- 36. Звернення КУК для відмічення 40-ої річниці голоду в Україні, спрямованого совєтсько-російським режимом проти українського народу // Бюл. Ком. Українців Канади. 1973. Ч. 1; Вільне слово. 17 берез.; Гомін України. 10 берез.; Канад. фармер. 12 берез.; Новий шлях. 24 берез.
- 37. Наруга над жертвами московського голодомору: Відкритий лист до Високопреосвященного Митрополита УАП в США Мстислава // Місія України. 1973. Ч. 1. С. 26-31.
- 38. Український Католицький Єпископат Галицької Церковної Провінції в справі подій на Великій Україні до всіх людей доброї волі: Звернення Католицької Церкви, яке було надруковано в 1933 році / Андрей Шептицький, Григорій Хомишин та ін. // Екран. 1973. Ч. 67-68. С. 3; 1983. Ч. 123-124-125. С. 6; Вісник. 1983. Ч. 9. С. 7; Укр. вісті. 22 трав. С. 1.

- 39. Документ з "Українського голосу" за 13 вересня 1933 // Укр. голос. 1973. 21 берез. С. 2.
- 40. Документи в 40-річчя голоду в Україні // Гомін України. 1973. 1 груд. С. 3; 7 груд. С. 3; 15 груд.
- 41. Звернення в 40-у річницю голодової облоги України: (Укр. Визвол. Фонд у 3CA) // Свобода. 1973. 5 трав.
- 42. Звернення Священного Собору Єпископів Української Греко-Православної Церкви в Канаді до всього українського народу і до людей доброї волі усього світу: (Звернення в 40-у річницю голодової облоги України Москвою) // Вісник. 1973. 1 берез. С. 1.
- 43. Звернення УККА: У 40-і роковини великого голоду в Україні // Свобода. 1973. 3 трав.; Укр. життя. 6 трав.
- 44. Мстислав, Митрополит. Архіпастирське послання з нагоди 40-ї річниці Великого Голоду // Рідна Церква. 1973. Ч. 94. С. 4; Свобода. 20 берез.; Укр. думка. 19 квіт.
- 45. Резолюції Злучених відділов УРСоюзу в Торонто, Канада // Вільне слово. 1973. 16 черв.

46. Український Громадський Комітет. Великобританія. Комунікат // Укр. думка. — 1973. — 1 берез.

1974

47. Звернення Другого Світового Конгресу Вільних Українців до українського народу в Україні: [До 40-ї річниці голодомору] // Визвол. шлях. — 1974. — Кн. 2. — С. 250-255.

1976

48. Коммунистическая партия Украины в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК. Т. 1. 1918-1941. – К.: Политиздат Украины, 1976. – 1062 с.

1978

49. Український правозахисний рух: Док. і матеріали Укр. громад. групи сприяння виконанню Гельсінкських угод на Україні / Передм. А. Зваруна; Упоряд. О. Зінкевич. – Торонто; Балтімор, 1978. – 476 с.: портр.

Голодомор. - С. 22, 53, 68, 284, 398.

50. Ethnocide des Ukrainiens en URSS: Documents IV / Préf. de A. Besanson. – Paris: Ed. PIUF, 1978. – 163, [2] p. – (Le Messager Ukrainien, Publication Clandestine d'Ukraine Soviétique. – Printemps 1974; № 7, 8).

Голодомор. - С. 31-120.

1980

51. Комуністична партія Радянського Союзу в резолюціях і рішеннях з'їздів, конференцій і пленумів ЦК. 1898-1970: Пер. з 8-го рос. вид. / За заг. ред. П.М. Федосєєва і К.У. Черненка. — К.: Політвидав України, 1980.

T. 4. 1927-1931. - 557 c.

T. 5. 1931-1941. - 471 c.

1982

- 52. З листа Представництва Виконного Органу УНРади в Австралії до голови Світового Об'єднання Прихильників ДЦ УНР пані Стефанії Букшованої: [З нагоди відзначення 50-річчя голодомору] // Бюл. Об-ня Прихильників ДЦ УНР в Америці. 1982. Ч. 4. С. 8.
- 53. Заклик до всього українського громадянства у вільному світі: За Головну Управу Об-ня Прихильників ДЦ УНР в США / С. Букшована, К. Степовий, Р. Потер // Мета. 1982. Берез. С. 5.

- 54. Звернення-заклик Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі до українського громадянства, в справі подій у Польщі, голодової трагедії в Україні і близького свята Державности // Мета. 1982. Ч. 1. С. 1-2; Укр. думка. 28 січ. С. 4.
- 55. Зі звернення-заклику Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі до українського громадянства // Бюл. Об-ня Прихильників ДЦ УНР в Америці. 1982.-4.4.-C.1.
- 56. Повідомлення й заклик Світової Федерації Українців Колишніх Політичних В'язнів і Репресованих Совєтами: (Щодо відзначення 50-річчя голодомору в Україні) // Мета. 1982. Ч. 4. С. 7.

- 57. Екзекутива Крайового Комітету відзначення 50-ліття штучного голоду в Україні в 1932-1933 роках: Комунікат // Укр. думка. 1982. 7 жовт. С. 1.
- 58. Звернення Закордонного представництва Гельсінкської групи до керівників урядів Західної Європи, Канади і Америки, які підписали Гельсінкський заключний акт // Укр. голос. 1982. 31 січ. Підписали: П. Григоренко, Л. Плющ, Н. Світлична.
- 59. Звернення УККА до громадянства: [Голодомор 1932-33 pp., русифікація та ін. утиски, а в цілому нищення українців як нації] // Гомін України. 1982. 5 трав. С. 5.
- 60. Звернення УККА до громадянства: [Заклик до пошанування жертв голоду в Україні] // Нац. трибуна. 1982. 28 листоп. С. 1.
- 61. Крайовий Комітет відзначення 50-ліття штучного голоду в Україні в 1932-1933 роках у Британії: Звернення до українського громадянства // Укр. думка. 1982. 2 груд. С. 1.
- 62. Резолюції Конференції духовенства УПЦ в ЗСА, що відбулася 20-21 жовтня 1982 р. в Домі української культури в Саут Баунд Брук, Н.Дж. // Новий шлях. 1982. 18 груд. С. 9.
- 63. Резолюції Українських американських ветеранів, внесені до протоколу Конгресу: [Стосовно відзначення 50-річчя штучного голоду в Україні] // Новий шлях. 1982. 30 жовт. С. 9.
- 64. Світова Федерація Українців Колишніх Політичних В'язнів і Репресованих Совєтами до нашого патріотичного й жертвенного членства, однодумців і прихильників та всього українського громадянства: (Повідомлення й Заклик) // Америка. 1982. 7 трав. С. 2, 4.

65. Чорновіл В. Звернення до Комітету прав людини ООН, Міжнародної Амністії, Комітету за вільний світ, Гельсінкських груп США й інших країн // Укр. Гельсінкська Група. 1978-1982: Док. і матеріали / Упоряд. і зред. О. Зінкевич. — Торонто; Балтимор, 1983. — С. 915-920.

Голодомор. - С. 918.

- 66. Letter in Support of the Appeal of the National Committee to Commemorate Genocide Victims in Ukraine, 1932-33 / Ukr. Nat. Assoc. Jersey City, 1983. Apr. (Mimeographed).*
- 67. Soviet Russian Genocide in Ukraine: 50th Mournful Anniversary of the Man-Made Famine: A Memorandum: Submitted to His Excellency J.P. de Cuellar, Secretary General of the United Nations / by Ukr. Congr. Comm. of America. New York, N.Y.: [The Comm.], 1983. [7] p.*

Рец.: Документальна публікація УККА про голод в Україні // Укр. думка. — 1983. — 1 верес. — С. 3.

68. United States. Congress. House. A Bill to Establish a Commission to Study the 1932-1933 Famine Caused by the Soviet Government in Ukraine. – H.R. 3993, 98th Congr., 1st sess. – 1983.*

- 69. Андрій, Митрополит УГПЦ і Максим, Митрополит УПКЦ. Звернення Провідників українських церков з приводу трагічних роковин голоду на Україні в 1932-1933 рр. // Батьківщина. 1983. Ч. 10. С. 1; Гомін України. 28 верес.; Новий шлях. 1 жовт.; Укр. голос. 3 жовт.
- 70. Архіпастирське Послання Собору Єпископів Української Автокефальної Церкви у 50-ліття Великого голоду в Україні // Визвол. шлях. 1983. Кн. 5. С. 535-536.
- 71. Ба П. Звернення до українців у Франції посла і посадника 6-ої дільниці Парижа П'єра Ба з нагоди відзначення трагічних роковин голоду-геноциду в Україні // Екран. 1983. Ч. 123-125. С. 19.
- 72. Вісті з Союзу Українок: [Звернення "Союзу Українок" у Львові до міжнар. жіноцтва: Передрук з журн. "Жіноча доля" (Коломия). 1983. Ч. 19] // Наше життя. 1983. Ч. 9. С. 4-5: ілюстр.
- 73. Голгофа і Воскресіння: Великоднє Послання Гол. Управи Укр. Єванг. Об-ня в Півн. Америці в 50-річчя штучного голоду в Україні // Батьківщина. 1983. Ч. 5. С. 3; Єванг. ранок. Січ.-берез. С. 1-3; Новий шлях. 7-14 трав. С. 14.

- 74. З нагоди 50-ліття Великого голоду: (Лист Віце-президента Дж. Буша до Владики Мстислава, 22 квіт. 1983 р.) // Молода Україна. 1983. Ч. 323. С. 15; Новий шлях. 28 трав.; Укр. вісті. 22 трав.
- 75. Звернення Президії Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців до української організованої спільноти з приводу травневої акції СКВУ у 1983 році: [Про пошанування жертв голодомору] // Вісн. СКВУ. 1983. Ч. 1. С. 4-5; Гомін України. 13 квіт. С. 7; Наша мета. 13 квіт. С. 7; Новий шлях. 30 квіт. С. 4; Свобода. 21 квіт. С. 1-3; Укр. думка. Ч. 18-19. С. 7; Укр. голос. 9 трав. С. 3; Укр. вісті. 10 квіт. С. 1; Шлях перемоги. 8 трав. С. 4.
- 76. Звернення Української Католицької Ієрархії Канади до своїх вірних з приводу жалібного відзначення 50-річчя Великого голоду в Україні // Наша дорога. 1983. Ч. 3. С. 1-2; Укр. вісті. 11 трав. С. 1-2.
- 77. Зі звернення Президії Комітету Українців Канади до українського громадянства в 50-річчя голоду в Україні в роках 1932-1933 // Єванг. ранок. 1983. Ч. 1199-1201. С. 12-13.
- 78. Із звернення Крайового Комітету УККА у справі відзначення 50-ліття голодової облоги України // Мета. 1983. Ч. 4. С. 7.
- 79. Із звернення Президії Секретаріату СКВУ у 50-річчя голодової облоги України Москвою // Нові дні. 1983. Ч. 401-402. С. 32.
- 80. [Лист Р. Рейгана Укр. Конгресовому Комітету Америки з нагоди 50-річчя голодомору] // Вісник. 1983. Ч. 7-8. С. 8.
- 81. Листівка, видана Європейським Об'єднанням організацій на чужині в час голоду 1932-1933 рр. із закликом до жертв "В користь голодуючим в Україні" // Бюлетень Сусп. служби українців Канади. 1983. Ч. 4. Текст на обкл.
- 82. Меморандум-пригадка ООН про голод 1932-33 pp. // Мета. 1983. Ч. 1. С. 4.
- 83. Ніколи не забудемо Москві: [Заява Президії Світового Укр. Визвол. Фронту Канади] // Визвол. шлях. 1983. Кн. 6. С. 652-653: ілюстр.; Вісник. Ч. 9. С. 1-9; Гомін України. 11-18 трав. С. 1; Нац. трибуна. 8 трав. С. 1; Укр. думка. 26 трав. С. 2; Укр. голос. 9 трав. С. 5; Укр. вісті. 25 трав. С. 7, 11.
- 84. Пасхальне Архіпастирське Послання до всечесного духовенства і вірних Української Православної Церкви в Америці й Канаді / Митрополит Андрій, Єпископ Миколай // Батьківщина. 1983. Ч. 5. С. 1; Вільне слово. 7-14 трав. С. 2; Свобода. 6 трав. С. 1, 7.

- 85. Під світовий суд Росію за народовбивчий голод в Україні: [Звернення Проводу ОУН] // Авангард. 1983. Ч. 3-4. С. 161-165; Визвол. шлях. Кн. 6. С. 645-651; Вісник. Ч. 7-8. С. 1-6.
- 86. Послання Священного Собору Єпископів УГПЦ в Канаді // Визвол. шлях. 1983. Кн. 5. С. 536-537.
 - 87. Прокламація Президента 3CA Р. Рейгана // Вісн. СКВУ. 1983. Ч. 1. С. 5.
- 88. Резолюції Всеканадійських делегатських річних зборів Об'єднання Прихильників Державного Центру УНР // Мета. 1983. Ч. 6. С. 7.
- 89. Резолюції Собору Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці, що відбувся в Торонто, Онт., Канада, 4-6 верес. 1982: [Зокрема, про голодомор в Україні] // Єванг. ранок. 1983. Ч. 1199-1201. С. 10-11.
- 90. Резолюція з'їзду членів Українського Товариства у Великобританії: [3 нагоди 50-річчя голодомору в Україні] // Мета. 1983. Ч. 10. С. 2.
- 91. Аплікація УНР: (1 листоп. 1983 року Уряд Української Народної Республіки в екзилі вніс до Міжнароднього суду в Гаазі офіційну пропозицію в справі започаткування процедури проти уряду СРСР у справі геноциду-голодомору) // Церква і життя. 1983. 4 груд. С. 1.
- 92. Архіпастирське Великоднє Послання Собору Єпископів Української Греко-Православної Церкви в Канаді до всечесного духовенства, преподобного чернецтва і боголюбивих вірних Української Греко-Православної Церкви в Австралії // Новий шлях. 1983. 7-14 трав.; Укр. голос. 2 трав. С. 9.
- 93. Архіпастирське Послання Блаженнішого Митрополита Мстислава в 50-ту річницю Великого Голоду на Україні в роках 1932-1933 // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 5; Свобода. 7 трав. С. 1, 3; Укр. вісті. 15 трав. С. 1.
- 94. Архіпастирське Послання до всечесного духовенства і побожних вірних Української Автокефальної Церкви у вільнім світі сущої: [Баунд Брук] / Мстислав, Анатолій, Володимир // Новий шлях. 1983. 6 серп. С. 3; Укр. думка. 14 лип. С. 1.
- 95. Архіпастирське Послання Собору Єпископів Української Православної Церкви у 50-ліття голоду в Україні // Вільна думка. 1983. 13-20 берез. С. 2; Новий шлях. 26 лют. С. 1; Укр. думка. 3 берез.

- 96. Великоднє Послання Головної Управи Українського Євангельського об'єднання в Північній Америці в 50-річчя Великого голоду в Україні // Укр. думка. 1983. Ч. 18-19. С. 7.
- 97. Великоднє Послання Собору Єпископів св. Української Автокефальної Православної Церкви / Митрополит Мстислав, Архієпископ Марко, Архієпископ Константин, Єпископ Анатолій // Вільне слово. 1983. 7-14 трав. С. 9; Укр. думка. Ч. 18-19. С. 1-2; Щлях перемоги. 8 трав. С. 1.
- 98. Відзначення 50-річчя голоду в Україні: Комюніке: [Управа відділу КУК, Торонто] // Гомін України. 1983. 24 серп. С. 5.
- 99. Відозва української католицької ієрархії у З'єднаних Стейтах Америки з нагоди сумної річниці п'ятдесятиліття зорганізованого Москвою злочинного голоду в Україні // Свобода. 1983. 25 берез. С. 1, 4.
- 100. Гідно вшануймо жертви московського народовбивства в Україні 1932-1933 років: (Заклик Президії Конф. укр. політ. партій і організацій) // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 1-4.
- 101. Голод на Україні: [Наведено лист від Т-ва Червоного Хреста і Червоного Півмісяця СРСР з відмовою від допомоги голодуючим] // Укр. голос. 1983. 14 листоп. С. 3.
- 102. Голокост в Україні 1933 року: Резолюція 16-ї Конф. ВАКЛ: [Люксембург, 22 вересня 1983 р.] // Гомін України. 1983. 2 листоп.; Укр. думка. 20 жовт. С. 5; Шлях перемоги. 9 жовт. С. 1.
 - 103. Дві резолюції Робітничої Спілки // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 3.
- 104. До українського громадянства в Європі та всім українцям у західному світі: (Звернення Президії КОУГЦУ в Європі) // Укр. думка. 1983. 28 квіт. С. 17; Укр. слово. 30 трав. С. 2, 3; Укр. голос. 30 трав. С. 2, 3.
- 105. До українського громадянства у вільному світі: [Звернення Держ. Центру УНР в екзилі] // Наша мета. 1983. 22 черв. С. 6-7.
- 106. З нами Бог!: Різдвяне Послання Голов. Управи Укр. Єванг. Об-ня Півн. Америки // Новий шлях. 1983. 1-8 січ. С. 1, 2.
- 107. За дальшу активність праці: Комюніке: [На пленар. сесії ЛВУ йшлося про організацію вшанування жертв штучного голоду] // Гомін України. 1983. 2 лют. С. 9.

- 108. Заклик: [Запрошення до участі у вшануванні пам'яті жертв голодомору] / Укр. Визвол. Фронт // Нац. трибуна. 1983. 8 трав. С. 1.
- 109. Заклик Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу, щоб їхня мученицька смерть не була даремна // Свобода. 1983. 24 верес. С. 1.
- 110. Заклик для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках: (Українці міста Філадельфії і околиць!) // Свобода. — 1983. — 11 трав. — С. 4.
 - 111. Заклик до українців Чикаго й околиць // Укр. вісті. 1983. 6 листоп. С. 2.
- 112. Заклик до членок Союзу Українок Америки // Свобода. 1983. 21 верес. С. 3.
- 113. Заклик Комітету Українців Канади: Відділ Едмонтон у справі Голоду // Укр. голос. 1983. 6 черв. С. 7; Укр. вісті. 11 трав. С. 2.
- 114. Заклик Конференції центральних, українських, академічних професійних товариств // Свобода. 1983. 27 верес. С. 1.
- 115. Заклик Крайового Громадського Комітету в ЗСА для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках у справі Дня молитви // Свобода. 1983. 11 трав. С. 1.
- 116. Заклик Президії Української Американської Координаційної Ради: [Орг. справи] // Свобода. 1983. 27 верес. С. 1.
- 117. Заклик Управи Шкільної Ради при УККА: [Щодо участі у маніфестації, присвяченій пам'яті жертв голодомору] // Свобода. 1983. 28 верес. С. 1.
- 118. Звернення Блаженнішого Митрополита Мстислава з нагоди 50-ї річниці Великого голоду в Україні в 1932-33 роках // Свобода. 1983. 25 січ. С. 1.
- 119. Звернення Громадського Комітету для відзначення 50-ліття організованого Москвою голоду в Україні до всіх установ українського громадянства метрополії Детройта // Укр. вісті. 1983. 9 січ. С. 6.
- 120. Звернення до українського суспільства: (СУЖЕРО) // Новий шлях. 1983. 20 серп. С. 16.
- 121. Звернення Закордонного представництва Української Гельсінкської групи до керівників урядів Західної Європи, Канади і Америки // Укр. вісті. 1983. 9 січ. С. 1.

- 122. Звернення Закордонного представництва Української Гельсінкської групи до Президента ЗСА Рональда Рейгана, до Сенату, до Конгресу, до громадськости З'єднаних Стейтів Америки: [З приводу вбивства 269 пасажирів і членів екіпажу південнокорейс. літака. Є згадка про голод в Україні] // Новий шлях. 1983. 29 жовт. С. 1.
- 123. Звернення Комітету побудови пам'ятника св. П. Митрополиту Василеві Липківському до всіх українців, у світі розсіяних // Свобода. 1983. 12 трав. С. 4; Укр. вісті. 22 трав. С. 5.
- 124. Звернення Крайового Громадського Комітету в ЗСА для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках // Свобода. 1983. 8 квіт. С. 1, 3; Укр. голос. 23 трав. С. 7.
- 125. Звернення Президії Комітету Українців Канади до українського громадянства в 50-річчя трагічного голоду в Україні 1932-1933 рр. // Новий шлях. 1983. 5 лют. С. 1; Укр. голос. 17 січ. С. 3.
- 126. Звернення Президії Ради СУБ до українського громадянства. Великдень 1983 // Укр. думка. 1983. Ч. 18-19. С. 3.
- 127. Звернення Президії Секретаріату СКВУ у 50-річчя голодової облоги України Москвою 1932-33 // Вільна думка. 1983. 5-12 черв. С. 4, 14; Гомін України. 8 черв. С. 2; Укр. думка. 7 лип. С. 1-8; Укр. голос. 30 трав. С. 10; Шлях перемоги. 12 черв.
- 128. Звернення Українського Громадського Комітету міста Чикаго: [З приводу 50-ліття Великого голоду в Україні] // Укр. вісті. 1983. 14 берез. С. 1.
- 129. Комітет Українців Канади, відділ в Гамільтоні, Онтаріо. Важливий комунікат: [З приводу 50-х роковин голоду] // Новий шлях. 1983. 30 квіт. С. 20; Укр. голос. 9 трав. С. 3.
- 130. Комітет Українців Канади, відділ Гамільтон. Комунікат у справі відзначення 50-ї річниці голоду в Україні // Новий шлях. 1983. 1 жовт.
- 131. Комунікат до українського громадянства: [Відзначення 50-ї річниці голодомору, Торонто, 3 лип. 1983 р.] // Новий шлях. 1983. 7-14 трав. С. 14; Укр. голос. 18 квіт. С. 8.
- 132. Комунікат Комітету відзначення 50-річчя штучного голоду в Україні в 1932-1933: [Графство Ланкашир, Велика Британія] // Укр. думка. 1983. 31 берез. С. 3.

- 133. Комунікат Комітету Українців Канади. Відділ Торонто: [Прогр. відзначення 50-х роковин голодомору] // Новий шлях. 1983. 26 берез. С. 11.
 - 134. Комунікат СФУЖО // Новий шлях. 1983. 19 листоп. С. 14.
- 135. Комунікат: Управа Комітету Українців Канади Відділу Торонто подає повідомлення про відзначення і пошанування жертв голоду // Вільне слово. 1983. 19 берез. С. 1; Гомін України. 16 берез. С. 2.
- 136. Липовецький М., Чмиленко В., Сенишин Р. Резолюційна Комісія, Торонто. Об-ня Прихильників Держ. Центру: [Резолюції щодо вшанування жертв голодомору] // Укр. голос. 1983. 30 трав. С. 11.
- 137. Меморандум Секретаріату СКВУ до ООН // Наша мета. 1983. 9 берез. С. 7.
- 138. Мстислав, Митрополит. Різдвяне Привітання Первоієрарха Св. Української Автокефальної Православної Церкви братам і сестрам в Україні і поза її межами, по всьому світі розсіяним // Новий шлях. 1983. 1-8 січ. С. 1, 2.
- 139. Наша молитва за Вас: Заклик Всеукр. Єванг.-Баптист. Братства // Свобода. 1983. 19 трав. С. 1.
- 140. Пам'ятаймо про минуле думаймо про майбутнє: Новоріч. заклик Голов. Екзекутив. Ком. УНС // Свобода. — 1983. — 25 січ. — С. 1.
- 141. Петиція АОЛПУ до президента Рейгана: [Звернення з приводу голоду 1932-33 рр. в Україні] // Укр. вісті. 1983. 22 трав. С. 2.
- 142. 50 років тому про голод в Україні: (Листи, відозви, заклики) // Укр. думка. 1983. 16 черв. С. 5.
- 143. Резолюції: [Резолюції Віча українців, представників різних громад Шотландії і півн. Англії, що зібралися для відзначення 50-ліття голодомору] // Укр. думка. 1983. 20 жовт. С. 3; Шлях перемоги. 16 жовт. С. 3.
- 144. Резолюції, видані з'їздом СУС у Саскатуні: [Присвячені голодомору] // Укр. голос. 1983. 22 серп. С. 4.
- 145. Резолюції 25 з'їзду СУЖЕРО: [Щодо відзначення 50-ї річниці голодомору] // Укр. вісті. 1983. 27 берез. С. 1.
- 146. Резолюції Десятого Звичайного Крайового З'їзду делегатів Українського Патріархального Товариства в ЗСА // Наша мета. 1983. 1 черв. С. 5.

- 147. Резолюції Річної Конференції ОЖ ОЧСУ Америки, яка відбулася 20-26 листопада 1982 р. в Нью-Йорку: [Заклик пошанувати пам'ять жертв голоду] // Гомін України. 1983. 2 берез. С. 11.
- 148. Резолюції українців, зібраних із різних громад Великої Британії з центром Гол Вестмінстер, Лондон, 11 червня 1983 р. для відзначення 50-ліття Великого голоду в Україні в рр. 1932-33 // Укр. думка. 1983. 7 лип. С. 6.
- 149. Резолюції 14 Конгресу Українців Канади: [4-й пункт присвячено 50-й річниці голодомору] // Гомін України. 1983. 22 лют. С. 12; Укр. голос. 5 груд. С. 3.
- 150. Різдвяне Послання Собору Єпископів Української Автокефальної Православної Церкви // Укр. думка. 1983. 7 січ. С. 1, 2.
- 151. Слово Блаженнішого Патріярха Йосифа в 50-ту річницю голоду в Україні // Гомін України. 1983. 13 квіт. С. 1; Новий шлях. 16 квіт. С. 1; Свобода. 7 квіт. С. 1-3; Укр. думка. 14 квіт. С. 1.
- 152. Соборне Великоднє Послання Ієрархії Помісної Української Католицької Церкви // Гомін України. 1983. 11-18 трав. С. 1-3.
- 153. Схиляючись в поклоні перед муками, вшановуємо пам'ять жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 рр.: Резолюції: [Конф. Організації українських жінок у Великій Британії] // Укр. думка. 1983. 24 лют. С. 4.
- 154. У 50-ті роковини голоду в Україні: Заклик Відділу КУК в Едмонтоні // Гомін України. 1983. 22 черв. С. 2.
- 155. Ямняк Павло, Архімандрит. В роковини штучного голоду, доконаного московською тиранією над нашим народом. Моє звернення до всього українського народу в діаспорі сущому // Вільне слово. 1983. 20 квіт. С. 6; Укр. голос. 30 трав. С. 7, 8.
- 156. Янішевська Г. Звернення до українського громадянства Об'єднання Прихильників ДЦ УНР в Канаді // Укр. голос. 1983. 17 січ. С. 7.
- 157. On the So Called 'Famine' in the Ukraine // News Release. 1983. 28 Apr. P. 1-3. (Issued by the Press Office of the USSR Embassy in Canadal Ottawa).
 - 158. Résolution / Comité "Famine-1933" // Le Monde Libertaire. 29 déc. P. 7.

- 159. United States. Congress. Senate. Committee on Agriculture, Nutrition, and Forestry. Collectivization and its Impact on the Ukrainian Population and on Soviet Agricultural Productivity: Hearing before the Comm. on Agriculture, Nutrition, and Forestry, United States Senate, 98th Congr., 1st Sess., Nov. 15, 1983. Washington, D.C.: U.S. G.P.O., 1984. III, 124 p.
- 160. United States. Congress. Senate. Committee on Foreign Relations. Ukrainian Famine of 1932 and 1933: Hearing before the Comm. on Foreign Relations, United States Senate, 98th Congr., 2nd Sess., Aug. 1, 1984. Washington, D.C.: U.S. G.P.O., 1984. III, 137 p.: ill.

•

- 161. Звернення Президії Секретаріяту СКВУ до української організованої спільноти з приводу травневої акції СКВУ у 1984 році // Вісн. СКВУ. 1984. Ч. 1. С. 20; Укр. думка. 31 трав. С. 4; Укр. слово. 27 трав. С. 1.
- 162. Максудов С. Голод 1933 года в партийных и правительственных постановлениях // СССР: Внутренние противоречия. 1984. Вып. 10. С. 80-128.
- 163. Рейган Р. Прокламація Президента // Мета. 1984. Ч. 11. С. 1; Визвол. шлях. 1985. Кн. 1. С. 62-63.
- 164. Резолюції VII-го Світового з'їзду УНДС, схвалені в Торонті, Канада, 13 липня 1984 р. // Мета. 1984. Ч. 10. С. 3.
- 165. Становище й резолюції 8-го Всеканадського з'їзду Об'єднання Прихильників Державного Центру УНР, що відбулося 10-го березня 1984 р. // Мета. 1984. Ч. 5. С. 4.

- 166. Звернення до українського громадянства: [Про підтримку законопроекту ч. 4459 "Про дослідження причин і наслідків голокосту в Україні в 1932-33 рр."] // Свобода. 1984. 31 лип. С. 3.
- 167. Звернення Ієрархії Українських Церков до української спільноти провінції Манітоби: [Про вшанування пам'яті жертв голодомору; Канада] // Укр. голос. 1984. 7 трав. С. 2.
- 168. Звернення Четвертого Світового Конгресу Вільних Українців до українського народу на Батьківщині // Укр. думка. 1984. 19 січ. С. 1.

- 169. Звернення IV СКВУ до українського народу в Україні // Гомін України. 1984. 27 черв. С. 3.
- 170. Резолюції Надзвичайного Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що відбувся 26-27 листопада 1983 року в місті Вінніпегу // Вісник. 1984. 1 лют. С. 1, 2.
- 171. Становище і резолюції IV-го Світового з'їзду Українського Визвольного Фронту 28-29 листопада 1983 р. Торонто, Канада // Гомін України. 1984. 22 лют. С. 3.
- 172. Щоб злочин уже ніколи не повторився!: Заклик Голов. Екзекутив. Ком. Укр. Нар. Союзу // Свобода. 1984. 17 квіт. С. 1.

173. United States. Congress. House. Committee on Foreign Affairs. Subcommittee on International Operations. Commission on the Ukraine Famine Act: Hearing before the Subcommittee on Intern. Operations of the Comm. on Foreign Affairs, House of Representatives, 98th Congr., 2nd Sess., Oct. 3, 1984. – Washington, D.C.: U.S. G.P.O., 1985. – III, 37 p.: 1 m.

1987

- 174. Документ про голод: [Лист італ. консула Граденіго до посольства Італії в Москві. 1933] // Молода Україна. 1987. Ч. 364. С. 8-10; Патріярхат. Ч. 2. С. 9-11; Слово. 1993. 20-27 авг. С. 3. Під заголовком: Голод и украинский вопрос / Коммент. В. Марочко; Юг. 27 июля. Під заголовком: Голод и украинский вопрос; Самост. Україна. 1999. Ч. 19-20. С. 4. (З архіву). (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 4).
- 175. Злепко Д. Великий голод: Колективізація і пляни ліквідації Рад. України під час голоду 1932-33 років: На основі неопубл. док. політ. арх. М-ва закордон. справ ФРН // Вісті комбатанта. 1987. Ч. 4. С. 40-50.

1988

- 176. Documentary Evidence / Submitted by W. Liber; Intern. Commiss. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 1 v. (Various pagings): map. Texts in Engl., Germ., Rus. and Ukr.
- 177. [Documentary Evidence Exhibits Received by the International Commission of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine]. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 29 v.: ill. Texts in Engl., Rus. and Ukr.; Collection of documents managed by the Europ. Div. of the Library of Congr.

- 178. Documents in Dr. R. Conquest, "Harvest of sorrow": Index / Intern. Commiss. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 1 v. (Various pagings) Texts in Engl., Germ., Rus. and Ukr.
- 179. Documents in Dr. J. Mace, "Famine in Ukraine", "Problems of Communism", May-June 1984: Index / Intern. Commiss. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 1 v. (Various pagings) Texts in Ukr., Engl. and Rus.
- 180. Eyewitness accounts / Submitted by W. Liber; Intern. Commiss. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 1 v. (Various pagings).
- 181. The Foreign Office and the Famine: British Documents on Ukraine and the Great Famine of 1932-1933 / Ed. by M. Carynnyk, L.Y. Luciuk and B.S. Kordan; With a forew. by M.R. Marrus. Kingston, Ont.; Vestal, N.Y.: Limestone Press, 1988. LXI, 493 p., [1] folded leaf of pl., map. Bibliogr.: P. 467-471.

Рец.: Наукові співпрацівники Катедри видали книжку про голод // Укр. голос. — 1988. — 13 черв. — С. 7.

Нова книжка про голод // Вільна думка. — 1988. — 5 черв. — С. 2. Doerr P.W. // Canad. Slavonic Papers. — 1988. — Vol. 30, N 4. — P. 525-526. Debo R.K. // Internation History Review. — 1989. — Vol. 11, N 2. — P. 367-369. Tauger M.B. // Slavic Review. — 1989. — Vol. 40, N 4. — P. 678-680.

- 182. Historical accounts / Intern. Commiss. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 1 v. (Various pagings).
- 183. Hunter I. Closing submissions: [Oct. 31 Nov. 4, 1988, United Nations Plaza Hotel, New York City / By I.A. Hunter, W. Liber... et al.]; Intern. Commis. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 107 p.
- 184. International Commission of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine: May 23-27, 1988, Europa Hotel Brussels, Belgium: [Proceedings]. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 2 v. In typescript.

Vol. 1. – 724 p. Vol. 2. – 416 p.

- 185. International Commission of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine: [Proceedings]: Oct. 31 Nov. 4, 1988, United Nations Plaza Hotel, New York City; New York, USA / Description by Mr. Liber, Mr. Hunter. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 3 v. In typescript.
- 186. International Press Reports / Intern. Commiss. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 1 v. (Various pagings). Texts in Engl., French and Germ.

- 187. Mace J.E. Book of Articles / Intern. Commiss. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 1 v. (Various pagings). Photocopy.
- 188. Muggeridge M. Malcolm Muggeridge: [Маггерідж Малькольм московський кореспондент "Манчестер Гардіан"]: Three articles in Manchester Guardian; Interview by B. Nahaylo; Excerpt from "Malcolm Muggeridge: A life" / Intern. Commiss. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 1 v. (Various pagings).
- 189. Muggeridge M. Testimony of Malcolm Muggeridge (Mrs. Kitty Muggeridge also present): taken at Robertsbridge, Sussex, England, Monday, June 27, 1988/By Mr. Hunter, by Ms. Chycziy; also present, G.I.A.D. Draper, Commissioner, A. Jenkala; Intern. Commiss. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 117 p.
- 190. Newspaper Accounts: [Index] / Intern. Commiss. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 1 v. (Various pagings).
- 191. The 1932-33 Original photographs from Kharkiv, Ukraine / Submitted by W. Liber; Intern. Commiss. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 47 l.: ill. Texts in Engl. and Germ.
- 192. [Soviet Decrees]: Index / Intern. Commiss. of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 1 v. (Various pagings). Texts in Engl., Rus. and Ukr.
- 193. Soviet Party and Government Decrees and Newspaper Reports Concerning the 1932-33 Famine in Ukraine / Comp. and transl. by M. Carynnyk. [Toronto: The Commiss., between 1988 and 1990]. 1 v. (Various pagings). Texts in Engl., Rus. and Ukr.
- 194. United States. Commission on the Ukraine Famine. Investigation of the Ukrainian Famine, 1932-1933: 2nd Interim Rep. of Meetings and Hearings of and before the Commiss. on the Ukraine Famine held in 1987: hearing, San Francisco, Ca., Feb. 10, 1987; hearing, Phoenix, Arizona, Feb. 13, 1987; hearing and meeting, Washington, D.C., Apr. 30, 1987; hearing, Philadelphia, Penn., June 5, 1987. Washington, D.C.: U.S. G.P.O., 1988. IV, 142 p.
- 195. United States Congress. Commission on the Ukraine Famine. Investigation of the Ukrainian Famine, 1932-1933: Rep. to Congr.: Adopted by the Commiss., Apr. 19, 1988; Submitted to Congr., Apr. 22, 1988. Washington, D.C.: U.S. G.P.O., 1988. XXV, 524 p.

Рец.: Totten S. // Holocaust and Genocide Studies. – 1991. – Vol. 6, N 2. – P. 223-226.

196. Zlepko D. Der ukrainische Hunger-Holocaust: Stalins verschweigener Völkermord 1932/33 an 7 Millionen ukrainischen Bauern im Spiegel geheimgehaltener Akten des deutschen Auswartigen Amtes. – Sonnebuhe: H.Wild, 1988. – 309 s.: ill., facsims.

•

197. Р.М. Нова документація Сталінового геноциду // Укр. голос. – 1988. – 4 січ. – С. 1.

1989

198. Документы свидетельствуют: Из истории деревни накануне и в ходе коллективизации 1927-1932 рр.: [Сб. / Сост. В.П. Данилов и др.; Под ред. и со вступ. ст. В.П. Данилова, Н.А. Ивницкого]. – М.: Политиздат, 1989. – 526 с.: иллюстр.

•

- 199. Голод на Україні (1931-1933 рр.): [Док. і матеріали] / Вступ. сл. В.І. Марочко, Є.П. Шаталіної // Укр. іст. журн. 1989. № 7. С. 99-111; № 8. С. 105-117; № 9. С. 110-121; № 11. С. 78-90; № 12. С. 123-128; 1990. № 1. С. 104-112.
- 200. Україна. Голод 1932-1933 років: За повідомл. брит. дипломатів / Пер. з англ. І. Євтуха; Вступ. сл. С. Кульчицького // Всесвіт. 1989. № 11. С. 153-161: карт.

•

- 201. Голод на Україні (1931-1933 рр.) / Публ. док. підгот. Є.П. Шаталіна, В.І. Марочко // Сіл. вісті. 1989. 26 верес.
- 202. Мукосій Ф., Солопун П., Солопун К. Голод на Україні: [Лист робітників Херсон. з-ду сільгоспмашинобудування до Г.І. Петровського, 3 лип. 1931 р.] // Сіл. вісті. 1989. 26 верес.

1990

203. Голод 1932-1933 років на Україні: очима істориків, мовою документів / Кер. кол. упоряд. Р.Я. Пиріг. – К.: Політвидав України, 1990. – 603, [2] с. – Із змісту: Кульчицький С.В. Трагічна статистика голоду. – С. 77-78.

Рец.: Рудич Ф.М. Свідчать документи: Голод 1933-го: Результати досліджень // Рад. Україна. — 1990. — 13 груд.

Марочко В.І. Голод і його "творці" // Комуніст України. — 1991. — № 6. — С. 78-79.

Шевчук В.П. Голод 1932-1933 років на Україні: Очима істориків, мовою док. // Укр. іст. журн. – 1991. – № 5. – С. 154-156.

Сисоєв Г. Хроніка штучного голоду // Веч. Харків. – 1991. – 15 січ.

Шевченко В. У полоні старих схем // Голос України. — 1991. — 19 черв.: ілюстр.

204. 30-е годы: взгляд из сегодня: [Сб.] / Отв. ред. Д.А. Волкогонов. – М.: Наука, 1990. – 165 с.

Постанова ЦВК та РНК від 7 серпня 1932 р. (закон про колоски). – С. 40-55.

- 205. International Commission of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine. The Final Report, 1990 / President of the Commission J.W.F. Sundberg; Petitioner World Congr. of Free Ukrainians; General Counsel I.A. Hunter. Toronto: The Commiss. Documentation Office, 1990. 1 v. (Various pagings): ill. In typescript.
- 206. Investigation of the Ukrainian Famine, 1932-1933: Oral History Project of the Commission on the Ukraine Famine / Ed. for the Commiss. by J.E. Mace and L. Heretz. Washington, D.C.: U.S. G.P.O., 1990. 3 v. Texts in Ukr. with Engl. Summaries.

•

- 207. Голод 1932-1933 років на Україні: Свідчать арх. док. / Вступ. сл. Р. Пирога // Під прапором ленінізму. 1990. № 8. С. 64-86.
- 208. Голод 1933 года / Вступ. ст., коммент., подгот. текста Ю.И. Гончаренко, А.П. Чиченкова // Сов. арх. 1990. № 6. С. 45-46, 52.
- 209. Голодомор 1932-1933: Свідчать док. / Підгот. В. Северин // Соц. культура. 1990. № 10. С. 16-17.
- 210. United States. Joint Resolution to Designate the Week of November 3, 1990, to November 10, 1990 as «National Week to Commemorate the Victims in the Ukraine, 1932-1933», and to Commemorate the Ukrainian Famine of 1932-1933 and the Policies of Russification to Supress Ukrainian Identity. [Washington, D.C.: U.S. G.P.O., 1990]. [2] p.*
- 211. Кульчицький С.В., Шаталіна Є.П. Джерела про колективізацію і голод на Україні: (За матеріалами ЦДА ЖР УРСР 1929-1933 рр.) // Архіви України. 1990. № 6. С. 38-49: ілюстр.
- 212. Панчук М., Диброва С. 20-30-е: Док., факты, свидетельства // Коммунист Украины. -1990. -№ 4. С. 70-84.

(

- 213. О голоде 1932-1933 годов на Украине и публикации связанных с ним архивных материалов: Постановление ЦК Компартии Украины // Правда Украины. 1990. 7 февр.
- 214. Пиріг Р. Повернення правди: [За арх. матеріалами] // Рад. Україна. 1990. 27 берез.

215. Северин В. Як насувався голодомор: (Док. історії) // Київ. правда. — 1990. — 18 верес.; Веч. Киев. — 21 сент. — Рос. мовою.

1991

216. Історія України в документах, матеріалах і спогадах очевидців: Метод. рек. / Упоряд.: Л.Г. Мельник, А.Г. Слюсаренко, В.А. Короткий та ін. – К.: НМК ВО, 1991. – 315 с.

Голодомор. – С. 45-59.

- 217. Комуністична партія України: з'їзди і конференції / Кер. авт. кол. В.Ф. Солдатенко. К.: Україна, 1991. 478 с.
- 218. Lettere da Kharkov: La carestia in Ucraina e nel Caucaso del Nord nei rapporti dei diplomatici italiani, 1932-33 / A cura di A. Graziosi. Torino: Einaudi, 1991. VII, 241 p. (Gli Struzzi; 412).

•

- 219. Постанова ЦК ВКП(б) та РНК СРСР про хлібозаготівлі на Україні, Північному Кавказі та у Західній області // Золоті ворота. 1991. № 1. С. 78-79.
- 220. Чорна пляма в історії України: [Добірка італ. дип. док.] / Пер. з англ. Ігоря та Ірини Євтухів // Трибуна. 1991. № 1. С. 26-28.

1992

- 221. Колективізація і голод на Україні, 1929-1933: Зб. док. і матеріалів / АН України. Ін-т історії України; Упоряд.: Г.М. Михайличенко, Є.П. Шаталіна; Відп. ред. С.В. Кульчицький. К.: Наук. думка, 1992. 732, [1] с. Додатки: С. 643-733. Те саме. 2-е вид. 1993. 732, [1] с.
- 222. Матеріали до історії літератури і громадської думки: Листування з амер. арх., 1857-1933. Т. 3 / Ред.: Б. Струмінський, М. Скорупська у співпраці з Є. Касинцем і Н. Лівицькою-Холодною; Авт. вступ. ст.: М. Раєв, М. Скорупська; Укр. вільна акад. наук у США. Нью-Йорк, 1992. 813 с.

Голодомор. - С. 354, 413, 535, 538.

223. Международная комиссия по расследованию голода на Украине 1932-1933 годов: Итоговый отчет, 1990 г.: Пер. с англ. / Отв. за вып. В.Б. Евтух. – К., 1992. – 191 с.

Рец.: Грицак Я. // Україна в минулому. – К.; Л., 1993. – Вип. 4. – С. 218-221.

- 224. Голодомор: терор Москви проти української нації / Матеріали підгот. і пер. з англ. та італ. В. Романець // Розбудова держави. 1992. № 4. С. 14-23.
- 225. Розкуркулення в УРСР / Підгот. до друку Є.П. Шаталіна // Укр. іст. журн. 1992. № 7-8. С. 103-111.

- 226. Мухіна М. Упокорення голодом: Зб. док. / АН України. Археогр. коміс., Ін-т укр. археографії. К., 1993. 309, [3] с.: ілюстр. (Джерела з новітньої історії України).
- 227. Неоголошена війна: Спогади свідків, арх. док. та роздуми сучасника про голодомор 1932-1933 років / Авт.-упоряд. В. Тимофєєв. Тернопіль: Збруч, 1993. 134 с.: ілюстр.

- 228. "Луку Даниленка з лав ВКП(б) виключити...": За те, що став на захист селян у часи голодомору, організованого Москвою. Згодом розстріляли: [Док.] / Авт. публ. Ю. Даниленко // Україна. 1993. № 19. С. 24-26.
- 229. Малинова Г.И. Голод, которого не было: [Парт. док.] // Краевед. вестн. 1993. № 2. С. 14-17; Веч. Одесса. 1994. 11, 13 янв.
- 230. Меморандум про голод в Україні, поданий до урядів і поширений серед впливових осіб: [Європейська федерація українців за кордоном] // Вісн. АН України. 1993. № 7. С. 87-89.
- 231. Національна трагедія України: (Док. про політику рад. влади щодо укр. селянства. 1931-1934 рр.) / Публ. В. Сергійчука // Військо України. 1993. № 11. С. 100-123.
- 232. Про заходи у зв'язку з 60-ми роковинами голодомору в Україні: Наказ М-ва освіти України // Інформ. зб. М-ва освіти України. 1993. № 11. С. 2-3.
- 233. Українська реакція на голод в Україні 1933 року: [Акція протесту українців Галичини та діаспори в 1933 р. Док.] // Укр. світ. 1993. Ч. 3-12. С. 36.
- 234. Упокорення голодом / Передм. та підгот. публ. М.Ю. Мухіної // Архіви України. 1993. № 1-3. С. 15-34.

- 235. Уривки з книги "Форін Офіс та Голодомор" збірки британських документів про Україну та Великий Голод 1932-1933 рр. // Золоті ворота. – 1993. – № 4. – С. 68-79.
- 236. Хорошун Б. Документи свідчать і звинувачують: Виповнюється 60 років трагедії укр. народу голодомору 1932-1933 років // Трибуна. 1993. № 7. С. 28.
- 237. Цвенгрош Г. Непочутий заклик до рятунку: Бібл. знахідка док. про голодомор в Україні: [Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника] // Вісн. АН України. 1993. № 7. С. 86-89.
- 238. President Clinton's Statement on the Sixtieth Anniversary of the Ukrainian Famine-Genocide // Studien zu Nationalitätenfragen / Institut zur Erforschung der nationalen Probleme. 1993. N 9. S. 151.
- 239. Базак О. Постановления в год голодомора (1933 г.): [Зокрема, про "Тимчасові правила трудового порядку в колгоспах" від 8 квіт. 1933 р.] // Юг. 1993. 19 июня.
- 240. Голодомор 1932-1933 рр.: [Док.] // Перспектива. 1993. 20 берез. С. 1; 27 берез. С. 1; 3 квіт. С. 1.
- 241. Горошко С. ...I Сталін не відмовив: (Док. свідчать) // Молодь України. 1993. 13 лип.
- 242. Звернення до української спільноти з нагоди штучного голоду в Україні 1932-33 рр. / Секретаріат СКВУ // Укр. вісті. 1993. 30 трав. С. 1.
- 243. Звернення Організаційного комітету з підготовки та проведення заходів у зв'язку з 60-ми роковинами голодомору в Україні до всіх Рад народних депутатів, представників Президента, місцевих державних адміністрацій, громадських організацій // Голос України. 1993. 23 берез. С. 3; Літ. Україна. 25 берез.
- 244. Злупко С. Голодомор мовою документів // Шлях перемоги. 1993. 30 жовт.
 - 245. Осипенко Е. Документи свідчать // Запоріз. правда. 1993. 11 верес.
- 246. Послание Президента США // Веч. Одесса. 1993. 11 сент.; Голос України. 14 верес. С. 1. Укр. мовою.

- 247. Про заходи у зв'язку з 60-ю річницею голодомору в Україні: Указ Президента України від 19 лют. 1993 р. // Вільна думка. 1993. 11-18 квіт. С. 1, 16; Голос України. 26 лют. С. 2.
- 248. Солоненко М. Смерть приходила з центру: Парт. док. підтверджують: голодомор на Україні організувала... ВКП(б) // Культура і життя. 1993. 11 верес. С. 4; Слобід. край. 8 черв.
 - 249. 1932-33 рр.: Голодомор: (Публ. док.) // Уряд. кур'єр. 1993. 20 лют. С. б.
 - 250. Шкробот П. Трагедія мовою документів // Поділля. 1993. 4 черв.

- 251. Гордійчук О. Злочин, котрому нема аналога в світі, або Погляд на голодомор 1932-1933 рр. через призму партійних та інших документів // Поклик сумління. 1994. № 12. С. 2.
- 252. Як нищили українське село: [Док. 1930-1932 pp.] // Укр. слово. 1994. 10 лют. С. 13-14.

1996

253. Вони повстали проти геноциду / Підгот. В. Сергійчук // Молодь України. — 1996. — 8 серп.

1997

- 254. Національні процеси в Україні: історія і сучасність: Док. і матеріали: Довідник: У 2 ч. Ч. 2 / Упоряд.: І.О. Кресіна, В.Ф. Панібудьласка; За ред. В.Ф. Панібудьласки. К.: Вища шк., 1997. 704 с.
 - Голодомор. С. 200-246.
- 255. Писатель и вождь: Переписка М.А. Шолохова с И.В. Сталиным. 1931-1950 годы: Сб. док. из личного арх. И.В. Сталина / Сост. Ю. Мурин. М.: Раритет, 1997. 159 с.

Голодомор. – С. 22-69.

- 256. Хрестоматія з історії України: Навч. посіб. для вчителів / За ред. В.І. Червінського. К.: Вежа, 1997.
 - Рец.: Горошко С. Літопис української історії в документах і фактах // Освіта. 1997. 2-9 квіт. С. 3.

- 257. Хрестоматія з історії України: Посіб. для 10 кл. серед. шк. / Упоряд.: С.В. Кульчицький, О.І. Ганжа. К.: Освіта, 1998. 176 с. Голодомор. С. 120-134.
- 258. Хрестоматія з новітньої історії України (1917-1945 рр.): Навч. посіб. для 10 кл. серед. шк. К.: Генеза, 1998. 400 с. Голодомор. С. 276-287.
- 259. Чорна книга України: Зб. док., арх. матеріалів, листів, доп., ст., дослідж., есе / Упорядкув., ред. Ф. Зубанича; Передм. В. Яворівського. К.: Вид. центр "Просвіта", 1998. 784 с.

Національна катастрофа України (голодомор 30-х). — С. 123-219. Рец.: Бондар О. Не забугі жахи голодомору // Думська площа. — 1998. — 21 листоп.

•

- 260. Голодомор мовою документів / Підгот. В. Терен // Час. 1998. 6-13 листоп. С. 7.
- 261. Про встановлення Дня пам'яті жертв голодомору: Указ Президента України № 1310/98 від 26 листоп. 1998 р.: [День пам'яті голодомору відзначатиметься щорічно у четверту суботу листоп.] // Уряд. кур'єр. 1998. 28 листоп. С. 4.
- 262. Про 65-і роковини голодомору в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України // Уряд. кур'єр. 1998. 29 жовт.
 - 263. Чорна книга України: [Урив. з кн.] // Слово. 1998. 11 груд.

1999

264. Білокінь С. Масовий терор як засіб державного управління в СРСР (1917-1941 рр.): Джерелознавче дослідж. – К., 1999. – 359, [11] с.: ілюстр. Нищення селянства. – С. 247-252.

Рец.: Романюк П. // Визвол. шлях. – 2000. – Кн. 2. – С. 96-101. Хорунжий Ю. Червоний терор // Укр. слово. – 2000. – 10-16 лют. – С. 7.

•

265. За геноцид – до суду: [Лист на ім'я Ген. Прокурора М. Потебенька з проханням про порушення кримінальної справи за фактами примусової смерті під час голодомору. організованого комуністичною владою] // Січеслав. край. – 1999. – № 3. – Підпис: Дніпропетр. обл. об'єднання ВУТ "Просвіта" ім. Т.Г. Шевченка.

Відлуння: "За геноцид – до суду": [Відповідь нач. управління нагляду за проведенням слідства органами прокуратури В.Ю. Черникова] // Січеслав. край. – 1999. – № 8. – С. 3.

- 266. Кузьминец А., Сокур В. Такого массового людоедства не знал ни один народ: [Публ. док.] // Независимость. 1999. 3 дек. С. 4, 13.
- 267. Лук'яненко Л.Г. До керівників українських громад: Звернення: [Про створення міжнар. Асоц. дослідників голодоморів в Україні] // Самост. Україна. 1999. Ч. 25-26. С. 4. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 5).
- 268. Лук'яненко Л.Г. Клопотання про порушення кримінальної справи за статтею 93, п. "е" КК України: [За фактами примусової голодної смерті громадян України в 1932-1933 роках] // Самост. Україна. 1999. Ч. 25-26. С. 4. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 5).

[Відповідь прокуратури Києва на звернення Асоц. дослідників голодоморів про притягнення до кримінальної відповідальності винних у геноциді] // Самост. Україна. — 1999. — Ч. 11-12. — С. 5. — (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 2).

269. Статут Асоціації дослідників голодоморів в Україні // Самост. Україна. — 1999. — Ч. 5-6. — С. 6-7. — (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 1).

2000

270. Ковальчук А. Спочатку голодомор з'явився на папері...: [Огляд постанов ЦК ВКП(б)] // Нар. газ. – 2000. – 16-22 берез. – С. 5: ілюстр.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1931

271. Hoover C.B. The Economic Life of Soviet Russia. – New York: The Macmillan Co, 1931. – 361 p.

Передумови голодомору. - Р. 329-330.

1932

272. Дмитрієвський С. Совєтські портрети. — Берлін, 1932. — 57 с.* Деталі колективізації, харчування партійних бонз.

- 273. [Англійська преса про голодомор] // Діло. 1932. Ч. 101. С. 4; Ч. 176. С. 3.
- 274. Голод на Радянській Україні збільшується, голодує все українське селянство основа української нації // Свобода. 1932. 11 черв.
 - 275. Голодові бунти на Україні // Свобода. 1932. 11 лип.
- 276. Москва хоче голодом виморити українських селян // Свобода. 1932. 15 лют.
 - 277. Недосів на Україні // Свобода. 1932. 11 лип.
 - 278. Повернувся з Радянщини // Свобода. Л., 1932. Ч. 48. С. 6.
- 279. Порохівський Г. Втікачі з України: (Допис з Румунії) // Свобода. 1932. 15 трав., 11 черв.
 - 280. [Про голодомор] // Діло. 1932. Ч. 176. С. 2.
 - 281. Радянська Україна голодує // Свобода. 1932. 6 черв.
- 282. Сталін признав тяжке становище українського хліборобства // Свобода. 1932. 15 лип.
- 283. Українська самостійність і московський імперіалізм // Діло. 1932. Ч. 189. С. 1.
 - 284. Decree: Peasants Mistrustful // Times. 1932. 2 June. P. 13.
 - 285. La famine en Russie // Figaro. 1932. 22 juill.

- 286. La famine en Russie blanche // Figaro. 1932. 29 mars.
- 287. La famine en Ukraine // Gazette de Lausanne. 1932. 28 juill.
- 288. Famine is Rampant, Peasants Murmur Against Reds' Rule // Globe. 1932. 27 May.
- 289. Moscow Food Supply: Appeal to Private Citizens // Times. 1932. 3 June. P. 14.
- 290. Rations in Russia: The New Food Decrees // Times. 1932. 22 July. P. 15-16.
- 291. Red Rabbits: Another Five-Year Plan // Times. 1932. 19 May.
- 292. Russian Transport Failure: Grain Undelivered to Famine Districts // Times. 1932. 13 Apr. P. 12.
 - 293. Smaller State Farms: A New Policy // Times. 1932. 2 Apr.
 - 294. Soviet and Peasant: A Promise of Free Trade // Times. 1932. 10 May. P. 15.
- 295. Soviet Cattle Losses: Death from Overwork and Neglect // Times. 1932. 22 June. P. 11.
- 296. Soviet Concessions to Peasants: Right to Sell Stock // Times. 1932. 13 May. P. 13.
 - 297. Soviet Farming: The Psychology of Property // Times. 1932. 15 July. P. 11.
 - 298. Soviet Farms: Fears for the Harvest // Times. 1932. 5 Apr.
 - 299. Soviet Food Problems: Promises to the Peasants // Times. 1932. 7 July. P. 14.
 - 300. Soviet Food Scarcity: Five Death Sentences // Times. 1932. 7 June. P. 13.
- 301. Soviet Grain Left in Ukraine: Discontented Peasantry // Times. 1932. 18 July. P. 11.
- 302. Soviet Harvest: Protection from "Marauders": New Duty for Young Communists // Times. 1932. 22 July. P. 14.
- 303. Soviet Harvest Troubles: Campaign Against "Grain Thieves" // Times. 1932. 30 July. P. 9.
- 304. Soviet Harvesting Difficulties: Grain Thieves to Be Shot // Times. 1932. 5 Aug. P. 9.
 - 305. The Thieves in Russia: Death Penalty Extended // Times. 1932. 11 Aug. P. 9.

- 306. Мудрий В. Лихоліття України. Л.: Накладом Укр. громад. ком. рятунку України, 1933. 131 с.*
- 307. La famine en Ukraine: (ses horreurs, ses effets) / Fédération europ. des Ukrainiens f l'étranger. Bruxelles: Imp. E. Heyvaert, [1933 or 1934]. 54 p.*
 - 308. Gambal M. Bolshevik Misrule in Ukraine. Detroit, 1933. 8 p.*
 - 309. Głód na Ukrainie i jego przyczyny. Warszawa, 1933.*
- 310. Schiller O. Die Krise der Sozialistischen Landwirtschaft in der Sowietunion. Berlin. 1933.*
 - 311. The Ukrainians Accuse the Government of Soviet Russia. New York, 1933. 4 p.*
- 312. Wells C. Kapoot: The Narrative of a Journal from Leningrad to Mount Ararat in Search of Noah's Ark. New York: Nat. Travel Club, 1933. 264 p.: ill. Голодомор. C. 112-129.

lacktriangle

- 313. В Болгарії: [Протест Укр. культ.-благодійного братства в м. Русе проти організації рад. Москвою голоду в Україні] // Тризуб. 1933. Ч. 37. С. 14.
- 314. Від Проводу Українських Націоналістів // Розбудова нації. 1933. Ч. 9-10. С. 235.
 - 315. Голод в Україні // Тризуб. 1933. Ч. 32. С. 28-29.
 - 316. Голод в Україні і французька преса // Тризуб. 1933. Ч. 32. С. 29.
 - 317. День жалоби і гніву в Парижі // Тризуб. 1933. Ч. 40. С. 6-12.
- 318. Женевець. Голод в Україні та Ліга Націй: (Лист із Женеви) // Тризуб. 1933. Ч. 36. С. 12-16.
 - 319. З Великої України // Тризуб. 1933. Ч. 24. С. 10-11.
- 320. З.М. День жалоби й протесту в Празі: (Лист із Праги) // Тризуб. 1933. Ч. 41. С. 17-21.
- 321. Заходи уряду УНР в Лізі Націй в справі голоду в Україні // Тризуб. 1933. Ч. 35. С. 26-27.

- 322. Конгрес у Відні Допомогових Комітетів Голодним Совітського Союзу // Тризуб. 1933. Ч. 48. С. 18-20.
 - 323. Листи з України // Тризуб. 1933. Ч. 2-3. С. 40.
- 324. Наріжний О. Нищення українського народу голодом // Вісник. Л., 1933. Річник 1. С. 751-755.
- 325. П.О. Порожнє слово і повноварте діло // Розбудова нації. 1933. Ч. 11-12. С. 254-256.
- 326. [Про замах (атентат) М. Лемика на радянського консула у Львові (1933) як протест проти організованого більшовиками голоду в Україні] // Місіонар. 1933. Ч. 9.
- 327. [Про нараду організацій, що беруть участь у допомозі голодуючим в СРСР] // Тризуб. 1933. Ч. 48. С. 1-2.
- 328. Русова С., Кононенко X. Голод на Україні // Тризуб. 1933. Ч. 2-3. С. 36-39.
 - 329. СІАМАС і голод в Україні // Тризуб. 1933. Ч. 37. С. 14.
- 330. Шульгин О. До українських виступів у справі голоду // Тризуб. 1933. Ч. 36. С. 16-19.
- 331. Я.Т.-К. Комітет по організації допомоги голодним на Україні в Парижі // Тризуб. 1933. Ч. 41. С. 16-17.
- 332. Muggeridge M. The Soviet's War on the Peasants // Fortnightly Review. 1933. Vol. 39. P. 558-564.
 - 333. Williams W. The Worker's View of Europe // Nation's Business. 1933. Dec.
- 334. Амменде Е. Голод на Україні: [Доктор Е. Амменде Генеральний секретар Європейського конгресу національностей Ліги націй, почесний секретар Міжконфесійного та міжнародного комітету допомоги регіонам Росії, потерпілим від голоду] // Діло. 1933. Ч. 195. С. 1.
- 335. Англійська преса подає нові дані про голод на Україні // Свобода. 1933. 27 верес.

- 336. Антисоветская кампания австрийской прессы: [Про ст. Е. Амменде у "Райхспост"] // Известия. 1933. 20 июля; Правда. 20 июля. С. 1.
- 337. Большевики висилають на Сибір населення кубанських станиць // Свобода. 1933. 21 січ.
- 338. Большевики змінюють спосіб здирання збіжжя з селянства // Свобода. 1933. 23 січ.
- 339. Большевики не дають голодному населенню України користатись з урожаю // Свобода. 1933. 30 серп.
 - 340. Большевики роблять дітей конфідентами // Свобода. 1933. 23 серп.
- 341. Большевики розстрілюють голодних за крадіж хліба // Свобода. 1933. 14 верес.
- 342. Большевики розстрілюють своїх комісарів на Україні // Свобода. 1933. 5 січ.
- 343. Большевицька п'ятилітка породила голод на Радянщині // Свобода. 1933. 1 січ.
- 344. Бостонські українці демонструють проти голодження України большевиками // Свобода. 1933. 14 листоп.
- 345. В Європі підтримують домагання американських українців: (Громад. Ком. Рятунку України в Празі) // Свобода. 1933. 27 листоп.
 - 346. Величаве протестаційне віче і похід в Детройті // Свобода. 1933. 11 листоп.
- 347. "Виденное в СССР прекрасно", заявляет Эррио // Правда. 1933. 13 сент. С. 1.
 - 348. Видирають далі збіжжя селян на Україні // Свобода. 1933. 8 листоп.
 - 349. [Витяг з листа голодуючого] // Свобода. Л., 1933. Ч. 33. С. 3.
- 350. [Відмова Ліги Націй внести у порядок денний питання про голод в СРСР] // Діло. 1933. Ч. 266. С. 1.
- 351. Війна голодного населення за хліб розростається // Свобода. 1933. 12 трав.

- 352. Ворожий настрій селянства проти радянської влади зростає // Свобода. 1933. 30 верес.
 - 353. Втікачі розповідають про страхіття на Україні // Свобода. 1933. 24 лип.
 - 354. Голод на Україні триває // Свобода. 1933. 25 верес.
 - 355. Голод охопив Радянську Україну // Свобода. 1933. 28 січ.
 - 356. Голодові бунти на Радянщині // Свобода. 1933. 7 берез.
 - 357. [Голодомор та його причини] // Свобода. Л., 1933. Ч. 33. С. 2.
- 358. Громадський протест рідного краю проти Совєтів // Свобода. 1933. 16 листоп.
- 359. [Дані амер. проф. Семета про кількість жертв голодомору] // Новий час. Л., 1933. Ч. 154. С. 3.
- 360. Для боротьби з українським селянством Сталін послав на Україну одного із своїх секретарів, Постишева: Всі сподіваються нових репресій // Свобода. 1933. 14 лют.
- 361. [Дрогобич протестує проти голодомору, 1 жовт. 1933 р.] // Вперед. Л., 1933. Ч. 4. С. 2.
- 362. Ерріо не бачив голоду на Україні, зате бачив пропаганду гітлерівців серед українського населення // Свобода. 1933. 3 жовт.
 - 363. [Етноцид в Україні] // Мета. Л., 1933. Ч. 30. С. 2.
 - 364. Жах на Україні // Свобода. Л., 1933. Ч. 42. С. 6.
 - 365. З країни нужди і голоду // Діло. 1933. Ч. 159.
 - 366. З совіцького пекла // Новий час. Л., 1933. 3 черв. С. 2.
- 367. За шість місяців на Радянщині вмерло 10 мільйонів людей з голоду // Свобода. 1933. 12 лип.
 - 368. Заворушення на Радянщині // Свобода. 1933. 25 січ.
- 369. Заклик в "Свободі": "За наш ідеал за соборну Україну..." // Свобода. 1933. 17 листоп.

- 370. Застрелився комісар освіти Скрипник // Свобода. 1933. 11 лип.
- 371. З'єднаймося всі в горю з Великою Україною // Свобода. 1933. 10 серп.
- 372. [Інформація газети "Вільна Фландрія" від 29 серп. 1933 р. про голодомор] // Свобода. Л., 1933. Ч. 38.
- 373. Калинин М. [Відповідь австр. часопису "Райхспост", що писав про голод] // Правда. 1933. 25 июля.
- 374. Калинин М. Вступительная речь на 4-й сессии Центрального Комитета Союза ССР: [Зокрема, приділив увагу темі закордонної допомоги голодуючій Україні] // Правда. 1933. 29 дек.
 - 375. Калінін признає голод на Україні // Свобода. 1933. 13 лип.
 - 376. [Канібалізм на Кубані] // Свобода. Л., 1933. Ч. 22. С. 3.
 - 377. [Карта голоду] // За Україну. 1933. Ч. 1-2. С. 1.
 - 378. "Контрреволюція" в Червоній армії на Україні // Свобода. 1933. 2 верес.
 - 379. [Листи голодуючих] // За Україну. 1933. Ч. 3. С. 7-8.
- 380. [Матеріали з газети "Матен" про голодомор] // Свобода. Л., 1933. Ч. 36, 37.
 - 381. Микола Лемик перед наглим судом // Новий час. 1933. 1 листоп.
 - 382. Москва забирає все збіжжя з України // Свобода. 1933. 24 серп.
 - 383. Москва заперечує голод на Україні // Свобода. 1933. 12 серп.
- 384. Москва рішила викоренити українство на Україні // Свобода. 1933. 5 серп.
- 385. Московский корреспондент: [Про виступ В.М. Молотова та планування голоду] // Дни. 1933. 21 мая. С. 5.
- 386. На радянській Україні шукають визволення у смерті // Свобода. 1933. 2 листоп.
 - 387. На Україні нема зерна для посіву // Свобода. 1933. 13 лют.

- 388. На Україні починаються зорганізовані терористичні акти // Свобода. 1933. 14 серп.
 - 389. Награбоване в селян продають їм назад // Свобода. 1933. 18 серп.
 - 390. Населення України криваво бореться за врожай // Свобода. 1933. 8 верес.
- 391. Населення України рішуче бореться проти примусової колективізації // Свобода. 1933. 20 лют.
 - 392. Населення України тікає від голоду в світ-за-очі // Свобода. 1933. 21 лип.
- 393. Не пускають кореспондентів чужинецьких газет в голодні райони // Свобода. 1933. 22 серп.
 - 394. Невдалі жнива на Україні // Свобода. 1933. 4 серп.
- 395. Очевидці розказують про страшні картини голоду на Україні // Свобода. 1933. 3 черв.
- 396. Очевидці розповідають про страхіття голоду на Україні // Свобода. 1933. 26 серп.
 - 397. Пишуть про страшний голод в Росії // Свобода. 1933. 1 трав.
- 398. Після масової висилки українців з Кубані большевики почали виселяти селян з України // Свобода. 1933. 11 лют.
- 399. [Повідомлення з польсько-радянського кордону] // Свобода. Л., 1933. 11 черв. С. 5.
- 400. [Повідомлення з румунсько-радянського кордону] // Діло. 1933. Ч. 128. С. 1.
- 401. Посівна кампанія на Радянщині шкутильгає // Свобода. 1933. 29 берез.
- 402. [Посланник Ватикану підтверджує масштаби голоду] // Мета. Л., 1933. Ч. 36.
- 403. Привид українського сепаратизму душить московських чекістів // Свобода. 1933. 11 трав.

- 404. Придаткевич Р. Українці голодують під комуністичною диктатурою // Свобода. 1933. 12 лип.
 - 405. [Про випадки канібалізму] // Діло. 1933. Ч. 204. С. 1.
- 406. [Про опір, що чинили селяни при відбиранні у них збіжжя] // Свобода. Л., 1933. Ч. 42. С. 7.
 - 407. Про Україну забули // Свобода. 1933. 29 лип.
- 408. Прокопович С. Еще о голоде и его причинах // Соц. вестн. 1933. 24 лек. С. 6-8.
- 409. [Протест українських греко-католицьких єпископів] // Діло. 1933. Ч. 194. С. 1.
 - 410. Протестаційний похід в Нью-Йорку // Свобода. 1933. 17 листоп.
- 411. Протестуймо проти виголодження України Совєтами // Свобода. 1933. 10-12 листоп.
 - 412. Робітничі заворушення на Радянській Україні // Свобода. 1933. 11 жовт.
 - 413. Розстріли і арешти на Радянській Україні // Свобода. 1933. 10 січ.
- 414. [Розповідь американського подружжя, яке у липні 1933 р. відвідало СРСР] // За Україну. 1933. Ч. 1-2. С. 13.
- 415. [Роль П.П. Постишева в організації голодомору] // Свобода. Л., 1933. Ч. 30. С. 4.
 - 416. Самогубство Скрипника // Свобода. 1933. 12 лип.
 - 417. [Свідчення очевидців] // Свобода. Л., 1933. 1 жовт. С. 10.
- 418. Скошене на ланах України збіжжя лишається в копицях гнити // Свобода. 1933. 12 верес.
 - 419. [СРСР вступає до Ліги Націй] // Новий час. Л., 1933. Ч. 154. С. 1.
- 420. [Станіслав протестує проти голодомору, 29 серп. 1933 р.] // Свобода. Л., 1933. Ч. 33. С. 6.

- 421. [Стаття про голод] // Дни. 1933. 9 апр. С. 5; 23 апр. С. 1.
- 422. Стріли у Львові протест проти виголодження України // Свобода. 1933. 24 жовт.
- 423. [Телеграма агенції "Бритиш Юнайтед Прес"] // Новий час. Л., 1933. 16 листоп. С. 2.
 - 424. Угода Москви з Польщею // Свобода. 1933. 1 серп.
 - 425. Україна в кігтях голоду // Свобода. 1933. 27 квіт.
 - 426. Україна вмирає з голоду // Свобода. 1933. 31 лип.
 - 427. Україна голодує Москва парадує // Свобода. 1933. 5 верес.
 - 428. Україна не має насіння на посіви // Свобода. 1933. 4 квіт.
- 429. Українська делегація в справі голоду у стейтового губернатора // Свобода. 1933. 24 листоп.
- 430. Українська демонстрація проти Совєтів в Нью-Йорку // Свобода. 1933. 28 листоп.
- 431. Українське населення бореться своїми способами з визиском Москви // Свобода. 1933. 24 квіт.
- 432. Український Греко-Католицький Єпископат кличе рятувати Україну від голоду // Свобода. 1933. 8 серп.
 - 433. Українські села спустошіли від голоду // Свобода. 1933. 18 верес.
- 434. Хруцький С. Голод на Україні і його причини: (Про що говорять цифри) // Свобода. Л., 1933. Ч. 39. С. 6-7.
- 435. Червоні демонстранти і поліція в зударі під час протестаційної паради українців // Свобода. 1933. 1 груд.
 - 436. Чужинецька преса про голод на Україні // Свобода. 1933. 9 жовт.
- 437. VI Конгрес Об'єднаних Українських Організацій в Америці в обороні мордованого Совєтами українського народу: [Оголошення] // Свобода. 1933. 7 листоп.

- 438. Ammende E. Famine in Russia // Times. 1933. 18 Sept.
- 439. Aufruhr in der Ukraine // Der Bund. 1933. 15 Aug.
- 440. Barnes R.W. Grain Shortage in the Ukraine Results from Admitted Failure of the Soviet Agricultural Plan // New York Herald Tribune. 1933. 15 Jan. P. 5.
- 441. Barnes R.W. Million Feared Dead of Hunger in South Russia // New York Herald Tribune. 1933. 21 Aug. P. 7.
 - 442. Berland P. Dans l'Impasse // Le Temps. 1933. 18 Juill. P. 2.
 - 443. Berland P. La Famine en Ukraine // Le Temps. 1933. 22 Juill. P. 2.
- 444. Bertillon S. L'effroyable Détresse des Populations de L'Ukraine // Le Matin. 1933. 29 Août. P. 1, 2.
 - 445. Bertillon S. La Famine en Ukraine // Le Matin. 1933. 30 Août. P. 1, 2.
- 446. Birchall F. Famine in Russia Held Equal of 1921 // New York Times. 1933. 25 Aug. P. 7.
 - 447. Cardinal Asks Aid in Russian Famine // New York Times. 1933. 20 Aug. P. 3.
 - 448. Conflicting Stories of Soviet Famine // Literary Digest. 1933. 15 Apr. P. 11.
- 449. Duranty W. Famine Toll Heavy in Southern Russia: [У. Дюранті провідний журналіст "Нью-Йорк таймс", працював в Москві у 1920-1930-і pp.] // New York Times. 1933. 24 Aug. Р. 1.
- 450. Duranty W. Food Shortage Laid to Soviet Peasants // New York Times. 1933. 24 Aug. P. 1.
- 451. Duranty W. Russian Émigrés Push Fight on Reds // New York Times. 1933. 12 Aug. P. 2.
- 452. Duranty W. Russians Hungry, but not Starving // New York Times. 1933. 31 Mar. P. 13.
 - 453. Eine neue Hungerkatastrophe in Rusland? // Der Bund. 1933. 23 July.
 - 454. [Famine] // Forward (New York Jewish Daily). 1933. 27 Dec.

- 455. La Famine au "Paradis des Soviets" // Gazette de Lausanne. 1933. 28 juill.
- 456. La Famine en Russie // Gazette de Lausanne. 1933. 18 sept.
- 457. La Famine en Ukraine // Figaro. 1933. 14 oct.
- 458. La Famine en U.R.S.S. // Figaro. 1933. 17 juil.
- 459. Famine in Nothern Caucasus: letter // Manchester Guardian. 1933. 28 Aug. P. 16.
 - 460. Famine in Russia // Manchester Guardian. 1933. 30 Mar. P. 12.
 - 461. Famine Over Russia // Winnipeg Free Press. 1933. 2 Sept.; 1934. 26 July.
 - 462. Five Hurt as 500 Reds Fight Parade Here // New York Times. 1933. 19 Nov. P. 1.
 - 463. The Five Year Plan // New York Times. 1933. 1 Jan. Part IV, p. 7.
 - 464. The Food Scarcity in Russia // Times. 1933. 18 Sept. P. 11.
 - 465. Gibson L. The Harvest in Russia // Manchester Guardian. 1933. 13 Sept. P. 18.
- 466. Die Hungersnot Catastrophe in Rusland // Neue Zürcher Zeitung. 1933. 19 Juli, 26 Oct., 20 Dez.
 - 467. Der Hunger in Rusland // Neue Zürcher Zeitung. 1933. 22 Aug., 19 Sept.
 - 468. Hunger in the Ukraine // Manchester Guardian. 1933. 27 Mar.
 - 469. Hunger in the Ukraine // Winnipeg Free Press. 1933. 8 May.
 - 470. Jones G. Famine in Russia // Manchester Guardian. 1933. 30 Mar.
 - 471. Jones G. Mr. Jones Replies // New York Times. 1933. 13 May. P. 12.
- 472. Jones G. The Peasants in Russia: Exhausted Supplies // Manchester Guardian. 1933. 8 May.
 - 473. Litvinov Stays Hour in Warsaw // New York Times. 1933. 28 Oct.
 - 474. Millions Declared Starving in Russia // Winnipeg Free Press. 1933. 2 Dec.
 - 475. Moscow Doubles the Price Bread // New York Times. 1933. 21 Aug. P. 1.

- 476. Muggeridge M. Russia Revealed // Morning Post. 1933. 5 June. P. 9.
- 477. Muggeridge M. Russia Revealed. II: Crucifixion of the Peasants // Morning Post. 1933. 6 June. P. 11.
- 478. Muggeridge M. The Soviet and the Peasantry: an Observer's Notes. I: Famine in North Caucasus // Manchester Guardian. 1933. 25 Mar. P. 13-14.
- 479. Muggeridge M. The Soviet and the Peasantry: an Observer's Notes. II: Hunger in the Ukraine // Manchester Guardian. 1933. 27 Mar. P. 9-10.
- 480. Muggeridge M. The Soviet and the Peasantry: an Observer's Notes. III: Poor Harvest in Prospect // Manchester Guardian. 1933. 28 Mar. P. 9-10.
- 481. 100 Hurt in Communist Ukrainian Riot as Reds Attack Parade in Chicago // New York Times. 1933. 18 Dec. P. 1.
- 482. Policy of Soviet Regime Scored by Ukrainians Here: Responsible for Millions of Deaths from Starvation, It I Claimed // Winnipeg Free Press. 1933. 18 Sept.
 - 483. Russian Wheat Quota // Times. 1933. 21 Sept. P. 10.
 - 484. Sabline E. Famine in Russia // Times. 1933. 12 June. P. 10.
- 485. Sallet R. Says Ten Million Starved in Russia // New York World Telegram. 1933. 7 July. P. 3.
 - 486. Semi-Starvation in Russia // Times. 1933. 30 May. P. 15.
 - 487. Soviet Harvest Difficulties // Times. 1933. 22 Aug. P. 10.
- 488. Soviet Sells Food Stores in Fear of Conflict: Defers Ridding Big Cities of Undesirables // New York Times. 1933. 7 Mar. P. 7.
 - 489. Soviet Social War: Trial of State Farm Officials // Times. 1933. 14 July.
 - 490. Die Tragödie der Ukraine // Neue Zürcher Zeitung: Morning edition. 1933. 1 Sept.
- 491. Ukrainian Societies Denounce Soviet // New York Times. 1933. 12 Nov. Pt II, p. 3.
 - 492. Visitors Describe Famine in Ukraine // New York Times. 1933. 29 Aug. P. 6.
 - 493. Volkerbundsrat // Neue Zürcher Zeitung: Morning edition. 1933. 30 Sept.

- 494. Український громадський рух у XX ст. Подебради, 1934.*
- 495. Шервуд Е. Про що ми могли дізнатися. Нью-Йорк, 1934.*
- 496. Chamberlin W.H. Russia's Iron Age: [Чемберлін В.Г. московський кореспондент "Крісчен Сайенс Монітор"]. Boston: Little, Brown and Co, 1934. 400 р.: ill.

Голодомор. - С. 82-89, 367-369, 377, 378.

- 497. Famine in Ukraine. New York: United Ukr. Organization of the United States, 1934. 32 p.*
 - 498. Markoff A.P. Famine in Russia. New York: Comm. for the Relief of Famine, 1934.*
 - 499. Muggeridge M. Winter in Moscow. Boston: Little, Brown and Co, 1934. 247 p.* Ch. 4: Ash-Blond Incorruptible. P. 113-146.

- 500. К-ба О. Голод і сучасна українська проблема // Самост. думка. Л., 1934. Кн. 2. С. 124-131.
- 501. Мазепа І. Україна під більшевицькою владою // Календар-альм. "Дніпро" на звичайний рік 1935. 1934. С. 78-99; Slavonic and East-Europ. Review. Vol. 12. Р. 323-346. Англ. мовою під заголовком: Ukraina under bolshevist Rule.
- 502. Маніфестація на користь голодної України у Парижі // Гуртуймося. 1934. Ч. 11. С. 29.
- 503. Огляд важніших подій за 1934 рік // Календар "Канад. фармера" на рік 1935. С. 172-187.
- 504. Стечишин М. Найбільший злочин в історії // Ілюстр. календар "Укр. голосу" на 1935 рік. С. 193-199.
- 505. Східньоукраїнська справа // Самост. думка. Чернівці, 1934. Кн. 5-6. С. 455-466.
- 506. Сціборський М. Чергова спекуляція // Самост. думка. Чернівці, 1934. Кн. 5-6. С. 467-475.
- 507. Филонович В. По той бік совіцького кордону // Гуртуймося. 1934. Ч. 12. С. 3-7.

- 508. Chamberlin W.H. The Ordeal of the Russian Peasantry // Foreign Affairs. 1934. Apr.
 - 509. Chamberlin W.H. Russia through coloured glasses // Fortnightly Review. 1934.
 - 510. Duggan S.P. Russia After Eight Years // Harper's Magazine. 1934. Nov.
 - 511. Lawton L. The Oppressed Ukrainians // Fortnightly Review. 1934.
- 512. Williams W. My Journey Through Famine-Stricken Russia! // Answers. 1934. 24 Fab. P. 28.

•

- 513. Вісті: [Повідомлення проф. Семета про голодомор, Чикаго] // Свобода. 1934. 10 трав. С. 4.
- 514. Вісті про голодову катастрофу у Радянському Союзі: [Бюл. Віденського комітету] // Свобода. Л., 1934. Ч. 22. С. 7.
- 515. [Передрук з газет: "Таймс", "Журналь де Женев", "Дейлі Експрес"] // Свобода. Л., 1934. Ч. 22. С. 7; Ч. 25. С. 5; Ч. 36. С. 2.
 - 516. [Про замах Лемика] // Вісті. 1934. 19 лип.
- 517. [Про дебати щодо голодомору в Палаті лордів, Велика Британія] // Свобода. 1934. Ч. 30. С. 3.
- 518. [Резолюції Міжнар. конф. щодо голодомору, Відень, 16-18 груд. 1933 р.] // Свобода. Л., 1934. Ч. 1. С. 11.
- 519. Українці ненавидять Москву...: Лорд Денбі про Україну: [Передрук з англ. газ. "Адвертайзер Фрайди", 1934, 7 верес.] // Свобода. 1934. 8 листоп. С. 2.
- 520. Японці про голод на Україні: [Передрук ст. "Невимовна трагедія" з япон. часопису "Приятелі людства"] // Свобода. 1934. 12 лип. С. 3.
- 521. Ammende E. Die russische Hungersnot // Neue Zürcher Zeitung. 1934. 6 März.
 - 522. Appeal for Russian Famine Victims // Times. 1934. 31 Aug. P. 12.
- 523. Chamberlin W.H. Famine Proves Potent Weapon in Soviet Policy // Christian Science Monitor. 1934. 29 May.

- 524. Chamberlin W.H. Farmer Fits Poorly in Soviet Frame // Christian Science Monitor. 1934. 31 May.
 - 525. Famine in Russia // Times. 1934. 1 Aug.
 - 526. Hladky E. Russia's Food Supply: Letter // New York Times. 1934. 23 Oct. P. 18.
 - 527. Mackenzie F.M. Starvation in the Ukraine // Times. 1934. 18 Aug.
 - 528. Nazi Soviet Clash Arises on Relief // New York Times. 1934. 12 Aug. P. 1.
- 529. The Results of the Agricultural Year 1933 and the Immediate Tasks of the Communist Party of the Ukraine // Soviet Union Today. 1934. P. 3-32.
 - 530. Starvation in Russia // Times. 1934. 26 July. P. 7.
 - 531. Starvation of Ukrainians is Charged at Meet // Winnipeg Free Press. 1934. 3 Sept.
 - 532. Wide Starvation in Russia Feared // New York Times. 1934. 1 July. P. 13.

- 533. Ammende E. Muss Russland Hungern?: Menschen und Völkerschicksale in der Sowjetunion. Wien: W. Braumüller Universitäts Verlagsbuchhandlung, 1935. XXIII, 355 p., [12] p. of pl.: ill.
 - 534. Duranty W. I Write as I Please. New York: Simon and Schuster, 1935. 347 р. Голодомор. С. 283-284.

Crowl J.W. Angels in Stalin's Paradise: Western Reporters in Soviet Russia, 1917 to 1937: A Case Study of Louis Fischer and Walter Duranty. – Lanham; New York; London: Univ. Press of America, 1982. – 224 p.

Голодомор. - С. 142, 148-150, 152-157, 163-164, 170-173.

Carynnyk M. Making the News Fit to Print: Walter Duranty, The New York Times and the Ukrainian Famine of 1933. – Toronto, 1983. – 27 p.

Carynnyk M. The Famine the "Times" Couldn't Find // Commentary. - 1983. - Vol. 76, N 5. - P. 32-40.

Carynnyk M. The New York Times and the Great Famine // Ukr. Weekly. – 1983. – 11, 18 Sept.

Taylor S.J. Stalin's Apologist: Walter Duranty, the New York Time's Man in Moscow. – New York: Oxford Univ. Press, 1990. – 404 p., [14] p. of pl.: ill.

Голодомор. - С. 210-223.

Salisbury H.E. Without Fear or Favor: The New York Times and its Times. – Times Book. Голодомор. – С. 464.

Cole to Secretary of State, Despatch No. 1633, 4 October 1933, in U.S.A., Department of State, General Records of the Department of State, National Archives, Record Group 59, Decimal File 861.48/2450.

Great Britain. Foreign Office, General Correspondence: Political, FO 371/17253. "Tour of Mr. W. Duranty in North Caucasus and the Ukraine", W. Strang (Moscow) to Sir J. Simon, Foreign Secretary, 26 September 1933, Registry Number № 7182/114/38.

•

- 535. Шемет Б. Харчове питання в Україні 1934-35 і навесні 1935 року // Наша культура. 1935. Кн. 5. С. 321-328.
 - 536. Chamberlin W.H. Soviet Taboos // Foreign Affairs. 1935. Apr.

- 537. [Famine] // Neue Zürcher Zeitung. 1935. 1 Sept.
- 538. Lang H. Guns Force Russian Labor // New York Evening Journal. 1935. 20 Apr.
- 539. Lang H. Socialist Bares Soviet Horrors // New York Evening Journal. 1935. 17 Apr.
- 540. Lang H. Soviet Massas Pray at Graves to Die // New York Evening Journal. 1935. 17 Apr.
- 541. Lang H. Soviet Secret Police Rob Starving // New York Evening Journal. 1935. 18 Apr.
- 542. Lang H. Soviet Torture of Women Told // New York Evening Journal. 1935. 23 Apr.
- 543. Lang H. Starving Soviet Foes Exiled to Arctic // New York Evening Journal. 1935. 22 Apr.
- 544. Lang H. Villages of Soviet Dead Described // New York Evening Journal. 1935. 16 Apr. P. 1-2.
- 545. Sanger R.H. Millions Starved in Man-Made Ukraine Famine // New York Evening Journal. 1935. 1 May. P. 4.
- 546. Smith A. Russia a Starved Nation // New York Evening Journal. 1935. 29 May. P. 6.
- 547. Tawdul A.J. Ex-Soviet Official Charges: "Russia Warred On Own People" // New York Evening Journal. 1935. 19 Aug. P. 2.

- 548. Walker T. Bodies of Soviet Famine Victims Robbed // New York Evening Journal. 1935. 21 Febr. P. 1, 12.
- 549. Walker T. Children Starve Among Soviet Dead // New York Evening Journal. 1935. 19 Febr. P. 1.
- 550. Walker T. Hunger, Despair, Death in Ukraine Agony // Chicago American. 1935. 4 Mar. P. 1: ill.
 - 551. Walker T. Six Million Perish in Soviet Famine // Chicago American. 1935. 25 Febr.
- 552. Walker T. 6 000 000 Starve to Death in Russia // New York Evening Journal. 1935. 18 Febr. P. 1, 10.
- 553. Walker T. Soviet Drafts Men, Starves Women // New York Evening Journal. 1935. 25 Febr. P. 1, 8.
- 554. Walker T. Soviet Plans Starvation by Big Crop Demands // New York Evening Journal. 1935. 19 Febr. P. 12.
- 555. Walker T. Starvation Wipes Out Soviet Villages // New York Evening Journal. 1935. 27 Febr. P. 1, 14.

556. Ковалевський М. Україна під червоним ярмом: Док. і факти. – Варшава; Л.: Схід, 1936. – 204, [3] с.: карт.

Війна за українське збіжжя. - С. 123-131.

557. Ammende E. Human life in Russia / Introd. by the Rt. Hon. Lord Dickinson. – London: Allen and Unwin, 1936. – IX, 319 p., [14] p. of pl.: ill.

Te саме / Hist. introd. by J.E. Mace. – 1st reprint. ed. – Cleveland, Ohio: John T. Zubal, 1984. – IX, 319 p., [13] p. of pl.: ill.

lacktrian

558. Gantt W. A Medical Review of Soviet Russia. Results of the First Five Year Plan // British Medical Journal. – 1936. – 4 July. – P. 19 ff; 18 July. – P. 128 ff.; Russian Medicine. – 1937; Clio Medica. – Vol. 20.

1937

- 559. Гірний В. Світ глядить на Україну. Л., 1937. 32 c.*
- 560. Садовський В. Національна політика Совітів на Україні. Варшава, 1937. 173, 3 с. (Пр. Укр. наук. ін-ту. Сер. правнича; Кн. 5). Голодомор. С. 170.

561. Beal F.E. Proletarian Journey: New England, Gastonia, Moscow. – New York: Hillman-Curl., Inc., 1937. – 352 р.: port., ill. – Кн. також була надрукована в Лондоні під назвою "Word from Nowhere".

Голодомор. - С. 298-312.

562. Chamberlin W.H. Collectivism: A False Utopia. – New York: The Macmillan Co, 1937. – 265 p.

Голодомор. - С. 29, 74, 90, 91, 92, 188-190.

563. Lyons E. Assignment in Utopia: [Лайонс Ю. – московський кореспондент Юнайтед Прес з 1928 по 1934 р.]. – New York: Harcourt, Brace and Co, 1937. – 658 р. Голодомор. – С. 7-99, 177-182, 480, 485-493, 547, 572-580.

Рец.: Завдання в утопії // Вільне слово. — 1983. — 10 груд. — С. 6.

•

564. Свідоцтво чужинки про совіцьку Україну: [Свідчення про голод в Україні] // Гуртуймося. — 1937. — Ч. 2-3. — С. 28.

1938

- 565. Солоневич Б. На советской низовке: Очерки из жизни низового сов. люда. Орел, 1938. Из содерж.: Чертова служба. С. 74-83; Хлебный бунт / Написано по рассказу участника-очевидца Н.А. С. 213-217; Горькая поэма о жратве. С. 226-237.*
- 566. M.S. Die Ukraine und die Nationalitätenpolitik Moskaus. New York, 1938. 102 p.*

1939

567. Myshuha L. Ukraine and Americal Democracy. – New York: United Ukr. Organization of the U.S., 1939.-32 p.

Голодомор. – С. 5.

568. Souvarine B. Stalin: A Critical Survey of Bolshevism / Transl. by C.L.R. James. – New York: Longmans, Green & Co, 1939.

Голодомор. – С. 669-670.

569. Wienerberger A. Hart aus hart: 15 Jahre Ingenieur in Sowjetrußland: Ein Tatsachenbericht: Mit 52 Original Leicaaufnahmen des Verfassers. – Salzburg; Leipzig: Verlag Anton Pustet, 1939. – 246 s.

Голодомор. – С. 173-188.

570. Sciborsky M. Ukraine and Russia: A Survey of Soviet Russia's Twenty-Year Occupation of Eastern Ukraine. – New York: Organization for the Rebirth of Ukraine, 1940. – 92 р. Голодомор. – С. 48-49.

1941

571. Горліс-Горський Ю. Спогади. – Л., 1941.*

Те саме. – Нью-Йорк: Говерла, 1977. – 158 с.: портр. – Під заголовком: В ворожому таборі.

572. Allen W.E.D. The Ukraine: A History. – Cambridge: Univ. Press, 1941. – 404 p.: map. Голодомор. – С. 329-330.

1942

573. Сосновий С. Про голод 1932-1933 рр. // Нова Україна. – 1942.

1943

574. Schiller O. Die Landwirtschaftspolitik der Sowjets und ihre Ergebnisse: Berichte des früheren landwirtschaftlichen Sachverständigen bei der Deutschen Botschaft in Moskau. – Berlin: Reichsnachstandsverlag, 1943. – 192 s.: karten.*

•

575. Отава У. Докір: (Свідчення в справі голоду 1933) // Наші дні. – 1943. – Ч. 1. – С. 12; Новий шлях. – 1983. – 9 квіт. – С. 5.

1944

576. Chamberlin W.H. The Ukraine: A Submerged Nation. – New York: The Macmillan Co, 1944. - 91 p.

Голодомор. - С. 57, 59-62, 73, 78.

577. Duranty W. The Story of Soviet Russia. – Philadelphia; New York: J.B. Lippincott Co, 1944.-293 p.

Голодомор. - С. 192-193, 196, 255.

.

578. Корнієнко І. Чи совєтська Україна є колонія Москви // Голос сучасности. – 1944. – Зош. 2. – С. 19-20.

579. Koestler A. The Yogi and the Commissar. – New York: The Macmillan Co, 1945. – VII, 247 p.

Te саме. – 2nd ed. – London: Danube, 1965.

Помер Артур Кестлер: [Відомий письм. та публіцист, свідок голоду] // Новий шлях. — 1983. — 2 квіт. — С. 1.

1946

580. Багряний І. Чому я не хочу вертати на "родіну". – Лондон: Друком і накладом Укр. центр. бюро в Лондоні, 1946. – 30 с.

Голодомор. - С. 11-13.

Те саме. — Вінніпет: Накладом Ком. Українців Канади, 1946. — 38 с. — Під заголовком: Чому я не хочу вертатись до СССР?

Голодомор. - С. 13-16.

Те саме. – Відень, 1946. – 17 с.

Те саме англ. мовою. – [S.l.], 1947. – 52 р.

Голодомор. – С. 19-22.

Те саме // Багряний І. Публіцистика. – К., 1996. – С. 22-31. – Під заголовком: Чому я не хочу вертатись до СРСР?

581. Deutscher I. Stalin: A Political Biography. – New York; London: Oxford Univ. Press, 1946. – 600 p.

Голодомор. - С. 333.

Те саме. -2nd ed. -1967.

582. Kravchenko V. I Chose Freedom: The Personal and Political Life of a Soviet Official. – New York: Charles Scribner's sons, 1946. – 496 p.

Голодомор. - С. 106, 108, 111-129, 355, 468.

Те саме укр. мовою / Пер. з англ. М. Гетьмана. — Торонто: Укр. робітник, 1948. — 493 с. — Під заголовком: Я вибрав волю: Особисте і політ. життя совєтського урядовця.

Голодомор. - С. 83-100, 103-125.

583. Lorimer F. The Population of the Soviet Union: History and Prospects. – Geneve: League of Nations, 1946. – 289, 4 p.

Голодомор. - С. [104].

584. Schuman F.L. Soviet Politics at Home and Abroad. – New York, 1946. – 663, XXV p.

Голодомор. - С. 218.

- 585. Радченко П. Концепція Миколи Скрипника в національному питанні // Наша боротьба. 1946. Ч. 1. С. 32-37.
 - 586. Тиверець I. На нашій не своїй землі // Похід. 1946. Ч. 1. С. 22-27.

•

587. І. Д-ць. Як катовано село // Укр. вісті. — 1946. — 5 верес.; Укр. комбатант. — 1947. — Ч. 1. — С. 22-24.

1947

588. Данько М. СССР: В'язниця народів. – Буенос-Айрес: Укр. вид-во "Перемога", 1947. – 37 с.

Голодомор. – С. 11-12.

589. Запорожець А. Большевизм: (Життя в СССР). – Буенос-Айрес: Укр. вид-во "Перемога", 1947. – 61 с.

Голодомор. - С. 24-25.

- 590. Ніколішин С. Культурна політика большевиків і український культурний процес. Регенсбург, 1947.*
- 591. Олежко Н. Аграрна політика большевиків: (Спроба іст. аналізу). Б. м.: Наша книгозбірня, 1947. 103 с. (Ч. 5).*
- 592. Підгайний С. Українська інтелігенція на Соловках: Спогади 1933-1941 рр. — Новий Ульм: Прометей, 1947. — 93 с.

Голодомор. - С. 26.

Рец.: Малахута М. Голгофа // Наша газ. – 1996. – 6 июля. – С. 7.

Te саме. – Тернопіль: Джура, 1999. – 123 с.

Голодомор. - С. 32.

•

- 593. Вишняк М. Вышинский // Новый журн. 1947. Кн. 17. С. 232-252. Закон про колоски від 7-го серп. 1932 р. – С. 245-246.
- 594. М. Голод на Україні // Визвол. політика. 1947. Ч. 4-5. С. 25-29.

1948

595. Кубанська Г. Тернистими шляхами. – Вінніпег: Накладом авт., друком "Нового шляху", 1948. – 224 с.

Голодомор. - С. 52-53.

- 596. Сова Г. Голод в Україні 1933 р. Мюнхен, 1948.*
- 597. Kulischer E.M. Europe on the Move: War and Population Changes, 1917-47. New York: Columbia Univ. Press, 1948. 377 р. Голодомор. С. 95.
 - 598. Lang L.R. Tomorrow is Beautiful. New York, 1948.*
- 599. Die Soujet Ukraine / Unter der Red. des K. Wobly. Berlin: SWA-Verlag, 1948. 94, [2] s.: ill., tabl.*

- 600. А.Т. 1930-1934: [Спогади] // На сторожі. 1948. Ч. 3-4. С. 20-26.
- 601. Ващенко Г. Українська жінка і наше майбутнє // Календар-альм. на ювіл. 1948 рік. 1948. С. 101-105.
- 602. Гришко В.І. Мій замах на Ерріо в 1933 р. // Укр. трибуна. 1948. Трав.-черв.
- 603. Домазар С. Змарнована сила: Дві теорії // Сучасник. 1948. Ч. 1. С. 42-55.

Голодомор. - С. 53.

- 604. М.Б. В 15-ліття голоду на Україні // Самост. Україна. 1948. Ч. 3. С. 6-8.
- 605. О.С. Я бачив пекло: (Урив.) // Визвол. шлях. 1948. Кн. 10. С. 22-24.
- 606. Очерет М. Як хліб людей поїв: Спогад // Юнац. боротьба. 1948. Ч. 2. С. 51-54.
- 607. 15-річчя жахливого голоду. 1933-1948 // Визвол. шлях. 1948. Кн. 5. С. 22.
- 608. Степ Ю. Боротьба проти окупанта на Східніх українських землях // За самостійність. 1948. Ч. 3-4. С. 26-28.

Голодомор. – C. 28.

- 609. В.Яр. Річниця, про яку не згадують Совєти (1933-1948) // Свобода. 1948. Ч. 95, 97, 98.
 - 610. Вільна Г. 1933 рік на Україні // Укр. вісті. 1948. 3 квіт.

- 611. Гришко В. Третій постріл: Згадки й думки з приводу замаху Миколи Лемика у Львові 26 жовт. 1933 р. // Укр. вісті. 1948. Ч. 83.
- 612. До процесу Кравченка в Парижі: (Про нищення українців в СССР) // Укр. вісті. 1948. Ч. 59.
- 613. Міщенко М. Психічні зміни у людей в умовах голоду на Україні (1932-1933 рр.) // Укр. вісті. 1948. Ч. 36, 37.
- 614. Наддніпрянець. Нищення українського села Москвою // Новий шлях. 1948. 3 січ. С. 1.
 - 615. [Спогади] // Свобода. 1948. 18 лют. С. 3.

616. Д.М.Б. Україна між двома світовими війнами // Енцикл. українознавства: В 2 т. – Мюнхен; Нью-Йорк, 1949. – Т. 1. – С. 543-555.

Голодомор. – С. 551-552.

617. Підгайний С. Недостріляні. – [Новий Ульм]: Україна, 1949.

Ч. 1. – 130 с.

Голодомор. - С. 29, 103, 108.

Ч. 2. – 128 с.

Закон "Про колоски" від 7 серп. 1931 p. - C. 58.

618. Приходько М. Я прошу слова. – Буенос-Айрес: Укр. вид-во "Перемога", 1949. – 78 с.

Голодомор. – С. 28-34.

619. Jasny N. The Collectivized Agriculture of the Soviet Union. – Stanford, Ca.¹: Stanford Univ. Press, 1949. – 539 p.*

620. Бандура I. Спогади про голод на Україні // Календар-альм. "Відродження" на рік 1950. — 1949. — С. 148-150.

- 621. Берлин П. Во что Сталин обошелся России // Нар. правда. 1949. Ч. 6. С. 2.
- 622. Дражевська Л. Українська селянка в Парижі: [Виступ О. Марченко на процесі В. Кравченка] // Громадянка. 1949. Ч. 1-2.

¹ Каліфорнія, США.

- 623. Павлов П. Разгром Совнаркома Украины // Нар. правда. 1949. Ч. 4.
- 624. Придчин. З большевицького панування на Україні: Два голоди // Календар "Укр. голосу" на 1949 р. С. 89-91.
- 625. Рогілес Ф. З нагоди 17-ліття знищення станиці Полтавської // Вільна Кубань. 1949. Ч. 2.
- 626. Mischenko M. Hunger as a Method of Terror and Rule in the Soviet Union // Ukr. Quarterly. 1949. Vol. 5, N 3. P. 219-225.

627. Макар В. Стріл в обороні мільйонів // Час. - 1949. - 24, 31 жовт.

1950

- 628. Сосновий С. Правда про голод в Україні 1932-1933. Новий Ульм, 1950.*
- 629. Krakowiecki A. Książka o Kolymie. Londyn: Nakladem Katolickiego osródka wydawniczego "Veritas", 1950. 256 s.*

Рец.: Гладилович А. Чи ти чув про голод в Україні?: Розповідь священикадушпастиря укр. голокосту: [О. Руденко-Рудницького] // Альм. УНС. – 1989. – С. 127-130; Соборність. – 1996. – № 1-2. – С. 68-69.

•

- 630. Болотенко О. Ювілей найбільшого злочинця світу // Вільна Кубань. 1950. Ч. 1. С. 10-12.
- 631. Кестлер А. Утраченные иллюзии: Отр. из автобиогр. // Бюл. Лиги борьбы за народную свободу. 1950. Ч. 29.
- 632. Хмельницький І. В країні рабства і смерті // Самост. Україна. 1950. Ч. 9. С. 2-6.

•

- 633. Документи большевицького злочину // Укр. вісті. 1950. Ч. 19.
- 634. Документи про совєтське народовбивство: Свідчення Степана Федорівського // Нар. воля. 1950. 27 квіт.
- 635. Ковальський М. До питання голоду в Україні 1932-33 рр. // Укр. вісті. 1950. Ч. 37.

- 636. Пігідо Ф. До 17-річчя голоду в Україні // Укр. вісті. 1950. Ч. 46.
- 637. Селігор Ф. Слідами Петра І: (Кубань у боротьбі за волю) // Наш вік. 1950. – Ч. 36, 37.
- 638. Соловей Д. Скільки людности загинуло на Україні під час штучно створеного голоду 1932-33 р. // Наш вік. – 1950. – Ч. 14-16; Укр. вісті. – 2 берез.
- 639. Сосновий С. Правда про голод в Україні в 1932-1933 рр. // Укр. вісті. -1950. - 2, 5 лют.
 - 640. Т.С. Зміни у складі населення під Совєтами // Нар. воля. 1950. Ч. 19-32.
 - 641. Чала М. 1933 рік у місті Кам'янському // Наш вік. 1950. Ч. 18.

- 642. Болотенко О. Козацтво i Україна. Торонто, 1951. 94 c.* Голодомор. - С. 89-90.
- 643. Хмельницький І. В країні рабства і смерті. Чикаго: Самост. Україна, 1951. – 100 c.

Голодомор. - С. 14, 66, 75.

644. Fedenko P. Ukraine: Her Struggle for Freedom. – Augsburg: Free Ukraine, 1951. – 80 p.: map.

Голодомор. - С. 39, 49, 50, 68.

645. Manning C.A. Twentieth-Century Ukraine. - New York: Bookman Associates, 1951. - 243 p.

Голодомор. – С. 92.

646. Volin L. A Survey of Soviet Russian Agriculture. - Washington, D.C.: United States Department of Agriculture, 1951. - 194 p.

Колективізація сільського господарства. - С. 12-20; Голодомор. - С. 19, 20.

- 647. Гірняк Й. Лебедина пісня Леся Курбаса // Київ. 1951. Ч. 4. С. 169-172.
- 648. Кр-ий Ю. Атентат на совстський консулят // Укр. самостійник. 1951. -Ч. 9; Визвол. шлях. – 1970. – Кн. 3. – С. 334-337.

- 649. Маляр П. Голод на Україні в 1932-33 рр. // Укр. вісті. 1951. 16 верес.
- 650. Мінчак Е. Я не знав, що на Україні була голодовка // Свобода. 1951. 30 серп.

- 651. Вербицький М. Найбільший злочин Кремля: Заплянований штучний голод в Україні 1932-1933 років: Факт. матеріял зібрано серед членів ДОБРУСу у В.Британії живих свідків голоду. Лондон: Демокр. об-ня бувших репресованих українців Совєтами (ДОБРУС) у В.Британії, 1952. 112 с.
 - Рец.: Агент М. Вербицький і УРДП // Місія України. 1960. Ч. 2. С. 17-18. Московський агент М. Вербицький // Сталінсько-хрущовське охвістя. Нью-Йорк; Чикаго, 1964. С. 88-90.
- 652. Височенко А. С.С.С.Р. без маски. 2-е вид. Вінніпег: Накладом і друком "Нового шляху", 1952. 196 с. Із змісту: "Соціалізм" на трупах мільйонів. С. 15-20; Занадто пересічна постать: [Про відвідини України Прем'єр-Міністром Франції Е. Ерріо та його свідчення про відсутність голоду]. С. 117-122.
 - 653. Запорожець С. Кожний повинен знати! Нью-Йорк, 1952. 285 с. Голодомор. С. 66-69.
- 654. Кравців Б. Людина і вояк: В другу річницю смерті сл.п. Романа Шухевича-Чупринки. – Нью-Йорк: Вид. Гол. Управи ООЧСУ, 1952. – 31, [1] с.: портр. Про замах М. Лемика. – С. 15-16.
- 655. Прокопович С.Н. Народное хозяйство СССР: В 2 т. Т. 1. Нью-Йорк: Изд-во им. Чехова, 1952. 398 с. Голодомор. С. 219-220.
- 656. Соловей Д. Стежками на Голготу: Винищення в Україні мільйонів людей терором та штучним голодом в 1929-1933 роках. Ч. 1 / 3 перед. сл. М. Стахова. Нью-Йорк; Детройт; Скрентон: Укр. Вільна Громада в Америці, 1952. 85, 3 с. (Політ.-наук. 6-ка; Ч. 1). Бібліогр.: с. 86-88. Із змісту: Кестлер А. Артур Кестлер про голод в Україні в 1932-1933 рр.: (Урив. із автобіогр. ст. А. Кестлера). С. 52-54. Рец.: Р. Літ. Стежками на Голготу // Нар. воля. 1952. 17 квіт.
 - 657. Wijtenko B. I Accuse Stalin. [England]: The Order, 1952. 15 p.*

658. Ващенко Г. Жахливий злочин Москви // Визвол. шлях. — 1952. — Кн. 12. — С. 5-7.

- 659. І.К. Засланський шлях: Спомин з днів нац. трагедії // Молода Україна. 1952. Ч. 1. С. 23-24.
- 660. І.Х. Як я пережив страшний голод 1933 // Календар "Укр. голосу". 1952. С. 127-128; Укр. вісті. 1948. Ч. 1.
- 661. Михайлович М. Скибка хліба // Календар-альм. "Відродження"на рік 1953. 1952. С. 143-146.

•

- 662. Могилин П. [Стаття про голод 1933 року] // Укр. вісті. 1952.
- 663. Олежко Н.Ю. Закон, яким управнено злочин народовбивства: (Про закон від 7 серп. 1932 р.) // Гомін України. 1952. 23 серп.
 - 664. Очерет М. Зміна вивіски // Свобода. 1952. 30 серп.
- 665. Падучак С. Меморіал-апеляція в справі народовбивства Москвою українського народу голодом, депортацією на Сибір // Укр. робітник. 1952. 14 листоп.
 - 666. "Сталін замучив мільйони" // Укр. Прометей. 1952. 18 черв.
- 667. Стецько Я. Москва винна в злочині народовбивства // Гомін України. 1952. 2 серп.

1953

668. Воропай О. В дев'ятім крузі... – Лондон: Вид. СУМу, 1953. – 48 с.

Те саме англ. мовою / Forew. by M. Roberts. – London: Ukr. Youth Assoc. in Great Britain, 1954. – 64 р.: ill. – Під заголовком: The Ninth Circle: In Commemoration of the Victims of the Famine of 1933.

Те саме англ. мовою / Ed. with an introd. by J.E. Mace. – 2nd ed. – Cambridge: Harvard Univ., Ukr. Studies Fund, 1983. – XXI, 40 p., [4] p. of pl.: ill. – Під заголовком: The Ninth Circle: In Commemoration of the Victims of the Famine of 1933.

Рец.: Нова книжка про голод в Україні // Батьківщина. — 1983. — Ч. 6. — С. 8. Книжка д-ра О. Воропая про голод в Україні // Укр. думка. — 1983. — 14 лип. — С. 2.

Появилася книжка О. Воропая про голод в Україні // Свобода. — 1983. — 14 трав. — С. 1, 3.

Kowalewski D. // National. - 1984. - Vol. 12, N 2. - P. 334.

669. Качор А. Господарство України в системі СССР: (На тлі четвертої п'ятирічки). — Вінніпег: Накладом КУК, 1953. — 127 с. Голодомор. — С. 26, 29.

670. Соловей Д.Ф. Голгота України. Ч. 1. Московсько-більшовицький окупаційний терор в УРСР між першою та другою світовою війною. — Вінніпег: Накладом "Укр. голосу", 1953. — 288 с.: ілюстр.

Нищення людності України через організацію голоду. - С. 171-216.

Рец.: Є.Г. Про голод // Вільна думка. – 1982. – 17-24 жовт. – С. 10.

Те саме. – Дрогобич: Вид. фірма "Відродження", 1993. – 288, [1] с. – Репринт.

671. Korbut D. Massacre in Vinnitsa / Ukr. Congr. Comm. of America. – New York, 1953. – 16 p.

Голодомор. - C. 15.

672. Manning C.A. Ukraine under the Soviets. - New York: Bookman Associates, 1953. - 223 p.

Голодомор. – С. 93-107.

- 673. Pidhainy S.A. Island of Death. Toronto: Burns and MacEachern, 1953. 240 р. Голодомор. С. 1, 104.
- 674. Pigido-Pravoberezhny F. The Stalin's Famine: Ukraine in the year 1933 / Forew. by M. Roberts. London: Ukr. Youth Assoc. in Great Britain, 1953. 72 p.: ill.
 - 675. Prychodko N. Ukraine and Russia. Winnipeg: Ukr. Canad. Comm., 1953. 22 р.: port. Голодомор. С. 12-16.
- 676. Solovey D.F. The Golgotha of Ukraine: Eyewitness Account of the Famine in Ukraine Instigated and Fostered by the Kremlin in an Attempt to Quell Ukrainian Resistance to Soviet Russian National and Social Enslavement of the Ukrainian People / Forew. by L. Myshuha; Transl. and ed. by S. Shumeyko. New York: Ukr. Congr. Comm. of America, 1953. 43 p., [3] p. of pl.: ill.
- 677. Soviet Imperialism: Its Origins and Tactics / Ed. by W. Gurian. Notre Dame, Ind,: Univ. of Notre Dame Press, 1953. 166 p.*

Рец.: Соколевич О. Советський імперіялізм // Визвол. шлях. — 1954. — Ч. 12. — С. 102-109.

- 678. Steward J.F. Tortured but Unconquerable Ukraine: The Story of the Famine. Sydney, 1953.*
- 679. The Stop of the Famine: Facts about the Great Famine in the Ukraine 1933. Sydney, 1953.*

680. Академія в роковини голоду // Наше життя. - 1953. - Ч. 11. - С. 28.

681. Глід С. За колоски // Календар "Канад. фармера" на рік 1953. – С. 156-157.

- 682. Голод на Україні 1933 р. // Літопис Волині. 1953. Ч. 1. С. 120.
- 683. Душник В. Американська преса та Україна // Ювіл. альм. "Свободи", 1893-1953. С. 137-140.
- 684. Карий В. Спогади безпритульного, як розкуркулювали людей // Меч і воля. 1953. Ч. 10. С. 7-9.
 - 685. Карпова Г. Голод в Україні: [Спогади] // Жіноч. світ. 1953. Ч. 6. С. 3-4.
 - 686. Лащенко Г. Голод // Жіноч. світ. 1953. Ч. 10. С. 9, 16-17; Ч. 11. С. 15-16.
- 687. Левчук М. Спогад одного з мільйонів: У двадцяті роковини жахливого злочину Москви // Авангард. 1953. Ч. 8-9. С. 3-7.
- 688. Марунчак П. У московсько-комуністичному "раю" // Визвол. шлях. 1953. Кн. 6. С. 31-37; Ч. 7. С. 35-38; Ч. 8. С. 38-43.
- 689. На актуальні теми: Чому відзначуємо роковини великого голоду? // Наше життя. 1953. 4.5
- 690. П.М. Діла росіян на Кавказі: [Станиця Мілерово, Півн. Кавказ] // Кубан. край. 1953. Ч. 3-4. С. 16-17.
- 691. Петренко П. Каганович, Шеболдаєв і Півоваров нищителі Кубані: (Свідчення): [Краснодар, станиці Глиняна, Уманська] // Кубан. край. 1953. Ч. 5. С. 14-15.
- 692. Розгін І., Розгін В. Голод в Україні як біологічне й соціяльне явище // Нові дні. 1953. Ч. 41. С. 9-14.
 - 693. Роковини жахливого голоду // Жіноч. світ. 1953. Ч. 6. С. 2.
- 694. Токаев Пр. Кремлевские диктаторы Л.М. Каганович, К.Е. Ворошилов // Объединенный Кавказ. 1953. Ч. 1-2. С. 13.
- 695. Шалдій Д. Новий кремлівський обман: [Зокрема, про голодомор та його наслідки] // Визвол. шлях. 1953. Кн. 10. С. 9-11.
 - 696. M.S. The Year 1933 // Наше життя. 1953. Ч. 6. С. 21.
- 697. Prychodko N. The Famine in 1932-33 in Ukraine: (In Commemorate of the Twentieth Anniversary of the Tragedy) // Ukr. Quarterly. 1953. Vol. 9, N 3. P. 213-217.

- 698. Височенко А. Найбільший злочин Москви // Новий шлях. 1953. 30 листоп.
 - 699. Голод на Україні в рр. 1932-33 // Укр. Прометей. 1953. 21 трав.
 - 700. Діденко М. Кордон Москви від голодної України // Укр. вісті. 1953. Ч. 44.
- 701. Дубинець І. П'ятилітня внутрішня війна в СССР 1929-1933 проти колгоспного рабства: До двадцятої річниці голоду в Україні 1932-33 рр. // Укр. Прометей. 1953. 7, 14, 21 трав.; Укр. вісті. Ч. 41.
 - 702. Дубинець І. Розстріл 35 агрономів // Укр. вісті. 1953. Ч. 47.
 - 703. Костюк Г. [Подоляк Б.]. Криваві роки // Сучас. Україна. 1953. Ч. 16-18.
- 704. Майстренко I. Організатор голоду в Україні П.П. Постишев // Сучас. Україна. 1953. 26 лип.
- 705. Онацький Є. Відгуки голоду 1932-1933 рр. в Україні за її кордонами // Наш клич. 1953. Ч. 39; Укр. вісті. Ч. 91; 1954. Ч. 10.
- 706. Писарєва Ю. Немовлята жертви голоду в Україні // Укр. слово. 1953. Ч. 599.
 - 707. Пігідо Ф. Тієї страшної весни // Укр. вісті. 1953. Ч. 62.
- 708. С-ко Т. Їхати до Москви за хлібом заборонено // Укр. Прометей. 1953. 21 трав.
- 709. Слонівський Є. Гедь з московсько-большевицьким народовбивством: (20-і роковини голоду в Україні) // Нар. воля. 1953. 2 лип. С. 3.
- 710. Massachusetts Senator on Moscows-Made Famine in Ukraine: [Сенатор Дж.Ф. Кеннеді, майбутній Президент США, про голодомор] // Ukr. Bull. 1953. 15 July.

711. Ukraine // Encycl. Americana. – New York; Chicago; Washington, D.C., 1954. – Vol. 27. – P. 255-261.

Голодомор. - С. 261.

712. Union of Soviet Socialist Republics (USSR) // Encycl. Americana. – New York; Chicago; Washington, D.C., 1954. – Vol. 27. – P. 287-294.

Голодомор. - С. 293.

- 713. Ерем. Голод. Нью-Йорк, 1954. 54 с.
- 714. Eason W.W. Agricultural Labor Force and Population of the USSR: 1926-1941. Santa Monica, Calif.: Rand Corp., 1954. VII, 210 l. tabl. (part fold.).*
- 715. Крип'якевич І., Дольницький М. Нова історія України. Детройт: Батьківщина, 1954. 180, [4] с.: ілюстр. Голодомор. С. 139.

716. Koestler A. The Inivisible Writing. – New York: The Macmillan Co, 1954. – 431 р. Голодомор – C. 51, 56, 59, 67, 150-151.

717. Боровський В. Божа і сатанинська євангелії // Збірка проповідей. – Торонто, 1954. – С. 118-126.

718. Звичайна О. Без лікарів і священиків, без могил і хрестів: Повний текст промови, виголошеної з нагоди 20-ї річниці великого голоду на Україні 20-го верес. 1953 року у Нью-Йорку // Звичайна О. Оглянувшись назад. — Мюнхен, 1954. — С. 61-68.

719. Костюк Г. Падение П.П. Постышева // Вестн. Ин-та по изуч. истории и культуры СССР. — 1954. — Ч. 6. — С. 112-123.

720. Млаковий М. Міста України ε центрами її русифікації // Самост. Україна. — 1954. — Ч. 5. — С. 12-15.

721. Селегень Г. Демографічна наука в Україні: [Про передання на початку 1932 р. статистичних таблиць і зведень у відання НКВД; про репресії щодо учасників перепису 1937 р.] // Визвол. шлях. – 1954. – Кн. 2. – С. 53-54.

722. Селегень Г. Статистика людности східньоукраїнських земель у 1926-1939 рр. // Визвол. шлях. — 1954. — Кн. 3. — С. 65-76; Кн. 4. — С. 48-61.

723. Г.М. Совстська забріханість // Свобода. – 1954. – 23 берез.

724. Українська справа перед комісією Керстена // Укр. слово. — 1954. — 11 лип. — С. 1, 5.

- 725. Ковалевський М. Опозиційні рухи в Україні і національна політика СССР 1920-1954 / Ін-т вивчення історії і культури СССР. Мюнхен, 1955. (Дослідж. і матеріали. Сер. 2; Ч. 26).*
- 726. Половецький П. Співучасники Сталіна в голодовому народовбивстві 1933 р. Мюнхен: Накладом "Укр. вид-ва", 1955. 30 с.*
 - 727. Полонська-Василенко Н. Нарис історії / УАН. Мюнхен, 1955.* Т. 1. (1918-1930). Т. 2. (1931-1941).

Te саме англ. мовою / Inst. for Study of the USSR. – Munich, 1955-1958. – Під заголовком: An Outline of History.

Vol. 1. (1918-1930). Vol. 2. (1931-1941).

- 728. Сова Т. До історії большевицької дійсності. 1955. 107 с.*
- 729. У сяйві нашого Києва: "Укр. слово" у Києві в 1941 році / Упорядкув., ред. і передм. Ю. Бойка. Мюнхен: На чужині, 1955. 224 с. Із змісту: Т.С. Спогади з минулого. С. 119-122; В.К. Творці не вмирають. С. 139-144.
 - 730. Черчилль У. Вторая мировая война: В 4 т. Т. 4. М., 1955.* Згадка про число жертв радянського будівництва. С. 493.
- 731. Belov F. The History of a Soviet Collective Farm. New York: Published for the Research Program on the USSR by Praeger, 1955. XIII, 237 p.: diagrs.*
- 732. Communist Takeover and Occupation of Ukraine: Special Rep. N 4 of the Select Comm. of Commun. Aggression / House of Representatives. Washington, D.C., 1955. 36 p.*
- 733. Dinerstein H.S. Communism and the Russian Peasant. Glencoe Ill.: Free Press, [1955]. XVIII, 254 p.*

734. Куліш А. Спогади про Миколу Куліша // Куліш М. Твори. – Нью-Йорк, 1955. – С. 365-432.

Голодомор. – С. 415-416.

735. Кравченко А. Добровільні переселенці // Молода Україна. — 1955. — Ч. 21. — С. 11-15; Ч. 22. — С. 14-18; Укр. зб. — 1956. — Кн. 5. — С. 128-162.

- 736. Липовецький І. Епоха Андрія Лівицького // Бюл. УНДС в Америці. 1955. Ч. 10. С. 2-5.
- 737. Лютаревич П. Цифри і факти про голод в Україні (роки 1932-1933) // Укр. 36. 1955. Кн. 2. С. 80-95. Дод. до ст. С. 95-98.
- 738. Соловей Д. Українське село в роках 1931-1933 // Укр. зб. 1955. Кн. 2. С. 64-79.

•

- 739. Гамада Я. Ще про одну сумну дату // Наш клич. 1955. 15 верес.
- 740. Документ про таємниці московського народовбивства // Новий шлях. 1955. 10 черв.
- 741. Половецький П. Співучасники Сталіна в голодовому народовбивстві 1933 року // Шлях перемоги. 1955. Трав.-черв.

1956

- 742. Маланюк Є. До проблеми більшовизму. Нью-Йорк, ООЧСУ, 1956. 83 с.* Голодомор. С. 13-14.
- 743. Наддніпрянець В. Українські націонал-комуністи: Їх роля у визвольній боротьбі України 1917-1956 рр. Мюнхен: Накладом Укр. Нац. Гвардії, 1956. 104 с. Голодомор. С. 76-80.
- Те саме. 2-е вид. Нью-Йорк; Торонто; Сідней, 1983. 151 с.: портр. (Спілка Визволення України; Вип. 25).

Голодомор. – C. 110-115.

744. Пігідо Ф. Україна під большевицькою окупацією: (Матеріали до історії боротьби укр. народу в 1920-30 роках). – Мюнхен: Ін-т для вивчення СССР, 1956. – 140, [3] с. – (Досліди і матеріали. Сер. 1; Ч. 34).

Те саме англ. мовою. – Під заголовком: The Ukraine Under Bolshevik Occupation.

745. Прокоп М. Україна і українська політика Москви. Ч. 1. Період підготовки до Другої світової війни. – Мюнхен: Сучасна Україна, 1956. – 176 с.

Голодомор. – С. 35, 37, 44, 79.

Те саме. – 3-є вид. – [Мюнхен]: Сучасність, 1981. – 176 с. – (Б-ка "Прологу" і "Сучасності"; Ч. 150).

746. Hryshko V. Experience with Russia. – New York, 1956. – 176 p. – (Ukr. Congr. Comm. of America).

Голодомор. – С. 100-111.

747. Luckyj G.S.N. Literary Politics in the Soviet Ukraine 1917-1934. – New York: Columbia Univ. Press, 1956. – X, 323 p.*

Te came - 2nd ed. - Freeport, N.Y.: Books for Libraries Press, [1971].*

748. Mury E. Die Nationalitätenpolitik Moskaus. - München, 1956. - 45 p.*

•

- 749. А.Р. Артур Кестлер і українська дівчина // Говорить Радіо Визволення: 36. матеріалів укр. редакції. Мюнхен, 1956. Кн. 1. С. 12-14.
- 750. Зелена О. Різдвяні спогади // Говорить Радіо Визволення: Зб. матеріалів укр. редакції. Мюнхен, 1956. Кн. 1. С. 27-29.
- 751. Timoshenko V.R. Soviet Agricultural Policy and the Nationalities Problem in the USSR // Reports on the Soviet Union in 1956: A Symp. of the Inst. for the Study of the USSR, April 28-29, 1956. P. 31-50.

•

- 752. Макар В. Стріл в обороні мільйонів: В 22-ліття атентату Миколи Лемика // Альм.-календар "Гомону України" на рік 1956. С. 145-154.
- 753. Підкова С. Трагедія "Канадійської комуни" // Самост. Україна. 1956. Ч. 7-8. С. 10-11.

1957

754. Горинич С. В царстві рабства і бандитизму: Дослідж. большевизму на підставі фактів та докум. даних: До 40-х роковин захоплення моск. большевиками влади над народами бувшої Російської імперії, 7 листоп. (25 жовт.) 1917 р. — Нью-Йорк, 1957. — 69, [3] с.

Голодомор. – С. 31-33.

755. Strong A.L. The Stalin Era. – New York: Mainstream Publishers, 1957. – 128 p.* Te came. – [Belfast]: British and Irish Communist Org., 1976. – [1], 77 p.*

•

- 756. Архімович О. Збіжжева проблема в СРСР та роля України в продукції збіжжя: Доп. на наук. конф. УТІ 16 черв. 1956 р. // Вісті: Орган адмін., професорів, випускників, прихильників та студ. Укр. техн. ін-ту у Нью-Йорку. 1957. Ч. 5-6. С. 17-24.
- 757. Ващенко Г. Жахливий злочин: голод на Україні 1932-1933 рр. // Ілюстр. календар "Рідна нива" на звичайний рік 1957. С. 71-77.

- 758. Вишняк М. Сорок лет // Новый журн. 1957. Кн. 48. С. 210-226.
- 759. Голуб В. Конспективний нарис КП(б)У // Укр. зб. 1957. Кн. 9. С. 31-137. Голодомор. С. 71.
- 760. The Ukrainians... world shout, Famine! // MYH Beams. 1957. Nov. P. 7-8.

- 761. Голуб В. Причини голоду 1932-1933 років. Мюнхен, 1958.*
- 762. Гришко В.І. Молода Україна пореволюційного сорокаліття під Совєтами: Загал. огляд і деякі підсумки боротьби за молодь та боротьби молоді в підсовєтській Україні за 40 років (1918-1958). Новий Ульм: Україна, 1958. 224 с. Голодомор. С. 74-94.
- 763. Соловей Д. Україна під п'ятою окупантів. Сент-Поль, 1958. 1 т. (різна паг.).*
 - 764. Солоневич И. Россия в концлагере. 5-е изд. Вашингтон, 1958. 512 с.* Голодомор. С. 94-95.
- 765. Haliy M. The 25th Anniversary of the Great Famine in Ukraine, 1932-1933. New York, 1958. 11 p.*
 - Te саме // Ukr. Quarterly. 1958. Vol. 14, N 3. Р. 204-214.
- 766. Kononenko K. Colonial disfranchisement and exploitation of Ukraine by Moscow. New York: Ukr. Congr. Comm. of America, 1958. 30 p.*
- 767. Laird R. Collective Farming in Russia A Political Study of the Soviet Kolkhozy. Laurence, Kan., 1958. V, 176 p.*
 - 768. Mensheha M. The Greatest Crime Ever Committed. Minneapolis, Mi., 1958.*
- 769. Solovey D. The Soviet Union, a New Despotic Empire. New York: Ukr. Congr. Comm. of America, 1958. 12 p.*
- 770. Книш І. Злочин, що кличе до помсти з неба // Книш І. Жінка вчора й сьогодні: Вибр. ст. Вінніпег, 1958. С. 173-175.
- 771. [Famine] // Genocide in the USSR: Studies in Group Destruction. Munich, 1958. P. 145-146.

- 772. Галій М. Совєтська законність і засекречений злочин: (В 25-річчя нац. трагедії) // Вільна Україна. 1958. Ч. 20. С. 8-18; 1959. Ч. 21. С. 17-21.
- 773. Голубничий В. Причини голоду 1932-1933 рр. // Вперед. 1958. Ч. 10. С. 1, 5-6.
- 774. Давиденко В. 25-річчя голоду на Україні // Нові дні. 1958. Ч. 102-103. – С. 29-30.
- 775. Зозуля О. Війна без зброї і без хліба // Календар "Свободи" на мазепинський рік 1959. 1958. С. 112-114.
- 776. Каздоба К. Двадцять вісім років тому: Спогади про хресну дорогу "розкуркулених" // Укр. самостійник. 1958. Ч. 6. С. 9-18; Ч. 7. С. 17-25.
- 777. Карий-Дубина. Фрагмент з голодової облоги // Вісник. Нью-Йорк, 1958. Ч. 5. С. 30-32.
- 778. Курах М. Права і обов'язки селян у колгоспній системі СССР // Вільна Україна. 1958. Ч. 17.
 - 779. Курах М. Селянство СССР // Вільна Україна. 1958. Ч. 18.
- 780. Ленкарський С. Про зозулене яйце на цвинтарях померлих голодовою смертю // Вісн. ООЧСУ. 1958. Ч. 12.
- 781. Майстренко I. До 25-річчя голоду 1933 року // Вперед. 1958. Ч. 7. С. 1-2. Пілпис: І. М-ко.
- 782. Н.А. Для кого така "інсценізація"? // Вісник. Нью-Йорк, 1958. Ч. 7-8. С. 36.
- 783. Н.О. Стратегія большевиків у московсько-українській війні // Вісник. Нью-Йорк, 1958. Ч. 6. С. 23-25.
- 784. Половецький П. Голодові фантасмагорії // Вісник. Нью-Йорк, 1958. Ч. 10. С. 18-22.
- 785. Половецький П. Три дати: 1891-1921-1933: В 25-ту річницю голодової облоги України Москвою // Вісник. Нью-Йорк, 1958. Ч. 5. С. 12-14.
- 786. Р.К. За свободу і державну волю України // Вісник. Нью-Йорк, 1958. Ч. 7-8. С. 34-35.

- 787. Читач. Чужинець про голод 1932-1933 рр. // Вісник. Нью-Йорк, 1958. Ч. 7-8. С. 31-34.
- 788. Шалдій Д. Голодові злочини Москви в Україні // Визвол. шлях. 1958. Кн. 9. С. 963-970; 1993. Кн. 6. С. 685-691. (В роковини штучного голоду в Україні).
- 789. Mykulyn A. The Russian Terrorist Regime and the Artificial Famine in the Ukraine 1932-33 // Ukr. Review. 1958. Vol. 5, N 2. P. 10-25.

•

- 790. Бжеський Р. Чому говоримо лише про голод 1933 року // Гомін України. 1958. 10, 17, 24, 31 трав.
- 791. Рудницька М. Боротьба за правду про великий голод // Свобода. 1958. 16 лип., 9 серп.; Наша віра. 1999. № 7. С. 7; № 8. С. 8; № 9. С. 10; № 10. С. 11; № 11. С. 6; № 12. С. 8; 2000. № 1. С. 9; № 2. С. 8; № 3. С. 9; № 4. С. 13.
- 792. Самодин П. 10 мільйонів українців, виморених московським голодом // Укр. Прометей. 1958. 29 трав.
- 793. The Most Horrifying Famine in History Kremlin Made // Svoboda. 1958. 21 May.

1959

794. Маркусь В. Голод // Енцикл. українознавства: В 10 т. – Париж; Нью-Йорк, 1959. – Т. 3. – С. 1050.

- 795. Гришко В.І. Хто з ким і проти кого?: Відкритий лист-відповідь Юрію Смоличу. Новий Ульм: Вид. Укр. інформ. бюро, 1959. 41 с. Голодомор. С. 36.
- 796. Петров В. Українські культурні діячі УРСР 1920-1940 жертви більшовицького терору. Нью-Йорк, 1959.*
- 797. Соловей Д. Україна в системі совєтського колоніалізму. Мюнхен, 1959. 198 с.*
- 798. Феденко П. Український рух у 20 столітті. Лондон: Наше слово, 1959. 267 с.
 - Гл. XI, розд. 23: Голод в Україні 1932-1933 р. С. 229-230; Голод на Кубані. С. 254.

- 799. Eason W. Soviet Manpower: The Population and Labour Force of the USSR. Columbia, 1959. 250 p.*
- 800. Markus V. L'Ukraine soviétique dans les relations internationales. Paris: Éditions Internationales, 1959.*

- 801. Верган В.М. Під суд громадськости: З приводу статті Половецького про голод // Вільна Україна. 1959. Ч. 21. С. 37-43.
- 802. Каздоба К. Утеча до родин: Спогади про хресну дорогу "розкуркулених" // Укр. самостійник. 1959. Ч. 8. С. 26-33; Ч. 9. С. 19-25; Ч. 10. С. 15-21.
- 803. Каздоба К. Чорна весна: Спогади про хресну дорогу "розкуркулених" // Укр. самостійник. 1959. Ч. 7. С. 19-25.
- 804. Кубійович В. Зміни в стані населення Совєтської України в рр. 1927-1958 // Укр. 3б. 1959. Кн. 16. С. 9-26.
 - 805. О.К. Купа зозулених нісенітниць! // Місія України. 1959. Ч. 1. С. 45.
 - 806. С.Р. Москва не винна // Вільна Україна. 1959. Ч. 21. С. 60-61.
- 807. Соловей Д. Голод у системі колоніяльного панування ЦК КПСС в Україні: (До 40-літнього ювілею КП(б)У і 25-ої річниці голоду 1932-33 рр. в Україні) // Укр. 36.-1959.- Кн. 15.-С. 3-61.
- 808. Соловей Д. Україна в системі колоніалізму // Досліди і матеріали / Ін-т для вивчення СССР. 1959. Сер. 1, ч. 54. С. 198.

•

809. Архімович О. Совєти й американська допомога // Свобода. – 1959. – 14 лип.

1960

- 810. Кононенко К. Колоніальний визиск основа совєтської індустріалізації. Нью-Йорк: Пролог, 1960. 27 с.*
- 811. Kostiuk H. Stalinists Rule in the Ukraine: A Study of the Decade of Mass Terror (1929-1939) / Inst. for the Study of the USSR. New York: Frederick A. Praeger-Publishers, 1960. 162 p.

Peu.: Pelenski J. // The Annals of the Ukr. Academy of Arts and Sciences in the U.S. – 1960. – Vol. 9, N 1-2. – P. 294-299.

Радіон С. Сталінське панування в Україні // Укр. самостійник. — 1962. — Ч. 4. — С. 43-44.

- •
- 812. Каздоба К. В селищі мук і смерті: Спогади про хресну дорогу "розкуркулених" // Укр. самостійник. 1960. Ч. 4. С. 36-42; Ч. 5. С. 26-32; Ч. 6. С. 15-21; Ч. 7-8. С. 41-48; Ч. 9. С. 26-32; Ч. 10. С. 35-40; Ч. 11. С. 29-37; Ч. 12. С. 31-38.
- 813. Наслідки московського народовбивства // Місія України. 1960. Ч. 1. С. 15.
- 814. Соловей Д. Демографічні наслідки колоніяльної політики ЦК КПСС внутрі СССР // Нові дні. 1960. Ч. 130. С. 13-15.
- 815. Штепа П. Нищення української вищости: [Зокрема, про голодомор] // Визвол. шлях. 1960. Кн. 2. С. 147-148.

816. Кубійович В. Національний склад населення УРСР і число українців у світлі перепису 15.1.1959 р. // Укр. газ. — 1960. — Ч. 3.

1961

- 817. Джилас М. Новий клас. Нью-Йорк, 1961.*
- 818. Соловей Д. Людність України за сорок років влади ЦК КПСС у світлі переписів. Детройт: Вільна Україна, 1961.*
 - 819. Соловей Д. Російський більшовицький колоніалізм. 1961. 30 с.: ілюстр.*
 - 820. Dallin D. The Soviet Union: From Lenin to Khruschev. Washington, D.C., 1961.*
 - 821. Gouzenko S. Before Igor. London: Cassell, 1961. 252 р. Голодомор. С. 67-69.
- 822. Hindus M.G. House Without a Roof: Russia After Forty-Three Years of a Revolution. Garden City, N.Y.: Doubleday, 1961. 562 p.*
 - 823. В.П.С. Подолати чи забути минуле? // Сучасність. 1961. Ч. 1. С. 126-127.
- 824. Глід С. Скасування кріпацтва й колгоспне рабство // Місія України. 1961. Ч. 2. С. 4-6.

- 825. Процюк С. Проблема потенціалу українського населення // Сучасність. 1961. Ч. 7. С. 73-86.
- 826. Чапленко В. З народом чи проти народу // Укр. самостійник. 1961. Ч. 3. С. 24-30.

- 827. Таркович Ю. Великий голод в Совстському Союзі 1932-1933 роках. 1962.*
- 828. Chyz M. Woman and Child in the Modern System of Slavery USSR / Transl. from the Ukr. by O. Prychodko. Toronto; New York: SUZERO, DOBRUS, 1962. 176 p. Ch. VIII. Famine in Ukraine. P. 147-170.
- 829. Schuman F.L. Russia Since 1917 Four Decades of Soviet Politics / Maps by G.D. Brodsky. New York: Knopf, 1962. XV, 508, XXVII p.: maps.*
- 830. Sullivant R.S. Soviet Politics and the Ukraine: 1917-1957. New York; London: Columbia Univ. Press, 1962. 438 p.*

831. Kovalevsky M. Collectivization and starvation of the farmers // Russian oppression in Ukraine: Rep. and doc. – London, 1962. – P. 69-84.

Те саме нім. мовою // Russischer Kolonialismus in der Ukraine: Berichte und Doc. – Munchen, 1962. – S. 87-104.

- 832. Вересень А. Соціяльна перебудова українського села під більшовиками // Укр. самостійник. 1962. Ч. 6. С. 14-20; Ч. 7-8. С. 17-25.
- 833. Гірняк Й. Невиголошене слово в Харкові під час регабілізації Леся Курбаса // Листи до приятелів. 1962. Ч. 1-2. С. 15-21.
- 834. Жук С. Великий голод в Україні в 1932-33 роках: (Пригадка про плянове винищення Москвою 6 млн українських селян) // Визвол. шлях. 1962. Кн. 10. С. 997-1000; Альм. "Гомону України" на 1982 р. С. 57-61.
- 835. Каздоба К. Знов на станції Вожега: Спогади про хресну дорогу "розкуркулених" // Укр. самостійник. — 1962. — Ч. 9. — С. 30-36; Ч. 10. — С. 35-39; Ч. 11-12. — С. 47-52; 1963. — Ч. 1. — С. 36-40; Ч. 2. — С. 30-35; Ч. 3. — С. 29-34.
- 836. Кононенко К. Сорокаріччя кінця // Наук. зап. Укр. техн.-госп. ін-ту 1962. Т. 3. С. 136-149.

837. The Kremlin's Greatest Crime // Trident Quarterly. - 1962. - Vol. 2, N 3. - P. 46-54: ill.

•

- 838. В 30-ті роковини великого голоду // Свобода. 1962. 14 листоп.
- 839. Голубничий В. Не запалюймо свічку Україні // Свобода. 1962. 12 квіт.
- 840. Гудовський А. 30-річчя голоду // Свобода. 1962. 14 верес.
- 841. Таркович Ю. Американці про великий голод в Україні // Свобода. 1962. 30 січ.
 - 842. Шляхтиченко М. Про голод в Україні // Свобода. 1962. 25 трав.

1963

- 843. Changes in the Population after 1930. The Events of 1930-32 // Ukraine: A Concise Encycl. Toronto, 1963. Vol. 1. P. 200-201.
- 844. The Economic Situation and the Famine of 1932-33 // Ukraine: A Concise Encycl. Toronto, 1963. Vol. 1. P. 820-822, 825.

845. Голод 1933 року в Україні: Свідчення про винищування Москвою укр. селянства / Упоряд. Ю. Семенко. – Мюнхен: Вид газ. "Укр. селянин", 1963. – 80 с.: ілюстр., фотогр. – (Демокр. об-ня бувших політ. репресованих українців Совстами).

Те саме. – 2-е вид., доп. – Д.; Мюнхен: Фірма "Преском", 1993. – 222, [2] с.: ілюстр.

- Рец.: Степанов Ф. Книга-свідок // Укр. слово. 1994. 5 трав. С. 14: ілюстр. Іов І. Характерницькі чари Юрія Семенка // Кур'єр Кривбасу. 2000. № 1. С. 127-134.
- 846. Гришко В.І. Москва сльозам не вірить: Трагедія України 1933 року з перспективи 30-річчя (1933-1963). Нью-Йорк: Вид. ДОБРУСу в США, 1963. 67 с. Рец: Книжка В. Гришка про голод 1933 р. вийде англійською мовою // Нові дні. 1983. Ч. 400. С. 23.
- 847. Captive nations in the USSR / Ed. by a Comm. of the League for the Liberation of the People of the USSR. Munich, 1963. 112 p. Голодомор. С. 110.
- 848. La Famine Instrument de l'impérialisme russe. [Montreal, 1963]. 7 l. (On the cover: 1933-1963. 30eme Anniversaire de la Grande Famine Artificielle en Ukraine).*

849. Haliy M. Organized Famine in Ukraine, 1932-1933. – Chicago: Ukr. Research and Inform. Inst., 1963. – 48 p.: map. – Bibliogr.: p. 45-46.

Те саме укр. мовою. – Чикаго; Нью-Йорк: Укр. публіцист.-наук. ін-т, 1968. – 40 с.: карт. – Під заголовком: Організований голод в Україні 1932-1933.

850. Laird R.D. Soviet Agricultural and Peasant Affairs. – Laurence, Kan.: Univ. of Kansas Press, 1963. – XI, 335 p.: ill., maps.*

Te саме. – Westport, Conn.: Greenwood Press, 1982.

851. Solovey D. On the 30th Anniversary of the Great Man-Made Famine in Ukraine. – Jersey City, [1963]. – 26 p.

Te саме // Ukr. Quarterly. – 1963. – Vol. 19, N 3. – P. 237-246; Vol. 19, N 4. – P. 350-363.

•

852. Гордієвська Н. Чого я навчилась від Павла Филиповича // Безсмертні: 36. спогадів про М. Зерова, П. Филиповича і М. Драй-Хмару. — Мюнхен, 1963. — С. 130-146.

•

- 853. Айдліц В. Що думає культурний світ // Ілюстр. календар "Просвіти" на звичайний рік 1963. С. 78-80.
- 854. В 30-ліття народовбивства на Україні // Бюл. Союзу бувш. укр. вояків у Канаді. 1963. 4.15. C.10.
- 855. Витязь 3. Голод в Україні в 1932-33 роках // Авангард. 1963. Ч. 4. С. 13-18.
- 856. Галій М. Тридцятиліття великого голоду в Україні // Вільна Україна. 1963. Ч. 40. С. 7-21.
 - 857. Голод // Овид. 1963. Ч. 3. С. 5-7.
 - 858. Голод 1933 року: (Ілюстр.) // Біблос. 1963. Ч. 10. С. 15.
- 859. Гордієва Л. А світ того не бачив і чути не хотів // Наше життя. 1963. Ч. 6. С. 4-5.
- 860. Гордієва Л. Наше становище до 1933 року // Жіноч. світ. 1963. Ч. 7-8. С. 6.
- 861. Гордієнко Г. Голод в Україні // Ілюстр. календар "Просвіти" на звичайний рік 1963. С. 28-31.

- 862. Горянський В. Страсті українського народу: Пам'яті 7 млн укр. душ, замучених комуніст. голодом // Відомості Ген. Церк. Упр. УАПЦ у Великій Британії. 1963. Ч. 6-7-8. С. 4-6.
- 863. Давиденко В. Досвід, окуплений мільйонами людських душ // Вісн. ООЧСУ. 1963. Ч. 11. С. 19-23.
- 864. До 30-річчя страшного голоду в Україні // Відомості Ген. Церк. Упр. УАПЦ у Великій Британії. 1963. Ч. 6-7-8. С. 3-4.
 - 865. Дубровський І. Чи чув, юначе // Молода Україна. 1963. Ч. 109. С. 5.
 - 866. Жук €. Приречені: (Нотатки) // Визвол. шлях. 1963. Кн. 7. С. 768-769.
 - 867. Жук С. 1933 рік // Визвол. шлях. 1963. Кн. 2. С. 210.
 - 868. За історичну правду // Наше життя. 1963. Ч. 4. С. 1.
- 869. І.Ф. Протест проти голодової облоги України: 30-річчя великого голоду // Вісник. Нью-Йорк, 1963. Ч. 9. С. 3-4.
 - 870. Кізько П. Валентина // Вісн. ООЧСУ. 1963. Ч. 5. С. 18-20.
 - 871. Коваль В. В 30-річчя народовбивства // Місія України. 1963. Ч. 1. С. 2-5.
- 872. Коновал О. Ми обвинувачуємо Москву // Молода Україна. 1963. Ч. 109. С. 2-4; Голос Лемківщини. 1973. Ч. 4. С. 1-3.
- 873. Косик В. Жахливі злочини Москви: (До 30-ліття великого голоду в Україні) // Визвол. шлях. 1963. Кн. 5. С. 495-503; Кн. 6. С. 609-617.
- 874. Кучер М. Голод в Україні і вільний світ: (У 30-ліття штучного голоду в Україні) // Тризуб. 1963. Ч. 24. С. 6-9.
- 875. Лавриченко Я. 30-ліття московського злочину // Дзвін. 1963. Ч. 2. С. 1-6.
- 876. Ленг Л.Р. Спогад із цвинтарища: [Урив. з кн. "Tomorrow is Beautiful"] / Пер. І.Р. // Наше життя. 1963. Ч. 8. С. 6.
- 877. М.К. Відзначення 30-ліття голоду в Україні // Самост. Україна. 1963. Ч. 11. С. 23-24.

- 878. Мартиненко М. Смерть батька: В 30-ту річницю свідомого вимордовування комуніст. тиранами вільнолюб. укр. народу // Єванг. ранок. 1963. Ч. 961-962. С. 4-5.
- 879. Народовбивство в Україні 30-х років: [Передова] // Листи до приятелів. 1963. Кн. 5-6. С. 1-4.
 - 880. Трагічна дата // Бюл. Ком. Українців Канади. 1963. Ч. 5-7. С. 1-2.
 - 881. 30-ліття голоду в Україні // Вільна Україна. 1963. Ч. 39. С. 32-37.
- 882. 30-ті роковини найбільшого голоду в Україні 1932-1933 // Новий літопис. 1963. Ч. 4. С. 8-20.
- 883. Щербаківський В. Представник Експедиції Нансена про голод в Україні в роках 1932-1933 // Єванг. ранок. 1963. Ч. 363-364.
- 884. Oreletsky V. Starvation of Ukraine by Moscow in 1921 and 1933 // Ukr. Review. 1963. Vol. 10, N 3. P. 18-26.
- 885. [Pidhainy O.S.] Destruction of a Nation: 1933 // New Review. A Journal of East-Europ. History. 1963. Vol. 3, N 3. P. 1-3.
- 886. [Pidhainy O.S.] People are no Angels // New Review. A Journal of East-Europ. History. 1963. Vol. 3, N 2. P. 29-32.
- 887. Калиник О. Хто допомагає Москві замаскувати голодове народовбивство в 1933 році? // Канад. фармер. 1963. Ч. 40-45.
- 888. Климишин М. Микола Лемик у спогадах М. Климишина // Шлях перемоги. 1963. 1, 8, 15, 22, 29 верес.; 6, 13, 20, 27 жовт.; 3, 10, 17, 24 листоп.
- 889. Кибкало П. Чорні роковини: До 30-річчя великого голоду в Україні // Свобода. 1963. 9 жовт.
 - 890. Коваль В. У 30-річчя голодової змори // Свобода. 1963. 21 верес.
 - 891. Левенець В. Голод у 1933 році // Шлях перемоги. 1963. 10 трав. С. 3.
- 892. Лисюк К. Ще в справі голоду в Україні в 1933 році // Канад. фармер. 1963. 25 листоп.; Укр. думка. 1973. 31 трав.

- 893. Мовчан Ю. Голод в Україні 1933 року був передусім таки національним, а не соціальним народовбивством // Наша Батьківщина. 1963. 31 серп. С. 3.
 - 894. Про чин Миколи Лемика // Шлях перемоги. 1963. 8 груд. С. 4.
 - 895. Т.В. Голод як засіб народовбивства // Свобода. 1963. 1 серп.
- 896. Туркало К. Голод в Україні 1932-33 рр. // Наша Батьківщина. 1963. 13 лип.
- 897. Шуліка-Зоряна О. Гекатомба в школі: (До 30-річчя штучного голоду в Україні. 1933-1963 рр.) // Шлях перемоги. 1963. 7 квіт. С. 3.
 - 898. Що слід знати про голод? // Свобода. 1963. 27 квіт., 4 трав.
 - 899. Яскевич Т. 30-ліття голоду в Україні // Вільна думка. 1963. 28 квіт.

900. Косаренко-Косаревич В. Перевага ворожої політики над наукою в Енциклопедії України. — Нью-Йорк; Мюнхен, 1964. — 98, [2] с. Дискусія про кількість жертв голодомору. — С. 61-66.

901. Manning C.A. Outline of Ukrainian History. – Winnipeg: Ukr. Canad. Comm., 1964. – 102 p.

Голодомор. – С. 76-78.

902. Smith H. Black Man in Red Russia: A Memoir / With an Introd. by H. Salisbury. – Chicago: Johnson Publ., Co, 1964. – XVI, 201 p.: ill.*

•

- 903. Архімович О. Урожай збіжжя в СРСР і на Україні в часи великого голоду 1932-1933 рр.: (Доп. на наук. конф. УВАН 2 листоп. 1963 р.) // Наук. зап. Укр. техн.-госп. ін-ту. 1964. Т. 5. С. 22-28.
- 904. Брозницький І. Скибка хліба // Календар "Канад. фармера" на 1964 р. С. 104-105.
- 905. Відозва до всіх українців на чужині в 30-ту річницю голодоморства на Україні // Місія України. 1964. Ч. 1. С. 2-3.
- 906. Дійсна причина голоду в Україні 1933 р.: Ще в справі голоду в Україні в 1933 р. // Життя. 1964. № 1-2. С. 12-14.

- 907. Добрівлянський П. Гірше як кривава плата: З приводу 30-ї річниці голоду в Україні // Вісник. Нью-Йорк, 1964. Ч. 1. С. 19-21.
- 908. Донець Т. До тридцятиліття голоду в Україні // Самост. Україна. 1964. Ч. 1. С. 21-24; Ч. 2. С. 24-26.
- 909. Клименко П. Московське голодоморство в Україні // Місія України. 1964. Ч. 1. С. 34-36.
- 910. Лазорський М. Колоски: (З циклу "Літопис Самовидця", 1933-й рік) // Календар "Канад. фармера" на 1964 р. С. 102-103.
 - 911. Роговська І. Два листи через загорожу // Сучасність. 1964. Ч. 7. С. 4-5.
- 912. Сесь Γ . Бабуся Марва // Ілюстр. календар "Канад. фармера" на рік 1964. С. 85-88.
- 913. Слобідський К. Коло стовпа // Календар "Канад. фармера" на 1964 р. С. 144-145.
 - 914. Спека П. Голод // Календар "Канад. фармера" на 1964 р. С. 72-73.
- 915. Тарасенко П. Московська пропаганда "Українського самостійника" // Місія України. 1964. Ч. 1. С. 3-4.
- 916. 30-ті роковини найбільшого голоду в Україні. 1933-1963 // Календар "Рідна нива" на переступний рік 1964. С. 65-76.
 - 917. 30-ліття голоду й хвильовисти // Місія України. 1964. Ч. 1. С. 5-9.
- 918. Dalrymple D.G. The American Tractor Comes to Soviet Russia: The Transfer of a Technology // Technology and Culture. 1964. Vol. 5, N 2. P. 191-214. Голодомор. С. 212.
- 919. Dalrymple D.G. The Soviet Famine of 1932-1934 // Soviet Studies. 1964. Vol. 15, N 3. P. 250-284; 1965. Vol. 16, N 4. P. 471-474.

920. Кононенко К. Україна і Росія: Соц.-екон. підстави укр. нац. ідеї: 1917-1960. – Мюнхен, 1965. – 535 с. – (Укр. техн.- госп. ін-т; Сер.: Монографії; Ч. 1). Голодомор. – С. 276-282, 286.

- •
- 921. Soviet Agriculture: the Permanent Crisis / Intern. Symp. on Soviet Agriculture, Munich, Germany, 1964. New York: Published for the Inst. for the Study of the USSR in Cooperation with the Univ. of Kansas by F.A. Praeger, 1965. 209 p.: ill.*
- 922. Книш 3. Бойові дії в початках ОУН // Книш 3. Так перо пише... Торонто, 1965. С. 5-26.

Про замах Лемика. - С. 19.

lacktriangle

- 923. Кирпич А. Винищення суспільних кляс // Визвол. шлях. 1965. Кн. 6. С. 612-624.
- 924. О.С. Мартирологія України під червоною Москвою // Вісник. Нью-Йорк, 1965. — Ч. 10. — С. 28-29.
- 925. Ранд Е. Два роки в Києві: 1931-1933 // Укр. самостійник. 1965. Ч. 9. С. 25-32.

1966

926. Крип'якевич І., Дольницький М. Історія України / Зредагував, доповнив і додав примітки П. Ісаїв. — Нью-Йорк: Вид. Шкільної ради, 1966. — 256 с. Голодомор. — С. 191.

•

927. Каздоба К. Остання ніч в Гумні: Спогади про хресну дорогу "розкуркулених" // Укр. самостійник. — 1966. — Ч. 1. — С. 41-46; Ч. 2. — С. 26-30; Ч. 3. — С. 33-39; Ч. 5. — С. 35-39; Ч. 6. — С. 42-45; Ч. 7-8. — С. 47-56; Ч. 9. — С. 38-42; Ч. 11. — С. 39-43; Ч. 12. — С. 35-42.

1967

- 928. Conquest R. Soviet Nationalities Policy in Practice. London; Sydney: Bodley Head, 1967. 160 p.: tabl.
- 929. Зеров М. До всіх людей совісті в цілому світі: (Лист) // Літературознавчий симпозіон / За ред. П. Роєнка. Торонто, 1967. С. 34-38.
- 930. Клименко П. За правдиве історичне насвітлення голоду в Україні 1932-1933 рр. // Календар-альм. "Канад. фармера" на рік 1967. — С. 90-94.

- 931. Лучишин І. Людські втрати українського народу під диктатурою російської комуністичної партії // Вільна Україна. 1967. Ч. 54. С. 36-42; Ч. 55-56. С. 43-52.
- 932. Омельченко В. "Щасливі роки": Спогад // Визвол. шлях. 1967. Кн. 4. С. 464-469.
- 933. Роки масового вбивства в Україні // Календар "Слово" на ювіл. 1967 р.: 50-річчя УНР і 100-річчя Конфедерації Канади. 1967. С. 42.

- 934. Квітковський Д. Репресії в Україні в світлі міжнародної конвенції про злочин геноциду. Торонто: Вид-во КЕ УНО, 1968. 31 с.*
- 935. Conquest R. Agricultural Workers in the USSR. New York; Washington, D.C.: Frederick A. Praeger, 1968. 139 p.

Голодомор. - С. 28-29.

936. Conquest R. The Great Terror: Stalin's Purge of the Thirties. – New York: Macmillan, 1968. – XIV, 663 p.: ill., portr.*

Te came. - London; Melbourne.

Te саме. – Rev. ed. – Harmondsworth: Penguin, 1971. – 830 р.

Te came. – Rev. ed. – London: Macmillan, 1973. – 844 р.

Te саме. – Rev. ed. – New York: Collier Books, 1973. – 844 р.

Те саме рос. мовою: В 2 кн. / Пер. с англ. Л. Владимирова. – Рига: Ракстниекс, 1991. – Під заголовком: Большой террор.

Кн. 1: Гл. 1-8. – 413 с.

Кн. 2: Гл. 9-13. – 428 с.

937. Lewin M. Russian Peasants and Soviet Power: A Study of Collectivization. – London: George Allen and Union Ltd, 1968. – 539 p.*

•

938. Старосольський В. 3 промов оборонців в процесі М. Лемика // Мірчук П. Нарис історії організації українських націоналістів. — Мюнхен; Лондон; Нью-Йорк, 1968. — Т. 1. — С. 347-348.

•

939. Гудовський А. Трагедія штучного голоду в Україні // Тризуб. — 1968. — Ч. 51. — С. 20-22.

- 940. Долина П. Організована голодова катастрофа на Україні: Фрагм. у тридцять п'яті роковини // Сучасність. 1968. Ч. 9. С. 54-72.
- 941. Єрмоленко В. Хліб // Календар-альм. "Канад. фармера" на рік 1968. С. 127-128.
- 942. Сердюк М. Москва голодом душить Україну // Вісн. ООЧСУ. 1968. Ч. 5. С. 18-20.
- 943. Balawyder A. Canadian Fears of Soviet Competition, 1929-1932 // New Review. A Journal of East-Europ. History. 1968. Vol. 8, N 4. P. 7-15; 1969. Vol. 9, N 1. P. 7-15; Vol. 9, N 2. P. 7-15; Vol. 9, N 3. P. 7-15.
- 944. Serbyn R. British Public Opinion and the Famine in Ukraine // New Review. A Journal of East-Europ. History. 1968. Vol. 8, N 3. P. 89-101.

945. Гудовський А. 35-річчя штучного голоду в Україні // Свобода. – 1968. – Ч. 50. – С. 2, 3, 8.

1969

- 946. Майстренко І. Сторінки з історії Комуністичної партії України. Ч. 2. Мюнхен: Сучасність, 1969. 107, [2] с. (Сусп.-політ. б-ка; Ч. 4). Голодомор. С. 96-98.
- 947. Піддубний І. Слідами життя: Спогади й думки. Вінніпег: Тризуб, 1969. 397, [2] с. Голодомор. С. 225-232.
- 948. Пом'ятник померлих і живих злагодив і видав Олександер Брик. Вінніпег, 1969. 24 с.*
- 949. Vernadsky G. A History of Russia. New Haven: Yale Univ. Press, 1969. IX, 533 p.: maps.

Голодомор. – С. 360. Те саме. – 1994.

950. Давиденко В. "Свобода" про голод 1933 року // Укр. заморська твердиня: Ювіл. альм. у 75-річчя УНС 1894-1969. — 1969. — С. 250-263: ілюстр.

951. Домазар С. Реставратори голубих мрій: [Зокрема, про колективізацію та голодомор 1932-1933 рр.] // Визвол. шлях. — 1969. — Кн. 11. — С. 1238-1263; Кн. 12. — С. 1357-1378.

•

952. І.В. Джон Стейнбек про жертви голоду в Україні // Гомін України. — 1969. — 23 серп. — С. 13.

1970

953. Ukraine // Universal World Reference Encycl. - Chicago, 1970. - Vol. 14. - P. 5064-5066: ill.

Голодомор. - С. 5066.

•

- 954. Conquest R. Il Grande terror. Milano, 1970. 852 p.*
- 955. Khrushchev N. Khrushchev Remembers / Transl. and ed. by S. Talbott; With an introd., comment. and notes by E. Crankshaw. Boston Little & Brown, 1970. XXVIII, 639 p.: ill.*

Голодомор. – С. 73-74.

Te came. - London: Deutsch, 1971.

Te саме. - London: Sphere Books, 1971.*

Те саме під заголовком: Khrushchev Remembers: The Last Testment / With an Introd. by J.L. Schecter. – 1974. – XXXI, 602 p.

Те саме під заголовком: Khrushchev Remembers: The Glasnost Tapes / Forew. by S. Talbott; Transl. and ed. by J.L. Schecter with V.V. Luchkov. – 1990. – XIV, 219 p., [8] p. of pl.: ill.

956. Kolasky J. Two years in Soviet Ukraine: A Canadian's Personal Account of Russian Oppression and the Growing Opposition. – Toronto: Peter Martin Associates Ltd, 1970. – 264 p.: ill.

Голодомор. – С. 121,128.

957. Volin L. A Century of Russian Agriculture: From Alexander II to Khruschev. – Cambridge, Mass.: Harvard Univ. Press, 1970. – 644 p.

Голодомор. - С. 233.

•

958. Михайлюк К. Пекло // Визвол. шлях. – 1970. – Кн. 7-8. – С. 870-890.

- 959. Млаковий М. Деякі зауваження до нарису "Реставратори голубих мрій" // Визвол. шлях. 1970. Кн. 4. С. 507-509.
- 960. Полонська-Василенко Н. Зінаїда Тулуб у моїх спогадах // Наше життя. 1970. Ч. 3. С. 7-8.
 - 961. Чужинці про Україну // Календар "Слово" на Божий 1970 р. С. 45-50.

962. Україна: Енциклопедія для молоді / Гол. ред. Л. Івченко-Коваленко. — Баунд Брук, Н.Дж.: Об-ня Укр. правосл. сестрицтв у США, 1971. — 271 с.: ілюстр. Голодомор. — С. 81, 216-218.

•

963. І.К. Історія України: Короткий огляд. — Нью-Йорк: Вид. Шкільної ради УККА, 1971. — 63 с.

Голодомор. - С. 58.

964. Рахманний Р. Не словом єдиним: Діалог / 3 передм. М. Антоновича. – Вінніпет, 1971.

Голодомор. - С. 65-66.

•

- 965. Геродот Д. 3 берегів Дністра: Голод на Україні 1933 р. // Тризуб. 1971. Ч. 65. С. 18-24; 1972. Ч. 66. С. 20-21.
- 966. Масляник О. Голод як стандартна зброя московсько-більшовицької політики // Альм. "Гомону України" на рік 1971. С. 86-100.
- 967. Нагірняк І. Не забуваймо страшну трагедію Великого голоду в Україні 1932-33 рр. // Укр. козацтво. 1971. Ч. 2. С. 27-30.
- 968. Симоненко В. Щоденник: Окрайці думок // Визвол. шлях. 1971. Кн. 6. С. 689-696.

Голодомор. - С. 691.

•

969. Килсус Л. Письмо в редакцию: Почему мы стали сепаратистами // Новое рус. слово. — 1971. — 13 июня.

- 970. Лобода Ф. Колективізація та штучний голод в Україні в оцінці Енциклопедії українознавства: Крит. спостереження // Канад. фармер. 1971. 23, 30 серп.; 6, 13, 20, 27 верес.
- 971. Наумович С. Поляк про голод в Україні // Гомін України. 1971. Ч. 39. С. 2-7.

972. Кошелівець І. Микола Скрипник. – Мюнхен: Сучасність, 1972. – 343 с.: портр.*

Te саме. - К., 1993. - 208 с. - (Спецвип. журн. "Дніпро").

973. Стадник П. Правда про совєтську владу в Україні. – Нью-Йорк: Накладом авт., 1972. – 249 с.: ілюстр.

Голодомор. – С. 94-136.

974. Muggeridge M. Chronicles of Wasted Time. Part 1. The Green Stick. – London: Collins, 1972. – 284 p.

Голодомор. - С. 256-258.

Hunter I. Malcolm Muggeridge: A Life. – Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1980. – 270 p.

Голодомор. - С. 256-258.

Маггерідж М. Літопис змарнованого часу // Наша мета. — 1985. — 15-22 берез. Зеленко К. Малкольм Маггерідж — людина мужньої чесності // Укр. світ. — 1993. — Ч. 3-12. — С. 58: фотогр.

975. On the 40th Anniversary of the Famine / The Assoc. for the Liberation of Ukraine. – Toronto: Mission Ukraine, 1972.*

•

- 976. В 40-річчя голодомору / Гол. управа СВУ // Місія України. 1972. Ч. 1. С. 1-2: ілюстр.
- 977. Косаренко-Косаревич В. Англомовна "Енциклопедія українознавства" протиукраїнський твір // Місія України. 1972. Ч. 1. С. 17-22.

Фальсифікація числа жертв голодоморів. - С. 21-22.

- 978. Кузнецов А. Зміни в СССР ілюзії // Мета. 1972. Ч. 5. С. 6.
- 979. Левченко К. Походження московського большевизму і справжні причини голоду в 1932-33 роках // Визвол. шлях. 1972. Кн. 12. С. 1295-1304; 1973. Кн. 1-2. С. 19-39; Кн. 3. С. 202-219; Кн. 4-5. С. 358-370; Кн. 6. С. 547-554; Кн. 9. С. 921-928; Кн. 10. С. 1065-1073.

980. Тарасенко П. Протиукраїнська "Енциклопедія українознавства": [Дискусія про кількість жертв голодомору] // Місія України. — 1972. — Ч. 1. — С. 13-16.

- 981. Збірник про голод в Україні: [Австралія] // Свобода. 1972. 15 груд.
- 982. Плачинда С. Битва за хліб // Літ. Україна. 1972. 18 серп.
- 983. Симпозіум про народовбивство і русифікацію неросійських народів // Канад. фармер. 1972. 11 верес.

1973

- 984. Плющ В. Боротьба за українську державу під совєтською владою: Підпільні укр. організації в Україні у 1920-1941 роках: Розгром укр. еліти й укр. селянства. Лондон: Укр. вид. спілка, 1973. 123 с.*
- 985. For this Was I Born... / Ed. by Y.R. Shymko. Toronto: Ukrainica Research Inst., 1973. 188 p.: ill.*
 - 986. Kochno V. Red Famine in Ukraine in 1933. Washington, D.C., 1973.*
- 987. Mournful Commemoration of the 40th Anniversary of the Man-Made Famine in Ukraine (1932-1933). 1973. [1] p.
- 988. Pliushch V. Genocide of the Ukrainian People: The Artificial Famine in the Years 1932-1933. München: Ukr. Inst. für Bildungspolitik, 1973. 29 p.: ill.

Те саме нім. мовою. – 40 s.: ill. – Під заголовком: Mord am ukrainischen Volk: Kunstliche Hundersnot in den Jahren 1932-1933.

•

- 989. Протест українських соціалістичних партій проти московської політики голоду в Україні 1933 року // Ісаакові Мазепі на вічну пам'ять. Мюнхен; Лондон, [1973]. С. 178-181.
- 990. Веснянський 3. У сорокаліття голоду і Симон Петлюра // Тризуб. 1973. Ч. 71. С. 3-7.
 - 991. Вовчук І. Вчора і нині // Визвол. шлях. 1973. Кн. 9. С. 915-920.
- 992. Горянський В. В сорокаліття голоду в Україні: (Пам'яті 7 млн українців, замучених комуніст. голодом у 1932-1933 рр.) // Укр. Православний календар на 1973 р. 1972. С. 93-96.

- 993. Гришко В. Голод на Україні // Календар "Слово" на ювіл. 1973 р. С. 58-60.
- 994. Давиденко В. Коли Україна вмирала з голоду // Крилаті. 1973. Ч. 5. С. 15: ілюстр.
- 995. Давиденко В. Працюймо і вірмо в наш народ // Вісн. ООЧСУ. 1973. Ч. 6. С. 12-14, 18-21.
- 996. Давиденко В. Сорокаріччя великого голодомору 1932-1933 р. // Альм. УНС на рік 1973. С. 95-112: ілюстр.
- 997. Довгаль С. Слово Голови УН Ради з нагоди 25-ліття УН Ради і 40-ліття голоду // Мета. 1973. Ч. 8. С. 4.
 - 998. €.В. Рік 1933 // Жіноч. світ. 1973. Ч. 5.
 - 999. Ільченко В. Голод злочин Москви // Крилаті. 1973. Ч. 3. С. 16.
- 1000. Кібець Н. Чи пам'ятаєте ви голод 1932-1933 pp. в Україні? // Промінь. 1973. Ч. 6-7. С. 7-8, 12.
- 1001. Климкович С. У сорокаріччя голоду в Україні: (Доп., Едмонтон, 25 берез. 1973 р.) // Жіноч. світ. 1973. Ч. 6. С. 3-6; Укр. вісті. 10 трав.
- 1002. Кордуба Ф. Фікціофіксація історії СССР // Самост. Україна. 1973. Ч. 3-4. С. 35-39.
- 1003. Корольова В. Страшна історія // Світло. 1973. Черв.; Тризуб. Ч. 70. С. 22-23; Новое рус. слово. 9 лют. Рос. мовою.
 - 1004. Назарко І.О. Великий голод в Україні // Світло. 1973. Черв. С. 221-222.
- 1005. Петренко Н. Спогади про страшні часи: (3 пережитого в дитинстві) // Молода Україна. 1973. Ч. 210. С. 8-9.
- 1006. Пишкало I. Голод на Україні діло рук антихриста // Нові дні. 1973. Ч. 284. С. 30.
- 1007. Плічковський Н. Жах!...: (Спогад в 40-річчя голоду в Україні) // Укр. козацтво. 1973. Ч. 2. С. 39-43: портр.
 - 1008. Плющ Л.І. Прийде кара за насильство // Мета. 1973. Ч. 1-2. С. 2.

- 1009. Половецький П. Нерозв'язана проблема 1933-го року: (Рефлексії від пленарної конф. УВАН з нагоди 40-річчя голодової облоги України) // Вісн. ООЧСУ. 1973. Ч. 7-8. С. 19-21.
 - 1010. Роковини голоду // Наше життя. 1973. Ч. 3. С. 2-3.
- 1011. Савченко П. Хрущов про голодомор // Місія України. 1973. Ч. 1. С. 7-8.
- 1012. 40-і роковини голодового мучеництва України // Календар "Рідна нива" на 1973 р. С. 75.
 - 1013. Степовий К. В пам'ять жертв голоду // Мета. 1973. Ч. 8.
 - 1014. Травневе // Наше життя. 1973. Ч. 5. С. 1.
 - 1015. Трагічна річниця // Самост. Україна. 1973. Ч. 3-4. С. 1-3.
 - 1016. Трагічні роковини // Наш світ. 1973. Ч. 2.
- 1017. Трихрест М. Голодове народовбивство як чинник політики московського червоного фашизму // Вісник. 1973. Ч. 4. С. 9-12; Канад. фармер. 2 квіт. С. 1-2.
- 1018. Трихрест М. Хочеш мати ворога нагодуй його своїм хлібом // Вісник. 1973. Ч. 6. С. 22; Канад. фармер. 11 черв.
- 1019. У 40-річчя голоду в Україні // Молода Україна. 1973. Ч. 214. С. 16; Юнак. Ч. 3. С. 5.
- 1020. Ужва М. Найбільший злочин Москви: В 40-річчя голоду в Україні // Голос Лемківщини. 1973. Ч. 7.
- 1021. Pliushch V. Genocide of the Ukrainian People: Artificial Famine in the Year 1931-1933 // Ukr. Review. 1973. Vol. 20, N 2. P. 3-11; ABN Correspondence. Vol. 24, N 2. P. 21-27; Vol. 24, N 3. P. 29-35.
- 1022. Yawdas M. A Year of Horror Hunger Siege of Ukraine // Ukr. Review. 1973. Vol. 20, N 1. P. 3-5.
 - 1023. А. К-ий. Плакало небо // Кооп. думка. 1973. 7 груд.
- 1024. Амвросій, Митрополит. Заклик у день всенародної скорботи // Свобода. 1973. 24 трав.

- 1025. Без політичних комісарів // Укр. життя. 1973. 22 квіт.
- 1026. Боковський В. Московський імперіалізм СССР // Укр. думка. 1973. 5 квіт.
 - 1027. Бондарук I. В 40-ліття голоду в Україні // Наш клич. 1973. 22 берез.
 - 1028. Бондарук I. Чорне діло Кремля // Укр. думка. 1973. 22 берез.
- 1029. Бора Б. Голод: У 40-річчя голодової облоги України Москвою // Гомін України. 1973. 19 трав.; Укр. думка. 15 берез.
 - 1030. Букшована С. На злій дорозі // Новий шлях. 1973. 14-28 лип.
 - 1031. В 40-ліття страшного голоду в Україні // Хлібороб. 1973. 8 квіт.
- 1032. Веретено Ф.Т. Повірте мені: (В 40-річчя голоду в Україні) // Укр. думка. 1973. 5, 12, 19 квіт.; 10, 17 трав.
 - 1033. Вибілювання Сталіна // Вільне слово. 1973. 14 квіт.
- 1034. Гвоздик І.К. У сорокаліття найбільшого злочину Москви // Укр. думка. 1973. 22 берез.
- 1035. Гладилович А. Ерріо про свою поїздку по Україні в 1933 році // Гомін України. 1973. 12 трав., 2 черв.
 - 1036. Гудовський А. Третій семінар КУВПД // Укр. життя. 1973. 22 квіт.
 - 1037. Давиденко В. Мільйонери і "червона королева" // Свобода. 1973. 3 трав.
- 1038. Давиденко В. У 40-річчя Великого голоду // Гомін України. 1973. 24, 31 берез.
 - 1039. Делегація ОЖ ОЧСУ в Білому Домі // Гомін України. 1973. 19 трав.
- 1040. До 40-річчя голоду в Україні: (Світовий Конгрес Вільних Українців) // Новий шлях. 1973. 10 лют.
- 1041. Дорогі українці! Звернення з приводу голоду 1932-33 рр. // Хлібороб. 1973. 21 січ.
 - 1042. Заява в Конгресі про голод // Канад. фармер. 1973. 28 трав.

- 1043. Заява конгресмена Дервінського про голод в Україні // Свобода. 1973. 9 трав.
 - 1044. Злочин голоду // Свобода. 1973. 2 берез.
 - 1045. Зубков Н. Мы не должны забывать // Новое рус. слово. 1973. 13 сент.
 - 1046. І.В. Московський імперіалізм шаліє // Гомін України. 1973. 14 квіт.
 - 1047. І.Д. У справі 40-річчя голоду в Україні // Свобода. 1973. 27 січ.
 - 1048. Ікар. Ювілей і ювіляри // Свобода. 1973. 31 берез.
- 1049. Коваль Ф. Більшовики успадкували психічну недугу // Укр. думка. 1973. 19 квіт.
 - 1050. Коваль Ф. Злочин, вопіющий до неба // Укр. думка. 1973. 24 трав.
 - 1051. Костюк Г. Про убієнних // Свобода. 1973. 15 серп.; Укр. голос. 15 серп.
- 1052. Лавренко М. У сорокаліття голоду 1932-33 рр. // Укр. голос. 1973. 18 квіт. С. 8; 25 квіт. С. 8.
- 1053. Лавриченко Я. Не забуваймо нашої найбільшої національної трагедії // Наш клич. 1973. 15 берез.
- 1054. Липецький Ф. Причини голодової примари в СССР // Новий шлях. 1973. 2 черв.
 - 1055. Липецький Ф. Червона гідра // Новий шлях. 1973. 12 трав.
 - 1056. Лише в "ограді" церковній // Укр. голос. 1973. 4 квіт.
 - 1057. Ляшенко С. Про жахливий голод // Канад. фармер. 1973. 19 лют.
 - 1058. М.Б. 40-ліття голодової облоги України // Свобода. 1973. 29 черв.
- 1059. Максимець І. Наступ шовінізму на українське відродження // Вільне слово. 1973. 16 черв.
 - 1060. Марков Ю. Ресталинизация // Новое рус. слово. 1973. 4, 8 июня.
- 1061. Меморандум про штучний голод в Україні буде розповсюджений // Укр. голос. 1973. 18 лип.

- 1062. Мулик В. Найбільший злочин Москви в Україні // Укр. слово. 1973. 13, 20 трав.
- 1063. Мулик В. У 40-річчя найбільшого злочину // Укр. слово. 1973. 29 квіт., 6 трав.
 - 1064. Н.Н. Ім'я України в етері // Свобода. 1973. 2 черв.
- 1065. Наддніпрянка В.З. Щасливе дитинство // Укр. думка. 1973. 24 трав., 28 черв.
 - 1066. Нарада в справі 40-річчя голоду // Свобода. 1973. 30 берез.
 - 1067. Невідомий В. 1933 рік // Гомін України. 1973. 10 берез.
- 1068. Овечко І. Американський свідок про 1933-й // Канад. фармер. 1973. 9 квіт.
- 1069. Овечко І. Весняні роздуми про жорстоке минуле: (У 40-річчя 33-го) // Канад. фармер. 1973. 19 берез.
- 1070. Овечко I. На делікатну тему в роковини 33-го // Канад. фармер. 1973. 20 серп.
- 1071. Око. Плянований голод в Україні злочин Москви // Канад. фармер. 1973. 9 квіт. С. 8.
- 1072. Павлюк М. Мертві й ненароджені душі совєтських переписів // Укр. думка. 1973. 29 берез.
- 1073. Падучак С. Меморіял (Президія Секретаріяту СКВУ) // Укр. слово. 1973. 14 січ.
- 1074. Плугатар. До сорокаліття штучного голоду в Україні // Укр. думка. 1973. 15 берез.
 - 1075. Полтава Л. Будівничі нової Америки (1) // Свобода. 1973. 10 квіт.
- 1076. Рахманний Р. Знання фактів лік на ілюзії // Укр. голос. 1973. 21 лют.
- 1077. Робітничі заворушення на Радянській Україні // Новий шлях. 1973. 7 квіт.

- 1078. Роки великого народовбивства: 1932-33 // Укр. голос. 1973. 21 берез.
- 1079. Секретаріат Світового Конгресу Вільних Українців: В 40-ліття голоду в Україні // Наш клич. 1973. 8 лют.
 - 1080. Січинський І. Трагедія українських дітей // Укр. думка. 1973. 7 лип.
- 1081. Смерека В. У сорокові роковини голоду в Україні: Спомин-рефлексії // Новий шлях. 1973. 29 верес. С. 8; 6 жовт. С. 2.
- 1082. 40-ліття організованого голоду в Україні: (Секретаріат СКВУ) // Укр. слово. 1973. 14 січ. С. 3.
 - 1083. Сорокаріччя Великого Голоду 1932-33 р. // Вільне слово. 1973. 24 берез.
 - 1084. 40-річчя голоду // Канад. фармер. 1973. 2 лип.
- 1085. Степаненко М. Моральні елементи буття нації // Свобода. 1973. 6-8 черв.
 - 1086. Степовий К. Спомин очевидця // Свобода. 1973. 13 лип.
 - 1087. У 40-у річницю голодової облоги України // Гомін України. 1973. 12 трав.
- 1088. УККА вніс меморіал до Об'єднаних Націй в справі 40-ї річниці голоду та сучасних подій в Україні // Свобода. 1973. 13 черв.
 - 1089. Українська Голгофа // Вільне слово. 1973. 9 черв.
 - 1090. Феденко П. Поради тиранам-деспотам // Свобода. 1973. 26 черв.
 - 1091. Фостун С.М. У роковини великої трагедії // Укр. думка. 1973. 15 берез.
- 1092. Чинченко І.М. Деякі трагічні картини з 1933-клятого року // Вільне слово. 1973. 14 лип.; Новий шлях. 30 черв., 7 лип.; Укр. думка. 26 лип.
- 1093. Чинченко І.М. Інформація мусить бути достовірною // Новий шлях. 1973. 16 черв.
- 1094. Чорноморець П.К. Про трагедію голоду в Україні // Канад. фармер. 1973. 5 берез.
 - 1095. Юнкін Ю. Жахливий 1933-й // Наш клич. 1973. 5 квіт.

- 1096. 40th Anniversary of Famine // Svoboda. 1973. 10 Mar.
- 1097. R.Z. 40 Aniversario del Hambre Artificial en Ucrania, Provocado por el Comunismo Ruso // Nash Klych. 1973. 22 Mar.
 - 1098. Red Famine Victims // Svoboda. 1973. 26 Mar.
 - 1099. Yuzyk P. The Black Famine of Ukraine 1932-33 // Svoboda. 1973. 2 June.

- 1100. Каздоба К. Заметений шлях: Спогади про хресну дорогу розкуркулених. Мюнхен; Аделаїда, 1974. 367 с. (Ін-т літ. ім. Михайла Ореста).
 - Рец.: Плічковський Никодим, протопресвітер. Сл. п. Кузьма Прохорович Каздоба // Укр. вісті. 1984. 20, 27 трав. С. 3. Ростек Л. Лист до редакції // Укр. вісті. 1984. 20, 27 трав. С. 8.
- 1101. Медведев Р. К суду истории: Генезис и последствия сталинизма. New York, 1974. 566 с.

Адміністративні репресії та голод у селі в 1932-1933 рр. – С. 208-218.

- 1102. Веснянський 3. Наш прапор і окаянне півстоліття // Тризуб. 1974. Ч. 74. С. 7-8.
- 1103. Наддніпрянка. Буревій над Дніпром // Визвол. шлях. 1974. Кн. 2. С. 221-228; Кн. 3-4. С. 380-389; Кн. 5. С. 524-536; Кн. 6. С. 680-690.
- 1104. Петренко Н. Із спогадів про страшні часи // Новий обрій. 1974. Ч. 5. С. 247-252.
- 1105. Роки голодового народовбивства в Україні, 1932-1933 // Календаральм. "Укр. голосу" на рік 1974. С. 35-41.
- 1106. Сагайдак М. Етноцид українців в СССР // Укр. вісн. Париж, 1974. Ч. 7-8. С. 33-147; Рідна шк. 1983. Ч. 2.
- 1107. Чинченко І. Втрачене золото: (Торгсіни і голод) // Календар "Нового шляху" на 1974 р. С. 137-144.

1975

1108. Ляшенко С. Щоденник 1943-1957. – Ноттінгем, 1975.* Голодомор. – С. 213-248.

- 1109. Doroshenko D. A Survey of Ukrainian History / Ed., updated (1914-1975) and with an introd. by O.W. Gerus. Winnipeg: Trident Press Ltd, 1975. 873, [7] p.: ill.*
 - 1110. Nahayewsky I. History of Ukraine. Philadelphia: America, 1975. 368 р. Голодомор. С. 293-295: ill.

•

- 1111. Климишин М. Микола Лемик // Климишин М. В поході до волі: Спомини. Торонто, 1975. Ч. 1. С. 225-265.
- 1112. Lewis R.A., Howlan R.H., Clem R.S. The Growth and Redistribution of the Ukrainian Population of Russia and the USSR: 1897-1970 // Ukraine in the Seventies. Oakville, Ontario, 1975. P. 151-175.

•

- 1113. Інтерв'ю про голод в Україні на телевізії / Інтерв'ю дали пастор В. Боровський і його син // Єванг. ранок. 1975. Квіт.-трав. С. 2.
 - 1114. Хохітва Т. "Не піддався" // Молода Україна. 1975. Ч. 231. С. 6-7.

1976

- 1115. Кульчицький М. Совєтська імперія в'язниця націй і рас. Вашингтон, 1976.*
- 1116. Половецький П. Геєнна огненна та інші документальні праці до "Книги буття" українського народу. Маунт-Дейл; Нью-Йорк: Наша батьківщина, 1976. 248, 3 с.

Голодомор. - С. 131-134, 186-225, 246-248.

1117. Sahaydak M. Ethnocide of Ukrainians in the USSR: An Underground Journal from Soviet Ukraine, Spring 1974 / Introd. by R. Conquest; Transl. and ed. by O. Saciuk, B. Yasen. – Baltimore; Paris; Toronto: Smoloskyp Publishers, 1976. – 208 p.

Демографічні наслідки голодомору. — С. 39-121; Голодомор. — С. 45-47, 58-60.

- 1118. Кубійович В. Зміни національних відносин в Україні в 20 ст. // Матеріали Конгресу укр. вільної політ. думки. 1976. Сер. А, зб. 4. С. 9-20.
 - 1119. Солженіцин і дійсність // Молода Україна. 1976. Ч. 248. С. 10.

1120. Bociurkiw B.R. The Ukrainian Autocephalous Orthodox Church 1920-1930: A Case Study in Religious Modernization // Religion and Modernization in the Soviet Union. – Boulder, 1977. – P. 310-347.

- 1121. Крусь Г. Щоб не бачили очі... // Нові дні. 1977. Ч. 332. С. 6-8; Укр. вісті. 1982. 5 верес. С. 4.
- 1122. Maksudov S. Pertes subies par la population de l'URSS, 1918-1958 // Cahiers du monde russe et sovietique. 0 1977. Vol. 18, N 3. P. 223-265.

1978

1123. Гришко В.І. Український "Голокост", 1933. — Нью-Йорк; Торонто: ДОБРУС; СУЖЕРО, 1978. — 128 с. — Бібліогр.: с. 112-121.

[Рецензія] // Укр. вісті. — 1983. — 4 груд.; Нар. воля. — 1984. — 12 січ.; Укр. голос. — 12 берез.

Те саме англ. мовою / Ed. and transl. by M. Carynnyk. – Toronto: Bahriany Foundation; SUZHERO, DOBRUS, 1983. – VIII, 165 p. – Bibliogr.: p. 153-165. – Під заголовком: The Ukrainian Holocaust of 1933.

Рец.: Походження радянського геноциду і український голокост // Новий шлях. — 1983. — 20 серп. — С. 16.

З'явилась англомовна книжка Василя Гришка "Український голокост 1933" // Новий шлях. — 1984. — 21 січ. — С. 15.

1124. Клейнер І. Національні проблеми останньої імперії: Нац. питання в СССР очима рад. дисидентів. – Париж, 1978. – 406 с.

Голодомор. – С. 171-176.

1125. Копелев Л. И сотворил себе кумира. - Ann Arbor, 1978.*

Те саме англ. мовою / Transl. from the Rus. by G. Kern. – New York: Harper and Row, 1980. – XVI, 328 р. – Під заголовком: The Education of a True Believer.

Голодомор. – С. 248-249, 268-269.

Рец.: Гайвас Я. Упадок і відродження людини // Визвол. шлях. — 1985. — Кн. 8. — С. 916-928.

1126. Костюк Г. Окаянні роки: Від Лук'янівської тюрми до Воркутської трагедії: (1935-1940). — Торонто: Діялог, 1978. — 164 с.: фотогр. Голодомор. — С. 21-22.

- 1127. Білецький Р. Потягом по Україні: (1933 р., березень, з Києва до Донбасу) // Молода Україна. 1978. Ч. 269. С. 2-3.
 - 1128. Великий Голод в Україні 1932-1933 // Канад. Україна. 1978. Ч. 6. С. 3.
- 1129. Гришко В. 45-ліття Великої трагедії: (Урив. з кн. "Москва сльозам не вірить") // Молода Україна. 1978. Ч. 269. С. 2.
- 1130. Косенко Н. На Великдень 1932 року // Укр. козацтво. 1978. Ч. 3-4. С. 30-33.
- 1131. Рахманний Р. Останній рейс глухонімого поета: [Олекса Влизько] // Нові дні. 1978. Ч. 338. С.7-9.
 - 1132. "Серце Постишева" // Вісн. ООЧСУ. 1978. Ч. 2. С. 27.
- 1133. Степовий К. В річницю Великого голоду // Мета. 1978. Ч. 10. С. 3-5.
- 1134. Bolubash A. The Great Ukrainian Famine of 1932-1933 as an Instrument of Russian Nationalities Policy // Ukr. Review. 1978. Vol. 26, N 4. P. 11-23; 1979. Vol. 27, N 1. P. 31-59.
- 1135. Yaremovich A. Collectivization through Famine // Ukr. Quarterly. 1978. Vol. 34, N 4. P. 349-362.

1136. Капуста Ф. Колоніальне вбивство, 1932-1933 рр. // Гомін України. – 1978. – Ч. 49. – С. 10.

1979

1137. Майстренко I. Історія Комуністичної партії України. — Б.м.: Сучасність, 1979. — 259 с.

Голодомор. – С. 146-149.

1138. Пастернак Є. Україна під большевиками: (1919-1939): (Спроба іст. студії). – Торонто: Євшан-зілля, 1979. – 314 с.

Голодомор. – С. 168-205.

1139. Karcz J.F. The Economics of Communist Agriculture: Selected Papers / Ed. and with introd. essay by A.W. Wright. – Bloomington, Ind.: Intern. Development Inst., 1979. – IX, 494 p.: ill.*

1140. Plyushch L. History's Carnival: A Dissident's Autobiography. – New York; London: Harcourt Brace Jovanovich, 1979. – 429 p.

Голодомор. - С. 40-42, 85, 175, 205, 298, 381.

Те саме укр. мовою / 3 дод. Т. Житнікової-Плющ; Ред., вступ і пер. М. Царинника. – Мюнхен: Сучасність, 1980. – 372 с. – Під заголовком: У карнавалі історії. Голодомор. – С. 52-53, 93, 174, 201, 298.

•

1141. Мороз Г. Діяльність Союзу українців, жертв російського комуністичного терору: [СУЖЕРО] // 50-ліття Української православної катедральної громади св. Володимира в Торонто: 1926-1976. – Торонто, 1979. – С. 307-310: ілюстр.

•

- 1142. Біляїв В. Панорама українського голокосту: (Доп., 22 жовт. 1978, Баунд Брук, США) // Наші позиції. 1979. Ч. 14. С. 23-30.
- 1143. Голод в Україні й діти // Наша дорога. 1979. Ч. 4. С. 4-5. (Укр. рік дитини).
 - 1144. Підкова С. Тихий Корінець // Молода Україна. 1979. Ч. 274. С. 4-5.
- 1145. Тарнавський О. Трагічний 1933 рік: (Із слова на літ. вечорі, присвяченому М. Хвильовому, Нью-Йорк) // Нові дні. 1979. Ч. 351. С. 14.
- 1146. Bociurkiw B.R. Ukrainization Movements Within the Russian Orthodox Church, and the Ukrainian Autocephalous Orthodox Church // Harvard Ukr. Studies. 1979-1980. Vol. 3-4. P. 92-111.

•

- 1147. Замученим дітям: (Голод 1921-1933-1946) // Новий шлях. 1979. 26 трав. С. 4.
 - 1148. Микола Лемик: [Фотогр.] // Гомін України. 1979. 31 січ. С. 16.
- 1149. Сулима М. Державний терор на службі російської імперії // Новий шлях. 1979. 26 трав. С. 1, 11.

1980

- 1150. Сірик Г. Під сонцем обездолених. Торонто: Накладом авт., 1980-1988.
 - Ч. 2: Трагедія моєї родини. 287 с.
 - Ч. 3: Сирітськими стежками. 230 с.

Рец.: Липенський Л. Трагедія не тільки родини // Укр. думка. — 1982. — 29 лип. — С. 2.

Галан А. Новітня історія України: На прикладі однієї сім'ї // Новий шлях. — 1983. — 12 листоп. — С. 2.

Макар В. // Гомін України. — 1983. — 7 верес. — C. 3, 13.

Славутич Я. Свідчення сучасника українського голокосту: (Спогади Грицька Сірика) // Укр. голос. — 1985. — 3 черв. — С. 12.

Качуровський І. Монографія про українське село: ("Під сонцем обездолених" та "Факти й події" Г. Сірика) // Визвол. шлях. — 1988. — Ч. 5. — С. 603-610; Ч. 6. — С.735-740.

Хроніст. Спогади про трагічні часи // Наш голос. — 1992. — Т. 24, Ч. 1-2. — С. 4-6.

- 1151. Тесля І., Тютько Е. Історичний атлас України / Зред. Л. Винар; Укр. іст. т-во. Монреаль; Нью-Йорк; Мюнхен, 1980. 190 с. Голодомор. С. 154.
- 1152. Borus J. The Sovietization of Ukraine 1917-1923: The Communist Doctrine and Practice of National Self-Determination. Edmonton: Canad. Inst. of Ukr. Studies, 1980.*
- 1153. Davies R.W. The Socialist Offensive. Vol. 1. The Collectivization of Soviet Agriculture, 1929-1930. London: Macmillan, 1980. XXI, 491 p. Bibliogr.: p. 455-465.*
 - 1154. Fedynsky A. The Politics of Graine. Baltimore: Smoloskyp, 1980.*
- 1155. Grigorenko P.G. Memoires / Trad. du russe par Denis Authier. Paris: Pierr Grazimis Presses de la Renaissance, 1980.

Рец.: Трач Р. "Мемуари" Петра Григоренка у французькій мові // Вільне слово. – 1980. – 6 груд. – С. 6; Укр. голос. – 1981. – Ч. 1.

Те саме англ. мовою / Transl. by P. Whitney. – New York; London: W.W. Norton and Co, 1982.-462 p.

Голодомор. – С. 42-44.

Рец.: Dunlop J. // Times Literary Supplement. — 1983. — 23 July; Новий шлях. — 1984. — 11 лют. — С. 8. — Укр. мовою.

Те саме укр. мовою / Пер. з рос. Д. Кислиці. – Детройт: Вид. "Укр. вісті", 1984. – 751 с.: портр. – Під заголовком: Спогади.

Голодомор. – С. 120-122.

1156. Havryliv L. What Caused the 1932-34 Famine in Soviet Ukraine? – Sydney: Ukr.-Austral. Graduate Assoc., 1980. – 10 p.*

- 1157. Прокоп М. Про Воркуту, голод та проблеми самооборони народу // Сучасність. 1980. Ч. 3. С. 48-56.
- 1158. Krawchenko B. The Impact of Industrialization on the Social Structure of Ukraine // Canad. Slavonic Papers. 1980. Vol. 22, N 3. P. 338-357. Голодомор. С. 350.

1159. Григоренко П. В подполье можно встретить только крыс... – Нью-Йорк: Детинец, 1981. – 844 с.: иллюстр.

Голодомор. - С. 126-128.

Рец.: Колісник Р. П. Григоренко: "Не можна вбити живу людську душу" // Вісті комбатанта. – 1981. – Ч. 5-6. – С. 39-41.

1160. Antonov-Ovseyenko A. The Time of Stalin: Portrait of a Tyranny / Transl. from the Rus. by G. Saunders with an introd. by S.F. Cohen. – New York: Harper and Row, Publishers, 1981. – 374 p.

Голодомор. - С. 56, 64-67, 207-208, 213, 307.

•

- 1161. Державний Центр УНР в екзилі // Бюл. Укр. інформ. бюро. 1981. Груд.
- 1162. Павлюк М. Терор комуністичної Москви: (Іст. огляд) // Визвол. шлях. 1981. Кн. 10. С. 1169-1179.
- 1163. Процюк С. Золота доба української демографії // Сучасність. 1981. Ч. 12. С. 41-59.
- 1164. Шульга М. Большевизм і московський народ: [Зокрема, про голодомор та його передумови] // Визвол. шлях. 1981. Кн. 4. С. 418-429.
- 1165. Kapusta F. The Early Holocaust in Europe: Collectivization and Man-made famine in Ukraine, 1932-1933 // Ukr. Quarterly. 1981. Vol. 37, N 4. P. 369-382.

.

- 1166. Колишні вояки і український Гарвард: [Про збір коштів на видання книжок про голодомор] // Новий шлях. 1981. 31 січ. С. 9.
- 1167. (МА). Свідчать про голод 1933 року в Україні: [Бредфорд, Йоркшир, Велика Британія] // Укр. голос. 1981. 30 січ. С. 1, 9.

- 1168. Проф. Р.А. Конквест писатиме працю про голод // Гомін України. 1981. 3 черв. С. 7.
 - 1169. The 25th Anniversary of the White Book // Ukr. News. 1981. 1 Mar.

1170. Гірняк Й. Спомини / Упоряд. Б. Бойчук. – Нью-Йорк: Сучасність, 1982. – 485, [2] с.: ілюстр.

Голодомор. - С. 354, 356, 358, 361, 363.

[Рецензія] // Journal of Ukr. Studies. — 1983. — Vol. 8, N 1. — P. 90-92.

- 1171. Козлов В.И. Национальности СССР: Этнодемогр. обзор. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Финансы и статистика, 1982. 303 с.: иллюстр. Згадка про "неврожай" 1932 р. в Україні. С. 166.
 - 1172. Мовчан Ю. Незабутнє і непрощене. Буенос-Айрес, 1982. 187 с. Голодомор. С. 139-141.
 - Рец.: Юриняк А. Від журналізму до письменства: (Про кн. Ю. Мовчана "Незабутнє і непрощене") // Укр. вісті. 1983. 20 берез. С. 4.

Радіон С. Про Юліяна Мовчана: (До 70-ліття життя і 56-ліття праці пером) // Свобода. — 1983. — 16 лют. — С. 2.

Радіон С. Докторові Мовчанові сповнилось 75 років // Визвол. шлях. — 1988. — Ч. 8. — С. 1000-1003.

- 1173. Kot-Samp L. The Artificial Famine 1932-1982 = Штучний голод. [South Bound Brook, N.J.]: Ukr. Affaires Comm.; Ukr. Orthodox League of the U.S.A., 1982. 9 р. Англ. та укр. мовами.
- 1174. Szporluk R. Ukraine: A Brief History / Ed. V. Kolodchin. Detroit: Ukr. Festival Comm., 1982. 162 p.

Голодомор. - С. 78-79.

1175. Світлична Н. Єретик Олекса Тихий // Тихий О. Роздуми: Зб. ст., док., спогадів. – Балтімор; Торонто, 1982. – С. 71-72.

1176. Тихий О. Останнє слово Тихого Олекси Івановича // Тихий О. Роздуми: 36. ст., док., спогадів. – Балтімор; Торонто, 1982. – С. 41-42.

1177. Бердник О. "Терновий вінець України": (Росії минулій, сучасній, грядущій – відкрите послання) // Украпрес. – 1982. – Ч. 2. – С. 4-5.

- 1178. Боровський В. Наша відповідальність за долю нашого народу: (З проповіді пастора В. Боровського на останньому Соборі УЄО) // Єванг. ранок. 1982. Ч. 1196-1198. С. 3-6.
- 1179. Букшована С. Народ ніколи того не забуде // Мета. 1982. Ч. 4. С. 6.
- 1180. В 50-ліття всенаціональної трагедіїї голоду в Україні // Бюл. Об-ня Прихильників ДЦ УНР в Америці. 1982. Ч. 4. С. 1-2; Мета. Ч. 3. С. 5.
- 1181. Вірний-Француженко М. Химерність долі // Молода Україна. 1982. Верес. С. 7-11.
- 1182. Воропай О. Живемо в Англії: (Урив. зі щоденника за 1973 рік): [Є згадки про голодомор] // Визвол. шлях. 1982. Кн. 12. С. 1509-1524.
- 1183. Доповіді про лінгвіцид і голокост в Україні: [1-а Світова конф. з проблем геноциду і голокосту, Тель-Авів, 20-22 черв. 1982 р.] // Мета. 1982. Ч. 8. С. 5.
- 1184. Дражевська Л. Діти 1933 голод: (До 50-річчя голодової облоги України) // Альм. УНС на рік 1982. С. 125-128: ілюстр.; Рідна шк. 1983. Ч. 2.
 - 1185. Івахів І. Книжка про голод // Анабазис. 1982. Ч. 4. С. 33.
 - 1186. Івахів І. Читав я... // Анабазис. 1982. Ч. 2. С. 41.
- 1187. Із засідання Головної Управи Об'єднання Прихильників Державного Центру УНР в Америці, Філадельфія: [Зокрема, обговорювалися питання про голодомор] // Бюл. Об-ня Прихильників ДЦ УНР в Америці. 1982. Ч. 4. С. 7.
- 1188. Кібець Н. Згадуючи страшне минуле... // Альм. УНС на рік 1982. С. 129-131.
- 1189. Кремінярівська М. Вівці, вовки і люди // Анабазис. 1982. Ч. 2. С. 33-36.
 - 1190. Кремінярівська М. Етап: Хроніка // Анабазис. 1982. Ч. 4. С. 23-31.
- 1191. Максудов С., Мейс Дж. Втрати населення України за часів Великого голоду // Нові дні. 1982. Ч. 9. С. 11-13; Укр. вісті. 4 квіт. С. 3-5.
- 1192. Максудов С. Потери населения СССР в 1930-38 гг. // СССР: Внутренние противоречия. 1982. Вып. 5.

- 1193. Мейс Дж. Украинская национальная проблема и ее решение Сталиным // СССР: Внутренние противоречия. 1982. Вып. 6. С. 41-86.
- 1194. Олійник І.М. Українці в російських спецпереселенських таборах за Уралом // Альм. "Гомону України" на 1982 р. С. 111-130.
- 1195. Остап'юк Б. Жнива на тернопільських полях: (Порівняння з жнивами в 1932-1933 рр.) // Альм. УНС на рік 1982. С. 132-134.
- 1196. Питляр О. Відгомін голоду 1932-33 років за кордоном // Бюл. Об-ня Прихильників ДЦ УНР в Америці. 1982. Ч. 4. С. 6; Мета. 1983. Ч. 9. С. 3.
- 1197. Підгайний О. Про голод 33-го року "без емоцій"? // Анабазис. 1982. Ч. 3. С. 19-21.
- 1198. Президія Світового Об'єднання Прихильників ДЦ УНР в Канаді: В п'ятдесятиліття Всенаціональної трагедії Голоду в Україні // Мета. 1982. Ч. 3. С. 5.
- 1199. Сагайдак I. Згадаймо жахливий 1933-й // Бюл. Об-ня Прихильників ДЦ УНР в Америці. 1982. Ч. 4. С. 4-5.
- 1200. Світове Об'єднання Прихильників ДЦ УНР в екзилі. Президія, березень 1982: (В справі відзначення 50-річчя голоду 1932-33 рр. в Україні) // Мета. 1982. Ч. 4. С. 5. [Обіжник; Ч. 1/82].
- 1201. Степовий К. Село на Україні в 1933 році // Бюл. Об-ня Прихильників ДЦ УНР в Америці. 1982. Ч. 4. С. 2-5; Мета. 1983. Ч. 4. С. 2-4; Ч. 5. С. 5.
- 1202. Строката Н. Текст свідчень Н. Строкатої // Украпрес. 1982. Ч. 6. С. 4-5.
- 1203. Фесенко-Ковальська Ж. Про голод 33-го року в містах України // Анабазис. 1982. Ч. 3. С. 21.
- 1204. Чинченко І. Трагедія дітей в Україні в проклятих роках 1932-33: (Конотоп, Кіровоград) // Мета. 1982. Ч. 2. С. 7; Жіноч. світ. 1983. Ч. 11-12. С. 21.
- 1205. Feshbach M. The Soviet Union, Population Trends and Dilemmas // Population bulletin. 1982. Vol. 37, N 3. P. 1-44.
- 1206. Fiftieth Anniversary of the Famine Holocaust in Ukraine // Ukr. Quarterly. 1982. Vol. 38, N 1. P. 5-14.

- 1207. Hieb J. My Return to Russia // Journal of the Amer. Hist. Society of Germans from Russia. 1982. Vol. 5, N 2. P. 5-9; N 3. P. 16-20.
 - 1208. Kalynyk O. The Famine // Ukr. Quarterly. 1982. Vol. 38, N 2. P. 141-150.
- 1209. Kravchenko B. The Great Famine of 1932-33 in the Soviet Ukraine // One World. 1982.
- 1210. Mace J. Politics and History of Soviet Ukraine, 1921-1933 // Nationalities Papers. 1982. Vol. 10. P. 157-179.
- 1211. Mace J. Why did the Famine Happen? // Ukr. Review. 1982. Vol. 30, N 1. P. 47-49.
- 1212. Sawka J. American Psychiatrist: Fifteen Million died in the Thirties' Famine // Ukr. Quarterly. 1982. Vol. 38, N 1. P. 61-67.
- 1213. Алексєєва Л. В обороні української мови // Укр. голос. 1982. 29 листоп.
- 1214. Алексєєва Л. Русифікація, а не совєтизація // Укр. думка. 1982. 18 листоп. С. 4.
- 1215. Американська газета порівнює ситуацію Афганістану до голоду в Україні в 1933-34 рр. // Америка. 1982. 27 черв. С. 1.
- 1216. Байдужість до українського "голокосту" // Укр. голос. 1982. 26 трав. С. 4.
 - 1217. Бендер В. Винуватці шукають винних // Укр. голос. 1982. 22 листоп.
 - 1218. Веретено Ф. [3 листів до редакції] // Америка. 1982. 17 груд.
- 1219. Відгомін голоду за кордоном. 1933-1934 // Вільна думка. 1982. 18-25 квіт. С. 4.
- 1220. Вожаківський С. До "Національної трибуни" в Нью-Йорку // Нац. трибуна. 1982. 2 груд. С. 4.
- 1221. Вожаківський С. Скільки концтаборів у червоно-московській імперії // Нац. трибуна. 1982. 28 листоп. С. 4.

- 1222. Втрати українського населення в роках Великого Голоду // Укр. думка. 1982. 8 лип. С. 5; Укр. вісті. 4 квіт.
- 1223. Гаран Є. Про голод: (Замість рецензії): [В Монреал. ун-ті вийшла англ. мовою магістерська праця М. Чиж] // Вільна думка. 1982. 23 серп. С. 5, 6.
- 1224. Глазков В. Голод тридцатых годов в СССР: (Кубань и Дон) // Новое рус. слово. 1982. 24, 26 дек.; Свобода. 1983. 25-27 серп. С. 2. Укр. мовою.
- 1225. Голод 1933 наслідок політичного рішення // Нар. воля. 1982. Ч. 38. С. 1.
- 1226. Гребінник І. Тернистими шляхами // Укр. вісті. 1982. 11, 18 лип.; 1, 8 серп. С. 3.
 - 1227. Григоренко виступив у ЗСА // Укр. вісті. 1982. Ч. 49. С. 3.
- 1228. Д-ць. Улита: (Спогад-хроніка з часів голоду 1933 року) // Укр. вісті. 1982. 17 жовт. С. 4.
- 1229. Диявольський плян російського шовінізму // Вільна думка. 1982. 12-19 верес. С. 7.
- 1230. Дійсний кошт сталінської колективізації // Новий шлях. 1982. 13 лют. С. 8.
- 1231. Доповіді про лінгвіцид і голод в Україні: [Виступи Я. Рудницького, Дж. Мейса на 1-й Світ. конф. з проблем геноциду і голокосту 1932-1933 рр., 20-22 черв. 1982 р., Тель-Авів] // Вільна думка. 1982. 15-22 квіт. С. 5.
- 1232. Доповідь про голод: [Доп. Ф. Капусти, Нью-Йорк] // Свобода. 1982. 2 листоп. С. 1.
- 1233. За виразні позиції в українському громадському житті // Нац. трибуна. 1982. 12 груд. С. 1.
 - 1234. І.К. Україніка у британській пресі // Укр. думка. 1982. 2 груд. С. б.
- 1235. Ізвицький Р. Дайте мені свободу, або дайте мені смерть // Новий шлях. 1982. 22 трав.
 - 1236. Кедрин I. Виявлення правди про злочин // Свобода. 1982. 26 берез.
- 1237. Комісія українського голокосту при УККА // Укр. думка. 1982. 4 берез. С. 5.

- 1238. Крусь Г. На роздорожжі: (Розкуркулення і голод 1932-33 рр. в Україні) // Укр. вісті. 1982. 7 листоп. С. 4.
 - 1239. Кузів І. 3 діяльности HTШ в Канаді // Укр. голос. 1982. 15 листоп.
 - 1240. Куленко О. Незабутнє і непрощене // Укр. вісті. 1982. 17 жовт. С. 4.
- 1241. Л.К. Жахливий український голокост: Большевицька Москва знищила голодом 7 млн селян // Гомін України. 1982. 1 верес. С. 9.
- 1242. Липенський Л. До справи доказів голоду в Україні // Новий шлях. 1982. 30 січ. С. 5.
- 1243. Ляшенко С. Не смійтеся з трагедії народу України // Новий шлях. 1982. 26 черв. С. 14.
 - 1244. М.О. У справі голоду в Україні // Новий шлях. 1982. 15 трав. С. 6.
- 1245. Максудов С. Проект опиту колишніх мешканців України та сусідніх територій // Свобода. 1982. 10 квіт.
 - 1246. Масовий терор // Укр. вісті. 1982. 9 черв. С. 4-5.
- 1247. Маціївський О. Коляда для голодуючих в Україні 1933 року // Новий шлях. 1982. 25-31 груд. С. 2-9.
- 1248. Мейс Дж. Доповідь про Великий Голод // Гомін України. 1982. 19 трав. С. 3-6; Свобода. 30 квіт. С. 1-3.
- 1249. Мейс Дж. Міжнародна конференція присвячена народовбивству // Новий шлях. 1982. 14 серп. С. 11; Укр. вісті. 1 серп. С. 1.
- 1250. Мейс Дж. Про історичну правду України: Дослідж. втрат населення України і Півн. Кавказу під час голоду 1933 року // Вільне слово. 1982. 1 трав. С. 7; Новий шлях. 24 квіт. С. 4.
- 1251. Мейс Дж. Український голод 1933 року: (Доп. 13 груд. 1981 р.) // Новий шлях. 1982. 2, 9 січ. С. 2.
- 1252. Нагорний Ю. Відкритий лист до п. Авізова // Укр. вісті. 1982. 28 лют. С. 1-2.
- 1253. Ніна Строката-Караванська виступила в Конгресі ЗСА // Укр. думка. 1982. 15 лип. С. 7.

- 1254. П. М-ко. Про докази голоду в Україні // Новий шлях. 1982. 20 лют. С. 5.
- 1255. П. Ш-а. Не смійтеся з української короткозорости // Новий шлях. 1982. 17-24 лип. С. 12.
 - 1256. По широкому світі // Укр. вісті. 1982. 16 черв. С. 4-5.
- 1257. Полтава Л. Американський історик про національні "голокости" // Гомін України. 1982. 26 трав. С. 11; Укр. думка. 1 квіт. С. 5.
- 1258. Про голод 1933 р. в новій книжці Д. Альсопа // Укр. православ. слово. 1982. Ч. 5. С. 18; Укр. голос. 9 черв. С. 7.
- 1259. Про український голокост на конференції в Ізраїлі: (Доп. Дж. Мейса) // Новий шлях. 1982. 1-7 серп. С. 5; Укр. вісті. 4 лип.
- 1260. Реабілітують Сталіна: [У Рад. енцикл. словнику (1982) немає згадки про голодомор] // Гомін України. 1982. 1 груд.
- 1261. Рейган в обороні України // Свобода. 1982. 7 жовт.; Укр. голос. 25 жовт. С. 4.
 - 1262. Рихтицький Л. Ми і Росія // Шлях перемоги. 1982. 7 листоп. С. 1-3.
- 1263. Стодола К. Чи ми виконали наш обов'язок? До сумління СКВУ, КУК, церковних діячів, преси і до всіх людей доброї волі // Новий шлях. 1982. 30 жовт. С. 7.
- 1264. Стрійська Н. Свідок голодової облоги України // Гомін України. 1982. 14 лип.
- 1265. Сулима М. Найбільша національна катастрофа України // Новий шлях. 1982. 11 груд. С. 9; Укр. думка. 1983. 25 серп. С. 2.
- 1266. Сулимак Л. Вміти розуміти прочитане // Новий шлях. 1982. 17-24 лип. С. 12.
- 1267. Татомир О. Документуймо український голокост // Гомін України. 1982. 9 листоп. С. 9-10; Свобода. 17 серп. С. 2; Укр. думка. 17 берез. С. 1.
- 1268. Татомир О. Найбільший голокост // Новий шлях. 1982. 24 квіт; Свобода. 24 квіт.

- 1269. Татомир Я. В обороні доктора Дж. Мейса // Укр. голос. 1982. 26 трав. С. 3; Укр. вісті. 2 трав. С. 8.
- 1270. У Вашингтоні відзначили шестиріччя Української Гельсінкської групи // Новий шлях. 1982. 11 груд. С. 12.
- 1271. У 25-ліття ФКУ: [Проф. І. Шевченко про працю Р. Конквеста] // Новий шлях. 1982. 30 жовт. С. 2.
- 1272. У 50-річчя Всенаціональної трагедії голоду в Україні // Укр. думка. 1982. 13 трав. С. 2.
- 1273. УНІГУ розгортає акцію видань про голодовий голокост України // Укр. голос. 1982. 3 лют. С. 7.
- 1274. Хабурський О. Роковини голоду в Україні (Канада) // Наша мета. 1982. 24 листоп. С. 3; Новий шлях. 4 груд.
- 1275. Харків'янин. У 50-річчя штучного голоду на Україні // Укр. вісті. 1982. 3 жовт. С. 2.
- 1276. Хемич С. [Ювілейний дар Фондові кафедр українознавства] // Свобода. 1982. 27 лип. С. 24.
- 1277. Хижняк Ф. Совєтський Союз без маски: (Спогади спецпереселенця) // Укр. вісті. 1982. 26 верес. С. 4; 17 жовт. С. 4.
- 1278. Чемерис С. 55-а річниця колективізації в СССР // Гомін України. 1982. 11-18 серп. С. 11-15.
- 1279. Чемерис С. Річниця декрету про новітнє закріпачення // Укр. думка. 1982.-10 черв. С. 5.
- 1280. Чинченко І. Ерріо таки не бачив пухлих з голоду // Новий шлях. 1982. 10 лип. С. 4; Альм. УНС на рік 1983. С. 54-57.
- 1281. Чинченко І. Як большевики обманули Ерріо // Укр. думка. 1982. 26 серп.
 - 1282. Чорнобривець І. Страшна весна // Промінь. 1982. Верес.
- 1283. Широкозакроєна акція УККА проти голодової облоги: [Нью-Йорк] // Нац. трибуна. 1982. 21 листоп. С. 1.

- 1284. Штебень М. Пишіть свої спомини: (Лист) // Вільне слово. 1982. 12 черв.
- 1285. Яцик П. Спостереження на основі контролі діяльности Українського Гарварда // Новий шлях. 1982. 30 січ. С. 10.
 - 1286. Conquest R. Blood in Kremlin Walls // Daily Telegraph. 1982. 13 Nov.
 - 1287. Conquest R. Harvard project on the Famine of 1933 // America. 1982. 4 Oct.

- 1288. Боровський В. Під Покровом Всевишнього: Спомини. Атланта, 1983. 399 с.
 - Голодомор. С. 311-312, 326-334, 377-378.
 - Рец.: Появилися друком спомини пастора В. Боровського п.н. "Під Покровом Всевишнього: Спомини" // Укр. вісті. 1984. 12 лют. С. 1.
- 1289. Під світовий суд Росію за народовбивчий голод в Україні. 1933-1983: У 50-ту річницю знищення 7-8 мільйонів українців / Провід Орг. укр. націоналістів. 1983. 15 с.: ілюстр. (Становище ОУН).
 - 1290. Розпутько А. Мої спогади. Філадельфія: Украпрес, 1983.*
- 1291. Хвощовий М. 50-тиріччя трагічного голоду в Україні. Вінніпег, 1983. 15 с.*
 - 1292. Хейфец М. Українські силуети. [Мюнхен]: Сучасність, 1983. 287 с. Голодомор. С. 200.
- 1293. Ярмусь С. Голод в Україні (1932-33): Чому?: Спроба богосл. насвітлення цієї трагедії. Вінніпег: Вид. Консисторії УГП Церкви в Канаді, 1983. 38 с. Текст укр. (с. 3-20) і англ. (с. 21-38) мовами.
- 1294. Believe It or Not...: A Dialogue: Dedicated to the memory of the Seven Million Ukrainian Men, Women and Children Who Fell Victim to the Genocidal Famine Planned and Perpetrated by Stalin in Ukraine in 1932-33. Detroit: The Ukr. Community Comm., 1983. [12 p.]: ill.
- 1295. Dushnyck W. 50 Years Ago: The Famine Holocaust in Ukraine: Terror and Human Misery as Instruments of Sov. Rus. Imperialism / Forew. by D.G. Dalrymple. New York; Toronto: World Congr. of Free Ukrainians, 1983. 56 p.: ill. Bibliogr.: p. 54-55.
 - Рец.: Брошура СКВУ // Свобода. 1983. 4 трав. С. 1. Найновіше видання СКВУ // Вісн. СКВУ. — 1983. — Ч. 1. — С. 20. СКВУ видав обширну брошуру про голод // Свобода. — 1983. — 23 квіт. — С. 1, 3.

- 1296. Dyadkin I.G. Unnatural Deaths in the USSR, 1928-1954 / Transl. by T. Deruguine; Introd. by N. Eberstadt. New Brunswik, N.Y.: Transaction Books, 1983. VIII, 63 p.*
- 1297. Famine Ukraine 1933: Progr. of Conf. held at the Univ. of Quebec in Montreal, 25-26 Mar. 1983, and organized by Prof. Roman Serbyn.*
- 1298. The Great Famine in Ukraine: The Unknown Holocaust: In Solemn Observance of the 50th Anniversary of the Ukr. Famine of 1932-33 / Comp. and ed. by R. Hadzewycz, G.B. Zarycky, M. Kolomayets. Jersey City, N.J.: Ukr. Nat. Assoc. for the Nat. Comm. to Commemorate Genocide Victims in Ukraine 1932-33, 1983. 88 p.: ill.
 - Рец.: Dushnyck W., Roucek J.S. // Ukr. Quarterly. 1983. Vol. 39, N 2. P. 197-198. УНСоюз видав англомовну брошуру про голод // Свобода. — 1983. — 15 жовт. — С. 1.
- 1299. Joukovsky A. La Famine-Génocide de 1933 en Ukraine Soviétique / Préf. de I. Musoanowych. Paris: Com. Centr. des Organisations Ukr. en France, 1983. [21] p.*
- 1300. Mace J.E. Communism and the Dilemmas of National Liberation: Nat. Communism in Sov. Ukraine, 1918-1933. Cambridge, Mass.: Harvard Ukr. Research Inst., 1983. XIV, 334 p.: ill. Bibliogr.: p. 308-334.

Колективізація сільського господарства, голодомор. - С. 280-296.

Peц.: Zarycky G.B. Profile: James Mace, Junior Collaborator of Robert Conquest // Ukr. Weekly. — 1983. — 20 Mar. — Р. 9: portr.

Dushnyck W. // Ukr. Quarterly. - 1984. - Vol. 40, N 2. - P. 186-188.

Д-р Дж. Мейс викладатиме у Гарварді // Новий шлях. — 1984. — 21 січ. — С. 17. Тарнавський Б. Націонал-комунізм і передісторія жахіть голоду // Новий шлях. — 1984. — 23 черв. — С. 4; Америка. — 19 черв. — С. 2.

- 1301. Martchenko B., Woropay O. La famine-génocide en Ukraine: 1932-1933 / Préf. de G. Malaurie. Paris: Publ. de l'Est Europeen, 1983. 133 p., [12] p. de pl.: ill.
 - Рец.: Праця про голод-геноцид в Україні французькою мовою // Гомін України. 1983. 21 груд. С. 4.

Праця у французькій мові про голод-геноцид в Україні // Укр. думка. — 1983. — 3 листоп. — С. 2.

Французьке видання про голод // Шлях перемоги. — 1983. — 9 жовт. — С. 2; Гомін України. — 26 жовт. — С. 8.

Французькою мовою про 1933 рік // Нац. трибуна. — 1984. — 5 лют. — С. 2. La Vérité Caché // Le Quotidien de Paris. — 1984. — 25 nov. [Рецензія] // Lire Guide. — Oct.

1302. Oleskiw S. The Agony of a Nation: The Great Man-Made Famine in Ukraine, 1932-1933 / Forew. by M. Muggeridge. – London: Nat. Comm. to Commemorate the 50th Anniversary of the Artificial Famine in Ukraine 1932-1933, 1983. – 72 p.: ill., 2 m., portr. – Bibliogr.: p. 71-72.

Рец.: Вартісне англомовне видання про голод // Гомін України. — 1983. — 20 лип.; 17 серп.

Фостун С.М. Нова книжка про голод в Україні // Украпрес. — 1983. — Ч. 8. — С. 9; Укр. думка. — 16 черв. — С. 2.

1303. Tragic Anniversary: The Artificial Famine in Ukraine in 1932-1933 / Nat. Comm. to Commemorate the 50th Anniversary of the Artificial Famine in Ukraine in 1932-1933. – London: Ukrainian Publishers Ltd, 1983. – [4] p.: ill.

•

1304. Костюк Г. Криваві роки: (До історії голоду і терору в Україні) // Костюк Г. На магістралях доби. — Торонто; Балтімор, 1983. — С. 127-153.

Те саме // Сучасна Україна. - 1953. - Ч. 16-18.

Рец.: Про книгу Г. Костюка "На магістралях доби". – 1983. – 292 с. // Укр. вісті. – 1984. – 1 лип. – С. 5.

1305. Сенишин Г. Передмова // Сенишин Г. Бібліографія голоду в Україні 1932-1933. — Мюнхен, 1983. — С. 5-8.

1306. Українська реакція на голод на Україні 1933 року // Українська суспільно-політична думка в 20 столітті: Док. і матеріали. – [Мюнхен], 1983. – Т. 2, ч. 4: Міжвоєнний період. – С. 352-364.

1307. Kosyk W. Der Hunger-Genozid in der Ukraine 1932 bis 1933 // Jahrbuch der Ukrainekunde. – München, 1983. – S. 89-126.

1308. Wheatcroft S.G. Famines and Factors Affecting Mortality in the USSR: The Demografic Crises of 1918-1922 and 1930-1933 // Famine in History Newsletter: An Occasional Publication for Participants in the Session of Famine in History to be Held at the Eighth International History Congress. Budapest, 1982. – Budapest, 1983. – P. 1-30.

Реф.: Уиткрофт С.Г. Голод и другие факторы, влияющие на уровень смертности в СССР: Демогр. кризисы 1918-1922 и 1930-1933 гг. / Авт. реф. А.Д. Григорьев // Демографические процессы в СССР. 20-80-е гг.: (Соврем. зарубеж. историография). – М., 1991. – С. 49-59.

•

1309. Авторханов А. Людоедство в хлебной стране // Новый журн. – 1983. – Кн. 153. – С. 199-212.

1310. Американський журнал пише про Великий Голод // Украпрес. – 1983. – Ч. 8. – С. 6-7; Свобода. – 22 лип., 21 верес.

1311. Андерсон Дж. Стаття Дж. Андерсона і лист-вияснення УККА // Украпрес. — 1983. — Ч. 12. — С. 9.

- 1312. Атентат у більшовицькому консуляті у Львові // Визвол. шлях. 1983. Кн. 4. С. 410; Наш фронт. Ч. 8. С. 36.
- 1313. Б.Б. Б-о. Невдала спроба Москви в Канаді: (Рад. вист. в Монреалі заперечує голод в Україні) // Мета. 1983. Ч. 10. С. 11; Укр. голос. 17 жовт. С. 11.
- 1314. Бабицький В. 50-та річниця голоду 1932 і 1933 рр. в Україні // Мета. 1983. Ч. 9. С. 1-5.
 - 1315. Біляїв В. Москва винувата // Мета. 1983. Ч. 12; 1984. Ч. 1. С. 5.
 - 1316. Бойко Ф. Чорна весна 1933 року // Молода Україна. 1983. Ч. 321. С. 3.
- 1317. Боковський В. Трагедія нації // Визвол. шлях. 1983. Кн. 4. С. 387-398; Укр. думка. 23 черв.; 7, 21, 28 лип.
- 1318. Верига В. Про що не можна забути: У 50 річницю великого голоду в Україні 1932-1933 // Календар "Нового шляху" на 1983 р. С. 33-39.
- 1319. Виконуючий обов'язки Президента УККА таки договорився: [І. Білинський заперечує голод 1932-33 рр.] // Наш голос. 1983. Ч. 7. С. 131-132.
- 1320. Вірний М. П'ятдесятиріччя непростимого злочину // Молода Україна. 1983. Ч. 323. С. 1-9.
- 1321. Вірний М. Рай і пекло: (Спогад про інтернати) // Молода Україна. 1983. Ч. 321. С. 4-7.
- 1322. "Волл Стріт Джорнал" пише про голод в Україні: [Ст. А. Каратницького] // Наш голос. 1983. Ч. 8. С. 154-155.
- 1323. "Волл Стріт Джорнал" про голод в Україні // Украпрес. 1983. Ч. 8. С. 6; Америка. 12 лип.
- 1324. Волянська Л. ЕУ є золота сторінка в історії української нації: ["Енцикл. українознавства" про голод в Україні] // Украпрес. 1983. Ч. 8. С. 10; Свобода. 26 лип.
- 1325. Воропай О. Москалі в Україні під час штучного голодомору 1932-33 років // Альм. "Гомону України" на рік 1983. С. 84-85.
 - 1326. Гас Я. Згадуючи страхіття минулого // Альм. УНС на рік 1983. С. 58-62.

- 1327. Ген. Григоренко і голод 1933 року: [Про його виступ у Баунд Бруку 1978 р.] // Вісник. 1983. Ч. 6. С. 4 обкл.
- 1328. Голод 1933 року на Україні // Бюл. Укр. техн.-госп. ін-ту. 1983. № 1. С. 1-2.
- 1329. Голодомор в Україні очима українців і чужинців // Украпрес. 1983. Ч. 2. С. 4-5.
- 1330. Голодомор 1932-33 pp. буде темою дискусії на Світовому Конгресі в Монреалі // Мета. 1983. Ч. 10. С. 4.
- 1331. Голокост в Україні— 1933: Резолюція 16-ї конф. ВАКЛ // Визвол. шлях.— 1983.— Кн. 12.— С. 1458-1459; Вісник.— Ч. 11.— С. 4.
 - 1332. Горбань М. У пам'ять 1933 року // Українка в світі. 1983. Ч. 3. С. 1-2.
- 1333. Григоренко П. Из воспоминаний // Форум. 1983. № 3. С. 15-19: иллюстр.
- 1334. Гришко В.І. Від "Маніфесту" до голокосту // Сучасність. 1983. Ч. 12. С. 76-91.
- 1335. Гришко В.І. "Голокост" як основна суть української трагедії 1933 р. // Укр. козацтво. 1983. Ч. 1. С. 72-77.
- 1336. Давиденко В. Великий голод 1932-1933 pp. // Авангард. 1983. Ч. 3-4. С. 166-171.
- 1337. До жіноцтва всього культурного світу // Наше життя. 1983. Ч. 9. С. 4-5.
 - 1338. До п'ятдесятиліття голоду на Україні // Сучасність. 1983. Ч. 10. С. 3.
- 1339. До українського громадянства у вільному світі // Мета. 1983. Ч. 6. С. 1.
- 1340. До-як. Навіть Господь не простить їм, якщо не покаються // Наш голос. 1983. Ч. 7. С. 133.
 - 1341. Дражко В. Червень 1933-го // Наше життя. 1983. Ч. б. С. 2-3: ілюстр.
- 1342. Дюпуа Ж. "Ле Котідьєн" про роковини голоду // Украпрес. 1983. Ч. 8. С. 7; Укр. слово. Ч. 2174.

- 1343. Дяків О. Організаційний реферат Стейтового Ділового Комітету: [Австралія] // Мета. 1983. Ч. 8. С. 7.
- 1344. Жуковський А. Тогочасна франкомовна преса про голод на Україні 1932-33 // Сучасність. 1983. Ч. 10. С. 43-48.
- 1345. Зачепило В. Запланований геноцид українського народу // Батьківщина. 1983. Квіт. С. 1-4.
- 1346. Звернення до свідків голоду 1932-1933 в Україні: [Прохання писати спогади для журн. "Око"] // Око. 1983. Т. 5, ч. 2. С. 3.
 - 1347. Злочин тисячоліть // Єванг. правда. 1983. Ч. 3. С. 20-21.
 - 1348. Знаймо краще власну історію // Вісник. 1983. Ч. 2. С. 8.
- 1349. І.О. (Овечко І.) До матеріалів у цьому числі // Украпрес. 1983. Ч. 2. С. 2: ілюстр.
- 1350. Ізраїльські вчені зацікавлені концепцією лінгвіциду // Мета. 1983. Ч. 6. С. 8.
- 1351. Історія забула мільйони українців, що померли від голоду: [Ст. з фр. журн. "Ля Прес", 28 берез. 1983 р.] // Око. 1983. Ч. 6 С. 7.
- 1352. Йосиф, Патріярх і Кардинал. Наші голодом заморені брати і сестри ε вже суддями світу: Слово в трагічну річницю голоду в Україні 1933 року // Визвол. шлях. 1983. Кн. 6. С. 643-644; Патріярхат. Ч. 5. С. 6-7; Наша мета. 1 черв. С. 4.
- 1353. Коновал О. Це був справжній геноцид: [До 50-річчя штучного голодомору 1932-1933 рр. в Україні] // Альм. УНС на рік 1983. С. 5-11.
- 1354. Корсун П. П. Постишев організатор голоду 1933 року в Україні // Нові дні. 1983. Ч. 400. С. 27; Укр. вісті. 1983. 19 черв. С. 2.
 - 1355. Косик В. Про голод в Україні 1933 р. // Річник українознавства 1983 р.
- 1356. Коссовська А. Чужинець про голод 1932-33 рр. в Україні: [Урив. з кн. М. Соловйова "Записки радянського воєнного кореспондента"] // Вісник. 1983. Ч. 10. С. 11-12.
- 1357. Кравченко Б. Великий голод в Україні 1932-33 рр. // Промінь. 1983. Ч. 4. С. 3-5; Ч. 7-8. С. 15-17. Англ. мовою під заголовком: The Great Famine in Ukraine 1932-33.

- 1358. Крайовий Комітет для відзначення жертв Голоду потребує людей і грошей // Наш голос. 1983. Ч. 8. С. 150-151.
- 1359. Кульчицький-Гут В. Чи добра нагода вже втрачена?: [Роздуми про 1933 рік] // Визвол. шлях. 1983. Кн. 7. С. 802-805.
- 1360. Лисий А. ОДУМівське середовище і голод на Україні в 1933 р. // Молода Україна. 1983. Ч. 325. С. 17.
- 1361. Лисий А. Проклятий 33-й // Вісті комбатанта. 1983. Ч. 4. С. 29; Молода Україна. Ч. 320. С. 3; Нар. воля. Ч. 26; Укр. вісті. 27 берез. С. 4.
- 1362. Лисий А. Ще про голод та інші трагедії // Молода Україна. 1983. Ч. 325. С. 1; Укр. вісті. 26 черв. С. 4.
- 1363. Лозовий І. Про голодомор 1933-го // Самобутня Україна. 1983. Ч. 197-198. С. 17-67; Украпрес. Ч. 4. С. 7.
- 1364. Ляшенко С. Дві сторони медалі: Як подає про голод 1933-го "Енциклопедія українознавства" // Украпрес. 1983. Ч. 8. С. 10.
- 1365. М. С-ко. Москві не сховатися від відповідальности за нелюдський злочин // Мета. 1983. Ч. 9. С. 4.
- 1366. Мак О. Голодоморські пляни червоного Кремля // Українка в світі. 1983. Ч. 1-2. С. 3-8; № 3. С. 3-9.
 - 1367. Максимюк С. Нехай говорить історія // Наш голос. 1983. Ч. 8. С. 45.
- 1368. Максудов С. География голода 1933 года // СССР: Внутренние противоречия. 1983. Вып. 7. С. 5-17; Journal of Ukr. Studies. Vol. 8, N 2. Р. 52-58. Англ. мовою під заголовком: The Geography of the Soviet Famine of 1933.
- 1369. Максудов С. Демографічні втрати населення України в 1927-1938 роках // Сучасність. 1983. Ч. 10. С. 32-43; Форум. № 4. С. 198-212. Рос. мовою.
- 1370. Малінкович В. Голод 1933 року на Україні // Сучасність. 1983. Ч. 10. С. 16-23; Форум. № 3. С. 4-19. Рос. мовою.
- 1371. Малруні оголосив уповноваження Кларка на Українському Конгресі: [Промова Б. Малруні на IV Конгресі СКВУ] // Молода Україна. 1983. Ч. 328. С. 16; Око. Ч. 9. С. 1-3; Новий шлях. 24-31 груд. С. 1; Укр. голос. 1984. 9 січ. С. 3.

- 1372. Мачула Т. Великий голод в Україні // Молода Україна. 1983. Ч. 326. С. 17.
- 1373. Мельник М. 3 проханням до тих, що пам'ятають 32-34 роки в УРСР // Мета. 1983. Ч. 1. С. 4.
- 1374. Менакір Я. Замордоване селянство: Москва знищила голодом укр. селянство в 1932-1933 рр. // Сучасність. 1983. Ч. 10. С. 23-32.
- 1375. Михайленко В. Спогади про голод 1932-33 рр. // Альм. "Гомону України" на рік 1983 у 50-річчя голодової облоги України. С. 86-90.
- 1376. Михайлів І. В 50-річчя трагедії моєї Батьківщини // Визвол. шлях. 1983. Кн. 4. С. 399-402.
- 1377. Мойсієнко О. Про голод в Україні: (Пером читача-очевидця) // Украпрес. 1983. Ч. 3. С. 6-7; Ч. 4. С. 5-6.
 - 1378. Мойсієнко О. Хто винен? // Украпрес. 1983. Ч. 4. С. 7.
- 1379. Мороз В. Голод 33 року й українізація: Паралелі і взаємозалежності // Сучасність. 1983. Ч. 10. С. 3-6. (До п'ятдесятиліття голоду на Україні); Державність. 1993. № 2. С. 2-6.
- 1380. Мороз В. Голод 33-го року міфи і факти // Анабазис. 1983. Ч. 2. С. 10-15: ілюстр.
- 1381. Мороз В. Чи голод 1933-го викликаний національним чинником? Валентин Мороз каже: "Так" // Анабазис. 1983. Ч. 2; Украпрес. Ч. 8. С. 29.
- 1382. Мороз В. Чого кому бракує: Вияснення // Анабазис. 1983. Ч. 3. С. 16-17.
- 1383. Московська чума: (Невиголошена промова Голови Представництва ДЦ УНР) // Мета. 1983. Ч. 10. С. 2. Підпис: П. Лимаренко.
- 1384. На вічну ганьбу Росії: В 40-і трагічні роковини голоду в Україні // Календар "Слово" на ювіл. 1983 р. С. 43.
- 1385. На суд Москву за 1932-33 рр.: Уряд УНР вніс "аплікацію" до Міждерж. Суду в Гаазі // Мета. 1983. Ч. 11. С. 1.
- 1386. Навколо відзначення 50-ліття голоду // Батьківщина. 1983. Ч. 5. С. 3.

- 1387. Наукова конференція та виставки в Торонто на відзначення 50-річчя Великого голоду в Україні // Єванг. правда. 1983. Ч. 4. С. 20-24; Молода Україна. Ч. 327. С. 13-14; Нові дні. Ч. 404. С. 35; Свобода. 16 серп. С. 3; Укр. голос. 5 верес. С. 11.
- 1388. Наші митці і чужі "диригенти": (З нотатника редактора) // Нові дні. 1983. Ч. 404. С. 19.
 - 1389. Ніксон про голод в Україні // Екран. 1983. Ч. 123-124. С. 6.
- 1390. Олексієнко Ю. Хто робить метушню і герці // Наш голос. 1983. Ч. 7. С. 128-129.
 - 1391. Очі: (Спогад самовидця) // Украпрес. 1983. Ч. 2. С. 6.
- 1392. Панчук В. До совісти світу // Ідея і чин. 1983. Трав. С. 3; Шлях перемоги. 15 трав. С. 3.
- 1393. Пилипенко П. В 50-річчя найпекельнішого із трьох всеукраїнського голодомору 1933 року // Визвол. шлях. 1983. Кн. 5. С. 538-544; Украпрес. Ч. 6-7. С. 4-6.
 - 1394. Питляр О. Атомна війна і ми // Мета. 1983. Ч. 8. С. 3.
- 1395. Питляр О. Україна сумління світу: (Захід і Україна 1932-33) // Мета. 1983. Ч. 7. С. 3.
- 1396. Плющ Л. Роздумуючи над голодом 1932-33 pp. // Украпрес. 1983. Ч. 6. С. 7; Укр. слово. Ч. 2167; Вільна думка. 3-10 лип. С. 9, 10.
- 1397. Плющ Л. Чи голод 1933-го був викликаний національним чинником? // Украпрес. 1983. Ч. 9. С. 29.
- 1398. Поволі промощується шлях // Украпрес. 1983. Ч. 8. С. 7; Свобода. 23 лип.
- 1399. Подопригора Ф. Свідчення про голод в Україні, виголошене в дні жалоби в Лондоні, Онтаріо // Молода Україна. 1983. Ч. 325. С. 4.
 - 1400. Покорение голодом // Посев. 1983. № 12. С. 43-48.
- 1401. Посол Р. Гнатишин засудив голодову облогу // Батьківщина. 1983. Ч. 6. С. 1.

- 1402. Президент Микола Лівицький в ЗСА // Мета. 1983. Ч. 6. С. 2.
- 1403. Преса про голод на Україні: [Ст. швейцарського історика М. Долота] // Украпрес. 1983. Ч. 8. С. 8; Гомін України. 17 серп. С. 9; Шлях перемоги. 17 лип. С. 2.
 - 1404. Про голод в Україні пером українців // Украпрес. 1983. Ч. 3. С. 5-7.
- 1405. Процюк С. Чи на правильному шляху: (Про ст. Д. Далримпл) // Украпрес. 1983. Ч. 6-7. С. 7-8.
- 1406. 50-ліття голодової смерти сім мільйонів українців // Наше життя. 1983. Ч. 5. С. 3.
- 1407. 50-ліття трагедії штучного голоду / СФУЖО // Наше життя. 1983. Ч. 5. С. 19.
 - 1408. Рік голодний 1933-ій // Око. 1983. Ч. 3. С. 2.
- 1409. Рожанковська І. Світ байдуже дивився на смерть мільйонів // Наше життя. 1983. Ч. 9. С. 1-2; Ч. 9. С. 23-24. Англ. мовою під заголовком: The World Gazed Uncaringly at the Death of Millions.
- 1410. Саварин П. Канадська Фундація Українських Студій // Вісн. СКВУ. 1983. Ч. 1. С. 11-13.
- 1411. Свідки в книжках про жахливі події / Зібрав С. Ляшенко // Украпрес. 1983. Ч. 5. С. 5-6.
- 1412. Світлична Н. Чи не забагато про голод?: Заклик до вільних українців в Америці // Батьківщина. 1983. Ч. 11. С. 1.
- 1413. Світуха М. Невдала спроба фальшувати історію // Око. 1983. Ч. 6. С. 6; Новий шлях. 2-9 лип. С. 9.
- 1414. Сенишин Г. Всеканадійські делегатські річні збори Об'єднання Прихильників Держ. Центру Укр. Народної Республіки в Канаді // Мета. 1983. Ч. 5. С. 1; Укр. голос. 25 квіт. С. 3, 5.
- 1415. Сенишин Г. Учениця Курсу українознавства відмічає 50-ліття голоду в Україні: (Доп. Т. Гладилович) // Око. 1983. Ч. 6. С. 3.
 - 1416. Сесь Г. 1933-й рік // Батьківщина. 1983. Ч. 6. С. 3.

- 1417. Симпозіум про голод 1933 р.: [Квебек. ун-т, 25-26 берез. 1983 р.] // Бюл. Канад. Ін-ту Укр. Студій. 1983. Т. 7, ч. 2. С. 5.
- 1418. Синевід П. Громадська мораль визвольної політики // Батьківщина. 1983. Ч. 6. С. 2, 6.
- 1419. Справа голодомору 1932-33 рр. перед Міждержавним Судом у Гаазі // Мета. 1983. Ч. 12. С. 5; 1985. Ч. 9. С. 2; Вільна думка. 18-25 груд. С. 13.
- 1420. Тимків А. Науковий Інститут голоду 1932-1933: (Думки для дискусії) // Наш голос. 1983. Ч. 10. С. 183-184.
 - 1421. 1933 р. і "база українського націоналізму" // Вісник. 1983. Ч. 6. С. 7.
- 1422. Трагічні 50-ті роковини голоду в Україні // Календар "Слово" на ювіл. 1983 р. С. 42.
 - 1423. Троян О. Осінь 1933 року // Промінь. 1983. Ч. 11. С. 7-8, 33.
- 1424. У 50-річчя голодової облоги України Москвою 1933-1983 / Президія Секретаріату СКВУ // Вісн. СКВУ. 1983. Ч. 1. С. 2-4.
 - 1425. У 50-ту річницю голоду в Україні // Смолоскип. 1983. Ч. 19. С. 1.
- 1426. Удовиченко О. Голодна зима: (Спогад) // Визвол. шлях. 1983. Кн. 4. С. 402-406. (В 50-ліття жертв штучного голоду).
- 1427. УЄО в ПА 1 популяризує справу українського голоду та дисидентів // Єванг. ранок. 1983. Ч. 1202-1207. С. 2; Украпрес. Ч. 8. С. 9; Новий шлях. 6 серп.
- 1428. УККА опублікував фотодокументи з 1933 року // Вісник. 1983. Ч. 4. С. 23.
- 1429. УККА протидіє провокаціям КГБ здійснює оформлення Міжнародного Трибуналу // Украпрес. 1983. Ч. 8. С. 17; Нац. трибуна. 17 листоп. С. 1.
 - 1430. Українська преса про голод // Украпрес. 1983. Ч. 6-7. С. 4-8.
 - 1431. Український голокост: [Ред. ст.] // Рідна шк. 1983. Ч. 2.
- 1432. Українські церковні провідники в 50-річчя голодомору // Мета. 1983. Ч. 4. С. 1.

¹ Пенсільванія, США.

- 1433. Уривки листів-відповідей на посилки і листи з Америки: [1933 р.] // Наше життя. 1983. Ч. 9. С. 2-3.
- 1434. Філіпова І. Мої спогади про голод на Україні в 1933 році // Анабазис. 1983. Ч. 3. С. 37-38.
- 1435. Фішбейн М. До п'ятдесятиріччя української трагедії // Форум. 1983. № 3. С. 3.
- 1436. Фонтене М. Історія забула мільйони українців, що померли від голоду: [Пер. ст. з фр. журн. "Ля Пресс"] // Око. 1983. Ч. 6. С. 7; La presse. 28 mars. Р. А15: fot. Фр. мовою під заголовком: L'Histoire a oublie ses 6 millions d'Ukrainiens morts de faim.
- 1437. Фрагменти із спогадів Клавдії Буревій-Сапоровської / В обробці О. Буревій // Наше життя. 1983. Ч. 9. С. 6-9: ілюстр.
 - 1438. Чапля А. Голодомор в Україні // Анабазис. 1983. Ч. 3. С. 38-39.
 - 1439. Чапля А. Ще один голокост // Анабазис. 1983. Ч. 4. С. 20-21.
 - 1440. Читачі-свідки про голодомор 1933-го // Украпрес. 1983. Ч. 5. С. 6-7.
- 1441. Чужинці про голод в Україні 1933-го року // Украпрес. 1983. Ч. 8. С. 6-9: ілюстр.
- 1442. Шоста Асамблея УММАН: [Третя сесія Асамблеї була присвячена голодомору] // Мета. 1983. Ч. 6. С. 6; Свобода. Ч. 115. С. 3.
- 1443. Шоста Асамблея УММАН відбудеться в Філадельфії: [Окр. доп. буде присвячена оглядові інозем. публ. про голодомор в Україні] // Мета. 1983. Ч. 4. С. 5.
- 1444. Amiel B. The Holocaust We Ignored // Анабазис. 1983. № 4. С. 36-37: ілюстр.; Toronto Sun. 11 Dec.
- 1445. C.A. La Famine de 1933 en Ukraine / Univ. du Québec a Montréal // L'Ugam hebdo. 1983. Vol. 9, N 21. (Colloque au CIEE).
- 1446. Davis R. The Great Famine of 1932-33 in Ukraine // ABN Correspondence. 1983. Vol. 34, N 4. P. 48-49.
 - 1447. Famine: Ukraine 1933 // Око: Спец. вип. 1983. Т. 5, ч. 6.

- 1448. 50th Anniversary of the Death by Starvation of 7 Million Ukrainian // Наше життя. 1983. № 5. С. 22-23; № 6. С. 21-22: ілюстр.
- 1449. Un genocide peut en cacher un autre... // Journal S.G.E.N.-C.F.D.T. 1983. Sept.
- 1450. Krawchenko B. II y a cinquante ans: La grande famine en Ukraine // L'Alternative. 1983. N 24. P. 46-50.
- 1451. Krawchuk A. Protesting against the Famine: The Statement of the Ukrainian Catholic Bishops in 1933 // Journal of Ukr. Studies. 1983. Vol. 8, N 2. P. 59-62.
- 1452. Laurent G. Il a 50 ans, en Ukraine, la famine génocide a tué 6 millions de personnes // L'Est Republicain. 1983. Déc.
- 1453. Let's Put Moscow on Trial for Famine Holocaust in Ukraine Fifty Years Ago! / Ukr. Congr. Comm. of America // Ukr. Quarterly. 1983. Vol. 39, N 1. P. 85-86.
 - 1454. Listy z glodujícej Ukrainy // Zeszyty hist. 1983. N 66. P. 135-144.
- 1455. Mace J.E. The Komitety Nezamozhnykh Selyan and the Structure of Soviet Rule in the Ukrainian Country-side, 1920-1933 // Soviet Studies. 1983. Vol. 35, N 4. P. 487-503.

Голодомор. - С. 496-500.

- 1456. Mace J.E. The Man-Made Famine of 1933 in Soviet Ukraine: what happened and why: [Paper delivered at the Intern. Conf. on the Holocaust and Genocide, Tel Aviv, Israel, June 20-24, 1982] // Almanac "Svoboda". 1983. P. 12-43.
- 1457. Moroz V. Conquest on the Famine // Анабазис. 1983. № 1. С. 10-11: ілюстр.
- 1458. Motyl A.J. The Great Ukrainian Famine // Amer. Spectator. 1983. Vol. 16, N. 8. P. 24-26.
- 1459. Motyl A.J. 1933-1983: Remember the Ukraine // Freedom at Issue. 1983. N 73. P. 22.
- 1460. Oleskiw.S. The Great Man-made Famine in Ukraine 1932-33: Political, Social and Economic Reasons for the Famine // Ukr. Review. 1983. Vol. 31, N 2. P. 6-18.
- 1461. Ozadczuk B. 50-ta rocznica Wielkiego Glodu na Ukrainie // Zeszyty hist. 1983. N 66. S. 132-134.

- 1462. Philibert V. Les Soviets exterminaient la paysannerie ukrainienne // L'Impact. 1983. Sept. P. 5.
 - 1463. Prymak T.M. The Great Ukrainian Famine // Forum. 1983. N 54. P. 23-24.
 - 1464. Le rôle de la politique dans la famine // La pure verte. 1983. N 9.
- 1465. Shimotomai N. A Note on the Kuban Affair // Acta Slavica Japonica. 1983. N 1. P. 40-50.
- 1466. Special Genocide 1933 // Echanges: Revue Franco-Ukrainienne. 1983. N 54-55.

•

- 1467. Амврозій, Митрополит Філадельфійський: Заклик у день Всенародної скорботи // Свобода. 1983. 24 трав.
- 1468. Американська католицька ієрархія засуджує штучний голод в Україні // Вільне слово. 1983. 17 груд. С. 3.
- 1469. Американська Резолюція про голод в Україні // Гомін України. 1983. 1 черв. С. 1.
- 1470. Американський журналіст пише про нищення українських селян // Свобода. 1983. 26 трав. С. 1.
- 1471. Американці в обороні людських прав в Україні // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 1; 7-14 січ. С. 3.
- 1472. Амієл Б. Голокост, який ми зігнорували // Новий шлях. 1983. 21 січ. С. 8-9; Свобода. 11 січ. С. 1-3.
- 1473. Андрієнко-Данчук Л. 50-річчя Великого Голоду в Україні // Укр. думка. 1983. 24 лют. С. 1, 7.
 - 1474. Артур. Справа Лева Копелєва // Шлях перемоги. 1983. 28 серп. С. 2.
- 1475. Артюшенко Ю. До проблеми байдужости Заходу до українських жертв // Свобода. 1983. 26, 27 лип. С. 2.
- 1476. Артюшенко Ю. Не будуймо на пісках руїни нове, а відбудуймо на підвалинах давнини старе // Новий шлях. 1983. 10 верес. С. 2.

- 1477. Артюшенко Ю. У 65-річчя державности УНР і в 50-річчя голоду України // Новий шлях. 1983. 5 берез. С. 4-5.
- 1478. Артюшенко Ю. Українська державна спадщина дерево життя // Новий шлях. 1983. 26 берез. С. 9.
 - 1479. Б.Й.Т. Складемо акт оскарження // Укр. голос. 1983. 28 берез. С. 3.
- 1480. Бабицький В. У 50 річницю Великого Голоду в Україні в 1932-1933 роках: [Доп., Лондон] // Укр. думка. 1983. 28 лип. С. 7.
- 1481. Балей П. Відкритий лист до Ігнатія Білинського: [І. Білинський заперечує голодомор] // Свобода. 1983. 30 квіт.; Укр. вісті. 5, 12 черв. С. 2.
- 1482. Бачинський М. Знецінення понять // Новий шлях. 1983. 28 трав. C. 14.
- 1483. Безансон А. "Те, кто умирают, надеются, что будущие поколения узнают о том, что случилось": [Промова, Париж, 4 черв.] // Рус. мысль. 1983. 30 июня. С. 12.
 - 1484. Безглуздий терор: (Передова) // Свобода. 1983. 23 квіт. С. 2.
 - 1485. Бендер В. Знову "Торгсіни" // Укр. голос. 1983. 8 листоп.
- 1486. Бірчан А. Великий Голод в Україні 1932-33 рр.: 3 приводу доп. д-ра Б. Кравченка у Колегії св. Андрея, 24 берез. 1983 р. // Укр. голос. 1983. 11 квіт. С. 8.
- 1487. Боковський В. З листів до редакції "Української думки // Укр. думка. 1983. 21 квіт. С. 5.
 - 1488. Бора Б. Вірус зла // Укр. думка. 1983. 24 берез. С. 2.
- 1489. Боровик М. Звернення до всіх часописів українських у вільному світі // Вільне слово. 1983. 10 груд. С. 3.
- 1490. Боровик М. Про наших пухлих від голоду в 1933 році в Україні: (Лист до редакції) // Укр. голос. 1983. 12 груд. С. 6-8.
- 1491. Боровик М. Совєтська економіка до 1941 року // Вільне слово. 1983. 19 берез. С. 3.
- 1492. Брайан Малруні промовляє в "Українському Селі" // Новий шлях. 1983. 27 серп. С. 1.

- 1493. В Палаті внесено законопроект про голод в Україні // Свобода. 1983. 14 жовт. С. 1.
 - 1494. В поклоні Української Матері // Укр. голос. 1983. 9 трав.
- 1495. В 50-ліття жахливої трагедії українського народу: (Збір пожертв на публ. наук. праць про голодомор) // Свобода. 1983. 8 трав. С. 3; 25 серп. С. 3; 2 листоп. С. 3.
- 1496. В роковини Великого Голоду: (Світова Координац. Рада ІСНО) // Вільне слово. 1983. 25 черв. С. 7; Новий шлях. 2-9 лип.; Свобода. 10 черв. С. 4; Укр. голос. 20 черв. С. 5.
- 1497. В Торонто відбудеться Конгрес БУККу: (Доп. про голодомор) // Укр. вісті. 1983. 8 черв.
- 1498. В торонтських школах приготовляють лекції про голод: [Проф. Субтельний готує лекції для шкіл про євр. та укр. голокости] // Укр. вісті. 1983. 7 груд. С. 2.
- 1499. В школах Торонто вводять курс про голод в Україні // Вільне слово. 1983. 24-25 груд. С. 4.
- 1500. В.Г. Поширення правди про голодомор в Україні // Новий шлях.- 1983. С. 11.
 - 1501. В.Д. В альбом зрадникам України // Гомін України. 1983. 2 лют. С. 10.
- 1502. В.Д. Зустріч з Головою Екзильного уряду д-ром Рудницьким у Ванкувері // Укр. голос. 1983. 8 серп. С. 11.
 - 1503. В.М. Україніка в британській пресі // Укр. думка. 1983. 15 верес. С. 3.
 - 1504. В. Мороз знову виступить у Ірвінгтоні // Свобода. 1983. 19 трав. С. 1.
- 1505. В.П. Назвім заподіяне лихо по імені // Шлях перемоги. 1983. 15 трав. C. 1.
- 1506. Веретено Ф. Відповідь на допис "Кілька неспокійних запитів" // Новий шлях. 1983. 26 лют. С. 10.
 - 1507. Веретено Ф. Повірте мені // Вільне слово. 1983. 19 берез. С. б.
- 1508. Веретено Ф. Чому ж ми мовчимо?: До сумління бувших рабів тюрми народів СССР і всіх людей доброї волі! // Укр. голос. 1983. 10, 30 січ. С. 4.

- 1509. Винятки з історії УССР // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 6.
- 1510. Винятки із промов Леніна // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 6.
- 1511. Відбудеться наукова конференція, де буде зачитано 5 наукових доповідей: [Укр. Ін-т Америки] // Свобода. 1983. 9 листоп. С. 1.
- 1512. Відбудеться переслухання в Сенаті в справі голоду // Свобода. 1983. 29 жовт. С. 1.
 - 1513. Відбудеться ювілейний з'їзд УВУ // Наша мета. 1983. 30 берез. С. 1.
- 1514. Відбулася 16 пленарна сесія Секретаріату СКВУ // Новий шлях. 1983. 7-14 трав. С. 13.
- 1515. Відбулося засідання Президії Секретаріату СКВУ // Новий шлях. 1983. 26 берез. С. 1.
- 1516. Владика Василій у Канадському Сенаті // Гомін України. 1983. 24 серп. С. 1.
- 1517. Вожаківський С. Чи можна забути Москві? // Гомін України. 1983. 29 черв. С. 3-7.
- 1518. Воїн І. Д-р Джеймс Мейс про голод в Україні // Укр. голос. 1983. 27 черв. С. 7.
- 1519. Воїн І. Український і жидівський "голокости" народовбивства // Наша мета. 1983. 15 черв. С. 2; Укр. голос. 22 серп. С. 3.
- 1520. Войцехівська В. Український голокост 1932-33 як частина далекосяглого пляну СССР // Вільна думка. 1983. 22-29 трав. С. 7; 5-12 черв. С. 11.
- 1521. Волянська Л. Добре, що про людоїдство забуто // Свобода. 1983. 19, 20, 21 жовт. С. 2.
- 1522. Врятована. Мій спогад про голод в Україні // Новий шлях. 1983. 2 квіт. С. 6-7.
- 1523. Вудка Ю.А. Голодомор: "Україна Туркестан" // Шлях перемоги. 1983. 30 жовт. С. 4.
- 1524. Газета пише неправду: Становище Укр. Конгрес. Ком. Америки до заяви Конгресу Рус. Американців в справі голодомору на Україні в 1933 // Укр. вісті. 1983. 28 верес. С. 5.

- 1525. Газети в Індіані пишуть про голод // Свобода. 1983. 21 жовт. С. 1.
- 1526. Гайвас Я. Не підтинаймо собі крил // Гомін України. 1983. 29 черв. С. 2, 7; Нац. трибуна. 5 черв. С. 1, 4.
- 1527. Ганас Ю. Кілька неспокійних запитів // Новий шлях. 1983. 15-22 січ. С. 15.
- 1528. "Гвязда Полярна" інформує про Великий Голод // Нац. трибуна. 1983. 22 трав. С. 4; Свобода. 27 квіт. С. 1.
- 1529. Геноцид 1933 року в Україні: Про кор. Т. Волкера, який побував в УССР, бачив жахливий голод і писав про це / Пер. О. Рожка // Нац. трибуна. 1983. 16 жовт. С. 1.
- 1530. Глинін А. До тридцятиріччя смерти Сталіна // Укр. вісті. 1983. 14 берез. С. 2.
- 1531. Гнатишин Р. Про Великий Голод в Україні // Новий шлях. 1983. 21 трав. С. 6.
 - 1532. Говоріть одним голосом // Свобода. 1983. 23 черв. С. 2, 3.
- 1533. Голіят Р. Проф. Карер Д'Анкос про СССР // Вільне слово. 1983. 25 черв. С. 7.
- 1534. Головна Управа СУЖЕРО запрошує усе громадянство м. Торонто на панель: Злочин Москви голодовий терор в Україні 1933 р. // Укр. вісті. 1983. 20 берез. С. 1.
- 1535. Головні промовці на з'їзді СУС у Саскатуні: [Н. Світлична, член Укр. групи на Заході з Ірвінгтону, Америка] // Укр. голос. 1983. 4 лип. С. 1.
- 1536. Головчак М., Тронтон Н. "Совєтська" виставка в Монреалі зображає Україну у фальшивому світлі // Новий шлях. 1983. 27 серп. С. 11.
 - 1537. "Голод на наказ Сталіна" // Вільна думка. 1983. 19-26 черв. С. 7.
- 1538. Голод та перемога українців у Вінніпегу // Укр. голос. 1983. 18 квіт. С. 1.
 - 1539. Голод 1933 року в Україні // Укр. думка. 1983. 9 черв. С. 13.
- 1540. Голод тяглість московського народовбивства // Свобода. 1983. 24 верес. С. 2.

- 1541. Голоди в Україні, злочинні вчинки Москви // Укр. вісті. 1983. 8 черв. С. 4-12.
 - 1542. Голодомор 1932-33 років у поточній пресі // Укр. голос. 1983. 12 верес.
- 1543. Горняткевич А.Д. 50-річчя Великого Голоду // Новий шлях. 1983. 19 листоп. С. 10.
- 1544. Грицков'ян С. Страшний голод геноцид в Україні у 1933 р. // Укр. голос. 1983. 6 черв. С. 7.
- 1545. Грицков'ян С. У 50-річчя голоду в Україні // Гомін України. 1983. 8 черв. С. 5.
- 1546. Грушецька Г. Такою була наша мама // Укр. вісті. 1983. 21 серп. С. 7.
- 1547. Грушецький Д. Наш гріх судитимуть віки // Укр. вісті. 1983. 26 черв. С. 2, 3.
- 1548. Д-р Витвицький Б. доповідав про голод в Україні: [Лос-Анжелес, 27 черв. 1983 р.] // Вільне слово. 1983. 6-13 серп. С. 8.
 - 1549. Д-р Мейс в Олбані // Свобода. 1983. 23 квіт. С. 1.
 - 1550. Д-р Мейс двічі виступав в Олбані // Свобода. 1983. 12 трав. С. 4.
 - 1551. Д-р Мейс доповідав у Нью Полц // Свобода. 1983. 4 трав. С. 1.
 - 1552. Даймо гідний приклад // Свобода. 1983. 5 трав. С. 2.
- 1553. Дарчук В. Сталінізм в СССР і на Україні // Новий шлях. 1983. 11 черв. С. 2-3.
 - 1554. Демиденко I. Не будьмо байдужими! // Укр. вісті. 1983. Ч. 38, 39. С. 2.
- 1555. Демиденко I. Чи справді забуваємо? // Укр. вісті. 1983. 20 берез. С. 1, 2.
- 1556. Дж. Флоріо пропонує державні студії про Великий Голод: [Дж. Флоріо конгресмен, демократ] // Свобода. 1983. 28 верес.
- 1557. Дмитрів І. Вогонь в Україні не до погашення // Шлях перемоги. 1983. 4 верес. С. 2-3.

- 1558. До історії голоду в Україні й в СССР // Укр. думка. 1983. 8 груд. С. 1-8.
 - 1559. До 50-ліття голоду в Україні // Новий шлях. 1983. 26 берез. С. 4.
- 1560. До 50-річчя голодомору: "Нас троє сиріт..." // Нац. трибуна. 1983. 17 лип. С. 2.
 - 1561. До 50-річчя штучного голоду в Україні // Вісник. 1983. 1 серп. С. 6.
 - 1562. До сумління людства // Шлях перемоги. 1983. 5 черв. С. 1, 4.
 - 1563. Додаткова нагода // Свобода. 1983. 21 верес. С. 2.
- 1564. Документи у 50-річчя голоду в Україні: [Матеріали, репортажі амер. журналіста Т. Волкера, який писав про голод] // Гомін України. 1983. 2, 9 берез. С. 9.
- 1565. Дослідна Конференція в Монреалі: До 50-ліття голодомору // Нац. трибуна. 1983. 8 трав. С. 3.
- 1566. Дубовик С. Ще й тепер сняться жовті кістяки... // Укр. вісті. 1983. 19 черв. С. 4.
- 1567. Думки на тлі відмічування голодової облоги України // Гомін України. 1983. 8 черв. С. 2.
- 1568. Дурбак І. Зустрічі свідків голоду: (З листів до редакції) // Свобода. 1983. 7 трав. С. 2.
- 1569. Душник В. 50-річчя відносин поміж ЗСА і СССР // Вільне слово. 1983. 10 груд. С. 6.
- 1570. Екзильний уряд УНР відносно корейської трагедії: [Є згадка про голодомор] // Наша мета. 1983. 27 верес. С. 1.
- 1571. Ем-Ем. Підсумки однієї доповіді: [У доп. М. Царинника йдеться про ставлення у В.Британії до голодомору] // Новий шлях. 1983. 23 квіт. С. 10.
- 1572. "Енциклопедія Британіка" і 1933 рік // Нац. трибуна. 1983. 8 трав. С. 2.
- 1573. Етнічні групи відгукнулися на український голокост // Свобода. 1983. 29 берез. С. 1.
 - 1574. Жахливий український голокост // Наша мета. 1983. 11-18 трав. С. б.

- 1575. Жахливі роки // Наша мета. 1983. 29 черв. С. 2.
- 1576. Жертви голоду в Україні в 1932-33 роках // Укр. думка. 1983. 19 трав. С. 3.
- 1577. Жертвенність українських жінок: [Жіноцтво Клівленда надіслало до ФКУ (Кембрідж) 7000\$ на видання книг про голодомор] // Новий шлях. 1983. 18 січ. C. 2, 9.
- 1578. Журнал "Тайм" згадує Великий Голод // Свобода. 1983. 21 трав. С. 1; Укр. голос. 8 черв. С. 1.
- 1579. З діяльности УККА: Крайова Рада УККА вирішила оформити міжнародний трибунал для розгляду голодового народовбивства в Україні 1933 року // Нац. трибуна. 1983. 15 трав. С. 1-3.
- 1580. З листів до редакції: Не християнське і не мудре // Вільне слово. 1983. 7-14 трав. С. 17.
- 1581. З листів до редакції: [Свідчення колишнього солдата С. Зорянського] / Записав Ф. Ярочан // Укр. вісті. 1983. 29 трав. С. б.
- 1582. З листів до редакції: [Свідчення М. Маланюка про орг. допомогових комітетів на Галичині. 1932-1933] // Укр. вісті. 1983. 29 трав. С. б.
- 1583. З пожовклих листків: Великий Голод на сторінках "Свободи" // Вільне слово. 1983. 19 берез. С. 1, 3; Свобода. 19 лют. С. 1-4; 12 берез. С. 1; 9 квіт. С. 1; 16 квіт. С. 1; 23 квіт. С. 1-3; 30 квіт. С. 1; 14 трав. С. 1-3; 28 трав. С. 1; 18 черв. С. 1; 2 лип. С. 1; 13 серп. С. 1; 27 серп. С. 1; 3 верес. С. 1; 21 верес. С. 1; 8 жовт. С. 1; 15 жовт. С. 1; 29 жовт. С. 1; 2 груд. С. 1.
- 1584. З пожовклих листків: Що писав "Укр. голос" і "Канад. фармер" про Великий Голод в Україні в роках 1933-1934 // Укр. голос. 1983. 14 листоп. С. 3.
 - 1585. За реальність дії // Новий шлях. 1983. 25 черв. С. 4.
- 1586. Забутий геноцид: [Про ст., надруковану в "Тайм", 23 трав. 1983 р.] // Гомін України. 1983. 29 черв. С. 15.
- 1587. Забутий злочин: [Про ст., надруковану в"Берлінер Моргенпост", 30 січ. 1983 р.] // Гомін України. 1983. 6 лип. С. б.
- 1588. Заплановано історичну конференцію: [Конф. "Історія України: цьогочасні досліди і перспективи" в Іллінойс. ун-ті в Урбана-Шампейн] // Нац. трибуна. 1983. 22 трав. С. 2.

- 1589. Заплановано історичну конференцію: [На конф., що відбудеться в Канаді, буде розглядатися питання голодомору] // Гомін України. 1983. 25 трав.
- 1590. Запрошення на доповідь: [Доп. М. Царинника, Детройт, 18 берез. 1983 р.] // Укр. вісті. 1983. 14 берез. С. 2.
 - 1591. Засідання Президії Секретаріату СКВУ // Укр. вісті. 1983. 1 трав. С. 1.
- 1592. Засудили московський голодомор: Наук. конф. НТШ та Ін-ту ім. С. Петлюри в Торонто // Гомін України. 1983. 21 груд.
- 1593. Західна політика і поневолені нації: (Президент Америки Рузвельт і голод 1932-1933 рр.) // Нац. трибуна. 1983. 22 трав. С. 2.
- 1594. Заява Товариства єврейсько-українських зв'язків в Ізраїлі до 50-річчя штучного голоду в Україні // Свобода. 1983. 4 листоп. С. 3.
- 1595. Зеленецький О. Жахливий український голокост // Наша мета. 1983. Ч. 19-20. С. 2-6.
- 1596. Зинк Л. Держані в темноті через 50 років: (За "Торонто Сан") // Новий шлях. 1983. 18 черв. С. 8.
- 1597. Зинк Л. "Український голод" дещо до думання // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 13.
- 1598. Зинк Л. Усвідомім світ про голодоморний злочин Москви! // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 13.
- 1599. Знаменна брошура: [Про англомовну брошуру "Що спричинило в Радянській Україні голод 1932-1934 року"] // Вільна думка. 1983. 18-25 груд. С. 2.
- 1600. Зозуля О. В голодівку... // Вільне слово. 1983. 23-30 лип. С. 9; Свобода. 1 лип. С. 2.
 - 1601. Зозуля О. Генерал з Луб'янки // Свобода. 1983. 23 серп. С. 2-4.
- 1602. Зозуля О. Комуна, колгоспи... голод // Свобода. 1983. 13 трав. С. 2; 14 трав.
- 1603. Зоряний В. До хвальної редакції "Українського голосу" у Вінніпезі: [Спогади про голодомор] // Укр. голос. 1983. 25 квіт. С. 6.
 - 1604. І.Д. Вогонь в Україні не до погашення // Гомін України. 1983. 14 верес.

- 1605. І.Д. З листів до редакції: [До 50-річчя голодомору] // Укр. думка. 1983. 26 трав.
- 1606. Івахів І. Звернення до українців сильніше реагувати на дії, що призвели до розуміння ситуації України на цей час: [Лист до ред.] // Укр. голос. 1983. 12 верес. С. 6.
- 1607. Ільків М. Голод в Україні в 1932-33 роках // Свобода. 1983. 9 листоп. С. 2-4.
 - 1608. Інформація про самостійність України // Наша мета. 1983. 8 лют. С. 1.
- 1609. Календарець імпрез Відділу КУК (Торонто): (Конф. Наук. т-ва ім. С. Петлюри "У відзначенні 50-річчя Великого Голоду в Україні 1932-1933 рр.") // Гомін України. 1983. 16 листоп. С. 4.
- 1610. Календарець імпрез: [Про доп. М. Царинника "Захід і голод в Україні"] // Новий шлях. 1983. 12 листоп. С. 6.
- 1611. Капуста Ф. Колективізація сільського господарства і штучний голод в Україні в 1932-1933 рр. // Нац. трибуна. 1983. 5 черв. С. 2-3.
- 1612. Карбович 3. За суцільний фронт нації проти ворога // Гомін України. 1983. 1, 8 черв.; Укр. думка. 7, 21 лип.
- 1613. Кійко І. Московське пекло: Спомин: Передумови голоду на Кубані й Україні // Гомін України. 1983. Ч. 45, 47, 49, 51; 1984. Ч. 8.
 - 1614. Ковшун М. За колоски: Фрагм. // Свобода. 1983. 13 серп. С. 2-3.
 - 1615. Ковшун М. Приречені // Новий шлях. 1983. 21 трав. С. 2-3.
 - 1616. Коленська Л. У великому змаганні // Свобода. 1983. 29 верес. С. 2.
- 1617. Комісія Сенату прийняла резолюцію в справі голоду // Вільне слово. 1983. 26 листоп. С. 1; Свобода. 12 листоп. С. 1.
- 1618. Комітет Дослідження Голоду в Україні під патронатом Комітету Українців Канади // Свобода. 1983. 13 серп. С. 4.
- 1619. Комітет Дослідження Голоду: (Секр. Ком. проф. Ю. Даревич) // Новий шлях. 1983. 2-9 лип. С. 12.
- 1620. Конгрес 3CA схвалив резолюцію про голодовий геноцид в Україні // Нац. трибуна. 1983. 11 груд. С. 1-2.

- 1621. Конгресмен Соломон зголосив у Конгресі резолюцію: (В справі голодового народовбивства в Україні 1932-33 рр.) // Нац. трибуна. 1983. 15 трав. С. 1.
- 1622. Конквест Р. Великий голод: Укр. питання і характер сталінського умотивування: Доп. в Ун-ті Торонто // Новий шлях. 1983. 19 лют. С. 12.
 - 1623. Конквест Р. Забутий голокост // Укр. вісті. 1983. 11 груд. С. 2.
- 1624. Конквест Р. Стенфорд Університет: Великий голод: колективізійний терор як історія: (Доп.) // Новий шлях. 1983. 19 лют. С. 12.
- 1625. Коновал О. Трагедія 1933 року: (Доп. 5 черв. 1983 р., Чикаго) // Укр. вісті. 1983. 10 лип. С. 2.
- 1626. Корсун П. Сталінщина і сталінізм в СССР і на Україні // Укр. вісті. 1983. 1 трав. С. 3-5.
- 1627. Корчак-Городиський О. Україніка в університетській газеті // Укр. голос. 1983. 7 берез. С. 7.
- 1628. КОУГЦУ в 50-річчя жертв голоду в Україні // Гомін України. 1983. 1 черв. С. 5.
- 1629. Кравців М. У 50-річчя голоду в Україні // Гомін України. 1983. 8 черв. С. 9.
- 1630. Кричущий фальш голодової трагедії: [Ст. спрямована проти Г. Білинського] // Укр. життя. 1983. 1 черв. С. 1.
- 1631. Кузьмович О. Чи слова Рейгана найшли зрозуміння? // Свобода. 1983. 23 верес. С. 2.
- 1632. Кульчицький-Гут В. Марні зусилля фальсифікаторів: До 50-ліття протестного акту М. Лемика // Гомін України. 1983. 13 лип. С. 3.
- 1633. Курах М., Куропась М. Американська "Червона декада" промовчування вісток про великий голод // Свобода. 1983. 3, 4, 5 трав. С. 2; Ukr. Weekly. 20 Mar. Р. 4, 14: ill. Англ. мовою під заголовком: America's "Red Decade" and the Great Famine cover-up.
- 1634. Куриляк В., Таранішин О., Кузьо Й. Резолюції: [Йоркшир, Велика Британія] // Укр. думка. 1983. 15 груд. С. 5.

- 1635. Кучер М. До історії голоду в СССР і в Україні // Наша мета. 1983. 15 черв. С. 3-8; Свобода. 3 черв.; Укр. думка. 8 груд. С. 1-7.
- 1636. Л.Р. Розголошування й пропагування це ефективне знаряддя проти тиранії // Укр. голос. 1983. 23 трав. С. 5.
- 1637. Л.Т. Доповідь Марка Царинника про Великий голод // Новий шлях. 1983. 29 жовт. С. 12.
- 1638. Левицький М. Голод злочин проти людства // Укр. вісті. 1983. 10 серп. С. 1-3.
- 1639. Левицький М. Саварин вибраний головою СКВУ: [Він заявив, що приділить велику увагу вшануванню жертв голодомору] // Укр. вісті. 1983. 7 груд. С. 1-3.
- 1640. Лекція про Великий голод на форумі УІА: [Доп. Дж. Мейса] // Вільна думка. 1983. 4-11 груд. С. 7; Свобода. 12 трав. С. 3.
- 1641. Лисий А. Це був політичний акт запланованого народовбивства: [Доп. в Домі укр. культури] // Свобода. 1983. 27, 28 трав. С. 23.
- 1642. М.Б. Україніка у британській пресі // Укр. думка. 1983. 23, 30 черв.; 7, 21 лип.; 20 жовт.
- 1643. М.Гр. УВАН пам'ятає про жертви: (Сесія УВАН у Вінніпегу) // Укр. вісті. 1983. 28 груд. С. 10-12.
- 1644. М.Т. П'ять років української репрезентації на "Онтаріо Плейс" // Гомін України. 1983. 14 верес. С. 5.
- 1645. М.Х. Голоди в Україні злочинні вчинки Москви # Укр. вісті. 1983. 3 серп. С. 4, 13.
- 1646. М. Царинник в Детройті: (Доп. в церквах Св. Йосафата і Св. Покрови в Саунтфільді) // Свобода. 1983. 12 берез. С. 3.
- 1647. [Маггеридж М.] Стаття про голод у "Спектейторі" // Укр. думка. 1983. 9 черв. С. 3.
- 1648. Макогон П. Мої переживання в час штучного голоду в Україні // Новий шлях. 1983. 30 лип. С. 8.

- 1649. Малярек В. Українці шукають правди про запланований Совєтами голод: Пер. з англ. // Новий шлях. 1983. 16 квіт. С. 4-5; Globe and Mail. 28 Mar. Р. 1, 2. Фр. мовою під заголовком: Truth about Soviet-Planned Famine Sought by Ukrainians.
- 1650. Манастирський У.В. Д-р Володимир Пасіка. Тіяра продана: Рефлексії і конклюзії // Новий шлях. 1983. 26 листоп. С. 11.
 - 1651. Марко В. Голод в Україні і ми // Наша мета. 1983. 27 квіт. С. 7.
- 1652. Марко В. Злочин Москви і наша еміграція // Гомін України. 1983. 27 квіт. 8 трав. С. 2-3.
- 1653. Марко В. Найбільший злочин Кремля // Новий шлях. 1983. 7-14 трав. С. 1-6.
 - 1654. Марко В. Сім мільйонів... // Вільне слово. 1983. 7-14 трав. С. 12.
- 1655. Марко В. Трагедія України у 1930-х роках // Укр. голос. 1983. 9 трав. С. 10.
- 1656. Марченко Н. Провокують займатися політикою // Укр. думка. 1983. 28 квіт. С. 4.
- 1657. Матяшевський В. До 50-річчя штучного голоду // Вільна думка. 1983. 22-29 трав. С. 5; 5-12 черв. С. 11; 19-26 черв. С. 12; 3-10 лип. С. 6.
- 1658. Матяшевський В. До 50-річчя штучного голоду в Україні, створеного червоною Москвою в 1932-33 рр. // Вісник. 1983. 15 серп.; 1 верес.
 - 1659. Мейс Дж. Виступ у Вінніпезі // Укр. голос. 1983. 28 берез. С. 1.
- 1660. Мельник М. До тих, що пам'ятають 1932-34 роки в Україні // Новий шлях. 1983. 30 лип. С. 14; Укр. думка. 21 лип. С. 2; Укр. голос. Ч. 27. С. 4; Укр. вісті. 3 лип. С. 3.
- 1661. Менакір Я. Патронат: (Хроніка голодових років) // Шлях перемоги. 1983. 11 груд. С. 2.
 - 1662. Ми ніколи не забудемо // Укр. вісті. 1983. 26 жовт. С. 8, 9.
- 1663. Мицак І. Симпозіум про голодову облогу України: Наук. конф. в Монреалі // Гомін України. 1983. 20 квіт. С. 3.

- 1664. Міжнародна преса про 1933 р. // Гомін України. 1983. 26 жовт. С. 12; Нац. трибуна. 25 верес.
- 1665. Міршук Д. Голодова облога України // Укр. голос. 1983. 18, 25 квіт. С. 3.
- 1666. Міршук Д. Хто організував голод на Україні // Укр. вісті. 1983. 3 квіт. С. 2.
 - 1667. Міршук Д. Чим росіяни стурбовані // Укр. вісті. 1983. 11 груд. С. 4.
- 1668. Мовчан Ю. Медичний аспект голодового голокосту // Новий шлях. 1983. 22, 29 жовт. С. 11.
- 1669. Мойсієнко О. "Кілька неспокійних відповідей" п. Юрію Ганасу // Новий шлях. 1983. 26 лют. С. 10.
- 1670. Мойсієнко О. Скільки мільйонів душ забрала Москва з України // Новий шлях. 1983. 27 серп. С. 7; Укр. голос. 20 черв. С. 6.
 - 1671. Мораль згадування // Новий шлях. 1983. 25 черв. С. 5.
- 1672. Мороз Г. Моє щире зізнання // Укр. вісті. 1983. 29 трав.; 12, 15 черв. С. 4.
 - 1673. Московське гангстерство // Гомін України. 1983. 14 верес. С. 2.
- 1674. Московське посольство сердиться з приводу IV Світового конгресу вільних українців: [Про реакцію на доп. Б. Малруні "Голод 1932-33 рр. в Україні") // Гомін України. 1983. 14 груд. С. 2.
- 1675. Московські "туманниє картінкі": [Конгрес Рос. Американців про голодомор в Україні] // Нац. трибуна. 1983. 25 верес. С. 2.
- 1676. На вічну ганьбу: В 50-ті трагічні роковини голоду в Україні: [Про свідчення Т. Волкера] // Вільне слово. 1983. 19 берез. С. 7.
 - 1677. Нагорний Ю. Звернення до земляків // Укр. вісті. 1983. 28 серп. С. 1.
- 1678. Назиревич Я. Незабутні дні 1941 р. української мартирології: [Є згадки про голодомор] // Укр. голос. 1983. 3 жовт. С. 12.
- 1679. Наради Президії і Секретаріату СКВУ: [Є матеріали про голод] // Нац. трибуна. 1983. 22 трав. С. 1-3.

- 1680. Народовбивство в Афганістані: [Є згадка про голод] // Церква і життя. 1983. 20 листоп. С. 2.
- 1681. Наум Н. "Е.У." і голодомор 1933 року: [Про фальсифік. дані, подані в "Енцикл. українознавства"] // Нац. трибуна. 1983. 30 жовт. С. 1.
- 1682. Наумович С. 50 років тому геноцид України: (Про ст. Ж. Дюпуа) // Укр. думка. 1983. 25 серп. С. 2.
 - 1683. Наші найбільші добродії // Укр. вісті. 1983. 7 лип. С. 10.
- 1684. Невдала спроба фальшувати історію: [Про спроби заперечити голодомор] // Укр. голос. 1983. 20 черв. С. 3.
- 1685. Невинні не виправдовуються: [Посольство СРСР у листі від 28 квіт. 1983 р. "Про так званий "голод" в Україні" намагається спростувати факти] // Новий шлях. 1983. 18 верес. С. 5.
- 1686. Нитченко Д. Етнічні часописи про Голод // Вільна думка. 1983. 20-27 листоп. С. 3.
- 1687. Ніньовський В. Ніксон про голод в Україні // Гомін України. 1983. 6 лип. С. 3.
- 1688. Ніньовський В. Чужинка-дослідниця про нас: (Ст. Е. Монд) // Гомін України. 1983. 26 жовт. С. 10.
- 1689. Новий вклад в українську вільну науку: Конф. в Іллінойс. ун-ті // Гомін України. 1983. 24 серп. С. 12-13.
- 1690. О.Б. Хто відповідає за голодову облогу України? // Шлях перемоги. 1983. 6 лют.
- 1691. Орловський Е. За суцільний фронт нації проти ворога // Шлях перемоги. 1983. 5 черв. С. 2-3.
- 1692. Осінський Ст. Ви є сумління вільного світу: [Про значення висловлювань Р. Рейгана і Дж. Буша] // Гомін України. 1983. 7, 14 верес. С. 3.
 - 1693. Оскарження вимагає правди // Новий шлях. 1983. 16 квіт. С. 4.
- 1694. Остап'юк А. Товариство консервативних напрямків за незалежну Україну // Укр. думка. 1983. 10 листоп. С. 3.

- 1695. Осудим злочин Москви // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 4.
- 1696. Павленко М. "Забуте народовбивство": [Ст. Л. Моррова у журналі "Тайм"] // Укр. вісті. 1983. 10 лип. С. 3.
- 1697. Панченко М. Народовбивство в Україні в 1932-33 рр. було помстою, а не карою // Вільне слово. 1983. 6-13, 20-27 серп. С. 7.
- 1698. Патріярх громить Антихриста: Слово Блаженнішого Патріярха Йосифа в трагічні роковини голоду в Україні 1933 року // Укр. вісті. 1983. 13 квіт. С. 1-2.
- 1699. Пахолків А. Публічний заклик до Комітету Українців Канади // Новий шлях. 1983. 26 лют. С. 5.
- 1700. Перша Міжнародна конференція про голод в Україні: [Ун-т Квебека, 25 берез. 1983 р.] // Укр. голос. 1983. 11 квіт. С. 3.
- 1701. Перші кроки проти опору англомовної преси // Новий шлях. 1983. 7-14 трав. С. 14.
 - 1702. Петренко М. Преса про українців // Укр. вісті. 1983. 17 лип.
- 1703. Петров В. Українські культурні діячі УРСР 1920-1940 жертви більшовицького терору: (Урив.) // Вільне слово. 1983. 19 берез. С. б.
- 1704. Петрович М. Наші успіхи і їхні тіні // Новий шлях. 1983. 12 листоп. C. 2.
 - 1705. Петрович М. Пасинки історії // Новий шлях. 1983. 3 груд. С. 2.
 - 1706. Питляр О. За "старшим братом" // Нац. трибуна. 1983. 16 жовт. С. 1.
- 1707. Під світовий суд Росію за народовбивчий голод в Україні в 1932-33 роках // Гомін України. 1983. 11-18 трав. С. 1, 3; Укр. думка. 1983. 19 трав; Шлях перемоги. 1983. 15 трав. С. 1-2, 16.
- 1708. Пімен в наступі: (Ставлення Російської Церкви до Великого голоду в Україні 1932-1933 рр.) // Свобода. 1983. 13 квіт. С. 2.
- 1709. "Піттсбург Пресс" пише про голод в Україні // Свобода. 1983. 23 черв. С. 1.
- 1710. Пластуни відгукнулися на згадку про голод у журналі "Тайм" // Свобода. 1983. 15 черв. С. 1.

- 1711. Платковський М. На советські провокації немає відповіді // Свобода. 1983. 30 верес. С. 2.
- 1712. По поводу искусственного голода 1933 года // Новое рус. слово. 1983. 11 авг.
- 1713. Подали фальшиві інформації про голод в Україні: (В кн. "Книжка фактів", вид-во "Бантам") // Свобода. 1983. 18 черв. С. 1.
- 1714. Польська газета в Америці "Гвязда Полярна" присвятила сторінку 50-річчю голоду в Україні // Новий шлях. 1983. 25 черв. С. 3.
 - 1715. Польська преса про голод в Україні // Новий шлях. 1983. 30 квіт. С. 7.
 - 1716. Порушники прав людини обвинувачують... // Свобода. 1983. 29 берез.
- 1717. Посол Британського Парламенту відвідав СУБ: (Джон Вілкінсон говорив про голод) // Укр. думка. 1983. 24 лют. С. 1.
- 1718. Поставимо Москву на міжнародний осуд! // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 1.
- 1719. Потрібно 100 000 дол., щоб "згадати самим і пригадати іншим" голодоморство України // Свобода. 1983. 12 берез. С. 1.
- 1720. Походження радянського геноциду і український голокост // Новий шлях. 1983. 20 серп. С. 16.
- 1721. Президент і Віце-президент вітали Митрополита: [Р. Рейган і Дж. Буш вітали Митрополита Мстислава з 85-річчям, йшлося також про 50-річчя голодомору] // Свобода. 1983. 30 квіт. С. 1.
- 1722. Президент Р. Рейган знає про голод // Новий шлях. 1983. 16-23 лип. С. 1; Свобода. 21 черв. С. 1.
- 1723. Прес-конференція про голод в Україні: [Мюнхен] // Новий шлях. 1983. 24-31 груд. С. 2-4.
- 1724. Пресовий комунікат Організаційної комісії IV Конгресу СКВУ // Новий шлях. 1983. 3 груд. С. 1-3.
- 1725. Пріцак О. За український "Яд-Вашем" // Вільна думка. 1983. 5-12 черв. — С. 11, 12; Свобода. — 4 трав. — С. 2, 8; Укр. вісті. — 22 квіт. — С. 3.

- 1726. Про "Голод в Україні 1932-33" в Онтарійській легіслятурі // Вільна думка. 1983. 25 верес. 2 жовт. С. 10; Новий шлях. 25 черв. С. 1.
- 1727. Про народовбивство голодом: [Торонтська шк. рада готує курс лекцій про голодомор] // Гомін України. 1983. 14 груд. С. 14; Новий шлях. 17 груд. С. 11.
 - 1728. Про непотрібне переборщування // Свобода. 1983. 18 черв. С. 2.
- 1729. Прокоп М. Україна і українська політика Москви; IV. Перша стадія розгрому; П.П. Постишев в Україні (1933-1937) // Вільне слово. 1983. 19 берез. С. 3.
- 1730. Протестна листівка на концерті Софії Ротару // Гомін України. 1983. 5 жовт. С. 1.
- 1731. Проф. Т. Гунчак доповідав про голод у Фордгам Університеті // Свобода. 1983. 5 трав. С. 1.
- 1732. [Проф. Яр. Рудницький в Лос Анжелесі]: [Поширює меморандум уряду УНР в екзилі про 50-річчя голодомору в Україні 1932-33 рр.] // Наша мета. 1983. 16 берез. С. 1.
- 1733. Професор говорить на з'їзді про голод: [На з'їзді славістів у Ванкувері 29 трав. 1983 р. проф. Яр. Рудницький зробив доп. про голодомор] // Укр. вісті. 1983. 8 черв. С. 2.
- 1734. Прохання Вашингтонського Комітету: [Щодо голоду] // Укр. вісті. 1983. 7-14 серп. С. 5.
- 1735. Пук Я. У трагічну 50-ту річницю голодомору в Україні у 1932-1933 роках // Новий шлях. 1983. 10 верес. С. 9.
- 1736. 50-ліття українського голокосту: [Дві доп. Дж. Мейса: "Голод в Україні 1933 р." і "Нац. відхилення в Ком. партії України в 20-х рр.") // Наша мета. 1983. 16 берез. С. 2; Укр. голос. 7 берез. С. 8.
- 1737. 50-ліття українського голокосту: [Доп. Дж. Мейса, Манітоб. ун-т] // Новий шлях. 1983. 12 берез. С. 16.
- 1738. 50-річчя голоду в Україні: [Ілюстр. і матеріали 1932-33 рр., надруковані у "Свободі"] // Вільне слово. 1983. 19 берез. С. 1-3.

- 1739. 50 років тому 11 жовтня 1933 року: [Замах на Постишева] // Укр. вісті. 1983. 12 жовт. С. 8.
 - 1740. 50 років тому 6-го грудня 1933 року // Укр. вісті. 1983. 7 груд. С. 5.
- 1741. 50-ті роковини Великого голоду в Україні // Укр. думка. 1983. 14 квіт. С. 1.
- 1742. Р.К. Зустріч чиказьких українців з віце-президентом Бушем та конгресменом Гайдом // Гомін України. 1983. 13 лип. С. 9.
- 1743. Р. Конквест і Дж. Мейс будуть свідками в Комісії Сенату // Вільне слово. 1983. 26 листоп. С. 1; Свобода. 9 листоп. С. 1.
 - 1744. Ратай О. Пора зробити висновки // Нац. трибуна. 1983. 7 серп. С. 1.
- 1745. Рахманний Р. Конференція дослідників штучного голоду в Україні // Свобода. 1983. 14 квіт. С. 2-4.
- 1746. Рахманний Р. Про українську присутність в світі // Гомін України. 1983. 26 жовт. С. 3-4.
- 1747. Рахманний Р. Три етапи вільної української преси // Укр. голос. 1983. 13 черв. С. 3.
- 1748. Резолюція в справі голоду перейшла в Сенат // Вільна думка. 1983. 18-25 груд. С. 13; Вільне слово. 10 груд; Свобода. 22 листоп. С. 1.
- 1749. Резолюція Конгресу США про голод в Україні // Укр. вісті. 1983. 4 груд. С. 1.
- 1750. Рихтицький Л. Париж, Роттердам... і ми // Гомін України. 1983. 1 черв. С. 2-3.
 - 1751. Рік жалоби // Гомін України. 1983. 1 черв. С. 1.
- 1752. Річне зібрання Уряду Української Народної Республіки у Філадельфії // Укр. голос. 1983. 22 серп. С. 3.
- 1753. Річниця голодомору України 1933 в Бельгії // Укр. голос. 1983. 12 верес. С. 5.
- 1754. Робітнича Спілка домагається інвестигації // Новий шлях. 1983. 10 верес. С. 2.

- 1755. Розмова з міністром культури, КУК відвідує Лемежурер: (Д-р Снігурович детально проінформував міністра про голод) // Укр. вісті. 1983. 3 серп. С. 3.
 - 1756. Романишин О. Голод в Україні // Гомін України. 1983. 21 лип.
- 1757. Рослицький Є. Голодомор, народовбивство і рідношкільництво // Гомін України. 1983. 26 жовт. С. 14; Новий шлях. 8 жовт. С. 11; Укр. голос. 3 жовт. С. 3.
 - 1758. С.Д. Збірка харчів для голодуючих // Новий шлях. 1983. 17 груд. С. 13.
 - 1759. Сварог В. Село на нашій Україні // Свобода. 1983. 2 серп. С. 2.
- 1760. Світовий Конгрес Вільних Українців апелює до Об'єднаних Націй // Вільне слово. 1983. 19 берез. С. 1; Новий шлях. 19 берез. С. 1.
- 1761. Свято української науки: Укр. вчені засуджують моск. голодомор в Україні і звертаються з проханням-закликом до Уряду УНР почати акцію перед Міжнар. Судом Справедливости // Наша мета. 1983. 29 черв. С. 3.
- 1762. Секретна постанова в справі русифікації // Новий шлях. 1983. 4 черв. С. 4.
- 1763. Сенат підтримав резолюцію у справі Великого голоду // Свобода. 1983. 8 жовт. С. 1.
- 1764. Симпозіум про Великий голод...: [Був організований Університет. центром для європ. студій і Канад. ін-том укр. студій в Едмонтоні, Монреаль, 25-26 берез. 1983 р.] // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 5.
 - 1765. Славутич Яр. Гідність і мова: [Передова] // Укр. голос. 1983. 15 серп.
- 1766. Славутич Яр. Голодомор 1932-33 років у поточній пресі: [І. Білинський заперечує голод в Україні в роках 1932-33] // Вільна думка. 1983. 23-30 жовт. С. 3, 14; Укр. голос. 12 верес. С. 3.
- 1767. Славутич Яр. Канадська преса 1933-го року про голодомор в Україні: (Пам'яті Петра Лазаровича) // Укр. голос. 1983. 24 жовт. С. 3.
- 1768. Слобідський Б. До статті "Голодомор 1932-33 років у поточній пресі" // Укр. голос. 1983. 17 жовт. С. б.
- 1769. Смик М. Голод як засіб поневолення: [Доп. 25 верес. 1983 р., Детройт] // Укр. вісті. 1983. 25 груд. С. 2; Укр. вісті. 1984. 1 січ. С. 2.

- 1770. Сокіл В. У ті далекі страшні роки...: (Урив. спогадів) // Свобода. 1983. 28-30 верес. С. 2-4.
- 1771. Соколик Я. В пам'ять Василя Курилика: [Дві доп. Р. Конквеста] // Гомін України. 1983. 8 черв. С. 6; Новий шлях. 30 квіт. С. 11.
- 1772. Сокольський В.В. Голод в Україні і колективізація: 50-річчя голодомору в Україні // Укр. слово. 1983. 30 січ. С. 1, 3.
- 1773. Соловей О. До 50-річчя голоду на Україні // Укр. вісті. 1983. 28 серп. С. 2.
- 1774. Стадниченко Л. Про Великий голод з наших і з інших вікон // Свобода. 1983. 6, 7 лип. С. 2.
 - 1775. Сталіна Росія живе далі // Укр. вісті. 1983. 3 серп. С. 4.
- 1776. Становище Українського Конгресового Комітету Америки до заяви Конгресу Руських Американців в справі голодомору в Україні 1933 // Нац. трибуна. 1983. 2 жовт. С. 1; Укр. голос. 7 листоп. С. 5.
- 1777. "Стар-Леджер" інформує про Великий голод 1932-33 рр. в Україні // Свобода. 1983. 6 трав. С. 1.
 - 1778. Стасик Я. Під роздум, що робити? // Свобода. 1983. 27 лип. С. 2-4.
- 1779. Стемфордська Єпархія інформує про голод // Свобода. 1983. 24 черв. С. 1.
- 1780. Стецько Я. За суцільний фронт нації проти ворога // Гомін України. 1983. 8 черв. С. 3-5.
- 1781. Строката Н. Свідчення д-ра Ніни Строкатої: (Скороч. текст свідчення в Коміс. Палати Представників Конгресу ЗСА) // Укр. думка. 1983. 7 квіт. С. 5.
 - 1782. Сулима М. Диявольська імперія // Новий шлях. 1983. 30 лип. С. 6.
 - 1783. Та хіба це самопошана: [Передова] // Укр. голос. 1983. 23 трав. С. 3.
- 1784. Тарнавський Б. Ганебна сторінка вселюдської історії // Новий шлях. 1983. 9, 15 квіт.
- 1785. Тарнавський Б. Документація й публікація УНІГУ про голод 1933 року в Україні // Укр. голос. 1983. 28 берез. С. 5.

- 1786. Тарнавський Б. Складім акт оскарження // Свобода. 1983. 2, 3 верес. С. 2-4.
- 1787. Телевний С. 21 конференція УРДП в Англії // Укр. вісті. 1983. 22 трав. С. 3.
- 1788. 1933: [Фр. газ. "Ле Матен" за 31 груд. 1933 р.] // Укр. вісті. 1983. 10 квіт. С. 1.
- 1789. Товариство Українських Інженерів Америки улаштовує наукову конференцію на тему: "Штучний голод в Україні 1932-1933 рр.", що відбудеться в суботу 19 листопада 1983 р. о 4-й год. в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку // Свобода. 1983. 4 листоп. С. 3.
- 1790. Треба світові доказати правду про наш голод: Доп. І. Броди в Едмонтоні // Укр. вісті. 1983. 13 квіт. С. 3.
- 1791. Тудорковецька Я. Про те, що вельми дивує // Новий шлях. 1983. 25 черв. С. 3.
- 1792. У неділю 6 березня 1983 р. о 3-й год. в Інституті св. Володимира відбудеться доповідь для широкого громадянства Торонто й околиць на тему "Панорама українського голокосту": [Оголошення] // Новий шлях. 1983. 26 лют. С. 16.
- 1793. У Нью-Йорку відмічено "Тиждень поневолених націй": [Згадується про голодомор] // Гомін України. 1983. 24 серп. С. 1.
- 1794. У 50-річчя всенаціональної трагедії голоду в Україні // Укр. думка. 1983. 13 трав. С. 2.
- 1795. У 50-річчя голодомору в Україні // Вільна думка. 1983. 27 лют. 6 берез. С. 12.
- 1796. УААПП призначила нагороду: [УААПП штатів Нью-Йорк і Нью-Джерсі відзначила нагородами ст. М. Куропася і М. Царинника] // Свобода. 1983. 5 лип. С. 4.
- 1797. УЄО в ПА 1 популяризує справу голоду та О. Бердника як і інших борців за людські права для України // Новий шлях. 1983. 18 черв. С. 16; Укр. думка. 23 черв. С. 4; Укр. голос. Ч. 27. С. 7.

¹ Пенсільванія, США.

- 1798. Україна в британській пресі // Укр. думка. 1983. 8 груд. С. 8.
- 1799. Українське вояцтво і пам'ять про голод: [Бюл. Т-ва колишніх вояків армії УНР у Франції] // Укр. вісті. 1983. 22 трав. С. 1.
 - 1800. Українські діти пишуть до Президента // Свобода. 1983. 21 жовт. С. 1.
- 1801. Українці відповідають на Пастирський лист американських єпископів // Свобода. 1983. 6 лип. С. 1.
- 1802. Українці демонстрували проти культурного геноциду в Україні: [Згадувалося про голод] // Новий шлях. 1983. 6 жовт. С. 4.
 - 1803. Українці пригадують про Великий голод // Свобода. 1983. 27 верес.
- 1804. Уряд УНР вніс аплікацію до Міжнародного суду в справі голодомору // Вільне слово. 1983. 26 листоп. С. 1.
- 1805. Усвідомім світ про голодоморний злочин Москви // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 13.
- 1806. Успішна голодова конференція в Монреалі // Новий шлях. 1983. 7-14 трав. С. 2-12.
- 1807. Федорович М. До 50-річчя самогубства Миколи Скрипника // Новий шлях. 1983. 26 листоп. С. 4.
 - 1808. "Форум" пише про Великий голод // Свобода. 1983. 13 лип. С. 1.
- 1809. Фостун С.М. Роздуми у роздзвіння великодніх дзвонів // Укр. думка. 1983. 5-12 трав. С. 3.
 - 1810. Фрагменти з Вашингтона // Свобода. 1983. 8 жовт. С. 3.
- 1811. Французький бюлетень про голод в Україні // Укр. думка. 1983. 1 верес. С. 3.
- 1812. Хвощовий М. 50-річчя трагічного голоду в Україні // Вісник. 1983. 15 січ., 1 лют.
- 1813. Царинник М. Доповідь про голод 1932-1933 рр. в Україні // Укр. вісті. 1983. 27 берез. С. 1.
- 1814. Черненко О. Пам'яті розстріляних і засланих письменників: [Є згадка про голодомор] // Новий шлях. 1983. 24-31 груд. С. 2, 8; Мета. 1984. Ч. 3. С. 7.

- 1815. IV Конгрес СКВУ в Торонто // Новий шлях. 1983. 24-31 груд. С. 8.
- 1816. IV Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ), Торонто, 30 листоп. 4 груд. 1983 р. // Гомін України. 1983. 23 листоп. С. 3; Новий шлях. 19 листоп. С. 1.
- 1817. Чим росіяни стурбовані: [Реабілітується рос. імперіалізм і звинувачується Ком. партія, що організувала голод в 1933 р.] // Укр. вісті. 1983. 4 груд. С. 4.
- 1818. Чинченко І.М. Відповідь і вияснення перевертням із КГБ-івських "Вістей України" // Укр. голос. 1983. 23 трав. С. 5.
- 1819. Чинченко І.М. Не було голоду в Україні в роках 1932-33?!: [Йдеться про І. Білинського, який заперечує голод 1932-33 рр.] // Укр. голос. 1983. 21 листоп. С. 5.
- 1820. Чинченко І. Одна із трагічних картин 1933 проклятого року // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 7.
- 1821. Чому мовчить Трюдо?: [Події 1932-1933 рр. в Україні не знаходять співчуття у Прем'єр-Міністра Канади П. Трюдо] // Укр. вісті. 1983. 19 жовт.
- 1822. Чужа, а своя влада: [Передова]: [Згадуються публікації в "Укр. голосі" 1933 р.] // Укр. голос. 1983. 7 листоп. С. 3.
- 1823. 60-річчя існування Російської імперії у формі Союзу Совєтських Соціалістичних Республік // Гомін України. 1983. 2 берез. С. 1, 2, 7.
- 1824. XVI-а конференція ВАКЛ (Світова Антикомуністична Ліга): (Окр. пункт у прогр. конф. засудити геноцид, пов'язуючи це з голодом, що знищив понад 8 млн укр. народу) // Гомін України. 1983. 26 жовт. С. 1.
- 1825. Шкамбара М. Америка і поневолені нації: Відзначення 25-річчя від проголошення ТПН і 40-річчя від створення АБН: [Конф. у Вашингтоні, 18-19 лип. 1983. Згадується про голодомор] // Гомін України. 1983. 14 верес. С. 9.
- 1826. Шкідливі перегони: До 50-річчя голоду в Україні // Вільне слово. 1983. 21 трав. С. 3.
- 1827. VI Асамблея УММАН присвячена голодоморові України 1932-33 рр. // Укр. голос. 1983. 22 серп. С. 3.
- 1828. Шостий Собор УАПЦ відбудеться в травні ц.р.: [До 50-ліття голоду в Україні] // Укр. вісті. 1983. 14 берез. С. 1.

- 1829. Шульга М. В селі Мар'янівці // Нац. трибуна. 1983. 16 січ. С. 2.
- 1830. "Юес нюз енд ворлд репорт" про 1933 рік // Нац. трибуна. 1983. 16 жовт. С. 1.
- 1831. Юник Д. За півтора року понад сім мільйонів жертв // Свобода. 1983. 3 верес. С. 24.
- 1832. (ЮП). Злочинний голод України // Наша мета. 1983. 30 берез. С. 6, 7.
- 1833. Юрченко І. Чи Ви чуєте, тату? // Свобода. 1983. 5 листоп. С. 2-3; Альм. УНС на рік 1993. С. 180-182.
- 1834. Я.П. У трагічну 50-ту річницю голодомору в Україні у 1932-1933 роках // Укр. голос. 1983. 12 верес. С. 11; Укр. вісті. 31 серп. С. 4, 13.
- 1835. Янішевська Γ . Побут голови УНРади ред. В. Біляїва в Канаді: [Доп. "Панорама українського голокосту"] // Наша мета. 1983. 20 квіт. С. 3; Новий шлях. 16 квіт. С. 3.
- 1836. Bas P. Message de Pierre Bas aux Ukrainiens // Courrier du 6éme arrondissement. 1983. Juillet-août.
- 1837. Cattaneo C. Montrealer Recalls Bitter Taste of Ukraine's 'Artificial Famine' // The Gazette. 1983. 26 Mar. P. A6: fot.
- 1838. Ch. J.-Ph. Le génocide dénoncé par la presse francophone // Gazette de Lausanne. 1983. 28 août. P. 1, 2.
- 1839. Chamberlin W.H. Famine Proves Potent Weapon in Soviet Policy // Ukr. Weekly. 1983. 20 Mar. P. 6.
- 1840. Conquest R. Progress Report: Forthcoming Book on Collectivization and the Famine // Ukr. Weekly. 1983. 20 Mar. P. 8: ill, portr.
- 1841. Dalrymple D. 1932-34 Great Famine: Documented view // Ukr. Weekly. 1983. 20 Mar. P. 5, 12, 13.
 - 1842. Le dossier de l'horreur // Journal de Château-d'Oex. 1983. 13 Sept.
- 1843. Dupoy G. Il y 50 ans, le génocide de l'Ukraine // Le quotidien de Paris. 1983. 29 juin.

- 1844. Dzerowycz M. Soviets Made Famine in 1933 // McGill Daily. 1983. 25 Mar.
- 1845. Erinnerung an Völkermord durch Hunger // Süddeutsche Zeitung. 1983. 24 Nov.
- 1846. Ernenvein F. Ukraine: Il a 50 ans: Staline décréta la famine // Le Républicain Lorrain. 1983. 12 nov.
 - 1847. Ethnic Community Leaders on Famine // Ukr. Weekly. 1983. 20 Mar. P. 10, 11.
 - 1848. Events of 1933 Worth Recalling // The Gazette. 1983. 30 Mar. P. A4.
 - 1849. Eyewitness accounts // Ukr. Weekly. 1983. 20 Mar. P. 3, 6, 7, 13: ill.
 - 1850. The Forgotten Holocaust // Daily Telegraph. 1983. 5 Nov.
- 1851. G.D. Ukraine: Cinquantičme anniversaire du génocide // Le quotidien de Paris. 1983. 15 déc. P. 18.
- 1852. Gremaud R. Anniversaire pour un génocide rouge // Correspondance Politique Suisse. 1983. 5 sept. F. 56-57; Le Messager de Alpes. 1983. 13 Sept.
- 1853. Hamilton I. The Ukrainian Famine / Il. by J. Charette // Whig-Standard Magazine. 1983. 10 Aug. P. 5-9: ill.
- 1854. The Holocaust the West Chose to Ignore... // The Weekend Australian. 1983. 8-9 Oct.
- 1855. Hrycenko-Luhova Z. Famine Symposium in Montreal // New Perspectives. 1983. 19 Mar. P. 7.
- 1856. Il y a cinquante ans, l'ethnocide des Ukrainiens // Gazette de Lausanne. 1983. 28 août. P. 1, 2.
- 1857. Isajiw W. Mass Murder by Planned Starvation // Catholic New Times. 1983. 3 July. P. 3.
 - 1858. Itey R. L'Ukraine oubliée // La Croix. 1983. 14 déc. P. 10.
- 1859. Itey R. L'Ukraine, un ring: Une histoire orale des ukrainiens pendant l'Entre deux Guerres, un révéllateur de l'histoire européenne // La Croix. 1983. 2 nov. P. 22.
 - 1860. June 1932 // Ukr. Weekly. 1983. 20 Mar. P. 5, 13: ill.
- 1861. Karatnycky A. Forced Famine in the Ukraine: A Holocaust the West Forgot // Wall Street Journal. 1983. 7 July. P. 22.

- 1862. Korbutiak D.D.C. Action Committee on Famine Established // Ukr. Weekly. 1983. 20 Mar. P. 1, 15.
 - 1863. Lest We Forget // Ukr. Weekly. 1983. 20 Mar. P. 3.
- 1864. M.A. La famine génocide de 1933: 50e anniversaire de la liquidation de 7 millions d'ukrainiens par les Soviétiques // L'Alsacien. 1983. 8 oct.
- 1865. Mace J.E. The Great Hunger: Soviet Ukraine 1933 // Ukr. Weekly. 1983. 30 Apr.
 - 1866. Malaurie G. Le génocide par la faim // Le Monde. 1983. 29 août. P. 2.
- 1867. Malaurie G. L'Ukraine, c'est á dire l'Europe: (Une histoire orale des ukrainiens pendant l'Entre deux Guerres) // France-Culture. 1983. 31 oct. 11 nov.
- 1868. Muggeridge M. 'Hunger' is the word I heard most... / Interview by M. Carynnyk // New Perspectives. 1983. 19 Febr. P. 4-5: fot.
 - 1869. Nahaylo B. Famine Reports Exaggerated // Spectator. 1983. 2 Apr. P. 17-18.
- 1870. Oliviery G. Il y a cinquante ans: Le génocide des Ukrainiens // 24 Heures. 1983. 6 oct. P. 24: fot.
- 1871. "Peuple de France tu seras asphyxié par les gaz sibériens" // Le Matin. 1983. 14 déc.
- 1872. Pliouchtch L. Lettre ouverte a "l'Humanité" // Le Monde Libertaire. 1983. 29 déc.
- 1873. Romaniv M.M. La famine-génocide de 1933 en Ukraine: "briser la conspiration du silence!" // Gazette de Lausanne. 1983. 2 sept. P. 5.
- 1874. Skirda A. Ukraine 1933: Un génocide caché // Le Monde Libertaire. 1983. 29 déc. P. 7.
- 1875. ... So That This Tragedy Will Not Be Forgotten // Ukr. Weekly. 1983. 20 Mar. P. 1.
- 1876. Sommer E.F. Widerstand mit Aushungern besiegt // Süddeutsche Zeitung. 1983. 10-11 Dez.
 - 1877. Staline: De 30 f 40 millions de victimes // Liberation. 1983. 4 mars. P. 21.

- 1878. [Symposium "The Forgotten Holocaust: The Artificially Created Famine in Ukraine", Montréal, 25-26 Mar. 1983] / McGill Ukr. Student Assoc. // McGill Daily. 1983. 25 Mar.
 - 1879. Ukraine: Famine 1933 // Edmonton Journal. 1983. 14 Oct.
 - 1880. Vitaliy Shevchenko Scored Stalin's Famine // Ukr. Weekly. 1983. 20 Mar. P. 2.
- 1881. Warum Stalin in der Ukraine eine Hungersnot organisierte // Die Welt. 1983. 24 Nov.

1984

- 1882. Collectivization // Encycl. of Ukraine. 1984. Vol. 1. P. 538-540. Голодомор. С. 540.
- 1883. Genocide // Encycl. of Ukraine. Toronto; Buffalo; London, 1984. Vol. 2. P. 27-28.

Голодомор. – С. 28.

1884. History of Ukraine // Encycl. of Ukraine. – Toronto; Buffalo; London, 1984. – Vol. 2. – P. 161-193.

Голодомор. – С. 186.

1885. Famine // Encycl. of Ukraine. - Toronto; Buffalo; London, 1984. - Vol. 1. - P. 853-855: ill.

•

1886. Чуб Д. Відлуння великого голоду в спогадах очевидців і в українській літературі. – Торонто, 1984. – 16 с.*

Те саме // Слово. – 1983. – 36. 10. – С. 453-466; Укр. козацтво. – 1985. – Ч. 1. – С. 57-68; Вільна думка. – 1993. – 26 верес. – 3 жовт. – С. 6; 10 жовт. – С. 6; 17 жовт. – С. 6; 24 жовт. – С. 6; 31 жовт. – 7 листоп. – С. 6.

- 1887. Dolot M. Who Killed Them and Why?: In Rememberance of Those Killed in the Famine of 1932-1933 in Ukraine. Cambridge, Mass.: Harvard Univ. Ukr. Studies Fund, 1984. VII, 34, [1] p. Bibliogr.: p. [35].
- 1888. Heretz L. Oral History and the Ukrainian Famine of 1932-1933: Paper Presented at the Seminar of the Ukr. Research Inst., Harvard Univ., Cambridge, Mass., 18 Oct. 1984.*
- 1889. Kubijovic V., Zhukovsky A. Map and Gazetteer of Ukraine. Toronto: Univ. of Toronto Press, 1984. 30 p.*

1890. The Man-Made Famine in Ukraine / R. Conquest, D. Dalrymple, J. Mace, M. Novak. – Washington, D.C.: Amer. Enterprise Inst. for Publ. Policy Research, 1984. – 39 p. – (AEI studies, 404). – Bibliogr.: p. 38-39.

Рец.: Появився науковий збірник про геноцид // Свобода. – 1984. – 9 жовт. – С. 1.

1891. A Pocketbook Guide to Ukraine and Ukrainians / Ed. by I. Owechko and R.V. Kuchar. – 2nd ed. – U.S.A: Ukrapress, 1984. – 136 p.

Голодомор. - С. 74-75.

•

1892. Mace J.E. The Man-Made Famine of 1933 in the Soviet Ukraine: What Happened and Why? // Toward the Understanding and Prevention of Genocide: Proceedings of the Intern. Conf. on the Holocaust and Genocide. – Boulder, Col., 1984. – P. 67-83.

•

- 1893. Акція еміграції про голод в Україні 1933 // Батьківщина. 1984. Ч. 3. С. 7.
- 1894. Бадзьо Ю.В. Радянська державна влада несе повну відповідальність за голод в Україні // Визвол. шлях. 1984. Кн. 2. С. 210-211; Смолоскип. Ч. 25. С. 2; Америка. 3 жовт. С. 1; Око. 1985. Січ. С. 4.
- 1895. Базарко I. Слово на відкритті IV СКВУ, 30.XI.1983, Торонто, Канада // Вісн. СКВУ. 1984. Ч. 1. С. 3-5.
- 1896. Верхівський О.О. 1933 рік: Урив. з кн. "Диктатура" // Молода Україна. 1984. Ч. 330. С. 12-14.
 - 1897. Відгуки в австралійській пресі // Мета. 1984. Ч. 3. С. 5.
 - 1898. [Голодомор] // Украпрес. 1984. Ч. 26. С. 22.
- 1899. Дмитрів І. Завдання СКВУ на тлі сучасних потреб // Вісн. СКВУ. 1984. Ч. 1. С. 21-27.
- 1900. Дмитрів І. Нові видання і передруки раніших про голод // Визвол. шлях. 1984. Кн. 2. С. 248-251.
- 1901. Ємець Н. Про український голодомор в школах // Молода Україна. 1984. Ч. 335. С. 5; Гомін України. 2 трав. С. 3; Нар. воля. 26 квіт. С. 1; Новий шлях. 12 трав. С. 13; Укр. голос. 7 трав. С. 4.
- 1902. Козуб А. Чужинецькі достойники на відзначенні 50-ліття голоду // Молода Україна. 1984. Ч. 334. С. 14.

- 1903. Лебединський Я. Пресова конференція про голод у Парижі // Анабазис. 1984. Ч. 1. С. 33-34.
- 1904. М.К. Клуб "Ротарі" слухає про голодомор 1932-1933 рр. (Едмонтон): (Доп. Я. Славутича) // Мета. 1984. Трав. С. 5; Свобода. 27 квіт. С. 1.
- 1905. Маггерідж М. Радянський Союз і селянство // Сучасність. 1984. Ч. 10. С. 105-114.
- 1906. Москва винищує Афганістан вогнем як раніше голодом Україну // Укр. православ. слово. 1984. Ч. 9. С. 23.
- 1907. Наукова конференція про Великий Голод в Україні: [Спільна конф. Наук. т-ва ім. Шевченка та Ін-ту ім. С. Петлюри присвячена вшануванню жертв голодомору] // Мета. 1984. Ч. 5. С. 7-8; Вільна думка. 12 лют. С. 13; Новий шлях. 18 лют. С. 14.
- 1908. О.П. Наукова конференція Наукового товариства ім. Шевченка і Ін-ту ім. Симона Петлюри щодо Великого штучного Голоду в Україні // Визвол. шлях. 1984. Кн. 5. С. 625-627; Нар. воля. 16 лют. С. 2, 7; Укр. голос. 6 лют. С. 11.
- 1909. Питляр О. Відгук великого голоду серед українців на Заході // Визвол. шлях. 1984. Кн. 2. С. 183-187.
 - 1910. Про геноцид голокост // Мета. 1984. Ч. 4. С. 7.
- 1911. Романенко С. А до голоду таки не призналися...: [Журн. "Історія СССР" надрукував три ст. про Україну 1931-33 рр.] // Око. 1984. Січ. С. 4.
- 1912. Саварин П. Промова на бенкеті СКВУ // Вісн. СКВУ. 1984. Ч. 1. С. 9-10.
- 1913. Свириденко Н. Великий голод в Україні // Молода Україна. 1984. Ч. 326. С. 17-18.
- 1914. Славченко Т., о. Листи до редакції "Молода Україна" // Молода Україна. 1984. Ч. 330. С. 24.
- 1915. Степаненко М. Російщення України: Головні думки доп. на 4-му СКВУ 2 груд. 1983 р., м. Торонто // Вісн. СКВУ. 1984. Ч. 1. С. 14-20.
- 1916. Строката Н. Про покарання голодом: (За текстом виступу Н. Строкатої-Караванської для ІХ-го З'їзду Об-ня Укр. Православних Сестрицтв в США) // Батьківщина. — 1984. — Ч. 3. — С. 5-6.

- 1917. Тарнавський О. 1933 заповідник смерти: (А. Кестлер і М. Хвильовий) // Нові дні. 1984. Ч. 411. С. 16-18.
- 1918. Українська участь у науковому збірнику про голокост, гено- й лінгвіцид // Мета. 1984. Ч. 10. С. 2.
- 1919. Krawchenko B. The Man-Made Famine of 1932-1933 in Soviet Ukraine // Conflict Quarterly. 1984. Vol. 4, N 2. P. 29-39.
 - 1920. Mace J.E. A Case of Genocide // Quadrant. Sydney, 1984. Apr. P. 55-57.
- 1921. Mace J.E. Famine and Nationalism in Soviet Ukraine // Problems of Communism. 1984. Vol. 33, N 3. P. 37-50.
- 1922. Merl S. War die Kollektivierung der Landwirtschaft in der Sowietunion wirklich notwendig // Osteuropa. 1984. N 5. S. 329-344.
- 1923. Rosefielde S. Excess Collectivization Deaths, 1929-1933: New Demographic Evidence // Slavic Review. 1984. Vol. 43, N 1. P. 83-88.
- 1924. Weatherbe S. The Ukrainian Holocaust // Ukr. Review. 1984. Vol. 32, N 2. P. 18-25.
- 1925. Wheatcroft S.G. A Note on Steven Rosefielde's Calculations of Excess Mortality in the USSR, 1929-1949 // Soviet Studies. 1984. Vol. 36, N 2. P. 277-281.

- 1926. А.Ф. 3 діяльності членів клюбу "Обнова" // Гомін України. 1984. 25 груд. С. 13.
- 1927. Американський законопроект про голокост в Україні // Наша мета. 1984. 23 трав. С. 1-5.
- 1928. Американські сенатори підтримують резолюції про Великий голод // Свобода. 1984. 10 квіт. С. 1.
- 1929. Бадзьо Ю.В. Влада відповідає за голод в Україні // Укр. вісті. 1984. 3 верес. С. 1.
- 1930. Бадзьо Ю.В. Голові Президії Верхов. Ради УРСР О.Ф. Ватченку: [Лист] // Новий шлях. 1984. 6 жовт. С. 1.
 - 1931. Бадзьо Ю.В. "Право жити" // Гомін України. 1984. 5 груд. С. 1.

- 1932. Білинський І. Україна була, ε і завжди буде // Укр. думка. 1984. 8 листоп.
- 1933. Боровик М.П. Червоні папуги: (Лист до ред.) // Укр. голос. 1984. 7 трав. С. 6.
 - 1934. Бризгун-Соколик О. Україна 1933 // Свобода. 1984. 13, 14 лип. С. 2.
 - 1935. Булат Ю. Незмінним напрямком // Укр. вісті. 1984. 2 груд. С. 2.
- 1936. В американській газеті надруковано статтю українця про голод в Україні: ("Вашингтон Інквайер", 20 лип. 1984) // Свобода. 1984. 31 лип.
- 1937. В Сенаті відбулись переслухання в справі голоду // Свобода. 1984. 4 серп. С. 1.
- 1938. В школах Торонто навчатимуть про голод в Україні // Свобода. 1984. 28 квіт. С. 1; Церква і життя. 20 трав. С. 8.
- 1939. В Японії відбудеться Другий з'їзд голокосту й геноциду // Нар. воля. 1984. 15 лют. С. 4; Свобода. 11 січ. С. 2.
- 1940. В.Д. Американський делегат в ООН про самовизначення: [Делегат К. Гершман говорив, зокрема, про голод як засіб поневолення української нації] // Новий шлях. 1984. 14-21 квіт. С. 6.
- 1941. Вандевінкеле Г. Україна знак хреста над Європою: [Каноник церкви Нотр-де-ля-Трей (Лілль) присвятив свою проповідь жертвам голодомору] // Новий шлях. 1984. 18 лют. С. 4, 5; Шлях перемоги. 19 лют. С. 3.
- 1942. Василій, Архієпископ. Навмисне придуманий і виконаний московською владою голод в Україні в 1932-1933 роках: (Доп. виголошена на Надзв. Соборі УГП Церкви 26 листоп. 1983 р., Вінніпег) // Вісник. 1984. 1 квіт. С. 6-7.
- 1943. Витвицький І. Слід, який лишається // Свобода. 1984. 30-31 трав.; 1-2 черв.
- 1944. Відбулися наради Президії СКВУ: [Вирішено поставити перед Міжнар. Трибуналом питання про розслідування голоду 1932-33 рр.] // Укр. вісті. 1984. 29 квіт. С. 1.
- 1945. Відгуки торонтської англомовної преси (За "Торонто Сан", 11 груд. 1983) // Новий шлях. 1984. 21 січ. С. 8-9.

- 1946. Віра Ке. Сто тисяч доларів на вивчення голоду в Україні: [Канад. уряд виділив кошти на вивчення теми голоду в Україні] // Новий шлях. 1984. 15 верес. С. 13.
- 1947. Вісті зі СКВУ: [Наук. ін-т ім. С. Петлюри з нагоди 50-річчя голодомору влаштував зустріч з представниками наук., дип. та політ. світу] // Укр. голос. 1984. 26 берез. С. 4.
- 1948. Вісті з УНІГУ: "Проект з голоду" продовжує видавати головні студії // Укр. голос. 1984. 19 листоп. С. 7.
- 1949. Волоцька С. Український Манчестер при праці // Укр. думка. 1984. 16 лют. С. 7.
- 1950. Волощук М. Свідчення про голод в Україні й на Кубані // Укр. думка. 1984. 1 берез. С. 3.
- 1951. Вступ резолюції IV конгресу СКВУ прийнятий одноголосно Резолюційною комісією... // Укр. думка. 1984. 19 січ. С. 1.
- 1952. Галабурда Н. Голландці про голод в Україні // Шлях перемоги. 1984. 22 січ. С. 2.
- 1953. "Гвязда Полярна" інформує про Великий голод // Свобода. 1984. 27 квіт. С. 1.
- 1954. Глинін А. Німецька преса про українців і Україну // Укр. вісті. 1984. 30 груд. С. 3.
- 1955. Горлач С. Говорім правду про 33-й рік // Гомін України. 1984. 14 берез. С. 10; Свобода. 16 лют. С. 4.
- 1956. Господин А. Люди вільні тілом, а раби душею // Новий шлях. 1984. 10 берез. С. 9; Укр. голос. 12 берез. С. 5.
- 1957. Гулей Д. Роз'яснювати американцям про справжнє обличчя Російської імперії // Гомін України. 1984. 21 берез. С. 10-16.
- 1958. Демиденко І. Що далі?: [Про необхідність видавати матеріали і свідчення про голод] // Нар. воля. 1984. 22 берез. С. 2; Новий шлях. 10 берез.
 - 1959. Демонстрація голодівки в Лондоні // Укр. думка. 1984. 2 лют. С. 7.

- 1960. Демонстрація перед Московською амбасадою у Вашингтоні // Гомін України. 1984. 15 черв. С. 1.
- 1961. Демонстрація під ООН: [Сенатору Д'Амато відмовили у в'їзній візі до СРСР, бо він схвалив док. Сенату США стосовно голодомору] // Гомін України. 1984. 5 верес. С. 7.
- 1962. День Української Незалежности в американській столиці // Нац. трибуна. 1984. 19 лют. С. 1.
- 1963. Дичок Т. За голод 1933 року винна Росія // Гомін України. 1984. 29 лют. С. 28.
- 1964. Доповідь Дж. Кірпатрік: [Є згадка про голод] // Новий шлях. 1984. 12 трав. С. 6.
- 1965. Дубас В. Відбулися загальні збори жіночої ланки при осередку СУМ у Монреалі // Гомін України. 1984. 25 січ. С. 9.
- 1966. Епстейн А. Українці оклеветані твердженням, що вони були прибічниками нацистів: (3 листів до "Торонто Стар", 8 груд. 1983) // Новий шлях. – 1984. – 21 січ. – С. 9.
- 1967. Етнічні групи підтримують Конгресову Комісію для дослідження голоду в Україні // Вільне слово. 1984. 18-25 серп. С. 1.
- 1968. Ефіопія сьогодні: [Проводиться аналогія з голодомором в Україні] // Новий шлях. 1984. 1 груд. С. 4.
- 1969. Ємець Н. Курс про український голодомор: (Корот. курс для серед. шк.) // Укр. вісті. 1984. 29 квіт. С. б.
 - 1970. З англомовної преси Вінніпегу // Новий шлях. 1984. 28 квіт. С. 3.
- 1971. З минулого: 50 років тому 7 листопада 1934 року: Большевики не пускають помочі для голодуючих // Укр. вісті. 1984. 7 листоп. С. 12.
- 1972. З постанов IV Конгресу СКВУ: У справі голодомору // Шлях перемоги. 1984. 26 серп. С. 3.
- 1973. Закон про дослідження голоду в Україні // Укр. вісті. 1984. 28 жовт. С. 1.

- 1974. Законопроект про Комісію голоду передано до Державного Департаменту (США) // Свобода. 1984. 17 трав. С. 1.
- 1975. Звіт з діяльности Українського Гарварда // Новий шлях. 1984. 22 верес. С. 6.
- 1976. Звіт ФКУ в Детройті: [Про видання книг Мейса, Конквеста і Долота] // Новий шлях. 1984. 24 листоп. С. 8.
 - 1977. Згадуючи забутий голокост // Свобода. 1984. 16 черв. С. 4.
- 1978. І.П. З діяльности української громади в Уолтем-Кросі // Укр. думка. 1984. 19 січ. С. 3.
- 1979. Йосиф, Патріарх. Із слів св. п. Патріарха Йосифа: Наші голодом заморені брати і сестри ϵ вже суддями світу // Гомін України. 1984. 26 верес. С. 3.
 - 1980. Кіндзерявий-Пастухів С. Четвертий вершник // Укр. вісті. 1984. 21 жовт.
- 1981. Книш І. До 100-річчя з дня народження Е. Рузвельт, яка одверто говорила про голод в Україні // Америка. 1984. 25 трав. С. 2-3.
- 1982. Ковалюк М. Клуб "Ротарі" слухає про голодомор 1932-33 років // Укр. голос. 1984. 7 трав. С. 12.
- 1983. Конквест Р. Схований голокост: Колективізація і терор голокосту // Церква і життя. 1984. 6 трав. С. 1.
- 1984. Конгрес США схвалив резолюцію про голодовий геноцид в Україні: Контроверсія із сенат. резолюцією // Укр. голос. 1984. 16 січ. С. 7.
- 1985. Кордуба Ф. Документ про голод в Україні: [Про ст. нім. дослідника А. Райєра] // Укр. слово. 1984. 10 черв. С. 3, 4.
- 1986. Короткий виклад у справі голодомору в Україні у 1932-33 роках: [Матеріали про голодомор введені у прогр. шкіл Канади] // Укр. голос. 1984. 23 січ. С. 8.
- 1987. Кучер М. "Національна" чи "політична" інтерпретація голоду в Україні // Свобода. 1984. 10 квіт. С. 2.
- 1988. [Лазар Каганович кат українського народу] // Гомін України. 1984. 12 груд.

- 1989. Лебедин В. Короткий виклад у справі голодомору в Україні у 1932-33 роках: [Вінніпег] // Укр. голос. 1984. 23 січ. С. 4.
- 1990. Лівчак Б. ОУН і Бандера: [Зокрема, про М. Лемика] // Нац. трибуна. 1984. 22 січ. С. 1.
- 1991. Лубенський Ф.П. Про інтригу "За старшим братом" // Укр. вісті. 1984. 12 лют. С. 2.
- 1992. Луценко I. Свідчення про голод в Україні й на Кубані // Укр. думка. 1984. 1 берез. С. 3.
- 1993. М.Б. Україніка у британській пресі // Укр. думка. 1984. 2, 16 лют., 31 трав., 1 листоп.
- 1994. М.Гр. УВАН в Канаді про голодомор в Україні // Укр. голос. 1984. 30 січ. С. 11-12. (Друга секція).
- 1995. Малишенко М. Правда і неправда радянської демографії: (Про довід. "Національності СРСР: Етнодемогр. огляд") // Новий шлях. 1984. 30 черв. С. 1; Укр. думка. 13 груд. С. 5.
- 1996. Марко В. Д-рові Рудзікові подяка, а українській торонтській громаді признання // Наша мета. 1984. 9 трав. С. 5; Новий шлях. 19 трав. С. 8.
- 1997. Марко В. Товариство Українців Самостійників при праці // Укр. голос. 1984. 12 берез. С. 10.
- 1998. MaCУ. За голод 1933 року винна Росія // Гомін України. 1984. 29 лют. С. 2-8.
- 1999. Мейс Дж. Обговорено працю Р. Конквеста про голод в Україні // Укр. вісті. 1984. 6, 13 трав. С. 2.
- 2000. Мейс Дж. Праця Роберта Конквеста про голод в Україні // Гомін України. 1984. 13 черв. С. 10-13.
- 2001. Мейс Дж. Роберт Конквест обговорив свою працю про голод в УССР на форумі УНІГУ // Нар. воля. 1984. 26 квіт. С. 1-4; Новий шлях. 5 трав. С. 1-5; Укр. голос. 14 трав. С. 7.
- 2002. Мельник М. Хто винен?: [Урив. з листів, надісланих очевидцями голоду] // Гомін України. 1984. 8 лют. С. 11.

- 2003. Михальчук В. Українська діаспора у польському дзеркалі: (Польська еміграція і голод 1932-33 рр.) // Новий шлях. 1984. 2 черв. С. 5.
- 2004. Монастирський І.В. Дещо про авторитет: [Голод і папи Пій XII, Іван-Павло II] // Укр. шлях. 1984. 2 черв. С. 12.
- 2005. Москва боїться правди: [Вивчення теми голоду 1932-33 рр. в школах Канади] // Гомін України. 1984. 14 берез. С. 2.
- 2006. Московський посол протестує в Канаді, називає голодомор 1933 "Тотальною неправдою" // Нац. трибуна. 1984. 5 лют. С. 2.
- 2007. Московські прислужники проти навчання у школах про голодомор в Україні // Поступ. 1984. 12 лют. С. 4; Укр. голос. 12 берез. С. 11.
- 2008. Навчання про голод викликає протест: (Протестують комуніст. орг. Канади) // Гомін України. 1984. 29 лют. С. 1.
- 2009. Наумович С. Дві конференції: (Пресова конф. для закінчення "Голодового року" і конф. "Декларація прав людини", Франція) // Укр. думка. 1984. 16, 23 лют; 1 берез.
- 2010. Ольшанівський І. Завдання української громади в 1984 році: [Вивчення в США теми голоду в Україні] // Новий шлях. 1984. 10 берез. С. 4.
- 2011. Павлушкова Н. Привіт з нагоди XII Конгресу СУМу: [Є згадка про голодомор] // Гомін України. 1984. 25 січ. С. 9.
- 2012. Підтримують заходи створення комісії голоду // Свобода. 1984. 26 трав. С. 1.
- 2013. Полтава Л. Кавказ і Україна в 1933 році // Нац. трибуна. 1984. 8 лип. С. 2.
- 2014. Порівнюють ситуацію в Афганістані до великого голоду в Україні // Свобода. 1984. 23 черв. С. 1.
- 2015. Праця Уряду УНРеспубліки в 1979-1984 роках // Свобода. 1984. 5 лип. С. 3.
- 2016. Президент Рейган узаконив створення Конгресової комісії, яка працюватиме над дослідом причин і наслідків великого голоду в Україні в 1932-1933 рр. // Укр. думка. 1984. 29 листоп. С. 1.

- 2017. Про народовбивство голодом у школі: (Вивчення у школах Канади) // Укр. голос. 1984. 2 січ. С. 9.
- 2018. Про український голод в школах Манітоби: [Вивчення у школах Канади] // Укр. голос. 1984. 27 лют. С. 1.
- 2019. Провінція мусить ухвалити навчання про голодомор: [Шк. рада Вінніпега про введення у школах вивчення теми голодомору в Україні] // Укр. вісті. 1984. 7 берез. С. 11.
- 2020. Проголошено дві фінансові допомоги для історичної документації спогадів очевидців Великого голоду в Україні 1933-го року: [Канада] // Вільне слово. — 1984. — 18-25 серп., 1 верес.; Новий шлях. — 25 серп. — С. 7; Укр. голос. — 20 серп. — С. 1.
- 2021. Продовжують акцію в справі Комісії дослідження голоду // Свобода. 1984. 14 черв. С. 1.
- 2022. Родіон С.Т. Щедра дотація Канадійського Уряду // Укр. голос. 1984. Ч. 37. С. 4.
- 2023. Рудзік О.Т. Торонтська Рада заслуговує на признання за студію: [Тема голоду в Україні в школах Торонто] // Новий шлях. 1984. 18 лют. С. 5.
- 2024. [Рудницька М. Уривки з промови Мілени Рудницької на Українському Жіночому Конгресі 1934 р. в Станіславові про голод 1932-33 років і його причини] // Укр. думка. 1984. 22, 29 листоп.
- 2025. Свідчать про голод: [І. Гнать, М. Масютка, В. Богдашевич, М. Восленський, Ю. Семенко взяли участь у пресконф., влаштованій Т-вом сприяння Укр. Гельсінкській групі в Мюнхені] // Вільна думка. 1984. 29 січ. 5 лют. С. 4.
- 2026. Сенатор Г. Гарт підтримує законопроект в справі голоду // Свобода. 1984. 28 квіт. С. 1.
- 2027. Сенатор Персі підтримує створення Конгресової комісії для дослідження голоду // Вільне слово. 1984. 8-15 верес. С. 1; Нар. воля. 6 верес. С. 4.
- 2028. Симко С. Голос десяти мільйонів душ кличе всіх нас, українців, до збудження національної совісті: Заклик до українців: [Лист до редакції] // Укр. голос. 1984. 2 січ. С. 6.
- 2029. Сім шкіл Вінніпега, Манітоба, вивчатимуть голод в Україні // Новий шлях. 1984. 10 берез. С. 16.

- 2030. Совєтська влада відповідальна за голод в Україні // Наша мета. 1984. 17 жовт. С. 3.
- 2031. Соколик Я. Герої травня: Микола Лемик // Гомін України. 1984. 6 черв. С. 2.
 - 2032. Справа голодомору в школах Вінніпега // Вісник. 1984. 1 лют. С. 2.
- 2033. Справа голодомору перед Шкільною радою міста Вінніпега // Поступ. 1984. 29 січ. С. 4.
- 2034. Стасик Я. Заходи п. Ярослава Стасика: [Про створення коміс. при Конгресі] // Новий шлях. 1984. 18 лют.
- 2035. 100-відсоткова правда: [Прес-аташе рад. посольства в Оттаві заперечує голодомор] // Новий шлях. 1984. 7-14 січ. C. 2.
- 2036. Т.Д. Доповідь про Український Гарвард у Вінніпегу: [Доп. д-ра Процика] // Укр. голос. 1984. 29 жовт. С. 5.
- 2037. Тарнавський Б. Націонал-комунізм і передісторія жахіть голоду // Америка. 1984. 19 черв.; Новий шлях. 23 черв. С. 4; Укр. голос. 18 черв. С. 7.
- 2038. Торонтська Рада заслуговує на признання за студію: [Шк. рада Торонто погоджується ввести в школах вивчення теми голоду в Україні] // Новий шлях. 1984. 18 лют. С. 5.
- 2039. У Гарварді: Свідчення про голод 1933 р. // Нар. воля. 1984. 12 січ. С. 1; Новий шлях. 7-14 січ. С. 2, 18.
- 2040. У справі законопроєкту в Конгресі ЗСА: Про голод в Україні в 1932-33 рр. // Новий шлях. – 1984. – 19 трав. – С. 1.
- 2041. Увага! Українці Вінніпега!: [Про введення до програми шкіл Вінніпега вивчення теми голоду] // Поступ. 1984. 12 лют. С. 1.
- 2042. Україна 1933— Ефіопія 1984. Дійсна трагедія Ефіопії // Гомін України.— 1984.— 28 листоп.— С. 1-4.
- 2043. "Український День Спадщини" на Онтаріо Плейс // Гомін України. 1984. 13 лип. С. 4.
- 2044. Український Тиждень у Торонтському університеті: [Доп. М. Царинника на тему "Англ. журналіст М. Магтерідж про голод"] // Новий шлях. 1984. 5 берез. С. 9.

- 2045. Українці Вінніпега обурені заявою М. Кардаш про голод в Україні // Укр. голос. 1984. 27 лют. С. 1.
- 2046. Українці демонстрували проти культурного геноциду в Україні // Новий шлях. 1984. 6 жовт. С. 4, 5.
- 2047. Уряд ЗСА встановив Комісію дослідів голоду в Україні: На працю Комісії призначено 400 000 \$ // Свобода. 1984. 18 жовт. С. 1.
- 2048. Федорович М. Спогади колишнього лідера Фінляндської компартії: [Арво Туомінен і його книга "Дзвони Кремля: Досвід комунізму" англ. мовою] // Новий шлях. 1984. 24 листоп. С. 7.
- 2049. Фінансова допомога для історичної документації спогадів очевидців голоду в Україні 1933-го року // Гомін України. 1984. 5 верес.
 - 2050. Химич М. Роки 1929-1933 // Укр. вісті. 1984. 29 квіт.; 6, 13, 20, 27 трав.
- 2051. Царинник М. Тільки й єсть у нас ворог наше серце // Укр. вісті. 1984. 25 листоп. С. 3; 2 груд. С. 3.
 - 2052. Чемерис Ст. Знову "Торгсіни" // Укр. думка. 1984. 2 лют. С. 4.
- 2053. Чергова конференція...: (Планується на 1985 р. спільно з Тель-Авівським і Деннісоновим ун-тами) // Свобода. 1984. 9 жовт. С. 1.
- 2054. Четвертий Конгрес СКВУ: [Вміщено матеріал і постанову про голод 1932-33 рр.] // Укр. думка. 1984. 19 січ. С. б.
- 2055. Чинченко І.М. Як переводилась колективізація сільського господарства в Московсько-комуністичній імперії в 1929-1930 роках // Укр. голос. 1984. 5 берез. С. 3-4.
 - 2056. Швед €. Зміна тактики // Гомін України. 1984. 6 черв. С. 13.
- 2057. Швед Є. [Про голод в Ефіопії і голод в Україні] // Гомін України. 1984. 5 груд. С. 8.
- 2058. Щедра дотація Канадського Уряду: [Канад. уряд видав 50 000 \$ Торонт. Ком. дослідж. голоду в Україні в рр. 1932-33] // Укр. голос. 1984. 10 верес. С. 3.
- 2059. Я.Р. Представник ФКУ на Манітобському університеті: [Представник громад. сектору УНІГУ д-р Р. Процик розповів про працю Р. Конквеста] // Новий шлях. 1984. 27 жовт. С. 11.

- 2060. Янович І. 50 літ 32-го відділу ОДВУ в Міннеаполісі: [Згадка про голодомор] // Новий шлях. 1984. 21 січ. С. 16.
- 2061. Ярмусь С. На руку комуністам і на очах світу: [Згадка про голодомор] // Укр. голос. 1984. 20 серп. С. 3.

- 2062. Голод на Україні, 1932-1933: Вибр. ст. / Упоряд. Н. Каратницька. [Мюнхен]: Сучасність, 1985. 144 с.: ілюстр. (Б-ка "Прологу" і "Сучасності"; Ч. 168).
 - Рец.: Bourdeaux M. // Ukr. Review. 1987. Vol. 35, No 1. P. 92-93. Johnston R.H. // Canad. Slavonic Papers. — 1987. — Vol. 29, No. 2-3. — P. 348-349. Miller J. // Newsweek. — 1986. — 17 Nov. — P. 95.
- 2063. Майстренко І. Історія мого покоління: Спогади учасника революц. подій в Україні. Едмонтон: Канад. ін-т укр. студій, Альберт. ун-т, 1985. 416 с. Голодомор. С. 253-254, 366.
- 2064. Марунчак М. Нація в боротьбі за своє існування: 1932 і 1933 в Україні і діяспорі. Вінніпег: Накладом Укр. вільної АН в Канаді, 1985. 140, [4] с.: ілюстр.
- 2065. Krawchenko B. Social Change and National Consciousness in Twentieth-Century Ukraine. Basingstoke: Macmillan in assoc. with St. Antony College, Oxford, 1985. [XIX, 330] p.: maps.*

2066. Вірний М. Ще одна згадка про голод // Молода Україна. — 1985. — Ч. 343. — С. 5-16.

2067. Волгин К. Кому это выгодно?: [Лист до редактора, де заперечується існування окр. укр. нації, а отже і окр. укр. голоду] // Свобод. слово Руси. — 1985. — № 3-4. — С. 52-54.

2068. Гаєцький Ю. Свідок голоду в Україні // Укр. козацтво. — 1985. — Ч. 1. — С. 68-69.

2069. Ільків О. А де ваш перстень? // Новий обрій. – 1985. – Ч. 7. – С. 241-242.

2070. Керч О. Homo Sovietikus – про свій народ // Мета. – 1985. – Ч. 2. – С. 6.

2071. Комісія студій голоду розпочинає працю // Наш голос. — 1985. — Ч. 2. — С. 1-2.

- 2072. Максудов С. Голод 33-го года // Страна и мир. 1985. № 10. С. 40-48.
- 2073. Марочко В.І. Про створення соціально-економічних засад нового способу життя у колгоспному селі УРСР (1929-1937 рр.) // Укр. іст. журн. 1985. № 3. С. 87-96.
- 2074. Малколм Магтерідж і голод в Україні 1932-1933 років / Інтерв'ю провів Б. Нагайло // Сучасність. 1985. Ч. 1. С. 94-105.
- 2075. Н.К. "Усна історія українського голоду" // Сучасність. 1985. Ч. 2. С. 123.
- 2076. "Н.М." Голод в Ефіопії і голокост в Україні // Укр. козацтво. 1985. Ч. 1. С. 69-70.
- 2077. Самійленко Ф. Закон 12 жовтня 1984 року: (Коміс. для дослідж. Великого голоду в Україні в роках 1932-33) // Мета. 1985. Ч. 2. С. 2-4.
- 2078. Славутич Я. Змагання опричників: (Про Миколу Дубину та Івана Джуся) // Мета. 1985. Ч. 6. С. 6.
- 2079. Слонівський Є. Голод як специфічна форма большевицького терору в Україні // Визвол. шлях. 1985. Кн. 3. С. 289-300; Кн. 4. С. 423-435; Укр. голос. 5 серп. С. 11; 12 серп. С. 11; 19 серп. С. 11.
 - 2080. Уряд УНРеспубліки перед Гаазьким судом // Мета. 1985. Ч. 2. С. 2.
 - 2081. Харченко О. Тридцяті роки... // Молода Україна. 1985. Ч. 346. С. 8-9.
- 2082. Anderson B.A., Silver B.D. Demographic Analysis and Population Catastrophes in the USSR // Slavic Review. 1985. Vol. 44, N 3. P. 517-536.
- 2083. Mutitz A. Ha'haklaim ha'yhudim b'Ukrainah bitkufat ha'ra'av ha'gadol (1932-1934): [Єврейські селяни України під час Великого голоду, 1932-34] // Shvut. 1985. Vol. 11. P. 61-70.
- 2084. Rosefielde S. New Demographic Evidence on Collectivization Deaths: A Rejoinder to Stephen Wheatcroft // Slavic Review. 1985. Vol. 44, N 3. P. 509-516.
- 2085. Wheatcroft S.G., Mace J.E. Correspondence // Problems of Communism. 1985. Vol. 34, N 2. P. 132-138.
- 2086. Wheatcroft S.G. New Demographic Evidence on Collectivization Death: Yet Another Kliukva from Steven Rosefielde? // Slavic Review. 1985. Vol. 44, N 3. P. 505-508.

- 2087. Архимович К. Голод: (Фрагменти) // Укр. вісті. 1985. 30 лип.
- 2088. Головний Предсідник УНС порівнює голод в Ефіопії до Великого голоду в Україні // Свобода. 1985. 2 берез. С. 1.
- 2089. Голод в Ефіопії і голокост в Україні: [Передрук ст. "Вбивство голодом" з "Уолл Стріт Джорнал"] // Наша мета. 1985. 6 лют. С. 4.
 - 2090. Дж. Буш про Ефіопію і СССР // Новий шлях. 1985. 23 берез. С. 4.
- 2091. Женецький С. Справа голоду в Україні у 1932-1933 роках на Міжнародному Суді // Укр. голос. 1985. 4 лют. С. 6.
- 2092. З шкільного підручника в Стейті Нью-Йорк викинули інформації про великий голод // Свобода. 1985. 25 трав. С. 1.
- 2093. Канадські учні вчать про голодомор в Україні // Укр. голос. 1985. 25 берез. С. 9.
- 2094. Майданик Є. Чи нас, євреїв, обходять чужі трагедії? // Укр. вісті. 1985. 7 лип. С. 5.
- 2095. Мельник М. Економія СССР і населення України під час Великого голоду // Укр. голос. 1985. 10 черв. С. 6, 7; 17 черв. С. 3, 7.
 - 2096. Ніколи не забудемо трагедію голоду // Укр. вісті. 1985. 14 лип. С. 1.
- 2097. Президент назначив трьох членів Комісії розгляду голоду // Свобода. 1985. 6 берез. С. 1.
 - 2098. Приховують інформації про голод // Укр. вісті. 14 лип. 1985. С. 1.
 - 2099. Про голод в Україні у школах США // Вільна думка. 11 серп. С. 2.
- 2100. Р.Ш. Ю. Бадзьові загрожує смерть: [Ю. Бадзьо засуджує голод в Україні в рр. 1932-33 і вимагає від уряду СССР також засудити голод] // Гомін України. 1985. 30 січ. С. 2-3.
 - 2101. Свідки в Конгресі // Новий шлях. 1985. 26 січ. С. 3.
 - 2102. Скорупська М. СССР і голод в Ефіопії // Новий шлях. 1985. 26 січ. С. 5.

- 2103. Степаненко М. В сумні роковини нашого Голокосту // Укр. голос. 10 черв. С. 3.
- 2104. Суслик Л.П. Російський шовінізм-імперіалізм незмінний // Укр. думка. 1985. 14 берез. С. 3.
 - 2105. Татомир Яр. Захований голокост // Свобода. 1985. 24 лип. С. 2-4.
 - 2106. Тургманович Н. Голод (1932-1933) // Укр. вісті. 1985. 16 черв.
 - 2107. Українська акція в Гаазі в 1983-84 роках // Наша мета. 1985. 4 січ. С. 8.
- 2108. Ценко В. Голодова маніфестація в Кутах в 1933 році // Наша мета. 1985. 28 лип. С. 2-3.
- 2109. Чи пояснення Роберта Конквеста дійсно неправильно?: [Про кількість померлих від голоду] // Укр. голос. 1985. 7 січ. С. 11.
- 2110.Alcorn A. Studies Reveal Extent of 1932-33 'Terror Famine' in Ukraine // Harvard Gazette. 1985. 26 Apr. P. 5.

- 2111. История советского крестьянства. Т. 2. Советское крестьянство в период социалистической реконструкции народного хозяйства. Конец 1927-1937 / Редкол.: И.Е. Зеленин, Н.А. Ивницкий, И.В. Русинов, В.М. Селунская. М.: Наука, 1986. 448 с.
- 2112. Конквест Р. Жнива горя: Рад. колективізація і терор голодом. Нью-Йорк; Оксфорд: Вид-во Оксфорд. ун-ту, 1986. — 412 с.

Рец.: Гунчак Т. // Сучасність. – 1988. – Ч. 1. – С. 123-127.

Te саме англ. мовою. – Edmonton: Univ. of Alberta Press, 1986. – 412 p., [8] p. of pl. – Під заголовком: The Harvest of Sorrow: Soviet Collectivization and the Terror-Famine.

Рец.: Верига В. Правда виходить наверх... // Укр. голос. — 1988. — 14 берез. — С. 9-10.

Те саме англ. мовою. – London: Hutchinson, 1986. – VIII, 412 p., [8] p. of pl.: ill. – Bibliogr.: p. 394-396.

Рец.: Деременда Я. Жнива скорботи // Визвол. шлях. – 1986. – Кн. 11. – С. 1401-1406.

[Рецензія] // Observer. — 1986. — 14 Sept.; Sunday Times. — 28 Sept.; London Review of Books. — 1987. — 22 Jan.; New York Review of Books. — 26 Mar., 16 July.

Te саме англ. мовою. – New York: Oxford Univ. Press, 1986. – 411 p., [8] p. of pl.: ill. – Bibliogr.: p. 394-396.

Рец.: Книжка про голод // Укр. голос. - 1985. - 26 серп. - С. 4.

Вийшла друком книжка про голод д-ра Конквеста // Укр. голос. — 1986. — 10 листоп. — С. 4.

Гаврилів Л. Наукова книжка про голод // Вільна думка. — 1986. — 5 жовт. — С. 3.

"Жнива смутку" – другий наклад // // Укр. голос. – 1986. – 8 груд. – С. 5. Simes D.K. Stalin's Genocide of the Soviet Peasantry // The Guardian. – 1986. – 9 Nov. Brovkin V.N. Robert Conquest's Harvest of Sorrow: A Challenge to the Revisionists // Harvard Ukr. Studies. – 1987. – Vol. 11, N 1-2. – P. 234-245. [Рецензія] // Ukr. Quarterly. – 1993. – Vol. 49, N 2. – P. 202-204.

Те саме рос. мовою / Пер. с англ. И. Коен и Н. Май; Под ред. М. Хейфеца. – London: Overseas Publ. Interchange Ltd, 1988. – 620 с. – Під заголовком: Жатва скорби

= The Harvest of Sorrow: Сов. коллективизация и террор голодом.

Te саме: Пер. з англ. – К.: Либідь, 1993. – 382, [2] с.: ілюстр.

2113. Chumatskyj Yu. Why is one Holocaust Worth more than Others? / Veterans of the Ukr. Insurgent Army. – Baulkham Hilles, H.S.W.: Bushell Press Printing PTY. Ltd, 1986. – 110, [2] p.

Голодомор. - С. 32-35.

2114. Famine in Ukraine, 1932-1933 / Ed. by R. Serbyn and B. Krawchenko. – Edmonton: Canad. Inst. of Ukr. Studies, Univ. of Alberta; Downsview, Ont.: Distributed by the Univ. of Toronto Press, 1986. – 192 p. – (Canad. library in Ukr. Studies). – Contents: Mace J.E. The Man-Made Famine of 1933 in the Soviet Ukraine. – P. 1-14; Krawchenko B. The Man-Made Famine of 1932-1933 and Collectivization in Soviet Ukraine. – P. 15-26; Maksudov M. Ukraine's Demographic Losses 1927-1938. – P. 27-43; Mace J.E. The Famine of 1933: A Survey of the Sources. – P. 45-65; Carynnyk M. Making the News Fit to Print: Walter Duranty, the New York Times and the Ukrainian Famine of 1933. – P. 67-95; Liebich A. Russian Mensheviks and the Famine of 1933. – P. 97-108; Carynnyk M. Blind Eye to Murder: Britain, the United States and the Ukrainian Famine of 1933. – P. 109-138; Isajiw W.W. The Impact of the Man-Made Famine on the Structure of Ukrainian Society. – P. 139-146; Serbyn R. The Famine of 1921-1923: A Model for 1932-1933? – P. 147-178; Chalk F., Jonassohn K. Conceptualizations of Genocide and Ethnocide. – P. 179-189.

Рец.: Luciuk L. // Canad. Slavonic Papers. – 1987. – Vol. 29, N 1-3. – Р. 349-350.

2115. La Renaissance nationale et culturelle en Ukraine de 1917 aux année 1930: Actes du colloque / Paris, 25 et 26 novembre 1982. – Paris: Inst. national des langues et civilisations orientales, 1986. – 470 p., XII p. of pl.: ill.*

Голодомор. - С. 38, 465.

2116. Вандали збезчестили пам'ятник жертвам голоду: [м. Едмонтон, Канада] // Визвол. шлях. — 1986. — Кн. 2. — С. 184.

- 2117. Прокоп М. Про український націонал-комунізм: (З приводу праці Дж. Мейса) // Сучасність. 1986. Ч. 3. С. 65-78.
- 2118. Anderson B.A., Silver B.D. Tautologies in the Study of Excess Mortality in the USSR in the 1930s // Slavic Review. 1986. Vol. 45, N 2. P. 307-313.
- 2119. Conquest R. [Лист до редактора] // Slavic Review. 1986. Vol. 45, N 2. P. 295-298.
- 2120. Krawchenko B. The Great Famine of 1932-1933 in Soviet Ukraine: Causes and Consequences // Critique. 1986. N 17. P. 137-146.
- 2121. Paluch P. Spiking the Ukrainian Famine, Again // Ukr. Quarterly. 1986. Vol. 42, N 1-2. P. 59-68; Nat. Review. 11 Apr. P. 33-38.
- 2122. Rosefielde S. Demographic Analysis and Population Catastrophes in the USSR: A Rejoinder to Barbara Anderson and Brien Silver // Slavic Review. 1986. Vol. 45, N 2. P. 300-306.
- Реф.: Розфильд С. Демографический анализ и популяционные катастрофы в СССР: Возражение Барбаре Андерсон и Брайану Сильверу / Авт. реф. А.В. Савельев // Демографические процессы в СССР. 20-80-е гт.: (Соврем. зарубеж. историография). М., 1991. С. 88-94.

- 2123. Енциклопедична бібліографія про голод у 1933 р.: [Буде видана в Тель-Авіві] // Укр. голос. — 1986. — 24 лют. — С. 4.
- 2124. Eastman Ch. Stalin's Genocide Exceeded Even Hitler's // News Weekly. 1986. 1 Oct.

1987

2125. Вересов Д. Историческая демография СССР. – Vermont: Chalidze publ., 1987. – 306 р.

Демографічні втрати внаслідок голоду 30-х рр. - С. 22.

- Реф.: Гришаев С.В. // Демографические процессы в СССР. 20-80-е гг.: (Соврем. зарубеж. историография). М., 1991. С. 104-115.
- 2126. Костюк Г. Зустрічі і прощання: Спогади. Кн. 1 / Канад. ін-т укр. студій. Альберт. ун-т. Едмонтон, 1987. 743 с.

Голодомор. - С. 495-498.

2127. Малащук Р. 3 книги мого життя: Спомини. Т. 1. Виростеш ти, сину, вирушиш в дорогу. – Торонто: Вид. видавн. спілки "Гомін України" і дослід. ін-ту "Студіюм", 1987. – 358 с.

Про замах М. Лемика. - С. 152-154.

2128. Medvedev Zh.A. Soviet Agriculture. – New York; London: W.W. Norton and Co, 1987. – 453 p.

Голодомор. – С. 86-95.

2129. Tottle D. Fraund, Famine, and Fascism: The Ukrainian Genocide myth from Hitler to Harvard. – Toronto: Progress Books, 1987. – VII, 167 p.: ill.*

•

- 2130. Гоголь О. Софійчин спомин з часів голоду на Україні // Жіноч. світ. 1987. Ч. 7-8. С. 14.
- 2131. Данилов В.П., Вылцан М.А., Ивницкий Н.А. Оглянуться в раздумье: [Колективізація] // Сел. новь. 1987. № 12. С. 14-17.
- 2132. Данилов В.П. Октябрь и аграрная политика партии // Коммунист. 1987. № 16. С. 28-38.

Голодомор. – С. 36.

- 2133. Интервью с вдовой Бухарина // Огонек. 1987. № 48. С. 29.
- 2134. Максудов С. Дискуссии на Западе о потерях советского населения в эпоху коллективизации // Былое: Альм. 1987. Вып. 4. С. 369-393.

Те саме // Потери населения СССР. – Benson, Vermont, 1989. – С. 213-236.

- 2135. Прокоп М. Молотов і Україна // Сучасність. 1987. Ч. 3. С. 73-78.
- 2136. Тольц М. Сколько ж нас тогда было // Огонек. 1987. № 51. С. 10-11.
- 2137. Kuzio J. The Ukrainian Famine: Still a Blank Spot // Soviet Analyst. 1987. Vol. 16, N 23. P. 7-8.
 - 2138. Wheatcroft S.G. [Лист до редактора] // Detente. 1987. N 9-10. P. 44-45.

•

- 2139. Б. Лесик заговорив про український голокост // Вільна думка. 1987. 28 черв. С. 3.
- 2140. Верига В. Варто подумати!: [Про створення міжнар. суду або комісії для розгляду справи про голодомор] // Нар. воля. 1987. 10 груд. С. 2, 4.
- 2141. Данилов В.П. Докорінний переворот у житті села // Сіл. вісті. 1987. 24 верес.
 - 2142. Данилов В.П. У колхозного начала // Сов. Россия. 1987. 11 окт.

- 2143. Женецький С. Конквест відповідає єдинонеділимцеві про голод в Україні: [На ст. А. Нове] // Укр. голос. 1987. 12 січ. С. 3, 7.
- 2144. Збірка Фонду Міжнароднього Трибуналу розслідування голоду в Україні 1932-33 рр. // Укр. голос. 1987. 31 серп. С. 9. Підпис: СКВУ Комісія Голодового Геноциду в Україні.
- 2145. Міжнародний Трибунал розслідування голодового геноциду в Україні: Звернення Світового Конгресу Вільних Українців до української спільноти у вільному світі // Укр. голос. 1987. 7 верес. С. 3.
 - 2146. Н.Н. Рік 1933 в Україні // Наш клич. 1987. 12 берез.
- 2147. Перший добродій-меценат Фонду Міжнароднього Трибуналу розслідування голоду в Україні 1932-33 рр.: [О.С. Гаук з Ошани, Канада] // Укр. голос. – 1987. – 31 серп. – С. 9. – Підпис: СКВУ – Комісія Голодового Геноциду в Україні.
- 2148. СКВУ і Міжнародне розслідування голоду в Україні 1932-33 рр. // Укр. голос. 1987. 19 жовт. С. 3.
- 2149. Трибунал розслідуватиме голод в Україні // Вільна думка. 1987. 2-9 серп. С. 1.
 - 2150. Тютюнник Г. Автобіографія // Літ. Україна. 1987. 16 лип. С, 6: портр.
- 2151. Щербицький В.В. Під прапором Великого Жовтня, курсом перебудови: Доп. на урочистому засід., присвяч. 70-річчю встановлення Рад. влади на Україні // Рад. Україна. 1987. 26 груд. С. 1-2.
 - 2152. Getty I. Starving the Ukraina // London Review of books. 1987. 22 Jan.
- 2153. Ukraine leader links Stalin to '30s famine // Newark Star-Ledger. 1987. 31 Dec. P. 88.
- 2154. Ukrainian official adds fuel to Stalin debate // Globe and Mail. 1987. 31 Dec. P. A11.

2155. A Thousand Years of Christianity in Ukraine: An Encyclopedic Chronology / Comp. and ed. by O. Zinkewych and A. Sorokowski. – New York; Baltimore; Toronto: Smoloskyp Publishers, 1988. – 312 p.: ill.

Голодомор. – С. 207, 222.

2156. Ukraine: A Concise Encycl. / Ukr. Orthodox Church of the USA, United Ukr. Orthodox Sisterhoods of the USA. – Clifton, N.I., 1988. – 337, [2] p.: ill.

Голодомор. – С. 101-102: ill.

•

- 2157. Білий Д. Незабутній злочин: Свідчення про винищування Москвою укр. народу. 2-е вид. Мюнхен: Вид. Гол. управи ДОБРУС, 1988. 211 с.
- 2158. Великий голод в Україні 1932-1933: Зб. свідчень, спогадів, доп. та ст., виголош. та друк. у пресі в 1983 році на відзначення 50-ліття голоду в Україні в 1932-33 рр. Торонто: Укр. Православне Братство св. Володимира, 1988. 162 (укр.), 146 (англ.) с.
- 2159. Conquest R. Ernte des Todes: Stalins Holocaust in der Ukraine 1929-1933. München, 1988. 464 s.*
- 2160. Kardash P. Ukraine and Ukrainians / Ed. by R. Lockwood; Forew. by J. Rudnyckyj. Melbourne; Montreal; Washington, D.C.; London: Fortuna, 1988. 220, 4 p.: ill. Голодомор. С. 6.
- 2161. Subtelny O. Ukraine: A History. Toronto; Buffalo; London: Univ. of Toronto Press, Canad. Inst. of Ukr. Studies, 1988. 666 p.

Голодомор. - С. 413-416, 529, 535, 562, 565.

Те саме укр. мовою: Пер. з англ. — 3-е вид., перероб. і доп. — К., 1993. — 720 с. — Під заголовком: Україна: Історія.

Голодомор. - С. 508-512.

Те саме рос. мовою. – К.: Лыбидь, 1994. – 736 с.: иллюстр. Голодомор. – С. 521-525.

2162. Tropper H.M., Weinfeld M. Old Wounds: Jews, Ukrainians and the Hunt for Nazi War Criminals in Canada. – Narkham, Ont.: VIKING, 1988. – 434 p.

Голодомор. – С. 10-11, 43, 60, 61, 89, 91, 213, 240, 243, 250-252, 274, 278, 281, 324, 328, 342.

Te came: Chapel Hill, HC.: Univ. of North Carolina Press, 1989. - 434 p.

Рец.: Carrick E.M. Ethnic Politics Canadian Style: The Clash over Nazi War Criminals // Simon Wiesenthal Center Annual. — 1990. — N 7. — P. 169-179.

•

2163. Рахманний Р. Забутий модель українського голокосту // Рахманний Р. Україна атомного віку: Есе і ст., 1945-1986. — Торонто, 1988. — С. 139-141.

Te саме // Нац. трибуна. — 1985. — 25 квіт.

- 2164. Папіж В. 50-та річниця великого голоду // Українці в Детройті і в Мічігані: Відзначення тисячоліття хрещення України. Детройт, 1988. С. 413-416.
- 2165. Mace J.E. Genocide in the USSR // Genocide: A Critical Bibliographic Review / Ed. I.W. Charny. New York, 1988.

- 2166. Голодовий геноцид України на світовому форумі: Міжнар. коміс. провела розслідувальні сесії в Брюсселі // Визвол. шлях. 1988. Кн. 10. С. 1255-1258; Вісн. СКВУ. Ч. 1. С. 7-10: ілюстр.; Вільна думка. 26 черв. С. 3, 11; Укр. голос. 13 черв. С. 1, 3.
- 2167. Данилов В.П. Дискуссия в западной прессе о голоде 1932-1933 гг. и "демографической катастрофе" 30-40-х годов в СССР // Вопр. истории. 1988. № 3. С. 116-121.
- 2168. Ільків О. Із спогадів про роки голоду в Україні // Новий обрій. 1988. Ч. 8. С. 212-217: фотогр.; Українка в світі. 1989. Ч. 3. С. 27-30.
- 2169. Кульчицький С.В. Демографічні наслідки голоду 1933 р. на Україні // Інф. бюл. Ін-ту історії АН УРСР. 1988. Вип. 1. С. 32-39; Філос. і соціол. думка. 1989. № 6. С. 32-39.
- 2170. Кульчицький С.В. До оцінки становища в сільському господарстві УРСР у 1931-1933 рр. // Укр. іст. журн. 1988. № 3. С. 15-27.
- 2171. Кульчицький С.В. На крутих переломах історії: (Колективізація сіл. госп-ва в СРСР) // Рад. шк. 1988. № 8. С. 17-26.
- 2172. Масняк М. Чи таку тиранію можна забути? // Жіноч. світ. 1988. Ч. 11-12. С. 11-13, 29.
- 2173. Рахманний Р. Повчальні сторінки історії України // Визвол. шлях. 1988. Кн. 11. С. 1345-1354.

Голодомор. – С. 1345-1347.

2174. Скочок П. Білі плями української історії // Укр. вісн. — 1988. — Вип. 7, 8, 9-10. — С. 478-501.

Голодомор. – С. 482-483.

- 2175. Т.Г. Про голод в Україні 1932-1933 // Сучасність. 1988. Ч. 4. С. 126.
- 2176. Федін В. Правда і вигадки про колективізацію // Наука і суспільство. 1988. № 7. С. 22-23.

- 2177. Хмільковський І.М. "Завчасно спланований голод…" // Нові дні. 1988. Ч. 461-462. С. 30-31; Огонек. № 12. С. 3. Рос. мовою; New York Times Intern. 24 Арг. Англ. мовою.
- 2178. Шмелев Г.И. "Не сметь командовать!": (Об экон. последствиях коллективизации) // Октябрь. 1988. № 2. С. 3-26.
 - 2179. The Killing Fields // Pravda Intern. 1988. Vol. 2, N 10. P. 14-18: il.
 - 2180. Reaping the Grim Harvest // Pravda Intern. 1988. Vol. 2, N 11-12. P. 12-16: il.
- 2181. Saunders D. Modern Ukrainian History // Europ. History Quarterly. 1988. Vol. 18, N 4. P. 473-479.

- 2182. Березин А. Пропавшая перепись // Труд. 1988. 28 сент.
- 2183. Братунь Р. Замовчувана трагедія // Укр. голос. 1988. 7 листоп. С. 8.
- 2184. В. Щербицький вперше згадав про Великий голод // Свобода. 1988. 9 січ. С. 1.
 - 2185. Голуб I. Гласність відкрила очі // Київ. правда. 1988. 20 берез.
- 2186. Данилів В.Ю. Міжнародна комісія найважливіший почин української еміграції // Укр. голос. 1988. 4 січ. С. 3, 6.
- 2187. Данилов В.П. Коллективизация: как это было / Беседу с зав. сектором Ин-та истории СССР АН СССР записал А. Ильин // Правда. 1988. 26 авг.; 16 сент.
 - 2188. Діденко П. Варто поміркувати // Літ. Україна. 1988. 8 груд.
- 2189. Жертви на фонд розслідження голоду в Україні // Укр. голос. 1988. 1 листоп. С. 9.
- 2190. Кульчицкий С.В. Трагедия, которой могло не случиться // Правда Украины. 1988. 16 окт.
 - 2191. Кульчицький С.В. 1933 трагедія голоду // Рад. Україна. 1988. 6 серп.
 - 2192. Кульчицький С.В. Трагічний рік // Вісті з України. 1988. № 40. С. 7.
 - 2193. Кульчицький С.В. Тридцять третій // Сіл. вісті. 1988. 12 черв.

- 2194. Латышев С. Как это случилось // Аргументы и факты. 1988. 6-12 авг. С. б.
 - 2195. Макаров И. О плановом голоде в СССР // Рус. жизнь. 1988. 28 окт. С. 3.
- 2196. Матійко О. Той сивий дух левурди...: Або сумні мандри у тридцять третій // Сіл. вісті. 1988. 17 верес.
- 2197. Напередодні сесій Міжнародної Комісії голоду в Україні // Укр. голос. 1988. 16 трав. С. 6. Підписали: П. Саварин (президент СКВУ), В. Кирилюк, І. Білинський (заст. президента), М. Барабаш (ген. секр.).
- 2198. Носко-Оборонів Т. Справа голодомору і акція УНР у Гаазі: [Судова акція проти уряду СРСР] // Укр. голос. 1988. 18 січ. С. 10.
 - 2199. Пахаренко В. Голод // Літ. Україна. 1988. 10 листоп.
- 2200. Пахаренко В. Голодний 33-й // Молодь Черкащини. 1988. 18-24 лип.; Сучасність. 1989. Ч. 6. С. 107-115.
- 2201. Повідомлення Президії СКВУ в справі Міжнародної Комісії Розслідування Голоду в Україні 1932-33 рр. // Укр. голос. 1988. 14 берез. С. 3. Підписали: П. Саварин (президент), В. Кирилюк, І. Білинський (заст. президента), М. Барабаш (ген. секр.).
- 2202. Появився другий звіт Комісії дослідження голоду в Україні // Укр. голос. 1988. 11 квіт. С. 11.
- 2203. Райдер коледж навчатиме про великий голод // Укр. голос. 1988. 11 січ. С. 1.
- 2204. Рахманний Р. Голод зброя будівників імперії // Вільна думка. 1988. 22 трав. С. 5.
- 2205. Розслідування голодового геноциду в Україні // Укр. голос. 1988. 4 січ. С. 1.
- 2206. Тавридський Я. Друга сесія Міжнародної комісії розслідження голоду в Україні у 1932-1933 роках // Укр. голос. 1988. 28 листоп. С. 3.
 - 2207. Товариство "Україна" і голод 1933 року // Укр. голос. 1988. 19 груд. С. 3.
- 2208. Тольц М. "Білі плями" демографії у світлі гласності // Молодь України. 1988. 23 черв.

- 2209. У "Village Voice" появилася пасквільна стаття про великий голод // Свобода. 1988. 14 січ. С. 1.
- 2210. Щербак Ю. Царь-голод: [Про роботу над кн. і урив. з неї] / Беседу вел К. Михайлов // Собеседник. 1988. № 49. С. 12-13.
 - 2211. Bukharin widow wins her fight // Times. 1988. 6 Feb. P. 5: ill.
- 2212. Kulchytsky S. Historical Experience: Vital Today // News from Ukraine. 1988. N 2. P. 7.
- 2213. Kulchytsky S. 1933 Famine Led to Tremendous Losses // News from Ukraine. 1988. N 22.
- 2214. Remnick D. 10 Million Farmers 'Repressed' by Stalin, A Soviet Scholar Says // Intern. Herald Tribune. 1988. 8 Apr.

- 2215. Гордон Л.А., Клопов Е.В. Что это было?: Размышления о предпосылках и итогах того, что случилось с нами в 30-40-е годы. М.: Политиздат, 1989. 318 с. Голодомор. С. 157-168.
- 2216. Историческая демография: проблемы, суждения, задачи. М.: Наука, 1989. 288 с.

Демографічна ситуація 1930-х років. - С. 98-99.

- 2217. Кульчицький С.В. Демографічні наслідки голоду 1933 р. на Україні. К., 1989. 13 с. (Препр. / АН УРСР. Ін-т історії; № 4.).
- 2218. Кульчицький С.В., Шаталіна Є.П. Становище дітей на Україні у 1931-1933 рр.: (Докум. розповідь) / АН УРСР. Ін-т історії. К., 1989. 26 с. (Препр. / АН УРСР. Ін-т історії; № 9).
- 2219. Кульчицький С.В. 1933: Трагедія голоду. К.: Т-во "Знання" УРСР, 1989. 47, [1] с. (Сер. 1. Теорія і практика КПРС: Історія / Т-во "Знання" УРСР; № 6).
- 2220. Рогалина Н.Л. Коллективизация: уроки пройденного пути. М.: Изд-во МГУ, 1989. 222, [2] с.

Голодомор. – С. 162-166.

2221. Cairns A. The Soviet Famine 1932-33: An Eyewitness Account of Conditions in the Spring and Summer of 1932 / Ed. by T. Kuz. – Edmorton: Canad. Inst. of Ukr. Studies, Univ. of Alberta, 1989. – 122 p.

- 2222. Medvedev R. Let History Judge: The Origins and Consequences of Stalinism / Rev. and transl. by G. Shriver. New York: Columbia Univ. Press, 1989. 903 р. Голодомор. C. 163-164, 240-245, 272, 317.
- 2223. Memorial / Comp. by L.I. Luciuk and A.M. Chyczij; Transl. by M. Carynnyk. Toronto: Kashtan Press, 1989. IX, 114 p.: ill.

2224. Вишневский А., Кузнецова Л. Люди или население? // В человеческом измерении. — М., 1989. — С. 207-225.

- 2225. Данилов В.П. Коллективизация: как это было // Страницы истории советского общества: факты, проблемы, люди: [Сб. ст.] / Составители: Г.В. Клокова, А.Г. Колосков, Е.А. Гевуркова, Л.И. Ларина. М., 1989. С. 246.
- 2226. Діброва С.С. Сталінський "Великий перелом": погляд із 80-х // Про минуле заради майбутнього. К., 1989. С. 88-106.
- 2227. Тольц М.С. Недоступное измерение // В человеческом измерении. М., 1989. С. 325-342.
- 2228. Шаповал Ю.І. Українські "щаблі" Кагановича, або "жива сталінська людина" // Про минуле заради майбутнього. К., 1989. С. 342-355. Голодомор. С. 353.
- 2229. Які наслідки голоду 1932-1933 рр. на Україні? // Історія України в запитаннях та відповідях. К., 1989. Вип. 1. С. 32-33.
- 2230. Дерев'янкін Т. Колективізація // Під прапором ленінізму. 1989. № 13. С. 50-55; № 14. С. 38-44.
- 2231. Діброва С. "Найстрашніший злочин Сталіна" // Наука і суспільство. 1989. № 2. С. 15-19.
- 2232. Діброва С. Перелом: Науковий аналіз окремих сторін колективізації, продовольчих труднощів і голоду у 1932-1933 роках // Наука і суспільство. 1989. № 1. С. 14-19.
- 2233. Житник А. Карна справа крізь товщу літ: Сторінки історії // Сіл. обрії. 1989. № 5. С. 34-37; № 6. С. 32-35.

- 2234. Залюбовська К. "Кошмаром на все життя залишилося бачене" // Наука і суспільство. 1989. № 5. С. 6.
 - 2235. Зараев М., Шведов С. Тяжкая ноша // Огонек. 1989. № 26. С. 4-7.
- 2236. Зеленин И.Е. О некоторых "белых пятнах" завершающего этапа сплошной коллективизации // История СССР. 1989. № 2. С. 3-19.
- 2237. Коллективизация: истоки, суть, последствия: Беседа за "круглым столом"/ Подгот. к публ. М.Ф. Гржебин // История СССР. – 1989. – № 3. – С. 3-62.
- 2238. Конквест Р. Жатва скорби: Сов. коллективизация и террор голодом: [Гл. из кн.] // Новый мир. 1989. № 10. С. 179-200.
- 2239. Кузьо Т. Гласність і проблема голоду 1930-х років в Україні // Сучасність. 1989. Ч. 9. С. 72-84.
- 2240. Кульчицкий С.В. Некоторые проблемы истории сплошной коллективизации в Украине // История СССР. 1989. № 5. С. 20-36.
- 2241. Кульчицький С.В. Суцільна колективізація на Україні // Укр. іст. журн. 1989. № 11. С. 70-77.
- 2242. Кульчицький С.В. Шукати правду. Сказати правду: Демогр. наслідки голоду 1933 р. на Україні // Наука і суспільство. 1989. № 7. С. 16-21.
- 2243. Маняк В., Чубук М. Голод на Україні 1933-го: Трагічні сторінки історії, написані самим народом // Нові дні. 1989. Ч. 471. С. 8-10.
- 2244. Медведев Р. О Сталине и сталинизме: Ист. очерки // Знамя. 1989. № 2. С. 174-222.

Голодомор. - С. 174-177.

- 2245. Орел В.П. У важкі 30-ті // Укр. іст. журн. 1989. № 2. С. 121-127. (Спогади).
- 2246. Пахаренко В. Геноцид: Правда про голод на Україні 1933 р. // Жовтень. 1989. № 1. С. 76-81; № 2. С. 86-90. (Біла книга "Правда про голод на Україні 1933 року").
 - 2247. Пахаренко В. Голод // Нові дні. 1989. Ч. 468. С. 4-8.
- 2248. Переверзев В. Двадцать миллионов: Заметки о демогр. развитии в СССР в 1918-1939 гг. // Молодая гвардия. 1989. № 7. С. 277-283.

- 2249. Перковський А.Л., Пирожков С.І. Демографічні втрати Української РСР у 30-ті роки // Укр. іст. журн. 1989. № 8. С. 24-35.
- 2250. Рибалка І.К. Сталінщина й розселянювання країни // Укр. іст. журн. 1989. № 10. С. 12-20. Бібліогр.: 40 назв.
- 2251. Сверстюк Є. Виступ на вечорі в СПУ про 30-ті роки // Сучасність. 1989. Ч. 4. С. 122-123.
- 2252. Сікора В. "А за наслідками геноцид" // Україна. 1989. № 21. С. 18-19: портр.
- 2253. Стежками болю й мук: (Спогади очевидців) / Вступ. сл. М. Шудрі // Україна. 1989. № 12. С. 14-16: фотогр.; № 13. С. 22-23: фотогр.; № 15. С. 20-21: фотогр.; № 16. С. 18-19: фотогр.; № 17. С. 20-21: фотогр. (Експедиція "України": 33-й голод).
 - 2254. Степанишина €. На початку тридцятих // Сіл. обрії. 1989. № 4. С. 18.
- 2255. Тетерук І. Страшнішого нічого не буває… // Сіл. обрії. 1989. № 1. С. 22-24.
- 2256. Тольц М.С. Репрессированная перепись // Родина. 1989. № 11. C. 56-61: иллюстр.
- 2257. Україна: голодомор 33: Звіт про виконану роботу: [Звіт Комісії з вивчення голоду 1932-33 рр. в Україні] // Кафедра. 1989. № 7. С. 7-22.
- 2258. Цаплин В.В. Статистика жертв сталинизма в 30-е годы // Вопр. истории. 1989. № 4. С. 175-181.
- 2259. Bilocerkowycz J. Focusing on the Ukrainian Famine of 1932-33 // Problems of Communism. 1989. Vol. 38, N 4. P. 133-140.
- 2260. Merl S. Entfachte Stalin die Hungersnot von 1932-1933 zur Ausloeschung des ukrainischen Nationalismus? // Jahrbügher für Geschichte Osteuropas. 1989. Bd. 37, N 4. S. 569-590.
- 2261. Morison D.J. The Soviet Peasantry's Expenditure in Socialisted Trade, 1928-1934 // Soviet Studies. 1989. Vol. 41, N 2. P. 175-195.
- 2262. Oral History Survey: Ukrainian Famine 1932-1933 // Austral. Slavonic and East Europ. Studies. 1989. Vol. 3, N 1. P. 139-140.

- 2263. Бажов П. Пять ступенек: О коллективизации // Сов. Россия. 1989. 18 февр.
 - 2264. Бурко Д. Великдень у Києві 1933 року // Укр. голос. 1989. 24 квіт. С. 3.
- 2265. Глинка М. Как это было: [Про історію села напередодні та в ході колективізації: За матеріалами зб. "Документи свідчать"] // Сел. жизнь. 1989. 13 авг.
- 2266. Голод; Переделка: Крестьян. арх.: [Листи до ред.] // Сел. жизнь. 1989. 2, 5 марта. Авт.: Н.Д. Овчар, И.Г. Марушко, К.И. Семенюта и др.
 - 2267. Кульчицкий С.В. Горький хлеб 33-го // Строит. газ. 1989. 1 окт.
 - 2268. Кульчицький С.В. Так хто ж винен? // Молода гвардія. 1989. 26 трав.
- 2269. Кульчицький С.В. 1933 трагедія голоду // Літ. Україна. 1988. 12 січ. С. 7-8; 19 січ. С. 6; 26 січ. С. 7; 2 лют. С. 7.
- 2270. Кульчицький С.В., Шаталіна Є.П. У ті голодні роки...: Становище дітей на Україні, 1931-1933 рр. // Рад. освіта. 1989. 5, 8 груд.
 - 2271. Лисивець А. Тридцять третій // Київ. правда. 1989. 21 січ.
- 2272. Маняк В. Голод: чому і як: Роздуми над рукописом Книги-Меморіалу "33-й: голод" // Сіл. вісті. 1989. 11 лип.
- 2273. Маняк В. Народові повертається історія, а історії правда: Роздуми над рукописом Книги-Меморіалу "33-й: голод" // Літ. Україна. 1989. 27 лип.
 - 2274. Медведєв Р. Терор проти народу: [30-40-і роки] // Сіл. вісті. 1989. 4 січ.
- 2275. Міжнародний симпозіум про голод 1933 року // Укр. голос. 1989. 25 груд. С. 13.
 - 2276. Міщенко О. Безкровна війна // Літ. Україна. 1989. 14 груд.
- 2277. Накануне: Крестьян. арх.: [Листи до ред.] // Сел. жизнь. 1989. 8 февр. Авт.: А. Петров, М. Михеев, А. Денисенко и др.
- 2278. Перегиб: Крестьян. арх.: [Листи до ред.] // Сел. жизнь. 1989. 23 февр. Авт.: М.А. Сакмаров, А.М. Тюмерина, П.С. Савенков и др.

- 2279. Савельев В. В поисках истины: К вопросу о причинах голода 1932-1933 гг. на Украине // Правда Украины. 1989. 8 июля.
- 2280. Самое страшное преступление Сталина: [Нім. дипломати про голод в Україні] // За рубежом. 1989. № 12. С. 17-18.
- 2281. Сопронюк І. Розкажіть мені, Житні гори... // Молода гвардія. 1989. 24 січ.
 - 2282. Спогади про голод // Рад. Волинь. 1989. 30 лип.
- 2283. Тепцов Н. Коллективизация, ее пути и уроки // Сел. жизнь. 1989. 8, 10-12 марта.
- 2284. Трагическая статистика // Аргументы и факты. 1989. 4-10 февр. С. 5-6; Укр. голос. 26 черв. С. 3-4. Укр. мовою.
- 2285. "Тридцять третій...": Із спогадів очевидців // Укр. голос. 1989. 31 лип. С. 8, 10.
- 2286. Трофимчук П. Гірка правда минувщини // Рад. Полісся. 1989. 19 серп.
- 2287. Тхоров А. Коллективизация: против "белых пятен": [До підсумків регіон. наук. конф. "Проблеми колективізації сільського господарства у західних районах України, Білорусії, Молдавії та прибалтійських республік"] // Сов. Молдавия. 1989. 3 февр.
- 2288. Чолій Т. Дальші досліди про голод в Україні // Укр. голос. 1989. 13 берез. С. 3.
- 2289. Malarek V. Famine in Ukraine Called Stalin's Worst Crime // Globe and Mail. 1987. 7 Mar.

- 2290. Барладяну В. Ще раз про неволю... Торонто, 1990. 91 с.: портр. Демографічні наслідки голодомору. С. 28-31.
- 2291. Боффа Дж. История Советского Союза: В 2 т. Т. 1. От революции до второй мировой войны. Ленин и Сталин. 1917-1941 / Пер. с ит. И.Б. Левина. М.: Междунар. отношения, 1990. 632 с.
- Те саме. -1994. Із змісту: Крестьяне в колхозах. С. 347-366; Выкачивание оков из деревни. С. 369-373.

- 2292. Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР: Хронол. справ. / Отв. ред. Ю.Ю. Кондуфор. К.: Наук. думка, 1990. 600 с. Події 30-х років та постанови, що стосуються голодомору. С. 289, 291-297.
 - 2293. Мечник С. Від Сталіна до Горбачова. Нью-Йорк: ООЧСУ, 1990. 243 с. Голодомор. С. 82-85, 189-190.
- 2294. Нитченко Д. Від Зінькова до Мельбурна: Із хроніки мого життя. Мельбурн: Байда, 1990. 407 с.: ілюстр.

Письменники в лещатах голоду й арештів. - С. 121-136.

- 2295. Тепцов Н.В. Аграрная политика на крутых поворотах 20-30-х годов. М.: Знание, 1990. 62, [2] с. (Новое в жизни, науке, технике. История и политика КПСС; № 7).
- 2296. Шаповал Ю.І. У ті трагічні роки: сталінізм на Україні. К.: Політвидав України, 1990. 143 с.: ілюстр.

Причини голодомору та його творці. - С. 95-104.

- 2297. Chalk F., Jonassohn K. The History and Sociology of Genocide: Analyses and Case Studies. New Haven: Yale Univ. Press, 1990.*
- 2298. Conquest R. The Greet Terror: A Reassessment. London: Hutchinson, 1990. VIII, 570 p.

Te came. - Oxford Univ. Press.

- 2299. Волков А.Г. Шаг к правде // Демографические процессы в СССР: Сб. науч. тр. М., 1990. С. 167-174.
- 2300. Исупов В.А. Демографическая сфера в эпоху сталинизма // Актуальные проблемы истории советской Сибири. Новосибирск, 1990. С. 180-201.
- 2301. Кульчицький С.В. 1933: трагедія голоду // Сторінки історії УРСР: Факти, проблеми, люди. К., 1990. С. 165-203.
- 2302. Лившиц Ф.Д. Перепись населения 1937 года // Демографические процессы в СССР: Сб. науч. тр. М., 1990. С. 174-208.
- 2303. Рудницький О.П. Демографічні наслідки голоду 1932-1933 р. в Українській РСР // Історія народного господарства та економічної думки Української РСР. К., 1990. Вип. 24. С. 22-26.

- 2304. Тольц М.С. Перепись, приговоренная к забвению // Демография и социология. М., 1990. Вып. 1.
- 2305. Mace J.E. The Famine of 1932-1933: A Watershed in the History of Soviet Nationality Policy // Soviet Nationality Policies: Ruling Ethnic Groups in the USSR. New York, 1990. P. 177-205.

- 2306. Андреев Е.М., Дарский Л.Е., Харькова Т.Л. Опыт оценки численности населения СССР 1926-1941 гг.: (Краткие результаты исслед.) // Вестн. статистики. 1990. № 7. С. 34-46.
- 2307. Бачинский П.П., Табачник Д.В. Афанасий Петрович Любченко // Вопр. истории. 1990. № 12. С. 60-75.

Голодомор. – С. 67.

- 2308. Василевський П. Алгебра геноциду: Правда про голод на Україні 1933 р. // Дзвін. 1990. № 5. С. 77-80. (Біла книга); Вільне слово. 1998. № 1-3. С. 7-8.
 - 2309. Васильев В. 30-е годы на Украине // Коммунист. 1990. № 17. С. 80.
- 2310. Волков А. Из истории переписи населения 1937 года // Вестн. статистики. 1990. № 8. С. 45-56.
- 2311. Голодомор: біль народний...: (Звіт про міжнар. симп. "Голодомор 1932-1933 рр. на Україні") / Підгот. Т. Головко // Трибуна. — 1990. — № 11. — С. 8-12: фотогр.
- 2312. Данные о коллективизации сельского хозяйства в СССР до 1939 г. // Союз. 1990. № 10. С. 13.
- 2313. Зайвий О. Чорний час: Слово про голодомор 1932-1933 рр. // Прапор. 1990. N 6. С. 128-134.
- 2314. Іванченко В. Батька забрали, мати вмерла... // Україна. 1990. № 15. С. 22.
- 2315. Кардиналовська-Пилипенко Т. Спомини з 1920-1930-х років // Сучасність. 1990. Ч. 2. С. 81-97.
- 2316. Касьянов Г. Україна, 1933-й // Під прапором ленінізму. 1990. № 5. С. 65-70.

- 2317. Коваленко Л. Апокаліпсис 1933 // Людина і світ. 1990. № 12. С. 2-9; 1991. № 1. С. 17-22; № 2. С. 14-21.
- 2318. Конквест Р. Большой террор: (О результатах коллективизации) // Нева. 1990. № 4. С. 139-152.
- 2319. Конквест Р. Великий терор: Розд. з кн. / Авт. вступ. ст. Л. Копань // Київ. 1990. № 1. С. 87-117; № 2. С. 97-126.
- 2320. Конквест Р. Жатва скорби / С предисл. авт. // Вопр. истории. 1990. № 1. С. 137-160; № 4. С. 83-100.
- 2321. Конквест Р. Жнива розпачу: Фрагм. з книги / Авториз. пер. з англ. В. Романця // Всесвіт. 1990. № 1. С. 144-156; № 2. С. 156-169.
- 2322. Конквест Р. Жнива скорботи: Рад. колективізація і терор голодом: Розд. 3 кн. // Дніпро. 1990. № 1. С. 81-120; № 2. С. 89-120.
- 2323. Конквест Р. Скорботні жнива: Рад. колективізація і терор голодом // Трибуна лектора. 1990. № 6. С. 38-39; № 7. С. 39-40; № 8. С. 30.
- 2324. Кононенко О. Як страшний сон // Дзвін. 1990. № 2. С. 93-96. (Біла книга).
- 2325. Кузнецов В.І. Зустріч в Інституті історії АН УРСР з головою Комісії при Конгресі США по вивченню голоду на Україні в 30-ті роки Д. Мейсом // Укр. іст. журн. 1990. № 7. С. 157-158.
- 2326. Кульчицкий С.В. Голод: Несколько страниц трагической статистики / Пер. с укр. Н. Бакланова // Союз. 1990. № 3. С. 14.
- 2327. Кульчицький С.В. Відлуння голоду 1933-го року у перепису населення 1959-го // Наука і суспільство. 1990. № 7. С. 38-41: карт.
- 2328. Кульчицький С.В. 1933: Трагедія голоду // Агропром України. 1990. № 6. С. 67-73.
- 2329. Кульчицький С.В. Як це було: Читаючи док. створеної при Конгресі США "Комісії по голоду 1932-1933 рр. на Україні" // Під прапором ленінізму. 1990. № 23. С. 79-86.
- 2330. Мальорі Г. 50 років тому в Україні— голодовий геноцид / Пер. з фр. С. Семенюк // Визвол. шлях. 1990. Кн. 2. С. 159-163.

- 2331. Найденова Л.П., Привалова Т.В. На XXII сессии Всесоюзного симпозиума по изучению проблем аграрной истории // История СССР. 1990. № 4. С. 215-221.
- 2332. Наумов С. Голод 1933 года: палачи и жертвы // Молодая гвардия. 1990. № 2. С. 137-143: фотогр.
- 2333. Панченко П. Перший "радянський" голод на Україні 1933 р. // Сіл. обрії. 1990. № 11. С. 14-17.
- 2334. Пиріг Р.Я. В.М. Молотов на Україні: сторінки політ. біогр. // Укр. іст. журн. 1990. № 7. С. 87-99.
- 2335. Пирог Р.Я. В чем причина голода на Украине в 30-х годах? // Известия ЦК КПСС. 1990. № 9. С. 130-131.
- 2336. Пирожков С.І. Ціна: [Голодомор 1933, 1947 рр. в Україні] // Україна. 1990. № 46. С. 10-11.
- 2337. Поляков Ю.А., Жиромская В.Б., Киселев И.Н. Полвека молчания: (Всесоюз. перепись населения 1937 г.) // Социол. исслед. 1990. № 6. С. 3-25; № 7. С. 50-70.
- 2338. Славутич Я. Свідчення перед міжнародною комісією для розслідування голоду в Україні (Нью-Йорк, 1988 р.) // Нові дні. 1990. Ч. 480. С. 24-27.
- 2339. Снігур А. Реквієм по безневинних: [Про міжнар. симп. "Голодомор 1932-1933 рр. на Україні"] // Незалеж. оглядач. 1990. № 1. С. 33.
- 2340. Федотюк П. Каїнова печать: [Про міжнар. симп. "Голодомор 1932-1933 рр. на Україні"] // Сіл. обрії. 1990. № 12. С. 34-36.
- 2341. Хандрос Б. "Вислухайте, товаришу Сталін": [Розшуки авт. листа до Сталіна про голод і злидні на селі, 1932 р.] // Україна. 1990. № 4. С. 20-23.
- 2342. Хандрос Б. Смертные листы // Юность. 1990. № 12. С. 47-55: иллюстр.
- 2343. Хатюшин В. Уроки на века: (О геноциде коллективизации): Ист. очерк // Москва. 1990. № 3. С. 154-164.
 - 2344. Хрущов Н.С. Мемуары // Вопр. истории. 1990. № 3. С. 59-83. Голодомор. С. 61-62.

- 2345. Шаблій А. Профспілки особливого призначення: [Про причетність профспілок до трагедії голодомору] // Пам'ятки України. 1990. № 2. С. 2-4, 6: ілюстр.
- 2346. Coplon J. Hol is az a szovjet holocaust? // Múltunk. 1990. Köt. 35, N 1. P. 100-110.
- 2347. Hunter I.A. Putting history on Trial the Ukrainian Famine of 1932-33 // Journal of Ukr. Studies. 1990. Vol. 15, N 2. P. 47-74.
- 2348. Kulchyts'kiy S.V. An interview with Stanislav V. Kulchyts'kyi / Interviewer R. Solchanyk // Journal of Ukr. Studies. 1990. Vol. 15, N 1. P. 39-52.
- 2349. Nove A. How Many Victims in the 1930s? // Soviet Studies. 1990. Vol. 42, N 2. P. 369-373.
- 2350. Wheatcroft S.G. More Light on the Scale of Repression and Excess Mortality in the Soviet Union in the 1930s // Soviet Studies. 1990. Vol. 42, N 2. P. 355-367.

2351. Бибик С., Проценко А. Трагическая страница истории Украины // Правда Украины. — 1990. — 8 сент.

- 2352. Бокий І. Сіль землі і сталінський горбоконик, або Ще раз про "розкур-кулення" і голодний 33: Огляд листів читачів // Сіл. вісті. 1990. 31 січ.
- 2353. Великий голод у 1932-1933 роках в Україні // Укр. голос. 1990. 5 лют. С. 4. (Свідки і потерпілі великого голоду в Україні 1932-1933 рр.).
 - 2354. Голодомор-33: Возвращение правды // Веч. Київ. 1990. 19 груд.
 - 2355. Гончар О. Той, тридцять третій... // Укр. голос. 1990. 5 лют. С. 4.
- 2356. Горошко С. Голодомор: Записки історика // Молодь України. 1990. 13 лют.
- 2357. Горошко С. Найбільша втрата: Кілька поглядів на важку проблему // Літ. Україна. 1990. 22 листоп.
- 2358. Заворотный С., Положевец П. Операция "Голод" // Комс. правда. 1990. 3 февр. С. 2.
- 2359. Колесник С. Рух протесту: [Галиц. громадськість проти голоду в Україні]: За матеріалами тогочас. газет "Діло" та "Нова зоря" // Комс. прапор. 1990. 25 серп.

- 2360. Конквест Р. Культ личности ничто по сравнению с террором и фальсификацией // Известия. 1990. 19 мая.
- 2361. Кульчицький С.В. Глуха стіна: Чому Сталін відмовився від міжнар. допомоги голодуючим у 1933 р. // Сіл. вісті. 1990. 4 верес.; Ленін. прапор. 1991. 2 лют. С. 5.
- 2362. Кульчицький С.В. Голодомор 1933-го: Кількість жертв уточнюється / Бесіду записав В. Десятников // Рад. Україна. 1990. 1 верес. С. 3.
- 2363. Кунгурцева О. Україна зустрічається з Україною (1932-33 рр.) // Молода гвардія. 1990. 12 верес.
 - 2364. Куц М. "За п'ятиденку померло..." // Сіл. вісті. 1990. 5 верес.
 - 2365. Кучма В. Сінокос 33 року // Київ. правда. 1990. 13 трав.
- 2366. Левчук З. "Я пам'ятаю голод 33-го...": Спогади горохівчанки Г.М. Михальчук // Будівник комунізму. 1990. 25 листоп.
- 2367. Любінець І. Голод: Галичина і голодомор на Україні // Нове життя. 1990. 15 листоп.
- 2368. Маняк В. Голодомор: чому і як?: [Міжнар. симп.] // Київ. правда. 1990. 4 верес.; Літ. Україна. 30 серп.; Молода гвардія. 14 серп.
 - 2369. Маняк В., Коваленко Л. Пам'ять не прощає // Літ. Україна. 1990. 2 серп.
 - 2370. Маняк В. Страшный суд // Веч. Киев. 1990. 20 февр.
- 2371. Марочко В. Голодомор: біль і жах нашого народу: [Скороч. текст доп. на міжнар. симп. "Голодомор-33", Київ] // Культура і життя. 1990. 23 верес.
- 2372. Мельник I. Неспокійна молодість: Нарис // Колгосп. правда. 1990. 21 лип.
- 2373. Мироненко М. В той тяжкий 33-й рік: Сторінки історії // Робітн. газ. 1990. 17 трав.
- 2374. Міжнародний симпозіум "Голодомор-33" // Комс. іскра. 1990. 8 верес.; Робітн. газ. 7 верес.
- 2375. Найболючіша рана народу: У Києві завершив роботу міжнар. симп. "Голодомор 1933" // Рад. Україна. 1990. 9 верес.

- 2376. Панасевич А. Голод. 1933 // Слово правди. 1990. 5, 12, 17, 20, 24 січ.
- 2377. Панчук М. Голодомор: Жертви і злочинці // Друг читача. 1990. 4 жовт. С. 4-5.
 - 2378. Пиріг Р. Облік померлих не вівся... // Друг читача. 1990. 28 черв.
- 2379. Пирог Р. Эта жуткая правда... / Беседу записал Н. Пуговица // Сел. жизнь. 1990. 4 авг. (Взгляд сквозь годы).
 - 2380. Плачинда С. Той крик я чую все життя... // Літ. Україна. 1990. 1 лют.
 - 2381. Правда про народну трагедію // Рад. Україна. 1990. 7 лют.
- 2382. Рахманний Р. Виведено українську кривду перед очі людства: [Про діяльність Міжнар. коміс. з розслідування голоду в Україні 1932-1933 років] // Укр. голос. 1990. 20 серп. С. 3-4.
- 2383. Сенько І. Голод: факти і легенди: [Замовчування компартією Чехословаччини даних про голод в Україні] // Закарпат. правда. 1990. 29 груд.
- 2384. Сисоєв Г. Україна 33-го: резервація приречених: (Розмова з відп. секр. НРУ В. Пасічником) // Веч. Харків. 1990. 21 верес.
- 2385. Татаренко В. Незагойна рана України: [Про міжнар. симп. "Голодомор-33", Київ] // Літ. Україна. 1990. 20 верес.
- 2386. Ткач Г. Хай ніколи не повториться: [Буковинці, уродженці Східної України, про голодомор 1932-1933 рр.] // Дністрові зорі. 1990. 25 груд.
- 2387. Укрінформ. Міжнародний симпозіум "Голодомор-33" // Робітн. газ. 1990. 7 верес.
 - 2388. Хеськова М. Діти 33-го // Молодь України. 1990. 8 серп.
- 2389. Хохлачев В. Заполнено "белое пятно" в демографической истории Украины // Правда Украины. 1990. 6 сент.
- 2390. Шимко Ю., Верига В., Білинський І. Справа голоду-геноциду в Україні: [Про результати вивчення цього періоду історії, викладені у звіті, схваленому Міжнар. коміс.] // Вільна думка. 1990. 17 черв. С. 1; 24 черв. С. 5.

- 2391. Авторханов А. Империя Кремля. Минск; М.: Полифакт-Дружба народов, 1991. 112 с. (Сер. "Экспресс-книга").
 - Колективізація. С. 42; Голодомор. С. 44.
- 2392. Всесоюзная перепись населения 1937 г.: Краткие итоги / Ин-т истории СССР. АН СССР. М., 1991. 239 с.
- 2393. Даниленко В.М., Касьянов Г.В., Кульчицький С.В. Сталінізм на Україні: 20-30-ті роки. К., 1991. 341 с.

"Харчові трудності в ряді колгоспів". - С. 107-135.

Рец.: Замлинський В.О. // Укр. іст. журн. – 1992. – № 1. – С. 151-154.

2394. З порога смерті...: Письменники України — жертви сталінських репресій / Упоряд. О.Г. Мусієнко. — К.: Рад. письм., 1991. — 494 с.

Голодомор. - С. 11-15.

- Рец.: Славутич Яр. Жахлива правда // Визвол. шлях. 1993. Кн. 1. С. 120-121.
- 2395. Заставний Ф.Д. Українська діаспора: Розселення українців у зарубіжних країнах. Л.: Світ, 1991. 120 с. Голодомор. С. 29-32.
- 2396. История Украины: Проб. учеб. пособие для 10-11 кл. сред. шк.: Пер. с укр. / М.В. Коваль, С.В. Кульчицкий, Ю.А. Курносов, В.Г. Сарбей; Под ред. Ю.Ю. Кондуфора. К.: Освита, 1991. 367 с. Голодомор. С. 202-204.
- 2397. Історія України: Учб. посіб. / Тернопіл. ін-т нар. госп-ва. К.: НМК ВО, 1991. 210 с.

Голодомор та його наслідки. - С. 158-160.

- 2398. Касьянов Г.В., Даниленко В.М. Сталінізм і українська інтелігенція (20-30-і роки). К.: Наук. думка, 1991. 96 с. Голодомор. С. 79, 80, 81, 82.
- 2399. Крип'якевич І., Дольницький М. Історія України. 2-е вид., перероб. і доп. / Ред. і упоряд. Є. Гринів. Л.: Меморіал, 1991. 352 с. (Б-ка "Меморіалу"). Голодомор. С. 186-187.
- 2400. Кульчицький С.В. Ціна "великого перелому". К.: Україна, 1991. 430, [1] с.: ілюстр. Бібліогр.: с. 422-430.

- 2401. Лотоцький А. Історія України для дітей. Івано-Франківськ: Просвіта, 1991. 256 с. (Книгозбірня "Просвіти"). Голодомор. С. 241.
- 2402. Минуле України: відновлені сторінки. К.: Наук. думка, 1991. 274 с. Із змісту: Кульчицький С.В. Трагічна статистика голоду. С. 151-167.

Рец.: Михненко А.М. // Укр. іст. журн. – 1992. – № 3. – С. 146-148.

2403. Міщенко О.В. Безкровна війна: Кн. свідчень / [Передм. О. Гончара] – К.: Молодь, 1991. – 173, [3] с.: ілюстр.

Рец.: Гончар О. Той, тридцять третій... // Гончар О. Чим живемо: На шляхах до укр. Відродження. – К., 1993. – С. 318-319.

- 2404. Осколков Е.Н. Голод 1932-1933: Хлебозаготовки и голод 1932-1933 года в Северо-Кавказском крае. Ростов н/Д: Изд-во Рост. ун-та, 1991. 96 с.
- 2405. 33-й: голод: Народна Книга-Меморіал / Упоряд.: Л.Б. Коваленко, В.А. Маняк. К.: Рад. письм., 1991. 584 с.: ілюстр.

Рец.: Книга-меморіал: "33-й: голод" // Літ. Україна. – 1988. – 1 груд.

Тимків А. Книга про голодомор // Наш голос. — 1992. — Т. 24, № 7-8. — С. 125-127.

Біль мертвих — біль живих // Літ. Україна. — 1992. — 27 лют; Укр. голос. — 6 квіт. — С. 3.

Гоян М. "Голод-33" // Вільна думка. — 1998. — 3-16 серп. — С. 8; Шлях перемоги. — 21 жовт. — С. 6.

Гоян М. Навічно в історії й пам'яті народу // Літ. Україна. — 1998. — 24 верес. — С. 7.

Те саме фр. мовою / Trad. de l'ukrainien par V. Bojczuk, K. Houzar-Ukryn et O. Pliouchtch; Textes présentés par G. Sokoloff. – [Paris]: Albin Michel, 2000. – 487 р.: тар. – Під заголовком: 1933, l'année noire témoignages sur la famine en Ukraine.*

- 2406. Conquest R. Stalin: Breaker of Nations. New York: Viking, 1991. XVII, 346 p.: ill.*
- 2407. Mechin-Benoist J. L'Ukraine: Le Fantome de l'Europe. S.l.: Ed. du Rocher, 1991. 156, [2] p.

Голодомор. - С. 84-86.

2408. Oral History Project of the Commission on the Ukraine Famine / Ed. for the Commiss. by J.E. Mace and L. Heretz. – Washington, D.C.: U.S. Government Printed Office, 1991.

Vol. 1. – X, 582 p.

Vol. 2. – VII, p. 583-1166.

Vol. 3. – VII, p. 1167-1734.

Рец.: Melnyk H. // Ethnic Forum. – 1992. – Vol. 12, N 2. – Р. 101-103.

- 2409. Вечеш М.М. Газета "Свобода" про голод 1932-1933-х рр. на Україні // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тез. доп. і повідомл. 5-ї Всеукр. конф. К.; Кам'янець-Подільський, 1991. С. 317-318.
- 2410. Жиромская В.Б., Киселев И.Н. Население СССР по переписям 1937 и 1939 гг. // Комплексный подход к изучению социальной структуры: Источники и методы: Сб. науч. тр. М., 1991. С. 28-40.
- 2411. Клименко І.К. З спогадів про голод 1932-1933 рр. на Україні // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тез. доп. і повідомл. 5-ї Всеукр. конф. К.; Кам'янець-Подільський, 1991. С. 325-327.
- 2412. Кульчицкий С.В. Демографические последствия голода 1933 г. в Украине // Тез. докл. и сообщ. 7-й Всесоюз. конф. по ист. демографии. М., 1991. Ч. 1. С. 38-39.
- 2413. Кульчицький С.В. Смертність населення УРСР у 1933 р.: (територіальний аспект) // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тез. доп. і повідомл. 5-ї Всеукр. конф. К.; Кам'янець-Подільський, 1991. С. 308-310.
- 2414. Осокина Е.А. Жертвы голода 1933 года: сколько их?: (Анализ демогр. статистики Центр. гос. арх. нар. хоз-ва СССР) // Тез. докл. и сообщ. 7-й Всесоюз. конф. по ист. демографии. М., 1991. 4.1.

Те саме // История СССР. – 1991. – № 5. – С. 18-26.

- 2415. Пахаренко В. Голодомор 1932-1933 рр. в Наддніпрянщині і Західна Україна // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тез. доп. і повідомл. 5-ї Всеукр. конф. К.; Кам'янець-Подільський, 1991. С. 315-316.
- 2416. Пащук І.Г. До питання фальсифікації правди про голодомор 1933 року на західноукраїнських землях // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тез. доп. і повідомл. 5-ї Всеукр. конф. К.; Кам'янець-Подільський, 1991. С. 323-325.
- 2417. Перковський А.Л. Про закон народонаселення адміністративно-командної системи (АКС) // Розвиток виробничих відносин і становлення нових господарських форм: Тез. доп. конф. Київ, 12-13 груд. 1991 р. К., 1991. С. 151-152.

- 2418. Современная западная демографическая литература о населении СССР в 30-е годы: Обзор // Демографические процессы в СССР. 20-80-е гг.: (Соврем. зарубеж. историография). М., 1991. С. 116-124.
- 2419. Юхименко Г.І. Голод 1932-1933 років на Україні: причини і наслідки // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тез. доп. і повідомл. 5-ї Всеукр. конф. К.; Кам'янець-Подільський, 1991. С. 311-312.
- 2420. Бічуя Л. "Вас тепер тільки зав'язати…": Так починався голод на Україні // Україна. 1991. № 13. С. 34-37: фотогр.
- 2421. Василевський П. Гекатомба голоду на Україні: Спогад про спогади // Сучасність. 1991. Ч. 6. С. 83-89.
- 2422. Гула В. Запрограмована смерть: Нотатки з міжнар. симп. про голод 1932-1933 рр. на Україні, [Київ, 5-7 верес. 1990 р.] // Золоті ворота. 1991. № 1. С. 72-79.
- 2423. Дядькин И.Г. Послесловие к статье С. Максудова // Звенья. 1991. № 1. С. 111-112.
- 2424. Євтух І. Скільки б нас було?.. // Україна. 1991. № 15. С. 21-23: карта на кольор. вкладці; № 16. С. 40-42.
- 2425. Єрмак О.П. "Ліквідація куркульства як класу" // Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки. 1991. Вип. 1. С. 46-58.
- 2426. Коваленко Л. Духовна руїна: До питання про наслідки голодомору 1932-1933 рр на Україні // Визвол. шлях. 1991. Кн. 5. С. 595-600; Кн. 6. С. 749-752.
 - 2427. Коломієць І. Спомини з 1930-х років // Україна. 1991. № 22. С. 25-27.
- 2428. Кульчицький С., Максудов С. Втрати населення України від голоду 1933 р. // Укр. іст. журн. 1991. № 2. С. 3-10.
- 2429. Кульчицький С.В. Між двома війнами (1921-1941 рр.) // Укр. іст. журн. 1991. № 9. С. 3-17. (До створення праці "Історія України: Короткий нарис"). Колективізація і голод. С. 3-9.
- 2430. Кульчицький С.В. 1933: Трагедія голоду: Коміс. Молотова в дії // Спадщина. 1991. № 1. С. 10.

- 2431. Кульчицький С.В. Чорна борозна: Сталін і суцільна колективізація на Україні // Донбас. 1991. № 1. С. 116-140.
- 2432. Максудов С. Потери населения СССР в годы коллективизации // Звенья. 1991. № 1. С. 65-110.
- 2433. Максудов С.Ю. Демографічні втрати населення України в 1930-1938 рр. // Укр. іст. журн. 1991. № 1. С. 121-127.
- 2434. Маняк В. Повернути народові історію, а історії правду // Визвол. шлях. 1991. Кн. 7. С. 780-789; Кн. 8. С. 917-926.
- 2435. Марочко В.І. Голод і його "творці" // Комуніст України. 1991. № 6. С. 78-79.
- 2436. Марочко В.І. Голод на Україні (1931-1933 рр.): Причини та наслідки // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. 1991. Вип. 1. С. 59-68.
- 2437. Мельник С. "Пальчики в супе": Слухи о голоде не всегда были слишком преувеличены // Столица. 1991. № 44. С. 54-56.
- 2438. Мельник С. О чем молчит наука: (История людоедства) // Столица. 1991. № 49. С. 36-39.
- 2439. Міжнародний симпозіум "Голодомор 1932-1933 років на Україні" (Київ, 5-7 верес. 1990 р.) // Вісн. АН УРСР. 1991. № 1. С. 87.
 - 2440. Пахаренко В. Гарячий попіл // Березіль. 1991. № 10. С. 135-149.
- 2441. Перковський А. Про демографічні втрати України у 30-х роках // Вісн. Міжнар. асоц. україністів. 1991. № 3. С. 24-33. Бібліогр.: 21 назв.
- 2442. Пирожков С.І. Які ж наші людські втрати?: До оцінки демогр. наслідків криз. явищ 30-40-х років на Україні // Вісн. АН УРСР. 1991. № 1. С. 31-39.
- 2443. Рудницкий О.П. Демографические потери Украины в результате голода 1932-1933 гт. // Демогр. дослідж. 1991. Вип. 15. С. 135-141.
- 2444. Сверстюк Є. Відкритий лист Президентові Америки: [Про злочини уряду СРСР проти України, зокрема, про голодомор] // Наш голос. 1991. Т. 23, № 9. С. 166-167.
- 2445. Субтельний О. Україна. Історія. Голод 1932-33 рр. // Укр. іст. журн. 1991. № 12. С. 102-103.

- 2446. Ткаченко В.В. 1933-й: Хроніка голодного геноциду // Філос. та соціол. думка. 1991. № 1. С. 112-123.
- 2447. Уваренко А.Р., Коган В.Я., Нагорная-Персидская Н.Р. К вопросу изучения голода на Украине в 1932-1933 гг. в историко-медицинском аспекте // Врачеб. дело. 1991. № 2. С. 120-122.
- 2448. Хвиль М.М. Як селяни писали листа Сталіну // Укр. іст. журн. 1991. № 7. С. 103-112.
- 2449. Шаповал Ю.І. Сталін і Україна: Голод і початок згортання "українізації" // Укр. іст. журн. 1991. № 7. С. 31-38; № 8. С. 30-41. (Маловідомі сторінки історії).
- 2450. Tauger M.B. The 1932 Harvest and the Famine of 1933 // Slavic Review. 1991. Vol. 50, N 1. P. 70-89.
- 2451. Берекета Б. Як вмирала матір цвіли соняшники // Нар. трибуна. 1991. 2 берез.
- 2452. Голодомор: погляд 3-за океану: 3 матеріалів коміс. Дж. Мейса і Л. Хереца, поданих Конгресу США // Родослав. 1991. № 9. С. 4-5.
- 2453. Голодомор-33 / Публ. подгот. О. Вергель // Іменем закона. 1991. № 39. С. 13; № 40. С. 13; № 41. С. 13; № 42. С. 12; № 44. С. 6; № 47. С. 6.
- 2454. Горинов М. 30-е годы: "чрезвычайная модель развития" // Развитие. 1991. Июль. С. 14-15.
 - 2455. Засніжний В. Голод: [Спогади] // За єдність. 1991. 30 берез.
- 2456. Капустин А., Мотревич В. Спецпоселенцы // Урал. рабочий. 1991. 9 июля.
- 2457. Колодійчук Є. Геноцид продовжується?: [Зокрема, про голод у 1933 р.] // Укр. голос. 1991. 18 листоп. С. 3.
- 2458. Конквест Р. Прощание с утопией / Беседу с Р. Конквестом записал А. Соснов // Поиск. 1991. 31 мая 6 июня. С. 4-5.
 - 2459. Лебедев В. "Черная доска" // Афиша. 1991. 6 мая.

- 2460. Літун С. Спогади очевидця // Укр. голос. 1991. 2 верес. С. 6.
- 2461. Любінець І. Голодомор на Україні і протест галицької громадськості // Медик Прикарпаття. 1991. 7 січ.
- 2462. Пахаренко В. Побратимство: Голодомор 1933 року в Наддніпрянщині і Західна Україна // Літ. Україна. 1991. 1 трав.
- 2463. Фесенко О. Більшовицьке викачування хліба // Голос України. 1991. 14 листоп.

- 2464. Бойко Ю. Шлях нації. Париж; К.; Л.: Укр. слово, 1992. 126 с. Голодомор. С. 80, 88-90.
- 2465. Ивницкий Н.А. Классовая борьба в деревне и ликвидация кулачества как класса (1929-1932 гг.). М.: Наука, 1992. 360 с.
- 2466. Іванченко Р.П. Україна від Кия до Кравчука: Короткий нарис історії укр. державності. К.: Укр. письм., 1992. 47 с. Голодомор. С. 41.
- 2467. Історія України: Короткий огляд. 2-е вид., випр. Дрогобич: Відродження, 1992. 47 с.

Голодомор. - С. 36, 37.

- 2468. Коваль М.В., Кульчицький С.В, Курносов Ю.О. Історія України: Матеріали до підруч. для 10-11 кл. серед. шк. К.: Райдуга, 1992. 512 с. Голодомор. С. 279-282.
- 2469. Крушинський В.Ю., Левенець Ю.А. Історія України: Події. Факти. Дати. К.: АТ "ТАРНЕКС"; МП "ВЕТА", 1992. 200 с.

Голодомор. – С. 165-169.

- Те саме. 2-е вид., перероб. і доп. К.: Зодіак-ЕКО, 1993. 176 с. Голодомор. С. 139-142.
- 2470. Лаврів П.І. Історія південно-східньої України. Л.: МП "Слово", 1992. 152 с.

Голодомор. – С. 120-121.

2471. Мироненко А.Н., Бенько А.П. Борьба за власть на Украине в период первых пятилеток. Голодомор. – К.; Днепродзержинск, 1992. – 13 с.

- 2472. Наумов С.В. Жертвы и палачи: голод 1932-1933 года. С.Пб.: Россияне, 1992. 52 с. (Б-ка патриота).
- 2473. Пирожков С.І. Трудовий потенціал в демографічному вимірі. К.: Наук. думка, 1992. 173, [5] с.

Втрати демографічного потенціалу України в 30- ті роки. - С. 61-68.

- 2474. Ивницкий Н.А. Голод 1932-1933 гг.: Кто виноват? // Лекции из отечественной истории / РГГУ. Ист. колледж. М., 1992. С. 18-46.
- 2475. Кульчицький С.В., Сургай Т.І. Колективізація сільського господарства // Історія України: Курс лекцій: Навч. посіб.: У 2 кн. / Л.Г. Мельник, В.Ф. Верстюк, М.В. Демченко та ін. К., 1992. Кн. 2: XX ст. С. 252-282.
- 2476. Кульчицький С.В. Між двома війнами (1921-1941 рр.) // Сторінки історії України: XX століття: Посіб. для вчителя. К., 1992. С. 61-104. Колективізація і голодомор. С. 83-92.
- 2477. Clem R.S. Demographic Changes among Russians and Ukrainians in the Soviet Union: Social, Economic and Politic Implications // Ukraine and Russia in Their Historical Encounter. Edmonton, 1992. P. 278-295: table.
 Голодомор. C. 284.
- 2478. Mace J.E. The American Press and the Ukrainian Famine // Genocide watch. New Haven, 1992. P. 113-132.
 - 2479. Биба М. Україна в терорі // Берегиня. 1992. № 1. С. 27-34.
- 2480. Блажкевич І. Спогади. Рік 1932 / Публ. О. Сенатовича // Тернопіль. 1992. № 3-4. С. 49-50; 1993. № 1. С. 44-45; № 2. С. 44-45.
- 2481. Васильев В.Ю. Крестьянские восстания на Украине. 1929-1930 годы // Свобод. мысль. 1992. № 9. С. 70-78.
- 2482. Гоцький В. Голод як засіб присмирення населення // Вісті комбатанта. 1992. Ч. 5-6. С. 41-45.
- 2483. Іваничук Р. Благослови, душе моя, Господа...: Щоденникові записи, спогади і роздуми // Березіль. 1992. № 11-12. С. 22-146; 1993. № 2. С. 20-63.

- 2484. Касьянов Г.В. Українська інтелігенція в 1933 р. // Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки. 1992. Вип. 2. С. 92-99.
 - 2485. Коновко А. Голодомор // Рус. арх. 1992. Вып. 2. С. 209-248.
- 2486. Кульчицький С.В. Людомор-33: Продовження геноциду // Україна. 1992. № 28. С. 14-16: фотогр.
- 2487. Кульчицький С.В., Шаталіна Є.П. Процес розкуркулення 1929-1932 рр. очима селян // Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки. 1992. Вип. 2. С. 41-46.
- 2488. Кульчицький С.В. Україна як об'єкт комуністичного експерименту // Розбудова держави. 1992. № 6. С. 38-46.
- 2489. Лутай М. Голод і діти // Трибуна. 1992. № 4. С. 24. (Сторінки нашої історії); Рад. Житомирщина. 1993. 5 черв.
- 2490. Максудов С. Оцінка втрат населення України в роки колективізації // Філос. і соціол. думка. 1992. № 4. С. 118-131.
- 2491. Найбільший злочин Кремля: [Розд. з одноймен. зб. свідчень] // Борисфен. 1992. № 3. С. 6-9.
- 2492. Савинець В.А., Мороховський В.П. Солідарність українців західноукраїнських земель з голодуючим населенням Радянської України в 1932-1933 рр. // Вісн. Львів. ун-ту: Сер. сусп.-політ. наук. — 1992. — Вип. 30. — С. 70-75. — Бібліогр.: 5 назв.
- 2493. Фінберг Л. Голокост, Бабин Яр, сьогодення... // Сучасність. 1992. Ч. 8. С. 139-143.
- 2494. Шаталіна Є.П. Експропріація селянських господарств в Україні у 1929-1932 рр. // Укр. іст. журн. — 1992. — № 3. — С. 109-123.
- 2495. Шушуріна Л. Час збирати каміння: [Про Асоц. дослідників голодугеноциду 1932-1933 рр. в Україні] // Жінка. — 1992. — № 10. — С. 8-13.
- 2496. [Debates among R. Conquest and M. Tauger] // Slavic Review. 1992. Vol. 51, N 1. P. 192-194; 1994. Vol. 53, N 1. P. 318-319.
- 2497. Krawtschuk L.M. "Habt keine Angst vor uns": Der ukrainische Praesident Leonid Makarowitsch Krawtschuk über seinen neuen Staat // Der Spiegel. 1992. Vol. 46, N 6. P. 155 f.

- 2498. Puddington A. Denying the Terror Famine // Nat. Review. 1992. Vol. 44, N 10. P. 33-36.
- 2499. Stone D. The Economic Origins of the Soviet Famine of 1932-1933: Some Views from Poland // Polish Review. 1992. Vol. 37, N 2. P. 167-183.

- 2500. Власюк А. Націоналізм і голод в Україні // Ратуша. 1992. 29 груд.
- 2501. Волянський В. Голодомор: Білі плями історії // Слава і честь. 1992. 24 серп.
 - 2502. Гругман Р. Голод // Веч. Одесса. 1992. 15 мая.
- 2503. Драч І. Геноцид України виклик XX століття // Літ. Україна. 1992. 3 верес. С. 3.
- 2504. Коваленко-Маняк Л. Час громадити каміння: Розмова з головою асоц. "Голод-1933" / Вів В. Кирилюк // Літ. Україна. 1992. 6 серп. Ілюстр.
 - 2505. Кульчицький С.В. Ціна великого перелому // Андріїв. узвіз. 1992. № 6.
 - 2506. Ліхач Н. Голодомор у хлібному краї // Нар. слово. 1992. 3 листоп.
- 2507. Мазорчук В. Трагедія на чорноземах // Голос України. 1992. 26 лют. C. 12.
- 2508. Мазуркевич О. Колючий вінок голодомору // Поділ. вісті. 1992. 8 жовт.
- 2509. Нагорний О. "Не посуха винна, а Сталін і його сатрапи", говорить Ф.І. Ленський, який пережив голод 1932-33 років // Волинь. 1992. 9 лип.
- 2510. "Не посуха винна, а Сталін і його сатрапи": [Відгуки на спомини Ф.І. Ленського] // Волинь. 1992. 1 серп.
- 2511. Проколенко Г. Голод 1932-33 років в Україні зловмисний геноцид // Вільна думка. 1992. № 11-12. С. 7-8.
 - 2512. Сербин Р. Спосіб терору голодомор // Нар. газ. 1992. № 25.
- 2513. Сівченко О., Сівченко К. Чорні спогади: До 60-річчя голодомору // Рад. Житомирщина. 1992. 18 серп.

- 2514. Служинська 3. Прах мільйонів жертв стукає в наші серця // Просвіта. 1992. Вип. 22. С. 6.
- 2515. Тронько П. Назвемо їхні імена / Бесіду записав В. Краснодемський // Голос України. 1992. 16 жовт. С. 12-13.
- 2516. Україна на "Чорній дошці" / Публ. підгот. М. Нечипоренко // Голос України. 1992. 20 жовт. С. 12-13.
- 2517. Kulchytsky S. The Truth about Famine of 1933 in Ukraine // News from Ukraine. 1992. N 9.

2518. Маркусь В. Голод // Енцикл. українознавства: В 10 т. – Л., 1993. – Т. 2. – С. 405-407.

•

- 2519. Алексєєв Ю.М., Вертегел А.Г., Даниленко В.М. Історія України: Тим, хто готується до екзамену або тестування. К.: МНВП "ТЕАЛ", 1993. 232 с. Голодомор. С. 149-150.
- 2520. Андреев Е.М., Дарский Л.Е., Харькова Т.Л. Население Советского Союза, 1922-1991. М.: Наука, 1993.

Смертність внаслідок голоду у 1933 р. - С. 46.

2521. Брайчевський М. Конспект історії України. – К.: Вид.-поліграф. центр "Знання", 1993. – 204 с.

Голодомор. - С. 150-151.

- 2522. Воля О. Мор: Книга буття України. Канада; Україна: Християн. вид-во "Дорога Правди", 1993. 430 с., [8] арк. ілюстр., [1] арк. портр.
 - Рец.: Григор'єв О. Пекуча правда вустами очевидців // Укр. слово. 1995. № 8. С. 14.
- 2523. Голод 1932-1933 років: причини і наслідки: Метод. розробка / Упоряд.: Д.М. Клюєнко, М.М. Мацюк; Одес. облдержадмін. О.: ОДПУ, 1993. 25 с.
- 2524. "Голодомор в Україні 1932-1933 рр.": Наук.-практ. конф., 26 черв. 1993 р.: Прогр. / Одес. облдержадмін., Одес. крайове т-во "Південна громада", Всеукр. т-во "Просвіта" ім. Т. Шевченка, Одес. обл. орг. "Знання". О., 1993. 4 с. Буклет.

2525. Гунчак Т. Україна: перша половина XX століття: Нариси політ. історії. – К.: Либідь, 1993. – 288 с.: ілюстр.

Голодомор. – С. 197-200.

2526. Жуковський А., Субтельний О. Нарис історії України / Ред.: Я. Грицак, О. Романів. — Л.: Вид-во Наук. т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, 1993. — 230 с., 24 арк. ілюстр. — (Українознавча б-ка НТШ; Ч. 1).

Голодомор. - С. 104-105, 110, 187.

- 2527. Історія: Завдання та тести. Ч. 2. Відповіді: Посіб.-довід. для вступників до вищ. навч. закл. К.: Генеза, 1993. 345, [7] с.
 - Голодомор. С. 156-157.
- 2528. Кондратюк В.О., Зайцев О.Ю. Україна в 20-30-х роках: Суспіл.-політ. життя XX століття. Л., 1993. 70, [1] с. Голодомор. С. 23-25.
- 2529. Копотієнко І.Й. Злочин заради "життєвого простору". Д.: Пороги, 1993. 15, [1] с. (3 нагоди 60-річчя голодомору в Україні 1932-1933 рр.).
- 2530. Котляр М., Кульчицький С. Шляхами віків: Довід. з історії України. К.: Україна, 1993. 380 с.

Голодомор. - С. 222-224.

- 2531. Кульчицький С.В., Курносов Ю.О., Коваль М.В. Історія України: Проб. підруч. для 10-11 кл. серед. шк. Ч. 1. К.: Освіта, 1993. 255 с. Голодомор. С. 192-196.
- 2532. Кучерук О.С. Оповідання з історії України: Проб. підруч. до почат. курсу з історії України для 5 кл. серед. шк. / Упоряд.: О.С. Кучерук і В.В. Єжов; За ред. С.В. Кульчицького. 2-е вид., доп. К.: Освіта, 1993. 239 с.: ілюстр. Голодомор. С. 186-188.
- 2533. Маринович М. Спокутування комунізму: Роздуми, на які змушені будуть відповісти українці кінця XX ст. Дрогобич: Дрогобиц. об-ня НРУ, 1993. 44 с. (Світлій пам'яті жертв штучного голодомору в Україні).
- 2534. Найбільший злочин імперії: Матеріали наук.-практ. конф. "Слобожанщина. Голодомор 1932-1933 рр.", (23-24 квіт. 1993, м. Харьків) / Упоряд.: Ю. Бадзьо, І. Ющук. К.: Всеукр. т-во "Просвіта" ім. Т. Шевченка, 1993. 101, [1] с.: табл.
- 2535. Народні оповідання / Записав та упоряд. М. Зінчук. К.: Муз. Україна, 1993. 93, [2] с. (Бібл. серія).

2536. Підкова І.З., Шуст Р.М. Довідник з історії України. Т. 1. (А-Й) / Ін-т іст. дослідж. Львів. держ. ун-ту. – К.: Генеза, 1993. – 239 с.: ілюстр.

Голодомор. - С. 148-199: ілюстр.

- Рец.: Гордієнко В. Відповідальність за історію України // Воля і Батьківщина. 1997. Ч. 2. С. 108-110.
- 2537. Слонівський Є. Голод як специфічна форма большевицького терору в Україні. Стрий: Вид-во т-ва "УВІСТ", 1993. 32 с.
- 2538. Харитонов А.И. История Украины в 20-30-е годы: Индустриализация и коллективизация сел. хоз-ва на Украине: Конспект лекций / Харьк. инж.-пед. ин-т. X.: ХИПИ, 1993. 25, [1] с.
- 2539. Хмара С. (Сагайдак М.) Сьогодні про минуле. Л.: Поклик сумління, 1993. 122, [3] с.

Геноцид українців в СССР. — С. 23-107; Голодомор. — С. 27-29; Голодомор на Кубані. — С. 73-74; Геноцид на Кубані. — С. 68-79.

2540. Шаповал Ю.І. Україна 20-50-х років: сторінки ненаписаної історії. – К.: Наук. думка, 1993. – 351 с.

Розд. 6. Голод і згортання "українізації". - С. 98-114.

Рец.: Собко А. Історик нагадує: пам'ятаймо! // За вільну Україну. — 1994. — 30 верес.

2541. Devereux S. Theories of Famine. – New York; London; Toronto; Sydney; Tokyo; Singapore: Harvester Wheatsheaf, 1993. – 208 p.

Голодомор. - С. 8, 130, 136, 140-142, 146, 188.

- 2542. Kosyk W. L'Ukraine et les Ukrainiens. Paris: Publ. de l'Est Europeen, 1993. 175 р. Голодомор. С. 63.
- 2543. Joukovsky A. Histoire de l'Ukraine / Préf. d'Alain Besancon. Paris: Ed. du Dauphin, 1993. 288 p.: cartes.

Голодомор. – С. 99, 104, 109, 152, 156, 211, 216-217, 240.

- Рец.: Levitski A. L'Ukraine et son histoire: rehabilitation d'une memoire // La Tribune Ukrainienne. 1993. N 12-13. P. 7-10.
- 2544. Ukraina. Stockholm: Utrikespolitica Inst., 1993. 32 s.: ill. Голодомор. С. 16.

2545. Васильєв В.Ю. Подільське селянство у голодоморі 1932-1933 рр.: настрої, оцінки, дії: (Соц.-психол. аналіз) // 6-а Всеукр. наук. конф. з іст. краєзнавства. – Луцьк, 1993. – С. 317.

- 2546. Герасименко Б.Д. Масові незаконні репресії на Кубані // 6-а Всеукр. наук. конф. з іст. краєзнавства. Луцьк, 1993. С. 305-306.
- 2547. Дашкевич Я. Політичне ошуканство чи провокація?: Крах українізації 20-30-х рр. // Дашкевич Я. Україна вчора і нині: Нариси, виступи, есе. К., 1993. С. 78-88. Голодомор. С. 82-83, 84, 86.
- 2548. Рудницький О.П. Демографічні втрати першої половини XX ст. деструктивний чинник сучасного відтворення населення України // Демографічна ситуація в Україні: Матеріали наук. конф. К., 1993. Ч. 1. С. 18-20.
- 2549. Рудченко Т.М. Голод 1932-1933 років як засіб нищення українського селянства // 6-а Всеукр. наук. конф. з іст. краєзнавства. Луцьк, 1993. С. 297-298.
- 2550. Служинська З.О. Демографічні зміни в популяціях // Демографічна ситуація в Україні: Матеріали наук. конф. К., 1993. Ч. 3. С. 157-159.
- 2551. Pirozhkov S. People Loss in Ukraine in the 1930s and 1940s // Ukrainian Present / Ed. B. Kravchenko. New York, 1993. P. 84-96.

- 2552. Безансон А. Війна більшовиків проти селян: 1933 р. / Пер. з фр. А. Лазарєвої // Всесвіт. 1993. № 9-10. С. 128-132.
- 2553. Безотосний М.Т. Опір сталінізму в Україні (1920-1930-і рр.) // Укр. іст. журн. 1993. № 2-3. С. 97-103.
- 2554. Божик М. В 60-ту річницю страшної трагедії українського народу (1931-32-33 рр.) мій найболючіший спомин // Промінь. 1993. Ч. 7-8. С. 7.
- 2555. Виморення голодом: Докум. свідчення // Березіль. 1993. № 9-12. С. 18-79.
- 2556. Вітровчак Н. Асоціація дослідників голодомору-геноциду в 1932-1933 роках в Україні // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 165-166.
- 2557. Воля О. Мор: Урив. з нової кн. про голод 1933 р. на Україні // Укр. світ. 1993. Ч. 3-12. С. 39-43.
- 2558. Воля О. [Урив. 3 кн. "Мор"] // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 133-146: фотогр.
- 2559. Голод: Факти: З підсумк. звіту Міжнар. коміс. по розслідуванню голоду в Україні 1932-1933 рр., опубл. в Канаді 1990 року: (Свідчення очевидців) // Укр. світ. 1993. № 3-12. С. 39-43.

- 2560. Голод в Україні 1932-33 рр. на сторінках журналу юристів Канади // Вісник. 1993. Ч. 6. С. 4. Підпис: Прескомунікат СКВУ.
- 2561. Голод 1932-33 в Україні // Інформ. зб. М-ва освіти України. 1993. № 5. С. 14-19.
- 2562. "Голод-33": [Розмова з головою Асоц. дослідників голоду-геноциду 1932-33 рр. в Україні Л. Коваленко-Маняк] // Укр. світ. 1993. № 3-12. С. 37-38.
- 2563. Голодомор в Україні— наслідок послідовної більшовицької політики // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 9-12.
- 2564. Голодомор в Україні 1932-1933: Свідчення очевидців // Пороги. -.1993. № 3. С. 15-17: ілюстр.
- 2565. Горошко С. Документи звинувачують: [Про Міжнар. коміс. з розслідування голодомору в Україні, Торонто] // Політол. читання. 1993. № 4. С. 131-146.
 - 2566. Губіна М. Горе народу // Жінка. 1993. № 9. С. 8-9.
 - 2567. Гула В. Цар голод // Київ. 1993. № 1. С. 120-126.
- 2568. Гунчак Т. Проблема геноциду: Україна 1932-33. Злочини проти людства // Військо України. 1993. № 5. С. 111-118.
 - 2569. Данилова Є. Прохідна на той світ // Віче. 1993. № 6. С. 127-130.
- 2570. Джеймс Мейс про історію голоду 1930-х років // Укр. культура. 1993. № 9-10. С. 7.
 - 2571. Драч I. Важкі уроки українства // Сучасність. 1993. Ч. 11. С. 96-99.
- 2572. Драч І. Злочинам проти людства нема терміну давності: (Доп. на Міжнар. наук. конф.) // Вісті комбатанта. 1993. Ч. 5-6. С. 17-21.
- 2573. Драч І. Чи покається Росія?: Промова на Міжнар. наук. конф. "Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини і наслідки" // Визвол. шлях. 1993. Кн. 11. С. 1314-1317; Вісн. УВКР. № 3. Під заголовком: Злочинам проти людства нема терміну давності; Універсум. № 1. С. 17. Під заголовком: Чекаємо покаяння; Ukr. Review. Vol. 40, N 3. Р. 3-7. Англ. мовою під заголовком: Will Russia Repent?; За вільну Україну. 25 верес. С. 3. Під заголовком: Чекаємо покаяння; Культура і життя. 25 верес. Під заголовком: Злочин без строку давності; Нар. газ. № 37 (верес.).

- 2574. Замлинський В. Механізм терору голодом // Сучасність. 1993. Ч. 1. С. 164-167.
 - 2575. Зінченко А. Хліб і трибуна // Київ. 1993. № 8. С. 91-92.
 - 2576. Касьянов Г. Україна 1932-33 // Пороги. 1993. № 3. С. 12-14.
- 2577. Киричук Ю. Голодомор 1932-1933 років в Україні та держави Заходу // Республіканець. 1993. № 5-6. С. 43-45.
 - 2578. Кібець Н. Линки // Альм. УНС на рік 1993. С. 183-184.
- 2579. Коваленко-Маняк Л. Коли не ми то хто? // Людина і світ. 1993. № 2-3. С. 2-6: фотогр.
- 2580. Коваленко-Маняк Л. "Ми затялися: полинів не буде…": [Про Асоц. дослідників голоду-геноциду 1932-1933 рр. в Україні] / Зап. В. Кулик // Сучасність. 1993. Ч. 1. С. 91-95.
 - 2581. Костенко А. Скорботні жнива людомору // Київ. 1993. № 12. С. 94-101.
- 2582. Кубанська гілка нашого народу // Вісті комбатанта. 1993. Ч. 2. С. 96-97.
- 2583. Кульчицький С.В. Причини голодомору: (Аналіз політики тоталітар. режиму щодо України в 1932-1933 рр.) // Укр. світ. 1993. № 3-12. С. 44-46.
- 2584. Кульчицький С.В. Причини трагедії 1933 року в Україні // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 33-45.
- 2585. Лисик О. Голод 1933 сумне 60-ліття // Молода Україна. 1993. Ч. 419. С. 4-6.
- 2586. М.Г. Ніколи не забудемо 1932-33 роки в Україні // Патріярхат. 1993. Ч. 12. С. 3-4.
- 2587. Мазур В. Виступ свідка геноциду 1932-1933 років на Міжнародній науковій конференції в Києві // Визвол. шлях. 1993. Кн. 12. С. 1426-1427.
- 2588. Маринович М. Спокутування комунізму // Сучасність. 1993. Ч. 5. С. 52-78.
- 2589. Марочко В. "Бодай те лихо не верталось..." // Сучасність. 1993. Ч. 2. С. 90-93.

- 2590. Марочко В., Чирко Б. Національні виміри голодомору в Україні 1932-1933 рр.: (Докум. розповідь) // Відродження. – 1993. – № 8. – С. 57-65.
- 2591. Марочко В. Про діяльність Міжнародної комісії для розслідування голоду в Україні 1932-1933 рр. // Укр. іст. журн. 1993. № 10. С. 47-53.
- 2592. Марочко В. Хунгер значить голод: [Доля нім. селян-колоністів] // Віче. 1993. № 8. С. 136-146.
 - 2593. Мартинюк М. Микола Лемик // Вісник. 1993. Ч. 3-4. С. 249-254.
- 2594. Мейс Д. Висновки та перспективи дослідження голодомору 1933 року // Сучасність. 1993. Ч. 4. С. 150-154.
- 2595. Мейс Д. Той чорний 33-й. Голоси страдників: [Передм. до тритомника усних свідчень] // Укр. світ. 1993. № 3-12. С. 34-35.
- 2596. Микула В. Геноцид українського народу // Визвол. шлях. 1993. Кн. 12. С. 1420-1425.
- 2597. Микула В. 60-та річниця Великого голоду: Доп. виголошена на СУМівській Оселі в Елленвіл, Н.Й., з нагоди зустрічі українців Америки, 3-4 лип. 1993 р. // Вісник. 1993. Ч. 1-2. С. 1-9.
- 2598. Міжнародна комісія з розслідування голоду на Україні 1932-1933 років // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 20-29: фотогр.
- 2599. Наумов С. Жертвы и палачи: Голод 1932-1933 гт. // Рус. вестн. 1993. № 3. С. 7-9.
- 2600. Носко-Оборонів Т. Спомини дитинства // Жіноч. світ. 1993. Ч. 10. С. 2-5.
- 2601. Ольшанівська Б. Комісія дослідження великого голоду в Україні 1932-33 рр. // Наше життя. — 1993. — Ч. 12. — С. 10-11: фотогр.
- 2602. Омельченко Г. Згадаєш і серце болить… // Київ. 1993. № 3. C. 102-103.
- 2603. Пам'ятаймо про тридцять третій // Альм. "Гомону України" на рік 1993. С. 106.
- 2604. Петрушко Ю. Український голодомор мовою публіцистики // Вісн. Львів. ун-ту: Сер. журналістики. 1993. Вип. 18. С. 63-70.

- 2605. Пиріг Р.Я. Колективізація і голод в Україні (1929-1933 рр.) // Укр. іст. журн. 1993. № 7-8. С. 132-134.
- 2606. Польовий Л.П., Чирко Б.В. Національні меншини українського села в умовах колективізації // Укр. іст. журн. 1993. № 4-6. С. 64-69.
- 2607. Польщикова С. Доля загиблих пересторога живим // Криниця. 1993. № 7-9. С. 83-85.
- 2608. Різників О. Меню-33: Складене за свідченнями очевидців і жертв штучного голодомору в Україні 1932-1933 років // Україна. 1993. № 7. С. 13.
- 2609. Рященко Д.С. Голодомор 1932-1933 pp.: Розукраїнення нації // Рідна шк. 1993. № 8. С. 37-40.
- 2610. Савельєв В., Хорошун Б. Велика народна трагедія: Голодомор 1932-1933 рр. в Україні і його відображення в наук. та громад. думці Заходу // Політика і час. 1993. № 8. С. 63-67.
- 2611. Садурський Б. Гомоніти чи діяти? // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 79-93.
- 2612. Сергійчук З.О., Коваленко-Маняк Л.Б. Голод 1932-33 рр. в Україні // Інформ. зб. М-ва освіти України. 1993. № 5. С. 14-18.
- 2613. Слово українських націоналістів до українського народу // Визвол. шлях. 1993. Кн. 8. С. 910-914.
 - 2614. Траф'як М. Голодомор на Кубані // Сучасність. 1993. Ч. 8. С. 79-85.
- 2615. Труш О. Музей голокосту у Вашингтоні: [Про необхідність включити до експозиції матеріали про голодомор] // Наш голос. 1993. Т. 25, № 5. С. 92-93.
 - 2616. Хвиль М. Проти голоду за життя // Березіль. 1993. № 9-12. С. 142-151.
- 2617. Цимбалістий В. VI Конгрес Вільних Українців // Світло. 1993. Ч. 12. С. 412-413.
- 2618. Чоповський В. Прокляття на вас, комуно-московські каїни XX століття!: До 60-річчя голодомору в Україні // Державність. 1993. № 2. С. 7-11.
- 2619. Шевчук О. Лукавство кривди // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 13-19: фотогр.

- 2620. Шилова К. Нас влада весь час затискала в кулак: Спогади селянки, записані нею власноручно // Укр. світ. 1993. № 3-12. С. 44.
- 2621. Шушуріна Л. Голод 1932-1933: [Інтерв'ю з Л. Коваленко-Маняк] // Українка в світі. 1993. Ч. 3. С. 10-11.
- 2622. Ющук І. Голодомор 1933 року спланований злочин // Писанка. 1993. № 5-6. С. 34-36; Ровесник. 1 трав.
- 2623. Якименко М. Хто може це спростувати?: [3 історії мас. колективізації 1930-1933 рр. в Україні] // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 3-8; Культура і життя. 11 верес.
- 2624. Яремчук А. Піста: Голодомор 1933 року диявольський злочин комуніст. імперії та її ідеології проти укр. народу // Укр. культура. 1993. № 5-6. С. 1.
- 2625. Chiniaeva E. Ruska emigrace v Československu: vyvoj ruské pomocné akce // Slovansky Prehled. 1993. Vol. 79, N 1. P. 14-24.
 - 2626. Editorial // Ukr. Review. 1993. Vol. 40, N 3. P. 2.
 - 2627. 1933 A View from London // Ukr. Review. 1993. Vol. 40, N 3. P. 8-12.
- 2628. Rajca C. Zadlada chopow na Ukrainie w 1933 roku // Zeszyty Majdanka. 1993. T. 15. S. 71-98.

- 2629. Андрусенко-Пащенко Л.Х. Вимирало село // Сіл. вісті. 1993. 19 серп.
- 2630. Бадзьо Ю. Вигублювали не просто села. Знищували укр. традиції, укр. мову, наш національний дух: Історія: деякі аспекти голодомору 1932-1933 років // Голос України. 1993. 30 черв. С. 6.
- 2631. Барабан Л., Барабан В. Нехай хоч внуки знають всю правду // Вінниччина. 1993. 28 серп.
- 2632. Бараневич Л. Отак і починалося // Голос України. 1993. 10 верес. С. 5: фотогр.
- 2633. Бараневич Л. Свідки весь народ // Голос України. 1993. 14 верес. (І мертвим, і живим, і ненародженим…).

- 2634. Бараневич Л. Щоб правда історії була відтворена: [Про передачу Верхов. Раді України копій док. Надзв. конгр. коміс. США] / Фото С. Ковальчука // Голос України. 1993. 15 верес. С. 1.
 - 2635. Бегей I. Жахливий був час // Армія України. 1993. 11 верес.
 - 2636. Бедь М. Наслідки насильства // Рад. Житомирщина. 1993. 6 трав.
- 2637. Биба М. Лихоліття: До 60-річчя голодомору на Україні // Київ. правда. 1993. 2 лют.
- 2638. Бибик С., Проценко А. Голодомор-33: меньше белых пятен // Правда Украины. 1993. 9 сент. С. 3.
- 2639. Біленко В. Голодомор-33 не стихійне лихо, а цілеспрямована політика // Сіл. вісті. 1993. 14 верес.
- 2640. Білинський І. Третій голодомор: Злочин КПРС // Самбір. вісті. 1993. 23 берез.
- 2641. Білорус О. Заява посла України в США з приводу 60-річчя голодомору в Україні // Укр. вісті. 1993. 19 верес. С. 1.
- 2642. Бойченко В. Пам'ятаймо жертви, знаймо катів // Рад. Прибужжя. 1993. 8 черв.
- 2643. Бокий І. Трагедія нації: Від великого голодомору до великого пограбування народу // Сіл. вісті. 1993. 10 верес.
- 2644. Боковський В.С. Голодомор України // Вільна думка. 1993. 15 серп. С. 6.
- 2645. Бондарчук Н. Страшні роки. Голодна смерть // Ровесник. 1993. 25 верес.
- 2646. Брилінський Д. Правду про голод треба знати // Хмельниччина. 1993. 3 верес.
 - 2647. Бурлака М. Той гніт важкий не скинуто // Київ. правда. 1993. 10 верес.
- 2648. Бухало Г. "Голодуючі допомоги ... не потребують!": [Що писала захід. преса про голод в Україні 1933 р.] // Вісті Рівненщини. 1993. 20, 30 лип.; 3 серп.

- 2649. В 60-ліття голоду в Україні // Укр. вісті. 1993. 16 трав. С. 5; 11 лип. С. 2.
- 2650. Валуєв Ю. "Засяйте над планетою, невинні душі!" // Вісті з України. 1993. 16-22 верес.
- 2651. Валуєв Ю. "Котилася Україною скривавлена зоря" // Вісті з України. 1993. 16-22 верес.
 - 2652. Виморення голодом // Вільна думка. 1993. № 7, 8.
 - 2653. Винниченко О. Жнива смерті, яких світ не знав // Донеччина. 1993. 20 трав.
- 2654. Висновки Міжнародної комісії голодомору в Україні у 1932-1933 рр. // Русалка Дністрова. 1993. № 11 (трав.).
- 2655. Відлуння трагедії: аргентинський блокнот: [Про міжнар. суд. процес "Голод 1933 р. в Україні"] / Бесіду з головою Федерал. суду Аргентини п. Рікардо Левене вели К. Кіндрась, Л. Коханець, В. Лабунський // Голос України. 1993. 22 січ. С. 11.
- 2656. Власюк А. Причина голодомору-33 боротьба Москви з українським націоналізмом // Молода Галичина. 1993. 18 верес.
- 2657. Волошина Р. Пам'ять зобов'язує: [Про передачу п. Б. Федораком (президент Укр. конгр. ком. Америки, член Надзв. коміс. Конгр. США з дослідження голоду 1932-1933 рр. в Україні) зібраних коміс. документів Голові Президії Верхов. Ради України п. І. Плющу] // Уряд. кур'єр. 1993. 16 верес.
 - 2658. Воля О. Голод 1933: [Із кн. "Мор"] // Укр. вісті. 1993. 25 лип. С. 1.
- 2659. Воля О. Мертві волають до живих... // Голос України. 1993. 10 верес. С. 3.
 - 2660. Гайдук Л. Червоне божевілля // Галичина. 1993. 28 трав. С. 5.
 - 2661. Галіцин І. ...А так хотілося жити // Робітн. газ. 1993. 19 трав.
- 2662. Гантер І.А. Суд над історією: 60-та річниця голодомору 1933 року на Україні // Шлях перемоги. 1993. 19 черв.
 - 2663. Гейко Я. Від НЕПу до колективізації // Нар. армія. 1993. 6 серп.
 - 2664. Георгієв К. Ще не вмерла Україна // Слобід. край. 1993. 14 верес.

- 2665. Голод 1932-1933 годов на Украине: [Про Всеукр. наук.-практ. конф., яку намічено провести у Харкові 23-24 квіт.] // Время. 1993. 26 марта.
- 2666. Голодомор в Україні трагедія століття // Новини Закарпаття. 1993. 14 верес. С. 2.
- 2667. Голодомор: Витяги з газ. "Нар. справа", котру видавав Іван Тиктор // Захід. Україна. 1993. 18-24 лип.
- 2668. Голодомор: терор Москви проти української нації // Франкова криниця. 1993. 30 квіт.
- 2669. Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини та наслідки // Укр. газ. 1993. 7-20 жовт. С. 6-7.
 - 2670. Голодомор-33 // Деснян. правда. 1993. 17 лют. С. 2.
 - 2671. Голодомор: Хроніка і факти // Хрещатик. 1993. 11 верес.
- 2672. Голодомор: Як його оцінюють зараз люди // Укр. голос. 1993. 28 черв. С. 6, 7.
 - 2673. Гомза Я. Голодомор на Україні // Схід. часопис. 1993. 16 квіт.
 - 2674. Гончаровський Г. Я бачив пекло // Волинь. 1993. 24 черв.
 - 2675. Горбатюк В. Чи буде вічною пам'ять? // Ровесник. 1993. 18 верес.
- 2676. Гордійчук О. Незагоєна рана України: До 60-річчя голодомору в Україні // Поклик сумління. 1993. № 43.
 - 2677. Гордійчук О. Сплановане винищення нації // Армія України. 1993. 7 верес.
- 2678. Гордійчук О. Червоний геноцид: До 60-річчя голодомору в Україні // Армія України. 1993. 24 серп.
- 2679. Григоренко Л. "Дай, Боже, силу нам все вспомнить..." // Веч. Одесса. 1993. 14 сент.
- 2680. Гришин-Грищук I. Найбільша трагедія в історії України // Буковин. віче. 1993. 14 серп.
 - 2681. Гришин-Грищук І. Новітня велика руїна // Буковин. віче. 1993. 28 лип.

- 2682. Гулак П. Я пережив голод, але не голодомор // Прикарпат. правда. 1993. 17 квіт.
- 2683. Гульчій Г. "Биймо у великий дзвін": Голодомор-33 // За вільну Україну. 1993. 24 лип.
 - 2684. Гуртовий Г. Правда про голодомор // Волинь. 1993. 2 берез.
 - 2685. Даниленко В. "Я бачив, як ... паслась дівчина" // Сумщина. 1993. 18 трав.
- 2686. Данилів Т. Голод в Україні 1933 року в моїх спогадах: Світлій пам'яті моєї матері присвячую // Укр. вісті. 1993. 3 жовт. С. 2, 3; 10 жовт. С. 2, 3.
 - 2687. Данилів Т. Злочин більшовиків // За вільну Україну. 1993. 11 верес.
- 2688. Данилів Т. Трагедія за Збручем болем відгукнулась у Галичині: Спогади емігранта про голод 1933 р. на Україні // Нова доба. 1993. 7 верес.
 - 2689. Денисенко С. Три ночі // За вільну Україну. 1993. 25 верес.
 - 2690. Джеджула Ю. Голод? Hi голодомор! // Київ. вісн. 1993. 2 верес.
 - 2691. Джеджула Ю. "Помишлясмо день страшний" // Київ. вісн. 1993. 21 верес.
- 2692. Дмитрієнко М., Маркова О. Що замовчувала статистика // Укр. слово. 1993. 3 верес.
- 2693. До 60-ї річниці голодомору на Україні // Укр. голос. 1993. 14 черв. С. 3. Підпис: Світова Координац. Рада ІСНО, П. Дорожинський (голова), О. Скоцень (секр.).
 - 2694. Дякун А. "А ми сьогодні з'їли Сашу" // Прикарпаття. 1993. 15 квіт.
- 2695. Жулинський М. Голгофа голодної смерті // Уряд. кур'єр. 1993. 9 верес. С. 5.
- 2696. Заболотний П. Прокляття: 60-та річниця голодомору 1933 року на Україні // Шлях перемоги. 1993. 12 черв.
- 2697. Забути і перекреслити історію неможливо // Київ. правда. 1993. 10 верес.
 - 2698. Загурський В. Місця не знайшлося // Вінниччина. 1993. 30 берез.

- 2699. Замятін Л. Голодомор: Свідчення очевидців // Робітн. газ. 1993. 11 серп.
- 2700. Згадаймо всіх поіменно і жертв, і катів голодомору 1932-1933 рр.: (Всеукр. конф., присвячена 60-річчю голодомору в Україні) // Слобід. край. 1993. 27 квіт.
- 2701. Зустріч у Верховній Раді України: [Голова Верхов. Ради І. Плющ зустрівся з членами Надзв. коміс. Конгр. США з дослідження причин і наслідків голодомору 1932-1933 рр. в Україні] // Укр. вісті. 1993. 19 верес. С. 1.
- 2702. Ивницкий Н. Совершенно секретный голод // Моск. новости. 1993. 20 июня. С. 7В: иллюстр.
- 2703. I минуло шість десятиліть… // Освіта: Спецвип.-підруч. 1993. № 2. С. 14: ілюстр.
 - 2704. Ільєнко І. В світлі воскреслої правди // Уряд. кур'єр. 1993. № 15. С. б.
- 2705. Калат Й. Голодомор 1933-го злочин комуністичної системи // Галиц. зоря. 1993. 8 квіт.
- 2706. Каленик Д. Скорбота й пам'ять // Армія України. 1993. 7 верес.; Веч. Харків. 9 верес.; Молода Галичина. 9 верес.
 - 2707. Капелюшный Л. Голодомор // Известия. 1993. 3 июня. С. 10.
 - 2708. Карасюк Н. "Нечего рассказывать байки..." // Событие. 1993. 29 сент.
 - 2709. Карпа М. Біль із тридцять третього // Молода Галичина. 1993. 19 серп.
- 2710. Катилась Украиной окровавленная заря... // Днестр. правда. 1993. 30 окт.
- 2711. Коган В. Ідеологія... голоду // Громада. 1993. 6 квіт.; Освіта. 4 берез. С. 8.
- 2712. Колодій І. Про що шелестить очерет // За вільну Україну. 1993. 17 квіт. С. 4.
 - 2713. Конопля М. Голодоморна пайка // Довір'я. 1993. 13 лип.
- 2714. Королишин С. "Нас було п'ятеро приречених на смерть у власному домі" // Гомін волі. 1993. 19 черв.

- 2715. Косий М. Вмирали люди з голоду: [Всеукр. наук.-практ. конф. "Слобожанщина: голодомор 1932-33 років", Харків] // Голос України. 1993. 29 квіт. С. 2.
- 2716. Косик В. Голод-геноцид 1932-1933 pp. / Пер. з фр. Р. Осадчука // Нар. слово. 1993. 9 верес.
 - 2717. Кот М. Кров холоне в жилах // Деснян. правда. 1993. 10 серп.
- 2718. Кравчук Л.М. Ми не маємо права знехтувати уроками минулого: [Виступ Президента України на наук. конф., присвяч. 60-м роковинам голодомору 1932-1933 рр.] // Голос України. 1993. 11 верес. С. 1-2.
 - 2719. Красюк П. Жменька дерті // Вільне слово. Рівне, 1993. 28 лип.
- 2720. Кривавий слід: Хто по волі-неволі допомагав Кремлеві голодоморити Україну? // Поклик сумління. 1993. № 39, 40.
- 2721. Кугутяк М. На схід дивились наші лиця: Трагедія Наддніпрянщини на тлі суспіл. настроїв Захід. України 20-30-х років // Галичина. 1993. 7, 11, 14, 21, 28 груд.
- 2722. Кульчицький С.В. Великий терор: момент істини / Бесіду вела Н. Іванюк // Голос України. 1993. 10 верес.
 - 2723. Кульчицький С.В. Геноцид? Геноцид! // Демокр. Україна. 1993. 10 черв.
 - 2724. Кульчицький С.В. Свідчення про голодомор // Сіл. вісті. 1993. 27 лют.
 - 2725. Лещенко М. Апокаліпсис України // Сіл. життя. 1993. 3 черв.
 - 2726. Лещенко М. Так це починалося // Сіл. життя. 1993. 26 серп.
- 2727. Литвин М. Надзбручанці голодуючим наддніпрянцям // Вісн. Надзбруччя. 1993. 7 верес.
 - 2728. Литвин М. Солідарність галичан // Армія України. 1993. 11 верес.
- 2729. Литвиненко Н. Пам'ять не прощає // Ліберал. газ. 1993. 16-22 верес. С. 8-9.
 - 2730. Лихоліття // Київ. правда. 1993. 2 лют.
 - 2731. (М.Г.) Річниця голоду в Україні // Укр. голос. 1993. 5 квіт. С. 3.

- 2732. Мазорчук В. Геноцид на чорноземах // Освіта: Спецвип.-підруч. 1993. № 1. С. 10-12; № 2. С. 10-12.
- 2733. Малик В. Нам позволили тихо умирать: Заметки очевидца // Веч. Киев. 1993.-11 мая.
- 2734. Марочко В. Голодомор в Україні: Причини і наслідки // Освіта: Спецвип.підруч. – 1993. – № 1. – С. 3-9; № 2. – С. 3-9.
- 2735. Марочко В. Скорботна річниця: голодомор-33 / Бесіду з В. Марочко вів В. Іваненко // Наддніпрян. правда. 1993. 30 січ. С. 2.
 - 2736. Марочко В. Трагедія 1933-го // Голос Покуття. 1993. 11 серп.
- 2737. Марунчак Г. Хронологія подій та участь крайових локальних організацій у вияві всенародного горя // Поклик сумління. 1993. № 41.
- 2738. Марченко В. Діти жертви голодомору // Освіта: Спецвип.-підруч. 1993. № 2. С. 4.
- 2739. Мацько В. Голос далекий і близький: Лідія Коваленко-Маняк: [Некролог] // Кам'янець-Поділ. вісн. 1993. 3 лют.
 - 2740. Мацюк М. Голодомор и совесть // Знамя коммунизма. 1993. 11 сент.
 - 2741. Мейс Д. Обжинки смерті // Голос України. 1993. 10 верес. С. 6.
- 2742. Мейс Д. "Тоталітаризм це спосіб хохланізації України" // Нар. газ. 1993. № 43. С. 2.
 - 2743. Мейс Д. Це потрібно живим... // Голос України. 21 груд. С. 8.
- 2744. Милосердов М. Голодомор: Витоки біди: (Причини голодомору) // Наддніпрян. правда. 1993. 2 черв.
- 2745. Милосердов М. Посухи та голодомор на Україні // Приазов. правда. 1993. 25 трав.
- 2746. Міщенко О. Мор: До 60-річчя голодомору на Україні // Молода громада. 1993. 1 трав.
- 2747. Міщук Ч. Ніколи не забудемо про голодомор // Вільна думка. 1993. 24, 31 жовт.; 7 листоп.

- 2748. Мотрич К. Молитва за убієнних голодом // Освіта: Спецвип.-підруч. 1993. № 2. С. 2.
- 2749. Мулик Я. Перший сніг приніс ще одну смерть // Прикарпат. правда. 1993. 11 верес.
- 2750. Мусієнко О. 1933: знищення народу катами України // Укр. газ. 1993. 10-23 черв. С. 4.
- 2751. Нагорна-Персидська Н., Коган В. Розподільники життя і смерті: [Про мед. дослідж. трагедії 1932-1933 рр.] // Освіта: Спецвип.-підруч. 1993. № 1. С. 13.
- 2752. Народна трагедія: (Міжнар. наук. конф. "Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини та наслідки") // Демокр. Україна. 1993. № 105. С. 1.
- 2753. Науковці про горе народне: [Міжвуз. конф. "Голодомор 1932-1933 рр. в Україні" була проведена Рівнен. пед. ін-том] // Вісті Рівненщини. 1993. 17 верес.
- 2754. Науменко К. Не всі хилились перед сталінським диктатом: До 60-річчя голодомору // Армія України. 1993. 8 верес.
- 2755. Наумов С. Голод 30-х годов: жертвы и палачи // Лит. Россия. 1993. № 9. С. 13.
- 2756. Наумяк П. Французька преса про Україну 1932-1933 рр.: Укр. геноцид // Голос нації. 1993. № 33.
- 2757. Наша нація беззахисною була віддана на поталу // Шлях перемоги. 1993. 18 верес.
 - 2758. Не погода винна в голодоморі-33, а політика // Сіл. вісті. 1993. 27 квіт.
- 2759. Недопака М. За примусовою добровільністю // Чорномор. новини. 1993. 8 черв.
- 2760. Немиро М. Полинова гіркота: (Розповіді жителів Рівнен. обл. про голодомор 1932-1933 рр.) // Вільне слово. 1993. 11 верес.
- 2761. Нитченко Дм. "...Голодом заставіть работать в колхозе...": Відлуння трагедії у споминах очевидців // Самост. Україна. 1993. 26 трав., 3 черв.
- 2762. Ніколаєнко Л. "Червона мітла": До 60-річчя голодомору // Зоря Полтавщини. 1993. 2 квіт.

- 2763. Носко-Оборонів Т. До роковин Голодомору 1932-33 років // Вільна думка. 1993. 21 листоп. С. 8; Укр. голос. 8 листоп. С. 7.
 - 2764. Овдіюк Т. Наш смуток родом з 33-го // Київ. правда. 1993. 9 верес.
- 2765. Осауленко Л. Привид ходить по країні // Нар. трибуна. 1993. 20 берез. С. 5.
- 2766. П. Бюкенен пише про Великий голод: [Відомий амер. журналіст] // Укр. голос. 1993. 25 жовт. С. 1.
- 2767. Паньків Б. Запрограмований злочин: До 60-річчя голодомору в Україні // Галичина. 1993. 7, 8, 11 трав.
- 2768. Парійський €. Народна трагедія в дослідженнях науковців // Київ. правда. 1993. 14 верес.
 - 2769. Парсенюк Б. Червоне колесо // Донеччина. 1993. 10 листоп.
 - 2770. Пацера М. Пам'ять про жертви голодомору // Сіл. вісті. 1993. 22 жовт.
 - 2771. Пащук І.Г. Отака вона, страшна правда... // Вільне слово. 1993. 11 верес.
- 2772. Петриченко Γ . Роки і рани: Правда про голодомор на Україні // Волинь. 1993. 19 серп.
- 2773. Петрушко Ю. Тисячоуста правда про національну трагедію голодомор // Високий замок. 1993. 23 берез.
- 2774. Під світовий суд Росію за народовбивчий голод в Україні // Шлях перемоги. 1993. 10 квіт.
 - 2775. Полтавець І. Голод-33 // Відродження. 1993. 19 черв.
 - 2776. Пом'янім стражденний тридцять третій... // Просвіта. 1993. Вип. 23.
 - 2777. Потупейко М. Класовий бій за народне щастя // Освіта. 1993. 13 серп.
- 2778. Правду не приховаєш / Коментував В. Новосад // Вінниччина. 1993. 4 верес.
- 2779. Проценко I. Поплатилися життям // Кіровогр. правда. 1993. 11 верес. С. 5.

- 2780. Пустовіт І. Люди вимирали з голоду, а на полях стояли вишки // Галичина. 1993. 10 верес. С. 5.
- 2781. Різників О. Страшна статистика // Чорномор. новини. 1993. 13 квіт. (До 60-річчя голодомору на Україні).
- 2782. Родик К. Незручна асоціація?: [Асоц. дослідників голоду-геноциду 1932-1933 рр.] // Ліберал. газ. 1993. 30 верес. 6 жовт. С. 11.
- 2783. Руденко С. "Серп и молот смерть и голод!": [Про всеукр. наук.-практ. конф. "Слобожанщина: голодомор 1932-1933 рр."] // Событие. 1993. 30 апр.
 - 2784. Руденко С. Постишев без ретуші // Слобід. край. 1993. 29 черв.
- 2785. Савинець В. Галичани солідаризувалися з голодуючими Наддністрянщини // Армія України. 1993. 30 берез.
- 2786. Савчин Б. Страшний злочин більшовизму: До 60-річчя голодомору в Україні // Воля народу. 1993. 16 черв.
- 2787. Сахно Ф. Так вимирав народ / Передм. Д. Кулиняка // Молодь України. 1993. 31 серп.; Шлях перемоги. 2000. 31 трав. С. 8.
 - 2788. Свідчення очевидців // Голос України. 1993. 10 верес. С. 4.
 - 2789. Семигіна Т. "Мамо, якби мені хлібця..." // Рівне. 1993. 29 трав. С. 4.
- 2790. Сергієнко О. Д-р Мейс пише історію голоду 1933 року // Укр. вісті. 1993. 13 черв. С. 4.
- 2791. Синенко О. Трагічний спогад про голод 1932-1933 рр. // Укр. голос. 1993. 6 груд. С. 7.
 - 2792. Сідерський В. Де шукати злочинців?.. // За вільну Україну. 1993. 4-10 лип.
- 2793. "Слобожанщина: голодомор 1933": [Про наук.-практ. конф. у Харкові] // Время. 1993. 27 апр.
- 2794. Смугляков К. Люди умирали, а хлеб шел на экспорт // Веч. Одесса. 1993. 11 сент.; Правда Украины. 4 сент.
- 2795. Соколик О. Про авторів книги "Голод-33" // Укр. голос. 1993. 31 трав. С. 6.

- 2796. Спогади очевидців // Укр. вісті. 1993. 16 трав. С. 5.
- 2797. Сподарник Г. "Отче наш ... хліб наш насущний дай нам днесь..." // Громада. 1993. 27 лют.
 - 2798. Столярчук Г. Дача на людських кістках // Сіл. вісті. 1993. 6 лип.
- 2799. Столярчук Г. Мовчання не для вшанування пам'яті // Робітн. газ. 1993. 13 серп.
- 2800. Столярчук Г. Правда і кривда: Рани моїх земляків // За вільну Україну. 1993. 4 верес. С. 3.
 - 2801. Страшевський В. Розкажуть нащадкам // Вінниччина. 1993. 30 берез.
- 2802. Страшне лихоліття населення на Україні: Ст. з фр. газ. // Укр. голос. 1993. 18 жовт. С. 7.
- 2803. Сулько В. За фасадом райської ідеології було пекло: До 60-річчя голодомору в Україні // Тернистий шлях. 1993. 22 трав.
- 2804. Суховецький М. Закордон беріг власне здоров'я // Чорномор. новини. 1993. 29 квіт. (60-річчя голодомору на Україні 1932-1933 рр.).
- 2805. Таланчук П.М. Проведемо уроки державомислення: Вступ. слово міністра освіти України // Освіта: Спецвип.-підруч. 1993. № 1. С. 2.
- 2806. Темницький В. Трирічний голод і Західна Україна 1932-1934 рр. // Поклик сумління. 1993. № 34, 35, 37, 38, 45; 1994. № 1, 3, 7, 13.
- 2807. Терлецький А. Немає навіть могил: До 60-річчя голодомору // Рад. Житомирщина. 1993. 23 берез.
 - 2808. Тимошенко В. Причини й наслідки трагедії // Київ. правда. 1993. 10 верес.
- 2809. Тимчишин О. Відлуння подій: (Метод. поради до проведення вихов. заходу в освіт.-навч. установах) // Свобода. 1993. 17 серп. (До 60-річчя голодомору в Україні).
 - 2810. Трагедія Козацького: Голодомор-33 // За вільну Україну. 1993. 23 жовт.
- 2811. Тримполець П. В 60-річчя штучного голоду в Україні // Укр. голос. 1993. 25 жовт. С. 7; 1 листоп. С. 7.

- 2812. [Ухвали конференції "Слобожанщина: голодомор 1932-1933 р."] // Слово. К., 1993. Ч. 8-9; Самост. Україна. 1999. Ч. 45-46. С. 4. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 8).
- 2813. Федорук В. Забути й перекреслити історію неможливо // Київ. правда. 1993. 10 верес.
- 2814. Хомяков М. Голод рукотворный: К 60-летию нар. трагедии // Независимая газ. -1993. -29 апр. С. 5.
 - 2815. Хорунжий Ю. Гірше за сарану... // Нар. газ. 1993. № 33. С. 6.
 - 2816. Цепеніє душа: (Інф.) // Донеччина. 1993. 15 верес.
- 2817. Цимбалюк В. Трагедія українського народу // Чорномор. новини. 1993. 15 квіт. (60-річчя голодомору на Україні 1932-1933 рр.)
- 2818. Чекалюк С. Невгамовний біль України: Голод-33 // Нескорена нація. 1993. № 14.
- 2819. Чеклишев О. Весна і смерть, і воскресіння // Культура і життя. 1993. 29 трав. С. 3.
- 2820. Чемерис П. Наша плата "наивным"...: Голодомор-33 // За вільну Україну. 1993. 11 верес.
- 2821. Чоповський В. Лихоліття України: Західноукр. преса про голод 1932-1933 рр. на Україні // Вісті Бойківщини. — 1993. — 18 квіт.
 - 2822. Шамрай Ф. Страшніше за смерть // Наша газ. 1993. 12 черв. С. 7.
- 2823. Шевчук О. Голодомор очима статистика // Уряд. кур'єр. 1993. 4 верес. С. 6.
- 2824. Шкуротюк В. Геноцид українців у XX сторіччі // Рівне. 1993. 6 лют. C. 5.
- 2825. Шпак Я. Запізніле прокляття: До 60-річчя голодомору // Полтавщина. 1993. 20-26 серп.
 - 2826. Штепа О. Голод, створений людоморами // Шлях перемоги. 1993. 7 серп.
 - 2827. Шульц П.Г. Правда о "Голодоморе" // Товарищ. 1993. № 26.

- 2828. Юрковський С. Постріл в обороні мільйонів: До 60-річчя голоду в Україні // Яворів. голос. 1993. 17, 21, 28 серп.; 4 верес.
- 2829. Якименко М. Канібали двадцятого століття // Зоря Полтавщини. 1993. 7 верес.
- 2830. VR Chairman Meets With a US Fact finding Mission Investigating Ukraine's Maninduced Famine // Ukrainform report (Ukr. Information Agency). 1993. 14 Sept.

2831. Keep J.Z.H., Mage Sh. Union of Soviet Socialist Republics // Collier's Encycl. – New York; Toronto; Sydney, 1994. – P. 590-635.

Голодомор. – С. 625.

2832. Motyl A.J. Ukraine // Collier's Encycl. – New York; Toronto; Sydney, 1994. – Vol. 22. – P. 574-582.

Голодомор. – С. 575, 581.

2833. Ukraine // The World Book Encycl. - Chicago; London; Sydney; Toronto, 1994. - Vol. 20. - P. 5-14: ill.

Голодомор. – C. 6.

•

- 2834. Біленко В., Король В., Слюсаренко А. Моя Україна: Подорож в історію. К.: Оберіг, 1994. [125] с.: ілюстр. Голодомор. С. 100-101.
- 2835. Боєчко В., Ганжа О., Захарчук Б. Кордони України: історична ретроспектива та сучасний стан. К.: Основи, 1994. 168 с.: карт.
- 2836. Винниченко І.І. Україна 1920-1980-х: депортації, заслання, вислання. К.: Рада, 1994. 124 с.

Трагічний злам 20-30-х. - С. 16-34.

- 2837. Єременко Т.І. Польська національна меншина в Україні в 20-30-ті рр. XX століття / НАН України. Ін-т історії України. К., 1994. 72 с. (Іст. зошити). Голодомор. С. 49-55.
- 2838. Ивницкий Н.А. Коллективизация и раскулачивание (начало 30-х годов). М.: Интерфакс, 1994. 272 с.

Хлібозаготівлі 1932-1933 pp. і голодомор. - C. 190-207.

- 2839. Короткий довідник з історії України / І.Ф. Курас, М.О. Багмет, І.І. Федьков та ін. К.: Вища шк., 1994. 255 с. Голодомор. С. 59.
- 2840. Кугутяк М. Голодомор 1933-го і Західна Україна: [Трагедія Наддніпрянщини на тлі суспіл. настроїв західноукр. громадськості 20-30-х років]. Івано-Франківськ, 1994. 72 с.
- 2841. Лаврів П. Колонізація українських і суміжних степів: Іст. нарис. К.: Всеукр. т-во "Просвіта", 1994. 54, [2] с. Голодомор. С. 30-31.
- 2842. Марочко В.І. 1932-1933 рр.: Голодомор в Україні: причини і наслідки: Конспект лекцій / Ін-т систем. дослідж. освіти, Ін-т історії АН України. К., 1994. 61, [1] с. Бібліогр.: с. 60-61.

Те саме. - 1997.

- 2843. Моісєєва Т.М. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу "Історія України" на тему "Голод 1932-1933 рр.: деякі аспекти проблеми". О.: ОДПУ, 1994.-21 с.
- 2844. Пам'яті жертв радянських голодоморів в Україні: Матеріали наук. конф. (Чернівці, 24 верес. 1993 р.) / Чернів. облдержадмін., Чернів. ун-т ім. Ю. Федьковича, Центр буковинознавства при Чернів. ун-ті. - Чернівці: Вид-во "Рута" Чернів. ун-ту, 1994. - 99, [2] с. - Зміст: Хлібозаготівельна кампанія 1932 р. і посилення політичних репресій в Україні / Ю.З. Данилюк. Політика і практика сталінізму в українському селі (1929-1933 рр.) / Є.П. Шаталіна. Голодомор 1933 року – акт геноциду проти української нації / М.П. Крачило. Драматична статистика демографії України в 30-х роках / П.П. Брицький, Є.П. Юрійчук. Національні аспекти проблеми голоду 1932-1933 років в Україні / Т.В. Марусик, Г.М. Скорейко. Поширення дезінформації про голод в Україні 1932-1933 рр. як один з напрямків ідеологічної роботи ЦК КПУ у 80-і роки / В.А. Войналович. Польська громадська думка про події 1932-1933 рр. в Україні / В.І. Головін, Н.М. Головіна. Голодомор з погляду шістдесяти років / О. Мак. Архівні джерела теми "Голодомор 1932-1933 рр. В Україні: стан та перспективи використання" / Р.Я. Пиріг. Інформація до вивчення питань голодомору в комплексі історичних джерел / М.Ф. Дмитрієнко, О.Є. Маркова. Західноукраїнські історичні джерела 30-х років ХХ ст. про голодомор в Україні / В.В. Верьовкін. Голодомор 1932-1933 рр. і українська громадськість Буковини / О.М. Масан. Історіографія проблем голодомору 1932-1933 рр. в Україні / А.П. Коцур, Б.Ф. Білецький, В.К. Демочко, В.П. Коцур. Видання і акції української діаспори, зв'язані з вшануванням жертв голоду 1932-1933 рр. / Д. Штогрин. Міжнародні акції, пов'язані з ушануванням жертв голоду 1932-1933 рр. в Україні / О.Г. Бажан.

2845. Посібник з історії для вступників до вищих навчальних закладів, учнів середніх шкіл, ліцеїв та гімназій / А.С. Чайковський, Б.І. Захарчук, Т.В. Ладиченко та ін. — Х.: ІВП "Імприматур", 1994. — 232 с.

Голодомор. - С. 101-103, 140.

2846. Турченко Ф.Г. Новітня історія України. Ч.1. (1917-1945 рр.): [Підруч. для 10-го кл. серед. шк.]. – К.: Генеза, 1994. – 344 с.: ілюстр.

Голодомор. - С. 225-228.

Te саме рос. мовою. – 1995. – 344 с.

Голодомор. - С. 225-227. ⋅

Те саме. – 2-е вид., випр. та доп. – 1998. – 384 с. Голодомор. – С. 246-254.

2847. Цвєтков В. Мала історія України-Русі: Для дітей мол. шк. віку. – Л.: Каменяр, 1994. – 93 с.: ілюстр.

Голодомор. – С. 73.

2848. Шаповал Ю.І. Лазар Каганович. – К.: Вид.-полігр. центр "Знання", 1994. – 40 с.

"Чудовий майстер сталінського стилю роботи". - С. 28-32.

- 2849. Шаповал Ю.І. Людина і система: (Штрихи до портр. тоталітар. доби в Україні) / Ін-т нац. відносин і політології НАН України. К., 1994. 271 с. Із змісту: Остання помилка Скрипника. С. 168-192; Сталінський посланець в Україні: Сторінки політ. біогр. Л.М. Кагановича. С. 225-240.
- 2850. Араловец Н.А. Потери населения России и СССР в конце 20-х и 30-е годы в историографии // Население России в 1920-50-е годы: численность, потери, миграции. М., 1994. С. 68-81. Библиогр. в прим., с. 79-81.
- 2851. Голод і згортання "українізації" // Шаповал Ю.І. Україна 20-50 років: сторінки ненаписаної історії: (Україна як об'єкт сталін. політ. репресій). К., 1994. С. 98-114.
- 2852. Складывание сталинского СССР: 1930-1934 // Хронология российской истории: Энцикл. справ. / Под ред. Ф. Конта; Пер. с фр. Я. Богданова. М., 1994. С. 211-218.

Голодомор. - С. 216.

- 2853. Вдовичин І.Я. Преса Галичини про голодомор в Україні 1932-1933 рр. // 36. праць Наук.-дослід. центру періодики. 1994. Вип. 1. С. 99-116.
- 2854. "Голодному треба давати не рибу а вудку" // Обіжний листок ФКУ. 1994. Ч. 141. С. 3-5.
- 2855. Данилів Т. Чому Галичина не могла помогти голодуючій Україні 1933 р.? // Альм. Укр. Братського Союзу на рік 1994. С. 92-95.
- 2856. Дмитрієнко М., Маркова О. Людські втрати в Україні: [Зокрема, в 1932-1933 рр.] // Альм. Укр. Братського Союзу на рік 1994. С. 78-86.
- 2857. Жилкін В.С., Пчельніков М.І. До питання про штучний голод в Україні 1932-1933 рр. // Вісн. Львів. ун-ту: Сер. сусп.-політ. наук. 1994. С. 111-120.
- 2858. За злочин до трибуналу: Бесіда з чл. Надзвич. Конгрес. коміс. США з дослідження голодомору в Україні Б. Федораком та головою Світ. Конгр. Вільних Українців, чл. оргкомітету "Голодомор-33" Ю. Шимком / Розмову вів В. Савчук // Універсум. 1994. № 1-2. С. 11.
- 2859. Зеленин И.Е. "Революция сверху": Завершение и трагические последствия // Вопр. истории. 1994. № 10. С. 28-42.
- 2860. Кожинов В. Жертвы насилия: Действительные наши потери с 1917 по 1941 год // Москва. 1994. № 6. С. 126-129. Библиогр. в прим.: с. 129.
- 2861. Кульчицький С.В., Шаталіна Є.П. Роль радянського апарату в примусовій колективізації українського селянства (1928-1933) // Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки. 1994. Вип. 3. С. 40-49. Бібліогр.: 32 назв.
- 2862. Лукаш К. Спогади бувшої студентки про 1933 рік: [Полтавська, Харківська обл., Кубань] // Визвол. шлях. 1994. Кн. 6. С. 717-724.
- 2863. Мейс Д. "Хочу спокутувати величезну провину американського народу перед українським" / Інтерв'ю записав Л. Таран // Україна. 1994. № 13. С. 11-13.
- 2864. Могилевський В. Здали коня, бричку, корову й отримали... 30 копійок на трудодень // Україна. 1994. № 16. С. 4-5.
- 2865. Москаленко В. "Закручено по-звірячому...": Голодомор на півдні України в 1932-33 роках // Кур'єр Кривбасу. 1994. № 15-16. С. 28-30.

- 2866. О голоде 1932-1933 годов и его оценке в Украине: [За матеріалами Міжнар. наук. конф. "Голодомор 1932-1933 рр. в Україні…", Київ, верес. 1993] / И.Е. Зеленин и др. // Отеч. история. 1994. № 6. С. 256-263.
- 2867. Роженко М. Українізація і голод 1933 року // Монастир. острів. 1994. № 2. С. 36-44.
- 2868. Твардовський П. Нації призначено вижити // Визвол. шлях. 1994. Кн. 5. – С. 538-541.
- 2869. Хонігсман Я.С. Колективізація, голодомор і занепад єврейського землеробства в Україні // Укр. іст. журн. 1994. № 2-3. С. 66-75. Бібліогр.: 46 назв.
- 2870. Чоповський В. Більшовицький геноцид: Західноукр. преса про голод 1932-1933 рр. в Україні // Журналіст України. 1994. № 1-2. С. 15-17.
- 2871. Богаєвський В. "Дай мені, бозю, хоч соломинку..." // Голос України. 1994. 14 квіт. С. 8.
 - 2872. Бойцун Л. Гірка правда про колективізацію // Свобода. 1994. 22 лют.
- 2873. Бялогловський Ш. Бути об'єктивним, винести уроки // Гайворон. вісті. 1994. 30 берез. С. 3.
 - 2874. Губіна О.І. Ми своє відстраждали // Молодь України. 1994. 8 груд.
- 2875. Денисенко С. Голодомор-33 і національна свідомість українців // Укр. слово. 1994. 7 лип. С. 13.
- 2876. Кандибайло П. "Любімося, єднаймося, борімося!": Спогади про страшне лихоліття 1933-го // Шлях перемоги. 1994. 22 січ.
 - 2877. Котницький Г. Скорботні жнива 1933-го // Крим. світлиця. 1994. 22 жовт.
- 2878. Куманський А. Як готувався голодомор // Україна-Центр. 1994. 25 берез. С. 10.
 - 2879. Лазаренко К. Воскресіння правди // Наш час. 1994. 7 жовт.
- 2880. Мейс Д. Голодомор: Чи буде світ знати про це? // Поклик сумління. 1994. № 44.

- 2881. Мейс Д. Зачаровані кола ідола, або Про тоталітаризм і геноцид в історії України // Літ. Україна. 1994. 31 берез.
- 2882. Мейс Д. Знайти пояснення тому, що сталося // Нар. газ. 1994. № 27. С. 8; № 28. С. 8.
- 2883. Мовчали не всі: Захід. преса 30-х років про голодомор в Україні // Нар. газ. 1994. № 18. С. 6.
- 2884. Сергійчук В. Кричала криком Україна голодного 32-року // Освіта. 1994. 31 січ. С. 14.
 - 2885. Хоменко І. Спогади (1932-1933) // Укр. слово. 1994. № 16. С. 12-13.

- 2886. Богачевська-Хомяк М. Білим по білому: Жінки в громадському житті України 1884-1939: Пер. з англ. К.: Либідь, 1995. 424 с.: ілюстр. Голодомор. С. 356-358.
- 2887. Верстюк В.Ф., Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення: Хронол. довід. К.: Наук. думка, 1995. 688 с. Голодомор. С. 385.
- 2888. Голод 1932-1933 годов: Сб. статей / Отв. ред. и авт. вступ. ст. Ю.Н. Афанасьев. М.: Рос. гос. гуманит. ун-т, 1995. 96 с. Библиогр.: с. 89-91. Из содерж.: Итоговый отчет Международной комиссии по расследованию голода 1932-1933 годов на Украине (Торонто, 1990 г.). Урожай 1932 года и голод 1933 года / М.Б. Таугер. Голод 1932-1933 годов: кто виноват? / Н.А. Ивницкий. Черные доски: ТАВULA RASA. Голод 1932-1933 годов в устных свидетельствах / Д.Н. Хубова.
- 2889. Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: причини і наслідки: Матеріали Міжнар. наук. конф., Київ, 9-10 верес. 1993 р. / Відп. ред. С. Кульчицький; НАН України. Ін-т історії України. К., 1995. 199 с. Зміст: Ми не маємо права знехтувати уроками минулого! / Л. Кравчук. Право виставити рахунок / І. Драч. Політичні причини голодного мору / Д. Мейс. Терор голодом як інструмент колективізації сільського господарства / С. Кульчицький. Голод 1932-1933 рр.: хто винен?: (За док. "Кремлівського архіву") / Н. Івницький. Чрезвычайные хлебозаготовительные комиссии в 1932-1933 гг. (Украина, Северный Кавказ, Поволжье) / И. Зеленин. Голод-геноцид 1932-1933 р. / В. Косик. Голод и "враги народа"/ Хирояки Куромия. Національний аспект голодомору 1932-1933 рр. в Україні / В. Марочко. Людські втрати України у XX ст.: історико-картографічний аспект / М. Дмитрієнко, О. Маркова. Економічні передумови продовольчого терору в українському селі на початку 30-х років / А. Морозов. Тоталітарна держава і проблема голоду в історичній

ретроспективі / П. Панченко. Голод як засіб боротьби тоталітарної держави проти селян / С. Горошко. Медичні аспекти голоду 1932-1933 рр. в Україні / В. Коган, Н. Нагорна-Персидська. Голод 1932-1933 гг. в зерновых районах Северо-Кавказского края / Е. Осколков. Голод 1933 р. на Поділлі / І. Шульга. Стенограма і протокол ІІІ конференції КП(б)У як джерело вивчення голоду 1931-1932 рр. і голодомору 1932-1933 рр. / Ю. Шаповал. Архівні джерела з історії голоду, голодомору і голодувань в ЦДА ВО України / Л. Яковлєва. Вклад Володимира Маняка і Лідії Коваленко у створення джерельної бази історії голодомору / Є. Шаталіна. До питання про закономірність голодоморів чи загрози голоду в умовах соціалістичної системи / А. Перковський.

2890. Коляда І.А., Сушко О.О. Зошит з історії України для учнів 10 кл. – К.: Магістр-S, 1995. – 104 с.

Голодомор. - С. 68-71.

- 2891. Король В. Історія України. К.: Феміна, 1995. 264 с. Голодомор. С. 145-146.
- 2892. Костюк Г.О. Сталінізм в Україні: (Генеза і наслідки): Дослідж. і спостереження сучасника: Пер. з англ. К.: Смолоскип, 1995. 508 с.: портр. Бібліогр.: с. 491-492.
 - Ч. 2, гл. II: Війна з народом, терор і катастрофа сільського господарства. С. 121-127.
 - Рец.: Кресін О. Відкриття через 35 років // Час-Тіте. 1997. 25 лют. 5 берез. С. 10.
- 2893. Кульчицкий С.В., Курносов Ю.О., Коваль М.В. История Украины: Проб. учеб. для 10-11 кл. сред. шк. Ч. 1: Пер. с укр. 2-е изд. К.: Освіта, 1995. 330 с. Голодомор. С. 251-254.
- 2894. Лановик Б.Д., Матисякевич З.С., Матейко Р.М. Історія господарства: Україна і світ: Підруч. / За ред. Б.Д. Лановика. К.: Вища шк., 1995. 480 с. Голодомор. С. 350-353.
- 2895. Лапичак Д. Історія України в датах. Л.: Ін-т народознавства НАН України, 1995. 440 с.

Голодомор. - С. 203.

2896. Мисан В.О. Оповідання з історії України та рідного краю: Підруч. для 5-го кл. серед. шк. – К.: Генеза, 1995. – 144 с. Голодомор. – С. 117-119.

2897. Панченко П.П. Сторінки історії України XX століття: (Укр. село: поступ, сподівання, тривоги) / Ін-т систем. дослідж. освіти. — К.: ІСДО, 1995. — 232 с. Голодомор. — С. 7-9, 22-25.

2898. Потапенко О.І., Кузьменко В.І. Шкільний словник з українознавства. – К.: Укр. письм., 1995. – 291 с.

Голодомор. – С. 61-62.

- 2899. Служинська 3. Рід людський в Україні. Л., 1995. 114 с. Жертви голодомору. С. 9-15.
- 2900. Days of Famine, Nights of Terror: Firsthand Accounts of Soviet Collectivization, 1928-1934 / Ed. and Annot. by L. Leshuk; Transl. from the German by R. Rueger. Kingston, Wash.: Kashtan Press, 1995. 165 p.: ill.*
 - 2901. Ukraine: A Tourist Guide. 2nd ed. Kyiv; Baltimore: Smoloskyp, 1995. 448 p. Голодомор. С. 17.

- 2902. Араловец Н.А. Потери населения советского общества в 1930-е годы: проблемы, источники, методы изучения в отечественной историографии // Отеч. история. 1995. № 1. С. 135-146. Библиогр. в прим.: с. 144-146.
- 2903. Веселова О.М., Панченко П.П. Ще одна трагічна сторінка історії України // Укр. іст. журн. 1995. № 6. С. 112-115.
 - 2904. Вылцан М.А. Как пополнялись "закрома" // Былое. 1995. № 2. С. 13.
 - 2905. Демківський Б. Під чорним крилом // Берегиня. 1995. Ч. 1-2. С. 84-87.
- 2906. Золотарьов В., Шаповал Ю. Кар'єра ката: [Про Ю.Г. Євдокимова] // Розбудова держави. 1995. № 1. С. 27-36.
- 2907. Йовенко С. "Шукай мене серед живих...": Штрихи до портрета В. Маняка // Вітчизна. 1995. № 7-8. С. 120-130; Літ. Україна. № 29-30. С. 1, 6.
- 2908. Кисіль О. Як вони перетворювали нас у "радянський" народ // Дзвін. 1995. № 12. С. 98-100.
 - 2909. Конквест Р. Письмо в редакцию // Отеч. история. 1995. № 6. С. 205-206.
- 2910. Копотієнко І. Злочин заради Lebensraum'у // Розбудова держави. 1995. № 10. С. 11-14.
- 2911. Кульчицький С.В. Ще раз до питання про демографічні наслідки голоду 1932-1933 рр. в Україні // Укр. іст. журн. 1995. № 5. С. 137-141.

- 2912. Мейс Д.Е. Політичні причини голодомору на Україні (1932-1933) // Укр. іст. журн. 1995. № 1. С. 34-48.
- 2913. Мерль Ш. Голод 1932-1933 годов геноцид украинцев для осуществления политики русификации? // Отеч. история. 1995. № 1. С. 49-61. Библиогр.: с. 60-61.
- 2914. Олійник М. Погамуй печаль мою... // Визвол. шлях. 1995. Кн. 7. C. 861-873. (Наука, досліди).
- 2915. Осокина Е.А. За зеркальной дверью торгсина // Отеч. история. 1995. № 2. С. 86-104.
- 2916. Пиріг Л. Народ під оморфом Берегині: (Стат. дані про чисельність українців на їхніх етніч. землях) // Берегиня. 1995. № 1-2. С. 4-13.
- 2917. Davies R.W., Tauger M.B., Wheatcroft S.G. Stalin, Grain Stocks and the Famine of 1932-1933 // Slavic Review. 1995. Vol. 54, N 3. P. 642-657.
- 2918. The Ukrainian Famine at the American International Conference in Genocide // Жіноч. світ. 1995. № 7-8. С. 19.
- 2919. Вегеш М. Голодомор на Україні і Закарпаття // Карпат. Україна. 1995. 22 серп.
- 2920. Великий голод в Україні на Вірменській міжнародній конференції про геноцид: [Відбулася в Єревані 21-23 квіт. 1995 р.] // Новий шлях. 1995. 22-29 лип.
- 2921. Голова Української народної помочі (США, Чикаго) Володимир Мазур: "Найбільший в світі геноцид має бути досліджений укр. парламентом, а винні засуджені" // Час-Тіте. 1995. 20 жовт. С. 5.
- 2922. Мушинка М. Сталін у розмові з Черчіллем назвав точну цифру жертв // Самост. Україна. 1995. 26 верес. 3 жовт. С. 12.
- 2923. Найман А. Кощунство: [Про євр. колгоспи півден. України, які потерпіли під час голоду 1932-1933 рр.] // Шолом. 1995. № 8. С. 6.
- 2924. Сергийчук В. От голодного рта в котел мирового гегемона // Независимость. 1995. № 20-21. С. 4.
 - 2925. Ящук П. Табу на пам'ять // Молодь України. 1995. 2 черв.

- 2926. Ганжа О.І. Опір селян становленню тоталітарного режиму в УСРР / НАН України. Ін-т історії України. К.: Ін-т історії України, 1996. 42 с. (Іст. зошити). Бібліогр.: с. 39-42 (119 назв.).
- 2927. Грицак Я. Нарис історії України: Формування модерної укр. нації XIX-XX ст.: [Навч. посіб. для учнів гуманіт. гімназій, ліцеїв, студ. іст. фак. вузів, вчителів]. К.: Генеза, 1996. 360 с.: ілюстр.

Голодомор. - С. 180-184.

2928. Іванченко Р.П. Історія без міфів: Бесіди з історії укр. державності. – К.: Укр. письм., 1996. – 335 с.

Голодомор. - С. 278-279.

- 2929. Історія України / Кер. авт. кол. Ю. Зайцев. Л.: Світ, 1996. 488 с. Голодомор. С. 267-268.
- 2930. Історія України: Хронологія основних подій / Авт.-упоряд.: Ю.М. Алексєєв, А.Г. Вертегел, В.М. Даниленко. 2-е вид. К.: Либідь, 1996. 112 с. Укр. і рос. мовами.

Голодомор. - С. 67.

2931. Котляр М., Кульчицький С. Довідник з історії України. – К.: Україна, 1996. – 463 с.

Колективізація і голодомор. - С. 349-356.

- 2932. Кремень В.Г., Табачник Д.В., Ткаченко В.М. Україна: альтернативи поступу: Критика іст. досвіду. К.: ARC-UKRAINE, 1996. 793 с. Голодомор. С. 378-380.
- 2933. Куліш А. Книга пам'яті українців: Україна 1932-1933 р.: Корот. перелік злочинів моск. імперіалізму в Русі-Україні. Х.: Просвіта, 1996. 39 с.: ілюстр.

Голодомор. – С. 22-23.

Te саме. – 2-е вид., доп. – Полтава, 1999. – 54 с.

Голодомор. - С. 37-39.

Te came. - 2000. - 59 c.

Голодомор. - С. 40-41.

2934. Штепа П. Московство: Його походження, зміст, форми й історична тяглість. — Вид. скор. — Дрогобич: Відродження, 1996. — 336 с.

Голодомор. - С. 173-180.

2935. Кульчицький С.В. "Великий перелом" // Історія України: нове бачення: У 2 т. – К., 1996. – Т. 2. – С. 214-255.

Голодомор. – С. 230-236.

- 2936. Мейс Дж.Е. Висновки та перспективи дослідження голодомору 1933 року // Крисаченко В.С. Українознавство: Хрестоматія-посіб.: У 2 т. К., 1996. Т. 1. С. 204-209.
- 2937. Міжнародна комісія з розслідування голоду в Україні 1932-1933 років // Крисаченко В.С. Українознавство: Хрестоматія-посіб.: У 2 т. К., 1996. Т. 1. С. 194-203.

•

- 2938. Болюбаш В. Масштабність московського злочину // Визвол. шлях. 1996. Кн. 4. С. 396-397: ілюстр.
- 2939. Бурляй Ю. Бабина корова: Бувальщина з тридцять третього // Київ. 1996. № 3-4. С. 74-80.
- 2940. Вовк В. Дівчинка і Божа Матір: [До річниці голодомору в Україні] // Однокласник. 1996. № 8. С. 34.
- 2941. Жук Ю. Щоб діти нас не прокляли // Вісті комбатанта. 1996. Ч. 1. С. 51-55.

Голодомор. - C. 52.

- 2942. Корчак-Чепурківський Ю. Перспективні обчислення людності УРСР на 1932-1937 рр. // Демогр. дослідж. 1996. Вип. 18. С. 152-159.
- 2943. Любченко А. Його таємниця: [Зокрема, про весну 1933 р. у житті М. Хвильового] // Кур'єр Кривбасу. 1996. № 59-60. С. 44-52.
 - 2944. Савенко И. Ночной звонок: [1933] // Радуга. 1996. № 1-2. С. 128-130.
- 2945. Wheatcroft S.G. The Scale and Nature of German and Soviet Repression and Mass Killings, 1930-45 // Europa-Asia Studies. 1996. Vol. 48, N 8. P. 1319-1353.

•

2946. Видане в діаспорі читатимуть і в Одесі: [Зокрема, про підготовку в ОДНБ покажчика про голодомор] // Чорномор. новини. – 1996. – 24 квіт.

- 2947. Ємець В. Моєї долі жахливі сни: Голодомор 1932-1933 рр. // Рідне поле. 1996. 19 груд.
 - 2948. Лисюк К. О голоде в Украине Запад молчал // Веч. Киев. 1996. 10 февр.
- 2949. Марочко В. Голод у національних районах України // Евр. вести. 1996. № 15-16. С. 1-2.
- 2950. Мейс Д. Україна повинна знати трагічні сторінки своєї історії: [Бесіда з головою Укр. нар. ін-ту дослідж. геноциду] // Вісті з України. 1996. 22 серп. С. б.
- 2951. Ниточко І. Крізь терни до зірок: [Зокрема, про голодомор] // Степ. маяк. 1996. 24 серп.
 - 2952. Чемерис П. Операція "Голод" // За вільну Україну. 1996. 28 верес.

- 2953. Бойко О.Д. Історія України: Запитання і відповіді. К.: ВЦ "Академія", 1997. 320 с. (Альма-матер). Голодомор. С. 188-189.
- 2954. Долженков О.О. Утвердження тоталітаризму в Україні: нариси політ. історії. Луганськ: Ред.-вид. від. МВС України, 1997. 53 с. Колективізація в Україні. С. 16-18.
- 2955. Житарюк М.Г. Московська режисура голокосту: Слов'янська любов чи азійська ненависть: Трактування пробл. в укр. та закордон. журналістиці довоєн. періоду. Л., 1997. 54 с.
- 2956. Історія України: Навч. посіб. К.: Вид. дім "Альтернативи", 1997. 423 с.: ілюстр.

Голодомор. – С. 285-288.

- 2957. Коляда І.А., Сушко О.О., Ількова О.Г. Історія України (1917-1944 рр.). 10 кл.: Зошит-конспект тем. 3-є вид., доп. і перероб. К.: "А.С.К.", 1997. 125, [3] с. Тема 21. Голод 1932-1933 рр. в Україні. С. 86-88.
- 2958. Кравченко Б. Соціальні зміни і національна свідомість в Україні XX ст.: Пер. з англ. К.: Основи, 1997. 423 с. Голодомор. С. 150-151, 156, 157, 163-168, 186, 324.
- 2959. Лукашевич Л.М. Україна: іст.-екон. огляд: Моногр. К.: Міжрегіон. акад. упр. персоналом, 1997. 208 с. Голодомор. С. 73, 173.

2960. Малий словник історії України / В. Смолій, С. Кульчицький, О. Майборода та ін. — К.: Либідь, 1997. — 464 с.

Голодомор. - С. 115.

2961. Ми – одесити: Експерим. навч. посіб. з краєзнавства для учнів шк., ліцеїв, гімназій / За заг. ред. С.В. Козицького. – О.: Маяк; РІНО, 1997. – 320 с., [4] арк. кольор. ілюстр.

Голодомор. – С. 43-44.

- 2962. Мороз О., Злупко С. Українське селянство першої половини XX ст.: (Трагедія і героїзм). Л.: Універсум, 1997. 165 с.
 - Рец.: Колодинська Л. Трагедія і героїзм українського селянства // Вісті з України. 1997. 11 верес. С. 2.
- 2963. Панченко П.П, Турченко Ф.Г., Левитас Ф.Л. Історія України XX століття у питаннях і відповідях. К.: "Магістр-S", 1997. 128 с.

Голодомор і його соц.-політ. наслідки. - С. 120-122.

- 2964. Поліщук Т. Чорні жнива. К., 1997.
- 2965. Темірова Н.Р. Історія України: Основні відомості шк. курсу: Дати, події, коментарі. Донецьк: ВКФ "БАО", 1997. 96 с. Голодомор. С. 68.
- 2966. Усатюк И.Ф. История Украины: Учеб. пособие студ. в помощь при подготовке к экзамену / Одес. ин-т упр. и менеджмента. О., 1997. 51 с. Голодомор. С. 34.
 - 2967. Le Livre noire du communisme / Ed. R. Laffont. Paris, 1997. 800 p.
 - Рец.: Жуковський А. Чорна книга комунізму // Вісті з України. 1998. 12 берез. С. 7; Укр. слово. 15 січ. С. 14.

Певний Б. Комунізм і нацизм — дорога до пекла // Веч. Київ. — 1998. — 17 лип. — С. 6. — (Пам'яті жертв голодоморів і репресій).

Чорна книга комунізму // Галичина. — 1998. — 7 квіт. — С. 1, 6.

2968. Ільків О. І він мені з'явився // Новий обрій. – 1997. – Ч. 10. – С. 283-284.

- 2969. Кульчицький С.В. Демографічні втрати від голоду 1933 р. в областях УСРР // Зап. іст. фак. ОДУ. 1997. Вип. 5. С. 178-182.
- 2970. Пирожков С., Перковський А. Екстремальні ситуації і демографічні катастрофи в Україні (1920-1930) // Пам'ять століть. 1997. № 5. С. 103-114. Бібліогр.: с. 113-114.

2971. Плющ Л. Тридцять чорний рік // Сучасність. — 1997. — Ч. 7-8. — С. ; Ч. 9. — С. 88-111. — Бібліогр.: 8 назв.

•

- 2972. Бабич Т. Голодомор: уроки і застереження: [За матеріалами 3-го з'їзду Всеукр. асоц. дослідників голоду 1932-1933 рр. в Україні] // Київ. правда. 1997. 9 січ.
- 2973. Доценко К.М. "А колгосп як зайшов, то й з голоду всі повмирали": [Спогади] / Записав М.О. Шуляк // Шлях перемоги. 1997. 5 листоп. С. 8.
- 2974. Куліш А. За злочини геноциду треба відповідати / Вступ В. Чигрина // Панорама. 1997. № 12. С. 5; Шлях перемоги. 19 черв.
- 2975. Панкевич Р. Річниця голодомору в Україні // Вільна думка. 1997. 29 жовт. 5 листоп.

1998

2976. Все про Україну = All about Ukraine. Т. 1 / Редкол.: В. Смолій (голова), І. Дзюба, І. Драч, М. Жулинський та ін. – К.: Вид. дім "Альтернативи", 1998. – 399 с.: ілюстр. – Текст укр. та англ. мовами.

Колективізація, голодомор. — С. 271-272; Вшанування пам'яті жертв голодомору. — С. 274-275: фотогр.

- 2977. Іващенко О.М., Поліщук Ю.М. Історія України в опорних таблицях: (Навч. посіб. для серед. шк.). К.: Генеза, 1998. 304 с. Голодомор. С. 218-222.
- 2978. Історія України: Навч. посіб. для студентів неіст. спеціальностей. Донецьк: Центр підготовки абітурієнтів, 1998. 396 с. Голодомор. С. 275-277.
- 2979. Історія України та всесвітня історія XX століття: Зразки відповідей до екзаменаційних білетів. К., 1998. 96 с. Голодомор. С. 61-62.
- 2980. Костенко О.О. Здрастуй, голодоморе!: Метафізика насилля 1932-1933 рр. Х.: Основа, 1998. 64 с.
- 2981. Кульчицький С.В., Коваль М.В. Лебедєва Ю.Г. Історія України: Підруч. для 10 кл. серед. шк. К.: Освіта, 1998. 288 с. Голодомор. С. 167-169: карта.

- 2982. Музиченко П.П. Історія держави і права України: Навч. посіб.: У 2 ч. Ч. 2. О.: Астропринт, 1998. 272 с.
 - Колективізація і голодомор. С. 122-123.
- 2983. Ояперв Е.Д., Тихомиров Ю.М. Голодомор-33: Ст.: [Демогр. наслідки]. Д.: Пороги, 1998. 9 с. (Б-ка "Іскри"). Укр., рос. мовами.
- 2984. Повернені імена: [Про реабілітовані жертви політ. репресій]: Ст., нариси, короткі біогр. довідки. Кн. 1. К.: Вир, 1998. 350 с.
 - 2985. Ревуцький В. По обрію життя: Спогади. К.: Час, 1998. 344 с.: ілюстр. Літо 1933 р. С. 84-87.
- 2986. Рудницька М. Статті. Листи. Документи / Упоряд. М. Дядюк. Л.: Вид-во Отців-Василіян "Місіонер", 1998. 844 с.

Голодомор. – С. 572-578, 626-628.

- 2987. Самійленко І. Соціо-політичне тло голодового геноциду в Україні: (Комунізм смертельний ворог села): Іст. нарис. К.: Просвіта, 1998. 39 с.
 - Рец.: Комунізм смертельний ворог українських селян // Веч. Київ. 1999. 6 січ. С. 6.
- 2988. Темиров Ю.Т., Темирова Н.Р., Тодоров И.Я. История (1914-1945): Интегрир. курс: Учеб. пособие для 10 кл. общеобразоват. шк. Донецк: Центр подготовки абитуриентов, 1998. 468 с.

Голодомор. - С. 289.

2989. Феллер М. Пошуки, спогади, роздуми єврея, який пам'ятає своїх дідів, про українсько-єврейські взаємини, особливо про нелюдське і людяне в них. – Дрогобич: Відродження, 1998. – 375 с.

Голодомор. - С. 72, 152, 153, 176, 279, 294.

2990. Сенько І. Голод: факти і легенди // Земля з іменем: Краєзн. студії. – Ужгород, 1998. – С. 99-104.

- 2991. Кульчицький С.В. Голодомори в радянській Україні: схожість та відмінність // Історія в шк. України. 1998. № 3. С. 19.
- 2992. Кульчицький С.В. Тридцять третій рік: Чи потрібна пам'ять про нього укр. суспільству? // Політика і час. 1998. № 11-12. С. 68-83.

- 2993. Нечасва Т.А. Економічні стимули мотивації праці робітників України в 1929-1932 рр. // Укр. іст. журн. 1998. № 5. С. 75-86. Голодомор. С. 80.
- 2994. Семенко Ю. Комунізм злочин // Визвол. шлях. 1998. Кн. 3. С. 288-296; Кн. 4. С. 401-409:

- 2995. Алфімов С. Наруга над Україною // Панорама. 1998. 23 трав. С. 6.
- 2996. Б.Г. Сумовиті роздуми над отцевою наукою: [Обурення з приводу байдужості широкого загалу до вшанування пам'яті жертв голодомору] // За вільну Україну. — 1998. — 10 листоп.
- 2997. Білоус О. Трагедія мільйонів: [Урив. з "Чорної книги України"] // Думська площа. 1998. 9 груд.
- 2998. Гейко С. Перший удар: [3 історії голодомору] // Молодь України. 1998. 12 листоп.
- 2999. Городецький В. Голодомор, 1933. Чи буде розплата за цей злочин?: Свідчення людей, які пережили голод // Час. 1998. 6-13 листоп. С. б.
- 3000. Гоян М. В шістдесят п'яту річницю голодомору: (1933-1998) // Наша мета. 1998. Ч. 5 (верес.-жовт.). С. 16-18.
- 3001. Григоренко Н. "Вимирали переважно сім'ї одноосібників, що не вступили до колгоспу": [Спогади] // Патріот України. 1998. 21 трав. 3 черв. (До 65-річчя голодомору).
- 3002. Дробний І. Три більшовицькі "комунізми" для народу і один царський для Леніна: [Зокрема, про колективізацію] // Крим. світлиця. 1998. 30 жовт. С. 7.
- 3003. Жирнова Л.О. Витрати очікуються значні: [Про підготовку в ОДНБ покажчика про голодомор] // Культура і життя. 1998. 10 черв.
- 3004. Жирнова Л.О. Пам'яті мільйонів жертв голодомору в Україні // Церква і життя. 1998. 27 квіт. 2 трав. С. б. (Голокост: увесь світ повинен знати правду).
- 3005. Жирнова Л.О. Щоб знали і пам'ятали завжди: Про голодомор в Україні 1932-1933 рр. // Чорномор. новини. 1998. 28 квіт.

- 3006. Ільків О. Голодомор-33 в Україні комуністичне катування людини: Спогади з Австралії // Укр. газ. 1998. 26 листоп.; 24 груд.
- 3007. Ільченко Г. Трагедія нашого народу // Шлях перемоги. 1998. 11 листоп. С. 8.
- 3008. Калиниченко В.В. Чорні жнива 33-го / Бесіду з зав. каф. історії України Харк. держ. ун-ту записав Г. Конопельцев // Слобід. край. 1998. 29 жовт.
- 3009. Кидрук I. Варим лободу, а з кукурудзяних качанів робимо борошно... // Вісті Рівненшини. 1998. 18 листоп.
- 3010. Кидрук I. Чи можна було уникнути голодомору? // Вісті Рівненщини. 1998. 16 груд.
 - 3011. Клюєнко Д. Трагедія століття // Думська площа. 1998. 25 берез. С. 4.
- 3012. Коваленко Л. Духовна руїна // Крим. світлиця. 1998. 20 листоп. С. 5. (Дзвони пам'яті).
- 3013. Ковальський А. Розповісти правду про вождя: [Зокрема, заперечується штучний характер голоду 1933 р.] / На питання відповів д-р філос. наук Р. Косолапов // Котов. вісті. 1998. 22 груд.
- 3014. Коць М. "Вони гладять по шерсті сатану" / Розмову вів С. Салітра // Самост. Україна. 1998. Ч. 36-38. С. 7.
- 3015. Коць М. До свідків голодоморів // За вільну Україну. 1998. 2 черв.; Укр. вісті. 10 трав. С. 3.
- 3016. Коць М. "ЗВУ" продовжує активний пошук документів про голодомори в Україні // За вільну Україну. 1998. 3 листоп.
- 3017. Куйбіда В., Коць М. Споминами про жертви голодоморів займаються скульптори і науковці // За вільну Україну. 1998. 8 жовт.
- 3018. Кульчицький С.В. Йосип Сталін у нашій історії // Високий замок. 1998. 11 берез. С. б. (Думки вченого); Новини Закарпаття. 7 берез. С. 15; Одес. вісті. 10 берез.; Півд. правда. 3 берез.
- 3019. Кульчицький С.В. Микита Хрущов і Україна: [Зокрема, про голодомор на Кубані] // Котов. вісті. 1998. 3 верес.; Наддністрян. правда. 7 жовт.

- 3020. Кульчицький С.В. Пам'ять про тридцять третій...: Роздуми вченого // Вінниччина. 1998. 3 лип.; Одес. вісті. 27 серп.; Слобід. край. 7 лип.
- 3021. Лепкий Б. Лист до редакції: [Відгук на трагедію голодомору. Передрук з газ.: За Україну. 1933. 1 жовт.] / Передм. Ф. Погребенника // Веч. Київ. 1998. 16 жовт. С. 13.
- 3022. Лукашенко I. Голодомор-33: правда, гірка правда...: Спогади очевидця // Новини Закарпаття. 1998. 22 груд. С. 6.
- 3023. Лящ О. 1933-го року в Україні не було. Був геноцид // Україна молода. 1998. 10 груд. С. 5.
- 3024. Маняк В. Голодомор: Чому? Як? За що? // Крим. світлиця. 1998. 20 листоп. С. 4. (Дзвони пам'яті).
- 3025. Махінчук М. Жахлива правда про голодомор // Уряд. кур'єр. 17 жовт. С. 9.
- 3026. Мацюк М. Пекло в ім'я раю, або 1933 р. в Україні: До 65-річчя голодомору // Чорномор. новини. 1998. 16 черв.
- 3027. Мусієнко Г. Нові забобони і прадавні вигадки "Синів Союзу": [Зокрема, про голодомор] // Веч. Київ. 1998. 13 жовт. С. 5.
- 3028. Олександрова Н. Пам'яті жертв голокосту: [Про підготовку в ОДНБ покажчика про голодомор] // Думська площа. 1998. 20 трав. С. 1.
- 3029. Панкевич Р. Хто не шанує свого минулого, не вартий свого майбутнього // Вільна думка. 1998. 23 листоп. 6 груд. С. 12.
- 3030. Плющ В. Це моторошне слово голод...: [3 історії України] // Літ. Україна. 1998. 15 жовт. С. 1. (До 65-х сумних роковин).
- 3031. Рекрут Я. Могили без хрестів: До 65-річчя голодомору в Україні // Робітн. газ. 1998. 26 листоп. С. 5.
- 3032. Савченко В. "І бачив я звірину" // Крим. світлиця. 1998. 23 січ. С. 12-13.
- 3033. Скільки ж було жертв сталінізму?: [Зокрема, про голодомор 30-х р.] // Укр. слово. 1998. 30 квіт. (За матеріалами газ. "Сан").

- 3034. Скуратовский В. К одному "шестидесятилетию" // Столич. новости. 1998. 8-15 дек. С. 4.
- 3035. Соколов В. Судьба была благосклонна: [Спогади Т.І. Гулія] // Сов. Приднестровье. 1998. 11 дек.
- 3036. Стадніченко В. 65-а річниця великого голоду (1933-1998) // Укр. вісті. 1998. 6 лют. С. 3.
- 3037. Тема голодомора в ООН: [У промові постійного представника України при ООН В. Єльченка. 53 сесія] // Независимость. 1998. 8 дек.
- 3038. Терен В. Голодомор: терор Москви проти української нації // Укр. слово. 1998. 12 листоп. С. 5, 13.
- 3039. Терор голодом // Самост. Україна. 1998. Ч. 36-38. С. 7. (Підпис: Рада Асоціації дослідників голодомору в Україні).
- 3040. Томків В. Могили в Україні: [Зокрема, про могили тих, хто загинув від голодомору] // Укр. слово. 1998. 23 лип. С. 12.
- 3041. Юркова О. Окраєць ціною в життя: (До 65-річчя голодомору в Україні) // Вільне слово. 1998. 6 листоп.
- 3042. Concurrent Resolution on Great Famine // Ukr. Weekly. 1998. 27 Sept. P. 3, 13.
- 3043. Remembering Ukraine's Unknown Holocaust // Sunday Times. 1998. 13 Dec.; За вільну Україну. 1999. 6 лют. С. 3. Під заголовком: Згадуючи невідомий голокост України.
- 3044. Ukraine Famine Resolution Passes in U. S. Congress // America. 1998. 24 Oct. P. 3.

3045. Голодомор 1932-33 // Універсал. слов.-енцикл. – К., 1999. – С. 339.

- 3046. Борець Ю. Боротьба з двоголовою гидрою. Л.: Логос, 1999. 40 с. Голодомор. С. 9-10.
- 3047. Відповіді на екзаменаційні білети з історії України та всесвітньої історії XX століття / Укладач Т.В. Ладиченко. К.: Генеза, 1999. 192 с. Голодомор. С. 161-163.

- 3048. Задніпровський О.І. Голод в історії України: Корот. нарис (X-XX ст.) / Донец. держ. ун-т, Донец. від-ня Наук. т-ва ім. Шевченка. Донецьк: Укр. культурол. центр, 1999. 88 с.
- 3049. Кульчицький С.В. Україна між двома війнами (1921-1939 рр.). К.: Вид. дім "Альтернативи", 1999. 336 с.: ілюстр. (Україна крізь віки; Т. 11). Розд. 2. Великий перелом. С. 139-266.
- 3050. Портрет темряви: Свідчення, док. і матеріали: У 2 кн. / Авт.-упоряд. П. Ящук; Авт. вступ. статей: М. Коць, Дж. Мейс, П. Ящук. К.; Нью-Йорк: Вид-во М.П. Коця, 1999. (Асоц. дослідників голодоморів в Україні).

Кн. 1. – 705 с.: ілюстр.

Кн. 2. – 611 с.: ілюстр.

Рец.: Страх перед світлом // Думська площа. - 2000. - 7 лип.

3051. Рибалка I. Така наша доля: Сторінки життя мого покоління. – X.: Основа, 1999. – 199 с.: ілюстр.

Голодомор. - С. 8-9.

3052. Семененко В.И., Радченко Л.А. История Украины с древнейших времен до наших дней: Учеб. пособие. — Х.: Торсинг, 1999. — 480 с.

Масова колективізація і голодомор. - С. 365-372.

- 3053. Солоненко М.Ф. Виконуючи заповіти моїх мордованих голодомором земляків: [Іст.-публіц. вид.]. Х.: Обл. об-ня Всеукр. т-ва "Просвіта", 1999. 16 с.
- 3054. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності: Курс лекцій. К.: Либідь, 1999. 480 с.

Голодомор. – С. 377-378.

- 3055. Білокінь С. Масовий терор як засіб державного управління в СРСР (1917-1941 рр.) // IV Міжнар. конгрес україністів. Одеса, 26-29 серп. 1999 р.: Доп. та повідомл.: Історія. Ч. 2. XX ст. О.; К.; Л., 1999. С. 371-377.
- 3056. Різниченко О. Дегустація вин чужих і українських: [Зокрема, про голодомор] // Південна громада: Наук.-публіц. зб. О., 1999. С. 50-65.
- 3057. Островська Є. Перші кроки на австралійській землі: [Зокрема, про голод 1933 р.] // Українки Південної Австралії: 50 років поселення і діяльності СУПА / Упоряд. і ред. П. Вакуленко. Аделаїда, 1999. С. 98-102.

- 3058. Жирнова Л.О. Пам'яті жертв голодомору в Україні 1932-1933 рр. // Бібл. вісн. 1999. № 1. С. 48-49.
- 3059. Зозе Є. Ліквідація: (Урив. із спогадів) // Новий обрій. 1999. Ч. 11. С. 262-265.
- 3060. Лупейко В. Третя більшовицько-українська війна? Так! // Новий обрій. 1999. Ч. 11. С. 222.
- 3061. Ранюк Ю. Артур Кестлер і Україна // Визвол. шлях. 1999. Кн. 3. С. 290-293:
- 3062. Самійленко І. Проблеми дослідження голодомору-33 // Визвол. шлях. 1999. Кн. 2. С. 178-181.
 - 3063. Скуратівський В. Трагедія роду і народу // Берегиня. 1999. № 3. С. 39.
- 3064. Яроцький А. Вмираючі обличчя: (3 розповіді живих свідків та знайомих) // Новий обрій. 1999. Ч. 11. С. 292-296.
- 3065. Bilinsky Ya. Was the Ukrainian Famine of 1932-1933 Genocide? // Journal of Genocide Research. 1999. N 1. P. 147-156.
- 3066. Бевз Г. Голод і голодомор // Самост. Україна. 1999. Ч. 43-44. С. 4: ілюстр. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 7).
- 3067. Гирич В. Заборонена історія України: Наше життя очима британців: [Про виданий у Великій Британії фотоальбом "Заборонена українська історія", в якому ε також арх. фотографії 1930-х років] // День. 1999. 27 квіт. С. 7.
- 3068. "ГУЛАГ" в Україні... 1933 рік. Одна з багатомільйонних жертв сталінського голодомору: [Фотогр.] // Крим. світлиця. 1999. 23 квіт. С. 6.
- 3069. Гуменюк П. Приховані трагедії // Укр. газ. 1999. 25 берез. (Голодомор-33 в Україні комуністичне катування людини).
 - 3070. Загороднюк Л. Жнива скорботи // Вижниц. обрії. 1999. 2 лип. С. 7.
- 3071. Конопельцев Г. Так чи був в Україні голодомор-33?: За листами читачів // Слобід. край. 1999. 2 берез.

- 3072. Корнійчук А. Нехай не повториться жах // Крим. світлиця. 1999. 26 листоп. С. 1.
- 3073. Кульчицкий С.В. Как рождался колхозный строй // Знамя труда. 1999. 18-24 дек. С. 9; Сов. новь. 20 нояб.
- 3074. Кульчицький С.В. Стратегія злочину: Тези доп. на Міжнар. наук. конф. // Самост. Україна. 1999. Ч. 11-12. С. 4: ілюстр. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 2).
- 3075. Курмаш Ф. Терор голодомором: У 1921-1922, 1932-1933, 1946-1947 рр. здійснювалось планове знищення української нації // Вільне слово. 1999. 22 груд.
- 3076. Левицька Г. Українське самоїдство вивело у другий тур апологета союзів: [Зокрема, згадка про голодомор] // За вільну Україну. 1999. 12 листоп. С. 1-2.
- 3077. Лиша Р. Конференція до 66-ї річниці голодомору в Україні: [Конф. організована Асоц. дослідників голодоморів в Україні] // Наша віра. 1999. № 12. С. 8.
- 3078. Лозицький В. Архіви це історія України, яку треба передати наступним поколінням / Бесіду вів Ю. Чикирисов // Літ. Україна. 1999. 23 груд. С. 2.
- 3079. Лук'яненко Л.Г. "...А в кримінальному кодексі немає кари за голодомор" // Самост. Україна. 1999. Ч. 39-40. С. 4. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 6).
- 3080. Лук'яненко Л.Г. До всіх членів Асоціації дослідників голодоморів в Україні: [Заклик надсилати до газ. статті для вкладища "Жнива скорботи"] // Самост. Україна. 1999. Ч. 5-6. С. 4. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 1).
- 3081. Лук'яненко Л.Г. Доповідь на міжнародній конференції, присвяченій 65 річниці голодомору 1932-1933 років // Самост. Україна. 1999. Ч. 5-6. С. 4, 8. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 1).
- 3082. Лук'яненко Л.Г. Продовжити конкурс: [На створення брошури про голодомори в Україні] // Самост. Україна. 1999. Ч. 45-46. С. 5. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 8); Веч. Київ. 2000. 1 лют. С. 4. (Пам'яті жертв голодоморів і репресій); Шлях перемоги. 12 січ. С. 12. (Інформуємо).
- 3083. Лук'яненко Л.Г. Увага, конкурс!: [Оголошено конкурс на створення брошури про голодомори в Україні] // Самост. Україна. 1999. Ч. 29-30. С. 1; Шлях перемоги. 11 серп. С. 12.

- 3084. Лучко С.П. [Письмо в редакцию]: [Згадка про постанову ЦК ВКП(б) та Раднаркому СРСР "Про хлібозаготівлі в Україні, Північному Кавказі та Західній області" від 14 груд. 1933 р.] // Справедливость. 1999. № 7-8. С. 3.
- 3085. Пінчук С. Ще раз потойбіч голоду: [Про спроби жителів Західної України допомогти голодуючим радянської України] // Самост. Україна. 1999. Ч. 39-40. С. 5. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 6).
- 3086. Поліщук Т. "Безвісне горе мільйонів із трудових хаток": Голодомор на Слобожанщині // Самост. Україна. 1999. Ч. 45-46. С. 5. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 8).
- 3087. Полянський О. Правда історії та вигадки фальсифікаторів: [Зокрема, про голодомор] // Вільне життя. Тернопіль, 1999. 11 листоп. С. 5.
- 3088. Рожик М., Лизанчук В. Стражденна дійсність: Яким же буде майбутнє українців: [Зокрема, про голодомор] // За вільну Україну. 1999. 12 листоп. С. 8-9.
- 3089. Савченко В. Эти "зловещие" масоны: [Зокрема, про звернення (1933 р.) київських масонів у Міжнар. масонську асоц. з протестом проти голодомору] // Вестн. региона. 1999. 6 марта.
- 3090. Савченко П. Историческая правда против левых // Украина сегодня. 1999. 12 нояб.
- 3091. Самійленко І. Мур таїни валиться: Правда про геноцид // Веч. Київ. 1999. 6 січ. С. 6. (Пам'яті жертв голодоморів і репресій).
- 3092. Скорина О. Чорні сторінки історії: [Голодомор 30-х років] // Укр. газ. 1999. 6 січ. С. 8.
- 3093. Сопронюк О. До істини: [Про конф. "Слобожанщина: голодомор 1932-1933 р.", 23-24 квіт. 1993 р., Харків] // Самост. Україна. 1999. Ч. 45-46. С. 4. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 8).
- 3094. Спогади очевидців про голодомор 1932-1933 років / Публ. Л. Козаренко, Н.А. Рум'янцевої та Г.Я. Гладкого // Земля Підгаєцька. 1999. 31 серп.
- 3095. Шаповал Ю. [Заклик до широкого загалу щодо складення реєстру злочинів проти укр. народу та звернення до міжнар. трибуналу] // Самост. Україна. 1999. Ч. 11-12. С. 5. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 2).

3096. Веселова О.М., Марочко В.І., Мовчан О.М. Голодомори в Україні 1921-1923, 1932-1933, 1946-1947: Злочини проти народу / Асоц. дослідників голодоморів в Україні, Ін-т історії України НАН України. — К., 2000. — 262 с.

Те саме. — 2-е вид., доп. — К.; Нью-Йорк: Вид-во М.П. Коць, 2000. — 270, [4] с. — Бібліогр.: с. 257-270.

3097. Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. – К.; Нью-Йорк: Вид-во М.П. Коць, 2000. – 534 с. – Із змісту: 1933 рік в нашій пам'яті, в нашій історії / В. Смолій. Історіографія голодомору 1932-1933 років в Україні / В. Калініченко, Є. Яценко. Проблема голоду 1932-1933 рр. та її місце в суспільно-політичному житті України кінця 80-х – початку 90-х рр. / С. Кульчицький. Політика голодомору / Д. Мейс. Крах політики українізації і голод 1932-1933 рр. / В. Даниленко, П. Бондарчук. Масовий терор і голодомори як втілення протиєвгенічної політики більшовиків / С. Білокінь. Хлебозаготовки 1932-1933 годов и голод 1933 года / М. Івницький. Міграційні процеси в Україні на початку 30-х років як наслідок голодомору / В. Сергійчук. Голод 1932-1933 років в Україні очима французів, американців та людей Заходу в останні роки (починаючи з 1975-го) / Е. Тевнен. Дипломатія замовчування: ставлення західноєвропейських держав до голодомору 1932-1933 рр. в Україні / В. Марочко. Голодомор: соціально-економічні, суспільнополітичні, морально-психологічні аспекти / Є. Шаталіна. Голод і селянська ментальність / Г. Капустян. Рефлексії Червоної армії на колективізацію і голод в Україні (1932-1933 рр.) / Л. Гриневич. Маловивчені аспекти геноциду голодоморами в Україні / П. Ящук. Маловідомі факти про Допомоговий комітет голодуючим / М. Коць. Юридичні аспекти голодомору 1932-1933 років / Л. Лук'яненко. Правнича оцінка голодомору 1932-1933 років / О. Здіорук. Молодь УСРР в період голодомору (1932-1933 рр.) / В. Прилуцький. У боргу перед пам'яттю / Т. Поліщук. Наслідки голоду-геноциду / Ф. Морозюк. Ініціативи української діаспори, пов'язані з вшануванням жертв голоду 1932-1933 рр. у 80-і роки / О. Бажан. З досвіду збору свідчень про голодомор 1933 р. / Ю. Мицик. Продподаток та голодуючі райони України / С. Корновенко. Відлуння голодомору 1932-1933 рр. та антиколгоспні настрої в Червоній армії напередодні та під час "визвольних походів" 1939-1940 рр. / В. Гриневич. Увікопомнення загиблих від голодного мору / О. Веселова. Фатум: дещо про долю селянства / В. Хоменко. Ще раз потойбіч голоду / С. Пінчук.

3098. Веселова О.М. Міжнародна науково-теоретична конференція "Голод-геноцид 1933 р. в Україні: історико-політологічний аналіз соціально-демографічних та морально-психологічних наслідків" (Київ, 28 листоп. 1998 р.) // Укр. іст. журн. — 2000. — № 1. — С. 151-153.

3099. Москаленко В. Місцеві ради УРСР у період голоду 1931-1933 років // Історія в шк. України. — 2000. — № 1. — С. 12-15.

- 3100. Белебеха І. Коли ж прозріємо, коли?..: [Зокрема, вказано число жертв голодоморів 1921-1923 та 1932-1933 рр.] // За вільну Україну. 2000. 2 лют. С. 4-6.
- 3101. Бурнашов Г. "Іду на ви!": [Про замах М. Лемика] // Галичина. 2000. 19, 26 лют.
- 3102. Вакулюк П. Історія українців: [Колективізація, голодомор] // Укр. газ. 2000. 10, 24 лют.; 10 берез.
- 3103. Габелко Ф. Чому найбільший голокост світу замовчується? // Церква і життя. 2000. 15-21 трав. С. 11.
- 3104. Голібардов Є. Голодомори на чорноземах // Веч. Київ. 2000. 13 січ. С. 3. (XX століття: чорні дати України).
- 3105. Грабовський С. Уроки голодомору: чи засвоєні вони? // Церква і життя. 2000. 27 листоп. 3 груд. С. 1, 9.
- 3106. Грицько-Цяпка Д. Свято героїв: [Зокрема, про голод 1932-1933 рр.] // Церква і життя. 2000. 8-14 трав. С. 11.
- 3107. Зінченко А. Весна 1930 року. Українське селянство: Геть комуністів! Дайте нам волю // Укр. слово. 2000. 16-22 берез. С. 11: ілюстр.; 23-29 берез. С. 11: ілюстр.; 30 берез. 5 квіт. С. 11: ілюстр.
- 3108. Каленик Д. Створити потужний Український дослідницький центр по вивченню голодоморів // Укр. форум. 2000. 21-28 лют. С. 2.
- 3109. Ковальчук А. 70 років скорботній події // Шлях перемоги. 2000. 29 берез. С. 9. (Комуністів до трибуналу).
- 3110. Конквест Р. Доля "куркуля": [Урив. з кн. "Жнива скорботи"] // Веч. Київ. 2000. 19 січ. С. 7; 25 січ. С. 7. (Пам'ять).
- 3111. Кульчицький С.В. Геноцид українського народу // Уряд. кур'єр. 2000. 25 листоп. С. 8-9.
- 3112. Латишко М. Голод в Україні у 1932-1933 роках // Церква і життя. 2000. 18-31 груд. С. 20-21.

- 3113. Лещенко І. А Сталін брехав: "Жить стало лучше..." // Веч. Київ. 2000. 1 лют. С. 4. (Пам'яті жертв голодоморів і репресій).
- 3114. Мотика В. Ген далеко за обрієм дійсного світу...: Кілька фактів з аргументів після газ. публ. про звітні збори ФУСА: [Зокрема, про відображення теми голодомору в "Спогадах" пані О. Ільків] // Церква і життя. 2000. 24 січ.-6 лют. С. 12-13.
- 3115. Наріжний О. Нищення українського народу голодом // Самост. Україна. 2000. Ч. 3-4. С. 5. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 9).
- 3116. Нелін М. Наш голокост. І слід за ними розвіявся, як паровозний димдимок: Колективізація — геноцид проти селян // Веч. Київ. — 2000. — 1 лют. — С. 4. — (Пам'яті жертв голодоморів і репресій).
- 3117. Пижук М. Віктор Ющенко про голокост в Україні: [Про виступ Прем'єр-Міністра у Стокгольмі на міжнар. форумі з голокосту] // Шлях перемоги. — 2000. — 2 лют. — С. 4. — (Міжнар. форум).
- 3118. Саюк Ю. Голодомор голокост українського народу // Веч. Київ. 2000. 26 лют. С. 4, 7.
- 3119. Сопронюк О. Посутнє слово наприкінці // Самост. Україна. 2000. Ч. 3-4. С. 5. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 9).
- 3120. Три спалахи історії з родинного альбому депортантів-емігрантів: [Фотогр. взято з кн.: Розпутько А. Мої спогади. Філадельфія: Украпрес, 1983] // Веч. Київ. 2000. 26 лют. С. 4: фотогр.
- 3121. Хоменко В. Из войны в голод: [Про голодомори 1921, 1932-1933, 1946-1947 рр. в Україні] // Зеркало недели. 2000. 11-17 марта. С. 11.
- 3122. Чиче О. Трагедія українського села // Самост. Україна. 2000. 15 лют. С. 6.
- 3123. Ющенко В. Допоможемо людям, що пережили голод / Інтерв'ю А. Табаченка // Самост. Україна. 2000. Ч. 3-4. С. 4: портр. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 9).
- 3124. Ющук І. Спланований злочин: Голодомор творили в Кремлі // Крим. світлиця. 2000. 24 берез. С. 4.

•

3125. Russia and Soviet Union, History of // The New Encycl. Britannica in 30 Volumes. – S.l., s.a. – Vol. 16. – P. 39-89.

Голодомор. – С. 75.

•

3126. Гладун І. Народовбивця — "святая" Москва. — Б.м., б.р. — 44 с., 5 арк. ілюстр. — Текст парал. укр. і рос. мовами.

Голодомор. - С. 17-21.

- 3127. Степовий Ю. Труднощі росту: Спогад очевидця про організований большевицькою Москвою голод в Україні в 1932-33 рр. Б.м.: Вид-во "Укр. Патріот", б.р.*
 - 3128. Dean V.M. Soviet Russia: 1917-1933. New York, S.a. 40 p.*
- 3129. Dmytryshyn B. Moscow and the Ukraine 1918-1953: A Study of Russian Bolshevik Nationality Policy. New York: Bookman Associates, S.a.* Голодомор. С. 134-135.
 - 3130. Le Roy. Times of Feast, Times of Famine / Transl. by B. Bray. London, S.a. 428 p.*
- 3131. Martovych O. Ukrainian Liberation Movement in Modern Times / Introd. by J.F. Stewart; Scottish League for Europ. Freedom. Munich: Buchdruckerei Universal, S.a. 177 p.: ill.

Голодомор. – С. 65-66.

- 3132. Olszanski T.A. Historia Ukrainy XX w. [Warszawa]: VOLUMEN, S.a. 348 s.: ill. Голодомор. С. 111-115.
- 3133. Prychodko N. Communism in Reality / Forew. by W. Woodside. S.l., s.a. 64 р. Голодомор. С. 29-38.
- 3134. Yuri B. Ukraina: Sons and Doughters. Jersey Sity: Svoboda, S.a.* Рец.: Федорович В. Чи євшан-зілля? // Вісті комбатанта. 1986. Ч. 4. С. 81-82.

•

3135. Holubnychyi V. On the Rationale of the Soviet Collectivization of Agriculture in 1929 // The Annals of the Ukr. Academy of Arts and Sciences in the U.S. – Vol. 9, N 1-2. – P. 75-109.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1948

3136. 14 березня 1948 року: [Демонстрація з нагоди 15-річчя голодомору, Мюнхен, Німеччина] // На сторожі. — 1948. — Ч. 3-4. — С. 130.

•

- 3137. Багряний І. Наша правда: (Думки вголос 14 берез. на нац. панахиді в Мюнхені): [Німеччина] // Українець у Франції. 1948. Ч. 80; Укр. вісті. Ч. 24. Те саме // Багряний І. Публіцистика. К., 1996. С. 107-109.
- 3138. Велика маніфестація у Фалінгбостелі в пам'ять голоду року 1933: [Німеччина] // Час. 1948. 6 квіт.
 - 3139. П'ять хвилин Ельванген у жалобі: [Швеція] // Укр. трибуна. 1948. 10 черв.
- 3140. Ро-й. П'ятнадцятиріччя української жалоби в Ганновері 11 квіт. 1948 р.: [Німеччина] // Укр. вісті. 1948. Ч. 35.
- 3141. Сріблянський М. Відзначення в Ганновері п'ятнадцятиріччя Голготи України: [Німеччина] // Свобода. 1948. 22 трав.

1951

3142. Горянський В. День української національної жалоби // Укр. Православний календар на 1951 р. – С. 111-112; Укр. думка. – 16 черв. – С. 4.

•

3143. Крамар А. Протестаційне віче, Торонто: [Канада] // Новий шлях. – 1952. – 21 черв.

1953

- 3144. В.б. Українці Ньюарка і околиці протестують: [США] // Вісник. 1953. С. 23.
- 3145. Комітет для відзначення роковин голоду // Наше життя. 1953. Ч. 8. С. 30.

1954

3146. Молитва за душі мучеників голоду 1933 р.: Уложив текст на сумну урочистість 20-ліття голоду Владика Митрополит Іоан // Укр. календар на 1954 р. – C. 50-51.

3147. 9-та протестаційна зустріч в Буффало: В 25-у річницю голодової облоги України Москвою 1933 р.: [США] // Вісник. — Нью-Йорк, 1958. — Ч. 9. — С. 31-32.

1963

3148. Пам'яті жертв голоду: [Головну доп. про голодомор зробив С. Під-гайний. Подано резолюцію громад Детройта і Віндзора, США] // Шлях перемоги. — 1963. — 25 січ. — С. 5.

1964

3149. Сталінсько-хрущовське охвістя: [Підсумки проведеного 1963 р. відзначення 30-х роковин голодомору] / Ред. В. Коваль. — Нью-Йорк; Чикаго, 1964. — 119 с. — (Спілка Визволення України; Крайова Управа в США).

•

3150. Протестаційні збори в м. Чикаго проти зловживань жертвами голоду в Україні: [США] // Місія України. – 1964. – Ч. 1. – С. 9-10.

1969

3151. На нев'янучий вінок: [Рочестер, США] // Укр. вісті. – 1969. – 18 трав. – С. 8.

1972

3152. В.Г. Монреаль у пам'ять жертв штучного голоду: [Канада] // Гомін України. — 1972. — 4 листоп.

1973

- 3153. Степаненко М. В роковини штучного голоду: [Промова, виголошена під час маніфестації, Рочестер, Велика Британія] // Мета. 1973. Ч. 6.
- 3154. Степовий К. Панахида по жертвах голоду: [Мейплвуд, Нью-Джерсі, США] // Молода Україна. 1973. Ч. 215. С. 18.

- 3155. Арнаут Ф. Всі на велику демонстрацію // Канад. фармер. 1973. 13 серп.
- 3156. Букшована С. Виступаємо але всі! // Свобода. 1973. 16 берез.
- 3157. В Нью-Йорку відбулася нарада в справі протестної акції з приводу 40-ліття голоду в Україні: [США] // Свобода. 1973. 15 берез.

- 3158. В Нью-Йорку підготовляють масову участь у жалобній маніфестації у Вашингтоні: [США] // Свобода. 1973. 9 трав.
- 3159. Відділ КУК у Реджайні: (Відзначення 40-річчя голодомору): [Канада] // Новий шлях. 1973. 7 квіт.
- 3160. Відзначено у Вашингтоні 40-річчя голоду в Україні: [США] // Канад. фармер. 1973. 25 черв.
- 3161. Віндзор в поклоні жертвам голоду в Україні в 1932-1933 рр.: [США] // Укр. голос. 1973. 27 черв.
- 3162. Вовчук І. Голодова облога України: (Слово до учасників протестац. маніфестації, Вашингтон, 26 трав. 1973): [США] // Свобода. 1973. 7, 10, 11 лип.
- 3163. Голодівка і віче в Сент Катаринс: [Канада] // Гомін України. 1973. 21 квіт.
 - 3164. Гудзовський А. До відзначення річниці голоду // Свобода. 1973. 14 трав.
- 3165. Гусак П. Протестаційне віче в Бері: [Велика Британія] // Укр. думка. 1973. 17 трав.
- 3166. Детройт готується відзначити 40-ліття голоду: [США] // Вільне слово. 1973. 12 трав.
- 3167. 25 березня Світовий український день для відзначення 40-річчя голоду в Україні // Крилаті. 1973. Ч. 4. С. 11.
- 3168. Дмитрів І. Українська Шотландія в поклоні жертвам московського народовбивства й жінкам-героїням // Укр. думка. 1973. 19 квіт.
- 3169. Довжанський М. Українці в Ноттінгамі вшанували жертви голоду: [Велика Британія] // Укр. думка. 1973. 19 квіт.
- 3170. Е.Б.Г.Р. Лондон клонить голови перед жертвами голоду: [Велика Британія] // Гомін України. 1973. 9 черв.
- 3171. Жалібна маніфестація в 40-і роковини голоду // Вільне слово. 1973. 23 черв.
- 3172. Жалібна маніфестація у Вашингтоні: У 40-річчя голодової облоги України Москвою: [США] // Гомін України. 1973. 9 черв.

- 3173. Капустянський А. День жалоби у Клівленді: [США] // Свобода. 1973. 11 лип.
 - 3174. Коваль В. З Південної Америки: [До 40-річчя] // Укр. слово. 1973. 3 черв.
- 3175. Липовецький М. Відзначення сорокових роковин голоду // Інформ. листок Представництва ВО УНРади в Канаді. 1973. 25 трав.
 - 3176. Лишв. В. День жалоби у Фініксі: [США] // Свобода. 1973. 23 черв.
- 3177. М.К. Вшанування пам'яти померлих з голоду в 1932-1933 року в Україні: Едмонтон: [Канада] // Укр. голос. 1973. 25 квіт.
- 3178. М.С. Едмонтон в 40-річчя голоду в Україні: [Канада] // Гомін України. 1973. 5 трав.
 - 3179. Масово, але спокійно // Свобода. 1973. 16 черв.
- 3180. Масовою участю в жалібних урочистостях в Баунд Брук українська громада вшанувала жертви голоду в Україні: [США] // Свобода. 1973. 8 трав.
- 3181. Нью-Йорк і громада маніфестуватимуть у 40-річчя голоду в Україні: [США] // Свобода. 1973. 27 лют.
- 3182. Присутній. Відзначення 40-х роковин голодомору в Україні Місійною округою УГПЦ у Ванкувері, Б.К.¹: [Канада] // Канад. фармер. 1973. 4 черв.
- 3183. Присутній. Відзначення 40-х роковин штучного голоду в Гаддерсфілді: [Велика Британія] // Укр. думка. 1973. 10 трав.
- 3184. Присутній. Голодові роковини в Карлсруе: [Німеччина] // Укр. слово. 1973. 27 трав.
- 3185. РО. Вінніпег відзначив 40-річчя голоду в Україні: [Канада] // Новий шлях, 1973. 7 квіт.
- 3186. Селепина А. Парафія св. Покрови у Філадельфії вшанувала жертви Великого Голоду: [США] // Свобода. 1973. 27 лип.
- 3187. Сенатор Юзик, конгресмен Дервінський промовлятимуть на маніфестації у Вашингтоні: [США] // Свобода. 1973. 14 квіт.

¹ Британська Колумбія, Канада.

- 3188. Сеньчук Ю. За гідне відмічення планованого голоду років 1932-33 в Україні // Канад. фармер. 1973. 23 квіт.
- 3189. 40-ліття голоду в Україні відзначитиме громада Ньюарка-Ервінгтона: [США] // Свобода. 1973. 17 берез.
- 3190. Тарнавський М.Г. 40-річчя голоду в Україні відзначили в Лондоні: [Велика Британія] // Новий шлях. 1973. 7 квіт.
- 3191. Тисячі взяли участь в українській протисовєтській маніфестації у Вашингтоні: [США] // Свобода. 1973. 30 трав.
- 3192. Троєцький А. 40-річчя голоду в Мюнхені: [Німеччина] // Укр. слово. 1973. 27 трав.
- 3193. У Мюнхені відбулася велика українська маніфестація у 40-річчя голоду: [Німеччина] // Свобода. 1973. 3 квіт.
- 3194. У 40-річчя голодової облоги України (Ніагара Фолс і Садбері): [Канада] // Гомін України. 1973. 14 квіт.
- 3195. Українська Православна Церква в Канаді відзначує річницю голоду в Україні // Свобода. 1973. 9 берез.
- 3196. Українське православне богослуження: [Швейцарія] // Рідна Церква. 1973. Ч. 94.
- 3197. Українці Клівленда вшановують жертви Великого Голоду в Україні: [США] // Свобода. 1973. 19 трав.
- 3198. Українці Майамі відзначили сорокліття голоду в Україні: [США] // Свобода. 1973. 26 трав.
- 3199. Українці на Заході відзначають 40-ліття Великого Голоду в Україні // Свобода. 1973. 25 берез.
- 3200. Українці Олбанської округи вшанували пам'ять жертв голоду протестаційним вічем: [США] // Свобода. 1973. 26 трав.
 - 3201. Famine Manifestation // Svoboda. 1973. 14 Apr.
 - 3202. Five Thousand Commemorate Victims of Famine // Svoboda. 1973. 12 May.
 - 3203. Prepare for Famine Manifestation in Washington // Svoboda. 1973. 21 Apr.

- 3204. Rochester Community Recalls Famine Tragedy // Svoboda. 1973. 26 Mar.
- 3205. Thousands to Mark Anniversary of Kremlin made Famine in Ukraine // News Release of Ukr. Congr. Comm. of America. 1973. 21 May.
- 3206. Washington Rally May 26 to Commemorate Kremlin Made Famine in Ukraine // Svoboda. 1973. 19 May.

3207. Украинцы чтят память жертв геноцида на Украине // Факты и мысли. – 1977. – Ч. 3.

1978

- 3208. Букшована С. Слово голови Всегромадського Комітету пані С. Букшованої: Маніфестація 22 жовт. в Баунд Брук, США // Мета. 1978. Ч. 11.
- 3209. В поклоні мільйонам заморених голодом: (Від власного кор.) // Мета. 1978. 4.11. C.3-4.

1979

- 3210. Степовий К. Вшанували річницю жертв голоду // Мета. 1979. Ч. 1. С. 8.
- 3211. Ф.Р. ОДУМ в Гошен відзначив український голокост 1932-1933 рр.: [США] // Молода Україна. 1979. Ч. 274. С. 21.

1981

- 3212. Забігайло М. Відзначим 50-ліття штучного голоду в Україні // Вільна думка. 1981. 18 жовт. С. 6,7.
- 3213. Литвин В. Відзначим 50-ліття штучного голоду в Україні // Вільна думка. 1981. 11 жовт. С. 6, 7.

1982

3214. Базарко I. (Президент СКВУ). Наші завдання у 1982 році: [Зокрема, про вшанування жертв голодомору] // Вісн. СКВУ. — 1982. — Трав. — С. 2.

3215. Андрушко Т.О., Добриденко М.І. У 50-річчя насильного голоду: [Відзначення в Австралії] // Вільна думка. — 1982. — 21 берез. — С. 3.

- 3216. В Детройті постав Громадський Комітет для відзначення 50-ліття масового голоду в Україні: [США] // Америка. 1982. 19 жовт. С. 1,4.
- 3217. В Детройті створено Громадський Комітет для відзначення 50-ліття голоду в Україні: [США] // Укр. вісті. 1982. 7 листоп. С. 6, 8.
- 3218. В.Д. Відзначення 49-ї річниці голоду в Україні // Вільне слово. 1982. 16 жовт.
- 3219. Громадський Комітет у Детройті для відзначення 50-ліття голоду в Україні: [США] // Укр. вісті. 1982. 4 лип. С. 1.
- 3220. З діяльності ДЦ УНР в екзилі: (За бюл. Укр. Інформ. Бюро, Мюнхен, Німеччина): [ДЦ УНР в екзилі проголосив 1982 рік пропам'ятним роком голодомору] // Укр. голос. 1982. 24 берез. С. 3.
- 3221. Підгайний О.С. Відзначення сумної річниці 50-річчя голоду в Україні // Наша мета. 1982. 25 серп. С. 8.
- 3222. Підготовка до відзначення 50-х роковин голоду в Україні: [Нью-Джерсі, США] // Гомін України. 1982. 9 листоп. С. 11, 12.
- 3223. Протокол 4-го засідання Ділового Наукового Комітету Канади, присвяченого готуванню відзначення Великого голоду в Україні // Діловий Наук. Ком. Канади. 1982. 26 жовт.
 - 3224. Річниця голоду день української жалоби // Вісник. 1982. 15 груд.
- 3225. СКІ. У Клівленді вшановано жертв голоду в Україні: [США] // Гомін України. 1982. 17 листоп. С. 11.
- 3226. Соневицька О. 82-й відділ СУА відзначив 50-річчя Великого голоду в Україні // Свобода. 1982. 2 листоп. С. 3.

3227. Гришко В. Замах на життя нації: Зведений текст доп., виголошених на відзначенні 50-річчя трагедії України 1933 р. — в Рочестері, Нью-Йорк [США], та в оселі "Київ" (Торонто, Канада) 12 черв. та 3 лип. 1983 р. — Детройт: Вид. Фундації ім. І.П. Багряного, 1983. — 28 с.

Рец.: Ще одна праця про голод 1933 року // Укр. вісті. — 1984. — 25 берез.; 1 квіт.

3228. Панахида за спокій душ замучених голодом в 1932-1933 рр. з приводу відзначення трагічних роковин — 50-річчя голодомору в Україні в час XIV Конгресу Комітету Українців Канади. — Вінніпег: Укр. канад. ком., 1983. — 15 с.

- 3229. Програма Жалібної Академії / Союз українок Канади. Едмонтон, 1983.
- 3230. Чотирнадцятий конгрес українців Канади (Вінніпег, Манітоба; 7-10 жовт. 1983): [Канада]. Б.м.: Накладом КУК, Б.р. 278 с.: ілюстр. Вшанування пам'яті жертв голодомору. С. 203-213: ілюстр.
- 3231. Dolot M. Honors the Memory of the More Than Seven Million Victims of the Artifically Induced Famine of 1932-1933 in Ukraine: [Буклет]. San Francisco, Ca.,

[1983].*

Te саме. – Los Angeles, Ca., 1986. – Під заголовком: Dedication of a Monument to Honor the Memory of the More Than Seven Million Victims of the 1932-1933 Genocide in Ukraine.

- 3232. Акція для відзначення українського голокосту // Єванг. ранок. 1983. Ч. 1199-1201. С. 13, 14.
 - 3233. Багатотисячні жалібні маніфестації // Батьківщина. 1983. Ч. 10. С. 1.
- 3234. Безансон А. Пам'ятати й досліджувати: [Промова, 4 черв., Париж, Франція] // Сучасність. 1983. Ч. 10. С. 48-51.
- 3235. Безансон А. Український голокост: Урив. з промови 4 черв. ц.р. в Парижі: [Франція] // Екран. 1983. Ч. 123-125. С. 12-13, 18; Украпрес. Ч. 8. С. 7-8; Укр. слово. Ч. 2174.
- 3236. Бендер В. Голодова операція: [Слово на віче-протесті, Олдгом, Велика Британія] // Нові дні. 1983. Ч. 406. С. 15-16.
- 3237. Боровський В. Український голос з-поза залізної заслони: Заповіджене, але не виголошене Слово пастора В. Боровського на жалібній Академії для шанування пам'яти жертв Великого Голоду в Україні в роках 1932-33, що відбулася в Баунд Брук 15 трав. 1983 р.: [США] // Єванг. ранок. 1983. Ч. 1202-1207. С. 1, 4, 5; Новий шлях. 11 черв. С. 8.
- 3238. В Канаді готуються до 50-річчя голоду в Україні 1932-33 // Мета. 1983. Ч. 4. С. 8.
- 3239. В.Д. 50-ліття голодової облоги в Україні: Хроніка підготовки й відзначення трагічної річниці в країнах поселення (Австралія) // Мета. 1983. Ч. 4. С. 7.

- 3240. Вашингтонець. Не стіймо осторонь! Пресова Комісія Вашингтонського Комітету для відзначення 50-річчя голоду: [США] // Молода Україна. 1983. Ч. 325. С. 5; Наш голос. Ч. 8. С. 156; Укр. вісті. Ч. 30-31. С. 2; Новий шлях. 27 серп. С. 8.
- 3241. Велика Британія. Крайовий комітет для відзначення 50-ї річниці жертв голоду // Мета. 1983. Ч. 4. С. 7, 8.
- 3242. Відзначення пам'яті Великого голоду на Україні: [Огайо, США] // Наше життя. 1983. Ч. 9. С. 19.
- 3243. Вшанування пам'яті жертв голодомору: [Вашингтон, США] // Мета. 1983. Ч. 10. С. 2.
- 3244. Гідно й соборно вшануймо пам'ять жертв голодомору // Мета. 1983. Ч. 4. С. 2.
- 3245. Горняткевич А.Д. Відзначення 50-річчя голоду 1933 року в Україні // Око. 1983. Ч. 8. С. 8.
- 3246. Даниленко В. Відкритий лист з Міннеаполіса: [З приводу пошанування жертв голодомору. США] // Мета. 1983. Ч. 11. С. 7.
- 3247. Дзюбенко В. Поминальний здвиг у м. Ванкувері, Б.К.¹: [Канада] // Мета. 1983. Ч. 11. С. 7.
- 3248. До місцевих комітетів відзначення жертв голоду в Україні // Наш голос. 1983. 4.8. C. 156-157.
- 3249. Заходами Українських Євангеликів відбулося екуменічне жалібне Богослуження в пам'ять жертв голоду в Україні // Єванг. ранок. 1983. Ч. 1202-1207. С. 6, 7; Новий шлях. 2-9 лип. С. 9.
- 3250. Згадаймо їх у п'ятдесятиріччя голодової смерти у наших молитвах // Патріярхат. 1983. Ч. 7-8. С. 10-11.
- 3251. Зелинська Р. Згадаймо самі і пригадаймо іншим: Укр. маніфестація у Вашингтоні в неділю 2 жовт. 1983: [США] // Віра. 1983. Ч. 4. С. 3-4: ілюстр.
- 3252. Зустріч ОДУМ у США й Канаді з українським громадянством, присвячена Миколі Руденкові, від 2 до 4 вересня. Служба Божа з Молитвою за загинувших від голоду 1932-1933 рр. // Молода Україна. 1983. Ч. 324. С. 7.

¹ Британська Колумбія, Канада.

- 3253. І.Т. Відбувся Сьомий Собор Української Православної Церкви в Америці: [Пошанування пам'яті жертв голодомору] // Батьківщина. 1983. Ч. 5. С. 1; Свобода. 30 квіт. С. 3.
- 3254. Лист жертводавців на фундацію для відзначення Голоду 1933-го року в Україні // Око. 1983. Ч. 6. С. 15; Ч. 8. С. 12; 1984. Ч. 1. С. 11; Ч. 2. С. 12.
- 3255. Ліщина С. Демонстрація в Торонто: [Канада] // Молода Україна. 1983. Ч. 326. С. 15-16.
- 3256. Масове відзначення голоду в Україні в роках 1932-33: [Баунд Брук, Нью-Джерсі, США] // Єванг. ранок. 1983. Ч. 1202-1307. С. 2.
- 3257. Ми гідно вшанували пам'ять жертв голоду, а що далі? // Око. 1983. Ч. 8. С. 2.
- 3258. Мокрій С. Здвиг на пошану жертв штучного голоду: [Вінніпег, Канада, 4 верес.] // Мета. 1983. Ч. 10. С. 4; Укр. голос. 7 листоп. С. 6.
- 3259. "Молімось в цю сумну річницю за великі жертви...": Слова Блаженнішого отця Йосифа в трагічну річницю голоду в Україні 1933 р. // Вісник. 1983. Ч. 6. С. 3-4.
- 3260. На останньому етапі іспиту: [Жалобні урочистості у Вашингтоні, США] // Укр. православ. слово. 1983. Ч. 9.
- 3261. Належно вшануймо жертви голодомору в Україні, штучно викликані Москвою в роках 1932 і 1933: [Віндзор, Онтаріо, Канада] // Благовісник. 1983. Ч. 1. С. 17-18.
- 3262. Ніколи не забудемо Москві: Приречення, які склали демонстранти в Торонто: [Канада] // Молода Україна. 1983. Ч. 323. С. 9-11; Новий шлях. 11 черв. С. 1, 5.
- 3263. "Нью-Йорк Трибюн" про українську демонстрацію // Вісник. 1983. Ч. 11. С. 4.
- 3264. Питляр О. Коли не разом...: [Про масову маніфестацію протесту] // Мета. 1983. Ч. 4. С. 3.
- 3265. Понад 12 000 демонстрували в Торонто: [Канада] // Вісник. 1983. Ч. 7-8. С. 4 обкл.
- 3266. Проголошення Шостого Собору Української Автокефальної Православної Церкви: [Відзначення 50-ліття голоду і пошанування пам'яті його жертв] // Мета. 1983. Ч. 3. С. 1; Новий шлях. 26 берез. С. 1.

- 3267. Славутич Я. Не відзначуймо голоду, а вшануймо пам'ять жертв голоду // Молода Україна. 1983. Ч. 326. С. 6; Укр. вісті. 15 трав. С. 2; Укр. голос. 29 серп. С. 4;
- 3268. Суслик Л.Р. Пам'яті голодом замучених: [Доп. Л. Рис, голови Громад. ком. у Великій Британії, Редінг] // Батьківщина. 1983. Ч. 6. С. 3.
- 3269. Торжественні поминки у Вашингтоні жертв голоду в Україні: [США] // Єванг. ранок. 1983. Ч. 1202-1207. С. 15.
 - 3270. У пам'ять жертв голоду // Наше життя. 1983. Ч. 8. С. 17.
- 3271. У справі відзначення 50-ліття голодової облоги України 1933 р.: До відділов УККА та укр. громадянства // Вісник. 1983. Ч. 3. С. 20-21.
- 3272. Українські студенти у Вінніпегу відзначили голод 1933 року: [Канада] // Око. 1983. Ч. 8. С. 8.
- 3273. Українці в Саскатуні відзначили 50-ліття голоду: [Канада] // Голос Ін-ту ім. Петра Могили. 1983. Ч. 5. С. 4-5.
- 3274. Українці Південної Австралії вшанували пам'ять жертв голодомору // Мета. 1983. Ч. 8. С. 7.
 - 3275. Харченко О. Літургічний здвиг // Молода Україна. 1983. Ч. 325. С. 3.
- 3276. Цимбал В. У пам'ять 7-ми мільйонів українців, убієнних голодом // Батьківщина. 1983. Ч. 10. С. 1.
- 3277. XIV Конгрес Українців Канади: [Учасники Конгресу вшанували пам'ять жертв Великого голоду] // Мета. 1983. Ч. 11. С. 3; Вільне слово. 17 груд. С. 3; Укр. голос. 1984. 2 січ. С. 12.
- 3278. Янішевська Г. Гол. УНРади, ред. Володимир Біляїв в Канаді: [Пошанування жертв голодомору] // Мета. 1983. Ч. 5. С. 7.
- 3279. Американська преса повідомляє про меморіальну маніфестацію: [Вашингтон, США] // Свобода. 1983. 30 верес. С. 1.
- 3280. Антипів К. Долина Могок у поклоні пам'яті жертв Великого голоду в Україні: [США] // Свобода. 1983. 2 листоп. С. 4.

- 3281. Б.Г. Вшанували пам'ять жертв голоду в Україні: [Рочестер, США] // Гомін України. 1983. 19 жовт. С. 11.
 - 3282. Б.Г. Жалібний марш: [Рочестер, США] // Шлях перемоги. 1983. 23 жовт.
 - 3283. Б.Г. Несуть домовину // Нац. трибуна. 1983. 30 жовт. С. 4.
- 3284. Б.М. Відзначення голоду в Парижі: [Франція] // Шлях перемоги. 1983. 16 жовт. С. 4.
- 3285. Байрак П. Роковини жахливого голоду в Україні: [Ванкувер, Канада] // Укр. вісті. 1983. 16 листоп. С. 9.
- 3286. Буффало приготовляється до Меморіального дня у Вашингтоні: [США] // Свобода. 1983. 22 верес. С. 1.
- 3287. БЙТ. У Майамі відзначено 50-ліття голоду України: [США] // Свобода. 1983. 16 квіт. С. 3.
- 3288. Боровик М. Дещо про голодову демонстрацію // Вільне слово. 1983. 11 черв. С. 2.
- 3289. [Брайан Малруні виступив на поминальній маніфестації, Канада] // Гомін України. 1983. 21 груд. С. 1.
- 3290. Бризгун-Соколик О. Вінніпег відзначив 50-ліття голоду: [Канада] // Новий шлях. 1983. 26 листоп. С. 13; Свобода. 17 листоп.
- 3291. Бризгун-Соколик О. П'ятий "Український день спадщини" в Торонто: [Канада] // Свобода. 1983. 14 жовт. С. 2.
- 3292. Броварський Т. Середня Єпархія відзначила 50-ліття голоду // Укр. голос. 1983. 26 верес. С. 8.
- 3293. В Баунд Бруку вшанували пам'ять жертв голоду 1932-33 років: [США] // Укр. вісті. 1983. 22 трав. С. 1.
- 3294. В Мюнхені відзначили пам'ять жертв голоду: [Німеччина] // Укр. вісті. 1983. 22 трав. С. 1.
- 3295. В Нью-Йорку вшанували пам'ять жертв голоду: [США] // Свобода. 1983. 9 черв. С. 1, 4.
- 3296. В пам'ять жертв в Україні: [Канберра, Австралія] // Гомін України. 1983. 23 листоп. С. 5, 6.

- 3297. В пам'ять жертв голоду в Україні: [Едмонтон, Канада] // Гомін України. 1983. 14 верес. С. 4-8.
- 3298. В пам'ять жертв голоду в Україні: [Саскатун, Канада] // Гомін України. 1983. 23 листоп. С. 5.
- 3299. В 50-річницю голоду: [Мюнхен, Німеччина] // Укр. голос. 1983. 20 черв. С. 11.
- 3300. В суботу відбудеться жалібна маніфестація в Нью-Йорку: [4 черв. 1983 р., США] // Свобода. 1983. 3 черв. С. 1.
- 3301. В США отмечают скорбную дату траурные богослужения, митинги, собрания // Рус. мысль. 1983. 30 июня. С. 12.
- 3302. В Торонто відбулася величава маніфестація для вшанування жертв голоду: [Канада] // Свобода. 1983. 21 черв.
- 3303. В Торонто демонстрація голодова: [Канада] // Вільне слово. 1983. 11 черв. С. 1.
- 3304. В.Д. Українці Буффало в 50-ту річницю голокосту в Україні: [США] // Свобода. 1983. 27 серп. С. 4.
- 3305. В.К.С. В пам'ять жертв голоду: [Тандер-Бей, Канада] // Гомін України. 1983. Ч. 44. С. 13.
- 3306. В.К.С. Тандер-Бей відзначає 50-ліття голоду: [Канада] // Наша мета. 1983. 19 жовт. С. 4.
- 3307. В.М. Неділя св. Духа або Зелені Свята це день поминок // Вільне слово. 1983. 23, 30 лип. С. 7.
- 3308. В.С.І. Клівленд у 50-річчя народовбивства в Україні: [США] // Гомін України. 1983. 6 квіт. С. 10-15.
- 3309. В.С.П. Міннеаполіс відзначив 50-річчя геноциду в Україні 1933 року: [США] // Нац. трибуна. 1983. 21 серп. С. 3.
- 3310. В. С-кий. Днем Української Спадщини в Торонто відзначено роковини Великого голоду: [Канада] // Свобода. 1983. 15 верес. С. 3.
- 3311. В.Ч. В пам'ять жертв голоду у 1932-33 рр. // Гомін України. 1983. 26 жовт. С. 11.

- 3312. Важливе повідомлення КУК: [Про пожертви, зібрані для організації демонстрації, присвяченої голодомору] // Вільне слово. 1983. 7-14 трав. С. 1-8.
- 3313. Важливе повідомлення Української Канадійської Громади міста Вінніпега: [Відзначення 50-ліття голодомору в Україні] // Укр. голос. 1983. 5 верес. С. 8.
- 3314. Важне для учасників меморіального тижня у Вашингтоні: [США] / Прес. Служба Крайового Ком. Вашингтон. Бюро // Свобода. 1983. 16, 19 серп. С. 3.
- 3315. Ванашенко П. Міннеаполіс Сент Пол в пам'ять мільйонів замучених: [США] // Свобода. 1983. 1 верес. С. 3.
- 3316. "Вашингтон Пост" про маніфестацію українців // Укр. вісті. 1983. 23 жовт. С. 1.
- 3317. Вашингтонський Комітет для відзначення річниці голоду діє: [США] // Новий шлях. 1983. 30 лип. С. 5, 6; Укр. голос. 8 серп. С. 7; Укр. вісті. 10 лип. С. 1.
- 3318. Величава маніфестація в Канберрі: [Австралія] // Шлях перемоги. 1983. 6 листоп. С. 4.
- 3319. Виміна листів у справі вшанування жертв голоду: [Обмін листами між головою Крайового громад. комітету для вшанування пам'яті жертв голоду П. Стерчо і віце-президентом УККА І. Білинським] // Свобода. 1983. 30 квіт. С. 1-4.
- 3320. Відбувся Світовий Конгрес Вільних Українців: [По закінченні Конгресу 4 груд. 1983 р. в Торонто (Канада) відбулася поминальна маніфестація в пам'ять жертв голодомору] // Гомін України. 1983. 14 груд. С. 1-3; Укр. думка. 15 груд. С. 1.
- 3321. Відбувся VI Собор Української Автокефальної Православної Церкви у Вільному Світі: [Розглядалося питання про вшанування пам'яті жертв голодомору] // Новий шлях. 1983. 25 черв. С. 1; Укр. слово. 2 лип. С. 2; Укр. вісті. 19 черв. С. 5.
- 3322. Відбудеться засідання Комітету в справі голоду в Україні // Свобода. 1983. 10 лют. С. 1.
- 3323. Відбудеться панахида та маніфестація в Ньюарку: [США] // Свобода. 1983. 28 квіт. С. 1.
- 3324. Відбудеться VI Собор УАПЦ: [Розглядатиметься питання про вшанування пам'яті жертв голодомору] // Укр. думка. 1983. 24 лют. С. 1.

- 3325. Відбулася жалібна маніфестація у Філадельфії для відзначення роковин Великого голоду: [США] // Свобода. 1983. 24 черв. С. 1.
- 3326. Відбулася 48-а сесія Ради Митрополії УПЦеркви: [Заклик взяти участь у жалобних церемоніях з нагоди 50-х роковин голодомору, Баунд Брук, США] // Вільне слово. 1983. 12 берез. С. 1; Укр. вісті. 14 берез.
- 3327. Відбулося засідання Крайового Комітету // Укр. думка. 1983. 24 лют. С. 1.
- 3328. Відділ СУА організовує поїздку до Вашингтона: [США] // Свобода. 1983. 3 верес. С. 1.
 - 3329. Відзнака 50-ліття голоду // Наша мета. 1983. Ч. 41. С. 1.
- 3330. Відзначення голодової облоги України в Нью-Хейвені: [США] // Нац. трибуна. 1983. 8 трав. С. 3.
- 3331. Відзначення голоду в Едмонтоні: [Канада] // Укр. голос. 1983. 17 жовт. С. 11; Шлях перемоги. 9 жовт. С. 4.
- 3332. Відзначення жертв Великого Голоду на Манітобському університеті: [Канада] // Наша мета. 1983. 2 листоп. С. 8.
- 3333. Відзначення 50-річчя голоду у Вамі: [Бельгія] // Шлях перемоги. 1983. 6 листоп. С. 3.
- 3334. Відзначення сумної дати: голод 1933: [Манітоб. ун-т, Канада] // Новий шлях. 1983. 12 листоп. С. 2-3.
- 3335. Відзначення сумної річниці 50-річчя голоду в Україні // Наша мета. 1983. 25 серп. С. 3.
- 3336. Відкрилося Бюро КУКу: [Відзначення 50-річчя голоду] // Укр. вісті. 1983. 31 серп. С. 12.
- 3337. Відмічення роковин голодової облоги України // Гомін України. 1983. 16 берез. С. 2.
- 3338. Владика Мстислав відвідав головну канцелярію УНСоюзу: [Проінформував про підготовку до вшанування пам'яті жертв голодомору] // Свобода. 1983. 11 берез. С. 1.
- 3339. Владика Мстислав дорікає: [Жалобні урочистості у Вашингтоні (США) в 50-у річницю голодомору] // Нац. трибуна. 1983. 23 жовт. С. 2.

- 3340. Владика Мстислав дякує учасникам вшанування жертв голоду // Укр. вісті. 1983. 29 трав. С. 1.
- 3341. (ВЛЧ). Коннектікут відзначив 50-ліття голодомору: [США] // Укр. вісті. 1983. 6 листоп.
- 3342. Волоцька С. У поклоні жертвам голоду: [Ланкашир, Велика Британія] // Укр. думка. 1983. 8 верес. С. 3; Шлях перемоги. 16 жовт. С. 3.
- 3343. Волянський С. Громада Бріджпорта вшанувала жертви Великого голоду 1932-33: [США] // Нар. воля. 1983. 29 груд. С. 3.
- 3344. Вони для нас безсмертні: [Вшанування у Вашингтоні, США] // Укр. вісті. 1983. 23 жовт. С. 2.
- 3345. Всегромадський Комітет вшанував жертв голоду у Бріджпорті: [США] // Свобода. 1983. 28 квіт. С. 4.
- 3346. Всегромадські комітети для відзначення голодової облоги України // Гомін України. 1983. 8 черв. С. 5.
- 3347. Всеканадський З'їзд Об'єднання Українських Канадських Професіоналів й Підприємців: [Вшанування пам'яті жертв голодомору] // Вільне слово. 1983. 25 черв. С. 7; Укр. голос. 13 черв. С. 1.
- 3348. Всенародна маніфестація у 50-ліття штучного голоду в Україні: [Вашингтон, США, 2 жовт. 1983] // Укр. вісті. 1983. 28 серп. С. 6.
- 3349. Всеукраїнське крайове відзначення 50-річчя Великого голоду в Україні в 1932-1933 роках: [Лондон, Велика Британія] // Укр. думка. 1983. 2, 9, 16, 23, 30 черв.
- 3350. Вшановуємо жертви голодомору в 1933 р.: Дальші заходи для відзначення зорганізованого Москвою голоду в Україні 1933, що його жертвою впали коло 7.000.000 людей // Нац. трибуна. 1983. 6 берез. С. 1.
- 3351. Вшановують пам'ять жертв голоду: [Нью-Бронсвік, Канада] // Свобода. 1983. 17 листоп. С. 1.
- 3352. Вшанували пам'ять жертв Великого голоду в Україні: [Вашингтон, США, 2 жовт. 1983] // Вільне слово. 1983. 22 жовт. С. 1, 3.
- 3353. Вшанували пам'ять жертв голоду: [Елленвілл, Нью-Йорк, США] // Свобода. 1983. 22 верес. С. 3, 4.

- 3354. Вшанували смерть мільйонів українців протестною маніфестацією в Ньюарку-Ервінгтоні: 1 трав. 1983 року започатковано акції Крайового Ком. УККА: [США] // Нац. трибуна. 1983. 2 трав. С. 1.
- 3355. Вшанування жертв Великого голоду в Україні в 1932-1933 роках: [Велика Британія] // Укр. думка. 1983. 7, 14, 28 квіт.; 19 трав.
- 3356. Вшанування жертв Великого голоду в Україні в 1932-1933: Укр. Катол. і Православ. Громада в Бренгфорді: [Канада] // Наша мета. 1983. 19 жовт. С. 2.
- 3357. Вшанування жертв голоду в Україні: [Гамільтон, Канада] // Гомін України. 1983. 5 жовт. С. 5.
- 3358. Вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках: [Баунд Брук, США, 15 трав. 1983] // Свобода. 1983. 14 трав. С. 1.
- 3359. Вшануймо померлих з голоду в Україні: Заклик Всеукр. Єванг.-Баптист. Братства // Укр. думка. 1983. 16 черв. С. 2.
- 3360. Г.П. В поклоні жертвам голоду 1932-33: [Саскачеван, Канада] // Новий шлях. 1983. 24-31 груд. С. 2, 10.
- 3361. Г.П. Канора вшановує пам'ять жертв: [Канада] // Укр. вісті. 1983. 21 груд. С. 17.
- 3362. Гадсон вшановує жертви голодомору: [США] // Свобода. 1983. 2 лип. С. 3.
- 3363. Гайвас Я. На маргінесі вашингтонського відзначення голодомору: [США] // Гомін України. 1983. 16 листоп. С. 11, 12; Нац. трибуна. 23 жовт. С. 2.
- 3364. Галета М. Повідомлення у справі меморіальної маніфестації // Свобода. 1983. 30 верес. С. 3.
- 3365. Гамільтон у 50-річчя голоду: [Канада] // Гомін України. 1983. 27 квіт. 8 трав. С. 20.
- 3366. Гвоздецький Я. До 50-ліття трагедії українського народу: [Вшанування пам'яті жертв голодомору членами Літ.-мистец. клубу ім. В. Симоненка, Вікторія, Австралія] // Вільна думка. 1983. 17-24 лип. С. 3, 15.
- 3367. Гленспейська громада вшанувала пам'ять жертв голодомору: [США] // Свобода. 1983. 1 верес. С. 1, 3.

- 3368. Гой П. Зібрано 60 000 дол. на Фонд мартирології України при фундації УВУ // Америка. 1983. 19 січ.
- 3369. Голлівуд готується до відзначення 50-річчя голодомору в Україні: [США] // Гомін України. 1983. 8 черв. С. 5.
- 3370. Голлівуд і околиці! Для вшанування пам'яті жертв голодомору в Україні в 1932-33 рр. відбудеться маніфестація 30 жовтня 1983: [Оголошення]: [США] // Гомін України. 1983. 2 листоп. С. 3.
- 3371. Голіят Р. На цвинтарі Св. Духа вшановано пам'ять жертв голоду в Україні // Свобода. 1983. 1 лип. С. 3.
- 3372. Головна Управа Товариства Українських Інженерів Америки закликає... взяти масову участь у вашингтонській маніфестації і меморіальному концерті 2 жовтня 1983 року: [США] // Свобода. 1983. 21 верес. С. 4.
- 3373. Голодова демонстрація в Лондоні: [Велика Британія] // Шлях перемоги. 1983. 17 лип. С. 1, 4.
- 3374. "Голос Америки" передавав усі імпрези Меморіального тижня // Свобода. 1983. 7 жовт. С. 1.
- 3375. Гренда І. З проробленої праці ОЖ ЛВУ Відділу у Велланді: [Пошанування пам'яті жертв голоду в Україні у Канаді] // Гомін України. 1983. 8 черв. С. 9.
- 3376. Громадський Комітет Олбанської округи для вшанування жертв голоду 1933 року: [США] // Свобода. 1983. 13 квіт. С. 4.
- 3377. Губернатор Кейн проголосив 15 травня Днем жалоби // Свобода. 1983. 3 трав. С. 1.
- 3378. Гуменний М.В. Вісті з українського Ноттінгема: [Велика Британія] // Укр. думка. 1983. 2 черв. С. 3.
- 3379. Давидович М. "Просвіта" ім. Т. Шевченка в Монреалі відзначила свого Патрона: [Зокрема, про відзначення у Канаді 50-ліття голодомору] // Новий шлях. 1983. 30 квіт. С. 14.
- 3380. Данилевич Р. Їхати чи не їхати до Вашингтона: [50-річчя голодомору. США] // Свобода. 1983. 22 верес. С. 2.
- 3381. 21 травня і 4 червня: [Вшанування у Вашингтоні і Нью-Йорку (США) пам'яті жертв голодомору] // Нац. трибуна. 1983. 8 трав. С. 2.

- 3382. 9-го жовтня відзначать 50-ліття голодомору в Пассейку-Бергені, Нью-Джерсі: [США] // Нац. трибуна. 1983. 9 жовт. С. 1.
- 3383. Дейчаківська Н. Жіноча акція у справі Великого голоду: [Клівленд, США] // Свобода. 1983. 22 лип. С. 5.
- 3384. Демонстрація у п'ятдесятиріччя голодової облоги України відбудеться в неділю 29 травня 1983 року: Заклик Комітету Українців Канади // Гомін України. 1983. 25 трав. С. 9; Новий шлях. 28 трав. С. 15.
- 3385. Денвер приготовляється до вшанування жертв голоду: [США] // Свобода. 1983. 4 трав. С. 1.
- 3386. 10 років тому 5 жовтня 1973 року: Жалібна маніфестація в Нью-Йорку: [США] // Укр. вісті. 1983. 12 жовт. С. 5.
- 3387. Детройт в поклоні жертвам голоду 1932-33 років: [США] // Вільне слово. 1983. 11 черв.
- 3388. Детройт гідно відзначив 50-ліття штучного голоду в Україні: [США] // Свобода. 1983. 25 черв. С. 1, 3.
- 3389. Детройт готується до участи у всенародній меморіальній маніфестації у Вашингтоні: [США] // Свобода. 1983. 3 верес. С. 1.
- 3390. Детройтський Громадський Комітет для вшанування пам'яті жертв Великого голоду 1932-33 рр.: Запрошення на доп.: [США] // Укр. вісті. 1983. Ч. 11. С. 2.
- 3391. Децмайло-Кульчицький Т. Сан-Франциско довідується про Великий голод в Україні: [США] // Свобода. 1983. 14 жовт. С. 7.
- 3392. Дзюба В. День національної жалоби в Буффало: [США] // Укр. вісті. 1983. 18 груд. С. 4; Нар. воля. 1984. 12 січ. С. 3.
- 3393. Дідюк І. Успенський відпуст в Словтсбурзі пройшов під знаком Святого року і 50-річчя голоду в Україні: [Канада] // Свобода. 1983. 7 верес. С. 3.
- 3394. Доповнення до складу Крайового Комітету для відзначення 50-річчя голодової облоги України 1933 року // Нац. трибуна. 1983. 5 черв. С. 1.
- 3395. Дорс Ф.Е. Жах і виклик: Слово виголошене під час вшанування пам'яті жертв створеного Москвою голоду в Україні 50 років тому // Українські вісті. 1983. 3 лип. С. 2.

- 3396. Дражевська Л. Вшанування пам'яті жертв голоду в осередку Української Православної Церкви у Баунд Брук: [США] // Укр. голос. 1983. 6 черв. С. 3.
- 3397. Дражевська Л. Кінець тижня в Нью-Йорку 20-22 травня 1983 року: [США] // Укр. голос. 1983. 22 серп.
- 3398. Друге жовтня день іспиту української громади в ЗСА: [Меморіал. маніфестація, Вашингтон (США), 2 жовт.] // Свобода. 1983. 1 верес. С. 1.
- 3399. Дупляк М. Сиракузька громада соборно відзначила 50-ліття Великого голоду: [США] // Нац. трибуна. 1983. 18 верес. С. 3.
- 3400. Е.Б.Г.Р. Лондон поклонився героям: [Канада] // Свобода. 1983. 2 лип. С. 3.
- 3401. Екуменічні відзначення голодомору в Оттаві: [Канада] // Вісник. 1983. 1 серп.
- 3402. З голодового обіду в Балтіморі передано 760 дол. Крайовому Комітетові: [США] // Свобода. 1983. 30 верес. С. 1.
- 3403. Завершено план підготовки меморіального тижня у Вашингтоні: [США] // Свобода. 1983. 13 серп. С. 1, 3.
- 3404. Засідання Громадського Комітету переложено на цю суботу: (Ком. по відзначенню голода працює) // Свобода. 1983. 18 лют. С. 1.
- 3405. Засновано Крайовий Громадський Комітет для вшанування пам'яті жертв Голоду // Свобода. 1983. 3 лют. С. 1, 8.
- 3406. Захарів О. Сан-Дієго вшановує замучених: [США] // Укр. вісті. 1983. 18 груд. С. 4, 5.
- 3407. Збірка пожертв на працю Крайового Громадського Комітету для вшанування пам'яті жертв Великого Голоду в Україні в 1932-33 рр. переведена в головній канцелярії УНСоюзу та редакції і адміністрації в-ва "Свобода": Список. Ч. 5 // Свобода. 1983. 27 верес. С. 3.
- 3408. Збірна поїздка автобусом до Вашингтона на меморіальну маніфестацію відзначення 50-ї річниці Великого голоду в Україні 1932-1933 рр.: [США] // Свобода. 1983. 3 верес. С. 3.
- 3409. Згадаймо самі і пригадаймо іншим: Повідомлення Крайового Громадського Комітету для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках // Свобода. 1983. 23 верес. С. 3; Новий шлях. 1984. 25 лют. С. 10, 11.

- 3410. Згадали самі і пригадали іншим: В Саут Баунд Бруку тисячі народу взяли участь у молитовному пошануванні жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 рр.: [США] // Свобода. 1983. 18 трав. С. 1, 4.
- 3411. Зелинська Р. Голодний обід в Балтіморі: [США] // Свобода. 1983. 23 верес. С. 4.
- 3412. Зельська І. Українська молодь Христові 1983: [Чикаго, США] // Новий шлях. 1983. 24-31 груд. С. 2, 11.
- 3413. З'їзд СУС при кінці липня 1983 року: [На з'їзді розглядатиметься питання про вшанування пам'яті жертв голодомору] // Укр. голос. 1983. 9 трав. С. 1.
- 3414. І.Д. Трой відзначив український голокост: [США] // Свобода. 1983. 25 черв. С. 4.
- 3415. І.К. Детройт жертвам Великого голоду: [США] // Свобода. 1983. 23 квіт. С. 4.
- 3416. І.Т. Відзначили роковини голоду: [Нью-Хейвен, США] // Свобода. 1983. 23 квіт.
- 3417. І.Ю. 12 червня маніфестація в Детройті: [США] // Укр. вісті. 1983. 5-12 черв.
- 3418. Інформації Нью-Йоркського Комітету про меморіальну маніфестацію: [Вашингтон, США] // Свобода. 1983. 28 верес. С. 4.
- 3419. К.С. Тандер-Бей відзначує 50-ліття голоду: [Канада] // Вільне слово. 1983. 5 листоп. С. 5.
- 3420. Календарець імпрез: Об-ня Укр. Письм. "Слово" влаштовує вечір у пам'ять жертв голоду в Україні 1933 року // Вільне слово. 1983. 12 берез. С. 8; Наша мета. 16 берез. С. 8; Новий шлях. 26 лют., 5 берез. С. 16; 12 берез. С. 16.
- 3421. КГК (Крайовий Громадський Комітет в Америці) і його програма мають підтримку громади: [У справі вшанування пам'яті жертв голодомору] // Свобода. 1983. 2 квіт. С. 1, 3; Укр. голос. 25 квіт. С. 7.
- 3422. КГК устійнює деталі маніфестації у Вашингтоні: [США] // Вільне слово. 1983. 24 верес. С. 6; Свобода. 7 верес. С. 1, 4.
- 3423. Кедрин I. Заклик авторитета: [Заклик Митрополита Мстислава до вшанування пам'яті жертв голодомору] // Свобода. 1983. 21 трав. С. 2.

- 3424. Кедрин І. Маніфестація: [Вшанування пам'яті жертв голодомору] // Новий шлях. 1983. 29 жовт. С. 3.
- 3425. Ковалючків П. Листи до редакції: [З приводу відзначення 50-річчя голодомору] // Укр. голос. 1983. 9 трав. С. 6.
- 3426. Комітет Відзначення 50-річчя Великого голоду в Україні, Ковентрі й околиці: [Велика Британія] // Укр. думка. 1983. 2 черв. С. 8.
- 3427. Комітет для відзначення 50-річчя голодоморства України відбув наради, схвалив програму // Вільне слово. 1983. 19 берез. С. 6; Свобода. 24 лют. С. 1, 3.
- 3428. Коннектікут готується до вшанування жертв голоду: [США] // Свобода. 1983. 9 серп. С. 1.
- 3429. Копчук І., Бублинський М. Відзначення жертв голоду у Франції // Шлях перемоги. 1983. 8, 22 трав. С. 4.
- 3430. Крайова Пластова Старшина і Крайова Пластова Рада в ЗСА... повідомляють, що пластуни беруть... участь в меморіальній маніфестації у Вашингтоні 2 жовтня ц.р. // Свобода. 1983. 23 верес. С. 3.
- 3431. Крайова Рада УККА проголосила 1983 рік Роком відзначення голодової облоги // Нац. трибуна. 1983. 16 січ. С. 1, 4.
- 3432. Крайовий Громадський Комітет відбув важливе пленарне засідання: [Джерсі Сіті, США] // Свобода. 1983. 1 лип. С. 1, 4.
- 3433. Крайовий Громадський Комітет у ЗСА для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні // Вільне слово. 1983. 7-14 трав. С. 17; Нац. трибуна. 15 трав. С. 1; Свобода. 23 квіт. С. 1, 3.
- 3434. Куропась С. Їдемо до Вашингтона на 30 вересня: [США] // Свобода. 1983. 13 верес. С. 3.
- 3435. Куса О. Вшанування пам'яті жертв голоду: [Лейк Ворт, Флорида, США] // Свобода. 1983. 7 жовт. С. 4.
- 3436. Л.П. Національна маніфестація на оселі "СУМ" у 50-річчя голоду: [Канада] // Гомін України. 1983. 17 серп. С. 3.
- 3437. Лагоза М. Відзначення голодомору в Сиракузах: [США] // Шлях перемоги. 1983. 11 груд. С. 3, 4.

- 3438. Лантух С. Щоб не забулося!: [Торонто, Канада] // Укр. голос. 1983. 20 черв. С. 12.
- 3439. Лешко С. І-ий відділ СУА відзначив 50-ліття голоду в Україні // Свобода. 1983. 27 квіт. С. 4.
- 3440. Лисий А. Трагедія України 1932-33 років: [Доп. на жалобній церемонії, Баунд Брук, США] // Укр. вісті. 1983. 22 трав. С. 2, 3.
- 3441. Лілль у поклоні жертвам голоду: [Франція] // Шлях перемоги. 1983. 6 листоп. С. 3.
- 3442. Лоза М. Громада відмічає 50-ті роковини голодової облоги України // Нац. трибуна. 1983. 4 верес. С. 4.
- 3443. Лоза М. Українсько-американський день у Буффало: [США] // Гомін України. 1983. 14 верес. С. 15.
- 3444. Лондон і околиці поклоняться жертвам великого голодомору: Укр. день жалоби, неділя, 17 лип. 1983 р.: [Канада] // Гомін України. 1983. 13 лип. С. 4.
- 3445. Луценко К. Вшанували пам'ять жертв голоду: [Філадельфія, США] // Свобода. 1983. 6 трав. С. 3.
- 3446. М.Г. Відзначення голодової облоги України в Манстер, Індіана: [США] // Нац. трибуна. 1983. 4 верес. С. 3.
- 3447. М.Д. У Сиракузах створено Громадський Комітет для вшанування жертв голодомору в Україні: [США] // Свобода. 1983. 21 квіт. С. 3.
- 3448. М.К. В Едмонтоні вшанували жертви жахливого голоду в Україні: [Канада] // Свобода. 1983. 9 серп. С. 3.
- 3449. М.К. В Сакраменто відзначено 50-річчя голодомору: [США] // Укр. вісті. 1983. 18 груд.
- 3450. М.К. Вшанування жертв жахливого голоду в Україні, Едмонтон, Альберта: [Канада] // Новий шлях. 1983. 30 лип. С. 5.
- 3451. М.Н. Вісті з Лос-Анжелеса: [США]: (Відзначення 50-річчя голодомору) // Вільне слово. 1983. 6-13 серп. С. 6.
- 3452. Мазур В. Привіт учасникам 34-ї зустрічі українців Америки й Канади від ОУВ Фронту Америки: [Зустріч була присвячена пам'яті жертв голодомору] // Нац. трибуна. 1983. 7 серп. С. 3.

- 3453. Марко В. Величаве відзначення 50-ї річниці голоду в Україні: [Торонто, Канада] // Вільне слово. 1983. 23-30 лип. С. 7; Укр. голос. 8 серп. С. 10.
- 3454. Матеріали для відмічення 50-річчя штучного голоду в Україні в 1932-33 рр. // Укр. вісті. — 1983. — 3 лип. — С. 2.
- 3455. Меморіальна маніфестація у Вашингтоні: [США] // Новий шлях. 1983. 22 жовт. С. 1, 3; Свобода. 4 жовт. С. 1.
- 3456. Меморіальний тиждень у Вашингтоні: Інтерв'ю з членом Президії КГК інж. Степаном Проциком: [США] // Свобода. 1983. 27, 28 верес. С. 2.
- 3457. Меморіальний тиждень у Вашингтоні: [США, 25 верес. 2 жовт.] // Укр. вісті. 1983. 21 серп. С. 1.
- 3458. Меморіальний тиждень у Вашингтоні закінчився великою маніфестацією 2-го жовтня: [США] // Вільне слово. 1983. 8, 15 жовт. С. 1.
- 3459. Ми гідно і достойно розпочали велике діло: [Меморіал. тиждень вшанування жертв голодомору, Вашингтон, США] // Свобода. 1983. 6 жовт. С. 2.
- 3460. Митрополит [Мстислав] дякує учасникам молитовного здвигу: [Пошанування пам'яті жертв голодомору, Баунд Брук, США] // Свобода. 1983. 29 черв. С. 1.
- 3461. Мицак І. Тисячі людей вшанували жертви голодової облоги України 1932-1933: [Торонто, Канада] // Гомін України. 1983. 8 черв. С. 1.
- 3462. Монастирський П. Повідомлення Української Канадської Громади міста Вінніпега: [Стосовно відзначення 50-ліття голоду] // Новий шлях. 1983. 10 верес. С. 13.
- 3463. Мостович О. Українці Кентуккі жертвам Великого голоду: [США] // Свобода. 1983. 7 жовт. С. 4.
- 3464. Мстислав, Владика Митрополит. Молитва і слово: [Під час меморіал. маніфестації, Вашингтон (США), 2 жовт.] // Новий шлях. 1983. 22 жовт. С. 1, 2; Свобода. 6 жовт. С. 2.
- 3465. Мудрак В. Активність громади в Клівленді: [США] // Свобода. 1983. 30 верес. С. 3.
- 3466. Н.Н. Вшанування жертв Великого голоду в Хартфорді: [США] // Свобода. 1983. 18 жовт. С. 3.

- 3467. Н.Н. На Лонг Айленді створено Комітет вшанування пам'яті жертв голоду: [США] // Свобода. 1983. 23 черв. С. 4.
- 3468. Н.Н. Округа Катскильських гір відзначає 50-річчя Великого голоду в Україні: [США] // Свобода. 1983. 26 серп. С. 3.
- 3469. Н.Н. Українці Міннесоти відзначили 50-річчя Великого голоду в Україні: [США] // Свобода. 1983. 2 верес. С. 3, 4.
- 3470. Н.Н. Чому тільки "у неділю 15 травня": [З приводу фотографування під час церемонії вшанування пам'яті жертв голодомору] // Нац. трибуна. 1983. 25 верес. С. 2.
- 3471. На католицькому кладовищі вшанували пам'ять жертв Великого голоду: [Гампнобург, Нью-Йорк, США] // Нац. трибуна. 1983. 21 серп. С. 2; Свобода. 21 черв. С. 2.
- 3472. На Лонг Айленді вшановано пам'ять жертв голоду в Україні: [США] // Свобода. 1983. 28 верес. С. 3.
- 3473. На Лонг Айленді, Н.Й. створено Громадський Комітет для відзначення голодомору в Україні: [США] // Нац. трибуна. 1983. 4 верес. С. 4.
- 3474. На СУМ-івському здвизі вшанують жертви голоду: [Канада] // Гомін України. 1983. 24 серп. С. 3.
- 3475. Наради Комітету для відзначення 50-ліття голодоморства України // Укр. голос. 1983. 21 берез. С. 12.
- 3476. Наради Комітету для відмічення 50-річчя голоду на Україні: [Баунд Брук, Нью-Джерсі, США] // Наша мета. 1983. 16 берез. С. 6.
 - 3477. Наумович С. Паризькі події // Укр. думка. 1983. 1 груд. С. б.
- 3478. Не стіймо осторонь!: (Пресова Коміс. Вашингтон. Ком. для відзначення 50-річчя голоду) // Новий шлях. 1983. 20 серп. С. 13; Укр. голос. 29 серп. С. 7.
- 3479. Нестеренко Я. Чи дійсно гідно вшанували? // Нац. трибуна. 1983. 6 листоп. С. 2.
- 3480. Нитченко Д. Вшанування жертв голоду в Дюссельдорфі: [Німеччина] // Шлях перемоги. 1983. 13 листоп. С. 3.

¹ Нью-Йорк, США.

- 3481. Нитченко Д. Мельбурнці вшанували жертви Голоду: [Австралія] // Вільна думка. 1983. 6-13 листоп. С. 1.
- 3482. Ньюйоркчани їдуть на голодову маніфестацію до Вашингтона 2 жовтня: [США] // Свобода. 1983. 14 верес.
- 3483. О.П. Ніколи не забудемо: [Жалобні збори, Чикаго (США), 5 черв. 1983 р.] // Укр. вісті. 1983. 3 лип. С. 1.
- 3484. О.Я.П. У трагічну 50-ту річницю голодомору в Україні // Укр. вісті. 1983. 31 серп. С. 4, 13.
- 3485. О-ка. Про нагоду, яку не можна знехтувати: [Маніфестація у Вашингтоні, США] // Свобода. 1983. 24 верес. С. 2.
- 3486. О-ка. Про те, що не можна робити: [Маніфестація у Вашингтоні, США] // Свобода. 1983. 30 верес. С. 2.
- 3487. О-ка. Про тих, що їх не було: [Маніфестація у Вашингтоні, США] // Свобода. 1983. 8 жовт. С. 2.
- 3488. [Оголошення про організацію для жителів Пассейн-Кліфтона (США) поїздки на меморіальну маніфестацію до Вашингтона] // Свобода. 1983. 22 верес. С. 3.
- 3489. Окос Д. У Келовні, Б.К.¹, вшановано пам'ять жертв голоду в Україні 1932-33 рр.: [Канада] // Укр. голос. 1983. 19 груд. С. 11; Укр. вісті. 23 листоп. С. 2.
- 3490. Олбанська округа вшанувала пам'ять жертв Великого голоду: [США] // Свобода. 1983. 4 жовт. С. 3, 4.
- 3491. Організація Українського Визвольного Фронту Америки і Канади: Повідомляємо про відзначення 50-ї річниці голоду в Україні // Гомін України. 1983. 29 черв. С. 3.
- 3492. Осипенко Й.К. Українці округи Йоркшир у поклоні жертвам Великого голоду: [Велика Британія] // Укр. думка. 1983. 30 черв. С. 3.
- 3493. Остап'юк Б. Майамі відзначило 50-річчя голодоморства в Україні: [США] // Свобода. 1983. 2 квіт. С. 3.

¹ Британська Колумбія, Канада.

- 3494. Оттава в поклоні жертвам російського терору на українській землі: [Канада] // Новий шлях. 1983. 2-9 лип. С. 15.
- 3495. Панченко М. Українська громада Кліфтона пам'ятає про жертви голоду: [США] // Свобода. 1983. 7 квіт. С. 3.
- 3496. Папіж В. Детройт вшанував пам'ять жертв голоду в Україні: [США] // Свобода. 1983. 14 жовт. С. 5.
- 3497. Патріотичне духовенство: [Заклик до участі у маніфестації у Вашингтоні, США] // Свобода. 1983. 23 верес. С. 2.
- 3498. Підготовка відзначення 50-х роковин голоду в Україні: [Вашингтон. Ком., США] // Укр. голос. 1983. Ч. 27. С. 5.
- 3499. Підготовка до відзначення 50-ліття голоду в Україні: (Пресова секція Вашингтон. Ком.): [США] // Новий шлях. 1983. 16-23 лип. С. 15.
- 3500. Планують маніфестацію голоду у Вінніпегу: [Канада] // Укр. вісті. 1983. 31 серп. С. 3.
- 3501. Планують маніфестацію голоду у Саскатуні: [Канада] // Укр. вісті. 1983. 31 серп. С. 3.
- 3502. Пласт активно включився у відмічення 50-ліття голоду: [Доп. М. Царинника, Торонто, Канада] // Гомін України. 1983. 13 лип. С. 13; Новий шлях. 16-23 лип. С. 14; Свобода. 6 лип. С. 3;
- 3503. Пласт відзначає 50-ліття голоду: [Торонто, Канада] // Наша мета. 1983. 29 черв. С. 8.
- 3504. Повідомлення: [Громад. і Ювіл. ком. у Східній Єпархії запрошують відзначити 3 лип. 50-у річницю голодомору, Канада] // Наша мета. — 1983. — 20 квіт. — С. 5.
- 3505. Повідомлення: [Українці Вінніпега (Канада) відзначатимуть 50-річчя голодомору: Прогр. заходів] // Укр. голос. 1983. 20 верес. С. 1.
- 3506. Повідомлення: [Щодо підготовки демонстрації для відзначення 50-річчя голодомору, Торонто, Канада] // Гомін України. 1983. 15 черв. С. 12.
- 3507. [Повідомлення про меморіальну маніфестацію у Вашингтоні, США] // Свобода. 1983. 5 жовт. С. 1, 3, 4.

- 3508. Повідомлення про Надзвичайний Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді: [В прогр. є пункт про відзначення 50-річчя голодомору] // Вільне слово. 1983. 24 верес.
- 3509. [Повідомлення про планований Комітетом Українців Канади (Провінційна рада Онтаріо) Український День Спадщини] // Гомін України. 1983. 17 серп. С. 5.
- 3510. Повідомлення у справі Меморіальної Маніфестації (Консисторії УПЦеркви в США) // Свобода. 1983. 30 верес. С. 3.
- 3511. Повідомлення Управи КУК, відділ Гамільтон: Відзначення трагічної 50-ї річниці штучного голоду в Україні відбудеться 19, 22, 23 жовт. 1983 р.: [Канада] // Наша мета. 1983. 19 жовт. С. 2.
- 3512. Повідомлення Управи КУК, відділ Торонто: [Про пожертви для організації демонстрації та інших урочистостей з пошануванням жертв голоду, Канада] // Новий шлях. 1983. 7-14 трав. С. 2.
- 3513. Повстенко Ю. А де ж були українці?: [Щодо організації маніфестації й пошанування пам'яті жертв голоду] // Свобода. 1983. 28 верес. С. 2.
- 3514. Подяка Митрополита Мстислава: [3 приводу відзначення пам'яті жертв Великого голоду] // Свобода. 1983. 25 трав. С. 1.
 - 3515. Польський "Час" про маніфестацію // Укр. голос. 1983. 14 листоп. С. 2.
- 3516. Поминальний здвиг Середньої Єпархії у 50-річчя голодомору в Україні: [Єпархіяльна Рада, Вінніпег, Канада] // Укр. голос. 1983. 8, 29 серп. С. 7.
- 3517. Поминальний здвиг Середньої Єпархії Української Греко-Православної Церкви в Канаді // Укр. голос. 1983. 5 верес. С. 6.
- 3518. Поминання жертв голоду: [Лілль, Франція] // Шлях перемоги. 1983. 2 жовт. С. 4.
- 3519. Поминки жертвам голоду в Україні 1933 року: [Страсбург, Франція] // Шлях перемоги. 1983. 2 жовт. С. 4.
- 3520. Помолимося за жертви голодомору: (Крайовий Ком. для відзначення 50-річчя голодомору, Нью-Йорк): [США] // Нац. трибуна. 1983. 22 трав. С. 1.
- 3521. Понад 18 000 українців з усіх громад в ЗСА вшанували пам'ять жертв великого голоду в Україні в 1932-33 роках... // Свобода. 1983. 5 жовт. Фотогр.

- 3522. Потуторський М. Маніфестація у 50-річчя голоду в Україні // Гомін України. 1983. 5 жовт. С. 10.
- 3523. Почин Детройта "Чорний вінок": [США] // Свобода. 1983. 27 квіт. С. 4.
- 3524. Пошиваник Ол. В столиці Іллінойса...: [У Спрінгфілді (США) вшанували пам'ять жертв голодомору] // Укр. вісті. 1983. 5-12 черв. С. 1.
- 3525. Пошиваник Ол. Українці в Чикаго вшанували жертви голоду: [США] // Нац. трибуна. 1983. 17 лип. С. 3.
- 3526. Пр. В Скандинавії...: [Українці Швеції і Данії вшанували пам'ять жертв голодомору] // Укр. вісті. 1983. 5-12 черв. С. 1, 4.
- 3527. Пресовий комунікат Секретаріату СКВУ: [В справі пошанування жертв голоду] // Укр. думка. 1983. 2 черв. С. 7.
- 3528. Привіт Президента Р. Рейгана, що його відчитав К. Томлінсон 2 жовтня на меморіальній маніфестації у Вашингтоні в зв'язку з відзначенням пошанування жертв голоду в Україні в роках 1932-33: [США] // Новий шлях. 1983. 29 жовт. С. 1; Свобода. 5 жовт. С. 4.
- 3529. Присутній. В пам'ять жертв голоду в Україні: [Калгарі, Канада] // Укр. вісті. 1983. 30 листоп. С. 9; Гомін України. 1984. 7 січ.
- 3530. Присутній. Вшанували пам'ять жертв Великого голоду й полк. Є. Коновальця // Укр. думка. 1983. 16 черв. С. 3.
- 3531. Присутній. Жалібна імпреза: [Сідней, відділ Союзу Українок Австралії] // Церква і життя. 1983. 27 листоп. С. 3.
- 3532. Проголосили програму вшанування жертв голоду // Свобода. 1983. 29 квіт. С. 1.
- 3533. Програма всенародного вшанування жертв Великого голоду в осередку Ап. Андрія Первозванного, Саут Баунд Брук, Н.Дж.¹, неділя 15 травня 1983: [США] // Свобода. 1983. 13 трав. С. 1.
- 3534. Програма XIV Конгресу Комітету Українців Канади: [Прогр. відзначення 50-річчя голодомору] // Вільне слово. 1983. 1 жовт. С. 4.

¹ Нью-Джерсі, США.

- 3535. Прохання: [Звернення до людей, що фотографували під час вшанування жертв голодомору, з проханням дати фотографії для преси і зберігання в архіві] // Укр. вісті. 1983. 19 черв. С. 5.
- 3536. 50-ліття голодомору в Лондоні та Онтаріо, Канада // Нац. трибуна. 1983. 9 жовт. С. 1.
- 3537. Резолюція в справі вшанування жертв Великого голоду // Новий шлях. 1983.-26 лют. C.3.
- 3538. Рогатинський П. Детройт у 50-річчя голодової облоги в Україні: [США] // Гомін України. 1983. 8 черв. С. 5.
- 3539. Рожка О. Відзначено 50-ліття голодової облоги: [Нью-Йорк, США] // Гомін України. 1983. 17 серп. С. 9, 12.
- 3540. Рожка О. Відзначено 50-ліття голодової облоги України у Британському Лондоні // Гомін України. 1983. 17 серп. С. 9.
- 3541. Рочестер приготовляє вшанування жертв голоду: [США] // Свобода. 1983. 11 трав. С. 1.
- 3542. Савчук В. Детройт у поклоні жертвам голоду 1932-33 років: [США] // Вільне слово. 1983. 11 трав. С. 8; Новий шлях. 4 черв. С. 14.
- 3543. Саскатун відзначив пам'ять жертв страшного голоду: [Канада] // Новий шлях. 1983. 26 листоп. С. 13; Укр. голос. 5 груд. С. 11; Укр. вісті. 16 листоп. С. 2.
- 3544. Світуха М. Відзначення річниці штучного голоду в Оттаві: [Канада] // Вісник. 1983. 1 черв. С. 9; Новий шлях. 7-14 трав. С. 2, 7; Укр. голос. 9 трав. С. 5.
- 3545. Світуха М. Екуменічне відзначення голодомору в Оттаві: [Канада] // Вісник. 1983. 8 черв.; Новий шлях. 16-23 лип. С. 12-13; Свобода. 4 серп. С. 4; Укр. голос. 4 лип. С. 3.
- 3546. Секретаріат СКВУ підготовляється до IV Світового Конгресу Вільних Українців: [Іде також підготовка до відзначення 50-ї річниці голодомору] // Укр. вісті. 1983. 29 трав.
- 3547. Сениця П. П'ятдесятиліття голоду в Україні і Гарвардський вечір: [США] // Свобода. 1983. 25 берез. С. 3.

- 3548. Сенишин Г. Відзначення 50-ї річниці голоду в Україні Монреальською громадою: [Канада] // Укр. голос. 1983. 9, 16 трав. С. 6.
- 3549. Сиваник Яр. Відбулися річні збори Провінційної Ради КУК Саскачевану: [Канада]: [Авт. закликає гідно відзначити 50-річчя голодомору] // Новий шлях. 1983. 4 черв. С. 12; Укр. голос. 30 трав. С. 4, 5.
- 3550. Скалецький С. У пам'ять жертв Великого голоду в Україні: [Ковентрі, Велика Британія] // Укр. думка. 1983. 28 лип. С. 3.
- 3551. Скорупська Б. Громада Трентону відзначила 50-ліття голоду в Україні: [США] // Свобода. 1983. 26 трав. С. 4.
- 3552. Снігурович М. Доповнення до відзначення 50-ліття голоду в Едмонтоні: [Канада] // Новий шлях. 1983. 24-31 груд. С. 14.
- 3553. Снігурович М. Так працюють українці: [Пошанування в Едмонтоні, Канада] // Укр. вісті. 1983. 30 листоп. С. 6, 7.
 - 3554. Соборна маніфестація // Укр. вісті. 1983. 28 груд. С. 6, 11.
- 3555. Соборна панахида за душі поляглих за волю України та мільйони жертв голодової облоги України (Єпархіяльна Управа Братства Українців Католиків) // Наша мета. 1983. 22 черв. С. 1.
- 3556. Сова. Відзначення в Болтоні 50-річчя голоду // Шлях перемоги. 1983. 22 трав. С. 3.
- 3557. Сойко В. Масовими демонстраціями вшановано пам'ять жертв Великого голоду 1932-33 рр.: [Монреаль, КУК, Канада] // Укр. вісті. 1983. 5-12 черв. С. 1.
- 3558. Створено Комітет в Коннектікуті для вшанування жертв голоду: [США] // Свобода. 1983. 21 трав. С. 1.
- 3559. Створено Крайовий Комітет для вшанування жертв штучного голоду в Україні: [Баунд Брук, США] // Новий шлях. 1983. 26 лют. С. 3; Укр. вісті. 13 лют. С. 1, 2.
- 3560. Створено Нью-Йоркський Комітет для відзначення у Вашингтоні 50-ліття голодомору в Україні: [США] // Свобода. 1983. С. 1, 2.
- 3561. Стефанюк Д., Кебало В. Наша думка про маніфестацію у Вашингтоні: [США] // Вільне слово. 1983. 5 листоп. С. 3.

- 3562. Строїч Д. Підсумки відзначення голодомору // Укр. вісті. 1983. 18 груд. С. 4.
- 3563. Студенти Гарвардської літньої школи постом відзначили Великий голод: [США] // Новий шлях. 1983. 20 серп. С. 15.
- 3564. Студенти їдуть до Оттави: [Канада. Планується, що студенти будуть розповсюджувати інформацію про голод] // Укр. вісті. 1983. 19 серп. С. 5.
- 3565. Суслик Л.Р. Вшанування жертв Великого голоду в Україні: [Редінг, Велика Британія] // Укр. думка. 1983. 16 черв. С. 3.
- 3566. Суховерський М. 15 тисяч пом'янули жертв голоду: [Едмонтон, Канада] // Новий шлях. 1983.-10 верес. С. 8.
- 3567. СФУЖО відзначає 100-річчя УЖР: [Відзначаючи 100-річчя жіночого руху, укр. жіноцтво вшанувало пам'ять жертв голодомору] // Укр. голос. 1983. 7 листоп. С. 11.
- 3568. СФУЖО вшановує пам'ять жертвам голоду // Укр. вісті. 1983. 9 листоп. С. 12.
- 3569. Татарнюк М. У Ванкувері вшановано жертви Великого голоду: [Канада] // Новий шлях. 1983. 26 листоп. С. 6; 24-31 груд. С. 14.
- 3570. Телевний С. Спом'яни їх, Господи...: [Сканторп, Велика Британія] // Укр. вісті. 1983. 29 трав. С. 5.
- 3571. Теличко К. Вшанування жертв жахливого голоду в Україні // Укр. голос. 1983. 4 лип. С. 8.
- 3572. Теслевич М. Фінікс вшанував жертви Великого голоду: [США] // Свобода. 1983. 18 черв. С. 3.
- 3573. "Тиждень Великого голоду" у Вінніпегу: [Канада] // Гомін України. 1983. 28 верес. С. 1.
- 3574. Тисячі українців з усіх усюдів заповідають участь у меморіальному дні у Вашингтоні 2-го жовтня: [США] // Свобода. 1983. 21 верес. С. 1, 2, 4.
- 3575. Тиховська Л. Відзначення великого голоду в Гамільтоні: [Канада]: [Доп. С. Підгайного, президента Ін-ту ім. С. Петлюри (Париж)] // Новий шлях. 1983. 28 трав. С. 17.

- 3576. Тиховська Л. Відзначення роковин Великого голоду в Гамільтоні: [Канада] // Новий шлях. 1983. 26 листоп. С. 13.
- 3577. У Баунд Бруку вшановано пам'ять жертв голоду: [США] // Нар. воля. 1983. 19 трав.
- 3578. У Вашингтоні...: [США. Масові демонстрації в пам'ять жертв голодомору, 21 трав.] // Укр. вісті. 1983. 5-12 черв. С. 1.
- 3579. У Денвері створено Громадський Комітет у 50-річчя голоду в Україні: [США] // Нац. трибуна. 1983. 8 трав. С. 2.
- 3580. У Денвері створено Комітет для вшанування жертв голодової облоги України: [США] // Свобода. 1983. 24 берез. С. 3.
- 3581. У Коннектікуті створено Комітет для відзначення пам'яті жертв голоду 1932-1933 років: [США] // Укр. вісті. 1983. 22 трав. С. 4.
- 3582. У Норт Порті на Флориді відзначено 50-річчя голодової облоги: [США] // Нац. трибуна. 1983. 4 верес. С. 4; Укр. голос. 11 квіт. С. 7; Укр. вісті. 20 берез. С. 1.
- 3583. У пам'ять жертв Великого голоду в Україні: [Баунд Брук, США, 15 трав. 1983] // Укр. думка. 1983. 1 верес. С. 3.
- 3584. У 50-ті роковини голодової облоги України: [Буффало, США] // Гомін України. 1983. 29 черв. С. 15.
- 3585. У справі відмічування 50-річчя голодоморства України // Свобода. 1983. 15 черв. С. 1.
- 3586. У справі підготовки до вшанування жертв планового голоду в Україні 50 років тому: Заява Екзекутиви СУК "Провідіння" // Укр. вісті. 1983. 14 берез. С. 1.
- 3587. У Торонто відбувся IV Світовий Конгрес Вільних Українців: Соборна поминальна маніфестація: [Канада] // Укр. вісті. 1983. 11 груд. С. 1, 3.
- 3588. У трагічну 50-ту річницю голоду в Україні: [Слово Митрополита УКЦ в ЗСА Стефана під час соборної панахиди 15 трав.] // Новий шлях. 1983. 11 черв. С. 4; Свобода. 21 трав. С. 2, 4.
- 3589. У Філадельфії вшанують пам'ять жертв голоду: [США] // Свобода. 1983. 25 берез. С. 1.

- 3590. У Філадельфії підготовляються до двох великих імпрез: [США] // Свобода. 1983. 20 квіт. С. 1, 4.
- 3591. (У.С.) 13 000 у спільній молитві: [Українці з різних міст США й Канади з'їхалися до Укр. Православ. осередку, Баунд Брук, США] // Вільна думка. 1983. 3-10 лип. С. 2. (У 50-ліття Великого голодомору).
- 3592. Українська Греко-Православна Церква в Канаді (Східна Єпархія) повідомляє про великий літургічний здвиг в неділю 3 липня 1983 р. в оселі "Київ" біля Торонто, присвячений пам'яті жертв голодомору // Новий шлях. 1983. 25 черв. С. 13; Укр. голос. 6, 20 черв. С. 5.
- 3593. Українська молодь в пошані жертвам голоду: (Молодь велосипедами везла до Оттави "хрест страждання"): [Канада] // Гомін України. 1983. 17 серп. С. 1; Новий шлях. 13 серп. С. 12.
- 3594. Українське Євангельське Об'єднання відзначило жертви Великого голоду // Свобода. 1983. 23 черв. С. 3.
- 3595. Українське масове віче у Вашингтоні: (21 трав. 1983): [США] // Укр. думка. 1983. 1 верес. С. 3.
- 3596. Українське Торонто вшановує жертви голоду: [Канада] // Свобода. 1983. 19 квіт.
- 3597. Український велосипедний змаг Торонто-Оттава: [Канада. Присвячується пам'яті жертв голодомору] // Новий шлях. 1983. 24 верес. С. 11.
- 3598. Український Громадський Комітет Великого Клівленда, вшановуючи пам'ять жертв голоду в Україні в 1932-33 роках, організовує велику демонстрацію у Вашингтоні 2 жовтня 1983 р.: [США] // Вільне слово. 1983. 1 жовт. С. 6.
- 3599. Український день в Едмонтоні: [Канада] // Гомін України. 1983. 7 верес. С. 10.
- 3600. Українці в Кліфтоні згадують Великий голод: [США] // Свобода. 1983. 14 жовт.
- 3601. Українці Міннесоти приготовлять вшанування жертв голоду в Україні: [США] // Свобода. 1983. 28 трав. С. 1, 4.
- 3602. Університет Йорк у роковини голоду: [Канада. Панахида, лекції, виставка, читання літ. творів і перегляд відеофільмів, 14-17 листоп. 1983 р.] // Вільне слово. 1983. 12 листоп. С. 8; Гомін України. 2 листоп. С. 4.

- 3603. УПЛ організовує поїздку до Вашингтона: [США] // Свобода. 1983. 24 черв. С. 1.
- 3604. Успішно відбувся XIV Конгрес КУК: [Внесено ряд пропозицій щодо відзначення 50-річчя голодомору] // Укр. голос. 1983. 17 жовт. С. 1.
- 3605. Учасник. Вшанування в Болтоні пам'яті померлих з голоду в Україні: [Велика Британія] // Укр. думка. 1983. 16 черв. С. 3.
- 3606. Учасник. Вшанування жертв голоду в Едінбурзі: [Велика Британія] // Шлях перемоги. 1983. 16 жовт. С. 3.
- 3607. Учасник. Українська антисовєтська демонстрація в Лондоні: [Велика Британія] // Укр. думка. 1983. 24 берез. С. 3.
- 3608. Учасниця. Уотерфорд відзначив 33-й рік...: [Онтаріо, Канада] // Новий шлях. 1983. 24-31 груд. С. 2; Укр. голос. 1984. 2 січ. С. 11.
- 3609. Філадельфійський Комітет для відзначення 50-річчя голоду в Україні: [США] // Нац. трибуна. 1983. 8 трав. С. 3.
- 3610. Філадельфія віддасть шану жертвам Великого голоду в Україні: [США] // Свобода. 1983. 9 черв. С. 1, 4.
- 3611. Філадельфія відзначила 50-річчя голодової облоги України: [США] // Гомін України. 1983. 13 лип. С. 1, 6; Нац. трибуна. 5 черв. С. 1.
- 3612. Філадельфія готується до Вашингтона: Українці міста Філадельфії й околиці! Відзначимо 50-ліття голодомору в Україні в роках 1932-33: [США] // Свобода. 1983. 21 верес. С. 4.
- 3613. Фіцик К. Вшанували пам'ять жертв голоду в Україні: [Сент Катаринс, Канада] // Гомін України. 1983. 19 жовт. С. 12; Наша мета. 12 жовт. С. 2, 6; Новий шлях. 22 жовт. С. 14; Свобода. 12 жовт. С. 4.
- 3614. Флис І. Згадаймо самі і пригадаймо іншим: [Промова під час меморіал. демонстрації, Вашингтон (США), 2 жовт. 1983] // Вільне слово. 1983. 22 жовт. С. 3; Свобода. 5 жовт. С. 1, 4.
 - 3615. Харчі у пам'ять жертв голоду // Нар. воля. 1983. 29 груд. С. 2.
- 3616. Це "Новини"?: (Відзначення 50-річчя голодомору) // Укр. вісті. 1983. 10 серп. С. 4.

- 3617. Централя УККА. До відділів УККА та українського громадянства: Відзначення 50-ліття голодової облоги України // Нац. трибуна. 1983. 23 січ. С. 1, 2.
- 3618. Церкви відмічають Великий голод: [Вінніпег, Канада] // Укр. вісті. 1983. 28 верес. С. 9.
- 3619. Час О. Найновіше число "АБН Кореспонденс": [Присвячено пам'яті жертв голодомору] // Гомін України. 1983. 27 лип. С. 4.
- 3620. Час готуватися до 2-го жовтня: [Маніфестація і жалобний концерт, присвячені вшануванню пам'яті жертв голодомору] // Свобода. 1983. 9 серп. С. 2.
- 3621. Чотири тисячі українців Детройта антикомуністичною демонстрацією вшанували пам'ять жертв голоду 1932-33 років: [США] // Укр. вісті. 1983. 19 черв. С. . , 4.
- 3622. Чумаченко Г. Багатолюдний молитовний здвиг у 50-річчя Великого голоду: [Баунд Брук, США] // Новий шлях. 1983. 11 черв. С. 12.
- 3623. Шагай П. Відзначення 50-ліття голодової облоги: [Нью-Йорк, США] // Нац. трибуна. 1983. 11 груд. С. 4.
- 3624. Шерман X. Жалібна Академія, вічно буде пам'ятати // Укр. вісті. 1983. Ч. 42. С. 1, 3.
- 3625. Шмулик К. Бразилія в поклоні жертвам голоду // Шлях перемоги. 1983. 11 груд. С. 3.
- 3626. Шотландія і Північна Англія: [Велика Британія. Повідомлення про заходи з нагоди вшанування пам'яті жертв голодомору, Едінбург, 7 серп.] // Укр. думка. 1983. 28 лип. С. 1.
- 3627. Шпилька О. Не так демонстрували?: В пошані до вимерлих з голоду в Україні в рр. 1932-33 // Укр. вісті. 1983. 11 груд. С. 5.
- 3628. Шулякевич Б.І. Поширим програму голоду: [Відзначення 50-річчя голодомору] // Укр. вісті. 1983. 31 серп. С. 14.
- 3629. Шумський С. В Лос-Анжелесі вшанували пам'ять жертв голоду: [США] // Свобода. 1983. 18 жовт. С. 3.
- 3630. Шумський С. Соборна панахида жертвам голоду 1932-33 років відбулася у Лос-Анжелесі: [США] // Свобода. 1983. 9 черв. С. 3.

- 3631. Щерба І. Українці Вілмінгтону в 50-річчя Великого голоду в Україні: [США] // Свобода. 1983. 24 верес. С. 4.
- 3632. Що врешті нас з'єднує?: [Відзначення 50-річчя голодомору] // Новий шлях. 1983. 5 листоп. С. 4.
- 3633. Щур П. Кіхлей вшанував пам'ять жертв голоду в Україні: [Бразилія] // Укр. думка. 1983. 26 трав. С. 3; Шлях перемоги. 5 черв. С. 3.
- 3634. Ютіка і сусідні громади відзначають 50-річчя голоду в Україні: [США] // Свобода. 1983. 6 лип. С. 3.
- 3635. Я.В.С. В пам'ять жертв голоду в Україні: [Уотерфорд, Онтаріо, Канада] // Гомін України. 1983. 14 груд. С. 14.
- 3636. (ЯДН). Пам'яті жертв українського голокосту // Новий шлях. 1983. 24 верес. С. 12.
- 3637. Я.Я. Денвер приготовляється до вшанування річниці голодової облоги України: [США] // Гомін України. 1983. 8 черв. С. 5.
- 3638. Я.Я. Меморіальна маніфестація у Денвері: [США] // Свобода. 1983. 28 верес. С. 4.
- 3639. Яворський П.Р. Безмежний степ: Вшанування пам'яті 50-ліття голоду // Укр. голос. 1983. 26 верес. С. 11.
- 3640. Ямняк Павло, Архімандрит. Лист до редакції Українського Голосу: [3 приводу відзначення і пошанування жертв голоду] // Укр. голос. 1983. 18 квіт. С. 6.
- 3641. Basile P.M., Toloczko-Markewycz L.V. Community Leaders Commemorate Famine at Multiethnic Chicago Meeting: [CIIIA] // Ukr. Weekly. 1983. 20 Mar. P. 1, 16.
- 3642. Commémoration, f Banneux, d'un génocide "oublié": il y 50 ans, la famine artificielle organisée par Staline en Ukraine fit 7 millions de morts: [Бельгія] // La region. 1983. 18 août.
- 3643. Le 50e anniversaire du génocide ukrainien célébré f Chambiére: [Франція] // Le Republicain Lorrain. 21 nov.
- 3644. Manifestation ukrainienne a Washington: [CIIIA] // Le Monde. 4 oct. P. 48.

- 3645. Une messe byzantine ŕ la cathédral de Strasbourg: [Франція] // L'Alsace. 1983. 4 oct.
- 3646. Une messe commémorative f la cathédral de Strasbourg: [Франція] // Dernieres Nouvelles d'Alsace. 1983. 2 oct.
- 3647. Meyer E.L. Ukrainians Commemorate Victims of 1933 Famine: [США] // Washington Post. 1983. 3 Oct. Р. D1, D7.
- 3648. National Committee of Ukraine's Great Famine to Solicit Funds for Memorial Observances: [CIIIA] // Ukr. Weekly. 1983. 20 Mar.
- 3649. Novacovici D. Journée commémorative de la famine et du génocide de 1933 en Ukraine Soviétique: [Франція] // Villages des bords de Marne. 1983. 15 juin.
- 3650. Ukraine: Manifestation commémorative: [Франція] // Le quotidien de Paris. 25 sept. Р. 26.
- 3651. Ukrainian Famine. Survivor Weeps at Memory of Horrors: [Канада] // Winnipeg Free Press. 1983. 11 Oct. Р. 3.
- 3652. Weatherbe S. The Ukrainian Holocaust: Alberta's Survivors Mark the Soviet Destruction of 7 Million People: [Канада] // Alberta Report. 1983. 31 Oct. P. 28-33.

3653. Пропам'ятна книга у пам'ять понад 7.000.000 українців, голодом замучених Москвою. — Вінніпег, 1984. — 59 с. — (Комітет для відзначення голоду в Україні 1932-1933 років при Вінніпег. від. КУК).*

- 3654. В Торонто вшанували жертви Великого голоду: [Канада] // Мета. 1984. Ч. 5. С. 7.
- 3655. Демонстрація в Канберрі: [2 000 українців Австралії взяли участь у демонстрації перед посольством СРСР] // Мета. 1984. Ч. 2. С. 2, 8.
- 3656. [Звернення стосовно збирання коштів для вшанування пам'яті жертв голодомору в Україні і для видання книжки англійською мовою] // Око. 1984. Ч. 7. С. 11.
- 3657. Ковальчук Л. Ванкувер вшановує пам'ять жертв голодової смерти 1932-33 рр.: [Канада] // Мета. — 1984. — Ч. 2. — С. 6, 8.

- 3658. Маркусь В. Між Парижем і Мюнхеном: [Пошанування пам'яті жертв голодомору] // Церковний вісн. Укр. Катол. Парафії в Чикаго. 1984. Ч. 1. С. 9-11.
- 3659. Молитва, змовлена Екзекутивним Секретарем УСО в ПА пастором В. Боровським 4-го грудня 1983 р. на панахиді в пам'ять п'ятдесятиліття жертв голоду в Україні, яка відбулася на закінчення ІV-го Світового Конгресу Вільних Українців в Торонто: [Канада] // Єванг. ранок. 1984. Січ.-берез. С. 9-10; Укр. думка. 26 січ. С. 2.
- 3660. Українська Православна Громада в Аргентині вшанувала пам'ять жертв Голодомору в Україні в роках 1932-1933 // Мета. 1984. Ч. 3. С. 6.

- 3661. А.Л. Українці Міннесоти вшанували жертви голоду: [США] // Укр. вісті. 1984. 8 січ. С. 4.
- 3662. Бадзьо Ю.В. В справі вшанування жертв голоду 1933 року // Гомін України. 1984. 3 груд. С. 14.
- 3663. Біловус О. Громадська активність на Флориді: (Голодова маніфестація): [США] // Нар. воля. 1984. 12 січ. С. 3.
- 3664. Бородач В. Протестна демонстрація // Гомін України. 1984. 12 лют. С. 5.
- 3665. Буенос-Айрес у поклоні жертвам голоду: [Аргентина] // Гомін України. 1984. 21 берез. С. 15, 16.
- 3666. Відзначення в Йорк Університеті: [Канада. Тиждень відзначення пам'яті жертв голоду] // Гомін України. 1984. 22 лют.
- 3667. Галадза П. В пам'ять жертв голоду в Україні: Акція священиків: [Вашингтон, США] // Гомін України. 1984. 22 лют. С. 11.
- 3668. Голова СКР ІСНО серед українських поселенців у Бразилії: [П. Дорожинський взяв участь у вшануванні пам'яті жертв голодомору] // Новий шлях. 1984. 21 січ. С. 5.
- 3669. Голянд П. У 50-ту річницю голоду в Україні: [Кембрідж, Онтаріо, Канада] // Гомін України. 1984. 30 трав. С. 15.
- 3670. Гуцал К. Маленьке віддзеркалення: [Міннеаполіс і Сент-Пол вшанували пам'ять жертв голодомору, США] // Укр. голос. 1984. 23 січ. С. 7.

- 3671. Дзвоник З. У Конорці не забули...: [Канада] // Укр. голос. 1984. 9 січ. С. 12.
- 3672. Діяльність відділу КУК в роках 1982-83, Гамільтон: [Відділ Українок Канади спільно з КУКом відзначили пам'ять жертв голодомору] // Гомін України. 1984. 20 черв. С. 15.
- 3673. Е.Б.Г.Р. День жалоби у Лондоні: [Велика Британія] // Укр. вісті. 1984. 5 лют. С. 4.
- 3674. К.С. Вшанували пам'ять жертв голоду: [Мейнплавд, Нью-Джерсі, США] // Свобода. 1984. 6 січ. С. 5.
- 3675. Кінцеве засідання Крайового Громадського Комітету для вшанування жертв великого голоду в Україні: [США] // Нар. воля. 1984. 26 січ. С. 1.
- 3676. Ковальчук Л. В пам'ять жертв голодової смерті // Укр. вісті. 1984. 7 листоп. С. 7.
- 3677. Ковальчук Л. В пам'ять жертв голоду в Україні // Гомін України. 1984. 12 верес. С. 14.
- 3678. Ковальчук Л. Ванкувер вшанував пам'ять жертв голоду в Україні 1932-33 рр.: [Канада] // Укр. голос. — 1984. — 9 січ. — С. 11-12.
- 3679. Ковальчук С. Вісті з українського села на Флориді: [США] // Свобода. 1984. 11 січ. С. 3.
- 3680. Ковшун М. Чуєш, Україно!: [Пошанування жертв голоду в Канаді] // Новий шлях. 1984. 7-14 груд. С. 4-6; Укр. голос. 16 січ. С. 9-12.
- 3681. Копач О., Бондарчук І. Звіт з діяльности відділу ОУП "Слово" в Торонто: [Канада. Про вечір у пам'ять голодомору] // Новий шлях. 1984. 10 берез. С. 17.
- 3682. Крайовий Громадський Комітет оформив нову президію і продовжуватиме працю: [Відзначення голодомору. США] // Нар. воля. 1984. 23 лют. С. 1, 4.
- 3683. Криштанович Г. Діяльність Комітету Українок Канади в Гамільтоні // Гомін України. 1984. 2 трав. С. 7.
- 3684. Кузьменко Н. 3 життя Клубу: [США. Вшановуючи пам'ять жертв голодомору, Є. Слонівський прочитав дві доп. про голодомор] // Укр. вісті. 1984. 16 верес. С. 3-4.

- 3685. Куленко О. Вашингтонські фрагменти: [США] // Укр. вісті. 1984. 8 січ. С. 4.
- 3686. Летбрідж вшанував 50-річчя голодової облоги України: [Канада] // Укр. вісті. 1984. 18 січ. С. 4, 12.
- 3687. М.Гр. Сесія УВАН вшанувала жертви голодомору на Україні // Наша мета. 1984. 25 січ. С. 6, 7.
- 3688. Мицьо К. Вшанування пам'яті жертв голоду в Україні у Лонг-Айленді, Нью-Йорк: [США] // Гомін України. 1984. 8 лют. С. 11.
- 3689. Мінська І. В пам'ять жертв голоду в Україні: [Чикаго, США] // Гомін України. 1984. 25 квіт. С. 15, 16.
- 3690. Мінська І. Голодний обід у Чикаго: [США] // Свобода. 1984. 2 берез. С. 3, 4.
- 3691. Мінська І. Слово політв'язня на "голодному обіді" в Чикаго: [США] // Гомін України. 1984. 27 квіт. 8 трав. С. 10, 16.
- 3692. Мстислав, Митрополит. Слово Блаженнішого Митрополита Мстислава перед Соборною Панахидою за душі жертв Великого голоду, Торонто 4-го грудня 1983 р.: [Канада] // Укр. вісті. 1984. 8 січ. С. 4.
- 3693. ОБ. Українці Флінта шанували жертви голоду 1933 року: [США] // Укр. вісті. 1984. 18 берез. С. 5.
- 3694. Остап'юк А. 3 діяльности Окружного Комітету в Ланкаширі: [Велика Британія. Відзначення 50-х роковин голодомору] // Укр. думка. 1984. 8 листоп. С. 3.
- 3695. Пам'ять жертв голодомору в Україні в 1932-33 роках: (Нарада Президії Секретаріату СКВУ) // Вісник. 1984. 15 трав. С. 1.
- 3696. Підгайний О. Чужинецькі достойники та дипломати вільного світу у відзначенні 50-річчя Великого штучного голоду в Торонто, Канада // Укр. голос. 1984. 5 берез. С. 6; 12 берез. С. 6; 19 берез. С. 6.
- 3697. Повідомлення Крайового Громадського Комітету для вшанування пам'яті жертв великого голоду в Україні в 1932-1933 роках: [США] // Нар. воля. 1984. 1 берез. С. 2.

- 3698. Президент Рейган проголосив неділю 4 листопада 1984 р. днем вшанування пам'яті жертв голоду в Україні // Укр. думка. 1984. 15 листоп. С. 1; Укр. вісті. 11 листоп.
- 3699. Президент Рейган проголосив Прокламацію у пам'ять Великого голоду в Україні // Гомін України. 1984. 28 листоп. С. 3-7.
- 3700. Присутній. Відзначення голоду у Меці: [Франція] // Шлях перемоги. 1984. 22 січ. С. 3.
- 3701. Присутній. Успіх українців у Ліоні: [Франція] // Шлях перемоги. 1984. 26 серп. С. 3.
- 3702. Протестна демонстрація проти голодомору в Бретфорді // Наша мета. 1984. 25 січ. С. 5.
- 3703. С.Р. В пам'ять жертв голоду в Україні: Акції в Летбріджі: [Канада] // Гомін України. 1984. 7 берез. С. 14.
- 3704. Свідчення в Університеті Торонто: [Вшанування жертв голодомору науковцями й дипломатами, акредитованими у Канаді] // Укр. вісті. 1984. 25 берез. 1 квіт. С. 1.
- 3705. Символічний обід для вшанування жертв голоду в Україні в 1932-33 рр.: [США] // Нар. воля. 1984. 9 лют. С. 6.
- 3706. Терлецький С. Осуд більшевицькій Москві: Слово посла С. Терлецького: [Промова під час маніфестації в Торонто, Канада] // Визвол. шлях. 1984. Кн. 4. С. 421-422; Шлях перемоги. 19 лют. С. 1.
- 3707. 1983 рік на міжнародній арені: [50-річчя голодомору] // Гомін України. 1984. 25 січ. С. 1, 6.
- 3708. У Йорк університеті відзначено Великий голод в Україні: [Канада] // Новий шлях. 1984. 28 січ. С. 11, 22.
- 3709. Українці округи Йоркшир у поклоні жертвам Великого голоду в Україні: [Велика Британія] // Укр. думка. 1984. 26 січ. С. 5.
- 3710. Шмулик К. Відзначення у Бразилії // Гомін України. 1984. 7 берез. С. 14.
- 3711. Я.В. Конференція СФУЖО: [Пошанування жертв голоду і внесення до ООН петиції з вимогою засудити цей злочин] // Новий шлях. 1984. 7-14 січ. С. 17.

- 3712. Встановим День пам'яті померлих з голоду // Новий шлях. 1985. 4 трав.
- 3713. Лоза М., Мончак Ю. День пам'яті великого голоду // Укр. голос. 1985. 1 черв. С. 11.
- 3714. Президент Р. Рейган про "День пам'яті про Великий голод в Україні": [День пам'яті 4 листоп.] // Гомін України. 1985. 30 січ. С. 3.
- 3715. Присутній. Відзначення голоду в Меці: [Франція] // Укр. вісті. 1985. 14 лип. С. 1.
- 3716. Фаринич М. Встановим День пам'яті померлих з голоду // Новий шлях. 1985. 25 трав. С. 5.

1986

3717. Відзначення голоду в Україні: [Канада. У верес. 1983 р. за рішенням Провінц. ради КУК і Саскатун. від. КУК відзначено 50-ліття голоду в Україні] // Укр. голос. — 1986. — 2 черв. — С. 4.

1988

- 3718. Гуцало €. Створимо книгу народної пам'яті // Літ. Україна. 1988. 10, 21 листоп.
- 3719. Кульчицький С.В. "33-й: голод": Запрошуємо до створення книгимеморіалу // Сіл. вісті. 1988. 9 груд.

1990

3720. Татаренко В. Щоб не повторилося...: Про Всеукр. тиждень Пам'яті жертв голоду 1932-1933 рр. та сталін. репресій // Літ. Україна. — 1990. — 10 трав. — С. 2.

1991

- 3721. [Демонстрація у 50-річчя голодомору в Україні, Торонто (Канада), 29 трав. 1983 р.] // Нарис історії Конгресу Українців Канади в Торонті. Торонто, 1991. С. 151-152: ілюстр.
- 3722. Поминальна маніфестація голоду в Україні 1933 р. // Четвертий Світовий Конгрес Вільних Українців, 1983: Матеріали. Торонто; Нью Йорк; Лондон, 1991. С. 381-396.

3723. Лисенко М. Курган Скорботи: минув рік...: Відкритий лист Голові Верхов. Ради УРСР Л.М. Кравчуку // Сіл. вісті. — 1991. — 10 серп.

1992

- 3724. Кавун О. Створимо літопис трагедії // Рад. Житомирщина. 1992. 15 серп.
- 3725. Паламар В.Н. Згадаймо всіх поіменно...! // Вінниччина. 1992. 8 жовт.
- 3726. Прах мільйонів жертв стукає в наші серця: Звернення до Президента України Л.М. Кравчука / І. Драч, Л. Танюк, З. Дума та ін. // Літ. Україна. 1992. 30 квіт.

1993

- 3727. Логвиненко О.І. Про вшанування пам'яті жертв голодомору 1932-33 років в Україні: (Огляд. довідка). Вип. 10/6 / Держ. б-ка України, Інформ. центр з питань культури та мистец. 1993. 6 с. Бібліогр.: 18 назв.
- 3728. Матеріали з підготовки та проведення заходів у зв'язку з 60-ми роковинами голодомору в Україні: Інформ. бюл. К., 1993. 40 с.
- 3729. А.О. До 60-річчя голодомору в Україні: [Маніфестація, Торонто (Канада), 7 листоп. 1993 р.] // Вісник. 1993. Ч. 12. С. 14.
- 3730. Ванкувер не забув жертв голодомору: [Канада] // Вісник. 1993. Ч. 12. С. 14. Підпис: Присутня.
- 3731. Галів М. Пом'янули тих, що на протязі десятиліть забороняли пом'янути // Патріярхат. 1993. Ч. 7-8. С. 4-5.
- 3732. Гунчак Т. Відзначити великий голодомор обов'язок кожного українця // Наше життя. 1993. Ч. 5. С. 7.
- 3733. Дорожинський П., Скоцень О. До 60-ї річниці голодомору на Україні: Пам'ять // Розбудова держави. 1993. № 10. С. 31-32.
- 3734. Мірошник Г. Збудуймо пам'яті невигасний собор: Голодомор 1932-1933 років найтрагічніша сторінка історії України // Дошк. виховання. 1993. № 10. С. 4-5.

- 3735. Семенюк П. Жалобна маніфестація: Йорктон, Саск. 1 // Вісник. 1993. Ч. 12. С. 13.
- 3736. Чайкіна Л.М. У пам'ять про скорботний 33-й: [Урок у шк.] // Рідна шк. 1993. № 5. С. 19-21. Бібліогр.: 7 назв.
- 3737. Drach I. To the Famine-Genocide of 1933: [Address read at the Sixtieth Anniversary Commemoration of the Famine-Genocide, Kyiv, Sept. 9, 1993] // Ukr. Quarterly. 1993. Vol. 49, N 4. P. 357-361.

3738. Андрєєва А. Чорні троянди— емблема печалі: Пам'яті жертв голодомору 33-го // Воля народу.— 1993.— 24 лют.

- 3739. Біль. Спокута. Пам'ять: [Про вшанування пам'яті жертв голодомору в Харкові, Львові, Одесі та ін. населених пунктах України] // Голос України. 1993. 14 верес.
- 3740. Борець Ю. Голокости: [Про відзначення роковин голодомору в Австралії] // Вільна думка. 1993. 3 груд. С. 3.
- 3741. Боруцкий Ю. Невинно убиенным, нерожденным от ныне сущих и будущих: [Про жалобні мітинги у Львів. обл.] // Високий замок. 1993. 14 верес.
- 3742. Весь народ український запалив в цей день свічу пам'яті...: [На майдані біля Св. Софії, Київ] // Укр. голос. 1993. 18 жовт. С. 7. (Підпис: Укрінформ).
- 3743. Вечір-реквієм і правда про голодомор: [Тернопіль] // Тернопіль веч. 1993. 15 верес.
- 3744. Від оргкомітету "Голодомор-33": [На вшанування світлої пам'яті жертв голодомору Президент України Л.М. Кравчук 12 верес. 1993 р. о 15 год. оголосив Хвилину Скорботи] // Голос України. 1993. 11 верес. С. 1; Веч. Одесса. 11 сент. Рос. мовою.
- 3745. Відзначать 60-річчя голодомору: [В усіх областях України] // Вільна думка. 1993. 18 листоп. С. 9. Підпис: Укрінформ, УРП-інформ.
 - 3746. Відзначено 60-ліття голодомору // Укр. вісті. 1993. 19 верес. С. 1.
 - 3747. Дениско Т. Святий обов'язок живих // Зоря Полтавщини. 1993. 2 верес.

¹ Саскачеван, Канада.

- 3748. Дітчук В. Слухайте крик з безодні!: [10 верес. у Львів. театрі опери та балету відбувся вечір пам'яті жертв голодомору] // Поклик сумління. 1993. № 33.
 - 3749. Дні пам'яті і скорботи // Культура і життя. 1993. 31 лип.
 - 3750. До днів скорботи і пам'яті // Хрещатик. 1993. 18 берез.
- 3751. До 60-ліття голодомору: [Німеччина. 12 верес. в Альтеттінгу відбулася літургія] // Укр. голос. 1993. 11 жовт. С. 1.
- 3752. Жулинський М. Пам'яті жертв всенародної трагедії / Бесіду записав Є. Парійський // Буковина. 1993. 11 серп.
 - 3753. Запалили свічки засвітилися душі // Київ. правда. 1993. 16 верес.
- 3754. Згадаємо всіх поіменно: (Книга пам'яті України) // Молодь України. 1993. 7 трав.
- 3755. І мертвим, і живим, і ненародженим: [Жалобний молебен, Софіївський майдан, Київ] // Київ. правда. 1993. 14 верес. С. 1, 2: ілюстр.
 - 3756. Кидрук І. Мітинг-реквієм: [Рівне] // Вісті Рівненщини. 1993. 14 верес.
 - 3757. Кліковка Г. Свічко, не згасни // Запоріз. правда. 1993. 14 верес.
- 3758. Ковганич Г. День скорботи "Голод-33" у США: Америка вшановує пам'ять мучеників України // Укр. газ. 1993. 24 черв. 7 лип. С. 4.
- 3759. Козик Л., Парийский Е. Дни скорби и памяти // Веч. Одесса. 1993. 14 сент.
- 3760. Лабунський В. Віднині ви завжди з нами, люди 33-го! // Голос України. 1993. 14 верес. (І мертвим, і живим, і ненародженим…).
 - 3761. Лавренюк В. Урок памяти // Придунайс. вести. 1993. 18 марта.
 - 3762. Ладимиров В. У Дні Скорботи // Деснян. правда. 1993. 14 верес.
- 3763. Лазуренко О. Взгляд на голодомор из 1993-го: [На конф. Громадян. конгр. України, яка відбулася в Києві, було прийнято заяву до Днів скорботи] // Время. 1993. 2 окт.
- 3764. Мірошниченко М. Смертю смерть подолавши: [Про відзначення 60-річчя голодомору] // Літ. Україна. 1993. 16 верес.

- 3765. Місяць вересень, 1993 рік, Україна 60: Сумні роковини дні скорботи у пам'ять жертв голодомору // Укр. голос. 1993. 20 верес. С. 1.
- 3766. Народ пам'ятає: Почалися Дні Скорботи за жертвами голодомору-33: Прогр. заходів // Голос України. 1993. 10 верес. С. 1.
- 3767. Нащадки пам'ятають голодомор // Вісн. Укрінформу: "Україна: Хроніка подій". 1993. 14 верес.
- 3768. Пазуняк Н. Дні скорботи і пам'яті у Філадельфії: [США] // Свобода. 1993. 9 листоп.
 - 3769. Памяти жертв голодомора // Веч. Киев. 1993. 20 авг.
- 3770. Пам'яті жертв голодомору: (Оргкомітет з підготовки та проведення заходів у зв'язку з 60-ми роковинами голодомору в Україні відкрив спец. рахунки) // Уряд. кур'єр. 1993. 24 лип. С. 1.
 - 3771. Пам'ять жертв голодомору // Уряд. кур'єр. 1993. 2 трав. С. 2.
- 3772. Парійський €. Дні скорботи й пам'яті: Україна відзначатиме 60-річчя голодомору // Високий замок. 1993. 8 черв.
 - 3773. Парійський Є. Пам'яті всенародної трагедії // Робітн. газ. 1993. 27 лип.
- 3774. Повернути історії правду: (Відбулося перше засід. орг. ком. з підготовки та проведення заходів у зв'язку з 60-ми роковинами голодомору в Україні) // Уряд. кур'єр. 1993. 20 берез. С. 2.
- 3775. Полтавська Γ . Дні скорботи і пам'яті голодомору в Україні відзначатимуться 10-12 вересня цього року // Укр. слово. 1993. 11 трав.
 - 3776. Програма заходів: [Інформ.] // Голос України. 1993. 10 верес.
- 3777. Репортаж з маніфестації у Вінніпегу, Манітоба: [Канада. Відзначення 60-ліття голодомору в Україні] / Фотогр. М. Стрижака // Укр. голос. 1993. 25 жовт. С. 1.
- 3778. Розумний Я. Вересень 1993: скорботний ювілей відзначення голодомору в Україні 1932-1933 років // Укр. голос. 1993. 25 жовт. С. 2.
- 3779. Рослицький Є. У шістдесяту річницю Великого голодомору // Укр. вісті. 1993. 18 лип. С. 4.

- 3780. Рослицький Є. Українська світова Хвилина скорботи // Укр. газ. 1993. 19 серп. 1 верес. С. 4.
- 3781. С.К. 1933-й: зойк України: [Детройт, США] // Укр. вісті. 1993. 19 верес. С. 2.
- 3782. Смик М. В 60-ту річницю голодомору: Доп., виголошена 12-го верес. 1993 р. на жалібній академії в Детройті: [США] // Укр. вісті. 1993. 26 верес. С. 3; 3 жовт. С. 3; 10 жовт. С. 3.
- 3783. Стриженюк С. Дни скорби и печали // Слово. 1993. 10-17 сент. (Голодомор: трагедия столетия).
- 3784. Шуляк М. День скорботи у жнива: [Заклик до проведення 1 серп. Дня скорботи] // Культура і життя. 1993. 26 черв.
- 3785. Юхимович В. Скорботний спів на Голгофі: [Вечір пам'яті жертв голодомору в Києві] // Освіта. 1993. 4 берез.
- 3786. Яценко А. І сотвори їм вічну пам'ять // Наддніпрян. правда. 1993. 14 верес.

3787. Reagan R. Commemoration of the Great Famine in the Ukraine // Forum: A Ukr. Review. -1994. - N60. - P. 27.

•

- 3788. ЕБГР. Український голокост відзначено в Парляменті Канади: [14 берез. 1994 р. Парламент вшанував жертви голодомору] // Укр. голос. 1994. 23 трав. С. 7.
- 3789. На тему голодомору: 12 верес. оголошено Днем всенар. скорботи в Україні // Укр. голос. 1994. 5 груд. С. 2.

1995

3790. Сукнацький В. У пам'ять жертвам Великого голоду: [Торонто, Канада] // Новий шлях. — 1995. — 14 жовт.

1996

3791. Тарасенко О. Минуле нагадує і застерігає: [Про День пам'яті жертв голодомору] / Фото В. Білоуса // Нар. газ. – 1996. – Жовт. – С. 6.

3792. Пом'янули жертв голодомору в Ньюкаслі (10-10-1993): [США] // Пропам'ятна книжка: Огляд і матеріали десятиліття діяльності (1987-1997) Союзу Українок ім. Лесі Українки. — Ньюкасл, 1997. — С. 72-73: ілюстр.

•

3793. Коць М. День скорботи // Вільна думка. – 1997. – 12-19 листоп. – С. 5.

3794. Чикаго не забуває про жертви українського голокосту-голодомору 1932-33 років: [США] // Нова зоря. — 1997. — 28 верес. — Ілюстр.

1998

3795. [Вшанування в Австралії пам'яті жертв голодомору: 1983, 1993 рр.] // Українці в Австралії. — Мельбурн, 1998. — Т. 2. — С. 1073, 1083. — (С. 211, 212. — Ілюстр.).

•

3796. Козак С. 7 листопада: свято чи трагедія? // Визвол. шлях. — 1998. — Кн. 1. — С. 13-15.

- 3797. Америка пам'ятає: [Молебень, присвячений пам'яті жертв голодомору, в соборі Нью-Йорка, США] / Підгот. Ю. Валуєв // Час. 1998. 27 листоп. 4 груд.
- 3798. Америка пам'ятає про голод-33: [Відзначення 65-ї річниці голодомору. Вашингтон] // Освіта України. 1998. 9 груд. С. 5. УНІАН.
- 3799. Бондаренко О. Оживає історія: Згідно з Указом Президента України четверта субота листоп. оголошена Днем пам'яті жертв голодомору // Думська площа. 1998. 28 листоп.
- 3800. Ващук І. До скорботної пам'яті: Слово на вшанування жертв великого голодомору в Україні 1932-1933 років // Укр. слово. 1998. 24 верес. С. 12.
- 3801. Відсилали в Європу дешеву українську пшеницю, а наші люди пухли з голоду: [До встановлення в Україні Дня пам'яті голодомору 1932-1933 рр.] // Високий замок. 1998. 1 груд. (Цей сумний день у суботу).
- 3802. Вшанування жертв голодомору в Україні // Вільна думка. 1998. Ч. 50. С. 1.

- 3803. Геноцид вписано в календарі: [В Україні вперше пройшли заходи в рамках Дня пам'яті жертв голодомору] // Україна молода. 1998. 1 груд. С. 3.
- 3804. День пам'яті жертв: [Заклик до проведення у Києві 7 листоп. Дня пам'яті жертв голодомору] // Веч. Київ. 1998. 3 листоп. С. 2. Підпис: Влас. інф.
- 3805. День пам'яті жертв голодомору: [Відзначатиметься щороку четвертої суботи листопада] // Вільна думка. 1998. 7-13 груд. С. 1; Шлях перемоги. 9 груд. С. 2.
- 3806. Жалобний похід на честь Дня пам'яті: [Київ] // Уряд. кур'єр. 1998. 10 листоп. С. 2.
- 3807. Заходи у зв'язку з 65-ми роковинами голодомору в Україні у 1932-1933 роках // Уряд. кур'єр. — 1998. — 29 жовт.
- 3808. Зубков А. Дзвони пробуджують пам'ять: Минулої суботи Україна вперше офіційно відзначила День пам'яті жертв голодомору // Молодь України. 1998. 1 груд.
- 3809. Камінський В. 7 листопада День скорботи, голодомору і репресій!: [Львів] // Вільна думка. 1998. 7-13 груд. С. 7.
- 3810. Лук'яненко Л. Вшанування жертв Голодомору в Україні / Записав І. Столяров // Вільна думка. 1998. 14-20 груд. С. 1.
- 3811. Михайленко А. Американці теж пам'ятають про голодомор в Україні: [Про відзначення 65-ї річниці голодомору в Україні та виступи Президента США Б. Клінтона і посла України в США Ю. Щербака] // Вільна думка. 1998. 23 листоп. 6 груд. С. 4.
- 3812. Нагірняк З. Як день пам'яті жертв розцінюють свідомі українці 7 листопада // Шлях перемоги. 1998. 11 листоп.
- 3813. Пам'ять про голодомор: [Про Послання Президента США Клінтона до укр. народу та укр. громади] // Уряд. кур'єр. 1998. 12 листоп. С. 1.
- 3814. Президент США обратился к украинскому народу в связи с 65-й годовщиной голодомора в Украине // Веч. Одесса. 1998. 12 нояб.
- 3815. Рік скорботи: [Про заходи, присвячені вшануванню жертв голодомору] // Самост. Україна. 1998. Ч. 36-38. С. 7. Підпис: Рада Асоц. дослідників голодоморів в Україні.

- 3816. Руководители государства и города Киева почтили память жертв голодомора 1932-1933 годов на Украине // Веч. Одесса. 1998. 1 дек.
- 3817. Самійленко І. Річниця всенародної скорботи // Вільна думка. 1998. 6-19 квіт. С. 8.
- 3818. Скоробагатько С. День пам'яті, день тривоги // Сіл. вісті. 1998. 10 листоп.
- 3819. Соколик О. Трагедія 1932-1933: [Звернення до Уряду України щодо встановлення Дня скорботи] // Вільна думка. 1998. 23 листоп. 6 груд. С. 20.
- 3820. Теодорович Б. Голгофа голодної смерті: [Про вечір пам'яті жертв голодомору у Тернополі] // Свобода. 1998. 22 груд. (До 65-х роковин голодомору в Україні).
- 3821. У США відзначено 65-у річницю голодомору в Україні: [Вашингтон] // Шлях перемоги. 1998. 18 листоп.
- 3822. Шелест Ю. Пам'ять нації незнищенна: [Відзначення 65-ї річниці голодомору мюнхенською (Німеччина) православною громадою та іншими укр. організаціями] // Веч. Київ. 1998. 10 квіт. С. 4. (Пам'яті жертв голодоморів і репресій).
- 3823. Шелест Ю. Як пересторога всьому світові...: [Вшанування пам'яті жертв голодомору в США] // Веч. Київ. 1998. 10 квіт. С. 4. (50-річчя голодомору: спогад учасника).

3824. Голодомор-геноцид в Україні 1932-1933 рр. – четверта субота листопада // Бюлетень. – 1999. – Вип. 46, № 2. – С. 9.

- 3825. Вандерлос Н. Відзначення 65-ї річниці голодомору-геноциду 1932-1933 рр. // Вільна думка. — 1999. — Ч. 1-3. — С. 25.
- 3826. Вандерлос Н. Союзянки відзначили 65-ту річницю голодомору в 1932-1933 рр. // Церква і життя. — 1999. — 1-17 січ. — С. 14.
- 3827. Веселова О.М. День пам'яті голодного мору // Самост. Україна. 1999. Ч. 45-46. С. 4. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 8).
- 3828. Веселова О.М. Упокорити голодом: [До Дня пам'яті жертв голодоморів в Україні] // Голос України. 1999. 27 листоп. С. 5.

- 3829. Войчишин Ю. Хліб і вода Тризна по жертвах голодомору в парляменті Канади // Укр. вісті. 1999. 15-24 груд. —С. 8: ілюстр.
- 3830. Голодний рік, мов чорна птиця, над краєм змореним літав: Скорботній даті голодомору на Україні присвячується // Земля Підгаєцька. 1999. 31 серп. Фотогр.
 - 3831. Кощенко О. Пам'ять про жертви голоду: [Київ] // Сіл. вісті. 1999. 30 листоп.
- 3832. Навіть Канада пам'ятає...: [23 листоп. у парламенті Канади відбулося вшанування пам'яті жертв голодомору] // Крим. світлиця. 1999. 26 листоп. С. 1.
- 3833. Островська €. [Промова голови Крайової Управи Союзу Українок Австралії (Ньюкасл) під час відзначення 65-річчя голодомору] // Вільна думка. 1999. Ч. 1-3. С. 25.
- 3834. Романюк С. Відзначення голодомору-голокосту України 1932-1933 років в Едмонтоні: [Канада] // Укр. вісті. 1999. 15-24 груд. С. 10: ілюстр.
 - 3835. Уклонімося жертвам голодоморів // Уряд. кур'єр. 1999. 27 листоп.
- 3836. Montreal Community Commemorates 1933 Famine: [Канада] // Укр. вісті. 1999. 15-28 груд. С. 9: ілюстр.
- 3837. Toronto holds week-long Famine Commemoration: [Канада] // Укр. вісті. 1999. 15-28 груд. С. 11: ілюстр.

- 3838. Звернення Президента України Л.Д. Кучми з нагоди Дня пам'яті жертв голодомору та політичних репресій // Уряд. кур'єр. 2000. 25 листоп. С. 1.
- 3839. Не забуваймо жахливого "33-го"!: СКУ про цьогорічні відзначення річниці великого голоду в Україні // Церква і життя. 2000. 23-29 листоп. С. 3.
- 3840. Пам'яті жертв голодомору 1932-1933 років: [Панахида в Нью-Йорку, США] // Церква і життя. 2000. 27 листоп. 3 груд. С. 8.
- 3841. Саюк Ю. Голодомор-Голокост українського народу: [Про вшанування пам'яті жертв голодомору від 1948 р. (Мюнхен, Німеччина) до нашого часу] // Наша віра. 2000. № 3. С. 9.
- 3842. Форостенко I. Пам'яті жертв голодомору: [Панахида перед пам'ятником жертвам голодомору, 1999 р., Канберра, Австралія] // Церква і життя. 2000. 21-27 лют. С. 6.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ГОЛОДОМОР В ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

Вінницька область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1989

- 3843. Шульга І. Мовою документів // Вінниц. правда. 1989. 12 лют.
- 3844. Шульга І., Новосад В. Напередодні і в рік 1933-й: [За арх. матеріалами] // Вінниц. правда. 1989. 29 січ.

1990

3845. З відомостей Гавришівської, Сосонської, Якушинецької сільрад Вінницького р-ну про смертність і факти канібалізму на грунті голоду // Укр. іст. журн. – 1990. – № 1. – С. 109.

•

3846. Говорять найоб'єктивніші свідки: Док. держархіву обл. / Підгот. О. Ложкарьов // Вінниц. правда. – 1990. – 11 квіт.

1992

- 3847. Вимирала Липовеччина: [Добірка док. із фондів облдержарх., Липовецький р-н] / Підгот. К. Синиця // Нове життя. 1992. 17 черв.
- 3848. Про голодомор 1933 року свідчать документи: [Калинівський р-н] // Прапор перемоги. 1992. 18, 21, 30 квіт.

1993

3849. Шульга І. Діти голодомору: На арх. матеріалах Поділля // Київ. – 1993. – № 8. – С. 87-90.

- 3850. Верховлюк В. Про що не писали газети: [Арх. док., Літинський р-н] // Літин. вісн. 1993. 1 верес.
- 3851. Воронцов О., Подкур Р. "Тоді почала вмирати пісня...": (З матеріалів облдержарх.) // Подолія. 1993. 6 листоп.
- 3852. Геноцид свого народу: (Док. облдержарх.) / Матеріали підгот. Є. Ковальова, В. Верховлюк, Н. Ясинська // Поділ. зоря. 1993. 14 лип.

- 3853. Голод 1932-1933 років на Поділлі: Свідчать док. облдержарх. // Поділ. вісті. 1993. 17, 20, 24, 27 лип.; 3 серп.
- 3854. Кантарук П. Мовою документів: [Теплицький р-н] // Вісті Тепличчини. 1993. 28 квіт.
 - 3855. Петренко П., Тимчук В. ДПУ про голод // Вітчизна. 1993. 7, 10 верес.
- 3856. Порожня А. Трагедія голодомору 1932-1933 років на Тульчинщині: Арх. свідчать // Тульчин. край. — 1993. — 9, 13 жовт.
- 3857. Про заходи у зв'язку з 60-ми роковинами голодомору в Україні: Розпорядження представника Президента України у Вінниц. обл. М. Дідика від 19 трав. 1993 р. // Камертон-Ікс. 1993. 11 черв. С. 4.
- 3858. Ясинська Н. Документи державного архіву свідчать...: [Вінницький р-н] // Поділ. зоря. 1993. 11 верес.

- 3859. Винокурова Ф. Листи у вічність: (З матеріалів облдержарх.) // Камертон-Ікс. 1995. 14 груд. С. 4, 6.
- 3860. Воронцов О., Кичак А. Подільські діти 1933-го: (За арх. даними) // Камертон-Ікс. 1995. 14 груд. С. 4, 6.

1996

3861. Петренко В. Документи Державного архіву Вінницької області про колективізацію та голод на Поділлі в 1928-1934 рр. // Тези доп. 15-ї Вінниц. обл. іст.-краєзн. конф. — Вінниця, 1996. — С. 67-68.

1998

3862. Голод 1932-33, 1946-47. Вінницька область: Док. і матеріали / Авт.упоряд. Ф.А. Винокурова, Р.Ю. Подкур. – Вінниця: Антекс-У ЛТД, 1998. – 224 с. Голодомор. – С. 7-162.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1933

3863. [Свідчення очевидця про кількість померлих у Калинівському і Козятинському р-нах] // Мета. – Л., 1933. – 27 серп. – С. 1.

3864. Злочин Москви у Вінниці. – Нью-Йорк, 1951. – 85 с. Голодомор. – С. 11.

1983

3865. Менакір Я. Замордоване селянство: [с. Котюжани, Мурованокуриловецький р-н] // Сучасність. – 1983. – № 10. – С. 23-32.

1986

3866. Драган А. Пам'ятаймо про Вінницю! – Джерсі Сіті, Нью-Джерсі: Свобода, 1986. – 48 с.: ілюстр.

Голодомор. - С. 7.

1987

3867. Бен-Вульф Т. Микола, друг дорогий: [Вінниця] // Круг. – 1987. – № 515. – С. 71-76.

1988

3868. Мельник В. Чорна весна тридцять третього: [с. Тишківка, Гайсинський р-н] // Комс. плем'я. — 1988. — 29 листоп.

1989

3869. Степанишин Е. На початку тридцятих: [с. Сальниця, Хмільницький р-н] // Сіл. обрії. — 1989. — № 4. — С. 18.

- 3870. Бабенко В. Дівчина в терновому вінку: [с. Животівка, Оратівський р-н] // Ленін. шлях. 1989. 16 верес.
- 3871. Василишин І. Той страшний 1933-й: [с. Дяківка, Бершадський р-н] // Вогні комунізму. 1989. 25 лип.
- 3872. Волошенюк І. Липові млинці: [с. Дружба, Мурованокуриловецький р-н] // Вінниц. правда. 1989. 26 верес.
- 3873. Гуменюк А. Страшний рік то був: [с. Самгородок, Козятинський р-н] // Жовтневі зорі. 1989. 13 лип.
- 3874. Кобець В. Могили без хрестів: [Іллінецький, Гайсинський р-ни] // Вінниц. правда. 1989. 6 квіт.

- 3875. Маняк В. Голод: чому і як: [Погребищенський р-н.; с. Вовчинець, Козятинський р-н] // Сіл. вісті. 1989. 11 лип.
- 3876. Оліянчук Г. Трагічні жертви 1933-го: [Барський р-н] // Червоний промінь. 1989. 2, 5 берез.
- 3877. Танадайчук А. Голодне літо: [Козятинський р-н] // Жовтневі зорі. 1989. 8 лип.
- 3878. Трошкова С. Пам'ять: [Доля М.П. Осипчук, 108-річної жительки с. Слобода-Шаргородська, Шаргородський р-н] // Вінниц. правда. 1989. 7 лип.

- 3879. Білецька З. Жити Вам вічно серед нас: [Тульчинський р-н] // Зоря комунізму. 1990. 17 трав.
- 3880. Блащук В.М. "Це було сплановане лихоліття": розповідь очевидця голодомору 1933 року: [с. Маньківці, Барський р-н] / Записав М. Корчинський // Червоний промінь. 1990. 23 жовт.
- 3881. Голод: Свідки трагедії / Добірку підгот. В. Новосад // Вінниц. правда. 1990. 11 лют.
- 3882. Згадує народ: [Вінницький, Літинський, Немирівський, Калинівський р-ни] / Записали А. Зінченко, В. Вінничук, Ю. Савчук // Комс. плем'я. 1990. 22 берез.
- 3883. Костишин М. Коли не стало хліба...: [с. Рахни-Лісові, Шаргородський р-н] // Комунар. 1990. 15 верес.
- 3884. Кузь І. Незабутні роки: [с. Суворовське, Тульчинський р-н] // Вінниц. правда. 1990. 14 черв.
- 3885. Мазуренко В. Не тільки Сталін винуватий...: [с. Дашківці, Літинський р-н] // Вінниц. правда. 1990. 29 верес.
 - 3886. Новосад В. Голод: очищення правдою // Вінниц. правда. 1990. 17 лют.
- 3887. Олексієнко Л. В єдності, в добрі: [Спогади вчительки-пенсіонерки з с. Мерва Горохівського р-ну Волин. обл. про голод на Вінниччині] // Будівельник комунізму. 1990. 24 черв.
- 3888. Потупейко М. Геноцид: (Нотатки учасн. симп. "Голодомор-33") // Комс. плем'я. 1990. 22 верес.

- 3889. Херсун М.Ф. Страшне слово "голод": [с. Куниче, Крижопільський р-н] // Сіл. новини. 1990. 3 лют.
- 3890. Червінчук Г. 3 глибин пам'яті: [с. Мала Мочулка, Теплицький р-н] // Прапор Жовтня. 1990. 25 верес.
- 3891. Шульга І. Зашморг...: Чи покірно ніс свій хрест на Голгофу укр. народ? // Комс. плем'я. 1990. 8 трав.
 - 3892. Шульга І. Тернова гілка в історії Поділля // Вінниц. правда. 1990. 14 жовт.
 - 3893. Шульга I. Трагедія голодомору // Комс. плем'я. 1990. 22 берез.

3894. Слотюк П.В. Ріст незадоволення політикою хлібозаготівель і колективізацією на Вінниччині в 1926-1933 рр. // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тез. доп. і повідомл. 5-ї Всеукр. конф. – К.; Кам'янець-Подільський, 1991. – С. 322-323.

•

- 3895. Лановий I., Білик Л. "Перша заповідь", або як перевиховували народ: (Про хлібозагот. кампанію в 1933 р. на Вінниччині) // Панорама. 1991. 30 листоп.
- 3896. Площанська Л. А Людавка вижила...: [Жмеринський р-н] // Вінниччина. 1991. 25 груд.
- 3897. Ткаченко І. Проводжали дзвони: [с. Губник, Гайсинський р-н] // Трибуна праці. 1991. 21 берез.
- 3898. Шевчук Γ . Не втратили доброти: [с. Станіславчик, Γ айсинський p-н] // Нові горизонти. 1991. 23 січ.

1992

3899. Лановий І.А. Голодомор на території Хуторо-Мізяківської та Гавришівської сільрад на Вінниччині в 1933 р.: [Вінницький р-н] // Тези доп. 11-ї Вінниц. обл. іст.-краєзн. конф. – Вінниця, 1992. – С. 68.

•

3900. Балан Л. Прощай, матусю, прости...: [с. Шура-Бондурівська, Гайсинський р-н] // Подолія. — 1992. — 7 берез.

- 3901. Барановський М. Таким був тридцять третій: [м. Бершадь] // Бершад. край. 1992. 12 черв.
- 3902. Кривошея В. Не повинно повторитись: [Немирівський р-н] // Прибуз. новини. 1992. 4 лип.
- 3903. Лановий I. Голодомор 1933 р. на Поділлі // Прапор перемоги. 1992. 25, 28 берез.; 2 квіт.
- 3904. Лановий І. З історії села Іванова: колективізація, голодомор: [Калинівський р-н] // Прапор перемоги. 1992. 27, 30 черв.; 2, 4, 7 лип.
 - 3905. Новосад В. Без права забувати // Вінниччина. 1992. 30 трав.
 - 3906. Новосад В. Очищення правдою // Вінниччина. 1992. 30 лип.
- 3907. Ошовський І. Така нам випала доля...: [с. Баланівка, Бершадський р-н] // Бершад. край. 1992. 26 черв.
- 3908. Поворозняк К. Помста: [с. Поташня, Бершадський р-н] // Бершад. край. 1992. 12 черв.
- 3909. Роговий О. Голодний похід 32-го: [Липовецький р-н] // Нове життя. 1992. 24, 31 жовт.; 7 листоп.
- 3910. Роговий О. Мор: Голоси із 33-го: [Липовецький р-н] // Нове життя. 1992. 23, 26, 30 верес.; 3 жовт.; 1993. 20, 23, 27 січ.
- 3911. Синиця К. Народ має знати правду: [Немирівський р-н] // Прибуз. новини. 1992. 12, 20 черв.

3912. Шульга І.Г. Голод на Поділлі: До 60-річчя голодомору 1933 р. — Вінниця: Континент-ПРИМ, 1993. — 223 с.

Те саме. – К.: Республік. асоц. українознавців, 1993. – 236 с. – Під заголовком: Людомор на Поділлі.

3913. Пастушенко В.М. Івашківці на Шаргородщині під час голодомору в 1932-1933 рр. // Тези доп. 12-ї Вінниц. обл. іст.-краєзн. конф. – Вінниця, 1993. – С. 53-54.

3914. Музичко М. Лихоліття насувалось страшною хмарою: [с. Соколівка, Крижопільський р-н] // Золоті ворота. – 1993. – № 4. – С. 113-114.

- 3915. Бабенко В. Чекала нареченого: [с. Животівка, Оратівський р-н] // Рідний край. 1993. 18 груд.
- 3916. Барабан Л., Барабан В. Нехай хоч внуки знають всю правду: [с. Кривохижинці, Мурованокуриловецький р-н] // Вінниччина. 1993. 28 серп.
- 3917. Барладин І. Роковини великої скорботи: [Спогади жителів Барського, Іллінецького, Погребищенського, Немирівського р-нів] // Поділ. край. 1993. 13 квіт.
- 3918. Бежнар Ф. А людям наказували мовчати: [Про обл. конф., присвячену 60-річчю голодомору] // Поділ. зоря. 1993. 7 лип.
- 3919. Безносюк О. Пам'ятаю страшне лихоліття: [с. Гонорівка, Піщанський р-н] // Піщан. вісті. 1993. 29 черв.
 - 3920. Білик Л. А хліб був... // Панорама. 1993. 11 серп.
- 3921. Боярунець Ю. І мертвим, і живим: [с. Люлинці, Оратівський р-н] // Рідний край. 1993. 15 трав.
- 3922. Боярунець Ю. "Повмирало їх багато" [с. Човновиця, Оратівський р-н] // Панорама. 1993. 22 трав.
- 3923. Боярунець Ю. Свідчення очевидців: [с. Човновиця, Оратівський р-н] // Рідний край. 1993. 1 трав.
- 3924. Бредун В. Йшов запланований геноцид: [Наук.-практ. конф., присвячена 60-річчю голодомору] // Панорама. 1993. 30 черв.
 - 3925. Буга В. Молитва // Вінниц. газ. 1993. 10 верес.
- 3926. Буряк А. Страшно згадати, страшно повірити: [с. Богданівка, Тульчинський р-н] // Тульчин. край. 1993. 7 квіт.
- 3927. Ветрученко М. Страшні роки нашого дитинства: [смт Тростянець, Тростянецький р-н] // Тростянец. вісті. 1993. 10 лип.

- 3928. Войтов П. Дві точки зору: [с. Озаринці, Могилів-Подільський р-н] // Слово Придністров'я. 1993. 25 берез.
- 3929. Гайсановський Б. 3 уст живих свідків: [Хмільницький р-н] // Життєві обрії. 1993. 31 берез.
- 3930. Гальчинський Т. Шлях наш не встелений квітами: [с. Бритавка, Чечельницький р-н] // Чечельн. вісн. 1993. 2 квіт.
- 3931. Генко Т. Сумні роковини: [Погребищенський р-н] // Колос. 1993. 4 верес.
- 3932. Гнатюк В. Пам'ятаю голодомор: [с. Паріївка, Іллінецький р-н] // Труд. слава. 1993. 12 трав.
- 3933. Голодомор у районі: [Козятинський р-н] // Вісн. Козятинщини. 1993. 20, 23 жовт.
- 3934. Голуб С. "Ми все одно помремо": [с. Кидрасівка, Бершадський р-н] // Бершад. край. 1993. 10 верес.
- 3935. Гончаренко М. "Голод пам'ятаю добре": [смт Браїлів, Жмеринський р-н] / Підгот. В. Романович // Нові горизонти. 1993. 17 лип.
- 3936. Гуменюк І. Дорогою ціною: Сторінки історії: [с. Кривохижинці, Мурованокуриловецький р-н] // Наше Придністров'я. 1993. 6 квіт.
- 3937. Даниленко І.М. Уроки голодомору // Камертон-Ікс. 1993. 11 черв. С. 4, 11.
- 3938. Дацюк Н.П. "На людей тоді не дивились": [с. Закриниччя, Оратівський р-н] / Записав Ю. Боярунець // Рідний край. 1993. 22 трав.
- 3939. Дацюк П. "Хай живе наш батько Сталін!": [с. Скала, Оратівський р-н] / Записав Ю. Боярунець // Рідний край. 1993. 22 трав.
 - 3940. Делян І. Голодні дні у Тульчині // Ямпіл. вісті. 1993. 11 верес.
 - 3941. Денисюк Г. А хліб був не в усіх // Тростянец. вісті. 1993. 13 квіт.
- 3942. Деревінька П. Сказати всю правду: [с. Зозів, Липовецький р-н] // Нове життя. 1993. 20 лют.; 3 берез.

- 3943. Дерен О. Правда про 33-й: [Автор стверджує, що голоду в р-ні не було] // Ямпіл. вісті. 1993. 11 серп.
 - 3944. Дмитрук О. Цвіти акації знак нещастя // Рідний край. 1993. 15 лип.
- 3945. Дорош Н.Ф. Об'єктивних причин для голоду не було // Тростянец. вісті. 1993. 22 трав.
- 3946. Жива правда життя: [с. Хоменки, Шаргородський р-н] // Шаргородщина. 1993. 25 верес.
- 3947. Забути все це ми не маємо права: Голодомор 1932-1933 років в Ольгополі: [Чечельницький р-н] // Чечельн. вісн. 1993. 5, 12, 19 лют.
- 3948. Завжди пам'ятатимемо: [с. Даньківка, Іллінецький р-н] / Записав Н. Подолян // Труд. слава. 1993. 15 верес.
- 3949. Загрійчук А. [Про голодомор у Жмеринському р-ні] // Нові горизонти. 1993. 4 серп.
- 3950. Загурський В. Місця не знайшлося: [м. Гнівань, Тиврівський р-н] // Вінниччина. 1993. 30 берез.
- 3951. Кантарук П. Трагедія сатанинського зла: [Теплицький р-н] // Вісті Тепличчини. 1993. 6 квіт.
 - 3952. Кароєва Л. Війна проти свого народу // Вінниц. газ. 1993. 10 верес.
- 3953. Кириленко О. Під час голоду хліб не віддають за товари: [Автор вважає, що голоду в р-ні не було] // Ямпіл. вісті. 1993. 11 серп.
- 3954. Корольков В. Голодомор: [Козятинський р-н] // Козятинські 7 днів. 1993. 6 лют.
- 3955. Костран В. Дорогою на цвинтар, як додому: [м. Погребище] // Колос. 1993. 31 лип.
- 3956. Костурбей П. Голодомор у Стрільниках: [Шаргородський р-н] // Комунар. 1991. 28 берез.
- 3957. Краківська Ф. Чому ми голодували в 33-му?: [с. Рожнятівка, Томаш-пільський р-н] // Слово Придністров'я. 1993. 26 січ.

- 3958. Кривохижинці. Рік 1933-й: [Мурованокуриловецький р-н] // Наше Придністров'я. 1993. 19 лют.; 5 берез.
- 3959. Криничний О. Наслідки трагедії: (З обл. наук.-практ. конф. до 60-річчя голодомору) // Поділ. зоря. 1993. 1 верес.
- 3960. Кушнір А. Пересторога живим: [с. Плебанівка, Шаргородський р-н] // Шаргородщина. 1993. 9 лют.
 - 3961. Лихенко М. Гіркі оті спогади: [смт Літин] // Літин. вісн. 1993. 28 лип.
- 3962. Марочко В. "За сім колосків": [Самосуди в с. Кропивна, Хмільницький р-н] // Життєві обрії. 1993. 4 серп.
- 3963. Марченкова Л. Не зітреться в пам'яті моїй...: [м. Могилів-Подільський] // Слово Придністров'я. 1993. 14 верес.
- 3964. Мельник Я. Жертви голодомору: [Тульчинський р-н] // Тульчин. край. 1993. 6 жовт.
- 3965. Музичко М. Той голодний 33-й: [с. Соболівка, Крижопільський р-н] // Сіл. новини. 1993. 2 квіт.
- 3966. Навроцький І. Важко згадувати: [с. Журавне, Літинський р-н] // Літин. вісн. 1993. 16 черв.
- 3967. Назавжди в пам'яті людській: [Немирівський р-н] // Прибуз. новини. 1993. 13 берез.
- 3968. Нетудихата М. Останній шматок видерли з рук: [с. Марксове, Немирівський р-н] // Прибуз. новини. 1993. 11 верес.
- 3969. Нижник Ф.В. Померло 1110, народилось 3: [с. Устя, Бершадський р-н] // Бершад. край. 1993. 29 січ.; Земля Поділ. 26 трав.
 - 3970. Новосад В.П. Правду не приховаєш // Вінниччина. 1993. 4 верес.
- 3971. Одарченко О. Як ми жили в колгоспі: 1928-1935 рр.: [с. Леухи, Іллінецький р-н] / Записав Г. Одарченко // Подолія. 1993. 16 верес.
- 3972. Оліянчук Г. Три чорні новели 33-го: [Барський р-н] // Поділ. край. 1993. 24, 27 лип.

- 3973. Остапов В. Село над Сниводою: 1933 і 1993: [с. Хутори-Кривошиїнецькі, Хмільницький р-н] // Життєві обрії. 1993. 24 лют.
- 3974. Павлов Г. Жити хотілось, але вмирали...: [с. Антонівка, Томашпільський р-н] // Томашпіл. вісн. 1993. 13 берез.
- 3975. Паламарчук С. Забути ті роки не можна: [смт Тростянець, Тростянецький р-н] // Тростянец. вісті. 1993. 19 черв.
- 3976. Пасічник А. Страшні сторінки історії: [Чернівецький р-н] // Слово Придністров'я. 1993. 14 верес.
- 3977. Петренко I. Як тільки ми вижили?: [Тростянецький р-н] // Ладижин. газ. 1993. 6 листоп.
- 3978. Подільський Е. Стихла пісня солов'їна: [с. Черемошне, Погребищенський р-н] // Колос. 1993. 4 верес.
- 3979. Правденко І. "Спасла нас корова": [с. Козлівка, Шаргородський р-н] // Шаргородщина. 1993. 13 берез.
- 3980. Розпашнюк Л. Гіркі спогади [с. Городище, Літинський р-н] // Літин. вісн. 1993. 9 черв.
- 3981. Романович В. Тільки факти: [Статистика голодомору в Жмеринському р-ні] // Нові горизонти. 1993. 24 лип.
 - 3982. Свистун Г. Дівчинка з голодними очима // Ямпіл. вісті. 1993. 21 серп.
- 3983. Семедова П.А. А ми малі були і голі: [с. Слобода-Яришівська, Могилів-Подільський р-н] // Слово Придністров'я. 1993. 20 квіт.
- 3984. Страшевський В. Розкажуть нащадкам: [с. Ободівка, Тростянецький р-н] // Вінниччина. 1993. 30 берез.
- 3985. "Страшні були часи": [с. Чернявка, Оратівський р-н] / Записав Ю. Боярунець // Рідний край. 1993. 30 черв.
- 3986. Страшні 1932-1933 не повинні повторитися: [3 район. наук.-практ. конф., Бершадський р-н] // Бершад. край. 1993. 14 верес.
- 3987. Сухолітко А. Експерименти над народом: [Могилів-Подільський р-н] // Слово Придністров'я. 1993. 17 черв.

- 3988. Талмазан С., Окульська Н. Лихо, яке забрало життя мільйонів: [Могилів-Подільський р-н] // Слово Придністров'я. 1993. 9 верес.
- 3989. Ткачук П. Злочин супроти селянства: [Літинський р-н] // Літин. вісн. 1993. 18 верес.
- 3990. У вересні закалатають дзвони: Запитання до всіх: чи був на Ямпільщині голод у 1933 році // Ямпіл. вісті. 1993. 4 серп.
- 3991. Хай пам'ять очистить наші душі: З наук.-практ. конф.: [смт Літин] // Літин. вісн. 1993. 15 верес.
- 3992. Шеремета К. Нехай люди знають правду: [с. Кірове, Немирівський р-н] // Прибуз. новини. 1993. 23 черв.
- 3993. Шнайдрук М. "Куркулі": [с. Кам'яногірка, Оратівський р-н] / Записав Ю. Боярунець // Рідний край. 1993. 10 квіт.
- 3994. Шульга І. Діти голодного 1933: (На матеріалах Поділля) // Панорама. 1993. 14 лип.
 - 3995. Шульга І. Людомор 1933 р. на Поділлі // Вінниччина. 1993. 17 серп.
- 3996. Яворенко Є. "… А їли тоді лободу": [с. Володіївці, Могилів-Подільський р-н] // Шаргородщина. − 1993. − 20 лют.
 - 3997. Якобчук М. Кольза гіркий хліб дитинства // Подолія. 1993. 12 серп.

3998. Голод: факти: Склянка висівок: [с. Вівсяники, Козятинський р-н] // Укр. світ. – 1994. – № 3. – С. 39-40.

- 3999. Козловська Л. Таке не повториться: [Липовецький р-н] // Нове життя. 1994. 2 квіт.
- 4000. Лазаренко К. Серце стискалось од болю: [Немирівський р-н] // Прибуз. новини. 1994. 20 квіт.
- 4001. Шарандак В. Голодомор початок репресій проти України: [с. Погоріла, Теплицький р-н] // Вісті Тепличчини. 1994. 29 лип.; 6 серп.

- 4002. Король Ф. Жертви вивозили гарбою: [смт Оратів] // Рідний край. 1995. 8 квіт.
- 4003. Остапов В. Будіть синів, коли батьків виводять з хати: [с. Держанівка, Хмільницький р-н] // Життєві обрії. 1995. 9 серп.
- 4004. Шукали траву, щоб наїстися: [с. Дяківка, Бершадський р-н] // Панорама. 1995. 2 груд.

1996

4005. Воронцов О., Кичак А. Подільські діти 1933-го / Вінниц. держ. техн. ун-т. – Вінниця, 1996. – 14 с.

•

4006. Брендуляк В. Ми так довго про них мовчали...: [с. Городище, Піщанський р-н] // Поділля. — 1996. — 10 серп.

1998

4007. Дереч Д. Правда про голодомор 33-го // Комуніст. – 1998. – № 49. – С. 3.

- 4008. Бойчук П. Ім'ям совісті: [Спогад; с. Романово-Хутір, Іллінецький р-н] // Крим. світлиця. 1998. 20 листоп. (Дзвони пам'яті).
- 4009. Карпець Д. Що і як було насправді: Спогади про колективізацію і голодомор-1933 // Веч. Київ. 1998. 26 листоп. (Пам'яті жертв голодоморів та репресій).
- 4010. Наконечний О. Про геноцид українців знаю з власного життя: [с. Оляниця, Тростянецький р-н] // Веч. Київ. 1998. 14 трав. С. 5. (Пам'яті жертв голодоморів та репресій).

1999

4011. Гальчак С. "Білі плями" скорботи: (Причини голодомору 1932-1933 та 1946-1947 рр. на Поділлі). – Вінниця: Логос, 1999. – 51 с.

2000

4012. Янчук Б.В. Білий цвіт... Білий сніг... Білий світ: [Спогади; с. Прушинка, Козятинський р-н] // Літ. Україна. – 2000. – 10 лют.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1988

- 4013. Гуцало €. Створимо книгу народної пам'яті: [с. Старий Животів, Оратівський р-н, та с. Тишківка, Гайсинський р-н] // Літ. Україна. 1988. 10, 21 листоп.
- 4014. Матійко О. Нехай будуть і такі списки: [с. Збаржівка, Погребищенський р-н] // Сіл. вісті. 1988. 13 листоп.

1989

4015. "Вшануйте цих людей...": [села Пиків, Жовтневе (Попівка), Антонопіль, Калинівський р-н] // Комс. плем'я. – 1989. – 4 листоп.

1992

4016. Власюк Г. Пам'ятник жертвам голодомору: [с. Черепашинці, Калинівський р-н] // Прапор перемоги. – 1992. – 21 трав.

- 4017. Бардин М., Ягельська Т. Могила у вишняку і біла лобода на городі: [Про вшанування пам'яті жертв голодомору обл. т-вом "Просвіта"] // Вінниччина. 1993. 10 серп.
- 4018. Бевзюк Є. Село не забуло нікого: [Відкриття пам'ятного знака в с. Довгалівка, Погребищенський р-н] // Колос. 1993. 20 жовт.
- 4019. Бродовська Т. День скорботи і пам'яті: [Мітинг в смт Іллінці, Іллінецький р-н] // Труд. слава. 1993. 15 верес.
- 4020. Вовкодав В. Вжахаймося... і вшануймо: [Жмеринський р-н] // Нові горизонти. 1993. 21 лип.
- 4021. Гарбулінський І. Відкрито пам'ятник: [с. Олександрівка, Жмеринський р-н] // Нові горизонти. 1993. 15 верес.
- 4022. Голота О. Данина пам'яті: [с. Ометинці, Немирівський р-н] // Прибуз. новини. 1993. 28 лип.
- 4023. Гордійчук П. Вінок нашого смутку: Вшанування пам'яті жертв голодомору у Вінниці // Камертон-Ікс. 1993. 17 верес. С. 7.
- 4024. Грінберг Н. Оленівці пам'ятають: [Про відкриття меморіалу, с. Оленівка, Вінницький р-н] // Поділ. зоря. 1993. 26 трав.

- 4025. Демиденко Т. Вони не вмерли бо це мученики. А мученики безсмертні: (Фоторепортаж із с. Ковалівка Немирівського р-ну з нагоди проведення панахиди в пам'ять жертв сталін. репресій та голодомору) // Прибуз. новини. 1993. 24 квіт.
- 4026. Демиденко Т. Жертвам голодомору: [Про встановлення пам'ятних знаків жертвам голодомору в селах Лука та Никифорівці, Немирівський р-н] // Прибуз. новини. 1993. 10 трав.
- 4027. Денисюк Г. Біля Кургану пам'яті: [Вшанування жертв голодомору в Четвертинівській СШ, Тростянец. p-н] // Тростянец. вісті. 1993. 23 жовт.
- 4028. Дні Скорботи і Пам'яті: (Про відзначення 60-річчя голодомору в Іллінецькому р-ні) // Труд. слава. 1993. 23 черв.
- 4029. Дубовий М. Жертвам голодомору: [Відкриття пам'ятника в с. Воронівці, Хмільницький р-н] // Життєві обрії. – 1993. – 23 жовт.
- 4030. Жертвам голодомору: [Відкриття пам'ятника в с. Петриківці, Хмільницький р-н] // Життєві обрії. 1993. 3 лип.
- 4031. Зеленова Л. Всеукраїнський плач: [Вшанування пам'яті жертв голоду у центр. район. б-ці, Могилів-Подільський р-н] // Слово Придністров'я. 1993. 14 верес.
- 4032. Кантарук П. Пам'ять буде світлою і вічною: [Дні скорботи в Теплицькому р-ні] // Вісті Тепличчини. 1993. 10 верес.
- 4033. Кіпорук Г. Пом'янули жертв голодомору [с. Котюжинці, Калинівський р-н] // Прапор перемоги. 1993. 9 черв.
- 4034. Котик Т. На святу Трійцю: [Про відкриття пам'ятного знака жертвам сталін. репресій та голодомору 1933 р. в с. Кірове, Немирівський р-н] // Прибуз. новини. 1993. 19 черв.
- 4035. Лихацька Γ . 25 квітня День пам'яті: [смт Піщанка, Піщанський р-н] // Піщан. вісті. 1993. 9 квіт.
- 4036. Мачушенко О. I небо плакало з людьми: (Панахида у м. Немирові) // Прибуз. новини. 1993. 15 верес.
- 4037. Мельниченко Г. 60 років скорботній даті: [Про вечір пам'яті в Яворівській СШ, Піщанський р-н] // Піщан. вісті. 1993. 30 квіт.
- 4038. Миколайчук З. Допомагає бібліотека: [День скорботи в СШ № 3 м. Хмільника] // Життєві обрії. 1993. 6 берез.

- 4039. Мирончак Н. Історії торкнутися рукою: [Про відкриття пам'ятника жертвам голодомору 1933 р. в с. Комсомольське, Козятинський р-н] // Земля Поділ. 1993. 22 трав. С. 8.
- 4040. Музичко М. Кому яка шана: [Встановлення та освячення хреста в пам'ять жертв голоду в с. Соколівка, Крижопільський р-н] // Нар. газ. 1993. Верес. (№ 36). С. 3.
- 4041. Немія Г. Реквієм жертвам голодомору: [Відкриття пам'ятника в смт Копайгород, Барський р-н] // Поділ. край. 1993. 16 листоп.
- 4042. Паламарчук В. Назавжди в пам'яті людській: [День скорботи в с. Тарасівка, Жмеринський р-н] // Нові горизонти. 1993. 25 верес.
- 4043. Палаш В. Зводимо вежу пам'яті: [с. Сліди, Могилів-Подільський р-н] // Слово Придністров'я. 1993. 31 лип.
- 4044. Пам'яті жертв голодомору 1932-1933 років: [м. Тульчин] // Тульчин. край. 1993. 15 верес.
- 4045. Пам'яті жертв голоду: [Про проведення у Вінниці заходів з нагоди Днів скорботи] // Вінниц. газ. 1993. 23 черв.
 - 4046. Пам'яті жертв трагедії // Вісті Тепличчини. 1993. 21 верес.
- 4047. Підвальний Ю. Святе місце: [Про відкриття пам'ятника жертвам голодомору в с. Бубнівка, Гайсинський р-н] // Трибуна праці. 1993. 29 трав.
- 4048. Пом'януто тихою молитвою: [Громад. панахида у м. Літині] // Літин. вісн. 1993. 15 верес.
 - 4049. Пустіва В. День скорботи і пам'яті // Вінниц. газ. 1993. 14 верес.
- 4050. Роговий О. Крик пам'яті: [Про траурний мітинг у смт Липовець] // Нове життя. 1993. 22 трав.
- 4051. Склад (обл.) організаційного комітету з підготовки та проведення заходів у зв'язку з 60-ми роковинами голодомору в Україні // Камертон-Ікс. 1993. 11 черв. С. 4.
- 4052. Смішний К. Стукає пам'ять у серце: [Про необхідність встановлення пам'ятників у місцях поховання жертв голодомору, Барський р-н] // Поділ. край. 1993. 6 лют.

- 4053. Стащенко В. Пам'ять стукає в серце: (Про відзначення 60-річчя голодомору 1932-1933 рр.) // Поділ. край. 1993. 9 січ.
- 4054. Тарасюк А. Пам'ятаймо!: [Відкриття пам'ят. знака в с. Микулинці, Літинський р-н] // Літин. вісн. 1993. 25 верес.
- 4055. Ткачук П. Дні скорботи і пам'яті: (До 60-річчя голодомору) // Літин. вісн. 1993. 21 квіт.
- 4056. Франківський В. Пам'ять живе, не вмирає: [Про встановлення пам'ят. знака жертвам голодомору 1933 р. в с. Круподеринці, Погребищенський р-н] // Колос. 1993. 7 квіт.
- 4057. Шевчук Ф. Пам'ять вічна і незгасна: [Відкриття пам'ятника в м. Бершаді] // Бершад. край. 1993. 14 верес.
- 4058. Шемчук €. Жертвам голодомору: [Відкриття пам'ятника в с. Борщагівка, Погребищенський р-н] // Колос. 1993. 1 верес.
- 4059. Янковий М. Наближаємось до скорботної дати: [Про підготов. до відзначення 60-річчя голодомору в Оратівському р-ні] // Рідний край. 1993. 18 лип.

- 4060. Дрецюк С. Застерігає пам'ятник скорботи: [с. Червоне, Барський р-н] // Поділ. край. 1994. 16 квіт.
- 4061. Михайлик А. Щоб серця були гарячими: (У с. Петриківці, Хмільницький р-н, пройшов хресний хід до пам'ятника жертвам голодомору) // Життєві обрії. 1994. 24 груд.

Дніпропетровська область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1991

4062. Из протоколов заседаний посевной комиссии Днепропетровского горисполкома от 11/2 1933 // Спадщина. – 1991. – № 1. – С. 10.

1992

4063. С грифом "секретно": [Царичанський і Нікопольський р-ни] // Спадщина. – 1992. – № 2.

- 4064. Мазур Т. 30-ті роки: Злидні, страждання, голод: Свідчать док. з держ. арх. // Дніпр. зоря. 1992. 10 верес.
- 4065. Нечипоренко М. Україна на "чорній" дошці: [Матеріали з Дніпропетр. облдержарх.] // Голос України. 1992. 20 жовт. С. 12, 13; Думка. 7 листоп.

4066. Народна трагедія: Док. і матеріали про голод 1932-1933 рр. на Дніпропетровщині: Навч. посіб. / Редкол.: В.В. Іваненко, О.А. Удод та ін. – Д.: Вид-во ДДУ, 1993. – 84 с.

Рец.: Никилев О. Страницы народной трагедии // Днепр. панорама. – 1994. – 1 дек.

- 4067. Безпіпко В. Корені і причини: [Докум. матеріали] // Півден. зоря. 1993. 26, 29 черв.; 3, 6, 10 лип.
- 4068. Власенко Т., Реут Л. Чорне обличчя голоду: [Докум. матеріали про голод у Синельниківському р-ні] // Синельників. вісті. 1993. 20, 25 трав.
- 4069. Голодомор на Днепропетровщине: Свидетельствуют док. // Днепр. панорама. 1993. 20 апр.
- 4070. Голодомор-33: [Док. Дніпропетр. облдержарх.] // Днепр. панорама. 1993. 29 мая; 19 авг.; 14 сент.
- 4071. Данильченко Г., Немец Р. Документы обвиняют: [Про смертність від голоду в с. Межирічі, Павлоградський р-н] // Семь дней. 1993. 17 сент.
- 4072. Данильченко Г. Кровоточащая рана истории: Рассекреченные арх. док. о голоде 30-х годов на Днепропетровщине // Позиция. 1993. 10 апр.
 - 4073. За вказівками згори: [Док.] // Нікопол. правда. 1993. 17, 19, 22 черв.
- 4074. Кальченко Ю. Голодомор в Приднепровье: (По материалам облгосарх.) // Днепр веч. 1993. 25, 30 июня; 2 июля.
- 4075. Копія листа колгоспників с. Перещепино, Новомосковського району секретарю Дніпропетровського обкому КП(б)У М.М. Хатаєвичу про голод, канібалізм у селі і самовправство посадових осіб // Новомоск. правда. 1993. 1 верес.
- 4076. Маневич И. Голодомор 30-х: трагедия народа: Парт. арх. открывает свои секреты // Днепр веч. 1993. 19 окт.

- 4077. Правда о народной трагедии: [Постанова ЦК Компартії України "Про голод 1932-1933 років на Україні" та публ. арх. матеріалів] // Днепр. правда. 1993. 7 февр.
- 4078. 1932-33 рр. Голодомор: [Добірка документів] / Підгот. В. Северин // Жовтовод. вісті. 1993. 2 берез.
- 4079. Холопов А. Организаторы голодомора: [Док. обларх.] // Наше місто. 1993. 3 верес.
- 4080. Чорний літопис: [Докум. матеріал, Верхньодніпровський р-н] // Придніпр. комунар. 1993. 12 трав.

4081. Гусейнов Г. "У справі про масові виступи…": [Криворізький р-н] // Кур'єр Кривбасу. — 1994. — № 8. — С. 14-15.

1995

4082. Пісная Н. ...На грунті голоду: [За арх. матеріалами про голодомор на Криворіжжі] // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 35. – С. 14-19.

1996

4083. Жнива скорботи: [Докум. матеріали] // Січеслав. край. – 1996. – № 4.

1999

4084. Довідка: [Зокрема, про кількість померлих від голоду у м. Марганці: За даними держ. арх. Дніпропетр. обл. та арх. КДБ/НКВД] // Самост. Україна. – 1999. – Ч. 17-18. – С. 4. – (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 3).

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1983

4085. Макогон П. Свідок: Спогади про голод 33-го року: [с. Троїцьке, Петропавлівський р-н]. – Торонто: Анабазіс Магазін, 1983. – 90 с.: портр.

Рец.: Вшанували П.М. Макогона // Укр. вісті. - 1983. - 11 груд. - С. 5.

•

4086. Загаєвич В. "Щасливе дитинство": [Спогади] // Визвол. шлях. – 1983. – Кн. 11. – С. 1353-1358: – (В 50-ліття жертв голоду).

4087. Макогон П. Свідок: Спогади про голод 33-го року // Молода Україна. – 1984. – Ч. 333. – С. 7-8.

4088. Семенко Ю. Доля одного роду // Вільна думка. – 1984. – 29 січ. – 5 лют. – С. 4; Укр. голос. – 2 січ. – С. 5.

1985

4089. Стовба О. Голод, Криворіжжя, єжовщина: Спогад // Молода Україна. – 1985. – Ч. 349. – С. 10-15.

1989

4090. Чабан М. 1933-й, або Декілька коментарів до сталінських висловлювань // Прапор юності. – 1989. – 10 січ.

- 4091. Абросимова С., Мицик Ю. Лист з 1933 року: [Лист священика В. Котляревського до Д. Яворницького] // Прапор юності. 1990. 5 черв.
 - 4092. Бай Л. Голодомор в Широкому // Прапор Леніна. 1990. 4 жовт.
- 4093. Голод: [Спогади очевидців] / Записала Л. Єсипенко // Червоний гірник. 1990. 4 серп.
- 4094. Корявцев О. Голодомор в Гаврилівці: [Покровський р-н] // Рад. слово. 1990. 20 груд.
- 4095. Кошовий П. "Спасибі і прощай...": Нестихаючий біль 33-го // Придніпр. комунар. 1990. 17 лип.
- 4096. Кріпак П. Тоді в тридцять третьому: [с. Мишурин Ріг, Верхньодніпровський р-н] // Зоря. 1990. 14 серп.
- 4097. Кріпак П. Тридцять третій: Спогад пережитого: [с. Мишурин Ріг, Верхньодніпровський р-н] // Придніпр. комунар. 1990. 22 лют.
- 4098. Левенець В. Голод: Спогади: [с. Василівка, Солонянський р-н] // Вперед. 1990. 17 берез.
- 4099. Петрич П. Не маємо права забувати: [с. Новопавлівка] // Червона зірка. 1990. 4 лип.

- 4100. Постольник В. Той страшний рік: [Царичанський р-н] // Придніпр. правда. 1990. 9 черв.
- 4101. Ручій Л. Біль і горе мільйонів: [Межівський р-н] // Червона зірка. 1990. 24 листоп.
- 4102. Симак Г. Надо тряхнуть дворы: Из прошлого села Спасского: [Новомосковський р-н] // Днепр. правда. 1990. 26 июля.
- 4103. Сідченко В. Ні! Був голодомор!: [м. Жовті Води] // Робітн. трибуна. 1990. 13 жовт.
- 4104. Талаш П. Знаю ту "чорну дошку": [Покровський р-н] // Рад. слово. 1990. 20 груд.
- 4105. Чегорка Т. "Крихту хлібця, матусю…": Нестихаючий біль 33-го…: [Верхньодніпровський р-н] // Придніпр. комунар. 1990. 19 верес.
- 4106. Шеремет Т. Біль землі моєї, або Було село таке Романівка: Голод-33: [Софіївський р-н] // Сіл. життя. 1990. 30 серп.
- 4107. Шинкаренко С. Історічні сторінки минувщини: Хто автор голодомору на Україні // Прапор Леніна. 1990. 22 груд.
 - 4108. Шуть М. Голод: [Докум. свідчення] // Новомоск. правда. 1990. 7 берез.
 - 4109. Юрченко Л. Знати, аби таке не повторилось // Зоря. 1990. 27 лют.

- 4110. Гаркуша Л.А. Голод 1932-1933 років на Дніпропетровщині // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тези доп. та повідомл. 5-ї Всеукр. конф. К.; Кам'янець-Подільський, 1991. С. 319-320.
- 4111. Гаркуша Л.А., Романець Н.Р. Здійснення колективізації на Дніпропетровщині // Дослідження з історії Придніпров'я: Соц. відносини та суспіл. думка: 36. наук. праць. – Д., 1991. – С. 113-119.

4112. Голодомор 1932-33 рр.: Біль нашої пам'яті // Прапор Леніна – 1991. – 24 серп.

4113. Кравчук В. Цю страшну правду маємо знати: Погляд крізь роки // Васильків, вісн. — 1991. — 10 жовт.

- 4114. Лебедєв В. Чорна дошка: [с. Вербки, Павлоградський р-н] // Світло Жовтня. 1991. 9 січ.
- 4115. Снісар П. Гіркі спогади: Історії ганебні сторінки // Прапор Леніна. 1991. 22 жовт.

4116. Вербицький М. Найбільший злочин Кремля: [Розд. з одноймен. зб. свідчень, вид. у Лондоні 1952 р.] // Борисфен. – 1992. – № 3. – С. 6-9.

•

- 4117. Бахмат М. Жахливі факти: [Царичанський р-н] // Приоріл. правда. 1992. 18 квіт.
- 4118. Глебова М. Страшне жниво 33-го: [Межівський р-н] // Червона зірка. 1992. 10 груд.
- 4119. 1933: голод? Голодомор! // Злагода. 1992. 10, 17 берез.; Удар. фронт. 5 берез.
- 4120. Це потрібно живим: [Свідчення очевидців] // Червона зірка. 1992. 14 трав.

1993

4121. Копотієнко І.Й. Злочин заради "життєвого простору". – Д.: Пороги, 1993. – 15 с.

•

4122. Романець Н.Р. Використання репресій під час здійснення хлібозаготівель 1932-1933 рр.: (За матеріалами Дніпропетровської обл.) // 6-а Всеукр. наук. конф. з іст. краєзнавства. – Луцьк, 1993. – С. 302-302.

- 4123. Бесараб Я. Було сутужно, але не вмирали: [с. Пустопорожнє (нині с. Жовте), Софіївський р-н] / Виклав І. Касьян // Сіл. життя. 1993. 21 верес.
- 4124. Гарбуз П. Голодомор на Присамарье: [Новомосковський р-н] // Днепр. панорама. 1993. 1 июля.
- 4125. Глухій Г. Не маємо права забувати: [с. Кринички] // Нові рубежі. 1993. 28 листоп.

- 4126. Голодомор-33: [Добірка матеріалів] // Нові рубежі. 1993. 31 серп.
- 4127. Долотій М. Як ми вижили: Спогад про голодомор-33: [с. Михайло-Заводське, Апостолівський р-н] // Вісн. Апостолівщини. 1993. 26 січ.
 - 4128. Жеребило М. О лихе лиховском // Днепр. панорама. 1993. 13 мая.
- 4129. Жирок Г. Страшні часи голодомору: [Софіївський р-н] // Козац. вежа. 1993. 20 квіт.
- 4130. Жирок Г. Нет названия: [с. Миколаївка, Софіївський р-н] // Днепр. панорама. 1993. 15 апр.
- 4131. Жуковський М. Драматичні 30-ті: [Нікопольський р-н] // Півден. зоря. 1993. 21, 25 верес.
- 4132. Згадаємо пережите: [Верхньодніпровський р-н] // Придніпр. комунар. 1993. 11 верес.
- 4133. Ігнатенко Л. Жито від слова "життя": [Верхньодніпровський р-н] // Придніпр. комунар. 1993. 11 верес.
- 4134. Ісаров М. Жили у злагоді і мирі: [с. Краснодорф, Нікопольський р-н] // Півден. зоря. 1993. 28 серп.
- 4135. Кан Д. Рятівний окраєць хліба: [Свідчення очевидця] // Червоний гірник. 1993. 9 верес.
- 4136. Касьян І. Свавілля комітетчиків, або Як у Ганно-Миколаївці відшукали "куркулів": Голодомор-33: [Софіївський р-н] // Сіл. життя. – 1993. – 29 лип.
- 4137. Кисельов В. Як готувався голодомор // Новомоск. правда. 1993. 1 верес.
- 4138. Кияниця М. "Ви ще дочекаєтесь довільного хліба...": Спогади очевидців про голодомор 1932-1933 рр.: [Новомосковський р-н] // Новомоск. правда. 1993. 14 лип.
- 4139. Коваленко Г. "Покладіть біля вишні мене...": [села Смоленка, Благодатне, Криничанський р-н] / Записала Л. Гуляєва // Нові рубежі. 1993. 17 верес.
- 4140. Коваль Н. Трагедія століття: [Криворізький р-н] // Червоний гірник. 1993. 18 верес.

- 4141. Корнієнко Д. Роздуми про голодомори: [1933 і 1947 рр. на Дніпропетровщині] // Новомоск. правда. 1993. 24 лип.
- 4142. Лавріненко З. Як найстрашніший сон: [смт Петриківка] // Петриків. вісті. 1993. 30 верес.
- 4143. Лещенко М. Україна вижила Україна житиме: [70% смертей від голоду в Дніпропетр. обл.] // Сіл. життя. 1993. 18 верес.
- 4144. Лизогуб В. "Я був пухлий і ледве ходив...": [с. Карабинівка, Павлоградський р-н] // Укр. вісті. 1993. 7 листоп. С. 5: фотогр.
- 4145. Лозова В. 1933: трагедія голоду: [Синельниківський, Межівський, Павлоградський р-ни] // Півден. зоря. 1993. 29 трав.
- 4146. Малишко Г. Говорят дети большевистских голодоморов: [Оповіді свід-ків] // Днепр. панорама. 1993. 14 сент.
- 4147. Михлик П. Пригадуючи голодомор 33-го: [смт Кіровське, Дніпропетровський р-н] // Дніпр. зоря. 1995. 21 лют.
- 4148. Мясоєд Г. "А дівчинка була жива": [с. Андріївка, Новомосковський р-н] // Новомоск. правда. 1993. 7 серп.
- 4149. Палій С. Далекі привиди голодної смерті: Рік 1933-й: [Криворізький р-н] // Металлург. 1993. 18 сент.
- 4150. Пасічний П. Спогади: [хутір Кіндратівка, Павлоградський р-н] // Козац. вежа. 1993. 17 верес.
- 4151. Писная Н. Скорбная дата: Голодомор 1932-33 гг.: [Криворізький р-н] // Металлург. 1993. 21 авг.; 4, 11 сент.
- 4152. Повод С.И. Весь урожай сдали до зернышка...: [с. Девладово, Софіївський р-н] // Металлург. 1993. 21 авг.
- 4153. Пономаренко Ф. Я свідок голодомору: [с. Вербки, Павлоградський р-н] // Новий день. 1993. 1 трав.
- 4154. Разуваєва Н. Життя прожить не поле перейти: [м. Нікополь] // Півден. зоря. 1993. 31 серп.
- 4155. Рисіч Й. Національна трагедія не повинна повторитись // Кадри селу. 1993. № 14.

- 4156. Різниченко В. Ворожнеча: Із розповіді бабусі Параски Кирилівни: [Новомосковський р-н] // Новомоск. правда. 1993. 9 жовт.
- 4157. 1932-33 рр.: Голодомор: Сторінки нашої історії: [Межівський р-н] // Червона зірка. 1993. 24 черв.
- 4158. Філонов К. І заболить серце: [с. П'ятихатки, Павлоградський р-н] // Злагода. 1993. 9 черв.
- 4159. Худяев И. Урок не впрок: [м. Павлоград] // Днепр. панорама. 1993. 13 июля.
- 4160. "Я дітей не змогла народити…": 1933: Трагедія голоду: [м. Інгулець] // Інгулец. вісн. 1993. 22 лип.
- 4161. Яворський Й. Таке не забуває народ: [Криворізький р-н] // Червоний гірник. 1993. 2 верес.

- 4162. Голодомор у селі Межовому: Із експедиції студентів Криворізького пед. ін-ту: [смт Межова, Межівський р-н] // Кур'єр Кривбасу. 1994. № 8. С. 15-16.
 - 4163. Костюк М. Незабутнє // Борисфен. 1994. № 7. С. 14-16.
- 4164. Нікілєв О. Як це було на Дніпропетровщині: Результати наук. розвідок місцевих істориків про голод 1932-1933 рр. в краї // Кур'єр Кривбасу. 1994. № 18. С. 20-22.

4165. Голод 1932-1933 років на Січеславщині // Укр. слово. – 1994. – 3 лют. – С. 13.

1995

4166. Мицик Ю. Спогади очевидця // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 36. – С. 29-30.

4167. Анцишкін І. Історія з пожовклих сторінок газети: [Про жнива 1933 р. на Нікопольщині] // Півден. зоря. – 1995. – 8 серп.

- 4168. Вони вижили дивом: Свідчення очевидців про голодомор 1932-33 рр. // Січеслав. край. 1996. № 12.
- 4169. Головко Н. Пам'ять не прощає...: [Покровський р-н] // Рад. слово. 1996. 6 лют.
- 4170. Золотарева И. Ели все: от травы и падшего скота до... человечины // Новый взгляд. 1996. 6 июня.
- 4171. Кухта С. Вбивця "білокам'яна" Москва: [Широківський р-н] // Січеслав. край. 1996. № 11.

1997

- 4172. Вічна пам'ять 1933: [Спогади, с. Семенівка, Криничанський р-н] / Записала І. Задорожня // Борисфен. 1997. № 2. С. 13.
- 4173. Вічна пам'ять 1933: [Спогади, с. Хуторо-Губиниха, Новомосковський р-н] / Записав О.І. Турченко // Борисфен. 1997. № 1. С. 19.

4174. Кравченко В. Пам'ять потрібна живим: [Голод у м. Кам'янському, нині м. Дніпродзержинськ] // Дзержинець. – 1997. – 6 черв.

4175. Яцунок В.І. Сатанинський задум: [смт Широке, Широківський р-н] // Січеслав. край. – 1997. – № 8.

- 4176. Головко С. [Спогади, с. Адамівка, Криничанський р-н] // Кур'єр Кривбасу. 1998. № 95-96. С. 173-175.
- 4177. Ченцов В., Романюк Н. Покарання за хліб: [Репресії проти селянства Дніпропетровщини у 1928-1933 рр.] // Борисфен. 1998. № 2. С. 15-16.
- 4178. Ільченко Г. Це сталось 65 років тому // Под острым углом. 1998. 30 апр.
- 4179. Ільченко Г. Чорніше чорної землі: [смт Широке, Широківський р-н] // Січеслав. край. 1998. № 9. С. 2.

- 4180. Кудінов В. Там, у "Чорній книзі", і мій брат Іван...: [Презентація книги у Дніпропетровську] // Днепр. правда. 1998. 17 нояб.
- 4181. Марочко В. "За сім колосків": (До 65-річчя голодомору в Україні) // Степ. зоря. 1998. 3 листоп.
- 4182. Семенко Ю. Доля одного роду: [с. Михайлівка, Криворізький р-н] // Нар. газ. 1998. № 49. С. 6.
- 4183. Тарабара М. Дещо про голодомор: [с. Вишневецьке, Синельниківський р-н] // Чорномор. новини. 1998. 24 груд.

- 4184. Зданевич Л. Це потрібно живим: [Звернення ініціативного комітету по створенню меморіалу жертвам голодомору на станції П'ятихатки, де знаходиться масове поховання загиблих] // За вільну Україну. 1999. 20 серп. С. 7.
- 4185. Соловйов С. Широківський голодомор: [с. Широке, Криворізький р-н] // Червоний гірник. 1999. 6 лип.

2000

4186. Нікілєв О. Голод 1932-1933 рр. на Дніпропетровщині // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслід-ків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. – К.; Нью-Йорк, 2000. – С. 265-271.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1998

4187. Пам'ятний знак загиблим від штучних голодоморів у селищі Дніпровському Верхньодніпровського району: Фотогр. / М. Симоненко // Січеслав. край. – 1998. – № 9. – С. 2.

Донецька область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1990

4188. Із довідки Донецького обласного відділу ДПУ Донецького обкому КП(б)У 9 березня 1933 з приводу голоду 1932-33 років на Україні // Під прапором ленінізму. — 1990. — № 8. — С. 74.

•

4189. Голод 1932-1933 годов. Украина-Донбасс: Свидетельствуют док. // Путь к коммунизму. - 1990. - 8, 13 дек.

1991

4190. Документи 1931-1933 років про голод на Донбасі / Вступ. слово "Із протоколів страхіть" Т. Безпечного // Україна. — 1991. — № 14. — С. 26-28.

•

4191. Безпечний Т., Букрєєва Т. Чорні сторінки історії: [Про колективізацію в Донбасі: За док. держарх. Донец. обл.] // Сіл. Донеччина. — 1991. — 24, 26 лип.

1993

4192. Вербиченко В. После голодомора...: Досье потребархивариуса // Донец. кооператор. – 1993. – 31 авг. – 6 сент.; 22-29 сент.

1998

4193. Заика В. "Неурожай был тогда, внучек...": По материалам арх. док. о 1933-м в Донбассе // Донбасс. – 1998. – 5 февр.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1950

4194. Документи про совєтське народовбивство: Свідчення Сергія Фурси з Маріупольщини // Нар. воля. – 1950. – 9 берез.

1985

4195. Заїка В. З таємниць голодомору: (Де НКВД ховало тисячі трупів) // Новий обрій. – 1985. – Ч. 7. – С. 238-240.

1989

4196. Троян Н. Голод // Донбас. - 1989. - № 3. - С. 80-85.

•

4197. Беспечный Т. Голод 1932-1933 годов на Донбассе: Страницы истории // Соц. Донбасс. – 1989. – 6, 9, 13 дек.

4198. Заїка В. Голод: Правда про 1933 рік на Донеччині // Рад. Донеччина. – 1989. – 6 жовт.

- 4199. Бесараб І. Голодомор: [Мар'їнський р-н] // Під прапором Леніна. 1990. 25, 28, 30 серп.
- 4200. Кудоковцев С. Голод вызван искусственно: [с. Урзуф, Першотравневий р-н] // Сел. новь. 1990. 7 апр.
- 4201. Правда о народной трагедии: Наши читатели рассказывают о голоде 1932-1933 гг. // Приазов. рабочий. 1990. 28 марта.
- 4202. Шадько П. Голод 33-го: [м. Мар'їнка] // Під прапором Леніна. 1990. 11, 13 верес.

1991

4203. Коваленко С.І. Голод 1932-1933 рр. в Донбасі // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тези доп. та повідомл. 5-ї Всеукр. конф. – К.; Кам'янець-Подільський, 1991. – С. 320-322.

Те саме рос. мовою // Летопись Донбасса: Краевед. сб. – Донецк, 1992. – Вып. 1. – С. 54-55.

4204. Харківський А.М. Реалізація закону "про п'ять колосків" на Донеччині // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тези доп. та повідомл. 5-ї Всеукр. конф. – К.; Кам'янець-Подільський, 1991. – С. 281-282.

- 4205. Андриевский В. Геноцид против крестьян: К 60-летию голода на Украине 1932-1933 гг. // Альтернатива. 1991. 2 авг.
- 4206. Беспечный Т., Букреева Т. Сталинские чистки в Донбассе: [1932-1933] // Жизнь. 1991. 9 авг.
- 4207. Беспечный Т., Букреева Т. Те три колоска... // Веч. Донецк. 1991. 12-14 февр.
- 4208. Душка В. От старины глубокой до наших дней // Путь Октября. 1991. 15, 29 июня; 16 июля.
- 4209. Заика В. Голодомор: 1933 год в Донбассе // Первая линия. 1991. 19 июня.
 - 4210. Лях Л. "Грехи, сокрытые в анналах..." // Жизнь. 1991. 22 марта.
 - 4211. Седельников В. Жатва скорби // Донец. новости. 1991. 29 апр.; 5 мая.

4212. Кульчицкий С.В., Шаталина Е.П. Коллективизация сельского хозяйства и голод в 1932-1933 гг. // Новые страницы в истории Донбасса. – Донецк, 1992. – Вып. 2. – С. 23-50.

1993

- 4213. Стельмах С.П. Всіх скидали в одну яму // Спадщина. 1993. [№ 14].
- 4214. Шаталин А.В. Новые данные о голоде 1932-1933 гг. // Былое. 1993. № 4-5. С. 32-34.

- 4215. Арсентьев И. Голодомор. Как это было: [Волноваський р-н] // Донбас. 1993. 11 мая.
 - 4216. Беспечный Т. Красный передел // Жизнь. 1993. 19, 26 янв.; 2, 9 февр.
- 4217. Богатирь А. Страшнее правды ничего нет: Голодомор-33 // Ясиноват. газ. 1993. 13 мая.
 - 4218. Бодак А. Ятрять душу спогади // Вісті. 1993. 2 верес.
 - 4219. Гозун Е. Глазами очевидца // Родное Приазовье. 1993. 26 авг.
- 4220. Денисенко А. Хлеб был главным в нашей жизни // Ясиноват. газ. 1993. 1 сент.
- 4221. Дмитренко В. Вспомнилось горькое детство: Голодомор-33 // Наше слово. 1993. 28 серп.
 - 4222. Замковий В. Страшний час // Донеччина. 1993. 12 січ.
- 4223. Захарова Г. Геноцид государственного масштаба: Голодомор 1933 // Азовсталец. 1993. 7 сент.
- 4224. Кайзерман О., Максимова Т. Голодомор в Донбасі // Донеччина. 1993. 20 серп.; Шлях Ілліча. 24 верес.
- 4225. Кайзерман О. Страшнее правды ничего нет: Голодомор-33 // Жизнь. 1993. 7 мая.
- 4226. Касьянов Г. Голодомор 1933-го: История: путь к истине // Снежнян. жизнь. 1993. 24 марта.

- 4227. Клименко К. Голодомор пугал и железнодорожников // Железнодорожник Донбасса. 1993. 30 окт.
- 4228. Мадіходжаєва А. І скрип жалобної гарби: [Спогади Є.П. Ткаченко; м. Селидове] // Наша зоря. 1993. 19 черв.
- 4229. Марина Г. Боль, стучащая в сердце: [Амвросіївський р-н] // Лучинформ. 1993. 23 окт.
 - 4230. Марочко В. "За сім колосків... " // Новий шлях. 1993. 31 лип.
 - 4231. Марочко В. Трагедія 33-го // Рад. патріот. 1993. 19 трав.
- 4232. Меморіал: [Добірка газ. матеріалів про голодомор 1933 р. в Україні, зокрема, на Донбасі] // Схід. часопис. 1993. 16-30 квіт.
- 4233. Никольский В. 60 лет тому назад в Донбассе люди ели людей // Альтернатива. 1993. 13-19 сент.; За техн. прогресс. 10 сент.; Путь Октября. 11 сент.
- 4234. Норовилова В. Ті, тридцяті! 33-й рік жаху: Спогади // Мар'їн. нива. 1993. 10, 14, 17, 21 лип.
 - 4235. Павлюковский Е. Лихолетие // Новая жизнь. 1993. 22 сент.
- 4236. Парсенюк Б., Усов А. Коллективизация: царство лежа на боку // Город. 1993. 1 июля.
- 4237. Помолимся за невинно убієнних: Голодомор-33 // Схід. часопис. 1993. 21 верес.
- 4238. Рік скорботи: [Добірка газ. матеріалів про голод 1933 р. на Донеччині] // Схід. часопис. 1993. 16-30 квіт.
- 4239. Сенчило В. Голодомор на півдні України: [м. Горлівка] // Тернист. шлях. 1993. 23 січ.
- 4240. Трагедия народа: Вспоминают очевидцы // Веч. Донецк. 1993. 14 сент.
- 4241. Шелудько Є. Мор: Как это было в Донбассе?: К 60-летию голодомора в Украине // Взгляд. 1993. 15-31 авг.

4242. Голод 1933 года в Харцизске: Воспоминания очевидца // Город. газ. – 1994. – 18 мая.

1995

4243. Троян М. Голодомор 1932-33 років у Донбасі // Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: причини і наслідки: Матеріали Міжнар. наук. конф. – К., 1995. – С. 132-140.

1998

- 4244. Захарова Г. "Колхозник Бабенко Лука у умершего брата отрезал голову... Оставшееся употребил в пищу": Памяти жертв голодомора: [м. Маріуполь] // Приазов. рабочий. 1998. 1 дек.
- 4245. Шептуха В. Не білилися хати у Новомихайлівці: 65 років тому по всій Україні був страшний голод: [с. Новомихайлівка, Мар'їнський р-н] // Донеччина. 1998. 23 квіт.

1999

- 4246. Борисенко В. Голод именем партии // Жизнь. 1999. 5 нояб.
- 4247. Коваленко Е. Голодомор в Донбассе // Донец. новости. 1999. 4 нояб.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1993

4248. Гладков Н. Один из колосков – донецкий: [Про Меморіал скорботи] // Веч. Донецк. – 1993. – 23 июня.

Житомирська область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1993

4249. Голодомор на Житомирщині, 1930-1934 роки: Док. і спогади: Зб. / Упоряд.: Р.Ю. Кондратюк, Д.Я. Самолюк; Редкол.: В.М. Присяжнюк (голова) та ін.; Житомир. облдержарх., Житомир. наук.-краєзн. т-во дослідників Волині. – Житомир: Вид-во об-ня газ. "Житомир. вісн.", 1993. – 83 с. – Бібліогр.: с. 80-82 (37 назв).

- 4250. Геноцид проти свого народу: [Свідчення арх. док. про голодомор в Дзержинському р-ні] // Романів. вісн. 1993. 20, 27 серп.
- 4251. Горбик М. Під грифом "цілком таємно": [Коростенський р-н] // Рад. Полісся. 1993. 4 верес. (Голодомор-33).
- 4252. Мовою документів: [Коростишівський р-н] / Матеріали представив В. Лінивий // Коростишів. газ. 1993. 11 верес.
- 4253. Тарасюк П. Голод: Із документів Житомир. обл. архіву // Молодіж. газ. 1993. 20 серп.
- 4254. Хроніка голодомору-33 / Підгот. до друку Р. Кондратюк, Д. Самолюк // Житомир. вісн. 1993. 9 лип. (Прем'єра рубрики); 16, 30 лип.; 6, 13, 20, 27 серп.; 3, 17 верес. (Док. свідчать).

4255. Бердичів у 33-му: [Копія доповідної записки першого секр. Бердичівського міськкому КП(б)У від 25 січ. 1933 р., № 31 з приводу голоду] // Земля Бердичів. – 1997. – 29 січ. – (Із нашого минулого).

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1982

4256. Степаненко М. Моє село Зороків: [Черняхівський р-н] // Гомін України. – 1982. – 27 жовт.; 2, 9, 24 листоп.; 1 груд. – С. 3.

1984

4257. Глущаниця П. Моє свідчення: [с. Новоселиця, Попільнянський р-н] // Укр. вісті. — 1984. — 12, 19 лют.

1986

4258. Глушаниця П. Третя світова війна Павла Глушаниці: [с. Новоселиця, Попільнянський р-н]. – Торонто: Анабазис, 1986. – 177 с.: ілюстр. – (Літопис льодового походу). – Текст укр. [с. 1-76] і англ. [с. 85-177] мовами.

1989

4259. Бородулін С. Згадуючи дитинство... // Молодий ленінець. – 1989. – 26 серп.

- 4260. Денисенко Г. Голодний мор 1933 // Рад. Житомирщина. 1989. 17, 19 трав. ("Білі плями історії").
- 4261. Мандзюк Ф. "Я пережив голод": Розповідає житель м. Ківерці Волинської обл. М.З. Сироїд: [с. Лучин, Попільнянський р-н] // Леніновим шляхом. 1989. 8 жовт.
- 4262. Собчик П. Біль пам'яті: [м. Бердичів та Бердичівський р-н] // Рад. шлях. 1989. 11 лют.

- 4263. Гордієнко В. Кривавий відблиск тридцять третього: [с. Пилипонка, Коростишівський р-н] // Рад. Житомирщина. 1990. 1 верес.
- 4264. "Одну воду пили": Розповідає житель Ківерців Волинської обл., пенсіонер М.З. Сироїд: [с. Лучин, Попільнянський р-н] // Молодь України. 1990. 25 квіт.
 - 4265. Правда про голод // Житомир. 1990. № 59-60; № 63-64.

1991

4266. Волинець М. Спогад про пекельну весну // Голос громадянина. – 1991. – № 4. – С. 2-8.

•

- 4267. Сівченко О., Сівченко К. Чорні спогади: [с. Грушки, Володарсько-Волинський р-н] // Рад. Житомирщина. 1991. 1 жовт. (Сторінки історії).
- 4268. Шкіль Л. Гіркі спогади: [с. Борушківці, Любарський р-н] // Комс. зірка. 1991. 16 трав. (Біль пам'яті).

- 4269. Гнатюк О.П. Голодне кладовище: [с. Ярославка, Ружинський р-н] // Вільне слово. 1992. 25 лип. (До 60-річчя комуністичного голодомору на Україні).
- 4270. Денисенко Г. Голодний мор: 1933-й рік роковини геноциду укр. народу // Вільне слово. 1992. 13 черв.
- 4271. Коловоротна Т. "... I ходять до тих пір, поки падають і вмирають" // Вільне слово. 1992. 24 жовт.
- 4272. Сівченко О., Сівченко К. Чорні спогади: [с. Грушки, Володарсько-Волинський р-н] // Рад. Житомирщина. 1992. 13 серп. (До 60-річчя голодомору 1932-1933).

4273. Столярчук Г. Комуна: До 60-річчя комуністичного голодомору на Україні // Вільне слово. — 1992. — 25 лип. — (Політика і суспільство).

1993

4274. Глущаниця П. 1932-33 рік. Війна без вистрілу: [с. Новоселиця, Попільнянський р-н]. – К.: УКСП "Кобза", 1993. – 77 с.

- 4275. Закусило М. Ідіть, люди, коржа кусать: [с. Малі Мошки, Овруцький р-н] // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 120-128: фотогр.
- 4276. Кодинка-Степова О. "Червона мітла": [с. Кодня, Житомирський р-н] // Віче. 1993. № 18. (Голодомор 1933 на Україні).
- 4277. Радченко А. Голодомор на Україні: Записи очевидця: [Ружинський р-н] / Передм. та публ. І. Гнатюка // Київ. 1993. № 1. С. 120-126.
 - 4278. Слухати несила, мовчати не можна // Віче. 1993. № 6. (Голодомор-33).
- 4279. Столярчук Г. Новітні варвари: [с. Соболівка, Коростишівський р-н] // Клич. 1993. № 4. С. 6. (До 60-річчя комуністичного голодомору в Україні).
- 4280. Якби хоч шматок хліба: [с. Дениші, Житомирський р-н] / Записала М. Ковтун зі слів М. Кротюк-Бондарчук // Віче. 1993. № 11. (Голодомор на Україні).

- 4281. Бачинський П. Трагедія народу // Рад. Житомирщина. 1993. 9, 11 верес. (До 60-х роковин голодомору).
- 4282. Бедь М. Кикишівка (Бердичівський р-н) в 33-му // Земля Бердичів. 1993. 17 лип.
- 4283. Бедь М. Наслідки насильства: [с. Терехове, Бердичівський р-н] // Рад. Житомирщина. 1993. 6 трав. (До 60-річчя голодомору).
- 4284. Бондарчук Л. У кожного свій біль // Житомир. вісн. 1993. 1 жовт. (Людина, яка працює поруч).
- 4285. Бондарчук М. Трагедія Озадівки: [Бердичівський р-н] // Земля Бердичів. 1993. 13 січ. (До 60-річчя голодомору).
- 4286. Гейдор А. Про це забути не можна: [с. Єрчики, Попільнянський р-н] // Перемога. 1993. 10 серп. (Болі нашої пам'яті).

- 4287. Голодомор-33: Як нас нищили: Спогади О.Н. Кирилюк-Холявенко, жительки Брусилова // Відродження. 1993. 22 верес.
- 4288. Данилюк Х.А. А дорогами все йшли, йшли і йшли: [с. Буряки, Бердичівський р-н] / Записав В. Бачинський // Вільне слово. 1993. 6 берез. (До голодомору на Україні).
- 4289. Данюк В. У моєму серці: [с. Бараші, Ємільчинський р-н] // Нар. трибуна. 1993. 21 груд. (Лист до редакції).
- 4290. Демченко М.П. Не засуха то була, а винищення народу: [с. Вільня, Коростишівський р-н] / Записав І. Чередниченко // Коростишів. газ. 1993. 11 серп. (До 60-річчя голодомору-геноциду).
- 4291. Загоруйко О. Далекі спомини сумні: [хутір Млинище, Овруцький р-н] // Зоря. 31 серп. (До 60-річчя голодомору на Україні).
- 4292. "І ворогові того не зичу": Все звідав-бачив за свої більш як 90 років Антон Шайдецький, але страшнішого лиха не пригадає: [с. Шахворостівка, Коростишівський р-н] / Записав І. Чередниченко // Коростишів. газ. 1993. 17 лип. (До 60-річчя голодомору-геноциду).
- 4293. Іщенко М. Була свідком: [смт Черняхів] // Нове життя. 1993. 9 черв. (Пам'ять смутку нашого).
- 4294. Каплушенко М. То був не сон. Страшна реальність: [с. Віленька, Коростишівський р-н] // Коростишів. газ. 1993. 12 трав. (До 60-річчя голодоморугеноциду).
- 4295. Ковтун М. "Це горе йде...": Спогади про голодомор на Житомирщині // Вільне життя. 1993. 10 верес.
- 4296. Ковтун М. "Червона мітла" вимела всіх Онищуків...: [с. Дениші, Житомирський р-н] // Вільне слово. 1993. 1 трав. (Голодомор-33).
- 4297. Кумечко Н. Трагічні сторінки історії: [смт Корнин, Попільнянський р-н] // Перемога. 1993. 16 лип. (Болі нашої пам'яті).
- 4298. Кучерук А. Вселенське лихо. Весна 1933 року: [Чуднівський р-н] // Життя Чуднівщини. 1993. 15 трав.
- 4299. Кучерук А. Пишу і плачу: [смт Чуднів] // Життя Чуднівщини. 1993. 9 жовт. (Голодомор-33).

- 4300. Лихо, яке не забули: [с. Лумля, Малинський р-н] / Записала А. Черненко // Малинські новини. 1993. 18 серп. (До 60-річчя голодомору).
- 4301. Лутай М. Голод і діти: [Тяжке становище дітей навесні та влітку 1933 р. на Житомирщині] // Рад. Житомирщина. 1993. 3 черв. (Голодомор 33-го).
- 4302. Миколаєнко В. Отоді було горе...: [с. Ганнопіль, Черняхівський р-н] // Нове життя. 1993. 23 жовт. (Пам'ять смутку нашого).
- 4303. Московченко М. І не лише дощове літо: [с. Бабичівка, Червоноармійський р-н] // Вісті. 1993. 13 лип. (Голодомор-33).
 - 4304. Не забути!: [смт Червоноармійськ] // Житомир. вісн. 1993. 17 верес.
- 4305. Нікітіна-Станіславська Т. Доля: Болючий спомин: [с. Тригір'я, Житомирський р-н] // Рад. Житомирщина. 1993. 13 трав.
- 4306. Нікітченко Ф.Д. По кістках замучених до "Червоного раю" / Розповідь записала А. Близнюк // Вільне слово. 1993. 11 верес.
- 4307. Петронговський Р.Р. Ми пам'ятаємо все...: [Розповідь заст. голови облдержадмін. про жертви голодомору 1933 р. в містах і селах обл.] // Житомир. 1993. 17 верес.
- 4308. Поліщук М. 1933-й рік: трагічна доля сім'ї Петра Кошмака [с. Ставище, Брусилівський р-н] // Відродження. 1993. 26 черв.
- 4309. Радченко А. "Сумом віють наші часи…": [Фрагм. щоденника; села Бистрик, Вербівка, Верхівня, Ружинський р-н] // Уряд. кур'єр. 1993. 14, 16 верес. С. 8; Самост. Україна. 1999. Ч. 25-26. С. 5. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 5).
- 4310. Рогозюк М. Чорні роки трагедії: [м. Радомишль] // Зоря Полісся. 1993. 6 жовт. (До 60-річчя голодомору на Україні).
- 4311. Самолюк Д. Хоч пройшли десятиліття: [Любарський р-н] // Новий день. 1993. 20 серп.
- 4312. Сидорчук Л. Де причини людського горя?: [Любарський р-н] // Новий день. 1993. 12 жовт. (Край рідний).
- 4313. Станіславченко А. А таки, лихові назло, вижили: [с. Студениця, Коростишівський р-н] // Вільне слово. 1993. 14 серп. (Голодомор 33-го).

- 4314. Терсицький А. Немає навіть могил // Рад. Житомирщина. 1993. 23 берез. (До 60-річчя голодомору).
- 4315. 1933-1993. Біль і смуток народу ми пронесемо через віки / Підгот. Т. Коловоротна // Вільне слово. 1993. 30 січ. (Із архівів).
- 4316. Тлустий З. Пам'ятаю ті дні...: [с. Бобричі, Лугинський р-н] // Малинські новини. 1993. 15 верес. (60-річчя голодомору на Україні).
- 4317. Шаповалова В. "Тільки живіть…": Сумні спогади про кілька травневих днів 1933-го: [с. Осиковий Копець, Коростишівський р-н] // Коростишів. газ. 1993. 19, 26 черв. (До 60-річчя голодомору-геноциду).
- 4318. Якимчук М. Запах хліба: [с. Заболоть, Радомишльський р-н] // Звягельінформ. 1993. 3 верес. (До 60-річчя голодомору).
- 4319. Якубовська Я. Голод: Спогад очевидця з Житомирщини // Вільне життя. 1993. 10 верес. (Меморіал).

4320. Мисько В. Смерті крук чигав щодня: [с. Грушки, Володарсько-Волинський р-н] // Прапор. — 1994. — 13 квіт. — (Голодомор-33).

1995

4321. Василевський В. У той жахливий 33-й: Вижили всупереч усьому: [с. Забілоччя, Радомишльський р-н] // Зоря Полісся. — 1995. — 23 груд. — (Більше світла).

1997

4322. Ярова Γ . 30-і в пам'яті живуть: [Спогади; с. Болотниця, Народицький р-н] // Життя і слово. — 1997. — 20 черв. — (Мій край, моя історія жива).

1998

4323. Баратинський П.І. [Спогади, с. Попільня, Попільнянський р-н] / Записала М. Баратинська; Перед. сл. Ю. Мицика // Кур'єр Кривбасу. – 1998. – № 102. – С. 172-173.

- 4324. Андрійчук Ю. Страшнішого не буває: [с. Городківка, Андрушівський р-н] // Новини Андрушівщини. 1998. 4 черв. (Історія).
- 4325. Годорожа О. Трагедію 33-го не забути ніколи: [Спогади; Радомишльський р-н] // Зоря Полісся. 1998. 22 квіт.; 6 трав.

- 4326. Потяга Ю. Щось у них не від людей: [Спогади; с. Корчмище, Андрушівський р-н] // За вільну Україну. 1998. 8 груд. С. 5.
- 4327. Яскажук В. Трагічні сторінки історії: [Спогади; с. Раківщина, Овруцький р-н] // Зоря. 1998. 11 груд. (До 65-річчя голодомору на Україні).

4328. Радченко А.Я. Свідчення ровесника віку: Вибр. місця з щоденників 1923-1960 рр.: [Ружинський р-н] / Передм. І. Гнатюка. – Кривий Ріг: ПП "Видавничий дім", 1999.

•

4329. Бовсунівський А. Трагедія села Бовсуни: [Лугинський р-н] // Панорама. – 1999. – 20 трав. – (Це наша історія).

2000

4330. Мороз В. Кому заважає могила жертвам голодомору 1933-го року в селі Новоселищі на Житомирщині?: [Громадянин Канади П. Глушаниця бажав за власний кошт спорудити пам'ятний знак жертвам голодомору в рідному селі. Виконком сільради йому відмовив] // За вільну Україну. — 2000. — 21 квіт. — С. 6-7.

Запорізька область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

- 4331. Медведський В. Архівні документи свідчать // Таврія. 1993. 9 верес.
- 4332. Необъявленная война: [Урив. з кн. спогадів очевидців, арх. док. і роздумів сучасників про голод 1932-1933 рр.] // Мелитопол. ведомости. 1993. 5 июня.
 - 4333. Осипенко Е. Документи свідчать // Запоріз. правда. 1993. 11 верес.
- 4334. Осипенко Е. Документи свідчать: (До 60-річчя голодомору в селах Якимівщини) // Слово трудівника. 1993. 18 верес.
- 4335. Перепадя В. Люди втрачали людську подобу: Голодомор-33: (3 арх. док.) // Запороз. Січ. 1993. 29 лип.
- 4336. Ромахина Л.С. Мелитополь, 1933 год: глазами очевидцев, языком документов // Мелитопол. ведомости. 1993. 14 авг.
 - 4337. Свідчать документи: [Куйбишевський р-н] // Рідний край. 1993. 8 верес.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1953

4338. Писарева Ю. "Політична помилка": Спогад про голод 1932-33 року: [м. Молочанськ] // Наше життя. – 1953. – Ч. 2. – С. 32; Ч. 3. – С. 32; Ч. 4. – С. 32; Ч. 5. – С. 32.

1988

4339. Михайлюта О. "Ніхто не зглянувся – ні біг, ні сільрада..." // Україна. – 1988. – № 41. – С. 16-17.

Те саме // Прорив. - К., 1989. - С. 45-51.

•

4340. Михайлюта О. Це було схоже на смерч... Деякі сторінки з хроніки трагіч. 1933-го року // Комсомолець Запоріжжя. – 1988. – 23 лип.

1989

4341. Хелемендрик-Кокот А. Колгоспне дитинство й німецька неволя: Спогади: [с. Копані-Лиман, Гуляйпільський р-н]. – Торонто, 1989. – 360 с.: ілюстр. Голодомор. – С. 52.

.

- 4342. Веснін О. Той жахливий 1933-й...: [м. Мелітополь] // Серп і молот. 1989. 27 груд.
- 4343. Мартовод М. Той жорстокий 33-й рік: [с. Білогір'я, Оріхівський р-н] // Рад. село. 1989. 22 черв.
- 4344. Науменко И. Как судили райком: Еще одна страница трагических 30-х: [Оріхів. райком партії у повному складі був засуджений за спробу зберегти частину врожаю для жителів p-ну] // Неделя. 1989. 24-30 июля. С. 10.
- 4345. Науменко І. Як готувався голод: Оріхів. райком партії намагався відвернути біду 33-го і жорстоко поплатився за це // Сіл. вісті. 1989. 7 берез.

- 4346. Всього ми взнали в страшні 30-ті: [Оріхівський р-н] // Труд. слава. 1990. 28 черв.
 - 4347. Голодомор на Україні: [м. Оріхів] // Труд. слава. 1990. 20, 22 груд.

- 4348. Касьянов Г. Голодомор 1933-го // Примор. степь. 1990. 15 дек.
- 4349. Кузьменко В. Крик із тридцять третього: [Бердянський р-н] // Півд. зоря. 1990. 24 листоп.
- 4350. Михайлюта О. Несанкціоновані хрести, або Чому міськвиконком Гуляйполя побоявся нашого кореспондента: [Гуляйпіл. міськвиконком забороняє встановлювати хрести та увічнювати пам'ять тих, хто помер у роки голодомору] // Молодь України. 1990. 9 груд.
 - 4351. Сухар I. Голодомор: [Оріхівський р-н] // Труд. слава. 1990. 17 берез.
- 4352. Сухар І. Пам'ять болить: [с. Преображенка, Оріхівський р-н] // Труд. слава. 1990. 11 жовт.
- 4353. Тимофеев В. О черных и красных досках: (Из истории хлебозаготовок 1932-1933 годов на Мелитопольщине) // Приазов. новь. 1990. 8 мая.
- 4354. Устименко В. Трагедія або штучний голод 1933-го: [м. Токмак] // Комуніст. шляхом. 1990. 24 листоп.
- 4355. Штепа О. Голодомор: [Гуляйпільський р-н] // Зоря комунізму. 1990. 8, 11 верес.

4356. Морозюк В. Голод: 3 подорожньо-докум. нотаток // Запороз. Січ. – 1991. – 24, 25 верес.

- 4357. Вольвач І. Я пам'ятаю ті роки: [с. Новоуспенівка, Токмацький р-н] // Таврія. 1992. 14 квіт.
- 4358. Кардаш М. В ті тридцяті голодні роки: [с. Скелювате, Токмацький р-н] // Таврія. 1992. 26 лют.
- 4359. Констянтинов М. Трагічна пам'ять про голодомор: [м. Токмак] // Таврія. 1992. 13 лют.
- 4360. Тимофєєв В. Дзвони совісті: [с. Костянтинівка, Мелітопольський р-н] // Новий день. 1992. 6 черв.
- 4361. Тимофєєв В. Неоголошена війна: (Урив. з кн. працівників Мелітопол. краєзн. музею до 60-річчя голодомору на Україні) // Новий день. 1992. 2, 14, 21, 28 лип.; 13 серп.; 24 верес.; 20 жовт.; 10 листоп.

4362. Чуприна Л. Голодний тридцять третій: [Токмацький р-н] // Таврія. – 1992. – 29 лют.

1993

4363. Тимофєєв В.М. Наукове дослідження теми голоду 1932-1933 років на території краю у Мелітопольському краєзнавчому музеї // 6-а Всеукр. наук. конф. з іст. краєзнавства. – Луцьк, 1993. – С. 326.

- 4364. Азрельян П. Народная скорбь: [Про мітинг-реквієм у Запоріжжі] // Индустр. Запорожье. 1993. 14 сент.
- 4365. Дубенко І. Про голодомор в Україні: (В Запоріжжі відбулася науковопракт. конф., організована т-вом "Просвіта" за участю держ. ун-ту) // Запороз. Січ. 1993. 14 верес.
- 4366. Жилінський В. Так, забути цього не можна: [Гуляйпільський р-н] // Запоріз. правда. 1993. 30 лип.; Пологів. вісті. 22 верес.
- 4367. Забіяка Г. Голод-33. Хто винен?: (Полем. нотатки) // Запоріз. правда. 1993. 12 черв.
- 4368. Запоріжжя: (Відбулося перше в обл. громад. слухання про злочини КПРС-КПУ) // Рада. 1993. 15 квіт.
 - 4369. ... І застигає кров у жилах // Труд. слава. 1993. 11 верес.
- 4370. Ігнатуша О., Тедєєв О. Наша контрреволюція: "Волинка" як укр. нар. інструмент політ. боротьби: (Про розкуркулення селян в обл.) // Запороз. Січ. 1993. 15 квіт.
 - 4371. Ігнатуша О. "Треба вдарити по ворогу! "// Запороз. Січ. 1993. 14 верес.
- 4372. Как добили крестьянство: (Подборка писем-воспоминаний запорожцев) // Запороз. Січ. 1993. 7 лип.
 - 4373. Карамелев М. А я остался живым // Приазов. новь. 1993. 14 сент.
- 4374. Карпенко К. Сумні спогади: [села Олександрівка, Степанівка, Приазовський р-н] // Вільна думка. 1993. 28 верес. С. 7.
- 4375. Мешков В. Голодомор в нашем районе: [Василівський р-н] // Рабочее слово. 1993. 28 авг.

- 4376. Миклашевский В. "Землю укрыли мы трупом холодным...": [Запоріжжя] // Наш город. 1993. 31 авг.; 1, 2 сент.
 - 4377. Ніконоров В. Хто винен? // Запоріз. правда. 1993. 13 серп.
 - 4378. Новоплянська Р. Не зловживати бідою // Новий день. 1993. 10-30 лип.
 - 4379. Орел В. Ореховское дело: Голодомор-33 // Запороз. Січ. 1993. 10 серп.
 - 4380. Пантов Ф. Тени убитых предков // Приазов. новь. 1993. 14 авг.
 - 4381. Пащенко С., Тишаков Н. Бумажные надгробия // ПИК. 1993. 3 авг.
- 4382. Перепадя В. Вони писали листа до С. Косіора і Г. Петровського // Запороз. Січ. 1993. 20 лип.
- 4383. Перепадя В. Вони писали листи товаришу Сталіну // Запороз. Січ. 1993. 7 лип.
 - 4384. Перепадя В. Смерть без війни // Запороз. Січ. 1993. 24 черв.
- 4385. Попель М. Не погасити б свічку пам'яті: Подорож у морок 33-го // Запоріз. правда. 1993. 9-11 верес.
- 4386. Руднев А. Голодомор: Правда об ужасном преступлении // Запороз. Січ. 1993. 27 серп.
- 4387. Стеблівський М. Звинувачую!: [Лист мешканця м. Запоріжжя про злочинну діяльність КПРС] // Літ. Україна. 1993. 20 трав.
 - 4388. Струсь І. В зеленім чаду // Запоріз. правда. 1993. 18 трав.
- 4389. Сухар І. Було колись в Преображенці: [Оріхівський р-н] // Запоріз. правда. 1993. 21 серп.
 - 4390. Тимофеєв В. Неоголошена війна // Новий день. 1993. 29 лип.
- 4391. Тимофєєв В. Скільки ж їх померло?: [Мелітопольський р-н] // Новий день. − 1993. − 9 верес.
- 4392. Штепа О. Голод, створений людоморами: [Гуляйпільський р-н] // Шлях перемоги. 1993. № 33. С. 6.
 - 4393. Штепа О. Гуляйпілля у лещатах голоду // Шлях перемоги. 1993. 17 лип.

- 4394. Штепа О. Смерть у гуляйпільських селах // Запороз. Січ. 1993. 8 верес.
- 4395. Якубчук Г. Спомин // Запоріз. правда. 1993. 1 лип.

4396. "Оріхівська справа": Правда і вигадки // Історія України: Маловідомі імена, події, факти: [36. ст.]. – К., 1996. – С. 383-401.

1999

4397. [Голод 1933 р. у с. Тарасівка, Пологівський р-н] // Спокута: Альм. / Запоріз. обл. ред. колегія з підготов. та вип. серії книг "Реабілітовані історією". – Запоріжжя, 1999. – № 1. – С. 110.

•

4398. Піддубний Ан. Аркуш загального зошита: [с. Малинівка, Гуляйпільський р-н] // День. – 1999. – 13 листоп. – С. 6. – (Сімейний альбом України).

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1991

4399. Тимофєєв В. "Це потрібно не мертвим — це потрібно живим!": [День пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр. в с. Костянтинівка, Мелітопольський р-н] // Серп і молот. — 1991. — 8 черв.

1992

- 4400. Заява осередку Руху с. Костянтинівки з приводу 60-річчя голодомору на Україні: [Мелітопольський р-н] // Новий день. 1992. 28 трав.
- 4401. Проскуров А. Урок пам'яті: [Відкритий урок про голодомор 1932-1933 рр. у Костянтинів. СШ № 2, Мелітопольський р-н] // Сіл. вісті. 1992. 22 січ.

- 4402. Голодомор с грифом "Совершенно секретно": [В обл. краєзн. музеї відкрилася пересувна вист.] // Индустр. Запорожье. 1993. 11 сент.
- 4403. До 60-річчя страшної дати: Звернення [крайової орг. Руху] до всіх мешканців запорізького краю// Запороз. Січ. 1993. 7 верес.
- 4404. К печальному юбилею голодомора: [Готуються на Запоріжжі] // Индустр. Запорожье. 1993. 30 апр.

- 4405. Кліковка Г. Свічко, не згасни: (В обл. краєзн. музеї відкрилася вист. "Голод 1933 року на Запоріжжі") // Запоріз. правда. 1993. 14 верес.
- 4406. Лузан П. Страшний рік: (Не забудьмо пом'янути 1933 р.) // Запоріз. правда. 1993. 6 трав.
- 4407. Огнєв А. До трагічної дати: [Підготов. та проведення в обл. заходів, пов'язаних з 60-ми роковинами голодомору в Україні] // Запоріз. правда. 1993. 13 трав.
- 4408. Огнев А. К дням памяти и скорби: [Починає роботу обл. оргком. з підготовки й проведення в обл. 60-х роковин голодомору в Україні] // Индустр. Запорожье. 1993. 20 мая.
- 4409. Огнев А. Память: [Про підготов. до днів Скорботи й Пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр. на Україні і в обл.] // МИГ. 1993. 24 апр. С. 2.
- 4410. Пересувна виставка документів: [Обл. краєзн. музей] // Запороз. Січ. 1993. 14 верес.
- 4411. Тимофєєв В. Пам'яті жертв голодомору: [В с. Костянтинівка т-во "Меморіал" проводить День пам'яті жертв голодомору] // Запоріз. правда. 1993. 10 черв.

4412. Зубченко О. Запоріжжя: на захист державности України: [Вшанування пам'яті жертв голодомору] // Час. – 1998. – 13-20 листоп. – С. 5.

Київська область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

- 4413. Голодомор 1932-1933 років на Київщині: Свідчать док.: [З фондів ЦДАГО України колишнього арх. КП України] / Авт. вступ. ст. та публ. Р. Пиріг // Сучасність. 1993. № 7. С. 114-125.
- 4414. Пиріг Р. Наслідки тоталітаризму початку 1930-х років на Київщині: [Док. Центр. держарх. громад. об'єднань України] // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 46-67.

- 4415. Голодомор: Свідчать док. Держарх. Київ. обл. по Броварському р-ну // Нове життя. 1993. 14 лип.
- 4416. Документи свідчать, звинувачують, застерігають // Київ. правда. 1993. 10 верес.
- 4417. Коломієць В. Голодомор 1932-1933 років у документах: [Білоцерків-ський р-н] // Громад. думка. 1993. 15 верес.
- 4418. Наслідки тоталітаризму початку 1930-х років на Київщині: З відкритих арх. // Культура і життя. 1993. 11 верес.
- 4419. Полянський П. Голодокост 1931-1933 років на Фастівщині: За арх. док. та свідченнями очевидців // Перемога. 1993. 11 верес.

4420. Вакулюк П.Г. Документи свідчать: [Про анкету, складену 1933 р. Київ. міськрадою з метою зібрати у приміських селах дані про кількість голодуючих] // Самост. Україна. — 1999. — Ч. 17-18. — С. 4. — (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 3).

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1933

4421. [Враження американця від відвідин Києва] // За Україну. — 1933. — Ч. 3. — С. 6, 7.

1948

4422. Б.К. 1930-1933 роки на Таращанщині // Новий шлях. – Вінніпег, 1948. – 18 серп.

1951

4423. Правобережний Ф. 8 000 000: 1933-й рік на Україні: [смт Ржищів, Кагарлицький р-н]. – Вінніпег: Культура і освіта, 1951. – 83 с.

1956

4424. Сварог В. Київ 1932-го року // Нові дні. – 1956. – Ч. 4. – С. 2.

4425. Левадний I. Київ у 1933 році // Нац. трибуна. – 1983. – 30 жовт. – С. 2-3.

1988

4426. Тимс О. Спогади про голод в країні 1933-го року: [Київ] // Наше життя. – 1988. – Ч. 2. – С. 10.

1989

- 4427. Косовський В., Хорунжий Ю. Трагедія села Веприк: Правда про голод на Україні 1933: [Фастівський р-н] // Жовтень. 1989. № 8. С. 83-84.
- 4428. Лисивець А. "Скажи про щасливе життя…": Спогади про 1933 рік // Вітчизна. 1989. № 5. С. 22-54.

•

- 4429. Ільченко Т. Голод 1932-1933 років: [Сквирський р-н] // Ленін. правда. 1989. 27 лип.; 1, 3, 5 серп. (Ніхто не забутий, ніщо не забуто).
- 4430. Ільченко Т. Ще раз про голод в 1932-1933 рр.: Роздуми над ст. Ю. Пасічника "Правдивість, а не дешеві перебільшення": [Сквирський р-н] // Ленін. правда. 1989. 25, 28, 30 листоп.
 - 4431. Марочко В. Голодне лихоліття // Київ. правда. 1989. 29 груд.
- 4432. Павленко Л. І тоді не стало нашої вчительки: [м. Васильків] // Сіл. вісті. 1989. 27 серп.
 - 4433. Супрун П. Була директива...: [м. Бровари] // Сіл. вісті. 1989. 22 листоп.
- 4434. Толкач Ю. Тридцять третій: [м. Яготин] // Зоря комунізму. 1989. 26 серп. (Гіркі сторінки історії).

1990

4435. Запаско М. Діти 1933-го року // Дзвін. – 1990. – № 12. – С. 71-73. – (Біла книга. Правда про голод на Україні 1933 року); Альм. "Гомону України" на 1993 рік. – С. 108-109.

•

4436. Бочилов П. У пам'яті 1933-й...: [с. Бирюки, Рокитнянський р-н] // Ком. шлях. — 1990. — 1 листоп.

- 4437. Король Я. Голод 33-го: Спогади очевидця: [с. Сомкова Долина, Переяслав-Хмельницький р-н] // Ком. праця. 1990. 28 серп.
- 4438. Кравченко М. Правда про злочин: [Кагарлицький р-н] // Київ. правда. 1990. 30 верес. (Голодомор-33).
- 4439. Лисиця В. Хто писав лист Сталіну з Рогозова у 33-ому?: [Бориспільський р-н] // Труд. слава. 1990. 16 жовт.
 - 4440. Трагедія 33-го...: [Бориспільський р-н] // Труд. слава. 1990. 17 лют.
- 4441. Шарикова З. За законами життя і пам'яті: [Міжнар. симп. "Голодомор-33" в с. Тарган, Володарський р-н] // Київ. правда. 1990. 9 верес. (Міжнар. симп. "Голодомор-33").
- 4442. Ястремський Ф. Голодомор на Козаківці: [Таращанський р-н] // Прапор комунізму. 1990. 28 черв. (Погляд у минуле).

4443. Бурко Д., Кібець Н. Великдень у Києві 1933 року // Нові дні. – 1991. – Ч. 4. – С. 4.

•

4444. Коляда М. "Я пам'ятаю…": [с. Великі Дмитровичі, Обухівський р-н] // Зоря Жовтня. – 1991. – 25 трав. – (Сторінки історії).

1992

4445. Іванців В.П. Голокіст: Докум. свідчення очевидців про голодомори на Білоцерків. Пороссі в 1921-22, 1932-33 та 1947 рр. – К.: Рад. письм., 1992. – 48 с.

- 4446. Пташник Ф. Трагедія народу трагедія кожного: [Тетіївський р-н] // Тетіїв. земля. 1992. 9 груд. (Ніхто не забутий, ніщо не забуто).
- 4447. Супрун П. Краще вмерти змолоду, ніж помирати з голоду: [Броварський р-н] // Нове життя. 1992. 29 лип. (1933-1993).

- 4448. Верхівський О. 1933 рік: [Київ] // Промінь. 1993. Ч. 7-8. С. 6-7.
- 4449. Обереги пам'яті: [Фастівський р-н] // Сіл. обрії. 1993. № 3. С. 2-3.
- 4450. Онищенко О. Невигойна рана: [м. Фастів] // Сіл. обрії. 1993. № 3. С. 3-5.

- 4451. "А вночі нам снився свіжий хліб…": Про голод 33-го словами очевидців // Яготин. вісті. 1993. 15 черв.
- 4452. Бабій Г. Чорногузи на руїнах не гніздяться: [смт Володарка] // Голос Володарщини. 1993. 12 січ. (Знати, аби не повторити).
- 4453. Бачинский П. Сталинский голодомор в Киеве // Киев. новости. 1993. 28 мая. С. 20.
- 4454. Бачинський П. Голодний рік на Київщині // Київ. правда. 1993. 9, 11, 12, 16 лют. (3 архівів пам'яті).
- 4455. Бачинський П. Голодний рік на Київщині // Кагарлиц. вісті. 1993. 23 лют. (Наша історія).
- 4456. Бачинський П. Тайфун голодомору: [Київ] // Нар. армія. 1993. 4 берез.; Хрещатик. 24 лют. С. 4.
- 4457. Биба М. Голокіст-33: [Презентація кн. В. Іванціва "Голокіст" у Білоцерків. б-ці-філіалі № 8] // Громад. думка. 1993. 20 квіт.
- 4458. Биба М. Лихоліття: [Рокитнянський р-н] // Київ. правда. 1993. 2 лют. (До 60-річчя голодомору на Україні).
- 4459. Бурлака М. Той гніт важкий не скинуто: [Яготинський р-н] // Київ. правда. 1993. 10 верес.
- 4460. Вакулишин С. Стояв під Києвом голодомор: [Про кількість жертв голодомору жителів приміськ. сіл] // Веч. Київ. 1993. 29 черв.
- 4461. Василенко М. "Біль великий в душі нуртує": [с. Чернин, Таращанський р-н] // Київ. правда. 1993. 8, 10 черв. (На порозі 33-го).
- 4462. Вигівський В. Голод на моїй вулиці // Вісн. Рокитнянщини. 1993. 15 січ. (Голодомору 33-го приурочується...).
- 4463. Вихрова З. Голод очима дітей: [м. Бориспіль] // Труд. слава. 1993. 25 листоп. (До 60-річчя голодомору в Україні).
- 4464. Гнатюк В. Пам'ять кличе: Голодомор-33 на Переяславщині // Вісн. Переяславщини. 1993. 21 квіт.
 - 4465. Голодний рік на Київщині // Тетіїв. земля. 1993. 3, 11 берез.

- 4466. Гончарук О. Голодомор не біла пляма в історії : [с. Надросівка, Володарський р-н] // Голос Володарщини. 1993. 27 берез.
- 4467. Городецький М. Над чим плакала скрипка // Яготин. вісті. 1993. 20 квіт. (Тридцять третій очима істориків і свідків).
- 4468. Добровольська Л., Косенко Л. А живим пам'ятати: [Кагарлицький р-н] // Кагарлиц. вісті. 1993. 2 лют. (Наша історія).
- 4469. Домотенко Ю. Щоб пам'ятати і знати: [Теорет. конф. "Голодомор 1932-1933 рр. в Україні" за участю вчителів історії і культпрацівників Обухівського р-ну] // Обухів. край. 1993. 11 верес.
- 4470. Зиль А. Голодні роки на Бориспільщині // Труд. слава. 1993. 4, 21 верес. (До 60-річчя голодомору в Україні).
- 4471. Зоренко М. Обереги пам'яті: [Фастівський р-н] // Перемога. 1993. 13 берез. (Україна наша спіл. доля).
- 4472. Кіпніс Г. "Дім Городецького" у Ворзелі: Ще одна сторінка про голодомор // Демокр. Україна. 1993. 11 верес.
- 4473. Клименко М. Одна сторінка трагедії народу: [Бориспільський р-н] // Труд. слава. 1993. 27 квіт. (До 60-річчя голодомору).
- 4474. Корнієнко Г. Був холод, голод, людоїдство: [с. Журавлиха, Ставищенський р-н] // Сіл. обрії. 1993. 26 лют. (Забуттю не підлягає).
- 4475. Кулик В. Вмирали на самоті: Свідчення очевидця: [с. Недра, Баришівський р-н] // Баришів. вісті. 1993. 8 верес.
- 4476. Литвин В. Не забудеться ніколи: [Макарівський р-н] // Макарів. вісті. 1993. 11 верес. (Спогади очевидця).
- 4477. Лиховид Л. Свідчать очевидці: Голодомор-33 на Переяславщині // Вісн. Переяславщини. 1993. 29 квіт.; 13 трав.
 - 4478. Луценко Н. Біль пам'яті // Голос Володарщини. 1993. 9 жовт.
- 4479. Матвеєва О. Страшно і дивно...: [м. Тетіїв] // Тетіїв. земля. 1993. 10 квіт. (До 60-річчя голодомору).
- 4480. Мельник В. Голод-33: До 60-річчя нац. трагедії: [Броварський р-н] // Нове життя. 1993. 21 січ.

- 4481. Наказний М. Трагічне 200-річчя Сотниківки: [Яготинський р-н] // Яготин. вісті. 1993. 14 серп. (Голод 1933-го очима істориків та свідків).
- 4482. Недбайло В. Трагедія, яку запланували в Кремлі: [Переяслав-Хмельницький р-н] // Вісн. Переяславщини. 1993. 30 берез. (До 60-річчя голодомору на Україні).
- 4483. Обереги пам'яті // Перемога. 1993. 20 лют. (Україна наша спільна доля).
- 4484. Оверчук Г. Гіркий куліш із чорнобилю: [с. Гайворон, Володарський р-н] // Голос Володарщини. 1993. 10 квіт.
- 4485. Пилиповичі. Роки тридцяті...: Розповідь вчительки-пенсіонерки Н.І. Бабенко: [Бородянський р-н] // Вперед. 1993. 27 лют. (Воскресімо свою пам'ять).
- 4486. Піший М. Це було у Красному...: [Згурівський р-н] // Панорама. 1993. 24 берез. (Голод тридцять третього).
- 4487. Приходько В. Очима свідків і очевидців: [Чит. конф. у Фастів. ЦРБ, присвячена 60-річчю голодомору в Україні] // Перемога. 1993. 13 жовт.
- 4488. Репринцев В. Лише надія не вмирала: Причини голоду і методи його проведення в Україні та нашому краї: [Білоцерківський р-н] // Замкова гора. 1993. 13 жовт.
- 4489. Скроцька О. Від двора до двора: Голодомор 1932-1933 рр. у с. Панфили: [Яготинський р-н] // Яготин. вісті. 1993. 13 квіт.
- 4490. Сліпенко М. Щоб не повторився 33-й: [с. Маковище, Макарівський р-н] // Макарів. вісті. 1993. 11 верес.
- 4491. Сьоміна Г. Голодомор у Березані: [Баришівський р-н] // Баришів. вісті. 1993. 20 берез. (Трагічні сторінки історії).
- 4492. Терещенко І. Болючий ювілей трагедії: [смт Макарів] // Макарів. вісті. 1993. 13 лют. (До 60-річчя голодомору на Україні).
- 4493. Тимошенко І. Діждали гіркого ювілею... Тридцять третій очима істориків і свідків // Яготин. вісті. 1993. 22 квіт.
- 4494. Усатий М. Живе ще в пам'яті: [с. Лук'янівка, Таращанський р-н] // Таращан. край. 1993. 6 лют. (До 60-річчя голодомору).

- 4495. Чорнобородько А. Доля людська // Голос Володарщини. 1993. 20 квіт. (Гірке відлуння 33-го).
- 4496. Чорнобородько А. Млинці // Голос Володарщини. 1993. 29 квіт. (Гірке відлуння 33-го).
- 4497. Шмата І. З партквитком та наганом в кишені: [с. Великі Єрчики, Сквирський р-н] // Вісн. Сквирщини. 1993. 27 берез. (До 60-річчя голодомору на Україні).

4498. Таран М.П. Розіп'яте село: свідчення очевидців про нищення селянства Гребінківщини в 30-х та 40-х роках XX століття. – Біла Церква: Сіл. майдан, 1995. – 55 с.

•

- 4499. Демківський Б. Під чорним крилом: [с. Мазепинці, Білоцерківський р-н] // Берегиня. 1995. № 1-2. С. 88-94.
- 4500. Закревський А. Пройшов голодомор селом...: [с. Гусачівка, Обухівський р-н] // Нові дні. 1995. № 545. С. 9-12.

1996

4501. Зленко Г.Д. Спогад про вигін, на якому лежать сотні моїх земляків – жертв голодомору 1933 року: [с. Потік, Миронівський р-н] // Кур'єр Кривбасу. – 1996. – № 53-54. – С. 33-34.

1997

4502. Вакулишин С. Чи був голодомор у Києві? – К.: Конгрес укр. націоналістів, 1997. – 15 с.

1998

4503. Котик Г. Правда про пережите: [с. Синиця, Богуславський р-н] // Самост. Україна. — 1998. — Ч. 36-38. — С. 7.

- 4504. Вакулишин С. Чи був голодомор у Києві?: [Фрагм. наук. дослідж. київ. краєзнавця] // Закон і бізнес. 1998. 11 листоп. С. 15.
- 4505. Лузан Ф. Там зосталось моє поховане село...: [с. Ставище, Ставищенський р-н] // Веч. Київ. 1998. 10 квіт. С. 4. (Пам'яті жертв голодоморів і репресій).

4506. Мірошниченко Г. Пом'янімо поіменно!: [м. Фастів, Фастівський р-н] // Веч. Київ. — 1998. — 10 квіт. — С. 4. — (Пам'яті жертв голодоморів і репресій).

1999

4507. Березанський Ю. Ця історія – попередження нинішньому поколінню: [с. Медвин, Богуславський р-н] // Сучасність. – 1999. – № 1. – С. 105-107.

- 4508. Вакулишин С. Погляд українського києвознавця на трагедію 1933: [Київ] // Самост. Україна. 1999. Ч. 43-44. С. 4. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 7).
- 4509. Голодомор 1932-1933 років у Києві: Свідчення Г.Д. Афанасьєвої (Хоменчук). 1921 року народження // Самост. Україна. 1999. Ч. 39-40. С. 4. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 6).
- 4510. Лисивець А. Насувалося лихо страшне...: [Спогади; м. Березань, Баришівський р-н] / Передм. А. Крижанівського // Крим. світлиця. 1999. 26 листоп. С. 4. (Пам'ять голоду...).
- 4511. Поліщук М. Наслідки панування: [с. Гайворон, Володарський р-н] // Самост. Україна. 1999. Ч. 39-40. С. 5. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 6).
- 4512. Роженко Б.І. Живе свідчення про комуністичний "рай": [с. Велика Мотовилівка, Фастівський р-н] // Самост. Україна. 1999. Ч. 25-26. С. 5. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 5).

2000

4513. Голодовка: 1932-1933 рр. на Переяславщині: Свідчення. – Переяслав-Хмельницький; К.; Нью-Йорк, 2000. – 445 с.

- 4514. Авраменко Ю. Ужинок смерті під час голодомору 1932-1933 років у Переяслав-Хмельницькому районі Київської області // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. К.; Нью-Йорк, 2000. С. 329-335.
- 4515. Вакулишин С. Втрати населення Києва та його приміської смуги // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. К.; Нью-Йорк, 2000. С. 272-278.

- 4516. Клименко І. Мій спомин про голодомор: [Обухівський р-н] // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. К.; Нью-Йорк, 2000. С. 492-503.
- 4517. Сорока Г. Зазнав на собі: [с. Скригалівка, Фастівський р-н] // Голодгеноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. К.; Нью-Йорк, 2000. С. 504-518.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1990

4518. Перегон Н. І біль, і скорбота...: [В с. Багатирка Ставищенського р-ну споруджено пам'ятник жертвам голодомору] // Прапор Леніна. – 1990. – 27 жовт.

1991

- 4519. Журба Д. Кам'яний хрест: Голодомор-33: [с. Кищинці, Фастівський р-н] // Київ. правда. 1991. 22 січ.
- 4520. Стогнійчук С. Не мовчить чорний камінь: В Тетієві відкрито монумент в пам'ять голодомору 1932-1933 рр. // Київ. правда. 1991. 21 черв.
- 4521. Урбан А. Не маєм права забувати: [Про відкриття пам'ятника жертвам голодомору в с. Косівка, Володарський р-н] // Соц. село. 1991. 21 жовт. (3 місця події).

- 4522. Вертій О. "Це страшніше, ніж війна": [Вечір пам'яті голодомору-33-го в с. Руде Село, Володарський р-н] // Голос Володарщини. 1992. 11 черв. (Історія має бути чесною).
- 4523. Данилюк Н. Пам'ятний знак жертвам голодомору відкрито у Богуславі. Біля нього відправлено панахиду // Вісті Богуславщини. 1992. 17 жовт.
- 4524. Зоренко М. Обереги пам'яті: [Фастівський р-н] // Перемога. 1992. 12, 19 лют. (Це наша історія).
- 4525. Зоренко М. Обереги пам'яті в Кищинцях: [Фастівський р-н] // Перемога. 1992. 18, 24 квіт. (Це наша історія).
- 4526. Коваль Є. Той, тридцять третій: [У с. Брилівка Ставищенського р-ну відкрито пам'ятник жертвам голодомору] // Сіл. обрії. 1992. 27 черв.

- 4527. Пташник Ф. Тетіївщина пам'ятає: [Про відкриття пам'ят. знака жертвам голоду у Тетієві] // Старожитності. 1992. Ч. 3.
- 4528. Чернігівський М. Жертвам голодомору: [У Богуславі відкрито пам'ят. знак жертвам голодомору] // Київ. правда. 1992. 22 жовт.

- 4529. Бурлетова О. Той трагічний тридцять третій: [В Богуславській ЦРБ проведено годину пам'яті] // Вісті Богуславщини. 1993. 11 трав. (До 60-річчя голодомору в тридцяті).
- 4530. Велика О. І вдарять дзвони пам'яті: [В с. Городище-Пустоварівське Володарського р-ну відбувся вечір пам'яті жертв голодомору] // Голос Володарщини. 1993. 27 квіт. (Гірке відлуння 33-го).
- 4531. Волинець Н. 654 жертви голоду: [У с. Великі Єрчики Сквирського р-ну відкрито меморіал жертвам голодомору] // Вісн. Сквирщини. 1993. 22 верес.
- 4532. Грицай Л. Росли сини на лободі: (Літ. година у Кагарлиц. міськ. б-ці) // Кагарлиц. вісті. 1993. 21 верес.
- 4533. Демченко Ю. Година пам'яті і скорботи: [У Журавлиській сіл. б-ці, Ставищенський р-н] // Сіл. обрії. 1993. 28 верес. (До 60-річчя голодомору в Україні).
- 4534. Дяченко Л. З вірою, надією, любов'ю: Дійства Днів скорботи за жертвами голодомору 1932-1933 років пройшли в Трилісах: [Фастівський р-н] // Перемога. 1993. 18 верес.
- 4535. Заходи по увічненню пам'яті жертв штучного голодомору 1932-1933 років на Україні у зв'язку з його 60-ми роковинами // Життя і слово. 1993. 10 квіт. (У Васильківській держ. адміністрації).
- 4536. Імена ти їх, Господи, знаєш: [Кн. вист. у Васильків. ЦРБ] // Життя і слово. 1993. 28 квіт. (До 60-річчя голодомору в Україні).
- 4537. Кисленко Л.І. Найтрагічніша зі сторінок історії: [Година пам'яті, присвяч. голодомору в Рокитнян. дит. б-ці] // Вісн. Рокитнянщини. 1993. 23 берез.
- 4538. Коваль Л. "Хліб наш насущний": [Урок історії до 60-річчя голодомору в Україні у Макарів. дит. б-ці] // Макарів. вісті. 1993. 23 лют.
- 4539. Коли плаче душа: [Масові заходи б-ки с. Пришивальня Фастівського р-ну до 60-річчя голодомору в Україні] // Перемога. 1993. 6 жовт.

- 4540. Коренівська Г. Бібліотеки пропонують допомогу: 60-річчю голодомору в Україні присвячується: [Васильківський р-н] // Життя і слово. 1993. 4 верес.
- 4541. Кушніренко О. Устами очевидців: [Вечір-спогад до 60-річчя голодомору в Україні в Яготин. міськ. б-ці для дорослих] // Яготин. вісті. 1993. 22 квіт.
- 4542. Лісовська Н. Присвячується трагічній даті: [У Поліс. ЦРБ влаштована кн. вист. "Голодомор: біль народний"] // Новини Полісся. 1993. 24 лип.
- 4543. Мирончук М. З історії не викреслити: [Робота Василис. б-ки Ставищенського р-ну до 60-річчя голодомору] // Сіл. обрії. 1993. 13 лип. (Забуттю не підлягає).
- 4544. Молявко Γ . Альбом скорботи: [Створений Бровар. район. б-кою] // Нове життя. 1993. 6 жовт. (До 60-річчя голодомору в Україні).
- 4545. Наталушко С. Голод на Україні очима істориків: [Про кн. вист. "Чорна хроніка голодомору" в Яготин. район. б-ці] // Яготин. вісті. 1993. 15 квіт. (Гіркі сторінки історії).
- 4546. Охріменко Г. Урок пам'яті: [Антонів. сіл. б-ка, Ставищенський р-н] // Сіл. обрії. 1993. 5 жовт. (До 60-річчя голодомору в Україні).
- 4547. Пайщук Л. Не діждати б нікому часів тих...: [Росав. сіл. б-ка, Миронівський р-н, до 60-річчя голодомору в Україні] // Миронів. край. — 1993. — 31 серп.
- 4548. Пам'ять і скорбота: [Урок пам'яті у Вишгород. ЦРБ] // Слово. 1993. 18 верес. (До 60-річчя голодомору в Україні).
- 4549. Пацеля Л. Трагічні сторінки історії: [Година пам'яті і скорботи в Ставищен. ЦРБ] // Сіл. обрії. 1993. 4 трав. (Забуттю не підлягає).
- 4550. Пустовіт Т. Той, тридцять третій рік: [Урок пам'яті, підготовлений б-кою с. Козичанка, Макарівський р-н] // Макарів. вісті. 1993. 20 берез. (До 60-річчя голодомору в Україні).
- 4551. Пушкарьова М. Якщо черствіють душі: [Урок історії в Макарів. ЦРБ] // Макарів. вісті. 1993. 16 січ.
- 4552. Ромасєва В. "Бодай те лихо не верталось...": [Іванків. район. б-ка для дорослих готується до відзначення 60-річчя голодомору] // Трибуна праці. 1993. 8 верес.
- 4553. Рябчук Т.М. Голодомор стукає у наші серця пересторогою: [Б-ки Ірпін. ЦБС готуються до відзначення 60-річчя голодомору] // Ірпін. вісн. — 1993. — 15 верес.

- 4554. Смирнова Г. Ятрять душу спогади...: [Година пам'яті у б-ці смт Кодра, Макарівський р-н] // Макарів. вісті. 1993. 5 жовт.
- 4555. Хіміч Н. Щоб не від дати до дати: [Спільна робота Вишгород. ЦРБ і шкіл міста у підготовці до відзначення 60-річчя голодомору] // Слово. 1993. 9 жовт.
- 4556. Хто там забутий серед могил?: [Про заходи, пов'язані з 60-річчям голодомору в с. Шамраївка, Сквирський р-н] // Вісн. Сквирщини. 1993. 14 квіт. (До 60-річчя голодомору на Україні).
- 4557. Чорногор А.І. Той, тридцять третій...: [Вечір пам'яті жертв голодомору в Рокитнян. ЦРБ] // Вісн. Рокитнянщини. 1993. 21 верес.
- 4558. Янківська Н. Дзвін пам'яті: [Б-ки Таращан. p-ну до 60-річчя голодомору в Україні] // Таращан. край. 1993. 23 верес.
- 4559. Янковська М. Словами туги і скорботи: [День пам'яті жертв голодомору у с. Кривець, Ставищенський р-н] // Сіл. обрії. 1993. 22 жовт.
- 4560. Ярошевська Т. Панахида пам'яті: [Вечори пам'яті у б-ках Києво-Свято-шинського р-ну] // Новий день. 1993. 13 листоп.

4561. Ярошенко Я. Фастівщина – січовому стрілецтву: [Зокрема, про пам'ятний знак жертвам голодомору у с. Дідівщина, Фастівський р-н] // Шлях перемоги. – 1996. – 5 груд.

1999

4562. Квіти осінні, запізнілі...: [Дні пам'яті жертв голодомору у Києві] // Веч. Київ. – 1999. – 30 листоп. – С. 1.

Кіровоградська область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1988

4563. Голодний рік: [Арх. матеріали] // Молодий комунар. - 1988. - 9 лип.

1991

4564. Шевчук В.Д. Про джерельну базу вивчення історії голодомору 1930-х рр. на Кіровоградщині // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тез. доп. і повідомл. 5-ї Всеукр. конф. – К.; Кам'янець-Подільський, 1991. – С. 318-319.

4565. Ліхач Н.Ф., Бабак Т.І. Безкровна війна: Мовою арх. док. про голод 1932-1933 рр. на Кіровоградщині. – Кіровоград, 1992. – 27 с.

1993

- 4566. Архіви свідчать // Кіровогр. правда. 1993. 11 верес.
- 4567. Іванова В. Промовляють документи // Наддніпр. правда. 1993. 11 верес.
- 4568. Матівос Ю. Голодомор лютував і в містах: 3 арх. // Нар. слово. 1993. 20 лип.
- 4569. Таран Л. Свідчать архівні документи: З матеріалів коміс. по обстеженню умов життя червонозорівців у лип. 1933 р.; Голодомор у нашому місті // Веч. газ. 1993. 10 верес.
- 4570. Шевченко С. Йосип Сталін: "Жити стало краще, жити стало веселіше": Історія голодомору за арх. док. // Кіровогр. правда. 1993. 15 черв.

1994

4571. Шевченко С.І. Архівні документи як джерело вивчення голодомору на Кіровоградщині // Пам'яті жертв радянських голодоморів в Україні: Матеріали наук. конф. (Чернівці, 24 верес. 1993 р.). – Чернівці, 1994. – С. 42-43.

•

4572. Жилка I. Архіви розповіли // Без таємниць. - 1994. - 14 квіт. - С. 7.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1949

4573. Славутич Я. П'ять людоїдів і сто родин, засланих на Сибір // Наш вік. – 1949. – 29 листоп.

1950

4574. Славутич Я. Гурівська церква: [Про людоїдство в 1933 р.] // Гомін України. — 1950. — Ч. 1-2.

1983

4575. Славутич Яр. Голод 1932-1933 років у межах однієї сільради: [с. Новошевченкове, Долинський р-н] // Альм. УНС. – 1983. – С. 44-53: ілюстр.; Укр. голос. – 11, 18, 25 квіт.

4576. Slavutych Y. The Famine of 1932-33 as It Affected One Rural Council: A Recollection // Ukr. Quarterly. – 1983. – Vol. 39, N 2. – P. 179-188.

1985

4577. Славутич Яр. Голод 1932-1933 років у межах сільради: Спогади: [с. Новошевченкове, Долинський р-н] // Славутич Яр. Місцями запорозькими: Нариси та спогади. – 3-е вид. – Едмонтон, 1985. – С. 27-38: ілюстр.

Те саме. – Л., 1991.

1988

- 4578. Замороз О. Провісники колективізації: [Компаніївський р-н] // Прапор Леніна. 1988. 4 берез.
 - 4579. Кобзар В. Голоси голодного року // Молодий комунар. 1988. 10 груд.
- 4580. Проценко І. Поплатилися життям: [Долинський р-н] // Шляхом Ілліча. 1988. 15 листоп.
- 4581. Судорженко В. Голод 1933: [Компаніївський р-н] // Прапор Леніна. 1988. 10 груд.

- 4582. Вакулич В. Зафарбувати начорно? // Кіровогр. правда. 1989. 14 лип.
- 4583. Головань В. Цінуйте життя: [с. Вільхове, Ульянівський р-н] // Кіровогр. правда. 1989. 12 січ.
 - 4584. Дзюба В. Голодна смерть 33-го // Будівник комунізму. 1989. 21 лют.
 - 4585. Довгий Д. Тепер ми знаємо, чому був голод // Соц. село. 1989. 30 берез.
 - 4586. Донченко О. Зінов'євськ. 33-й рік... // Молодий комунар. 1989. 22 квіт.
 - 4587. Журба В. Голод // Шляхом Ілліча. 1989. 28 лют.
 - 4588. Матусяк С. За ширмою вірогідності // Кіровогр. правда. 1989. 10 берез.
- 4589. Матко Ю. Мертві і живі: [Маловисківський р-н] // Будівник комунізму. 1989. 6 квіт.
 - 4590. Судорженко В. Оляна // Прапор Леніна. 1989. 11 трав.

- 4591. "Тридцять третій" // Культура і життя. 1989. 5 берез.
- 4592. Шаповал И.А. Солнце с другой стороны: Крестьян. арх.: [с. Інгуло-Кам'янка, Новгородківський р-н] // Сел. жизнь. 1989. 22 авг.

- 4593. Голодомор на Кіровоградщині: [Докум. свідчення] // Нар. слово. 1990. 15 груд.
- 4594. Марікуца О. Млинці з рижію: [с. Іванківці, Знам'янський р-н] // Сіл. вісті. 1990. 29 листоп.
- 4595. Матівос Ю. Незагоєні рани села: [Компаніївський р-н] // Кіровогр. правда. 1990. 18 лип.
- 4596. Стоян М. Голод 1933: [Новомиргородський р-н] // Червона зірка. 1990. 14 черв.
- 4597. Судорженко В. Вмирали люди: [с. Полтавка, Компаніївський р-н] // Кіровогр. правда. 1990. 9 черв.
- 4598. Яровий Б. Колективізація: погляд з вершини шістдесятиріччя // Рад. село. 1990. 16 січ.

1991

4599. Живанов Ю. Спогад про село Коробчине на Кіровоградщині: [Новомиргородський р-н] // Березіль. – 1991. – № 10. – С. 150-152.

- 4600. "Батька наказали не пускати до хати..." // Молодий комунар. 1991. 30 берез.
 - 4601. Борозняк І. Спасибі Вам, тітко Марино // Вперед. 1991. 6 черв.
- 4602. Китовський М. 3 історії голоду 1933-го року на Кіровоградщині // Зоря. 1991. 26 жовт.
 - 4603. Куценко Л. "І дана їм влада забивати..." // Нар. слово. 1991. 13 лют.
 - 4604. Кучмар О. Геноцид // Нар. слово. 1991. 26 лип.
- 4605. Любич І. А нас врятувала корова: [Пишемо сторінки історії голоду 1932-1933 рр.] // Вперед. 1991. 19 берез.

- 4606. Тобілевич Г. Найкращий вчинок мого життя: [Свідок голодомору онука І. Карпенка-Карого] // Родослав. 1991. № 10; Золоті ворота. 1993. Вип. 4. С. 115-116.
- 4607. Тумаков В. Зарубка у пам'яті. Чи все ми знаємо про рік 33-й // Кіровогр. правда. 1991. 18 черв.
- 4608. Шаповал А. Село неначе погоріло...: [с. Павлівка, Світловодський р-н] // Сіл. вісті. 1991. 24 січ.
- 4609. Шаповал І. "Сам себе вдарив у серце": [с. Інгуло-Кам'янка, Новгород-ківський р-н] // Нар. слово. 1991. 14 серп.
- 4610. Шосток В. Страшний був час: [с. Бірки, Олександрівський р-н] // Вперед. 1991. 26 січ.
 - 4611. Шульга В. Вмирали поодинці і сім'ями // Сіл. вісті. 1991. 15 берез.

- 4612. Базилевич Й. Від тих часів узяв я спогад: [Сторінки з щоденника людини, яка пережила голодомор] // Червона зірка. 1992. 22 груд.
- 4613. Волков В. Ми діти голодоморів і воєн: [Політ. роздуми сучасника] // Серп і молот. 1992. 26 верес.
- 4614. Гарас А. I кров німіє в жилах: Голодомор в розповідях очевидців // Кіровогр. правда. 1992. 20 серп.
 - 4615. Голодомор на Кіровоградщині // Нар. слово. 1992. 18, 20, 25 лют.
- 4616. Грищенко В. Білі плями, политі кров'ю: До 60-річчя голодомору 1932-1933 рр. на Україні // Сіл. вісн. – 1992. – 23 трав.
 - 4617. Запаренко К. Голодомор на Знам'янщині // Серп і молот. 1992. 20 черв.
- 4618. Застеба М. Незгасна печаль: До 60-річчя голодомору на Україні // Сіл. вісн. 1992. 4 лип.
- 4619. Івашків М. "І поллю квіти сльозами": [Олександрійський р-н] // Кіровогр. правда. 1992. 8 жовт.
- 4620. Коваленко Г. Дума про голодомор 1933 року // Серп і молот. 1992. 21 серп.

- 4621. Коломієць М. Поховали з конячою кісткою // Кіровогр. правда. 1992. 8 груд.
- 4622. Крячко Г. І могил своїх не мали: Голодомор-33 // Труд. слава. 1992. 12 груд.
- 4623. Ліхач Н. Голодомор у хлібному краї: 3 історії // Нар. слово. 1992. 27 жовт.
- 4624. Любчич К. Тирса голодного дитинства: [с. Ганно-Требинівка, Устинівський р-н] // Сіл. вісті. 1992. 17 берез.
 - 4625. Поліщук В. Закликають... назад // Маловисків. вісті. 1992. 9 груд.
- 4626. Там закопано багато дітей: Так стверджує А.Ф. Карпов, згадуючи про своє бідування в Іванівському дитбудинку в страшну зиму 1932-1933 рр.: [Новоархангельський р-н] // Маловисків. вісті. 1992. 5 серп.
- 4627. Трагедія цілого народу: На найродючіших грунтах в 30-х роках пухли з голоду люди // Кіровогр. правда. 1992. 19 верес.
 - 4628. Щербак В. Голодомор 33: 3 історії // Маловисків. вісті. 1992. 11 лип.

4629. Голоси з 33-го / Підгот. В. Бондар. – Кіровоград: Центр.-Укр. вид-во, 1993. – 174 с.

•

- 4630. Куриполе В. Чому селяни мовчали про голод? // Поріг. 1993. № 5. С. 20.
 - 4631. Різниченко О. Їдло 1933-го // Основа. 1993. № 24. С. 117-140.
- 4632. Славутич Яр. Спогади про голодомор 1932-1933 pp. // Борисфен. 1993. № 6. С. 24-26.

- 4633. А у "третім вирішальнім...": Голодомор-33 // Нар. слово. 1993. 10 берез.
- 4634. Аболмасова О. Агітація на фоні трагедії: Голодомор-33 // Нар. слово. 1993. 29 лип.

- 4635. Антоненко В. Спомини про хліб: Голодомор // Долин. новини. 1993. 15 трав.
- 4636. Артем'єв І.А. Пам'ять усе зберегла: Голодомор-33 // Світловодськ веч. 1993. 8 трав.
- 4637. Бардась А.П. Відгукніться, хто вижив! // Наддніпр. правда. 1993. 1 верес.
 - 4638. Безлюдько І. І досі сниться хльобайло // Нар. слово. 1993. 28 верес.
- 4639. Белінський І. Гірка правда: Спомин про голодомор // Вісн. Голованівщини. 1993. 15 трав.
 - 4640. Бережна Г. "Мені аж страшно, як згадаю..." // Степ. край. 1993. 4 верес.
- 4641. Білошапка В. Пам'ятати і сумувати: Голодомор-1933 // Вперед. 1993. 14 верес.
- 4642. Біляков П. Померли з голоду: Голодомор-1933 // Новгородків. вісті. 1993. 12 черв.
 - 4643. Бондар О. "33-й: Спогади очевидців" // Веч. газ. 1993. 10 верес.
 - 4644. Боса €. Злочин // Новгородків. вісті. 1993. 19 жовт.
 - 4645. Васильєва Н. Той, далекий, 1933 рік // Сіл. життя. 1993. 12 черв.
- 4646. Вдовиченко Л. Щоб не повторилось: Голодомор-33 // Ленінець. 1993. 30 черв.
- 4647. Вітряк П. Згадаю і плачу: Голодомор-33 // Долин. новини. 1993. 26 трав.
 - 4648. Волович О. Голодомор, а не голод // Нар. слово. 1993. 25 трав.
- 4649. Воронін О. Найважчі спогади в житті залишив у пам'яті подружжя Бурдиків рік 1933 // Червона зірка. 1993. 29 трав.
- 4650. Гавриленко Л. Голод чи голодомор тридцять третього року? // Новгородків. вісті. 1993. 19 жовт.
- 4651. Герасименко I. Хоч був малим, а пам'ятаю...: Голодомор-33 // Нар. слово. 1993. 29 трав.

- 4652. Голодомор чи голод?: Репліка // Голос ветерана. 1993. 28 трав.
- 4653. Голоси з 33-го...: Спогади // Веч. газ. 1993. 13, 20 берез.
- 4654. Горе ходило з хати в хату: [м. Олександрія] / Спогади М.Ю. Супруна записав В. Колесник // Вільне слово. 1993. 17 квіт.
 - 4655. Доленко В. Рятувалась в приюті із сестричкою // Зоря. 1993. 25 черв.
- 4656. Доломан €. Чорний ірод, або кілька годин з 33-го року // Трудівник Устинівщини. 1993. 14 лип.
 - 4657. Євенко М. Ось так жили-бідували // Вперед. 1993. 25 верес.
 - 4658. Єрмаков І. Людоїдство: Голодомор-33 // Труд. слава. 1993. 28 трав.
- 4659. Житков О. Про скорботний 33-й: [У Кіровогр. пед. ін-ті пройшла наук. конф. "Голодомор 1932-1933 рік"] // Освіт. гарт. 1993. 4 черв.
- 4660. Журба Т. Що в "чорну сумку" впало, те пропало // Нар. слово. 1993. 26 серп.
- 4661. Зайцева Л. Трагічні сторінки історії: До 60-річчя голодомору // Новгородків. вісті. 1993. 13 квіт.
 - 4662. Захаренко М. Вмирали батьки і діти // Гайворон. вісті. 1993. 16 жовт.
 - 4663. Заяць Л. Біль душі людської // Вісн. Голованівщини. 1993. 12 трав.
- 4664. Зборівський Р. Опіки пам'яті: [с. Мар'янопіль, Новоукраїнський р-н] // Освіта. 1993. 6 січ.
 - 4665. Зуєва Л. Щоб не повторились ті жахливі роки // Сіл. вісн. 1993. 7 верес.
 - 4666. І постає в скороботі тридцять третій // Рад. село. 1993. 3 квіт.
- 4667. Кльована Н. Гіркота вишневих бруньок: Голодомор // Кіровогр. правда. 1993. 3 квіт.
- 4668. Кльована Н. Калачики: Голодомор-33 // Кіровогр. правда. 1993. 29 черв.
- 4669. Кльована Н. Пісня на кладовищі: Голодомор-33 // Кіровогр. правда. 1993. 25 трав.

- 4670. Кльована Н. Шурочка // Кіровогр. правда. 1993. 19 серп.
- 4671. Когатько Є. Страшна "косовиця" // Трудівник Устинівщини. 1993. 5 черв.
- 4672. Козловська Ю. Не залиши нас, Господи!: Голодомор 1932-1933 pp. // Вільне слово. 1993. 8 черв.
 - 4673. Колісник В. Голодомор: Жахлива правда // Вперед. 1993. 29 черв.
 - 4674. Колісник Г. Забрали й ковдру // Hap. слово. 1993. 13 квіт.
 - 4675. Колісниченко А. Печаль у серці не мина // Нар. слово. 1993. 27 трав.
- 4676. Коломієць Г. Вижили громадою: Голодомор // Труд. слава. 1993. 29 трав.
 - 4677. Коломієць М. Таки ж голодомор! // Вперед. 1993. 6 квіт.
- 4678. Котляр Г. Канібалізм на Олександрійщині // Вільне слово. 1993. 11 верес.
 - 4679. Кошевець П. Не голодомор, а голод // Нар. слово. 1993. 25 трав.
- 4680. Кошевець П. Не голодомор, а голод. Не згоден // Голос ветерана. 1993. 9 квіт.
- 4681. Кроль В. Не забувайте, люди!: Голодомор-33 // Нар. слово. 1993. 12 черв.
 - 4682. Крючков Л. Голод...: Спогади // Новгородків. вісті. 1993. 10 лип.
- 4683. Крячко Г. "Онучку, не вмирай": Голодомор-33 // Нар. слово. 1993. 16 лют.
- 4684. Кудінов В. Сільська трагедія, або Як вмирала наша родина: Спогади про голодомор-33 // Нар. слово. 1993. 3 лип.
- 4685. Кузьменко В. Проклята сторінка історії // Колос. 1993. 21 жовт., 10 листоп.
- 4686. Кулибаба М. Навчаємо працювати: До 60-річчя голодомору // Труд. слава. 1993. 26 черв.

- 4687. Куманський А. Голоси з 33-го... // Веч. газ. 1993. 6 квіт.
- 4688. Куриполе В. Чому селяни мовчали про голод?: Голодомор-33 // Нар. слово. 1993. 27 берез.
- 4689. Курченко Л. Сторінками голодного лихоліття: 3 історії // Освіт. гарт. 1993. 19 лют.
 - 4690. Кушнір О. Війна з власним народом // Маловисків. вісті. 1993. 17 лют.
- 4691. Лапа О. Україна 1932-1933: [с. Рівне, Новоукраїнський р-н] // Рад. село. 1993. 11 верес.
 - 4692. Лашкул 3. Покоління приречених // Честь хлібороба. 1993. 21 верес.
- 4693. Листова Н. Вимерла половина класу // Маловисків. вісті. 1993. 10 квіт.
- 4694. Литвинов I. Земля їм пухом: До 60-річчя голодомору // Труд. слава. 1993. 5 черв.
- 4695. Матійко В. Червоні валки: До 60-річчя голодомору на Україні // Честь хлібороба. 1993. 25 трав.
- 4696. Медоренко А. Тяжко згадувати: Голодомор-33 // Світловодськ веч. 1993. 7 лип.
- 4697. Метелиця Д. Це було в 1933: 3 історії голодомору // Ленін. зоря. 1993. 16 лип.
- 4698. Мисевра Я. Добре пам'ятаю тридцять третій // Честь хлібороба. 1993. 2 листоп.
 - 4699. Михайлов І. Гірка пам'ять: Голодомор // Труд. слава. 1993. 12 черв.
- 4700. Момот Л. На воротях серп і молот: Голодомор-33 // Нар. слово. 1993. 11 трав.
 - 4701. Назаренко В. Батьків слід // Нар. газ. 1993. № 21.
 - 4702. Неклеса Д. Не всі дожили до весни // Честь хлібороба. 1993. 30 жовт.
- 4703. Нікітенко Н., Буйлук С. Повертаючи народу пам'ять // Наддніпр. правда. 1993. 31 лип.

- 4704. Німенко А. Люди не мали ні крихітки хліба, пухли з голоду й покірливо вмирали // Рада. 1993. 22 квіт.
- 4705. Озьоркін О. Голод: Чорні плями нашої історії // Трудівник Устинівщини. 1993. 19 груд.
- 4706. Орел С. І все ж, це був злочин: Ми вже повідомляли, що освітян. осередок крайової орг. Руху провів наук. конф. "Репресовний комуністичний режим в Україні: голодомор-геноцид 1932-1933 років" // Нар. слово. 1993. 20 трав.
- 4707. Осташко О.І. Павлишани і голодомор: [Урив. з кн. "Павлишани", смт Павлиш, Онуфріївський р-н] // Придніпров'я. 1993. 15 верес.
 - 4708. Очевидці розповідають: Голодомор // Сіл. вісн. 1993. 26 черв.
 - 4709. Панченко М. Кара без вини // Гайворон. вісті. 1993. 15 груд.
 - 4710. "Пекло було в ту годину": Голодомор // Нар. слово. 1993. 5 січ.
 - 4711. Плотнір Ф. Голоси з 33-го... // Веч. газ. 1993. 20 берез.
- 4712. Попова М. Гіркі спогади очевидців: [До 60-річчя голодомору в Україні] // Гайворон. вісті. 1993. 22 верес.
- 4713. Проценко І. Поплатилися життям: [с. Новоолександрівка, Долинський р-н] // Кіровогр. правда. 1993. 11 верес.
- 4714. Рябоконь А. "Відомостей немає...": [смт Петрове, Петрівський р-н] // Нар. слово. 1993. 31 лип.
 - 4715. Савченко Б. Смерть без крові // Гайворон. вісті. 1993. 11 верес.
 - 4716. Самійленко О.С. Голоси з 33-го...: Спогади // Веч. газ. 1993. 7 трав.
- 4717. Солопун В. Повертаючись спогадами у минуле // Колос. 1993. 16 листоп.
 - 4718. Стоян М. Останній бурячок, галушки... // Червона зірка. 1993. 7 груд.
- 4719. Сурмило В. Жертви свідчать: Голод-геноцид 1932-1933 // Нар. слово. 1993. 11 верес.
 - 4720. Схилімо голови в скорботі: Голод-33 // Маловисків. вісті. 1993. 11 верес.

- 4721. Тімановський К. ...А потім украли корову: Голодомор-33 // Нар. слово. 1993. 15 лип.
- 4722. Ткачук Т. Гіркий вірш: Про голодомор-33 розповідає Полякова М.О., жителька м. Новогеоргієвська // Світловодськ веч. 1993. 14 лип.
 - 4723. Ткачук Т. Трагедія нашого народу // Світловодськ веч. 1993. 14 лип.
 - 4724. Третичний В. А так хотілось жити // Маловисків. вісті. 1993. 11 верес.
 - 4725. Федоров П. Втеча від голодної смерті // Червона зірка. 1993. 1 верес.
 - 4726. Хильченко В. Довга дорога // Степ. край. 1993. 6 листоп.
 - 4727. Хильченко В. На передній край // Степ. край. 1993. 7 верес.
- 4728. Чалий І. Голодомор... "А можливо, це закономірно? " // Голос ветерана. 1993. 23 квіт.
 - 4729. Черненко І. Холодне літо 1933-го // Ленін. зоря. 1993. 10 серп.
 - 4730. Чорний світ над чорноземами // Кіровогр. правда. 1993. 11 верес.
- 4731. Шандра Г. Страшно згадувати, але й забути великий гріх // Вільне слово. 1993. 13 лют.
- 4732. Шульга В. Перший і останній букет: Голодомор // Червона зірка. 1993. 25 трав.
 - 4733. Щербак В. Чорний задум // Кіровогр. правда. 1993. 26 жовт.
- 4734. Щербатюк Т. Отой страшний літопис...: Голодомор-33 // Рад. село. 1993. 29 трав.
 - 4735. Щербатюк Т. Такого забути не можна // Рад. село. 1993. 22 трав.
 - 4736. Ященко М. Цербер смерті // Честь хлібороба. 1993. 18 верес.

- 4737. Вдовиченко Л. Озвалась пам'ять спогадом гірким // Ленінець. 1994. 8 черв. С. 4.
- 4738. Воля О. Мертві волають до живих // Ленінець. 1994. 26 берез. С. 2; Маловисків. вісті. 20 квіт. С. 3; Честь хлібороба. 22 лют. С. 2.

4739. Лук'янцева Л. Плач душі людської // Рад. село. - 1994. - 9 квіт. - С. 2.

4740. Шульга В. Голоси із страхітливих літ // Червона зірка. – 1994. – 17 черв.

1997

4741. Бенин Б. Судьба: [Спогади вихованця дит. будинку, м. Олександрія] // Арциз. вести. — 1997. — 2 июля; 27 авг.; 10, 17 сент.

1999

4742. Чубіна Л.М. Сповідь: [с. Омельник, Онуфріївський р-н] // Самост. Україна. – 1999. – Ч. 43-44. – С. 5. – (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 7).

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1988

4743. Шульга В. О чем набат колоколов? // Червона зірка. – 1988. – 24 груд.

1990

4744. Іванова Н. Матимемо пам'ять – матимемо майбутнє: [В с. Шутеньке, Новоукраїнський р-н, пройшов мітинг, присвячений голодомору] // Молодий комунар. – 1990. – 27 жовт.

1993

4745. Братченко И. Пишут книгу о голодоморе: [Старшокласники кіровогр. СШ № 21 під керівництвом вчителів пишуть "Книгу пам'яті про голод 1932-1933 рр. "] // Голос Украины. — 1993. — 27 мая.

4746. Матівос Ю. Україна в скорботі: Укр. народ відзначає дні пам'яті жертв голодомору 1932-1933 років // Нар. слово. – 1993. – 11 верес.

Луганська область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1989

4747. Висоцька В.С. Було за сімома замками: Арх. док. про голод 1932-1933 рр. на Луганщині // Прапор перемоги. — 1989. — 9 верес.

1993

4748. Бут А. Открывая фонды КГБ: [Новопсковський, Старобільський р-ни] // Донбасс. – 1993. – № 4. – С. 75-78.

4749. Высоцкая В. Так был ли голод?: [Докум. матеріали] // Наша газ. – 1993. – 14 авг.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1951

4750. Омелянович К. Справжня мета організації Старобільської округи 1933 р. // Свобода. – 1951. – 17 черв.

1989

- 4751. Беспечный Т. Трагедия начала тридцатых: Восстанавливая страницы истории // Ворошиловгр. правда. 1989. 24 сент.
- 4752. Важговський С. Голодна весна 1933 року: [Біловодський р-н] // Маяк комунізму. 1989. 6, 23, 30 трав.

1990

4753. Лук'яненко В. Біла книга: [с. Верхня Дуванка, Сватівський р-н] // Дзвін. – 1990. – № 12. – С. 73. – (Біла книга. Правда про голод на Україні 1933 року); Альм. "Гомону України" на 1993 рік. – С. 109-111.

- 4754. Голод 33-го: Свідчення очевидців: [с. Лебедівка, Сватівський р-н] // Ленін. шляхом. 1990. 18 верес.
- 4755. Колмиченко І. Вітряки: [с. Калмиківка, Старобільський р-н] // Під прапором Леніна. 1990. 6 січ.
 - 4756. Разиньков А. Страшная память // Сел. новь. 1990. 3 июля.
- 4757. Рубан В. То був страшний голод: 3 історії рідного краю: [с. Морозівка, Міловський р-н] // Маяк комунізму. 1990. 3 квіт.
- 4758. Сокирянський С. Голодомор: [м. Кремінна] // Ленін. прапор. 1990. 18 жовт.
- 4759. Ткаченко О. Люди, не допустіть: [Старобільський р-н] // Під прапором Леніна. 1990. 15 лют.
- 4760. Честник В. Голод 33-го: Свідчення очевидців: [с. Первомайськ, с-ще Новоселівське, с. Преображенне, Сватівський р-н] // Ленін. шляхом. 1990. 28 лип.

4761. Шамрай Ф. Голод: [с. Новочервоне, Троїцький р-н] // Сел. новь. – 1990. – 4 авг.

1991

4762. Ляшко Ю. У 33-му помирали не тільки від голоду: [с. Кармазинівка, Сватівський р-н] // Новини Сватівщини. – 1991. – 21 листоп.

1992

- 4763. Бублій Г. Я пережив страшний геноцид: [Білолуцький, нині Новопсковський р-н] // Заповіт Ілліча. 1992. 18 лип.
- 4764. Копанев М. Память и совесть обязывают: [смт Новоайдар] // Вестн. Новоайдарщины. 1992. 2 дек.
- 4765. Путкарадзе Л. История одной семьи: Память: [смт Білолуцьк, Новопсковський р-н] // Наша газ. 1992. 2 сент. С. 4.
- 4766. Халашевский Б. Раскаяние есть очищение правдой // Донец. кряж. 1992. № 2. С. 14-15.

- 4767. Антипов И.П. А мы собрались умирать: К 60-летию голодомора // Вестн. Новоайдарщины. 1993. 22 июня.
- 4768. Антипов И.П. Умереть мы решили вместе: Память: [с. Пахри, Новоайдарський р-н] // Наша газ. 1993. 17 июля. С. 6.
- 4769. Банько И., Литвиненко В. Голод: [Біловодський, Новоайдарський, Новопсковський, Старобільський, Троїцький р-ни] // Наша газ. 1993. 10 апр. С. 6, 24.
- 4770. Борисова О. Голодомор на Україні виклик XX століття: [У Луган. укр.-канад. культ.-просвіт. центрі "Відродження" відбулася міська конф.] / Записав В. Янкович // Луган. вісті. 1993. № 5. С. 3.
- 4771. Ватрич Р. Снова падают кресты: [Про знищення пам'ятного знака у м. Сватове] // Голос Украины. 1993. 20 окт.
- 4772. Волошина Є.М. Невинні жертви: [с. Кам'янка, Новопсковський р-н] // Перемога. Новопсков, 1993. 19 жовт.
- 4773. Голодомору-33: [Про наук.-практ. конф. "Голодомор 1933 року в Україні: причини та наслідки"] // Жизнь Луганска. 1993. Май. С. 6.

- 4774. Голос гіркої правди // Перемога. Новопсков, 1993. 17 верес.
- 4775. Григорьева С. За горсть суданки... под суд: К 60-летию голодомора 1933 // Жизнь Луганска. 1993. Сент. С. 2.
- 4776. Кобельнюк А. "Чтоб не было политики": [Про директора Сватів. будинку культури, звільненого з роботи за розповідь про голодомор] // Голос Украины. 1993. 20 окт.
- 4777. Липівська Т.Ю. То справжнє пекло: [с. Пантюхине, Новопсковський р-н] // Перемога. Новопсков, 1993. 19 жовт.
- 4778. Міщенко В.І. Голод і холод ми все пережили...: [смт Штерівка, Краснолуцька міськрада] // Наша газ. 1993. 3 лип.
- 4779. Молчанова Ю. Голодомор: готуючись до скорботної дати // Наша газ. 1993. 18 авг. С. 4.
- 4780. Негода І. Не зітреться в пам'яті народній: [с. Новолимарівка, Біловодський р-н] // Вісті Біловодщини. 1993. 29 груд.
- 4781. Перебийніс П.Я. Голодомор 1933 р. на Луганщині // Луган. вісті. 1993. № 4.
- 4782. Перова Н. Три голода: [с. Маловенделівка, Новоайдарський р-н] // Вестн. Новоайдарщины. 1993. 24 июля.
- 4783. Петренко О. У Сватовому голоду не було. Для кого? // Вісті з України. 1993. 11-17 листоп. С. 7.
 - 4784. Рипало З. А люди все-таки вижили // Рад. слово. 1993. 13 жовт.
- 4785. Санкционированный вандализм: [У Сватівському р-ні знищено хрест, встановлений у пам'ять жертв голодомору] // Независимость. 1993. 15 окт.
 - 4786. Тараненко В. Цена книги жизни // Голос Украины. 1993. 25 февр.
- 4787. Ткаченко Л. Страшнее смерти: [с. Новочервоне] // Веч. Одесса. 1993. 11 сент.
- 4788. Чернявський М. У той голодний рік: [с. Смолянинове, Новоайдарський р-н] // Вестн. Новоайдарщины. 1993. 17 июля.

- 4789. Чорнуха О. Упорядкувати місця поховань: [Член район. краєзн. т-ва "Слобідська громада" про напрямки пошукової роботи, обробку та редагування нар. свідчень про голодомор 1932-1933 рр.] // Перемога. Перевальськ, 1993. 23 квіт.
- 4790. Шамрай Ф. Страшніше за смерть: Пам'ять: [с. Новочервоне, Троїцький р-н] // Наша газ. 1993. 12 черв.

4791. Сергійчук В. Щоб не поїли сусідські буряки...: [Марківський р-н] // Голос України. – 1995. – 15 квіт. – С. 11.

1998

4792. Опанасенко А. Селяни помирали гуртом і поодинці: (Спогади очевидця): [м. Кадіївка (нині Стаханов)] // Веч. Київ. — 1998. — 26 листоп. — С. 5. — (Пам'яті жертв голодоморів і репресій).

2000

4793. Єфіменко Г. Лиховісні 30-і роки на Марківщині: [Марківський р-н] // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та моральнопсихол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. – К.; Нью-Йорк, 2000. – С. 348-356.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1990

- 4794. Алексєєва Л. Безвинним жертвам: [Про встановлення граніт. плити з хрестом пам'ятника жертвам голодомору 1932-1933 рр. у Лисичанську] // Рад. Україна. 1990. 2 верес.
- 4795. Коваленко А. Жертвам голодомора: [Про відкриття у Лисичанську пам'ятного знака] // Рабочая газ. 1990. 6 сент.

1992

4796. Греко-католики в Луганске: [Про панахиду по жертвах голодомору] // Пульс. — 1992. — 17-24 сент.

- 4797. Морозов И. Молись в дни скорби // Луган. правда. 1993. 14 сент.
- 4798. Сірик Д. Жертвам голодомору: [Про встановлення хрестів в пам'ять жертвам голодомору в радгоспі "Білолуцький" та с. Можняківка Новопсковського р-ну] // Перемога. Новопсков, 1993. 23 верес.

- 4799. Школьники пишут книгу: [У Демино-Олександрівській СШ Троїцького р-ну збирають матеріал для рукописної кн. про голодомор] // Наша газ. 1993. 28 апр.
 - 4800. Янко Д. Меморіал народної скорботи // Родослав. 1993. Черв. С. 1-2.

Миколаївська область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1991

4801. Самойленко Я. Свідки голодомору: [Арх. матеріали, Баштанський р-н] // Шляхом Леніна. – 1991. – 30 лип.

1993

- 4802. Архіви розкривають таємниці: [Новобузький р-н] // Вперед. 1993. 18 серп.
- 4803. Смугляков К. Люди вмирали, а хліб йшов на експорт: [3 матеріалів Миколаїв. держарх.] // Нар. армія. 1993. 10 верес.; Правда України. 4 верес.; Рад. Прибужжя. 9 верес.

1995

4804. Друмов В. Документи про трагедію голодомору 1932-1933 рр. на Миколаївщині // Тези доп. та повідомл. 1 Миколаїв. обл. краєзн. конф., присвяч. 50-річчю Великої Перемоги. – Миколаїв, 1995. – С. 36-37.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 pp.

- 4805. Білоножко Г. Як зник хутір Ольгіно: [Миколаївський р-н] // Маяк. 1989. 3 жовт.
- 4806. Купченко О. "Страшно згадувати…": Свідчення очевидців про голод 33-го р.: [Кривоозерський р-н] // Ленін. плем'я. 1989. 10 верес.
 - 4807. Чуніхін В. Дорогою сліз і смерті // Ленін. плем'я. 1989. 18 черв.
- 4808. Чуніхін В. Літа тяжкі, страшні, тривожні // Прапор Жовтня. 1989. 20 черв.

- 4809. Базарникова Л. Терпкий спомин дитинства: [Первомайський р-н] // Півд. правда. 1990. 28 листоп.
 - 4810. Плясков Л. "Проступок..." // Півд. правда. 1990. 23 груд.
 - 4811. Чуніхін В. Голодомор // Півд. правда. 1990. 28 листоп.

1991

- 4812. Тригуб П. Трагедія у Пересадівці: Сторінка з історії голоду на Україні в 1932-1933 рр.: [Жовтневий р-н] // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тез. доп. і повідомл. 5-ї Всеукр. конф. К.; Кам'янець-Подільський, 1991. С. 314-315.
- 4813. Федьков І.І. Голод 1932-1933 років на Миколаївщині // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України: Тез. доп. і повідомл. 5-ї Всеукр. конф. К.; Кам'янець-Подільський, 1991. С. 312-313.

•

- 4814. Не тільки про хліб: Голодомор-33 // Півд. правда. 1991. 23 лют.
- 4815. Тарасенко В. Приречені на голод: [Арбузинський р-н] // Нове життя. 1991. 21, 28 лют.; 21, 28 берез.; 4, 18 квіт.; 12 черв.; 4, 18, 25 верес.; 2, 9, 16 жовт.

1992

- 4816. "Все описати немає сил..."// Півд. правда. 1992. 16 черв.
- 4817. Сторінки голодомору: [Кривоозерський р-н] // Заповіти Леніна. 1992. 11 берез.
- 4818. Сторінки голодомору: За спогадами наших земляків // Щотижня. 1992. 21 лют.
- 4819. Фомін І. Слово про 33-й рік: Спогади свідка // Голос Баштанщини. 1992. 10, 14, 17, 21 жовт.

1993

4820. Беженуца Р. "Їли все, що можна жувати": [Первомайськ] // Рад. Прибужжя. – 1993. – 11 верес.

- 4821. Беженуца Р. Я нічого не забула // Прибуз. вісн. 1993. 4 верес.
- 4822. Бойченко В. Пам'ятаймо жертви, знаймо катів! // Рад. Прибужжя. 1993. 8 черв.
- 4823. Громовий Г. [Голодомор] : [Березанський р-н] // Рад. Прибужжя. 1993. 20 листоп.
- 4824. Зубрицький В. "Буксири" не були людьми...: [с. Лиса Гора, Первомайський р-н] // Рад. Прибужжя. 1993. 14 серп.
- 4825. Ковалев Г. Голодомор 1932-1933 років: [Миколаїв] // Рад. Прибужжя. 1993. 24 квіт.
- 4826. Майзовита О. Не обминала й нас коса смерті // Миколаїв. вісн. 1993. 26 листоп. С. 3.
- 4827. Панасюк С. Село неначе погоріло...: [с. Михалкове, Кривоозерський р-н] // Заповіти Леніна. 1993. 14 серп.
- 4828. Терещенко Ф. Незабутній біль душі людської: [с. Миролюбівка, Братський р-н] // Перемога. 1993. 26 черв.
- 4829. Фомін І. Випробування голодом: До 60-річчя голодомору на Україні: Замітки того, хто вижив // Щотижня. 1993. 8 трав. С. 7-8
 - 4830. Щасливий О. Тридцять третій... // Вісн. Врадіївщини. 1993. 28 серп.

4831. Шитюк М.М. З власним народом війна: [Сталін. репресії на Миколаївщині]. – К.: Акант, 1995. – 78 с.: ілюстр., портр.

1997

4832. Шитюк М.М. Голодомори XX століття: [На території Миколаїв. обл.]: 1921-1923, 1932-1933, 1946-1947. – К.: Геліон, 1997. – 61 с.: портр.

1999

4833. Чунихин В. Черные зерна 1933 года // Николаев. новости. – 1999. – 10 нояб.

2000

4834. Соболь П. Шкільництво Миколаївщини у голодні 1932-1933 роки // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. – К.; Нью-Йорк, 2000. – С. 364-375.

4835. Шитюк М. Голод 1932-1933 років на території Миколаївщині // Голодгеноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. — К.; Нью-Йорк, 2000. — С. 278-297.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1990

4836. Біличенко М. І виросте в степу курган: [Первомайський р-н] // Прибуз. комунар. – 1990. – 30 берез.

1998

4837. Жалобна хода в Миколаєві: [Мітинг-реквієм] // Час. – 1998. – 13-20 листоп. – С. 5.

1999

4838. Столяров І. 7 листопада в Одесі і Миколаєві: [Зокрема, про вшанування жертв голодомору в м. Миколаєві] // Вільна думка. — 1999. — 15-21 листоп. — С. 6.

Одеська область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1991

4839. Кесова Н.С. Материалы фондов Государственного архива Одесской области как источник для изучения процесса раскулачивания и голода тридцатых годов // Тезисы докл. 2-й обл. ист.-краевед. науч.-практ. конф. — О., 1991. — С. 96-97.

1993

- 4840. Малинова Г. Геноцид і його організатори: Свідчення док. // Чорномор. новини. 1993. 11 верес.
- 4841. Послання Високопревелебного Агафангела, Митрополита Одеського та Ізмаїльського, кліру, ченцюючим, боголюбивій пастві Одеської єпархії у зв'язку з жертвами голоду в 1932-1933 рр. в Україні // Одес. вісті. 1993. 11 верес.

1995

4842. Кесова Н. Спецсообщение, год 1933-й: По материалам Гос. архива Одес. обл. // Слово. – 1995. – 10-17 сент. – С. 3. – (Голодомор – трагедия столетия).

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1983

4843. Мес Менд. Два дні в Одесі // Укр. вісті. – 1983. – 28 серп. – С. 3.

1990

4844. Кесова Н. "Поновлений як неправильно розкуркулений..." // Знамя коммунизма. – 1990. – 30, 31 янв.; 3 февр.

1991

4845 Stumpp K. Odessa and the German Colonists / Translated by J.M. Richey // Heritage Review. – 1991. – Vol. 21, N 3. – P. 13-19.

1992

4846. Кульчицький С.В., Шаталіна Є.П. Процес розкуркулення 1929-1932 рр. очима селян // Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки. – К., 1992. – Вип. 2. – С. 41-45.

•

4847. Димов А. Чорна дата: [Котовський р-н] // Котовські вісті. – 1992. – 15 серп. – С. 3.

- 4848. Барладяну-Бирладник В. Демографічні наслідки штучних голодоморів в Україні: [Доп. на наук.-практ. конф. "Голодомор в Україні 1932-1933 рр.", що відбулася 26 черв. в ОДУ] // Чорномор. новини. 1993. 21 серп.
- 4849. Білощук Т. Як вогник на вітрі: Відлуння голодомору 1932-1933 рр. // Миколаїв. вісн. 1993. 24 верес. С. 2.
- 4850. Бобровська І. Чудо нас врятувало: [с. Софіївка, Миколаївський р-н] // Миколаїв. вісн. 1993. 15 жовт. С. 3.
- 4851. Буковський В. Хутір Бецилівський жертва голодомору: [Роздільнянський р-н] // Вперед. 1993. 28 серп.; 1 верес.
- 4852. Бурдейна Ф. Спомини скорботи: До 60-річчя голодомору 1932-33 рр.: Спогади свідків // Вісті Кодимщини. 1993. 21 серп. С. 3.
- 4853. Буяновский Л. "Прости, родненькая": [Красноокнянський р-н] // Юг. 1993. 20 окт.

- 4854. Винограденко П. Важкі випробування: [Ширяївський р-н] // Промінь. 1993. 20 лип. С. 2.
- 4855. Вишневська О. Вмирали на роботі: [Овідіопольський р-н] // Наддністр. правда. 1993. 16 квіт. С. 3.
- 4856. Галуцький В. Як це було в нашому районі: До 60-річчя голодомору на Україні: [Роздільнянський р-н] // Вперед. 1993. 21 квіт.
- 4857. Галяс А. Школьники собирают горькие свидетельства эпохи: [В СШ № 52 м. Одеси збирають матеріали спогади очевидців] // Слово. 1993. 1-8 окт. С. 2.
- 4858. Головко М. На чиїй совісті голодомор? // Вісті Кодимщини. 1993. 21 груд. С. 2.
- 4859. Голодомор в Україні: [Савранський р-н] // Сіл. новини. 1993. 17 берез. С. 2.
- 4860. Голодомор в Україні трагедія століття: [Ширяївський р-н. Фотохроніка] // Промінь. 1993. 24 верес. С. 3: фотогр.
 - 4861. Голодомор на Україні // Котовські вісті. 1993. 11 верес. С. 2.
 - 4862. Драч Ю. У них забрали все // Миколаїв. вісн. 1993. 24 верес. С. 2.
 - 4863. Друца М. Гіркий спогад // Чорномор. новини. 1993. 11 верес.
- 4864. Дуган О. I люди втрачали людські почуття: [Любашівський р-н] // Миколаїв. вісн. 1993. 12 жовт. С. 2.
- 4865. Журавель О. Голод: Хроніка і факти: [Ширяївський р-н] // Промінь. 1993. 24 верес. С. 3.
- 4866. Журавель О. Голодомор: Хроніка і факти // Вісті Кодимщини. 1993. 5 жовт. С. 3.
- 4867. Журавель О. Голодомор: Хроника и факты: [Саратський р-н] // Сов. новь. 1993. 11 сент. С. 4.
- 4868. Задорожня Н. Страшно про це згадувати // Миколаїв. вісн. 1993. 26 листоп. С. 3.
- 4869. Іванюк Л. Суть правди одна...: [Березівський р-н] // Степ. маяк. 1993. 29 черв. С. 2.

- 4870. Іващенко С. Не обминала нікого коса смерті // Миколаїв. вісн. 1993. 9 січ. С. 2.
- 4871. Іларіонова В. Довгожителька з Писарівки: [Кодимський р-н] // Вісті Кодимщини. 1993. 17 лип. С. 2.
- 4872. К 60-летию голодомора: [Про наук.-практ. конф. "Голодомор в Україні 1932-1933 рр."] // Юг. 1993. 26 июня.
 - 4873. Капелюшный Л. Голодомор // Слово. 1993. 2-9 июля. С. 1, 3.
- 4874. Клюєнко Д. Голод 1932-1933 років на Україні і його трагічні наслідки // Чорномор. новини. 1993. 30 берез. С. 2.
- 4875. Колбинцев В. Оглядаючись у минуле: [Овідіопольський р-н] // Наддністр. правда. 1993. 6 квіт. С. 2.
- 4876. Колесниченко А. Голод чи голодомор? Точка зору: [Котовський р-н] // Котовські вісті. 1993. 27 трав. С. 4.
- 4877. Корольов М. Доходило до людоїдства // Котовські вісті. 1993. 22 квіт. С. 3.
 - 4878. Корчинский Н. Так было // Веч. Одесса. 1993. 11 сент.
- 4879. Кузьменко Л. Гіркий спомин серця: До 60-річчя голодомору в Україні // Вісті Кодимщини. 1993. 18 верес. С. 1.
 - 4880. Кулик I. Ці жахливі спогади // Миколаїв. вісн. 1993. 10 груд. С. 2.
- · 4881. Кулібаба В. Сторінки зі "світлого" минулого: [с. Мигаї, Великомихайлівський р-н] // Чорномор. новини. – 1993. – 18 трав.
- 4882. Лабунський М. Я свідок голодомору: [Березівський р-н] // Степ. маяк. 1993. 21 трав. С. 1.
- 4883. Лобан С. З книги-меморіалу "33-й: голод": Приступій Іван Якович, інвалід війни, житель села Єгорівка Роздільнянського р-ну Одес. обл., свідчить // Чорномор. новини. 1993. 20 трав.
- 4884. Лобан С. У Єгорівці в 30-ті: 60-річчя голодомору на Україні: [Роздільнянський р-н] // Вперед. 1993. 11 серп.

- 4885. Луценко А. Чи був геноцид-33: [Савранський р-н] // Сіл. новини. 1993. 21 трав. С. 2.
 - 4886. Малюкова Н. Він рятував дітей // Миколаїв. вісн. 1993. 22 жовт. С. 3.
- 4887. Марочко В. "За сім колосків...": [Комінтернівський р-н] // Слава хлібороба. 1993. 31 лип. С. 2.
- 4888. Марочко В. "За сім колосків...": [Овідіопольський р-н] // Наддністр. правда. 1993. 30 лип. С. 2.
- 4889. Марочко В. За сім колосків тюрма: Голодомор в Україні // Вісті Кодимщини. 1993. 26 жовт. С. 2.
- 4890. Марочко В. Народная трагедия 1933-го: [Саратський р-н] // Сов. новь. 1993. 5 июня. С. 2-3.
- 4891. Марочко В. Трагедія 33-го: До 60-річчя голодомору в Україні // Вісті Кодимщини. 1993. 15 трав. С. 3.
- 4892. Микитюк С. Чи й справді все так було добре...: [Березівський р-н] // Степ. маяк. 1993. 21 серп. С. 2.
- 4893. Михайленко А. Злочин проти народу: [Наук.-практ. конф. "Голодомор в Україні 1932-1933 рр. "] // Одес. вісті. 1993. 30 черв. С. 1.
- 4894. Мокряк О. То дуже страшно: [с. Дружелюбівка, Миколаївський р-н] // Миколаїв. вісн. 1993. 15 жовт. С. 3.
- 4895. Надутик П. Це потрібно живим: До 60-річчя голодомору. Спогади очевидців // Вісті Кодимщини. 1993. 26 черв. С. 2.
- 4896. Наконечний Б. I як ми вижили?...: [Березівський р-н] // Степ. маяк. 1993. 25 черв. С. 2.
- 4897. Народ розрахувався дорогою ціною: [Спогади] // Вісті Кодимщини. 1993. 22 трав. С. 2.
- 4898. Не нагодувала і щедра земля: До 60-річчя голодомору в Україні // Вісті Кодимщини. 1993. 18 трав.
- 4899. Недопака М. За примусовою добровільністю: 60-річчя голодомору на Україні: [с. Тимкове, Кодимський р-н] // Чорномор. новини. 1993. 8 черв.

- 4900. Ниточко І. Схилимо голови в скорботі...: [Березівський р-н] // Степ. маяк. 1993. 11 верес. С. 1.
- 4901. Озарінський П. Відлуння голодомору: [Миколаївський р-н] // Миколаїв. вісн. 1993. 17 верес. С. 1.
- 4902. Олександров О. Крізь призму років...: [Савранський р-н] // Сіл. новини. 1993. 17 берез. С. 2.
- 4903. Печелянська І. Діліться куском хліба! // Миколаїв. вісн. 1993. 5 жовт. С. 2.
- 4904. Поліщук О. Не забудьте, люди: З наук.-практ. конф. // Чорномор. новини. 1993. З лип. (60-річчя голодомору на Україні 1932-1933 рр.).
- 4905. Поліщук Ю. З родинної хроніки // Чорномор. новини. 1993. 5 черв. (60-річчя голодомору на Україні 1932-1933 рр.).
- 4906. Пороник 3. Просто зустріч: Долі людські // Вісті Кодимщини. 1993. 9 лют. С. 3.
- 4907. Поспішенко П. Спогад з дитинства: [смт Овідіополь] // Чорномор. новини. 1993. 24 лип.
- 4908. Пражина О. Попіл померлих стукає в наші серця...: [м. Кодима] // Вісті Кодимщини. 1993. 3 лип. С. 8.
 - 4909. Сауляк А. У жертву дитина // Миколаїв. вісн. 1993. 10 груд. С. 2.
- 4910. Свідки: Дні скорботи: [Спогади] // Вісті Кодимщини. 1993. 24 квіт. С. 1.
- 4911. Сердюк Г. Задля істини: [Комінтернівський р-н] // Слава хлібороба. 1993. 1 верес. С. 4.
- 4912. Сидоренко П. Мені тринадцятий минало...: [До 60-річчя голодомору в Україні] // Чорномор. новини. 1993. 4 трав.
- 4913. Сиротюк В. Щоб уникнути страшної біди: [Ширяївський р-н] // Промінь. 1993. 15 черв. С. 2.
- 4914. Стерник Л. Зустріч через вісімнадцять років: [Овідіопольський р-н] // Миколаїв. вісн. 1993. 10 груд. С. 2.

- 4915. Стриженюк С. Живи и помни // Веч. Одесса. 1993. 11 сент. (К 60-летию голодомора в Украине).
- 4916. Тихонова В. Живі джерела: Голодомор в Україні трагедія століття: [с. Грабове, Кодимський р-н] // Вісті Кодимщини. 1993. 11 верес. С. 2.
- 4917. Тихомирова О. Гросулове. Голодомор 33-го: [смт Велика Михайлівка] // Єдність. 1993. 23 черв.
 - 4918. Трагедия века: [Саратський р-н] // Сов. новь. 1993. 15 сент. С. 2.
- 4919. Трагедія століття: [Про книгу Р. Конквеста "Жнива скорботи", Овідіопольський р-н] // Наддністр. правда. 1993. 5 жовт. С. 3.
- 4920. Фомін І. Як це в нас було...: До 60-річчя голодомору: [с. Новопетрівка, Миколаївський р-н] // Чорномор. новини. 1993. 20 лют.
- 4921. Фроюк Н. Приречені на смерть: 60-річчя голодомору на Україні // Чорномор. новини. 1993. 26 черв.
- 4922. Фурфурей М. I жменьку пшениці забирали: [с. Ісаєве, Миколаївський р-н] // Миколаїв. вісн. 1993. 15 жовт. С. 3.
- 4923. Цымбалюк В. Мы все в долгу перед мучениками // Слово. 1993. 10-17 сент. (Голодомор: трагедия столетия).
- 4924. Цымбалюк В. Серп и меч / Беседу с пред. одес. отд-ния НРУ вел О. Де-Рибас // Слово. — 1993. — 28 мая — 4 июня. — С. 2.
- 4925. Чернецька Г. Аби не повторилося // Миколаїв. вісн. 1993. 17 верес. С. 2.
- 4926. Шевчук А. Ці роки ніколи не забуду // Миколаїв. вісн. 1993. 22 жовт. С. 3.
- 4927. Шевчук В. I в нашому районі не забули. Та не всі... // Миколаїв. вісн. 1993. 17 верес. С. 2.
- 4928. Шевчук О. Голодомор: очима статистика // Уряд. кур'єр. 1993. 4 верес. С. 6.
- 4929. 60-я годовщина: [Про наук.-практ. конф. "Голодомор в Україні 1932-33 рр. "] // Юг. 1993. 22 июня.

4930. Фроюк Н.М. Голодомор 1932-1933 років та його соціально-економічні наслідки в Одесі та на Одещині // Одесі – 200: Тези доп. Міжнар. наук.-теорет. конф., 6-8 верес. 1994 р. – О., 1994. – Ч. 1. – С. 32-35.

•

- 4931. Немазенко Л. Згусток болю: [Ширяївський р-н] // Промінь. 1994. 11 листоп. С. 2.
- 4932. Пражіна О. Написання історії не бухгалтерія // Вісті Кодимщини. 1994. 3 верес. С. 2.
- 4933. Сторцак Т. Шістдесят один рік потому...: [Савранський р-н] // Сіл. новини. 1994. 17 трав. С. 2.
- 4934. Філатова В. Бачила своїми очима...: [Березівський р-н] // Степ. маяк. 1994. 18 черв. С. 1.
 - 4935. Яценко Г. Моя родинна трагедія // Чорномор. новини. 1994. 24 верес.

1995

4936. Ковальський А. Голодний 1947-й: [Порівняння голоду 1933 та 1947 рр.] // Котовські вісті. – 1995. – 26 жовт. – С. 3.

1996

4937. Кипарис И. Из колхоза бедного – в колхоз горький // Слово. – 1996. – 9 авг. – С. 3.

1998

- 4938. Буковский В.Я. Горькая правда: Ист. очерк с. Бецилово и района: [Роздільнянський р-н]. Раздельная, 1998. 221 с.: иллюстр. Голодомор. С. 136-144.
- 4939. Шнабель-Тихомирова О.Я. Трагедія голоду на Великомихайлівщині: Спогади. Ч. 1. О.: Астропринт, 1998. 28 с.

4940. Гордієнко А. Діти Арбату в Березівці: [м. Березівка, Березівський р-н] // Одес. вісті. – 1998. – 13 листоп. – С. 3.

- 4941. Заява Одеської обласної організації Народного Руху України з приводу голодомору 1932-1933 років // Вільна думка. 1998. 16-22 листоп. С. 8. Без підпису.
- 4942. Мочульський К. Більшовицький "рай": [Спогад; с. Полянецьке, Савранський р-н] // Крим. світлиця. 1998. 20 листоп. С. 5. (Дзвони пам'яті).
- 4943. Надутик П. Дума про Кодиму: (До 65-річчя голодомору) // Чорномор. новини. 1998. 26 листоп., 3 груд.
- 4944. Різників О. "Земля моя земля моїх батьків": [Конф. одес. школярів, під час якої було зроблено декілька доп. про голодомор] // Чорномор. новини. 1998. 12 трав.
- 4945. Степанова М. Обелиск с абрикосовым цветком: О покинутых селах и забытых жертвах голодомора: [с. Шерове, Іванівський р-н] // Вестн. региона. 1998. 5 сент. С. 3.

4946. Кузьменко Л. Надвечір'я Євгенії Іллівни сповнене інтересом до життя і любов'ю до рідних: [Спогади Є.І. Пушкар; м. Кодима] // Вісті Кодимщини. – 1999. – 7 груд.: фото.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

- 4947. Бердичевская А. Скорбная дань ушедшим: Жители Одес. обл. отметили скорбную годовщину 60-летие Голодомора // Слово. 1993. 17-24 сент. С. 1.
- 4948. Березницький М.О. Про затвердження оргкомітету при райдержадміністрації з підготовки та проведення заходів у зв'язку з 60-ми роковинами голодомору в Україні // Миколаїв. вісн. 1993. 7 лип. С. 2.
- 4949. Бурчо Й. Жертвам голодомору: [Відкрито перші на Одещині пам'ятні знаки, села Саражинка і Чернече, Балтський р-н] // Чорномор. комуна. 1993. 8 трав.
- 4950. В память о безвинно убитых: [Саратський р-н] // Сов. новь. 1993. 15 сент. С. 1.
- 4951. В память о жертвах 32-33 гг.: [Про відкриття пам'ят. знака у м. Ананьєві] // Юг. 1993. 10 сент.

- 4952. Вшановують пам'ять жертв голодомору: [Про наук.-практ. конф. з питань вшанування жертв голодомору в Україні у 1932-1933 рр.] // Укр. голос. 1993. 9 серп. С. 3.
- 4953. Гречаний М. Хрест пам'яті і скорботи: [смт Велика Михайлівка] // Чорномор. новини. 1993. 14 серп.
- 4954. Григоренко Л. "Дай, боже, силу нам все вспомнить": [В Одесі проведено день пам'яті жертв голодомору] // Веч. Одесса. 1993. 14 сент.
- 4955. Кердман Б. Крест на холме: [Про відкриття пам'ятника в смт Велика Михайлівка] // Веч. Одесса. 1993. 12 авг.
- 4956. Лужанська Г. Пам'ятник жертвам голодомору: [с. Грабове, Кодимський р-н] // Вісті Кодимщини. 1993. 21 серп. С. 1.
- 4957. М'ясківська С. Пам'яті жертв: [Панахида у одес. міському саді, Одеса] // Чорномор. комуна. 1993. 27 квіт.
- 4958. Ожинська Т. Урок пам'яті жертв голодомору: [Савранський р-н] // Сіл. новини. 1993. 8 жовт. С. 2.
- 4959. Пам'яті жертв голодомору: [Овідіопольський р-н] // Наддністр. правда. 1993. 30 лип. С. 2.
- 4960. Пам'яті жертв голодомору присвячується: [В ОДУ відбулася наук.-практ. конф. "Голодомор в Україні 1932-1933 рр."] // Чорномор. новини. 1993. 29 черв.
 - 4961. Памятный знак: [Балта] // Веч. Одесса. 1993. 28 сент.
- 4962. Памятник голодомору: [Про відкриття пам'ятника у с. Чернечому, Балтський р-н] // Юг. 1993. 19 мая.
- 4963. План роботи організаційного комітету з підготовки та проведення заходів у зв'язку з 60-ми роковинами голодомору на Україні // Миколаїв. вісн. 1993. 31 лип. С. 2.
- 4964. Старник П.С. Склад організаційного комітету з підготовки та проведення заходів у зв'язку з 60-ми роковинами голодомору в Україні // Миколаїв. вісн. 1993. 7 лип. С. 2.
- 4965. Херсонский Б. Панихида в городском саду: [У пам'ять жертв голодомору і Чорнобильської катастрофи] // Одес. вестн. 1993. 1 мая. С. 3.

- 4966. Чернецька Т. Дзвони чорного ювілею: Скорботна пам'ять, застереження: [Одеса] // Одес. вісті. 1993. 15 верес.
- 4967. Шандар С. Жертвам голодомору: [Про відкриття пам'ятника на кладовищі с. Чернечого, Балтський р-н] // Сіл. вісті. 1993. 14 трав.
- 4968. Шевченко Ю. Курган памяти: [Про відкриття пам'ятника в смт Велика Михайлівка] // Юг. 1993. 11 авг.

- 4969. Бондар О. До річниці голодомору: [Про заходи, розроблені Крайовим проводом НРУ] // Думська площа. 1998. 18 листоп.
- 4970. Олександрова Н. Вечір пам'яті: [Дитяча бібліотека-філія № 8, Одеса] // Думська площа. 1998. 5 груд.

Полтавська область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1993

- 4971. Антанець Л. 1932-1933 роки: Док. свідчать: До 60-річчя голодомору на Україні // Решетилів. вісн. 1993. 15 трав.
- 4972. Пережите: Про голодомор, сталінські репресії: Док., спогади, думка сучасника // Прапор. 1993. 14 лип.
- 4973. 1932-33 рр.: Голодомор: [Листи, телеграми, постанови, в яких згадуються села Полтавської обл.] // Уряд. кур'єр. 1993. 20 лют. С. 6.

1997

4974. Колективізація сільського господарства і голод на Полтавщині 1929-1933: Зб. док. і матеріалів / Центр по дослідженню історії та культури Полтав. облдержадмін.; Держ. арх. Полтав. обл. – Полтава, 1997. – 262, [2] с.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1950

4975. Документи про совєтське народовбивство: Свідчення Йосипа Панасенка з Полтавщини // Нар. воля. – 1950. – 4 трав.

4976. Соловей Д. Село в Східній Україні 1929-1933 рр.: [Федіївська сільрада, Решетилівський р-н] // Нар. воля. – 1950. – № 39.

1951

4977. Суслик Р.Л. Сумні спогади: 1933 рік на Полтавщині. – Б.м., 1951. – 29 с.

1955

4978. Сова Г. До історії більшовицької дійсності: (25 років життя укр. громадянина в СРСР). – Мюнхен: Ін-т для вивчення СССР, 1955. – 107 с.

Голодомор: [Новосанжарський р-н]. - С. 12-23.

4979. Суслик Р.Л. Криваві сторінки з неписаних літописів козацько-хуторянської Полтавщини в боротьбі проти московського комунізму. – [Велика Британія], 1955. – 337 с.

1982

4980. Прохання: [Дж. Мейс розшукує архів КП(б)У Чорнухинського р-ну на Полтавщині] // Укр. думка. – 1982. – 4 лют. – С. 3.

1983

- 4981. Богуславець Л. На прощу до рідної землі. (12) Полтава // Нові дні. 1983. Ч. 404. С. 20-22.
- 4982. Жертви голоду 1932-33 рр. в Семенівському повіті на Полтавщині: [с. Бакумівка, Вереміївка, хутори Ігорівка та Левуцький, Семенівський р-н, м. Хорол] // Молода Україна. 1983. Ч. 327. С. 10-11. Свідчення склали: М. Мищенко, Ф. Гринтак, С. Кулик, Н. Виноградська, Г. Назаренко та ін.
- 4983. Кущинський А. Загибель села Березова Лука від розстрілів і голоду: [Гадяцький р-н] // Батьківщина. 1983. Трав. С. 2; Вісн. Ч. 4. С. 10-12; Укр. думка. 8 верес. С. 6. Під заголовком: Загибель села Березова Лука на Полтавщині.
- 4984. Кущинський А. Людоїдство на Полтавщині 1933 року // Вісник. 1983. Ч. 5. С. 10-11.

•

4985. А. Л-ко. Спогади полтавки про голод в 1932-33 роках // Укр. голос. – 1983. – Ч. 15.

4986. Римський О. [Промова свідка голодомору на Полтавщині] // Мета. – 1984. – Ч. 3. – С. 6.

•

4987. Журахівський В. Моє свідчення: [Колективізація і голод на Полтавщині] // Укр. вісті. – 1984. – 5 лют. – С. 3.

1985

4988. Кошелівець І. Розмови в дорозі до себе: Фрагм. спогадів та ін. – Б.м.: Сучасність, 1985. – 497 с.: портр. – (Б-ка "Прологу" і "Сучасності"; Ч. 167). Голодомор: [м. Кременчук]. – С. 128-133.

1988

4989. Пащенко П. Навесні тридцять третього: [Полтава] // Україна. – 1988. – № 44. – С. 10, 11.

•

4990. Самойленко О. Листи з голодного року: [смт Нові Санжари] // Веч. Харків. – 1988. – 10 жовт.

1989

4991. Александрович €. 3 окрухою гіркого хліба: [Полтава] // Україна. – 1989. – № 51. – С. 8-10.

4992. Косовський В., Хорунжий Ю. Трагедія села Веприк: [Гадяцький р-н] // Жовтень. – 1989. – № 8. – С. 83-85.

- 4993. Голодомор у Бреусівці: [Козельщинський р-н]: Спогади / Записав О. Міщенко // Сіл. вісті. 1989. 29 серп. Із змісту: Що пережив / Ф.Ф. Хміль. За всіх Карнаухів перестраждала / О.В. Карнаух. Утричі більше, ніж за війну / Л.П. Проскурня.
- 4994. Кульчицький М. Про голод 33-го, його причини і наслідки ми повинні нарешті сказати всю правду // Комсомолець Полтавщини. 1989. 7 січ.
- 4995. Макаренко О. Шанс совісті // Комсомолець Полтавщини. 1989. 18 берез.

- 4996. Міщенко О. Безкровна війна: Розповіді про голод 1933 року, записані в селах Козельщинського р-ну на Полтавщині // Літ. Україна. 1989. 14 груд.
- 4997. Петренко М. Рік далекої печалі: Спогад письменника-земляка про голодний 33-й на Полтавщині // Зоря Полтавщини. 1989. 4, 5 берез.
- 4998. Ситник М. Пам'ятаємо весну 33-го: [Глобинський р-н] // Комсомолець Полтавщини. 1989. 18 лип.
- 4999. Чабаненко А. Смерч прошел по нашей земле: [Про проведення колективізації на хуторі Нетребки Полтавської обл., 1931-1935 рр.] // Сел. жизнь. 1989. 13 окт. (Крестьян. арх.).

5000. Міщенко О. Безкровна війна: Розповіді про голод 1933 р., записані в селах Козельщинського р-ну на Полтавщині / Вступ. слово О. Гончара і авт. – К.: Т-во "Знання УРСР", 1990. – 47, [1] с.: ілюстр.

•

- 5001. Александрович €. Сорокові без ретуші: Неспокійна тиша // Журналіст України. 1990. № 12. С. 17-21.
- 5002. Гречко В. Всього надивились і натерпілись: [с. Веприк, Гадяцький р-н] // Прапор. 1990. № 6. С. 140.
- 5003. Копелев Л. Голод: Декабрь 1932 январь 1933: [Миргородський р-н] // Сел. молодежь. 1990. № 2. С. 28-33.
- 5004. Якименко М. Крах соціальної утопії, або Примусова колективізація на Полтавщині та її наслідки // Прапор. 1990. № 10. С. 144-151.

- 5005. Бутенко Є. Кожен другий мешканець Очеретуватого був скошений голодомором 1932-1933 років: [Семенівський р-н] // Комсомолець Полтавщини. 1990. 9 черв.
 - 5006. Волик А. Доля Краснопільських // Сіл. життя. 1990. 13 жовт.
 - 5007. Давиденко Є. Поверніться хоч у спомин // Ленін. слово. 1990. 13 жовт.
 - 5008. Данько П. Святе зерно // Світло Жовтня. 1990. 13 жовт.

- 5009. Дворник І. Голодомор 1932-1933 рр. в Устивиці: [Великобагачанський р-н] // Світло Жовтня. 1990. 27 верес.
- 5010. Зіненко В. І досі той біль пече...: [с. Коровинці, Чутівський р-н] // Комсомолець Полтавщини. 1990. 16 січ.
- 5011. Капустян Г. Трагедія села: [с. Заруддя, Кременчуцький р-н] // Комсомолець Полтавщини. 1990. 7 серп.
- 5012. Карелов I. Жили мрією про краще: Голод 1933-го // Сіл. новини. 1990. 6 жовт.
- 5013. Кияниченко В. Земля вам пухом, земляки: Голод 33-го // Колос. 1990. 18 жовт.
- 5014. Клименко В. Розсекречена пам'ять: [Миргородський р-н] // Прапор перемоги. 1990. 26 верес.
- 5015. Коряк І. Є таки Бог на світі: [с. Радивонівка, Великобагачанський р-н] // Сіл. вісті. − 1990. − 27 верес.
 - 5016. Ленченко М. Був свідком трагедії // Ком. шляхом. 1990. 18 жовт.
- 5017. Лисенко М. Помста вождя: Роздуми після міжнар. симп. "Голодомор-33" // Сіл. вісті. 1990. 9 верес.
- 5018. Міщенко О. Безкровна війна // Комсомолець Полтавщини. 1990. 16 жовт. С. 4-5.
- 5019. Назаренко М. Правду документів на перебудову / Інтерв'ю взяв П. Клименко // Зоря Полтавщини. 1990. 31 берез.
- 5020. Пінчук €. Моя скорбота: [с. Трудовик, Козельщинський р-н] // Сіл. вісті. 1990. 5 верес.
- 5021. Посухов В. Сагайдацький бунт: [Про голодний бунт, с. Сагайдак, Шишацький р-н] // Зоря Полтавщини. 1990. 2 верес.
 - 5022. Сагайдацький бунт // Сіл. життя. 1990. 30 жовт.
 - 5023. Скляр Г. Голод: [с. Лука, Лохвицький р-н] // Зоря. 1990. 18 серп.
 - 5024. Тоді не випало ані краплі дощу... // Зоря Полтавщини. 1990. 7 груд.
 - 5025. Тутка О. Діти 33-го // Сіл. життя. 1990. 11 жовт.

- 5026. Міщенко О. Безкровна війна: Розповіді про голод 1933 року, записані в селах Козельщинського р-ну на Полтавщині // Укр. голос. 1991. 12, 19, 26 серп. С. 6.
- 5027. Носова А. Шлях журбою й любов'ю означений: [Про голод 1933 та 1947 рр.: Із зустрічі колиш. дитбудинківців у м. Кобеляки] // Демокр. Україна. 1991. 12 груд.
- 5028. Правда, яку не всі хочуть знати: [Листи, присвячені голодомору в Україні] // Зоря Полтавщини. 1991. 12 черв.

1992

5029. Суслик Л. Сумні спогади: [Зіньківський р-н]: Творчість укр. діаспори // Криниця. — 1992. — № 6. — С. 22.

- 5030. В'ялик М. "Партія веде": [Новосанжарський р-н] // Прапор. 1992. 8 лип.
- 5031. Голодомор: Правда історії: [Спогади новосанжарців, надруковані в книзі-меморіалі "Голод-33"] // Прапор. 1992. 27 трав.
- 5032. Дейнека В. Це наша біографія...: [Кобеляцький р-н] // Колос. 1992. 22 квіт.
- 5033. Євселевський Л. Голод: Чому і як?: [Кременчуцький р-н] // Перемога. 1992. 20 трав.
- 5034. Короленко С. Мертвих ховають уночі: Лист С.В. Короленко до Н.К. Крупської / Публ. Т. Макагонової // Молода громада. 1992. 21, 28 берез.
- 5035. Овдієнко Л. Вічна пам'ять вільхуватців: Родом з голодомору: [с. Вільхуватка, Кобеляцький р-н] // Колос. 1992. 28 жовт.

1993

5036. Голодомор 1932-1933 років на Кременчуччині: Матеріали наук. конф. / Кременчуц. т-во "Меморіал" ім. В. Стуса, Кременчуц. краєзн. музей, Кременчуц. осередок асоц. дослідників голодомору-геноциду 1932-1933 рр. в Україні; Редкол.: Л.І. Євселевський та ін. — Кременчук: Криниця, 1993. — 44 с. — Із змісту: Вступне слово при відкритті конференції / О.Д. Самойленко. Голодомор 1932-1933 рр.: причини і наслідки / Г.Т. Капустян. Голод: чому і як? / Л.І. Євселевський. Джерело

людської пам'яті / Л.В. Гришко. Про голод 1932-1933 рр. в одному із сіл Полтавщини / Г.Т. Капустян. Люди, пам'ятайте!..: [с. Заруддя, Кременчуцький р-н] / Л.А. Волювач. Геноцид проти українців на Колимі / Н. Смаглій. Щоб вижити... / Н.П. Шутко. Нема муки страшніше, ніж голод: [м. Кременчук] / Л.В. Шевчук. Забути це неможливо: [Кременчуцький р-н] / І.Є. Горбань. Уже красувалося жито: [с. Омельник, Кременчуцький р-н] / Г.Я. Медведьова. Спомин про пережите: [с. Пришиб, Кременчуцький р-н] / С.Д. Вакуленко. Голодомор 1933 року на Кременчуці: [м. Кременчук] / А. Ідзинський. Той страшний рік: [Омельницька сільрада, Кременчуцький р-н] / О. Горбик, Т. Горбик. Голод-33 у Пришибі: [с. Пришиб, Кременчуцький р-н] / Г. Швед. Мов страшний сон: [с. Кіндрівка, Кременчуцький р-н] / П.І. Іллєвський. Сумний ювілей: [с. Чечелеве, Кременчуцький р-н] / М. Набок. Він ніколи не прийде до школи: [м. Кременчук] / Г.Г. Корецька. Глечик молока: [м. Кременчук] / Г.Г. Корецька.

- 5037. Білоус М. Трагічні дні 33-го: [с. Петрівці, Миргородський р-н] // Прапор перемоги. 1993. 10 квіт.
- 5038. Бондаренко М. Біль народу не забувається: [хутір Тарасенки, Шишацький р-н] // Сіл. життя. 1993. 3 квіт.
- 5039. Бурлака В. ...І вічна наша скорбота: [с. Чевельча, Оржицький р-н] // Оржиц. вісті. 1993. 5 черв.
- 5040. Демченко Γ . Стояла тиша, мов на цвинтарі: [с. Світлогірське, Кобеляцький р-н] // Сіл. вісті. 1993. 7 трав.
- 5041. Денисенко С. Тридцять третій...: [За спогадами рідних] // Укр. слово. 1993. 22, 29 січ.; 5, 19, 26 лют.; 5, 12, 19, 26 берез.; 9, 16, 23, 30 квіт.; 11 трав.; 4 черв.
- 5042. Дениско Т. 33 і вимовити страшно: [Про наук. конф. "Голодомор 1932-1933 років на Полтавщині"] // Зоря Полтавщини. 1993. 5 черв.
- 5043. Дяченко А. Свято гарбузової каші: Голодомор-33: Бувальщина // Довір'я. 1993. 10 серп.
- 5044. Зайцева В. На крутих поворотах історії: 4. "Люди мерли на ходу..." // Нар. трибуна. 1993. 29 трав.
- 5045. Замкова О. Навіть згадати страшно: Голодомор-33: [с. Лип'янка, Карлівський р-н] // Довір'я. 1993. 1 черв.
- 5046. Карпенко І. Розорені гнізда: [с. Погарщина, Лохвицький р-н] // Зоря. 1993. 21 квіт.

- 5047. Кисіль Л. Пам'ятати, не забувати!: [с. Зубівка, Миргородський р-н] // Прапор перемоги. 1993. 24 лип.
- 5048. Кіянченко В. Мужика на картоплю, а хліб державі: До 60-річчя голодомору // Колос. 1993. 21 лип.
- 5049. Короленко С.В. Фабрика смерти: Дочь В.Г. Короленко о голоде 1933 г. на Украине / Публ. подгот. М. Богоявленская // Лит. газ. 1993. 19 мая. С. 6; Нар. армія. 10 верес. С. 4. Укр. мовою; Світ про Україну. 14 лип. С. 6. Укр. мовою.
- 5050. Костенко М. Фарисеї! Хто вам бог?: [Про голод у Полтаві; про перейменування вул. Постишева] // Полтав. вісн. 1993. 28 трав. 3 черв. С. 5.
- 5051. Костенко Я. Розповім людям правду: [с. Довгалівка, Великобагачанський р-н] // Рідний край. 1993. 14 квіт.
- 5052. Кравченко П. ...А з чавуна виглядали дитячі руки: [с. Круподеринці, Оржицький р-н] // Молода громада. 1993. 17 лип. С. 6.
- 5053. Кравченко П. Не зазнала радості в житті: [с. Круподеринці, Оржицький р-н] // Оржиц. вісті. 1993. 21 лип.
- 5054. Кузьменко О. На голод пішли свідомо: [с. Шевченкове, Решетилівський р-н] // Освіта: Спецвип.-підруч. 1993. № 1. С. 12.
- 5055. Кузьменко О. "Це не в біблейській діялось пустині...": 60-ті роковини голодомору в Україні: [Решетилівський р-н] // Зоря Полтавщини. 1993. 3 черв.
- 5056. Кузьменко О. Дочка В.Г. Короленка про 33-й рік у Полтаві: [Про лист С.В. Короленко до Н.К. Крупської] // Полтавщина. 1993. 3-9 верес. С. 3.
- 5057. Лесик С. Голодомор 33-го. Чи випадковий він?: [Лохвицький р-н] // Зоря. 1993. 3, 10 берез.; 27 лют.
- 5058. Линовицький П. Щоб довіку не забути: Пам'ять голодомору // Полтавщина. 1993. 14-20 трав.
- 5059. Луценко А. Сторінка історії, що вимагає особливої пам'яті: [с. Устивиця, Великобагачанський р-н] // Рідний край. 1993. 11 серп.
- 5060. Малик В. Маня: До 60-річчя голодомору в Україні // Лубенщина. 1993. 25, 27, 29 трав.; 2 черв.

- 5061. Марочко В. За сім колосків: До 60-річчя голодомору на Україні // Решетилів. вісн. 1993. 31 лип.
- 5062. Марченко М. ...Гинули, як мухи: До 60-річчя голодомору на Україні // Прапор перемоги. 1993. 22 трав.
- 5063. Міщенко О. Мор: До 60-річчя голодомору на Україні // Молода громада. 1993. 24 квіт.; 1, 15 трав.
- 5064. Надія вмирає останньою: Спогад родини з Полтавщини // Вільне життя. 1993. 10 верес. (Розмова з мамою).
 - 5065. Наливайко I. Голод i голодомор // Зоря Полтавщини. 1993. 20, 22 лип.
- 5066. Наливайко І. Нас врятували два лантухи сухарів: [м. Полтава] // Нар. газ. 1993. № 26. С. 3.
- 5067. "Не бери мене, я ще живий": Голодомор-33: 60 літ: [с. Байрак, Диканський р-н] / Розповідь записала О. Сліпченко // Труд. слава. 1993. 9 черв.
- 5068. Омельченко С. Українська голгофа: До 60-річчя голокосту: [Лубенський р-н] // Поклик. 1993. 22-28 трав.
- 5069. Плехова Г. Пошуки жертв голодомору: [с. Гриньки, Глобинський р-н] // Зоря Придніпров'я. 1993. 11 серп.
 - 5070. Право пам'ятати // Зоря Полтавщини. 1993. 29 квіт.
- 5071. Ревечук В. Хліб був. А хлібороб конав: 60-ті роковини голодомору в Україні // Зоря Полтавщини. 1993. 10 серп.
- 5072. Рябека Є. Переддень безкровної війни: Родом з голодомору: [Кобеляцький р-н] // Колос. 1993. 21 квіт.
- 5073. Рябченко Л. Снітин. Фрески болю // Полтав. вісн. 1993. 14-20 трав. С. 5; 28 трав. 3 черв. С. 5.
- 5074. Сліпченко О. Тяжкий хрест: Розповідають очевидці: Голодомор-33: 60 років: [с. Балясне, Диканський р-н] // Труд. слава. 1993. 26 трав.
- 5075. Строєва Г. "За що така кара?": [м. Лохвиця] // Демокр. Україна. 1993. 13 лип.
 - 5076. То була трагедія нашого народу: [смт Шишаки] // Сіл. життя. 1993. 21 квіт.

- 5077. Циган Р. Був дитбудинок імені НКВС: Історії слід: [Становище дітей на Полтавщині в голодний 33-й] // Веч. Полтава. 1993. 25 черв.
- 5078. Циган Р. То був шлях у безодню // Полтав. вісн. 1993. 12-18 берез. С. 5.
- 5079. Шевчик М. Той страшний 1933-й...: [с. Псільське, Великобагачанський р-н] // Селян. доля. 1993. 3 серп.
- 5080. Якименко М. Репресії в контексті "соціалістичного перетворення" сільського господарства Полтавщини в 30-х роках // Довір'я. 1993. 17 серп. С. 4-6.
- 5081. Якименко М. Хто може це спростувати // Культура і життя. 1993. 11 верес С. 4.
- 5082. Ященко І. Обрубане коріння: До 60-річчя голодомору // Зоря. 1993. 27 січ.

5083. В 10-ту річницю голодомору. 1933 рік на Полтавщині: [За матеріалами часопису "Голос Полтавщини", 1941-1942 рр.] // Укр. засів. — 1994. — Ч. 3. — С. 41-50.

.

- 5084. Масливец П.С. Голодомор: Воспоминания очевидца: [смт Диканька, Диканський р-н] / Записала О. Кологрева // Юг. 1994. 17 мая. (Память).
- 5085. Павленко Н. "Ще як вуса підкручу!": Долі людські: [с. Луценки, Лохвицький р-н] // Зоря. 1994. 6 серп.

1995

5086. Єрмак О. Хлібозаготівельна кампанія 1932-1933 рр. на Полтавщині та її особливості // Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: причини і наслідки: Матеріали міжнар. конф. – К., 1995. – С. 145-148.

- 5087. Калашник К. Спланований "большевиками": [Спогади; хутір Нетребки, Решетилівський р-н] // За вільну Україну. 1998. 8 груд. С. 5.
- 5088. Кошелівець І. Спогад про страшний 1933-й рік / Звукозапис Ю. Саюка, переписала і надіслала Г. Бойчук-Щепко // Веч. Київ. 1998. 6 черв. С. 5. (Пам'яті жертв голодоморів і репресій).

- 5089. Вакулюк П. Дошка смерті села Лютенька: [Гадяцький р-н] // Укр. газ. 1999. 11 берез. (Голодомор-33 в Україні комуністичне катування людини).
- 5090. Кассала І. Дикі ночі сталінських опричників: [смт Опішня, с. Міські Млини, Зіньківський р-н] // За вільну Україну. 1999. 6 лют. С. 3.
- 5091. Мій братик мій душевний біль: Свідчення А.К. Юркової (Шпіка), 1923 р. народження (м. Полтава): [с. Шпіки, Решетилівський р-н] / Записала О. Веселова // Самост. Україна. 1999. Ч. 11-12. С. 5. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 2).

2000

5092. Булда М. Трагедія краю Григорія Сковороди (голод 1932-1933 рр. в Чорнухинському районі Полтавської області) // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. – К.; Нью-Йорк, 2000. – С. 335-347.

•

- 5093. Грабенко Л. Судьба как эпоха: [Спогад Е.О. Бенкендорф про голодомор у Полтаві] // Зеркало недели. 2000. 29 янв. Фотогр.
- 5094. Кассала І. Чорні дні в "раю": Спомин про пережите: [хутір Шкидинівка (нині с. Вільхове), Зіньківський р-н] // Крим. світлиця. 2000. 24 берез. С. 4.
- 5095. Ліщина Л. Люди намагалися втекти від голоду. але вмирали дорогою: [Спогад; с. Чорбівка, Кобеляцький р-н] // Веч. Київ. 2000. 26 лют. С. 4.
- 5096. Пасічник Б. Погубилися в голодомор. А знайшлися через газету... // За вільну Україну. 2000. 28 квіт. С. 3. Фотогр.
- 5097. Смаль І. Дорога ціна виживання: [с. Лисівка, Гадяцький р-н] / Передм. Л. Лук'яненка // Веч. Київ. 2000. 18 лют. С. 4.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1989

5098. Коломієць Γ . Монумент скорботи, монумент пам'яті...: [Пропозиція щодо створення у Полтаві монумента жертвам голоду 1932-1933 рр.] // Комсомолець Полтавщини. — 1989. — 8 серп.

5099. Ягольник О. Тінь Соловків: [В с. Малинівка, Глобинський р-н, вирішено встановити пам'ят. знак жертвам голодомору 33-го] // Рад. Україна. — 1989. — 26 серп.

1990

5100. Стороженко П. Поминальний день: [с. Улинівка, Козельщинський р-н] // Сіл. обрії. — 1990. — № 4. — С. 18-20, 29.

•

- 5101. [В с. Очеретуватому Семенівського р-ну відкрито і освячено пам'ятник жертвам голодомору 1932-1933 рр. та репресій 1937-1938 рр.] // Молодь України. 1990. 15 груд.
- 5102. Гаркуша А. Зарудянська радуниця: [Вшанування пам'яті померлих від голоду в с. Заруддя, Кременчуцький р-н] // Молодь України. 1990. 22 трав.
- 5103. Гринь Г. Б'ють дзвони: [Насипано Курган Пам'яті у с. Скибинці, Чорнухинський р-н] // Рад. Україна. 1990. 8 груд.
- 5104. Палант О. Право на пам'ять: У с. Заруддя Кременчуцького р-ну відкрито пам'ятник жертвам голодового 33-го // Зоря Полтавщини. 1990. 5 трав.
- 5105. Шибанов Г. Скибинці пам'ятають: [Курган Пам'яті загиблим від голоду в 1932-1933 рр.] // Нова праця. 1990. 1 листоп.

1991

- 5106. Івахненко М. Увічнимо жертви голодомору: [Авт. пропонує створити пам'ятник в с-щі Шевченківка Чутівського р-ну] // Сіл. новини. 1991. 8 черв.
- 5107. Сорокопуд I., Ярошевський В. В День печалі: [Про відкриття пам'ятника жертвам голодомору в с. Романівка, Глобинський р-н] // Зоря Полтавщини. 1991. 25 лип.

- 5108. Гончаренко В. Чутівці не забули заморених голодом: [Відкриття пам'ятного знака в смт Чутовому] // Сіл. новини. 1992. 2 трав.
- 5109. Давиборщ В. Жертвам голодомору: [Про встановлення пам'ят. знака на місці масових поховань у Чутівському р-ні] // Зоря Полтавщини. 1992. 30 січ.
- 5110. Мара В. Зажур-гора у Жданах: У цьому населеному пункті відкрито перший в р-ні Пам'ятний знак в ім'я вічної скорботи і любові до жертв голодомору з числа односельців: [Лубенський р-н] // Лубенщина. 1992. 6 трав.

- 5111. Про пам'ятний знак жертвам голодомору 1933 року: У виконкомі Чутів. район. Ради нар. депутатів // Сіл. новини. 1992. 18 січ.
- 5112. Цабенко І., Юревич І. Вшановуємо пам'ять жертв голодомору // Гадяц. вісн. 1992. 14 жовт.

- 5113. Дениско Т. Спокутувати гріх безпам'ятства: [В облдержадмін. відбулося засідання обл. оргкомітету з відзначення 60-х роковин голодомору] // Зоря Полтавщини. 1993. 22 квіт.
- 5114. Дениско Т. Це наш народ. Іншого немає: Було село на "чорній дошці…": У селі Лютеньці Гадяцького р-ну відбулися панахида по жертвах голодомору і мітингреквієм // Зоря Полтавщини. 1993. 27 січ.
- 5115. Звернення оргкомітету з підготовки і відзначення голодомору: [м. Кременчук] // Вісн. Кременчука. 1993. 17 лип.
- 5116. Кириченко І. Для Меморіалу Скорботи: [Із засідання орг. ком. з підготовки до 60-річчя голодомору] // Лубенщина. 1993. 23 берез.
- 5117. Курилов О. У кожної жертви ε ім'я: [Впорядкування кладовищ, на яких поховані жертви голодомору, в т.ч. Вознесенського кладовища в м. Кременчук] // Молода громада. 1993. 22 трав. С. 3.
- 5118. Пиркало С. Жертвам голодомору: [У смт Нові Санжари з ініціативи район. осередку Руху встановлено й освячено хрест в пам'ять жервам голодомору] // Зоря Полтавщини. 1993. 4 черв.
 - 5119. Пом'янімо їхні світлі душі // Полтав. вісн. 1993. 12-18 лют. С. 5.
 - 5120. Проць Я. Кургани нашої пам'яті // Сіл. життя. 1993. 2 черв.

1994

5121. Семиволос М. Про відзначення голодомору-33 // Труд. Полтавщина. – 1994. – № 3-4. – С. 7.

1998

5122. Веретельник О. Полтава поминає убієнних: [Вшанування жертв голодомору] // Час. — 1998. — 13-20 листоп. — С. 5.

Сумська область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1991

5123. Гладченко Н. Голод тридцать третьего: [Док. матеріали, Великописарівський р-н] // Красное знамя. – 1991. – 29, 31 авг.

1993

- 5124. Галкіна О. І ниви багаті і смерть у хаті: [Арх. док., Охтирський р-н] // Прапор перемоги. 1993. 11 серп. С. 2.
 - 5125. Гортаючи сторінки архівних документів // Вперед. 1993. 11 верес.
- 5126. Криганова А., Цибенко В. Хліб вигребли. А директиви вимагали "здавай": Голодомор: [Свідчення матеріалів обл. арх.] // Сумщина. 1993. 22 квіт. С. 2.
- 5127. Михайлова О. Свідчать архіви: [Краснопільський р-н] // Перемога. 1993. 28 серп. С. 2.
- 5128. Очима істориків, мовою документів: [Лебединський р-н] // Життя Лебединщини. 1993. 19 трав. С. 3.
- 5129. Покидченко Л. 1933-й: Україна як боржниця СРСР...: [Свідчення арх. матеріалів] // Сумщина. 1993. 10 лип. С. 2.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1948

5130. А.Р. Історія однієї української родини — Штаньків на Роменщині // Укр. вісті. — 1948. — Ч. 42.

1975

5131. Сірюк Г. Факти і події до майбутньої історії Сіверщини. – Торонто: Гомін України, 1975. – 224 с.

Голодомор. - С. 114, 144.

1988

5132. Сірюк Г. Голодомор 1933 року на Сіверщині: [Глухів, Кролевець, Шостка] // Визвол. шлях. — 1988. — Ч. 4. — С. 486-492.

- 5133. Безсмертний В. Голод: [Тростянецький р-н] // Ленін. шляхом. 1989. 5, 16 верес.
- 5134. Вінниченко Ф. Помовчимо в скорботі: [Лебединський р-н] // Будівник комунізму. 1989. 3 серп.
- 5135. Кушнирев Г. Не забыть мне тридцать третий...: [Великописарівський р-н] // Красное знамя. 1989. 5 авг.
- 5136. Павленко Л. Пекучі серця, спомини і мислі // Світло Жовтня. 1989. 22 лип.
- 5137. Петровецький Г. Один день 1933 року: [м. Ромни] // Ком. шляхом. 1989. 15 лип.
- 5138. Пятак Л. Малоизвестная страница истории: [Шосткинський р-н] // Сов. Полесье. 1989. 17 окт.
 - 5139. Ткаченко Б. Голгофа // Будівник комунізму. 1989. 8 лип.
- 5140. Яровенко П. Это нашей истории строки: [с. Рябина, Великописарівський р-н] // Красное знамя. 1989. 11 июня.

- 5141. Бойченко І. Голодомор: [Недригайлівський р-н] // Світло Жовтня. 1990. 24 берез.
- 5142. Бойченко І. Жертви 33-го: [с. Рубанка, Недригайлівський р-н] // Ленін. правда. 1990. 21 листоп.
- 5143. Голгофа: [Спогади жителів Сумщини] // Червоний промінь. 1990. 12 трав. С. 6-7.
- 5144. Демченко М. Народна трагедія на Роменщині // Ком. шляхом. 1990. 17 лип.
- 5145. Довжинець Л., Бойко В. Правда про голод 33-го року // Ленін. правда. 1990. 17 черв.
- 5146. Коваль О. Голодомор у Берестівці: [Липоводолинський р-н] // Ленін. правда. 1990. 26 черв.

- 5147. Тончик Т.В. Лихоліття // Червоний промінь. 1990. 7 лип.
- 5148. Яровенко П. Крізь пекло...: [с. Рябина, Великописарівський р-н] // Червоний промінь. 1990. 6 жовт. С. 6-7.

5149. Гусак Л. Сповідь приреченого: [с. Чернеча Слобода, Буринський р-н] // Сумщина. — 1991. — 8-11 жовт.

1992

- 5150. Курило М. Тіні епохи: [Спогади; Недригайлівський р-н] // Життя Лебединщини. 1992. 1, 8, 15 лип.
- 5151. Мовчан Я. Немає нічого страшнішого за голод: [смт Липова Долина] // Наш край. 1992. 27 трав.
- 5152. Романенко В.А. "33-й: Голод": [Урив. з кн.]: [м. Буринь] // Рідний край. 1992. 29 лют.

1993

5153. Голодомор на Сумщині: 36. / Упоряд. О.П. Столбін. – Суми: Ред.-вид. від. облупр. по пресі, 1993. – 156 с.

•

5154. Данилова €. Прохідна на той світ // Віче. – 1993. – № 6. – С. 127-130.

- 5155. Андріїв Б. Це був геноцид проти нації: [Роменський р-н] // Вісті Роменщини. 1993. 21 квіт.
- 5156. Барило Е. Лишь горе да унижение: Голодомор-33: Свидетельства очевидцев: [с. Добрянське, Великописарівський р-н] // Красное знамя. 1993. 17 июля. С. 2.
 - 5157. Гончаров О. Вмирали діти з голоду // Сумщина. 1993. 21 лип. С. 3.
 - 5158. Гончаров О. Пантеон пам'яті // Вперед. 1993. 12 трав. С. 2.
 - 5159. Гризун А. Це був рукотворний землетрус // Добрий день. 1993. 13 серп.
- 5160. Дідоренко Л. Це також була війна: [Краснопільський р-н] // Добрий день. 1993. 7 трав. С. 4.

- 5161. Дяговченко О. Моторошно стає, як згадаю...: Голод 1932-1933: [с. Лозове, Краснопільський р-н] // Перемога. 1993. 10 квіт.
- 5162. Єроха М. Зловісне лихоліття: [Глухівський р-н] // Глухівщина. 1993. 14 серп.
- 5163. Калиняк О., Мороз Л. Голодомор: Великомасштабна акція: [с. Дептівка, Конотопський р-н] // Сіл. горизонти. 1993. 11 трав. С. 2.
- 5164. Клець І.І. "Бодай такого не чути й не бачити": Біль 1933-го: [смт Липова Долина] // Наш край. 1993. 3 берез.
- 5165. Кобизицький І. Зародження, занепад і відродження: [Кролевецький р-н] // Кролевец. вісн. 1993. 30 берез.
- 5166. Кравченко Н. И сейчас оплакиваю невинные души...: Голодомор-33: [смт Велика Писарівка] // Красное знамя. 1993. 4 авг. С. 2.
- 5167. Криганова А., Цибенко В. Голодомор: Злочин більшовиків на Сумщині 1932-1933 // Червоний промінь. 1993. 24 квіт.
- 5168. Лебединець Л. Пам'ять потрібна живим: [м. Охтирка] // Прапор перемоги. 1993. 8 трав. С. 4.
- 5169. Лукашенко I. П'ять колосків ціною в життя // Добрий день. 1993. 25 черв. С. 6.
- 5170. Марченко П.П. Такого горя світ не бачив...: [Краснопільський р-н] // Добрий день. 1993. 7 трав. С. 4.
- 5171. Марущенко Н. Слухайте, слухайте: Крик із безодні: [Сумський р-н] // Вперед. 1993. 21 серп.
- 5172. Мацак Л.І. Я був свідком...: [Сумський р-н] // Добрий день. 1993. 16 квіт.
- 5173. Мірошниченко О. Щоб не повторилось: [с. Миколаївка, Сумський р-н] // Вперед. 1993. 24 берез. С. 3.
- 5174. Ош Ю. Село моє...: [с. Річки, Білопільський р-н] // Добрий день. 1993. 8 жовт. С. 4.
 - 5175. Репка І. Жахливий ювілей // Добрий день. 1993. 12 берез. С. 4.

- 5176. Свідчення для майбутніх поколінь: [Лебединський р-н] // Життя Лебединщини. 1993. 14 серп. С. 2, 4.
- 5177. Терлецький В. Пекуча пам'ять про голодомор: [Шосткинський р-н] // Сов. Полесье. 1993. 9 февр.
- 5178. Топоркова Є. "Мені йшов п'ятий рік, але я пам'ятаю все...": [Недригайлівський р-н] // Голос Посулля. 1993. 22 груд. С. 4.
- 5179. Федченко С. В пам'ять про жертви голодомору: [Тростянецький р-н] // Тростянец. вісн. 1993. 30 черв.
- 5180. Федченко С. Збережемо пам'ять про них: [Тростянецький р-н] // Тростянец. вісн. 1993. 9 верес. С. 2.
- 5181. Холоша В. Знати минуле, щоб прогнозувати майбутнє: [Конотопський р-н] // Сіл. горизонти. 1993. 18 трав. С. 3.
- 5182. Хоменко О. Запах хліба: До 60-річчя голодомору в Україні: [м. Охтирка] // Прапор перемоги. 1993. 10 берез. С. 2.
- 5183. Чорномаз М. І зостався я напівсиротою: Голодомор 1932-1933 рр.: [с. Чернеччина, Краснопільський р-н] // Перемога. 1993. 17 листоп. С. 2.
- 5184. Шепіль М. Не минув і наше село: [с. Сіробабине, Лебединський р-н] // Життя Лебединщини. 1993. 14 серп. С. 2.

5185. Ткаченко Б. Під чорним тавром: Іст. розвідка про геноцид на Україні і, зокрема, на Лебединщині в 1932-1933 рр., скріплена найвищим суддею – людською пам'яттю. – Лебедин: ВВ "Білий лебідь" ред. газ. "Життя Лебединщини", 1994. – 463 с.: ілюстр.

Рец.: Богатирчук О. Людомори – під чорним тавром // Шлях перемоги. – 1999. – 1 верес. – С. 11.

•

5186. Дідоренко Л. Трагедія Славгорода – трагедія України: [Краснопільський р-н] // Добрий день. – 1994. – 19 серп. – С. 4.

1995

5187. Галкін О. Факти – вперта річ // Вільна думка. – 1995. – 24 груд. – С. 4; 1996. – 7-14 січ. – С. 13.

5188. Попільнюх М. Біль душі: Нарис: [с. Пологи, Охтирський р-н] // Вільна думка. — 1995. — Ч. 8.

1996

5189. Киреєв Ю. Всі і кожен: [Роменський р-н] // Укр. культура. – 1996. – № 9-10. – С. 2-3.

5190. Василенко Г. Голодомор 1932-1933 на Роменщині: Сторінки історії // Вісті Роменщини. — 1996. — 2 берез. — С. 3.

1998

- 5191. Городецький М. Над чим плакала скрипка: Голодомор 1932-1933 рр. на Україні: [Роменський р-н] // Вісті Роменщини. 1998. 1 трав. С. б.
- 5192. Кабанов €. Жертви і страхіття голодомору: [Глухівський р-н] // Глухівщина. 1998. 5 груд.
- 5193. Салюк М. Трагедія народу: 65-річчя голодомору в Україні: [Конотопський р-н] // Конотоп. край. 1998. 9 груд.
- 5194. Стожок П.А. "Я пам'ятаю голод": [Кролевецький р-н] // Кролевец. вісн. 1998. 9 груд.

1999

5195. Корінець Т. Галя жива: (Пролог): [Спогади; с. Чернеча Слобода, Буринський р-н] // Новий обрій. – 1999. – Ч. 11. – С. 256-261.

- 5196. Видович Д. О прошлом сельского хозяйства // Ваш шанс. 1999. 1 апр. С. 31.
- 5197. Гапоненко Н.В. Те кошмарные годы...: [Великописарівський р-н] // Ворскла. 1999. 16 янв.
- 5198. Кравченко Н. Вымирали семьями, улицами...: [Великописарівський р-н] // Ворскла. 1999. 16 дек.
- 5199. Романенко І.Г. Чорна пелена голодомору: [Липоводолинський р-н] // Наш край. 1999. 9 груд.

5200. Жмурков В. Бабця Квасолиха вижила у голодовку, бо худа була...: [с. Низи, Сумський р-н] / Фото М. П'єха // Голос України. – 2000. – 18 квіт. – Фотогр. – (Ровесники століття).

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1991

5201. Хоменко Т. Насипемо курган-могилу?: [с. Хухра, Охтирський р-н] // Прапор перемоги. – 1991. – 24 верес.

Харківська область

ПУБЛІКАЦІІ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1991

5202. Гребньов П. Неоголошена війна – голодомор: Про події 1932-1933 рр. на Харківщині мовою док. // Хлібороб. – 1991. – 12 жовт.

1993

5203. Анголенко В. "Вернись до мене, пам'яте моя": [Док., Красноградський р-н] // Вісті Красноградщини. – 1993. – 23 берез.

1997

5204. Чорні жнива: Голод 1932-1933 років у Валківському та Коломацькому р-нах Харківщини: [Док., спогади, списки померлих] / Упоряд. Т. Поліщук, Відп. за вип. О.М. Веселова. – К.; Х.; Нью-Йорк; Філадельфія: Вид-во М.П. Коця, 1997. – 368 с.

Рец.: Конопельцев Г. Пам'ять не зраджує...: Голод на Україні: Сторінки історії // Слобід. край. – 1998. – 6 січ.

Шаталіна Є.П. Чорні жнива // Укр. іст. журн. – 1998. – № 3. – С. 149-152.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 pp.

1952

5205. Малий В. Село Друга Корулька: [Барвінківський р-н]. – Мюнхен: Сучас. Україна, 1952. – 23 с.

5206. Дивнич Ю. Ще декілька слів до спогадів про Медвин: [Зокрема, про голод у Харкові] // Дубинець І. Горить Медвин: Іст.-мемуар. нарис. — Нью-Йорк, 1952. — С. 27-29.

1973

- 5207. О.Г. Голод зброя гнобителів: [Харків] // Молода Україна. 1973. Ч. 211. С. 5-6.
- 5208. Семененко О. Харків, Харків...: Урив. з кн. про міста і людей України // Сучасність. 1973. Ч. 11. С. 9-25.

1983

5209. Жилінська Д. Моє життя в поневоленій Україні: [с. Колонтаїв, Краснокутський р-н] // Визвол. шлях. – 1983. – Кн. 12. – С. 1516-1519:

1984

- 5210. Козак К. День після того // Новий шлях. 1984. 28 квіт. С. 9.
- 5211. Малий В. Село Друга Корулька // Укр. вісті. 1984. 25 берез.; 15, 22 квіт.
- 5212. Слонівський €. Передумови голоду в Харкові // Укр. вісті. 1984. 16 верес. С. 3-4.

- 5213. Зварич Г. Голод: [с. Різуненкове, Валківський р-н] // Соц. Харківщина. 1989. 22 груд.
- 5214. Пекучі сльози пам'яті: [с. Різуненкове, Валківський р-н] // Сіл. новини. 1989. 18, 25, 28, 30 листоп.
- 5215. Рибалка I. Голод на Україні та за її межами // Соц. Харківщина. 1989. 15 лип.
- 5216. Силка П. Как от солнца трава...: Воспоминания очевидца про 33-й год // Рабочая газ. 1989. 16 сент.; Прапор. 1990. № 6. С. 134-139. Укр. мовою.
 - 5217. Силка П. 1933-й: спогади очевидця // Веч. Харків. 1989. 6 верес.
 - 5218. Тарасова Л. Хліб і смерть // Веч. Харків. 1989. 18 квіт.

- 5219. Гриценко Г. Згадуючи тридцять третій... [Сахновщинський р-н] // Колос. 1990. 22 берез.
- 5220. Касьянов Г. Україна, 1933-й: [Сахновщинський р-н] // Колос. 1990. 29, 31 берез.
- 5221. Коробка Л. Притулок для смертників: [Близнюківський р-н] // Ленін. зміна. 1990. 6 січ.
- 5222. Куксенко М. Голодомор: [смт Зачепилівка] // Перемога. 1990. 30 серп.; 9, 20 жовт.; 20, 27 листоп.
- 5223. Логвиненко Л., Сисоєв Г. Голодомор: [Докум. свідчення] // Веч. Харків. 1990. 2 лют.
 - 5224. Плеханова I. Голод зброя терору // Ленін. зміна. 1990. 17 лют.

1991

- 5225. Гур'єв В. Надто дорогою ціною: [с. Гур'їв Козачок, Золочівський р-н] // Зоря. 1991. 7 груд.
- 5226. Пупань В. Голод тридцять третього...: [Сахновщинський р-н] // Колос. 1991. 16 квіт.
- 5227. Савченко В. Ой, чия ж то любов...: [с. Рогозянка, Великобурлуцький р-н] // Рад. патріот. 1991. 13 черв.
- 5228. Чубаров В. Незабываемое время: [Первомайський р-н] // Знамя труда. 1991. 23 февр.
 - 5229. Ярмак В. 33-й: [Барвінківский р-н] // Вісті Барвінківщини. 1991. 3 груд.

1992

5230. Рухеман М. Харьков в тридцатых // Физика низких температур. – 1992. – Т. 18, № 1. – С. 74-82.

- 5231. Голод: чому і як?: (Нариси з історії рідного краю): [Зачепилівський р-н] / Підгот. О. Зінченко // Перемога. 1992. 12, 20, 24 берез.
 - 5232. Руденко С. Черная дата // Событие. 1992. 4 нояб.

5233. Ісаїв Л. Геноцид проти українського селянства: [Три голодомори на Борівщині: 1921-1923, 1932-1933, 1946-1947 рр.] // 6-а Всеукр. наук. конф. з іст. краєзнавства. – Луцьк, 1993. – С. 325-326.

•

5234. Дубовик С. Смерть у глибокому яру: [Харків] // Промінь. – 1993. – Ч. 7-8. – С. 8.

- 5235. Бабак З. Голод робив людей не людьми: [Краснокутський р-н] // Промінь. 1993. 20 лип.
- 5236. Бабаков С. Не умирай, мамо: [Краснокутський р-н] // Промінь. 1993. 16 лип.
- 5237. Беляєв М.С. Трагедія 1933-го року: [Богодухівський р-н] // Маяк. 1993. 3, 10, 13, 17, 20, 27 серп.; 4, 7 верес.
- 5238. Варава О. Я бачив пекло...: [Краснокутський р-н] // Слобід. край. 1993. 11 верес.
- 5239. Гаврюшенко Л. Це не повинно повторитись: [с. Мілова, Балаклійський р-н] // Серп і молот. 1993. 5 черв.
 - 5240. Гайденко А. Відлуння дзвонів мовчазних // Веч. Харків. 1993. 20 трав.
 - 5241. Голодомор на Чугуевщине // Красная звезда. 1993. 9 окт.
 - 5242. Горішний П. Цвіт акації: [Богодухівський р-н] // Маяк. 1993. 27 лип.
- 5243. Губіна М.М. "Хліб забирали аж до зернятка": [с. Африканівка, Барвінківський р-н] / Записав В. Ясинський // Вісті Барвінківщини. 1993. 6 квіт.; Время. 26 марта. Рос. мовою.
- 5244. Гура В. А ми були малі і голодні: [Шевченківський р-н] // Вперед. 1993. 13, 17 серп.
 - 5245. 93-й це не 33-й...: (Спогади) // Слобід. край. 1993. 11 верес.
 - 5246. До 60-х роковин голодомору // Слобода. 1993. 9 верес. С. 2.

- 5247. Зелінський В. Поет звинувачує: Про зустріч з учнів. молоддю поета і журналіста А. Криворотька, авт. поеми "Від тих, що померли", спогади про трагічні роки на Харківщині // Вільне життя. 1993. 18 верес.
- 5248. Карасюк М. 1933: Трагедія голоду: [Лозівський р-н] // Голос Лозівщини. 1993. 25 лют.
- 5249. Кіндратенко А. Вкарбуємо в пам'ять: До 60-річчя голодомору в Україні // Дворічан. край. 1993. 23 квіт.; Слобід. край. 30 берез.
- 5250. Коваленко Н. Незабутні трагічні уроки: [с. Тишенківка, Красноградський р-н] // Вісті Красноградщини. 1993. 5 січ.
- 5251. Конопельцев Γ . Голод не тітка... тим більше у 33-му: Огляд ред. пошти // Слобід. край. 1993. 11 берез.
- 5252. Конопельцев Γ . Згадаймо всіх поіменно і жертв, і катів голодомору 1932-33 рр. // Слобід. край. 1993. 27 квіт.
 - 5253. Копилова В. Цього не можна забути // Печеніз. край. 1993. 7 верес.
- 5254. Криштальський А. 3 дітей варили холодець // Нар. трибуна. 1993. 14 квіт.
 - 5255. Логвиненко Л. Скорботні жнива // Слобід. край. 1993. 23 лют.
- 5256. Макогонов А. Пепел Клааса: [Огляд листів читачів] // Время. 1993. 24 апр.
- 5257. Медвідь В. У черзі за смертю, або про те, як у дні голодомору 1933-го діти паслися на луках // Печеніз. край. 1993. 14 верес.; Слобід. край. 28 серп.
- 5258. Мороз С. Рік голодомору: [с. Гракове, Чугуївський р-н] // Красная звезда. 1993. 26 июня.
- 5259. Нестеренко Я. Зруйнували "до основания": [с. Солоницівка, Дергачівський р-н] // Слобід. край. 1993. 25 трав.
 - 5260. Обрах-Козлова П.Д. Моя судьба // Слобода. 1993. 13 мая. С. 7.
- 5261. Олексієнко М. Гнані і голодні не повставали. Мільйонами вони вмирали в 33-му // Слобід. край. 1993. 17 квіт.
 - 5262. Панченко М. То був справжній геноцид // Веч. Харків. 1993. 8 черв.

- 5263. Погосій I. Ці гіркі спомини // Веч. Харків. 1993. 25 берез.
- 5264. Познанский А. Не дай нам, Бог, услышать это снова: [Огляд листів читачів] // Время. 1993. 9 июня.
- 5265. Поліщук Г. Війна без крові: [Валківський р-н] // Слобід. край. 1993. 1 черв.
 - 5266. Приходько О. Страхіття голоду // Вісті Красноградщини. 1993. 23 січ.
- 5267. Руденко С. Смерть у вікна зазирала...: Спогади очевидця трагіч. подій на Слобожанщині в голодні 30-ті роки // Слобід. край. 1993. 30 січ.
- 5268. Соловйов Г.М. Старовірівка пам'ятає: [Нововодолазький р-н] // Вісті Водолажчини. 1993. 16 січ.
- 5269. Столбецов О. Про той страшний голодомор // Веч. Харків. 1993. 27 квіт.
 - 5270. Стрілецький В. Страдницький шлях // Слобід. край. 1993. 3 серп.
- 5271. Тридцять третій: До 60-річчя голодомору на Україні: [Нововодолазький р-н] // Вісті Водолажчини. 1993. 18, 25, трав.; 3, 12 черв.
- 5272. Шепілова Л. Напередодні: [Дворічанський р-н] // Дворічан. край. 1993. 16 берез.
 - 5273. Шепілова Л. Не можна забути // Дворічан. край. 1993. 2 квіт.
- 5274. Ярмак В. Бліде марево тридцять третього // Вісті Барвінківщини. 1993. 6, 13, 16, 20, 23 лют.
- 5275. Ярошенко А. "Мама залишила братиків на вокзалі…" // Веч. Харків. 1993. 18 лют.

5276. Панин А. Голодомор был, но...: [Думка харків'янина про 1930-і рр.] // Время. — 1994. — 1 февр.

1995

5277. Беляєв М. Богодухів: трагедія 1933-го // Краєзнавство. – 1995. – Ч. 1-4. – С. 46-49.

- 5278. Дзябура А. Як я втік із Львівщини: [Зокрема, про голод 1932-1933 рр. на Харківщині] // Сіверян. літопис. 1995. № 2. С. 96-99. (Спогади).
- 5279. Хорцева К. Село 1933 року: [с. Лиман, Лозівський р-н] // Укр. засів. 1995. № 10-12. С. 114-121.

5280. Скиба В. Колективізація і голодомор у моєму житті: [смт Шевченкове] // Вперед. — 1996. — 31 січ.; 10, 14 лют.

1998

- 5281. Бринза І. Я помирав біля хліба: [Сахновщинський р-н] // Веч. Київ. 1998. 11 верес. С. 6; 12 верес. С. 5; 1 квіт. С. 5. (Пам'яті жертв голодоморів і репресій); Вільна думка. 9-22 берез. С. 22; 29 черв. 12 лип. С. 21; 20 лип. 2 серп. С. 21; Укр. вісті. 15 лют. С. 1, 2, 3; Новий обрій. 1999. Ч. 11. С. 249-256; За вільну Україну. 27 лют. С. 1.
- 5282. Вакуленко П. Велике цабе: До 65-ї річниці страшного голоду в Україні: [Спогад] // Вільна думка. 1998. 5-18 листоп. С. 20, 26.
- 5283. Земляна Т. Злочин проти народу: [с. Новомиколаївка, Шевченківський р-н] // Укр. слово. 1998. 12 листоп. С. 13.

1999

- 5284. Солоненко М.Ф. Виконуючи заповіти моїх мордованих голодомором земляків. Х.: Обл. об-ня Всеукр. т-ва "Просвіта" ім. Т.Г. Шевченка, 1999. 16 с.
- 5285. Яценко Є.Ю. Голодомор 1932-1933 років на Харківщині: Автореф. дис. ... канд. іст. наук: (07.00.01) / Харк. держ. ун-т. Х., 1999. 18 с.

2000

5286. Дубинка П. 3 минулого й пережитого: [смт Краснокутськ, Краснокутський р-н] // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. — К.; Нью-Йорк, 2000. — С. 519-530.

•

5287. Перекопський Д. Колядування на Різдво 33-го: [Спогад; смт Сахновщина, Сахновщинський р-н] // Наша віра. – 2000. – № 2. – С. 9.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1989

- 5288. Іванченко П. Меморіал спорудити у Харкові: [Мітинг пам'яті жертв голодомору] // Ленін. зміна. 1989. 8 листоп.
- 5289. Логвиненко Л. Пам'ять про голод: [Мітинг у Харкові] // Веч. Харків. 1989. 6 листоп.

1990

5290. Документарій: Ушанування в Харкові пам'яті жертв голоду 1932-1933 рр. на Україні / Підгот. Є. Слобожан // Прапор. – 1990. – № 6. – С. 141-144.

1992

5291. Терещенко М. Світлої пам'яті: [Панахида у День всесвіт. пам'яті жертв штучного голодомору 1932-33 рр. відбулася в Харкові] // Панорама. — 1992. — № 50. — С. 3.

1993

- 5292. Андрєєва В. Жертвам голодомору: [Про спорудження "Пагорба скорботи" в Харкові] // Слобід. край. 1993. 12 січ.
- 5293. Георгієв К. Ще не вмерла Україна: [Про вечір-реквієм, присвячений 60-річчю голодомору, Харків] // Слобід. край. 1993. 14 верес.
- 5294. Деркач П. Щоб пам'ятали нащадки: [Про встановлення меморіал. дошки. с. Першотравневе, Богодухівський р-н] // Маяк. 1993. 12 лют.
 - 5295. Здійметься "Пагорб Скорботи" // Веч. Харків. 1993. 3 серп.
- 5296. Казбан М. Случайно ли совпадение?: [У Харків. театрі опери та балету відбувся вечір-реквієм] // Событие. 1993. 15 сент.
- 5297. Матвієнко О. Пам'ять безсмертна: [Про увічнення пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр. на Харківщині] // Веч. Харків. 1993. 13 січ.
- 5298. Правда о голодоморе: [Хрест у пам'ять жертв голодомору, с. Микитівка, Богодухівський р-н] // Солидарность. 1993. 21 авг.
- 5299. Сытник А. Холм памяти и скорби: [Про увічнення пам'яті жертв голодомору 1932-33 рр. в Харкові] // Время. 1993. 27 янв.

5300. Ще не вмерла Україна: Харків'яни схилили голови перед пам'яттю мільйонів невинних жертв голодомору-33 // Слобід. край. – 1993. – 14 верес.

Херсонська область

ПУБЛІКАЦІІ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1959

5301. З історії соціалістичної перебудови сільського господарства на Херсонщині (1918-1941): Зб. док. і матеріалів: У З вип. Вип. З. 1930-1941 рр. – Херсон, 1959. – 779 с.

1989

5302. Лист робітників Херсонського заводу сільгоспмашинобудування Г.І. Петровському про голодування, 3 липня 1931 р. // Укр. іст. журн. – 1989. – № 7. – С. 104.

1993

- 5303. Голод-33: [Великолепетиський р-н. Арх. док.] // Тавр. вісті. 1993. 20 лип.
- 5304. З пам'яті не зітерти: До 60-річчя голодомору на Україні: (За матеріалами облдержарх.) // Голопристан. вісн. 1993. 11 верес.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 pp.

1953

5305. З документів 1933 року: [Свідчення Γ . Каша з села Γ ладоси] // Жіноч. світ. – 1953. – Ч. 6. – С. 2-3.

1989

- 5306. Запорожець В. Голод 33-го: спогади очевидців // Ленін. прапор. 1989. 16 трав.; Наддніпр. правда. 19 квіт.
- 5307. Піддубняк В. Жнива Молоха: [Про наслідки хлібозаготівель на Херсонщині в 1932 р.] // Ленін. прапор. 1989. 1 квіт.; Молодь України. 1990. 27 берез.

1990

- 5308. Жалівцева Г. Косила кістлява й місцевий люд // Сіл. новини. 1990. 11 груд.
 - 5309. Закревський Я. Голод // Червоний промінь. 1990. 4 верес.

- 5310. Ковеза І.В. Голодомор. Прокляті тридцяті: [Верхньорогачицький р-н] // Червоний прапор. 1990. 25, 27 жовт.; 3, 17, 24 листоп.
- 5311. Назарова А.М. Неоголошена війна проти народу // Наддніпр. правда. 1990. 15 берез.
 - 5312. Павловський М. З пам'яті не стерти // Наддніпр. правда. 1990. 12 січ.
- 5313. [Спогади херсонців про голод 1932-1933, 1946-1947 pp.] // Ленін. прапор. 1990. 17 берез.
- 5314. Устименко В. Сільська трагедія або штучний голод 1933-го // Прапор Жовтня. 1990. 1, 4, 6 груд.
- 5315. Щербина О. Трагедія 33: [с. Блакитне, Високопільський р-н] // Маяк. 1990. 8 верес.; Жовтневі зорі. 29 верес.

5316. Назарова А.М. Трагедия голода 1932-1933 гг. на Херсонщине // Прошлое служит настоящему. – Херсон, 1991. – С. 65-70.

•

5317. Мороз Н. Голодна зима 33-го // Наддніпрян. правда. – 1991. – 13 верес.

1992

- 5318. Остапенко Р.С. І зараз пам'ятаю...: [Великоолександрівський р-н] // Голос трудівника. 1992. 14 січ.
 - 5319. "33-ій: голод": [Херсон] // Голос Таврії. 1992. № 8.
- 5320. Чехутська В. Вітер від кладовища: [смт Велика Олександрівка] // Голос трудівника. 1992. 18 серп.

1993

5321. Виморення голодом // Вільна думка. – 1993. – Лип., № 8.

5322. Березка С. Голодомор на півдні України: Голод в Україні на початку 30-х рр. – одна з найбільш трагіч. іст. сторінок, яка і сьогодні залишається маловідомою і малодослідженою // Жовтневі зорі. – 1993. – 22 верес.

- 5323. Белоброва Н. Некоторые газеты пытаются доказывать, что голодомора на Украине не было. Заявляю как свидетель: это ложь: [Свідчення мешканки Херсона] // Херсон. вісн. 1993. 14 серп.
- 5324. Велесик І. Чорні дні голодомору-33: [Іванівський р-н] // Нове життя. 1993. 30 верес.
- 5325. Великий О. Вмирали цілими родинами: [Бериславський р-н] // Сіл. вісті. 1993. 26 серп.
- 5326. Вишковський І. Жили ми тоді дуже страшно: [Цюрупинський р-н] // Вісн. Олешшя. 1993. 28 квіт.
- 5327. Гейко С. Говорять жертви голодомору: [Бериславський р-н] // Маяк. 1993. 19 трав.; 10, 26 черв.; 11 серп.
- 5328. Дем'янов О. "Все постає в моїй уяві": [Каланчацький р-н] // Слава праці. 1993. 10 берез.
- 5329. Колодко А. Гіркі спомини: [смт Білозерка] // Придніпр. зірка. 1993. 15 верес.
- 5330. Коршун А. Пам'ятаю все, хлопчики: [Білозерський р-н] // Придніпр. зірка. 1993. 15 верес.
- 5331. Кучер Н. Это было как страшный сон: [Генічеський р-н] // Веч. Арабат. 1993. 2 февр.
 - 5332. Литвиненко М. Наше горе // Наддніпрян. правда. 1993. 6 квіт.
- 5333. Марочко В. Трагедія 33-го: [Голопристанський р-н] // Голопристан. вісн. 1993. 12 черв.
- 5334. Перхняк М. Не так пани, як підпанки: [с. Рубанівка, Великолепетиський р-н] // Тавр. вісті. 1993. 25 серп.
- 5335. Реут В. Сторінки великого голодомору: [с. Новопавлівка, Каланчацький р-н] // Слава праці. 1993. 18 серп.
- 5336. Рилєєв В., Косюк В. Тривожний початок: (Нарис) // Наддніпр. правда. 1993. 28, 31 лип.; 3 серп.
 - 5337. Сегал Я. Вкус хлеба: [Херсон] // Ориентир. 1993. 9 июня.

- 5338. Чорні дні голодомору-33: [Іванівський р-н] // Нове життя. 1993. 30 верес.
- 5339. Шевела Т. Пам'ятаймо і возславмо людину: [с. Новопавлівка, Великоолександрівський р-н] // Голос трудівника. 1993. 7 лип.
 - 5340. Шевченко Т. Під тягарем страху // Наддніпр. правда. 1993. 20 лип.
- 5341. Шибаєв Ю. Голодомор на Україні: [Скадовський р-н] // Чорноморець. 1993. 14 квіт.

5342. Котницький Г. Скорботні жнива 1933-го // Крим. світлиця. — 1994. — 22 жовт.

1995

- 5343. Марченко Л. Плугарі етапом йдуть: (Розкуркулення укр. села по матеріалах Херсонщини). Херсон: Просвіта, 1995. 47 с.
- 5344. Морозюк Ф. Келегейський мор: Спогади очевидців геноциду (голоду) 1932-1933 рр.: [с. Келегея, нині с. Гладівка, Голопристанський р-н] / [Авт. передм. М. Братан]. Херсон: Просвіта, 1995. 18 с.

[Рецензія] // Ефір. – 1996. – 19-25 лют. – С. 2.

•

5345. Каляка М. Чи повернуться плугатарі? // Наддніпр. правда. – 1995. – 7 верес.; Судостроитель. – № 24. – Рос. мовою.

1998

5346. Морозюк Ф. Голодний трудодень. - Херсон, 1998.*

•

5347. Головко О. Жахлива осіння ніч...: [Спогади] // Високий замок. – 1998. – 8 верес. – С. 5. – (3 пережитого).

2000

5348. Матюшенко В. Отаке моє життя: [смт Каланчак, Каланчацький р-н] // Уряд. кур'єр. — 2000. — 29 січ. — С. 10.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1993

- 5349. До 60-річчя голодомору на Україні: [Про встановлення пам'ят. знака, с. Первомаївка, Верхньорогачицький р-н] // Червоний прапор. 1993. 29 верес.
- 5350. Жертвам голодомору: [Встановлено пам'ятник у с. Гладківка, Голопристанський р-н] // Факт. 1993. 28 трав.
- 5351. Петренко А. День скорботи і пам'яті: [смт Велика Лепетиха] // Тавр. вісті. 1993. 18 верес.
 - 5352. Траурні заходи: [Херсон] // Наддніпр. правда. 1993. 7 верес.

1998

5353. Дарбінян В. Хресним ходом по Херсону: [Відзначення 65-річчя голодомору] // Час. — 1998. — 13-20 листоп. — С. 5.

Хмельницька область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1993

- 5354. Звернення Обласної державної адміністрації до місцевих органів влади, трудових колективів, громадських і політичних об'єднань, релігійних конфесій, до всього населення Хмельниччини: [Заклик активно включитися в громадян. акцію "Пам'ять" (весна-осінь 1993)] // Проскурів. 1993. 30 січ.
- 5355. Крило голодомору: Історія мовою док.: [Новоушицький р-н] // Наддністр. правда. 1993. 30 черв.
- 5356. Про заходи у зв'язку з 60-ми роковинами голодомору в Україні і області: Розпорядження представника Президента України // Поділ. вісті. 1993. 15 квіт.
- 5357. Свідчення архіву / Підгот. П. Шкробот // Ветеран. 1993. 1 черв. (Голодомор-33).
- 5358. Шкробот П. Трагедія мовою документів: Голодомор-33 // Поділля. 1993. 4 черв.

5359. Завальнюк О.М. Документи розповідають: (Сталінський голодомор на Хмельниччині) // Поділля і Волинь у контексті історії українського національного відродження: Наук. зб. – Хмельницький, 1995. – С. 310-314.

1997

5360. Прокопчук В.С. Архівні матеріали ЗАГСу про голодомор 1932-1933 рр. на Дунаєвеччині: [Дунаєвецький р-н] // Хмельниччина: роки становлення та поступу (1937-1997): Матеріали Всеукр. наук., іст.-краєзн. конф. – Хмельницький, 1997. – С. 276-279.

1998

5361. Про зафіксовані випадки голодування в р-ні: Таємне донесення ДПУ секретареві Дунаєвец. райпарткому І райвиконкому квіт. 1933 р. // Дунаєвец. вісн. – 1998. – 22 жовт.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1989

- 5362. Мацько В. Братські могили без обелісків // Корчагінець. 1989. 12 лют.
- 5363. Голод 1933: [Добірка ст.] // Корчагінець. 1989. 14 верес. С. б.

1990

- 5364. Леськова М. Діти 33-го: [с. Попівці, Летичівський р-н] // Молодь України. 1990. 8 серп.
- 5365. Ціпій Е. Той голодний 33-й: [Чемеровецький р-н] // Нове життя. 1990. 1 лют.

1991

5366. Брилінський Д.М. Я пережив голод у 33-му: [с. Сирватинці, Городоцький р-н] // Рад. шк. — 1991. — № 9. — С. 80-82. — (Свідчення очевидця).

1992

- 5367. Мацько В. Підрізане коріння // Кам'янець-Поділ. вісн. 1992. 4 лип.
- 5368. Мацько В. Сказати правду не пізно ніколи // Поділ. вісті. 1992. 25 лип.

- 5369. Голод на Поділлі: Книга свідчень / Ред.-упоряд. В.П. Мацько; Авт. вступ. ст. Л. Коваленко-Маняк; Хмельниц. обл. універс. б-ка. Кам'янець-Подільський, 1993. 104 с.: ілюстр.
- 5370. Голод 1932-1933 років на Хмельниччині: причини, наслідки, уроки: Матеріали респ. наук.-практ. конф. 20 жовт. 1993 р. / Ред. колегія: А.Г. Філінюк, П.Я. Слободянюк, Л.О. Тимофєєва та ін. Хмельницький, 1993. 112 с.
- 5371. Терновий В. Це було на Славутчині в 30-х...: Публіцист.-докум. вид. Славута, 1993. 45 с.

•

- 5372. Завальнюк О.М. 1932-1933 роки на Хмельниччині: (До 60-річчя голодомору) // Подільська старовина: Зб. наук. пр. Вінниця, 1993. С. 228-237.
- 5373. Кордон А.М. Голодомор 1933 року в Чанькові: [с. Чаньків, Дунаєвецький р-н] // Дунаївці і їх роль і місце в історії Поділля: Тези доп. респ. наук. конф. Дунаївці, 1993. С. 88-89.

•

5374. Кушнір Б. Голодомор на Поділлі: Спогади: [с. Станіславівка, Кам'янець-Подільський р-н] // Писанка. — 1993. — № 2. — С. 25.

•

- 5375. Бабійчук М. Корінь у трагедії один // Поділ. вісн. 1993. 22 черв.
- 5376. Бірюк Л. Кожна жертва священна // Поділ. вісті. 1993. 11 трав.
- 5377. Бобик К.Г. Все пам'ятаю, все...: [с. Мудриголови, Городоцький р-н] // Поділ. вісті. 1993. 27 січ. (Громадянська акція "Пам'ять").
- 5378. Віталіїв М. Досліджується голодомор: [В обл. створено від-ня асоц. "Голод 1933"] // Поділ. вісті. 1993. 3 черв.
- 5379. Вітана П. Біль, що душу рве: Голодомор-33 // Прибуз. зоря. 1993. 17 лип.
 - 5380. Вітана П. Пекельні кола // Прибуз. зоря. 1993. 1 лип. (Голодомор-33).
 - 5381. Голод // Вперед. 1993. 3 лип.

- 5382. Голодомор 1932-1933 pp.: Сторінки історії // Перспектива. 1993. № 12-14.
- 5383. Гонтарук М. Трагічні сторінки голодомору: (Наук.-практ. конф. "Голод 1932-1933 років на Хмельниччині: причини, наслідки, уроки") // Поділля. 1993. 27 жовт.
- 5384. Іванова Л. ...І дивом вижила: [Шепетівський р-н] // Поділ. вісті. 1993. 27 січ. (Громадянська акція "Пам'ять").
- 5385. Ковальчук С. Матеріали районної теоретичної конференції на тему: "Голодомор 1932-1933 рр. на Славутчині" // Трудівник Полісся. 1993. 30 жовт.
 - 5386. Кравчук В. Гірка картопля 33-го // Поділ. вісті. 1993. 15 квіт.
- 5387. Кривавий ранок: [Новоушицький р-н] // Наддністр. правда. 1993. 6, 10, 13 лют.
- 5388. Мацько В. А було все так...: [Летичівський р-н] // Ровесник. 1993. 1 трав.
 - 5389. Мацько В. Запланований злочин // Кам'янець-Поділ. вісн. 1993. 1 трав.
- 5390. Овчарук С. Рятівні квасолини: Голодомор-33: Очевидці трагедії: [смт Віньківці] // Поділля. 1993. 28 квіт.
- 5391. Погинайко О. "Не доведи, господи..." // Поділ. вісті. 1993. 2 берез. (Громадянська акція "Пам'ять").
 - 5392. Полець М. Крихта хліба // Поділля. 1993. 19 берез.
- 5393. Правда історії в долях людських: [Розповіді потерпілих від голодомору жителів Хмельниччини] // Поділля. 1993. 7 квіт.
 - 5394. Савицький Л. Розбиті жорна // Поділ. вісті. 1993. 20 берез.
- 5395. Скрипник Γ . I смерть збирала урожай // Прибуз. зоря. 1993. 10 квіт. (Голодомор-33 на території обл.).
- 5396. Скрипник Г. "Ніби зараз бачу": Голодомор-33: Очевидці трагедії // Поділля. 1993. 2 черв.
- 5397. Слободян М. Рятувалися гуртом // Поділля. 1993. 23 черв. (Голодомор-33: Очевидці трагедії).

5398. Терновий В. "Голодомор 1932-1933 рр. на Славутчині": (Матеріали район. теорет. конф.) // Трудівник Полісся. – 1993. – 13 листоп.

1994

5399. Богуцький І. Не вмерло з голоду й не загинуло в часи репресій жодної людини: [с. Сергіївка, Волочиський р-н] // Україна. – 1994. – № 19-20. – С. 8.

•

- 5400. Гординчук М. Тридцять третій трагічний: [Про діяльність асоц. дослідників "Голодомор-33 на Старосинявщині"] // Час. 1994. 26 берез.
- 5401. Кіпран М. Голодомор: етапи творення // Шепетів. вісн. 1994. 9 лип. (До 400-річчя Шепетівки).
- 5402. Чуба С. Я, що пережив голодомор: [с. Баглаї, Волочиський р-н] // Поділ. вісті. 1994. 2 серп.

1995

5403. Історико-краєзнавчий нарис села Кременчуки: [Красилівський р-н] / М.Г. Кукурудзяк, М.О. Соколовський, Г.В. Волисюк, С.М. Гаврилюк. – Хмельницький: Поділля, 1995. – 80 с.: ілюстр.

Голодомор. - С. 40-42.

5404. Поліщук І., Глушанець Д. Нариси історії Правутинів: [села Великий Правутин, Малий Правутин, Славутський р-н]. — Славута, 1995. — 88 с.

Голодомор. - С. 43-44.

lacktriangle

5405. Ящук П. Табу на ... пам'ять?: [Свідчення про масові знищення людей в роки голодоморів та репресій на Полонщині] // Молодь України. — 1995. — 2 черв.

1996

5406. Прокопчук Т. Голод: [Дунаєвецький р-н] // Дунаєвец. вісн. – 1996. – 21, 23, 28 листоп.

1997

5407. Канюс К.В. Голодомор у Тернавці: [Дунаєвецький р-н] // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Матеріали наук. краєзн. конф. – К., 1997. – С. 108.

- 5408. Прокопчук Т.К. Голод 1932-1933 рр. на Дунаєвеччині: [Дунаєвецький р-н] // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Матеріали наук. краєзн. конф. К., 1997. С. 98-101.
- 5409. Пужанівська Є.Н. Страхіття голодомору // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Матеріали наук. краєзн. конф. К., 1997. С. 101-102.

•

- 5410. Слободян М. Голодомор (1932-1933 рр.) був від природи // Комуніст Поділля. 1997. № 39 (верес.).
 - 5411. Ящук П. Обжинки смерти // Час-Тіте. 1997. 26 черв. 2 лип. С. 12.

1998

- 5412. Завальнюк О.М. Кам'янеччина і всеукраїнський голодомор 1921-1933 рр.: [Кам'янець-Подільський р-н] // Кам'янеччина в контексті історії Поділля: Наук. зб. Кам'янець-Подільський, 1998. Т. 2. С. 46-48.
- 5413. Козельський І., Никитюк І. Відродження правди про страхіття 33-го на Старосинявщині: [Старосинявський р-н] // Поділля і південно-східна Волинь в роки визвольної війни середини XVII ст.: Матеріали Всеукр. іст.-краєзн. наук.-практ. конф., 19 верес. 1998 р. Стара Синява, 1998. С. 246-250.

•

- 5414. Грех О. Заповіт внукам // Проскурів. 1998. 27 листоп. С. 7; 2 груд. С. 7. (До 65-річчя голодомору на Україні).
 - 5415. Ларенюк С. Ті жахливі тридцяті // Зоря Надгориння. 1998. 25 черв.
- 5416. Сапожник О. Цього забувати ніколи не можна!: [с. Глинники, Славутський р-н] // Нетішин. вісн. 1998. 22 січ.
- 5417. Слободянюк П. Голодомор 1932-1933 років // Поділ. вісті. 1998. 17 листоп.

1999

5418. Табу на пам'ять // Самост. Україна. – 1999. – Ч. 1-2. – С. 6. – Підписали 24 мешканці м. Полонного.

- 5419. Знищення голодомором // Летичів. газ. 1999. 4 лют.
- 5420. Ковальчук С. Минає час...: Голод 1932-1933 рр. на Славутчині: [Славутський р-н] // Славутчина. 1999. 27 лют.
- 5421. Козельський І. Відродження правди про страхіття 33-го... // Колос. 1999. 27 листоп.
- 5422. Кошевич О. Чи почує нас українська Феміда?: [м. Полонне, Полонський р-н] // Веч. Київ. 1999. 6 січ. С. б. (Пам'яті жертв голодоморів і репресій).
- 5423. Лавренюк С. Ті жахливі тридцяті: [с. Кривчик, Дунаєвецький р-н] // Самост. Україна. 1999. № 17-18. С. 4. (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 3).

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1993

- 5424. Бондарчук Н. Страшні роки. Голодна смерть: Пам'ять: [Про день пам'яті і скорботи у б-ці, с. Попівці, Летичівський р-н] // Ровесник. 1993. 25 верес.
- 5425. Варгатий О. Сумуємо і пам'ятаємо: (Дні скорботи) // Поділ. вісті. 1993. 14 верес.
- 5426. Горбатюк В. Чи буде вічною пам'ять?: [Вшанування жертв голодомору] // Ровесник. 1993. 18 верес.
- 5427. Дні скорботи і пам'яті жертв голодомору в Україні в 1932-1933 роках: [Зокрема, на Хмельниччині]: (Добірка статей) // Поділля. 1993. 15 верес.

Черкаська область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1986

5428. Развитие социалистического сельского хозяйства Черкащины в 1917-1985: Сб. док. и материалов. – Д.: Проминь, 1986. – 240 с.

Рец.: Галенко О.І. // Укр. іст. журн. – 1988. – № 7. – С. 140.

- 5429. Дігтяренко М.С. Тальнівщина в 1932-1933 роки: (Док.) // Колос. 1993. 6 жовт.
- 5430. Таценко Т. Голод 33-го: свідчать документи // Черкаси. 1993. 11 верес. С. 7.

1996

- 5431. Кривенко С.І. Архіви свідчать // Краєзнавець Черкащини. 1996. Вип. 5. С. 116-122.
- 5432. Ніколенко А.Г. Голодомор на Корсунщині: [Арх. док.; Свідчення очевидців] // Корсун. часопис. 1996. Ч. 6. С. 19-26.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1983

5433. Черниш О. Злочин, який не можна забути: [Уманський р-н] // Вісник. – 1983. – Ч. 2. – С. 20-21.

1985

5434. Dolot M. Execution by Hunger: The Hidden Holocaust: [с. Вергуни, Чер-каський р-н] / Introd. by A. Ulam. – New York; London: W.W. Norton, 1985. – XVI, 231 р.

Рец.: Книжка про голод 1933 р. в американському видавництві // Вільна думка. – 1984. – 1 лип. – С. 3; Гомін України. – 30 трав. – С. 8; Новий шлях. – 2 черв. – С. 5.

Нова публікація про голод 1933 р // Америка. — 1984. — 19 черв. — С. 3; Укр. голос. — 2 лип. — С. 7.

Публікації про Великий голод 1932-1933 рр // Наша мета. – 1984. – 4 лип. Американський журнал [Publishers Weekly, 1985, 25 січ.] віднотовує появу книжки про голод // Свобода. – 1985. – 15 лют. – С. 1; Укр. голос. – 25 берез. – С. 7, 8; Укр. вісті. – 24 лют. – С. 1.

Американський Клюб [The Conservative Book Club] закуповує нову книжку про голод // Свобода. — 1985. — 7 берез.

Бейли К. Мирон Долот. "Казнь голодом" // Обозрение. – 1985. – № 16. – C. 41-42.

Гарвардський професор пише про голод: [Про вступ. ст. А. Улама] // Новий шлях. — 1985. — 30 берез. — С. 7; Свобода. — 15 берез.; Укр. голос. — 22 квіт. — С. 6.

"Гюстон Кронікл" рецензує книжку про голод // Свобода. – 1985. – 1 листоп.

Збільшено тираж книжки про голод // Укр. голос. – 1985. – 4 лют. – С. 7.

Значно збільшено тираж книжки про голод // Свобода. – 1985. – 24 січ. – С. 1.

Знищення голодом // Новий шлях. - 1985. - 20-27 лип. - С. 10.

Книжка М. Долота про голод в Україні випродана // Свобода. – 1985. – 10 лип. – С.1.

Книжка про голод // Укр. голос. - 1985. - 9 верес. - С. 6.

М. Магтерідж про книжку американського видавництва // Гомін України. – 1985. – 3 квіт. – С. 11; Новий шлях. – 30 берез. – С. 8.

М. Маггерідж хвалить книжку українського автора // Свобода. – 1985. – 13 лют.

Ніколи не забудемо про трагедію голоду 1933 // Укр. голос. — 1985. — 5 серп. — С. 9.

Нова книжка про голод // Укр. голос. - 1985. - 25 берез. - С. 6.

Повстенко Ю. Нагода корисної спільної акції // Укр. вісті. – 1985. – 5 трав. – С. 3.

Позитивна оцінка публікації про Великий голод // Наша мета. – 1985. – 15-22 берез.

Balan J. Hidden Holocaust // Alberta Report. – 1985. – N 12. – P. 56.

Carynnyk M. The Hidden Holocaust // The Washington Times Magazine. – 1985. – 6 May.

Dodd G. Stalin's Final Solution // Daily Telegraph. - 1985. - 9 Nov.

Geyer G.A. Lingering Questions // The Washington Times. – 1985. – 2 May.

Goodliffe J. Genocide in Stalin's Ukrain // The Press. – 1985. – 7 Sept.

Harrison J.G. Grim Tale of Starvation During Stalin's "Hidden Holocaust" // The Christian Science Monitor. – 1985. – 25 Nov.

Irvine R. The Hidden Holocaust is Demanding to Be Heard after a Long Silence // New York City Tribune. – 1985. – 14 June.

McCabe Ch. The Unknown Famine of the Ukrainians // Reader. – 1985. – 28 June.

Miles J. End Papers // Los Angeles Times Book Review. - 1985. - 16 June.

Pihichyn P. Eyewitness to the Famine // Winnipeg Free Press. – 1985. – 23 Nov. Sobran J. Hitler's Holocaust Not the Only One // Los Angeles Daily News. – 1985. – 11 July.

Thompson E. Ukrainian Horror Story Fit for Stephen King // Houston Chronicle. – 1985. – 29 Sept.

Trade Publications Note Dolot Book // Ukr. Weekly. – 1985. – 24 March.

Thomson W. Millions Perish in Great Famine of Ukraine // South Bend Tribune. – 1985. – 8 Dec.

Mageli P.D. Execution by Hunger: The Hidden Holocaust // Magill's Literary Annual. – 1986. – P. 254-258.

Pearson R. // Irish Slavonic Studies. – 1986. – N 7. – P. 162-163.

Black I. One Murder Is a Crime, One Million Murders Is a Statistic // News Weekly. – 1986. – 11 June. – P. 12.

Morgan G. How the Ukraine Starved // Canberra Times. – 1986. – 29 March.

Wall of Silence on Ukrainian Genocide // St.Louis Globe-Democrat. – 1986. – 14 Apr.

Murawiec L., George L. The Suppressed Story of Stalin's Genocide Against the Ukrain // EIR. – 1987. – N 1. – P. 50-52.

Becker A. New Paperbacks // Philadelphia Inquirer. – 1987. – 19 July.

Brunet E. Now in Paperback // Los Angeles Times. - 1987. - 12 July.

Thornton Fr.J. Starvation in the Breadbasket // The New American. – 1990. – 26 March.

•

5435. Семенець М.О. Голод в селі Плешкані: [Золотоніський р-н] // Укр. вісті. – 1985. – 14 лип. – С. 1; Самост. Україна. – 1992. – № 7. – С. 4.

1986

5436. Dolot M. Les affamés: L'Holocaust masqué, Ukraine 1929-1933: [с. Вергуни, Черкаський р-н] / Presentation de G. Malaurie; Traduit de l'americain par A. Naccach. – Paris: Ed. Ramsay, 1986. – 333 р.

Рец.: Книжка про голод появиться у паризькому виданні // Укр. голос. – 1986. – 10 лют. – С. 6.

"Les affamés" – спогади Мирона Долота по-французькому // Обіж. листок ФКУ. – 1987. – Січ.-лют.

Murawiec L. Le génocide en Ukraine: l'emire russe á l'oeuvre // Nouvelle Solidarité. – 1987. – 2 mars. – P. 14-15.

Murawiec L., George L. Ukraine: Völkermord durch Hunger im größten KZ der Russen // Neue Solidarität. – 1987. – 19 März.

1987

5437. Dolot M. Egzekucja glodem: [Пер. фрагм. пол. мовою] // Kurs. – 1987. – N 29. – S. 10-17.

1988

5438. Латышев С. Как это случилось: [Спогади, м. Черкаси] // Аргументы и факты. – 1988. – 6-12 авг. – С. б.

1989

5439. Орел В.П. У важкі 30-ті: [Лисянський р-н] // Укр. іст. журн. – 1989. – № 2. – С. 121-127.

•

5440. Каленик Д. Не затихає біль: [с. Рижавка, Уманський р-н] // Сіл. вісті. – 1989. – 12 січ.

5441. Середенко С. Мовчати про це не можна: [с. Скрипчинці, Корсунь-Шевченківський р-н] // Ленін. шляхом. – 1989. – 25 лип.

1990

5442. Сизоненко Ф. Голод у Шевченковому краї: [с. Вербівка, Городищенський р-н] // Дзвін. – 1990. – № 9. – С. 84-88; Альм. "Гомону України" на 1993 р. – С. 107-108.

•

- 5443. Базько М. Голод 1933-го: [с. Квітки, Корсунь-Шевченківський р-н] // Ленін. шляхом. 1990. 13 лют.
- 5444. Базько М. Село неначе погоріло: [с. Квітки, Корсунь-Шевченківський р-н] // Ленін. шляхом. 1990. 15 берез.
- 5445. Буткевич Н. Голод у Лозуватці в 1933 році: [Шполянський р-н] // Шполян. вісті. 1990. 22 берез.
- 5446. Гавришкевич В. Свята поминальна пора: Зі спогадів старожилів с. Плешкані Золотоніського р-ну // Черкас. правда. 1990. 29 квіт.
- 5447. Дударенко О. Плач землі: [с. Мірошниківка, Корсунь-Шевченківський р-н] // Ленін. шляхом. 1990. 4 берез.
- 5448. Зимній Ф.Я. Свідок трагедії: [с. Іскрене, Шполянський р-н] / Записав І. Пащук // Робітн. газ. 1990. 17 серп.
- 5449. Кривенко С. Листи з 1933 року // Молодь Черкащини. 1990. 9-15 квіт. С. 6-7.
- 5450. Круць Д. Жертви голодомору: [с. Піщане, Золотоніський р-н] // Прапор Леніна. 1990. 31 берез.
- 5451. Мироненко Г. Трагедія 1933 року в Мельниках: [Чигиринський р-н] // Зоря комунізму. 1990. 19 трав.
- 5452. Павленко П. Незабутнє, непрощене: [Корсунь-Шевченківський р-н] // Ленін. шляхом. 1990. 3 лип.

1991

5453. Біла книга Наддніпрянщини / Укладач В. Пахаренко // Родовід. — 1991. — № 2. — С. 77-81.

5454. Урицька С.Б. Документальні свідчення голоду на Черкащині // Краєзнавець Черкащини. – 1991. – Вип. 2. – С. 70-76.

•

5455. Бахмут А. Голодомор у Нетеребці: [Корсунь-Шевченківський р-н] // Надросся. — 1991. — 6 лип.

1993

- 5456. Гудзенко К.Н. Трагічні голоси: [Кам'янський р-н]. Кам'янка, 1993. 195 с.
 - 5457. Мицик Я.П. Голод у Вишнополі: [Тальнівський р-н]. Тальне, 1993. 36 с.

•

5458. Пилипенко П.Г. Простіть мені, дідусю...: [с. Чапаєвка, Золотоніський р-н] // Голодомор 1932-1933 років на Кременчуччині: Матеріали наук. конф. / Кременчуц. т-во "Меморіал" ім. В. Стуса, Кременчуц. краєзн. музей, Кременчуц. осередок асоц. дослідників голодомору-геноциду 1932-1933 рр. в Україні; Редкол.: Л.І. Євселевський та ін. – Кременчук, 1993. – С. 21-23.

•

- 5459. Каленик Д. Отеє горе пережив і я...: [с. Рижавка, Уманський р-н] // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 94-112.
- 5460. Омельченко Г. Згадаєш і серце заболить: [смт Лисянка, Лисянський р-н] // Київ. 1993. № 12. С. 102-103.

•

- 5461. Базько М. Той страшний рік: [Корсунь-Шевченківський р-н] // Надросся. 1993. 29 трав.
- 5462. Буткевич Н. Жертв більше, ніж на війні: [с. Ковалиха, Смілянський р-н] // Смілян. обрії. 1993. 9 черв.
- 5463. Гавришкевич В. Від душ спасенних: [Про засновника колгоспу "Незаможник" Я. Дробота та голодомор у с. Великий Хутір, Драбівський р-н] // Черкас. край. 1993. 16 жовт. С. 3.
 - 5464. Горошко С. "Хочемо трави" // Черкас. край. 1993. 17 черв. С. 6.
 - 5465. Демченко Н. Голодомор: [Жашківський р-н] // Жашківщина. 1993. 24 квіт.

- 5466. Дуплій І. Моє голодне дитинство: [с. Сидорівка, Корсунь-Шевченківський р-н] // Надросся. 1993. 20 січ.
- 5467. Евич Г. Помирали хлібороби...: [с. Тальянки, Тальнівський р-н] // Колос. 1993. 11 верес.
- 5468. Єлінецький І. Лебедин-33: [Шполянський р-н] // Шполян. вісті. 1993. 22 верес.; 6, 20, 23 жовт.; 13 листоп.
- 5469. Журбенко Є. Це було в шевченкових Моринцях // Старожитності. 1993. № 15-16. С. 21; Чорномор. новини. 15 черв.; Шевченків край. 11 листоп.
- 5470. Іжко С. Голодомор: [с. Чорна Кам'янка, Маньківський р-н] // Жашківщина. 1993. 11 верес. С. 6.
- 5471. Каленик Д. Спомини людини, яка дитиною пережила ті страшні події: [с. Рижавка, Уманський р-н] // Днепр. панорама. 1993. 8 сент.
- 5472. Кам'янська О., Огіренко Л. Це не повинно повторитись: [Смілянський р-н] // Смілян. обрії. 1993. 1 верес.
- 5473. Кривенко С. "Чорні дошки" для непокірних // Черкас. край. 1993. 12 серп. С. 5.
- 5474. Лініченко Я. Трагедія Рубаного Мосту: [Лисянський р-н] // Лисянщина. 1993. 17 лип. С. 2.
- 5475. Мицик Я. Голод у Вишнополі: [с. Вишнопіль, Тальнівський р-н] // Освіта. 1993. 10 верес. С. 14-15.
- 5476. Ніценко О. Шестеринці: жахлива трагедія: [Лисянський р-н] // Лисянщина. 1993. 4 верес. С. 2.
- 5477. Овдіюк В. Хижинці: тяжке горе починалося так: [Лисянський р-н] // Лисянщина. 1993. 3 лип. С. 2.
- 5478. Осипенко Ю. Бодай не згадувати...: [Городищенський р-н] // Вісн. Городищини. 1993. 27 лют. С. 2.
- 5479. Пекарський Γ . Мов надлюдською силою скошені...: [с. Беркозівка, Канівський р-н] // Дніпрова зірка. 1993. 17 лип.
- 5480. Пономаренко М. Голодомор-33 на Золотоніщині // Златокрай. 1993. 11 верес.

- 5481. Рік чорної сльози: [с. Вороне, Жашківський р-н] // Село і люди. 1993. № 24. С. 6.
- 5482. Рудас А.І. Жовтий бур'ян горя: [с. Лебедин, Шполянський р-н] // Черкас. край. 1993. 15 лип. С. 4.
- 5483. Руденко І. Трагедія Козацького: [Звенигородський р-н] // За вільну Україну. 1993. 23 жовт. С. 4.
- 5484. Славгородський П. Бужанка: згадують очевидці: [Лисянський р-н] // Лисянщина. 1993. 4 верес. С. 2.
- 5485. Статистика суму: [Про число жертв голоду, с. Моринці, Корсунь-Шевченківський р-н] // Надросся. 1993. 2 черв.
- 5486. Хлебас І.П. "33-й: голод": [смт Маньківка, Маньківський р-н] // Укр. вісті. 1993. 30 трав. С. 1.
- 5487. Шерстяк В. Голодомор: [с. Охматів, Жашківський р-н] // Жашківщина. 1993. 7 серп.
- 5488. Щерба В. А земля чекає...: [Драбівський р-н] // Драбівщина. 1993. 5, 15 трав.

5489. Історія становлення та розвитку Матусівського цукрового заводу Шполянського району Черкаської області. 1844-1994 рр. — Черкаси: НДІТЕХІМ, 1994. — 108 с.

Голодомор. - С. 23.

5490. Улітов А.Д. На краю Лісостепу: Худож.-докум. нарис про с. Дубіївка: [Черкаський р-н]. – Черкаси, 1994. – 160 с.

Голодомор. – С. 73-77.

•

- 5491. Волошенко I. Це було на Черкащині // Веч. Монастирище. 1994. 29 серп. 4 верес.
- 5492. Городинець І. 1933-й в селі над Супоєм: [с. Безпальче, Драбівський р-н] // Драбівщина. 1994. 23 квіт.; Розбудова держави. 1996. № 12. С. 57-60.

5493. Волошенко І. Монастирищина: 3 історії рідного краю. – Черкаси: Сіяч, 1995. – 229 с.

Голодомор. - С. 112-118.

- 5494. Дігтяренко М.С. 3 історії землі Тальнівської. Черкаси: Сіяч, 1995. 162 с. Голодомор. С. 64-70.
- 5495. Наш рідний край: Хрестоматія з історії Черкащини. Ч. 2. К.: Молодь, 1995. 176 с.

Голодомор. - С. 78-84.

•

5496. Танасійчук І.Д. "В колхозе можно жить, только нужно немножко подкрадывать": [с. Старі Бабани, Уманський р-н] / Записав М. Шуляк // Сіл. обрії. — 1995. — № 11-12. — С. 2-3.

•

5497. Славгородський П. Всенародна трагедія: [смт Лисянка, Лисянський р-н] // Лисянщина. — 1995. — 15 листоп.

1996

5498. Роки і люди: Історія Лебедин. насінневого з-ду Шполянського р-ну Черкас. обл. 1846-1996. – Черкаси: ВЦ "Реал" АТ "Графія Україна", 1996. – 192 с. Голодомор. – С. 70-71.

•

5499. Царенко В.С. Страшно згадати: [села Сагунівка, Ломовате, Черкаський р-н] // Краєзнавець Черкащини. – 1996. – Вип. 5. – С. 123-125.

1997

5500. Старів С. (Долот М.) Страта голодом: [с. Вергуни, Черкаський р-н] / Пер. з англ. за ред. Р. Доценка. – К.: Українознавство, 1997. – 256 с.

Рец.: Марусик Т. Страта голодом // Веч. Київ. – 1999. – 1 груд. – С. 5. – (Свідчення очевидця).

•

5501. Каленик Д. Отеє горе пережив і я...: [с. Рижавка, Уманський р-н] // Час-Тіте. – 1997. – 13-19 листоп. – С. 5.

5502. Смагленко Ф.П. Незабутнє: [с. Нечаєве, Шполянський р-н] // Времена и годы: Воспоминания ветеранов войны и труда Одес. ун-та. – О., 1998. – Вып. 1. – С. 94-98: иллюстр.

•

5503. Голодомор на Черкащині мовою цифр станом на 1 березня 1933 р. // Молодь Черкащини. – 1998. – 26 лют. – С. 8.

1999

5504. Ворушило-Легіт А. Спогади: [м. Корсунь-Шевченківський, Корсунь-Шевченківський р-н] // Визвол. шлях. – 1999. – Кн. 11. – С. 1395-1408: портр. Голодомор. – С. 1406-1407.

•

5505. Коломієць О.М. Посадили у куток, так і закопали: [с. Старі Бабани, Уманський р-н] // Самост. Україна. – 1999. – Ч. 43-44. – С. 5. – (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 7).

5506. Лебедь І. В актах про смерть тих років значилося: "Зарізала мати для їжі": Просто в цей час влада "боролася за хліб" // Нова доба. – 1999. – 25 листоп. – С. 5.

2000

5507. Мицик В. Розправа над народом: (До історії репресій голодом на Уманщині та суміжних землях): [м. Умань] // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. – К.; Нью-Йорк, 2000. – С. 310-323.

5508. Шатайло О. Безчинства у Романівці: [с. Романівка, Тальнівський р-н] // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та моральнопсихол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. – К.; Нью-Йорк, 2000. – С. 357-359.

•

- 5509. Буткевич Н. Це було в 32-му: [Шполянський р-н] // Шполян. вісті. 2000. 18 квіт.
- 5510. Журавський В. Ненаписана сторінка пам'ятної книги "Історія села Лящівки": [Чорнобаївський р-н] // Нова доба. 2000. 11 січ.

- 5511. Поліщук Т. XX століття Єлизавети Ромасевич: [с. Черповоди, Уманський р-н] // День. 2000. 16 берез. Фотогр.
- 5512. Титаренко Л. Великі перегони Феодосії Савівни: [с. Байдузи, Черкаський р-н] // Голос України. 2000. 28 берез. С. 14. Фотогр. (Ровесники століття).

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1993

5513. Мицик В. Пам'ятник на могилках: [с. Тальянки, Тальнівський р-н] // Освіта. – 1993. – 10 верес.

1994

5514. Книга Пам'яті села Безпальче: [Драбівський р-н]. - Сімф., 1994. - 220 с.

Чернігівська область

ПУБЛІКАЦІЇ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ

1989

5515. Ткаченко В. Рік 1933-й: [Арх. матеріали і спогади] // Комс. гарт. – 1989. – 19 серп.

1993

- 5516. Звинувачують архіви: Голодомор-33: [Борзнянський р-н] / Публ. підгот. Л. Лоза // Вісті Борзнянщини. 1993. 16 жовт.
- 5517. Лист селянина М.М. Тавлуя з с. Крехаєва, Остерського р-ну Г.І. Петровському про смертність селян від голоду та тифу. 27 трав. 1932 р. // Ленін. шлях. 1993. 11 верес. (Док. ЦДАЖР УРСР).
- 5518. Ткаченко В. Скільки ж померло на Чернігівщині?: [В роки голодомору 1932-1933]: (За док. арх.) // Десн. правда. 1993. 25 трав.
- 5519. Трагічні сторінки нашої історії: Голодомор-33: [Добірка арх. док., Носівський р-н] // Носів. вісті. 1993. 11 верес.

1998

5520. Симоненко В., Марценюк С. Під шаленим натиском: (За матеріалами Держарх. Чернігів. обл. у м. Ніжині): [Ніжинський р-н] // Сіверян. літопис. – 1998. – № 1. – С. 110-112.

5521. Шкварчук В. Голодомор 1932-33 годов на Черниговщине: Из-под грифа "Совершенно секретно". – Чернигов, 1999. – 99 с.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

1958

5522. Коваль І.І. Спогади про голод у с. Орлівка, на Чернігівщині // Укр. самостійник. – 1958. – Ч. 9. – С. 26-31.

1984

5523. Коваль І. Сталінський голод в Україні: [с. Орлівка, Куликівський р-н] // Визвол. шлях. – 1984. – Кн. 2. – С. 177-182:

1989

5524. Павлова Н.Д. ["В 1933-му мені сповнилося вісім років…": Лист жительки Черніг. обл.] // Україна. – 1989. – № 29. – С. 17. – ("То був страшний суд…").

•

5525. Савенок В. ... А дітей змушували співати // Молодь України. – 1989. – 21 трав.

1990

5526. Куц М.Т. Моторошна правда 33-го: Факти, причини, наслідки / Розмову вів П. Куценко // Десн. правда. – 1990. – 7 верес.

1991

5527. Онищенко В. Голодомор у Дощенках: [Варвинський р-н] // Рад. життя. – 1991. – 13 берез.

1992

- 5528. Голодомор-33 // Десн. правда. 1992. 8 груд.
- 5529. Удайський В. Прилуки, 1933 рік // Правда Прилуччини. 1992. 24 груд.

1993

5530. За них скажемо: (Голод 1932-1933 років на Чернігівщині): Зб. / Упоряд. С. Реп'ях. — Чернігів: Ред.-вид. від. облупр. по пресі, 1993. — 128 с.

5531. Гайдай Г. Голодомор на Прилуччі: Рік 1933: Хроніка подій // Скарбниця. – 1993. – № 2. – С. 7-8.

•

- 5532. Бойко Ф. Спогади ветерана: [с. Хрещате, Козелецький р-н] // Ленін. шлях. 1993. 22 верес.
- 5533. Бондаренко А. Помилка чи геноцид?: До 60-річчя голодомору в Україні: [с. Лави, Сосницький р-н] // Рад. патріот. 1993. 31 лип.
- 5534. Величковська Є.А. То був жахливий час: [с. Бутівка, Городнянський р-н] // Новини Городнянщини. 1993. 3 лип.
- 5535. Вічна пам'ять жертвам голодомору 1932-1933 років: [Бахмацький р-н] // Голос Присеймів'я. 1993. 11 верес.
- 5536. Галата Г. У трагічному 33-му: [с. Кладьківка, Куликівський р-н] // Поліс. правда. 1993. 8 верес.
- 5537. Голодомор-33: [Спогади очевидців] // Десн. правда. 1993. 25 трав.; 9 верес.
- 5538. Дорошенко О. Голодне літо 33-го: До 60-річчя голодомору в Україні: [с. Займище, Щорський р-н] // Промінь Жовтня. 1993. 7 лип.
- 5539. Іванькова К. Незабутній трагічний 33-й: До 60-річчя голодомору в Україні: [с. Сокиринці, Срібнянський р-н] // Срібнянщина. 1993. 24 лип.
- 5540. Ковалець Я. Кукурікав півень тридцять третього...: До 60-річчя голодомору в Україні // Гарт. 1993. 22 січ. С. 5.
- 5541. Кужільна О. Калатав тривожно дзвін: До 60-річчя голодомору: [с. Звеничів, Ріпкинський р-н] // Черніг. вісн. 1993. 23 лип.
- 5542. Куслій М. В часи печалі і розлуки: До 60-річчя голодомору: [с. Галай-бине, Борзнянський р-н] // Вісті Борзнянщини. 1993. 28 лип.
- 5543. Ладимиров В. Виступали науковці і очевидці: [Про обл. наук.-практ. конф. з питань голодомору, яка відбулась у ЧДПІ ім. Т.Г. Шевченка 16 черв. 1993 р.] // Десн. правда. 1993. 19 черв.

- 5544. Левун В. Страшно навіть згадувати: До 60-річчя голодомору // Рад. життя. 1993. 5, 8 трав.
- 5545. Лисюк Я. Відбирали останнє: [с. Лебедин, Коропський р-н] // Нові горизонти. 1993. 18 верес.
- 5546. Лозовий О. Голодомор у Жовтневому: Спогади очевидця: [Прилуцький р-н] // Правда Прилуччини. 1993. 15 черв.
- 5547. Малоед Е. И это нам пришлось пережить: Голодомор-33: [м. Семенівка] // Жизнь Семеновщины. 1993. 24 июля.
- 5548. Марченко Л. Голодомор-33 на Прилуччині: Свідчить історія // Правда Прилуччини. 1993. 18 трав.
- 5549. Назаренко А. Окаянные дни: [Семенівський р-н] // Жизнь Семеновщины. 1993. 28 апр.
- 5550. Одарич І. Зима 1932-1933 років у Гнатівці: Голодомор: [Срібнянський р-н] // Срібнянщина. 1993. 17 берез.
- 5551. Пращур Н. Гіркий спомин: До 60-річчя голодомору в Україні: [с. Виблі, Куликівський р-н] // Поліс. правда. 1993. 28 лип.
- 5552. Про організоване страхіття свідчать очевидці: Голодомор-33: [Бобровицький р-н] // Наше життя. 1993. 4 верес.
 - 5553. Провозін П. Жертви репресій // Рад. Полісся. 1993. 23 січ.
- 5554. Ротач П. "В 33-м году…": [Талалаївський р-н] // Трибуна хлібороба. 1993. 2, 5 черв.
- 5555. Руденко П. Вимирали сім'ями: Голодомор-33: [с. Лосинівка, Ніжинський р-н] // Десн. правда. 1993. 2 верес.
- 5556. Сахно Ф. З "Історії Смілого": [с. Сміле, Коропський р-н] // Молодь України. 1993. 31 серп.; Шлях перемоги. 2000. 31 трав. С. 8; 7 черв. С. 8.
 - 5557. Студьонова Л. Жнива скорботи // Черніг. відом. 1993. 21 трав. С. 3.
- 5558. Ткаченко В.В. Жнива скорботи: [Розмова з викладачем ЧДПІ ім. Т.Г. Шевченка, дослідником арх. док. про голодомор на Чернігівщині] / Бесіду вів С. Буров // Черніг. відом. 1993. 4 черв. С. 3.

- 5559. Тридцяті: репресії, голодомор: Як це було, розповідають потерпілі, їхні діти, родичі, односельці: [села Атюша, Жовтневе, смт Понорниця, Коропський р-н] // Нові горизонти. 1993. 28 серп.
- 5560. Удайський В. Правда поруч: Голодомор на Прилуччині // Правда Прилуччини. 1993. 7 верес.
- 5561. Шостак О. "Я пережила не тільки голод 1932-1933 рр., а й 1941 р. та 1944-1949 років": [с. Шаповалівка, Борзнянський р-н] // Тернопіль веч. 1993. 20 берез.

5562. Шкварчук В. Бунт землі: (Худож.-краєзн. праця на арх. матеріалі). – Чернігів: Ред.-вид. від. облупр. по пресі, 1994. – 63 с.

•

- 5563. Колективізація і голод у дзеркалі села Убіжичі: [Ріпкинський р-н] // Старожитності. 1994. № 7-8. С. 16-20.
- 5564. Топтун Ю. Рубці на серці: [с. Тиниця, Бахмацький р-н] // Гарт. 1994. 11 лют. С. 4.

1996

5565. Полетун Н. Колективізація на Менщині // Сіверян. літопис. — 1996. — № 2-3. — С. 130-131.

1997

5566. Симоненко В. Два голодомори: [1921, 1933 рр.; Ніжинський р-н] // Сіверян. літопис. — 1997. — № 5. — С. 108-112.

1998

- 5567. Карпилянський А. Історія, якої нема в підручниках: [Прилуцький р-н] // В двух словах. 1998. 24 сент.
- 5568. Нелин М. Не забути жахів голоду: Спогад сучасника: [с. Хортиця. Варвинський р-н] // Веч. Київ. 1998. 24 квіт. С. 11. (Пам'яті жертв голодоморів і репресій).
- 5569. Нудьга Г. "Надісланий цар голод": [Спогади; смт Дігтярі, Срібнянський р-н] / Записав П. Скочій // За вільну Україну. 1998. 9 квіт.
 - 5570. Протащук І. Голодомор-33 // Труд. слава. 1998. 24 черв.

5571. Шкварчук В. Голодомор 1932-33 годов на Черниговщине: [Докум. дослідж.] // Черниг. полдень. – 1998. – 11, 18 июня; 2, 9, 16, 23 июля; 6, 13 авг.

1999

5572. Зустрілись два листи: [Корюківський р-н] // Маяк. - 1999. - 20 лют.

2000

5573. Демченко Т., Коваленко О. Голодомор 1932-1933 років на Чернігівщині: (До питання про стан вивчення проблеми) // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. — К.; Нью-Йорк, 2000. — С. 253-264.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

1993

- 5574. Ладимиров В. У Дні скорботи // Десн. правда. 1993. 14 верес.
- 5575. Чепурний В. Голова райради Кузьменко хоче до Верховної Ради: [Прилуцький р-н. "Освячення" хреста в пам'ять голодомору 33-го р. в с. Богданівка і що з цього вийшло] // Укр. газ. 1993. № 14. С. 6.

НАРОДНА ТРАГЕДІЯ В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ ТА МИСТЕЦТВІ

1958

5576. Д.Ф. Українська література про голод в 1932/1933 // Вільна Україна. – 1958. – Ч. 18. – С. 42-44.

1981

5577. Процюк С. Голод 1933 року в радянській повісті // Сучасність. — 1981. — № 1. — С. 84-91.

1982

5578. Голод 1932-1933 pp. у літературі // Вільна думка. — 1982. — 12-19 верес. — С. 13.

1989

5579. Самійленко О. Великий голод у творах радянських письменників // Сучасність. — 1989. — № 6. — С. 23-36.

1990

5580. Пахаренко В. Слово, що здолало смерть: [Нар. творчість про голод] // Молодь Черкащини. — 1990. — 3-9 груд. — С. 5-8; Літ. Україна. — 1992. — 7 трав.

1991

- 5581. Пахаренко В. Слово, що здолало смерть: (Насильна колективізація та штучний голод 1933 р. в укр. нар. творчості) // Родовід. 1991. № 1. С. 25-28.
- 5582. Славутич Яр. Голодомор в українській літературі Заходу // Слово і час. 1991. № 7. С. 10-18.

1992

- 5583. Вовкодав В.П. Голодомор 1932-1933 рр. у приказках селян села Кармалюкового Жмеринського району // Тези доп. 11-ї Вінниц. обл. іст.-краєзн. конф. Вінниця, 1992. С. 66-68.
- 5584. Славутич Яр. Голодомор в українській літературі на Заході // Меч і перо: Вибр. дослідж., ст. та огляди. К., 1992. С. 387-412.

1993

5585. Білоус Д. "Комуна – кому на, а кому й нема": (Укр. фольклор про голодомор) // Золоті ворота. – 1993. – № 4. – С. 129-132

- 5586. Бугаєвич І. "Пухнуть люди, мруть-конають...": [Нар. частівки про голодомор] // Укр. культура. 1993. № 5-6. С. 2-3.
- 5587. Дубравін В. Народна пам'ять про голодомор: 60-річчя голодомору в Україні // Нар. творчість та етнографія. 1993. № 5-6. С. 35-37.
- 5588. Кудрявцев М. Голод-33 в художній літературі // Слово і час. 1993. № 10. С. 68-74.

•

- 5589. Ільєнко І. У світлі воскреслої правди: (Огляд л-ри про голодомор 1932-33 рр. в Україні) // Уряд. кур'єр. 1993. 30 січ. С. 6.
 - 5590. Марко В. Голод і література // Освіт. гарт. 1993. 22 жовт.
- 5591. Марко В. I зойкнуло слово: Голодомор і література // Кіровогр. правда. 1993. 12 жовт.
 - 5592. Такі болючі рядки: Голодомор-33 // Сіл. життя. 1993. 5 трав.

1994

5593. Руснак І.С. Тема голодомору в творчості українських письменників Канади і формування національної самосвідомості канадських українців // Пам'яті жертв радянських голодоморів в Україні: Матеріали наук. конф. (Чернівці, 24 верес. 1993 р.). — Чернівці, 1994. — С. 65-67.

- 5594. Бойко Л. Геноцид очима письменників // Золоті ворота. 1994. № 4. С. 77-101.
- 5595. Кандиба О. Голод і сучасна українська література // Дніпро. 1994. № 2-4 (спецвип.). С. 145-151.

1996

5596. Бахрушина В. Голодомор 1932-1933 років в літературі // Джерела. — 1996. — № 3. — С. 68-73.

1997

5597. Пашковська Н. Правда життя і правда художня в українському романі про село // Іст.-літ. журн. – 1997. – № 3. – С. 108-114.

Зокрема, про романи У. Самчука "Марія" та В. Барки "Жовтий князь".

5598. Білоус О. Літературне відлуння голоду 33-го // За вільну Україну. — 1998. — 13 серп.

1999

5599. Кудрявцев М. Холокост-33 в художніх інтерпретаціях // Дивослово. – 1999. – № 9. – С. 7-10.

5600. Міщенко І. Жорстоке обличчя голодомору: Писанки "Голодомор-33" // Україна. — 1999. — № 9. — С. 56-57.

2000

5601. Думанська О., Лисенко М. Тема голодомору в українській поезії і прозі // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соціал.-демогр. та морально-психол. наслідків: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. Київ, 28 листоп. 1998 р. – К.; Нью-Йорк, 2000. – С. 379-389.

5602. Кондратюк К. Урок пам'яті жертвам голодомору: (За творами В. Барки "Жовтий князь" та У. Самчука "Марія") // Освіта. — 2000. — 1-8 берез. — С. 8-9: ілюстр. — (Метод. взаємодопомога).

Літературні твори

Авдієвська Е.

5603. Роман про людське призначення: Урив. // Сучасність. – 1981. – Ч. 9. – С. 9-18.

Анатолій А. див. Кузнецов А.

Антоненко-Давидович Б.

5604. Протеже дяді Васі // Антоненко-Давидович Б. Сибірські новели. — Балтімор; Торонто, 1990. — С. 147-157.

Багряний І.П.

5605. Антон Біда – герой труда: Повість про Ді-Пі: Відповідь людоловам. – Новий Ульм: Україна, 1956. – 269 с.

5606. Антон Біда – герой труда: (Урив. з поеми) // Укр. вісті. – 1983. – 21 серп.

5607. Буйний вітер. Кн. 1. Маруся Богуславка. – Мюнхен: Україна, 1957. – 423 с.

5608. Сад Гетсиманський: Роман. - Новий Ульм: Україна, 1950. - 560 с.

Те саме. – К.: Дніпро, 1991. – 527, [1] с.: портр.

Те саме. – К.: Час, 1991. – 512 с.

Те саме фр. мовою / Transl. G. Alexinsky. – Paris: Nouvelles ed. latines, 1961. – 451 р. – Під заголовком: Le jardin de Gethsemani.

Рец.: Іван Багряний. Сад Гетсиманський // Літ.-наук. зб. – 1952. – Ч. 1. – С. 280-282.

Шугай О. Книга, яка мала б застеретти людство // Голос України. – 2000. – 5 лют. – С. 4-5.

5609. Тигролови: Роман. - К.: Укр. письм., 1999. - 214, [1] с.: ілюстр.

- 5610. І.Т. Іван Павлович Багряний: [Некролог] // Укр. самостійник. 1963. Ч. 9. С. 27-28: портр.
- 5611. Степанов Ф. Тернами подвижництва: Сьогодні день народження письменника-борця Івана Багряного // Крим. світлиця. 1998. 2 жовт. С. 12.

Барка В.К.

5612. Жовтий князь: Повість. – Мюнхен; Нью-Йорк: Сучасність, 1962. – 211 с. – (Б-ка "Сучасності"; Ч. 6).

Te саме. – 2-е вид. – Нью-Йорк, 1968. – 210 с.

Te саме: Роман. - К.: Дніпро, 1991. - 264 с.: ілюстр.

Те саме рос. мовою / Пер. с укр. и предисл. Л. Танюка // Дружба народов. — 1991. — № 11. — С. 3-91; № 12. — С. 50-115.

Те саме // Дніпро. – 1992. – № 8-9. – С. 5-54; № 10-12. – С. 4-93.

Te саме. – Л.: Червона Калина, 1998. – 279, [1] c.

Te саме. – К.: Наук. думка, 1999. – 299 с. – (Серія "Б-ка школяра").

Te саме. - К.: Наук. думка, 2000. - 304 c. - (Серія "Б-ка школяра").

Те саме фр. мовою / Transl. O. Jaworskyj. – Paris: Monde entier, 1981. – 363 р. – Під заголовком: Le prince jaune.

Рец.: О.Ж. "Жовтий князь" В. Барки французькою мовою // Сучасність. — 1981. — Ч. 9. — С. 124-127.

Повість В. Барки "Жовтий князь", видана французькою мовою // Єванг. ранок. — 1981.-4.1178-1180.-C.12.

Сулима М. Найбільша національна катастрофа України: [Про вступ П. Равіча до фр. вид.] // Новий шлях. — 1982. — 11 груд. — С. 9; Укр. думка. — 1983. — 25 серп. — С. 2.

Пасемко I. Реквієм по голодомору 1933-го // Друг читача. — 1992. — 29 квіт. — С. 3.

Федоровская Л. Тридцать третий: Читая роман Василия Барки "Желтый князь" // Правда Украины. — 1993. — 19 мая.

- Мовчан Р. "Жовтий князь" Василя Барки // Слово і час. 1998. № 12. С. 14-19. Янько Л. Повернення "Жовтого князя" // Веч. Київ. 2000. 12 лют. С. 7.
- 5613. Рай: Роман. Джерсі Сіті; Нью-Йорк: Свобода, 1953. 309 с.

- 5614. Вітаємо з сімдесятип'ятиріччям! // Молода Україна. 1983. Ч. 325. С. 7.
- 5615. Вірний М. Мандруючий при відсвітах безсмертя: (Деякі факти з життя і творчості В. Барки з нагоди його 75-ліття) // Нові дні. 1983. Ч. 404. С. 5-9; Укр. вісті. 2-9 жовт. С. 4.
 - 5616. Ковалів Ю. Василь Барка // Слово і час. 1992. № 2. С. 11-12.
 - 5617. Божик М. Василь Барка свідок голодомору // Нар. думка. 1993. 10 лип.
- 5618. "Я щасливий, бо маю божу поміч написати твори, про які я мріяв": Василь Барка про себе, події в Україні // Літ. Україна. 1996. 25 квіт. С. 7.
- 5619. Конончук Т. Найкращий у повоєнній Європі // Веч. Київ. 1999. 22 лип. С. 6.

Бедзик Ю.Д.

5620. Гіпсова лялька: Роман. - К.: Дніпро, 1989. - 253 с.

Бендер В.

- 5621. Голод: (Розд. з кн. "Станція Пугаловська") // Укр. голос. 1983. 28 берез. С. 9.
- 5622. Коля Шуменко: (Розд. з кн. "Станція Пугаловська") // Укр. вісті. 1983. 15 трав. С. 3, 4.
- 5623. Малята на морозі (1933): [Вірш] // Укр. думка. 1983. 2 черв. С. 2; Укр. вісті. 1993. 30 трав. С. 4.
- 5624. Останній кобзар: (Розд. з кн. "Станція Пугаловська") // Укр. думка. 1983. 31 берез. С. 7.
- 5625. Станція Пугаловська: Повість-роман. Торонто: Вид. СУЖЕРО, 1984. 201 с.

Бердник О.П.

5626. Заповіт Христа: (Послання другові) // Свобода. — 1983. — 7 трав. — С. 2, 3.

5627. Терновий вінець України: (Росії минулій, сучасній, грядущій — відкрите послання) // Бердник О. Свята Україна: Есеї і листи / Упоряд. Б. Арей. — Балтімор; Торонто, 1980. — С. 141-148.

Те саме // Молода Україна. – 1980. – Ч. 286. – С. 2-3; Украпрес. – 1982. – Ч. 2. – С. 4-5.

Те саме // Бердник О. Терновий вінець України. – Лондон, 1985. – С. 229-236.

Било Й.

5628. 1933-тій рік: (Поезія) // Укр. думка. — 1973. — 31 трав.; 1983. — 30 черв.; Вільне слово. — 1983. — 17 верес. — С. 4.

Білас Д.

5629. Весна тридцять третього...: (Вірш) // Білас Д. Відлуння пам'яті: Поезії. – Вінниця, 1990. – С. 70-71.

Богун О.

5630. Допоки серце б'ється...: [Урив. з оповід.] // Поклик. – 1995. – 8-15 верес. – С. 2.

Боднарчук I.

5631. Над Збручем: (У річницю голоду в Україні): [Оповід.] // Жіноч. світ. – 1983. – Ч. 11-12. – С. 19-20.

Боєвір

5632. Моїй коханій // Самост. думка. – 1935. – Ч. 2-3. – С. 95.

Бойко-Дімер Є.

5633. Маленька няня: [Оповід.] // Альм. УНС на рік 1993. - С. 172-177.

5634. Районовий лікар // Тризуб. – 1973. – Ч. 70. – С. 70-72; Ч. 71. – С. 18.

Бойченко В.П.

5635. Крик трави: (Вірші) // Вітчизна. – 1988. – № 11. – С. 10-12.

Бойчук Б.

5636. Голод: (1933) // Бойчук Б. Дві драми. – Нью-Йорк, 1968. – С. 5-49.

5637. Голод: (Перероб. версія) // Світо-Вид. – 1993. – № 1. – С. 14-41.

5638. Краєвид 1933 р.: [Вірш] // Листи до приятелів. – 1963. – Кн. 5-6. – С. 3.

Болонка В.

5639. Розломлений хліб: (У 65-ліття Великого голоду) // Альм. УНС на рік 1998. — С. 188-191.

Бора Б.

5640. Брат: (Вірш) // Визвол. шлях. – 1962. – Кн. 4-5. – С. 466.

5641. Буремні дні: Зб. поезій. – Торонто; Лондон, 1982. – 257 с. – Із змісту: Він там. – С. 30; Вороття нам нема. – С. 40-41.

5642. Голод: [Вірш] // Наш фронт. – 1983. – Ч. 8. – С. 36.

5643. [Поезія] // Свобода. – 1983. – 21 верес. – С. 2; Укр. думка. – 14 квіт. – С. 2.

5644. Соцреалізм: Поезія // Укр. думка. – 1975. – 13 листоп.

 $5645.\ 1933;\$ Голод: [Вірші] // Визвол. шлях. — $1958.\$ — Кн. $8.\$ — С. $857\text{-}858;\ 1983.\$ — Кн. $4.\$ — С. 408-409.

Бровченко В.Я.

5646. Голод-33: Реквієм: (Урив.) // Маловисків. вісті. – 1993. – 11 верес.

Буріан К.

5647. У 50-річчя голоду в Україні: (Вірш) // Батьківщина. — 1983. — Ч. 6. — С. 4.

Бурштинець Ю.

5648. Батьків лист: (Батькам, що їм ніколи не вернутись, присвячую): (Поезія) // Новий шлях. — 1983. — 11 черв. — C. 9.

B.K.

5649. Тієї зими: Оповід.-спогад // Вісник. - 1983. - Ч. 3. - С. 9-11.

Василева О.

5650. Коли орбіти схрещуються. – Нью-Йорк: Слово, 1967. – 207 с. – Із змісту: Хліб. – С. 179-180; Зустріч: (1933). – С. 201-204.

Веретенченко О.

5651. Дивись, Богдане, на майдані вмирає українська рать: (Урив. з "Пам'ятника") // Чуб Д. Відлуння Великого голоду в спогадах очевидців і в українській літературі. – Торонто, 1984. – С. 13.

5652. Пам'ятник: 3 циклю 1933 рік // Календар "Укр. голосу". – 1952. – С. 127.

5653. 1933: [Вірш] // Календар "Слово" на рік ювіл. 1973. — С. 57; Укр. козацтво. — 1974. — Ч. 1. — С. 31; Батьківщина. — 1983. — Ч. 4. — С. 3; Вісник. — Ч. 2. — С. 12; Укр. думка. — 26 трав.; Укр. вісті. — 3 квіт.; Самост. Україна. — 1999. — Ч. 39-40. — С. 5. — (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 6).

Вовк В.

5654. Голосіння на великий голод: [Вірш] // Наше життя. – 1993. – Ч. 11. – С. 8.

5655. Легенда про колоски // Вовк В. Легенди. — [Ріо-де-Жанейро], Б.р. — C. 25-27.

Волиняк П.

5656. Кубань — земля українська, козача...: (Репортаж). — Буенос-Айрес: Полтава, 1948. — 71 с.

5657. Поговоримо відверто: Вибр. ст. й оповід. – Торонто: Нові дні, 1975. – 662 с. – Із змісту: Кубань – земля українська, козача... – С. 439-472; Мати. – С. 490-496.

Гаврилюк В.

5658. Голод: (Поезія) // Гомін України. — 1983. — 21 груд.; 1984. — 15 лют. — С. 2, 12.

Гай-Головко О.Н.

5659. До А. Малишка // Молода Україна. – 1962. – Ч. 90. – С. 1-2.

5660. Їм дзвони не дзвонили: Події Великого голоду в 1932-33 роках в Україні, здійсненого терором під сов.-рос. окупацією. — Вінніпег: Тризуб, 1987. — 215 с.

Рец.: Книжка, яка увіковічнила голодову трагедію в Україні // Укр. голос. — 1988. — 28 листоп. — С. 5.

Жила В. "А вийти з пекла не можем самі" // Жіноч. світ. – 1995. – Ч. 6. – С. 9-11.

5661. На "Посівній кампанії": (Урив. з 1-го т. "Смертельною дорогою") // Нові дні. — 1983. — Ч. 404. — С. 10-14.

5662. Смертельною дорогою: Події нашого часу: У 2 т. Т. 2. – Вінніпег: Тризуб, 1983. – 205 с.

5663. Червона хурделиця...: [Вірш] // Самост. Україна. — 1999. — Ч. 45-46. — С. 5. — (Жнива скорботи / Асоц. дослідників голодоморів в Україні; № 8).

Гайдарівський В.

5664. Непрошений гість // Гайдарівський В. А світ такий гарний. . .: Оповід. — Буенос-Айрес, 1962. — С. 65-118.

Галан А.

5665. Будні совєтського журналіста. — Буенос-Айрес: Перемога, 1956. — 208 с. — Із змісту: Початок жаху. — С. 110-113; Від ворот — поворот. — С. 122-125; Відпочинок. — С. 131-135; Ні в тих, ні в цих. — С. 136-140; Напередодні історичних пострілів. — С. 141-148.

5666. Голод: (Скорочено з поеми "Хам") // Чуб Д. Відлуння Великого голоду в спогадах очевидців і в українській літературі. – Торонто, 1984. – С. 12. Те саме // Укр. голос. – 1986. – 10 лют. – С. 9.

5667. Корабель без керма: (Повість). – Буенос-Айрес, 1983. – 245 с.: портр. Рец.: Нова повість А. Галана // Нові дні. – 1983. – Ч. 404. – С. 41, с. 3 обкл. На хвилях долі // Новий шлях. – 1984. – 21 січ. – С. 11.

5668. Невигадане: Оповід. – Буенос-Айрес, 1967. – Із змісту: Одруження з "сестрою". – С. 36-244.

5669. Хам: (Віршована повість). – Буенос-Айрес: Вид-во Ю. Середяка, 1970. – 109 с.: ілюстр.

5670. Скорупський В. "Вмію життя і за біль, і за радість любить" // Слово. – 1978. – 36. 7. – С. 262-266.

Гаран Т.

5671. Три Різдвяні свята // Гомін України. – 1984. – 7 січ. – С. 9, 10.

Гасюк Я.

5672. Розстріляний вертеп: 33-й. Голод: [Вірші] // Біль. — 1995. — Вип. 5-6. — С. 77-80.

Гетьман В.П.

5673. 1933-й // Проміння перемоги. - О., 1995. - С. 95-96.

Гетьманець П.

5674. Большевикам: [Вірш] // Визвол. шлях. – 1983. – Кн. 5. – С. 537.

Головатюк П.

5675. Відлуння сльози; Мертвий гай: (Цикл віршів) // Головатюк П. Жарини пам'яті моєї: Поезії. — Вінниця, 1992. — С. 8-14, 38-47.

Голубенко П.

5676. "Вітчизна": Репортаж з моєї "подорожі" // Свобода. – 1983. – 3 черв. – С. 2.

Гончар О.Т.

5677. Твори: В 7 т. Т. 4. Людина і зброя: Роман. – К.: Дніпро, 1987. – 589 с. Голодомор. – С. 104-105.

5678. Твоя зоря: Роман. – К.: Дніпро, 1985. – 368 с.

Гончарук З.В.

5679. Коритня: Перша пасторальна: [Поема] // Київ. – 1993. – № 10. – С. 14-34.

Гордієнко К.О.

5680. Зерна: Повість // Прапор. – 1989. – № 11. – С. 44-90.

Горлач С.

5681. Богдар: Містична повість. - Торонто, 1982. - 221 с.

Горянка О. (Гавриш О.М.)

5682. Василь з Боковеньки: [Оповід.] // Нові дні. – 1953. – Ч. 45. – С. 21-24.

Гриньків О.

5683. В 60 роковини голодомору: [Вірш] // Жіноч. світ. – 1993. – Ч. 11-12. – С. 2.

Гроссман В.В.

5684. Все течет. – Франкфурт-на-Майне: Посев, 1970.* Голодомор. – С. 121-133.

Те саме англ. мовою / Transl. by T.P. Whitney. – New York: Harper and Row, 1972. – Під заголовком: Forever flowing.

Голодомор. - С. 142-144, 148-150.

Те саме // Октябрь. – 1989. – № 6. – С. 30-108.

Рец.: Савченко П. КГБ і В. Гросман про всеукраїнський голодомор у 1933 році // Визвол. шлях. — 1983. — Кн. 6. — С. 654-658. Наумович С. Танта рей // Америка. — 1984. — 22 трав. — С. 3-4.

5685. Все тече...: (Розповідь совєтської активістки) // Укр. вісті. – 1971. – 12 груд. – С. 2-3, б.

5686. Все тече: (Урив. 3 кн.) // Авангард. – 1983. – Ч. 5. – С. 252-257.

5687. Так умирало українське село // Укр. вісті. – 1983. – 17 лип.; 21 серп.

Гудима А.Д.

5688. Кара без вини: Роман. - К.: Урожай, 1993. - 282 с.: ілюстр.

Гуменна Д.

5689. Два струси // Укр. вісті. – 1983. – 3 лип. – С. 4.

5690. Діти Чумацького Шляху: Роман: В 4 кн. – Мюнхен: Укр. трибуна, 1948-1951.

Кн. 1: У запашних полях. – 1948. – 139 с.

Кн. 2: Брами майбутнього. - 1948. - 196 с.

Кн. 3: Розп'яте село. – 1948. – 165 с.

Кн. 4: Ніч. – 1951. – 248 с.

Рец.: Гуменна Д. Діти Чумацького Шляху // Літ.-наук. зб. – 1952. – Ч. 1. – С. 282-284.

Степаненко М. Щоб ми ніколи не забули і не простили...: (Перечитуючи роман Д. Гуменної "Діти Чумацького Шляху") // Укр. голос. — 1985. — 10 черв. — С. 3-4.

5691. Нащо нам така ганьба?: (Урив. з 3 кн. роману "Діти Чумацького Шляху" "Розп'яте село") // Свобода. – 1983. – 27 верес. – С. 2, 4.

5692. Твоя і моя сестра // Гуменна Д. Внуки столітнього запорожця. — Торонто, 1981. — С. 19-24.

5693. Письменниця Докія Гуменна в Чикаго // Наше життя. – 1953. – Ч. 8. – С. 29.

5694. Онишкевич Л. Докії Гуменній — матріярхові українських письменників у діяспорі — сповнилося 90 років // Наше життя. — 1994. — Ч. 12. — С. 3.

Данилюк А.

5695. Думки про голод: [Вірші] // Вільна думка. – 1982. – 29 серп. – 5 верес. – С. 14.

Дімаров А.А.

5696. Ідол: Роман. – К.: Рад. письм., 1962. – 327 с.

Рец.: Рибалка Д. Між половою зустрічається зерно // Укр. думка. — 1983. — 8 груд. — С. 8.

5697. Прожити й розповісти. – К.: Дніпро, 1997. – 320 с.

Рец.: Гаран Є. Спогади А. Дімарова // Вільна думка. – 1998. – 6-19 квіт. – С. 19.

5698. Самосуд: Повість // Київ. – 1990. – № 5. – С. 14-28.

5699. Тридцяті...: (Притча про хліб) // Дімаров А. В тіні Сталіна. – К., 1990. – С. 120-175.

Те саме англ. мовою // Dimarov A. In Stalin's Shadow / Transl. from the Ukraine by Y. Tkach. – Melbourne, 1989. – P. 110-175. – Під заголовком: The Hungry Thirties: (A Parable about Bread).

Дніпрянський С.

5700. [Вірш] // Батьківщина. — 1982. — Ч. 10. — С. 2. — (До 50-ліття голоду в Україні, організованого Москвою в 1932-33 рр.).

Додяк М. (Гуцул Самоук)

5701. З книги мудрості Гуцула // Вільне слово. — 1983. — 12 берез. — С. 7; 30 квіт. — С. 7; 2 лип. — С. 7; 26 листоп. — С. 7; 1984. — 8 груд. — С. 7.

Дончук 3.

5702. І бачив я. - Філадельфія, 1967.*

5703. Прірва: Роман. – Чикаго: Вид-во М. Денисюка, 1959. – 560 с.

Рец.: В.С. Панорама страшної доби: Про повість Зосима Дончука "Прірва" // Слово. — 1962.

5704. Прірва: Урив. // Мета. - 1983. - Ч. 4. - С. 4, 5.

5705. Сміх божевільної // Дончук З. Чорні дні. – Буенос-Айрес, 1952. – С. 13-22.

5706. Страдницький радгосп: (Урив. з роману "Прірва") // Свобода. – 1983. – 2 серп. – С. 2, 4.

5707. Суд // Дончук З. Через річку. – Буенос-Айрес, 1953. – С. 83-113.

Дорецька-Кулик Е.

5708. Хліб: (В пам'ять жертв голоду в Україні) // Жіноч. світ. – 1983. – Ч. 6. – С. 7-8; Свобода. – 30 квіт. – С. 2, 3.

Драй-Хмара М.О.

5709. Поворот: Поема // Вибране. - К., 1989. - С. 148-171.

5710. Поворот: (Фрагм. из поэмы) / Пер. с укр. Л. Черевичник // Радуга. – 1993. – № 2. – С. 100-102.

Дрозд В.

5711. "Листя Землі"; Книга Федори // Літ. Україна. — 1999. — 14 січ. — С. 5. — (Сторінка прози).

Друзяка В.

5712. Голодомор: [Вірш] // Слава і честь. — 1999. — 21 січ. — С. 8.

Дубровський I.

5713. Чи чув, юначе: [Вірш] // Молода Україна. – 1963. – Ч. 109. – С. 5.

Дяченко С.

5714. Голод-33: [Фрагм. сцен. майбутньої кінокартини про голод на Україні 1933] // Україна. — 1989. — № 18. — С. 18-19; Київ. правда. — 1990. — 23 січ.

5715. Жах: Кіноповість про голод 1933 року. – К.: Столиця, 1991. – 48 с.

5716. Страшный месяц пухкутень // Огонек. – 1989. – № 27. – С. 22-24: иштюстр. – (Из истории современности); Сіл. вісті. – 16 лип. – Укр. мовою під заголовком: Жахливий місяць пухкутень.

Єрмоленко В.

5717. Хліб: [Оповід.] // Промінь. — 1983. — Ч. 7-8. — С. 12-13.

Заболотний П.

5718. Великий голод: [Урив. з повісті "Великий голод"] // Нікопол. правда. – 1993. – 31 лип.; 3, 5, 7 серп.

Завадівська М.

5719. У сумну пам'ять голоду в Україні // Новий шлях. – 1983. – 28 трав. – С. 13.

Загребельний П.А.

5720. Тисячолітній Миколай: Роман. - К.: Фірма "Довіра", 1994. - 636 с.

Зайвий О.Ф.

5721. Голод: Трагедія // Зайвий О. Падіння в небо: Вірші та поеми. — Д.: Промінь, 1989. — С. 79-102.

Те саме // Прапор. – 1989. – № 2. – С. 3-16.

Запорожець-Девлад О.

5722. Колоски // Вірним шляхом. — 1944. — 5 берез.; Львів. вісті. — 28 квіт.; Вісті. — 1948. — Ч. 3. — Канад. фармер. — 27 жовт.; Укр. слово. — 1950. — 23 квіт.

Те саме // Запорожець-Девлад О. В одвічній боротьбі: Зб. нарисів і оповід. — Буенос-Айрес, 1955. — С. 196-201.

Засенко О.€.

5723. Казка про Жука рогача: Оповід. // Вітчизна. – 1990. – № 10. – С. 120-133.

Захарченко В.І.

5724. Очима до голубих віконниць: Укр. реквієм // Вітчизна. — 1990. — № 9. — С. 21-30.

Звичайна О.

5725. Ворог народу: Повість: У 2 т. Т. 1. Проти течії / Співавт. М. Млаковий. – Лондон: Укр. вид. спілка, 1966. – 466 с.

Розд. 19: Хліб. – С. 266-285.

- 5726. З гармат по горобцеві // Календар-альм. "Відродження" на 1954 рік. Буенос-Айрес, 1953. С. 69-88.
- 5727. Миргородський ярмарок: Мільйонам українців, що впали жертвою штучного голоду, організованого в Україні Москвою в 1932-1933 рр. / Передм. Г. Ващенка. Мюнхен: Накладом Ліги укр. політ. в'язнів, 1953. 46 с.
- 5728. Оглянувшись назад... Мюнхен, 1954. Із змісту: Без лікарів і священиків, без могил і хрестів. С. 43-49; Соціалістичні картоплини. С. 43-49; "Щаслива" Ганна. С. 51-59; З гармат по горобцеві. С. 69-91.
- 5729. Селянська санаторія: Повість з часів московсько-большевицької окупації України (1933-1937). Вінніпег: Тризуб, 1952. 218 с.
 - 5730. Страх: Роман: У 2 т. Лондон: Укр. вид. спілка, 1957-1958.
 - T. 1. 360 c.
 - T. 2. 420 c.
- 5731. Хлібина: (Частина твору "Миргородський ярмарок") // Жіноч. світ. 1973. Ч. 5. С. 8-9.

5732. Галів М. Померла О. Дзуль-Звичайна // Свобода. — 1985. — 22 лют. — С. 4.

Земляк В.С.

5733. Голодні коні // Україна. – 1988. – № 21. – С. 9-11.

5734. Лебединая стая; Зеленые Млыны: Романы / Авториз. пер. с укр. В. Россельса; [Вступ. ст. П. Загребельного]. – М.: Худож. лит., 1981. – 655 с.

Зіненко В.

5735. Свідок: Урив. із одноймен. повісті // Зоря Полтавщини. — 1991. — 21 лют.

Ізвицький Р.

5736. Трагедія мого народу: (Урив. з циклу "Будьте прокляті, товариші") // Укр. думка. – 1983. – 3 лют. – С. 7.

Йогансен М.Г.

5737. Голод: (Поезія) // Обірвані струни: Антол. – Нью-Йорк, 1955. – С. 212. Те саме // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження: Антол.: 1917-1933. – Мюнхен, 1959. – С. 155-156.

Караванський С.Й.

5738. Пісня будівельника // Караванський С. Сутичка з тайфуном: Зб. поезій. – Нью-Йорк, 1980. – С. 68-69.

Кармазин В.

5739. Сталін дає інтерв'ю: Драм. дослідж. // Донбас. — 1990. — № 1. — С. 6-41. Голодомор. — С. 10-16.

Качуровський І.В.

5740. Село: Поема. – Новий Ульм: Укр. вісті, 1960. – 32 с.

Рец.: Ізарський О. Поема про колективізацію // Сучасність. – 1961. – Ч. 8. – С. 115.

Кирій І.І.

5741. Голодна весна: Автобіогр. повість. — К.: Молодь, 1993. — 254, [1] с., 1 л. портр.

5742. Голодна весна: Розд. з автобіогр. повісті // Баришів. вісті. — 1992. — 5, 9, 12 верес.

5743. Думи над селом: (Розд. з повісті "Голодна весна") // Золоті ворота. – 1993. – № 4. – С. 147-157: фотогр.

Кібець Н.

5744. Линки: [Оповід.] // Альм. УНС на рік 1993. – С. 183-184.

5745. Хліб: Новела-правда // Наше життя. – 1973. – Трав. – С. 6-7.

Кізко П.

5746. Божий гнів: (Урив.): [Вірш] // Крилаті. – 1973. – № 2. – С. 17.

Клен Ю. (Бургардт О.)

5747. Женуть селян у колективи // Твори. – Торонто, 1957. – Т.2: Попіл імперій. – С. 84-85.

Te саме // Визвол. шлях. - 1983. - Kн. 4. - C. 407.

- 5748. Помолимся за тих, що у розпуці... // Бюл. Об-ня прихильників ДЦ УНР в Америці. 1982. Ч. 4. С. 8.
- 5749. Прокляті роки // Вибране / [Упоряд., авт. передм. та прим. Ю.І. Ковалів]. К., 1991. С. 109-129.
- 5750. "Прокляті роки": [Уривки з поеми "Попіл імперій"] // Календар "Канад. фармера" на рік 1953. С. 116-117; Нові дні. 1953. Ч. 41. С. 1; Крилаті. 1973. № 2. С. 17; Вісн. СКВУ. 1983. Ч. 1. С. 3.

Рец.: Державин В. "Попіл імперій" Юрія Клена: Новітня спроба переоцінки його поезії // Визвол. шлях. — 1959. — Кн. 1. — С. 97.

- 5751. Чижевський Д. Юрій Клен, вчений та людина: Із спогадів: Написано 1949 // 36. "Укр. літ. газ." Мюнхен, 1956. С. 157-166.
- 5752. Ковалів Ю. Освальд Бургард (Клен Ю.) // Слово і час. 1991. № 4. С. 41-45.

Клюєва Є.

5753. Смертоносні роки: (Вірш) / Пер. з рос. Є. Бойко-Дімер // Альм. УНС на рік 1993. – С. 178-179.

Ковшун М. (Ковшик)

- 5754. Епілог прийде: Зб. драм. творів. [Канада], 1975. 175 с. Із змісту: Ворон кряче: 1933: Драма на 3 дії. С. 1-33; Епілог прийде: Драма на 4 дії. С. 35-87; Первомайська інтермедія: Комедія на 3 дії. С. 89-136.
 - Рец.: Чуб Дм. Драма М.Ковшуна в Австралії: ("Епілог прийде") // Нові дні. 1963. Ч. 160. С. 24-26.
 - 5755. За колоски: Фрагм. // Свобода. 1983. 13 серп. С. 2.
- 5756. Месниця Мавра: Роман. К.: Вид.-полігр. центр "Знання", 1993. 144 с.: ілюстр.

5757. Приречені // Новий шлях. – 1983. – 30 квіт.; 7-14, 21 трав.

5758. У пазурях Коршака: Фрагм. // Укр. голос. — 1983. — 7 берез. — С. 9; 14 берез. — С. 9; 21 берез. — С. 9-10.

Когут 3.

5759. Рік 1933: (Поезія) // Молода Україна. — 1983. — Ч. 327. — С. 9; Наше життя. — Ч. 9. — С. 5; Свобода. — 30 верес. — С. 2.

Козаченко В.П.

5760. Коні воронії: Дума про матір: Роман // Київ. — 1988. — № 10. — С. 12-89; № 11. — С. 52-85.

Te саме. – К.: Рад. письм., 1989. – 455 c.

Колібрі А.

5761. Философия убежавшего // Колибри А. Хорошо в краю родном...: (Сатира). — Буенос-Айрес, 1956. — С. 50-51.

Коломієць Т.О.

5762. Весільна балада 1933 року: [Вірші] // Літ. Україна. – 1993. – 16 верес.

Колос І.

5763. Лист до матері: Новела // Ювіл. календар-альм. УНС на рік 1949. – С. 186-191.

Комар А.

5764. Наша валка: [Поема]. - Торонто: Накладом авт., 1966. - 32 с.

Кононенко О.

5765. Чорна хмара: (Фрагм. сцен. фільму "Голод-33") // Нові дні. – 1993. – № 5. – С. 3-6.

Конотопський А.

5766. Петя: (Про друга малих літ, померлого від голоду 1933) // Молода Україна. — 1983. — Ч. 324. — С. 15.

Корецька К.

5767. Голод: Вірш // Поезія, 91: 36. – К., 1991. – С. 72.

5768. Голод: (Вірші) // Березіль. – 1992. – № 1. – С. 11-14.

Корж О.

5769. Із опублікованого в періодиці; Із неопублікованого: [Поезії] // Березіль. — 1994. — № 9-10. — С. 13-22.

Косарь А.В.

5770. Тридцать второй обескровленный: Трагедия народов СССР, которую вместе с миллионами обездоленных соотечественников испытал и я: Поэма. – О.: ОКФА, 1996. – 64 с.

Коссовська А.

5771. Не забути!: [Поезія] // Гомін України. – 1983. – 21 груд.

Komuc H.

5772. Плач бандури: Нарис // Свобода. - 1973. - 17 трав.

Красовський 3.

5773. Не бряжчать кайдани на моїх руках: (Поезія) // Альм. УНС на рік 1982. – С. 169.

Криворотько А.

5774. Від тих, що померли: Поет розповідає про те, що сам пережив у селі Караван Нововодолазького р-ну Харків. обл.: Урив. з поеми // Тернопіль веч. – 1993. – 6 лют.

Кузнецов А.

5775. Бабий Яр: Роман-документ. — Франкфурт, 1970. — 488 с. Голодомор. — С. 120-122, 161-165.

Кузьменко В.Д.

5776. Ти є на світі: Роман. – О.: Маяк, 1989. – 296 с.

Рец.: Лазаренко К. У цьому складному світі... // Вінниц. правда. – 1990. – 6 лип.

Кузьменко С.

5777. Присвята: [Вірш] // Новий шлях. — 1982. — 21 серп. — С. 9; Календаральм. "Нового шляху" на рік 1983. — 1983. — С. 39-41; Молода Україна. — Ч. 319. — С. 3; Укр. вісті. — 28 серп. — С. 4.

Кулик В.

5778. О, не забудем тридцять третій рік...: [Вірш] // Ранок. – 1993. – № 2. – С. 15.

5779. Чому гіркі в полтавських селах вишні...: [Вірш] // Укр. голос. – 1993. – 20 верес. – С. 1.

Куліш В.

5780. Пацани: Повість про безпритульних. – Мюнхен: Шлях перемоги, 1967. – 319 с.

Курдидик А.

5781. Пречиста в селі: (Поезія-легенда) // Новий шлях. – 1983. – 1-8 січ. – С. 1.

Кучма В.

5782. Оповідання про небуття: 3 хроніки одного села // Укр. вісті. — 1965. — 29 серп. — 5 верес. — С. 2-4.

Лавренко М.

5783. Брама золота: Поезії: Зб. друга. — Нью-Йорк, 1970. — Із змісту: Бий клятих їх, сину!... — С. 90-91; Дума голодового року. — С. 99-100; Сон. — С. 99-100.

5784. Головоньки мої!: (До 40-річчя голоду в Україні) // Новий шлях. — 1973. — 2, 9, 23 черв.

5785. "Два колоски": [Заклик допомогти видати книжку] // Місія України. – 1972. – Ч. 1. – С. 2, 7.

5786. Два колоски: 36. оповідань із років великої трагедії українського народу, 1932-1933. — Нью-Йорк: Рідний край, 1973. — 304 с.

5787. Перша копа. – Нью-Йорк, 1970. – Із змісту: Ну та й дні... – С. 94; О, дай, Боже, сили. – С. 95.

Лановенко П.К.

5788. Невмирущий хліб: Роман. – К.: Рад. письм., 1966. – 346 с.

Ластовецький С.

5789. Сестри: Пам'яті тих, кого забрав Голодомор: (Оповід.) // Чорномор. новини. — 1997. — 6 серп.

Лебідь А.

5790. Так воно було: План до двору: (Поезія); Шлях на Колиму; А бубликів не їсти колгоспникам; 1933 рік: (Поезія); Дарова праця інтелігенції в "підшефних колгоспах" // Слово. — 1981. — 36. 9. — С. 27-31.

Левенець С.

5791. "А я жити хочу": Новела пам'яті жертв голодомору 1933 р. // Січеслав. край. – 1998. – № 6-7. – С. 5.

Легіт А. (Ворушило А.Т.)

5792. Пекло земне: (Урив. з поеми) // Укр. думка. – 1983. – 19 трав. – С. 2.

5793. Слово правди: (Поезія) // Укр. думка. - 1982. - 25 берез. - С. 2.

5794. 1933 рік: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1963. — Кн. 3. — С. 318. Те саме // Вибр. поезії. — Лондон, 1990. — С. 66.

Лелека С.А.

5795. Лелеки: (У 50-річчя штучного голоду на Україні і на Кубані) // Вільне слово. — 1983. — 17 груд. — С. 5.

Лепкий Б.

5796. Хліба! Хліба!: [Вірш] // За Україну. — 1933. — 1 жовт.; Веч. Київ. — 1998. — 16 жовт. — С. 13.

Лисивець А.І.

5797. "Скажи про щасливе життя…": Повість: Для серед. та ст. шк. віку. – К.: Веселка, 1993. – 92, [1] с.: ілюстр.

Листопад А.І.

5798. Євшан-Провидіння: Поезії. – Донецьк: Донбас, 1992. – 72 с.

5799. Навмисний голод; "...Ні труни, ні хрестів..."; Гайдамацький син; Біла молитва братика; "Торби і костури укосин..."; Остання колискова: Вірші // Золоті ворота. — 1993. — № 4. — С. 117-119.

5800. "...Ні труни, ні хрестів...": [Вірш] // Освіта: Спецвип.-підруч. – 1993. – № 2. – С. 1; Українка в світі. – Ч. 3. – С. 11.

5801. Парастас-33 // Вісник. — 1993. — Ч. 3-4. — С. 255-259; Нові дні. — Ч. 514. — С. 1-2; Освіта: Спецвип.-підруч. — № 2. — С. 14-15. — Із змісту: Гей, Україно!; Остання колискова; Плач Ісуса; Біла молитва братика; Гайдамацький син; Андріяшівка; Ваня; Вічний монолог.

5802. "33-й: голод": [Вірші] // Укр. вісті. – 1993. – 23 трав. – С. 1.

Ліленко-Ляшко I.

5803. Голод в Україні // Укр. вісті. – 1983. – 4 груд. – С. 5.

Лобода I.

5804. Вони прийшли знову: Роман з фінляндсько-большевицької війни. — Вінніпег, 1953. — 132 с. — (Клюб приятелів укр. книжки; Кн. 16).

Любченко А.П.

5805. Його таємниця. – Париж, 1966. – 67 с.

5806. Кострига // Любченко А. Вертеп. – Краків; Л., 1943. – С. 79-85.

Рец.: Ващенко Γ . Виховна роля української підсовєтської літератури // Визвол. шлях. — 1957. — Кн. 1. — С. 19-30.

Ляховець Ф.

5807. Не діждав: [Вірш] // Наддніпрян. правда. – 1993. – 11 верес.

Магера М.Н.

5808. Зелені паляниці: Оповід. // Магера М.Н. Зелені паляниці: Оповід., новели, казки, повість. — Хмельницький, 1991. — С. 52-57; Демокр. Україна. — 1993. — 7 серп.

Мак О.

5809. Земля плаче: Оповід. // Наше життя. — 1953. — Ч. 8. — С. 31-32; Ч. 9. — С. 29-32; Ч. 10. — С. 31-32; Ч. 11. — С. 29-30.

5810. Каміння під косою: Повість. – Торонто: Гомін України, 1973. – 158 с. – (Б-ка вид-ва "Гомін України"; Ч. 44).

Те саме. - 2-е вид. - К.: Глобус, 1994. - 126 с.

5811. Чудасій: Повість. – Торонто: Накладом вид-ва "Гомін України", 1956. – 213 с.

Маланюк Е.

5812. Pro memoria (Волошкові очі) // Маланюк Є. Книга спостережень: (Проза). — Торонто, 1962. — С. 178-180.

- 5813. Лисенко Н. І ярий дух // Вітчизна. 1992. № 5-6. С. 157-192.
- 5814. Войчишин Ю. "Ярий крик і біль тужавий...": Поетична особливість Є. Маланюка. К., 1993. 157 с.
- 5815. Романенчук Б. Євген Маланюк "кривавих шляхів апостол": До 100-річчя від дня народж. поета // Дивослово. 1997. № 2. С. 10-12.
- 5816. Дробаха О. Залізна озимина Євгена Маланюка // Укр. слово. 2000. 3 лют. Портр.

Маляр П. (Миргородський П.)

- 5817. Золотий дощ: Роман-трилогія. Торонто: Нові дні, 1965-1975.
 - Т. 1: Чайка. 1965. 125 с.
 - Т. 2: Перевесники. 1968. 144 с.
 - Т. 3: Поема про Улянку. 1975. 118 c.
- 5818. Книжка про те, як живуть легенди. Hamtramck, Mich., 1979. Із змісту: Легенда про прокляття. С. 65-67; Одинадцять написів на бетоні. С. 82-83.
 - 5819. Налигач. Новий Ульм, 1947.*
 - 5820. Хліб. Т. 1, 2. Детройт, 1954.*

Маляренко Л.

5821. Доля родини в долі України: Урив. з докум. повісті "Страшні суди XX віку": [Про події 30-х рр. в Україні] // Літ. Україна. — 1999. — 4 берез. — С. 7.

Мандрика М.

5822. У тридцяту річницю штучного голоду в Україні: [Вірш] // Жіноч. світ. – 1963. – Ч. 6. – С. 1.

Масенко Т.Г.

5823. Сестрі // Чуб Д. Відлуння Великого голоду в спогадах очевидців і в українській літературі. — Торонто, 1984. — С. 6.

Матвієнко Т.В.

5824. Країні сліз, жорстокій і страшній: (Урив. з поеми) // Визвол. шлях. — 1963. — Кн. 8. — С. 856-858.

5825. Хай їх громи поб'ють!: (Урив. з поеми) // Молода Україна. – 1963. – Ч. 109. – С. 1.

Мацевич А.Ф.

5826. Переднівок. 1933: Повість // Жовтень. - 1988. - № 12. - С. 13-35.

Маиенко I.A.

5827. Голодомор: Оповід.-спомин про 33-й рік // Зоря Полтавщини. — 1990. — 7 серп.

Мелешко Ф.

5828. "Співуча квітка": [Оповід.] // Календар "Нового шляху" на 1960 рік. – С. 159-163.

Мельник В.Г.

5829. 1933. Травень: (Вірш) // Мельник В. Просто вірші. – Хмельницький, 1991. – C. 31-32.

Мельник М.Е.

5830. У диких заростях малини: Роман / Вступ. ст. М. Рябого. – К.: Укр. письм., 1992. – 383 с.

Миколаївна В. див. Филонович В.

Мисько В.

5831. Материнське слово: Поезії. – Житомир: Ред.-вид. держ. п-во "Льонок", 1993. – 78 с.

Михайлик В.

5832. Катам 33-го року: Вірш // Київ. вісн. – 1993. – 27 січ.

Михайло I.

5833. Хрущі над вишнями: Жертвам голодомору присвячую: Оповід. // За вільну Україну. — 1993. — 7 серп. — С. 4.

Михайлюта О.

5834. Алілуя: Худож.-докум. оповідь у лицях про реальні події чорного 1932-1933 року на Лівобережній Україні. — Гуляйполе, 1990. — 23 с.

5835. "Ніхто не зглянувся – ні бог, ні сільрада…" // Україна. – 1988. – № 41. – С. 16-17.

Te саме // Прорив. - K., 1989. - C 45-51.

5836. Це було схоже на смерть // Михайлюта О. Ми не раби: Очима публіциста. – К., 1990. – С. 8-16.

Михеїв К.Е.

5837. Облога: Оповід. // Україна. – 1989. – № 27. – С. 14-17.

Миценко М.П.

5838. Голодні очі: Новела-спогад // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 25. – С. 12-15.

Міщенко Д.О.

5839. Хліб наш насущний // Міщенко Д.О. Полювання на жар-птицю. – К., 1990. – С. 5-196.

Мовчан Е.Х.

5840. Дума про голод // Нар. творчість та етнографія. — 1990. — № 4. — С. 63.

Моиний А.П.

5841. Страшна правда голодомору (спогади про голодомор): Худож.-автобіогр. повість. — Л.: Вид-во М. Коць, 2000. — 175 с.: ілюстр.

М'ястківський А.П.

5842. Одеса-мама: Повість // Київ. – 1989. – № 8. – С. 11-25.

Надутик П.

5843. Жахіття над Россю: До 60-річчя голодомору на Україні: [Вірш] // Вісті Кодимщини. — 1993. — 14 черв. — С. 3.

Невідомий В.

5844. 1933 рік // Гомін України. – 1973. – 10 берез.

Негода М.Т.

5845. Студене сонце: [Поема] // Негода М. Чорний біль: Вірші, поеми. – Черкаси, 1994. – С. 53-70.

Незабудько П.

5846. "Русская доблесть" // Нац. трибуна. - 1983. - 16 жовт. - С. 4.

5847. Соцтоварообмін: (Вірш) // Гомін України. – 1982. – 1 груд. – С. 5.

Нечерда Б.

5848. Реконструкція ножа-хліборіза: Вірш // Слово. — 1993. — 10-17 сент. — (Голодомор: трагедия столетия).

Низовий І.Д.

5849. І калина своя, і тополя: Поезії. – Донецьк: Донбас, 1993. – 79 с.

5850. Пора косовиці: Вірші, поема. – К.: Рад. письм., 1990. – 102 с.

Нудьга Г.А.

5851. Цар-голод // Київ. – 1993. – № 2. – С. 118-128.

Овчар П.

5852. Баба жала...: [Вірш] // Укр. вісті. – 1993. – 16 трав. – С. 5.

5853. Божеволіло село: [Вірмі] // Укр. вісті. – 1993. – 16 трав. – С. 4.

Однороманенко О.

5854. Тридцять другий-третій: (У 65-ліття укр. голокосту): (Вірш) // Альм. УНС на рік 1997. – С. 94.

Олександрів-Грибінський Б.

5855. Свирид Ломачка в Канаді: (Моя біогр.). - Торонто, 1951.*

5856. 1933: [Вірш] // Календар-альм. "Нового шляху" на рік 1973. – С. 68; Молода Україна. – 1973. – Ч. 212. – С. 7.

Те саме // Олександрів-Грибінський Б. Поворот по сліду: Вибр. поезії. — Едмонтон; Торонто, 1980. — С. 94.

Олесь О. (Кандиба О.І.)

5857. В обіймах голоду: [Вірш] // Укр. православ. календар на 1973 рік. - С. 96.

5858. Голод: [Вірш] // Тризуб. – 1933. – № 34. – С. 13.

5859. Слухайте!: (Вірш) // Новий літопис. — 1963. — Ч. 4. — С. 7; Укр. вісті. — 1983. — 26 черв. — С. 4.

5860. Неверлий М. Олександр Олесь: Життя і творчість / Асоц. україністів Словаччини. – К.: Дніпро, 1994. – 171 с.

Онуфрієнко В.

5861. Голод 1933: [Вірш] // Вільна думка. – 1995. – 8 жовт.

5862. Земля незабутня: Поезії. – Сідней; Мельбурн, 1976. – Із змісту: Які вони милі: Одягнені, взуті і ситі. – С. 44; Моя тринадцята весна (1933). – С. 74-76.

5863. Злодії: [Вірш] // Новий обрій. – 1997. – Ч. 10. – С. 70-71.

5864. На озері: (Урив. з повісті "Район над Дніпром") // Новий обрій. – 1954. – С. 23-33.

• 5865. Поезії: Вірші оригінальні і перекладені: 1956-1992. — Сідней: Вид. ФУСА, 1996. — 368, [4] с.: портр. — Із змісту: Нехай літають штучні сателіти. — С. 90-91; "Пишуть про хліб..." — С. 228.

5866. Полтава: Поезії: 1943-56. — Сідней: Вид. ФУСА, 1995. — 248 с.: портр. — Із змісту: Колгоспник. — С. 119-121; Смерть. — С. 149-150.

- 5867. Україна моя: Поезії. Сідней: Вид. ФУСА, 1994. 91 с.: портр. Із змісту: Голод 1933 р. С. 22-23; Плата. С. 35-36; Хліб. С. 38; Колгосп. С. 40; Злодії. С. 42.
 - 5868. Як ненавиджу тих я, що горя зазнали // Укр. вісті. 1983. 20 берез. С. 1.

Орченко К.

5869. Степова доля: [Поема] // Березіль. — 1994. — № 1-2. — С. 14-16.

Осьмачка Т.

- 5870. Де душогубство звільнене від пут: (Фрагм. про голод 1933 р.) // Осьмачка Т. Поет. [Німеччина], 1948. С. 108.
- 5871. Пісня дев'ята // Осьмачка Т. Китиці часу: 1943-1948. [Німеччина], 1953. С. 123-132.
- 5872. План до двору: Повість. Едмонтон: Вид-во Укр. Канад. легіону, 1951. 184 с.
- Те саме // Осьмачка Т. Старший боярин; План до двору: Романи. К., 1998. Те саме / 3 передм. авт. // Кур'єр Кривбасу. – 1998. – № 101. – С. 52-82; № 102. – С. 69-98.

[Рецензія] // Літ.-наук. зб. – 1952. – Ч. 1. – С. 279-280.

5873. Ротонда душогубців. — [Вінніпег], 1956. — 365 с. Те саме англ. мовою. — Minneapolis, 1959. — Під заголовком: Red Assassins.

- 5874. Лисенко І. Тодось Осьмачка // Березіль. 1995. № 5-6. С. 9-12.
- 5875. Скрипник А. Услід за печаллю і радістю: (Розд. з повісті про Т. Осьмачку) // Неопалима купина. 1995. № 5-6. С. 134-144: фот.
- 5878. Слабошпицький М. Поет і черниця: Тодось Осьмачка // Слово і час. 1995. № 5-6. С. 35-43.
- 5877. Оскарження червоної ротонди: Тодось Осьмачка // Дзвін. 1996. № 4. С. 4-7.
- 5878. Квіт С. "Танцююча зірка" Тодося Осьмачки // Слово і час. 1997. № 2. С. 90-91.
- 5879. Шевчук В. "Людина між свідомістю і природою": Про прозаїчний триптих Тодося Осьмачки // Кур'єр Кривбасу. 1998. № 99-100. С. 91-116.

Очеретний О.

5880. Трагедія в домі: Драма на дві дії. – К.: Вид-во "Смолоскип", 1999. – 64 с.

П.Т.

5881. Голод // Вісн. ООЧСУ. — 1974. — Ч. 6. — С. 15.

Павленко М.

5882. Викинуті з гнізда. – Чикаго, 1955. – 79 с.

Павличко Д.В.

5883. Панахида за померлими з голоду (1922, 1932, 1933, 1946 pp.): Вірш // Голос України. — 1993. — 9 верес. — С. 1.

5884. Покаянні псалми. – К.: Основи, 1994. – 224 с.: портр.

5885. Я € трудний народ: Вірш // Час. – 1998. – 13-20 листоп. – С. 1.

Палієнко М.О.

5886. Скорботні вірші: Балада про вітряки; Свічі жалоби // Чорномор. новини. – 1993. – 4 верес.

Пахаренко В.

5887. Гарячий попіл // Березіль. – 1991. – № 10. – С. 135-149.

Пахомов А.

5888. Чорна бричка: Оповід. // Зоря Придніпров'я. — 1993. — 22, 29 трав.; 5, 12, 19 черв.

Пашко А.

5889. На вістрі свічки. — Балтімор; Львів; Торонто: Смолоскип, 1991. — 76 с. Рец.: Жила В. "Пече моя гірка сльоза" // Визвол. шлях. — 1993. — Кн. 4. — С. 491-496.

Пащенко П.

5890. Навесні тридцять третього // Україна. - 1988. - № 44. - С. 10-11.

Петренко М.Е.

5891. Балада про батькову вишиванку: Правда про голод на Україні 1933 р. // Жовтень. — 1989. — № 3. — С. 72-75.

Петров М.

5892. Моя бабуся Секлета: Новела // Літ. Україна. – 1998. – 8 жовт. – С. 5.

Петрушко Ю.

5893. Тисячоуста правда: Про нац. трагедію – голодомор // Високий замок. – 1993. – 2 берез.

Пилипенко Л.

5894. Долина смерти: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1983. — Кн. 4. — С. 409-410; Наш фронт. — Ч. 8. — С. 35.

5895. Тіні минулого: Зб. оповідань, новел та нарисів. — Філадельфія, 1965. — 196 с.: портр. — Із змісту: В пазурах голодної смерті. — С. 5-15; Хочу хліба. — С. 66-68; Доля сім'ї Мотузки. — С. 69-75; Сексот. — С. 193.

Повзун А.

5896. Жертва голодомору: (Вірш) // Піщан. вісті. – 1993. – 25 черв.

Половецький П.

5897. Велика Руїна: (Ліро-епіч. поема про 20-ті і 30-ті роки в Україні). — Б.м.: Наша Батьківщина, 1970.*

5898. Над безоднею: (Лірика-сатира). – Буенос-Айрес: Накладом авт., 1978. – 108 с. – Із змісту: Великодні мелодії. – С. 20; Сповідь-присяга. – С. 46-47.

Полтава Л.

5899. Баляда про голодного хлопчика: [Вірш] // Наша дорога. – 1979. – Ч. 4. – С. 5.

5900. Дитяча поема про 1933 р. // Украпрес. – 1983. – Ч. 2. – С. 6; Вільна думка. – 5-12 черв. – С. 11.

5901. Поеми: (Присвята голодовій облозі України в 1932-33 рр.). – Нью-Йорк, 1982. – 64 с.

5902. Лінчевський Г. Леонід Полтава та його творчість // Вісник. — 1990. — Ч. 4. — С. 239-248.

Понеділок М.

5903. Віч-на-віч // Календар "Нового шляху" на 1960 рік. – С. 139-151.

- 5904. Говорить лише поле. . .: Новели, нариси, оповід. Торонто: Гомін України, 1962. 319 с. Із змісту: Буржуйка. С. 33-54; Чорна хустка. С. 125-147; Многія літа. С. 171-230.
- 5905. Два спогади... // Альм.-календар Союзу Українців-Католиків Америки "Провідіння" на рік Божий 1971. С. 179-191.
- 5906. Обід собачий // Понеділок М. Диво в решеті: Оповід., нариси, промови. Едмонтон, 1977. С. 154-159.
- 5907. Чорна хустка: Урив. з новели // Альм.-календар "Гомону України" на рік 1961. С. 85-93.

Потупейко М.М.

5908. Ганя і Степанко; Жменька чорного насіння: Правда про голод на Україні 1933 р.: [Оповід.] // Жовтень. — 1989. — № 6. — С. 70-77. — (Біла книга. Правда про голод на Україні 1933).

5909. На смертний бій: [Урив. з роману] // Подолія. – 1992. – 24, 26 груд.

5910. У лабетах смерті: Роман-трагедія. – К.: Дніпро, 1994. – 572 с.

Те саме: (Скороч. варіант роману про голодомор на Україні 1932-33 рр.) // Панорама. – 1992. – 26 груд.; 1993. – 1, 5, 12, 16, 20, 23, 27, 30 січ.

Приходько М.

5911. Далекими дорогами: У 2 т. - Торонто: Вільне слово, 1961.

T. 1. - 288 c.

T. 2. - 294 c.

Пронченко М.

5912. Із циклю "Хліб" // Кур'єр Кривбасу. — 1998. — № 101. — С. 89-91.

5913. Чабан М. Нове про автора "Кобзи" // Кур'єр Кривбасу. — 1998. — № 101. — С. 83-89.

Прохода В.

5914. Записки непокірного. Кн. 3. Розд. 4 // Вільне слово. – 1984. – 1 верес. – С. 5.

Проць Л.

5915. Чи листя, чи вогонь?: [Вірші] // Дзвін. – 1994. – № 5. – С. 5-7. – Із змісту: Великдень-33.

Рассказов В.

5916. Лиха суть; Народний есей: [Вірші] // Чорномор. новини. – 1999. – 25 лют. – (Жертвам голодомору присвячую).

Риндик С.

5917. Логос. — 2-е вид. — Чикаго: Накладом авт., 1961. — 96 с. — Із змісту: Трактор і кінь: (Вірш-сатира). — С. 40-42; Голе Елдорадо: (Вірш-сатира). — С. 42-43.

Роговий Ф.К.

5918. Великі поминки: Роман // Вітчизна. – 1990. – № 8. – С. 20-82; № 9. – С. 31-108.

Роєнко П.

5919. Безпритульний // Слово. - 1980. - 36. 8. - С. 142-152.

5920. Знавіснілі дні: [Повість]. – Торонто: Накладом авт., 1973. – 80 с. Рец.: Сварог В. Книга для молодих читачів // Молода Україна. – 1973. –

Ч. 213. – С. 5-6.

Ромен Л.

5921. Вічна грянь: (Пам'яті замордованих голодом): [Вірш] // Ромен Л. Дубнелин. – Лондон; Торонто, 1969. – С. 37; Новий літопис. – 1963. – Ч. 2-3. – С. 12.

Руденко М.Д.

5922. Візьми свій хрест. На ньому я розп'ятий // Наша мета. — 1983. — Ч. 13. — С. 1.

5923. Орлова балка: Роман / Передм. І. Качуровського. — Торонто; Балтімор: Смолоскип, 1982. — 454 с.

Голодомор. - С. 29-30, 240-241.

- 5924. Поезії. К.: Дніпро, 1991. 412 с.: портр. Із змісту: Жити можна. С. 107; Виснажує і зраджує мене... С. 108-109; Хліб тридцять третього. С. 338-339.
- 5925. Прозріння: Поезії; Поеми: (Самовидавна зб. поезій). Балтімор; Торонто, 1978. Із змісту: Акація. С. 68-69; Жити можна. С. 227; Виснажує і зраджує мене ... С. 228.
 - 5926. Хрест: Поема. Балтімор; Торонто: Смолоскип, 1977. [25] с.: портр.
- 5927. Хрест: [Урив. з поеми] // Вільна думка. 1983. 27 лют. 6 берез. С. 12; 25 верес. 2 жовт. С. 14; Новий шлях. 7-14 трав. С. 1; Літ. Україна. 1990. 24 трав.

5928. Христос // Батьківщина. – 1983. – Ч. 5. – С. 1.

5929. Кузьменко С. Микола Руденко – поет, письменник, оборонець людських і національних прав: Доп. під час ОДУМівської зустрічі на оселі "Україна" біля Лондона, Онтаріо, 3 верес. 1983 р. // Молода Україна. – 1983. – Ч. 326. – С. 1-4.

Русальський В.

5930. Дід Голод // Нові дні. - 1953. - Ч. 41. - С. 1-4.

Рябий М.О.

5931. "Крушеніє голови": З нар. оповідань про "білі плями" історії // Вінниц. правда. — 1989. — 11, 12 лип.; Вітчизна. — 1994. — № 7-8. — С. 75-93. — Заголовок: "Голови крушеніє".

5932. Тридцять третій...: Маленька повість про великий голод // Вінниц. газ. – 1993. – 22-25, 29, 30 черв.

5933. Ще не вмерла Україна: Роман // Дзвін. — 1993. — № 4-6. — С. 17-80; № 7-9. — С. 19-75.

Те саме. - К.: Укр. письм., 1994. - 286 с.

Рядченко И.

5934. Урожай; Заветная рубашка: [Вірші] // Слово. — 1993. — 10-17 сент. — (Голодомор: трагедия столетия).

Савченко М.

5935. Мертва весна: [Вірш] // Наша дорога. - 1993. - Ч. 4. - С. 5.

Савчук П.

5936. І знову грім: Жертвам голоду в Україні // Вибр. твори. — Нью-Йорк, 1955. — С. 37.

Сазанський А.

5937. Тридцять третя сльоза: [Зб. віршів] – Миргород: Б.в., 1993. – 68 с.

Рец.: Дяченко А. Стогін зраненого серця поета: До 60-річчя голодомору в Україні // Молода громада. — 1993. — 24 лип. — С. 8.

Самчук У.

5938. Інженери людських душ "спочивають": (Урив. з роману "Темнота") // Вісн. ООЧСУ. — 1958. — Ч. 2. — С. 13-16.

5939. Марія. – Л., 1934. – 144 с.

Те саме. – 2-е вид. – Рівне, 1941. – 180 с.

Те саме / Передм. Є. Онацького. – 3-е вид., перероб. – Буенос-Айрес, 1952.

Те саме. – 4-е вид. – Торонто, 1986.

Те саме: Хроніка одного життя: Роман / Підгот. тексту та післямова С.П. Пінчука. – К.: Рад. письм., 1991. – 189 с.

Te саме. - К.: Наук. думка, 1999. - 416 c. - (Серія "Б-ка школяра").

Те саме фр. мовою. – Paris, 1952. – Під заголовком: Mariya: Fille de l'Ukraine.

Рец.: Власенко-Бойцун А. Книжка, яку треба перевидати // Свобода. — 1983. — 24 верес. — С. 2.

Ткачук М. Одне лиш слово: Голодомор: (Характеристика роману У. Самчука "Марія") // Вільне життя. — 1993. — 25 трав.

Сльоновська О. Аве, Маріє!: (Розгляд роману У. Самчука "Марія") // Дивослово. – 1995. – № 7. – С. 40-43.

Пінчук С. Роман-спалах "Марія": Улас Самчук про голодомор 33-го // Крим. світлиця. — 1999. — 26 листоп. — С. 5. — (Пам'ять голоду...).

5940. Темнота: Роман: У 2 ч. – Нью-Йорк: Вид-во УВАН у США, 1957. – 493, [2] с.

5941. Улас Самчук про свою поїздку, твори і літературу // Ми і світ. — 1955. — Ч. 18. — С. 8-12: ілюстр.

5942. Ювілей письменника Уласа Самчука // Ми і світ. – 1965. – Ч. 124. – С. 56.

5943. [Про авторський вечір У. Самчука] // Новий шлях. – 1971. – 10-17 квіт.

5944. Пінчук С. Дві епохи Уласа Самчука // Вітчизна. — 1993. — № 11-12. — С. 141-146.

Сарма-Соколовський М.

5945. Крізь товщу часу: [Вірш] // Новомосков. правда. – 1993. – 20 жовт.

Сацюк О.

5946. Колоски // Сацюк О. Колоски: Оповід. — Зальцбург, 1947. — С. 60-74. Те саме // Літаври: Місячник. — 1947. — Ч. 3. — С. 24-30; Календар "Укр. голосу" на 1953 р. — С. 66-71.

Симоненко В.А.

5947. Лісник: (Оповід.) // Укр. вісті. – 1984. – 25 листоп. – С. 5.

Ситник М.

5948. Із циклу "Тридцять третій": [Вірші] // Літ. Україна. — 1996. — 1 лют. — С. 7. — Із змісту: Моє дитинство; З минулого; На кладовищі; Кобзар.

5949. Месник: Оповід. // Дніпро. – 1994. – № 1. – С. 57-73.

5950. Ще прийде час: [Поезія] // Бойко Ю. У сяйві нашого Києва. – Мюнхен, 1955. – С. 160-161.

Скляр Л.

5951. Исповедь перед богом; Вопли ретрограда // Металлург. – 1993. – 11 сент.

Скоробагатько С.

5952. Хлібом душі // Сіл. вісті. – 1993. – 14 верес.

Славутич Яр. (Жученко Г.М.)

5953. Голод: (Пісня друга з поеми) // Визвол. шлях. — 1973. — Кн. 7-8. — С. 738-748; Слово. — 36. 5. — С. 46-57.

5954. Моя доба: Поема // Зібр. твори: 1938-1978. — Едмонтон, [1978]. — С. 258-382. Те саме // Зібр. твори: 1938-1983. — Едмонтон, 1983.

5955. Наш тристалітній хутір оточили: (Урив. з поеми "Моя доба") // Чуб Д. Відлуння Великого голоду в спогадах очевидців і в українській літературі. — Торонто, 1984. — С. 14-16.

5956. 1933: [Вірш] // Слово. — 1990. — 3б. 12. — С. 105-107; 1996. — 3б. 13. — С. 41; Визвол. шлях. — 1994. — Кн. 6. — С. 705-706.

5957. Гомонко I. Два літературних пообіддя: (Виступи Яра Славутича з читанням власних творів, присвяч. жертвам голоду в Україні в роках 1932-1933) // Новий шлях. — 1979. — 12 трав. — С. 7.

5958. Чуб Д. Яр Славутич: (Біогр.-літ. портр.) // Укр. голос. — 1982. — 7 квіт. — С. 2.

5959. Ковалюк М. Одна людина про голодомор 1932-33 років // Мета. – 1984. – Ч. 2. – С. 7; Укр. вісті. – 5 лют. – С. 5.

5960. Творчість Яра Славутича. Кн. 2. Дослідження, статті та рецензії / Упоряд. В. Жила. — К.: Дніпро; Едмонтон: Славута, 1997. — 912 с.: портр.

5961. Гордасевич Г. Сяйво золотої булави // Дзвін. – 1998. – № 1. – С. 146-147.

5962. Славутич Яр. Творчість – найбільша радість / Бесіду з Я. Славутичем записала А. Корінь // Кіровогр. правда. – 1998. – 22 січ.

Слонівський Є.

5963. На руїнах минулого: Роман. Т. 1. – Торонто: Перемога, 1956. – 296 с.

Смерека В.

5964. Христос Воскрес. - Торонто: Вид-во оо.Василіян, 1970.*

Смотрич О.

5965. "1933": [Вірш]. – 1975.*

Соколов В.В.

5966. Хліб: (Вірш) // Нові дні. – 1973. – Ч. 279. – С. 1. Те саме // Соколов В. Тобою дихаю: Вірші та поеми. – К., 1989. – С. 33-36.

Солженіцин О.І.

5967. В круге первом: Роман. – М.; Кишинев: Центр "Новый мир". – 1990. – 752 с.

Голодомор. - С. 532-533.

Te саме англ. мовою / Transl. from the Russian by T.P. Whitney. – New York: Harper and Row, 1968. – Під заголовком: The First Circle.

Голодомор. - С. 414-415.

5968. Малое собрание сочинений. - М.: ИНКОМ НВ, 1991.

T. 5: Архипелаг ГУЛАГ. Т. 1. – 432 c.

Закон про колоски від 7 серп. 1932 р. — С. 50, 71-72.

T. 6: Архипелаг ГУЛАГ. Т. 2. – 432 c.

Голодомор. - С. 67.

Т. 7: Архипелаг ГУЛАГ. Т. 3. – 384 с.

Гл. 2. Мужичья чума. - С. 237-249.

Сосюра В.М.

5969. Третя рота: Роман. - К.: Рад. письм., 1988. - 359 с.

Сочивець І.Й.

5970. Лебедів колодець: Стор. нових творів // Деснян. правда. — 1993. — 6, 9, 10, 11 лют.

Спека П.

5971. 1933 рік // Батьківщина. — 1983. — Ч. 5. — С. 2.

Срібний В.В.

5972. Чорне літо: Записки письменника про 33-й рік // Комсомолець Полтавщини. — 1989. — 11, 12, 14 берез.

Стаднюк І.Ф.

5973. Люди не ангелы: Роман: В 2 кн. – М.: Сов. писатель, 1968. – 456 с.: иллюстр.

Те саме укр. мовою: Кн. 1-2 / Пер. з рос. М. Шевченка. – К.: Дніпро, 1968. – 406 с.: ілюстр.

Te саме. – К.: Дніпро, 1981. – 414 с.: ілюстр.

Te саме англ. мовою / Transl. P.A. Spalding and I. Antonenko. – London: Mono Press, 1963. – 238 р. – Під заголовком: People are not Angels.

Peu.: Pidhainy Oleh S. People are no Angels // The New Review. – Vol. III, № 2. – P. 29-32.

Стельмах М.П.

5974. Твори: В 7 т. – К.: Дніпро, 1983.

Т. 5: Дума про тебе. – 383 с.

Т. 6: Чотири броди. - 606 с.

Стефанович О.

5975. Зібрані твори. — Торонто: Євшан-зілля, 1975. — 304 с. — Із змісту: Із циклу "Голод" (ІІ). — С. 190; Із циклу "Голод" (ІІІ). — С. 191; Із циклу "Голод" (ІV). — С. 192.

5976. Із циклу "Голод": [Вірш] // Альм. УНС на рік 1993. – С. 184.

Струсь І.

5977. В зеленім чаду // Запоріз. правда. – 1993. – 18 трав.

Сумароков П.

5978. Спомин тридцять третього року: (Вірші) // Запоріз. правда. — 1993. — 3 серп.

Сумний М.

5979. К дню рождения Сталина: Голод 1933 года // Вільна Кубань. – 1950. – Ч. 1. – С. 12-14.

5980. 1933 год: [Вірш] // Кубан. край. – 1953. – Ч. 3-4. – С. 10-11.

Таран О.

5981. Тридцять третій: Поема-реквієм // Новомоск. правда. – 1993. – 14 серп.

Тарнавський Ю.

5982. Голодна Україна: [Урив. з поеми "У РА НА"] // Світо-Вид. – 1993. – № 1. – С. 5-13; За вільну Україну. – 1994. – 19 лют.

Тендряков В.Ф.

5983. Хлеб для собаки: Рассказ // Новый мир. - 1988. - № 3. - С. 18-30.

Терлецька О.

5984. Молитва за Україну // Укр. вісті. – 1983. – 6 листоп. – С. 5.

Терпкий О.

5985. Бесарабська перекупка: (Із щоденника) // Укр. вісті. — 1979. — 31 жовт. — С. 5.

Тимошенко Б.О.

5986. Самовирок: Роман. - К.: Укр. письм., 1993. - 266 с.

Тичина П.Г.

5987. Голод: (Поезія) // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження: Антол.: 1917-1933. – Мюнхен, 1959. – С. 51-52.

Те саме // Програма жалібної Академії, СУК. – Едмонтон, 1983.

5988. Чистила мати картоплю... // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження: Антол.: 1917-1933. – Мюнхен, 1959. – С. 56-59.

Ткаченко Б.

5989. Літа двадцятого, весни тридцять третьої // Україна. — 1988. — № 22. — С. 12-13.

5990. Це було, було...: По сторінках нової кн. "Під чорним тавром" // Життя Лебединщини. — 1993. — 14 серп. — С. 1-2.

Ткачук П.

5991. Лиха година 1933-го; Голодна коляда; Слово з того світу: [Вірші] // Освіта. — 1993. — 10 верес. — С. 14.

5992. Понуре весілля; Голодна коляда: (Із спогадів очевидців голоду 1933 р.); Лиха година: (Діалог на іменини у квітні 1933 р.): [Вірші] // Літин. вісн. — 1993. — 13 лют.

5993. Реквієм пам'яті жертв голодомору; Лиха година 1933-го: [Вірші] // Вільна думка. — 1994. — 20 берез. — С. 5.

Трійняк І.

5994. Благенька смужка радості: [Урив. з повісті "Голодові наперекір"] // Україна. — 1988. — № 34. — С. 20-22.

Трубай В.

5995. Голод: [Оповід.] // Сучасність. — 1993. — Ч. 9. — С. 62-66.

Тудорковецька Я.

5996. Дощ // Новий шлях. - 1983. - 25 черв. - С. 3.

Феденьов Р.К.

5997. Человек из голодомора: Рассказ // Одес. вісті. — 1997. — 17 жовт. — С. 3; 21 жовт. — С. 3.

Федорівський С.

5998. В голодові роки: (Розд. підгот. до друку кн. "В смертельнім колі") // Канад. фармер. — 1976. — 5 квіт.

Федунець М.Ф.

5999. Жнива: Поезії. - К.: Дніпро, 1992. - 269 с.

6000. Снопи: Вірш // Київ. – 1991. – № 5. – С. 2.

Фесенко Т.

6001. Повесть кривых лет. – Нью-Йорк, 1963. – 221 с. Голодомор. – С. 44-47, 49-50.

Филонович В.

6002. Голод // Гуртуймося. — 1938. — Ч. 1. — С. 11-12.

Фольц К.

6003. Елексир життя: Спогад очевидця // Вісник. – 1983. – Ч. 2. – С. 9-11.

6004. 1933 рік; Елексир життя // Фольц К. Для всіх про все: Спогади, оповід., гуморески, вірші. — Сідней, 1988. — С. 32-40.

Фролова Т.

6005. Пам'яті жертв голодомору: [Вірш] // За вільну Україну. — 1998. — 3 жовт. — (Вона іде до вас).

Халява І.

6006. 1933 // Укр. вісті. — 1983. — 15 трав. — С. 1.

Хандрос Б.Н.

6007. Місто знало, та мовчало: Урив. з докум. повісті "Мор": З передм. ред. // Київ. правда. — 1990. — 17 серп.

6008. Мор: Докум. повість // Вітчизна. — 1990. — № 7. — С. 109-136; № 8. — С. 108-127.

6009. Смертные листы // Юность. - 1990. - № 12. - С. 47-55.

Те саме укр. мовою: Докум. повість. — К.: Дніпро, 1993. — 123, [2] с., 16 арк. ілюстр.

6010. Борису Хандросу – 75. Поздравляем юбиляра! // Евр. вести. – 1998. – № 23-24. – С. 13: портр.

Хвильовий М.Г.

6011. Голод // Твори: В 5 т. – Нью-Йорк; Балтімор; Торонто, 1982. – Т. 3. – С. 327-328.

6012. Костюк Г. Микола Хвильовий: Життя, доба, творчість // Хвильовий М. Твори: В 5 т. — Нью-Йорк; Балтімор; Торонто, 1978. — Т. 1. — С. 90-95.

Хоменко О.Б.

6013. Там, вдалині, синій птах: Невигадані повісті та оповід. – К.: Рад. письм., 1987. – 325, [2] с.: ілюстр.

Храпач Г.Я.

6014. Під хрестом: Повість-реквієм / Ред. Б.А. Гришук. – Хмельницький, 1993. – 39 с.

Храплива-Щур Л.

6015. Псалом померлих від голоду в 1933 році: [Вірш] // Вісник. — 1973. — Ч. 6. — С. 13; 1983. — Ч. 12. — С. 2; Укр. думка. — 9 черв. — С. 2; Жіноч. світ. — 1993. — Ч. 10. — С. 1; Наше життя. — Ч. 7-8. — С. 17; Патріярхат. — Ч. 9. — С. 30; Соняшник. — Ч. 4. — С. 2; Кур'єр Кривбасу. — 1995. — № 43-44. — С. 5.

Цірчинська А.

6016. Край дороги: Повість. - Нью-Йорк, 1983. - 58 с.

Рец.: Голубенко С. Розповідь про життя однієї жінки // Укр. вісті. — 1983. — 4 груд. — С. 4.

Цюпа І.А.

6017. Згорьована Грунь: [Урив. з докум. повісті] // Прапор перемоги. — 1990. — 17, 19, 23, 26, 30 січ.; 3, 7, 9, 10 лют.

6018. На крутих поворотах: Роман. - К.: Рад. письм., 1990. - 495 с.

6019. Ненаситні жорна: Урив. з повісті // Рад. Україна. — 1990. — 21, 22, 24, 27, 28 листоп.; Голос Зіньківщини. — 1993. — 15, 19, 22, 26, 29 трав.; 2 черв.; Зоря Полтавщини. — 12 серп.

Чапленко В.

6020. Дві голоднечі наддніпрянсько-кубанської частини нашого народу "задокументовано" в моїй творчості // Укр. вісті. — 1983. — 4 груд. — С. 4.

6921. Зойк та інші оповідання. — Буенос-Айрес: Перемога, 1957. — 167 с. — Із змісту: Зойк. — С. 34-40; М'ясозаготівлі. — С. 46-51.

6022. Мої вірші. – Нью-Джерсі, 1974. – Із змісту: В'язниче; Зіп'явся я глянути крізь грати...

6023. Очі дівочі: Спогад самовидця // Молода Україна. – 1983. – Ч. 319. – С. 4.

6024. Чий злочин? – Нью-Йорк, 1952.

Те саме: (Драма на 4 д.) // Чапленко В. Драматичні твори. — Нью-Йорк, 1964. — С. 233-274.

Рец.: Щербина Н. Драма про трагедію українського села // Нові дні. – 1954. – Ч. 48. – С. 19-22.

Інформація про мою трагедію "Чий злочин?" // Укр. голос. — 1988. — 4 квіт. — С. 5.

Чапля А.

6025. Троїстий характер: (Фейлетон); Веселим оком // Украпрес. — 1982. — Ч. 10. — С. 25.

Чемерис В.

6026. Ти чия, нічия?: Невигадане оповід. // Літ. Україна. — 1998. — 18 черв. — С. 5.

Черінь Г.

6027. Слово з Сибіру; Галя з вуркаганами в таборовій кухні у Воркуті: (Урив. з роману "Слова") // Слово. – 1980. – 36. 8. – С. 57-65; 69-73.

Чорнобривець I.

6028. В обіймах голодного міста: [Нарис] // Жіноч. світ. – 1953. – Ч. 7-8. – С. 4, 15; Ч. 9. – С. 15.

6029. Похід: (Поема) // Жіноч. світ. – 1973. – Ч. 5.

6030. Страшна весна: [Нарис] // Наше життя. – 1953. – Ч. 6. – С. 31-32; Ч. 7. – С. 31-32.

Чубач Г.Т.

6031. Небесна долина: Вибр. поезії / Передм. І. Дзюби. – К.: Укр. письм., 1993. – 367 с.

Шевченко В.

6032. Лихої долі жахливий жарт: (Бувальщина): Повість. – Д.: Пороги, 1998. – 113 с.

Шерник М.О.

6033. Дарована смерть: (Оповід.) // Ладижин. газ. - 1993. - 19 черв.; 17 лип.

Шимко В.

6034. На чорній дошці: (Нарис-спогад) // Нові дні. - 1988. - Ч. 459. - С. 3-4.

6035. Рідній матері // Молода Україна. – 1981. – Ч. 300. – С. 1-2.

6036. Те, чого не забудеш // Молода Україна. – 1984. – Ч. 334. – С. 10-12.

6037. Три багнети, хлопець з села // Молода Україна. – 1985. – Ч. 340. – С. 12.

6038. Дінець М. Під враженням новел: (З творчості Василя Шимка) // Укр. вісті. — 1984. — 11 берез. — С. 4-6.

Шкварчук В.

6039. Бунт землі: (Худож.-краєзн. праця на арх. матеріалі). – Чернігів: Ред.-вид. від. Упр. по пресі, 1994. – 63 с.

Шкуліпа А.Г.

6040. Зірки над хрестами: Поезії. - К.: Укр. письм., 1993. - 133 с.

Шкурупій Г.Д.

6041. Голод: [Вірш] // Славутич Яр. Розстріляна Муза. — Дегройт, 1955. — С. 79. Те саме // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження: Антол.: 1917-1933. — Мюнхен, 1959. — С. 237-238.

6042. Зима 1930 року: Поема. - Х., 1934.*

Шпаківська В.

6043. Мамо — хлібця!: [П'єса на дві дії]. — Вид-во Укр. Правосл. Церкви в ЗДА, 1953. — 16 с.

Рец.: Л.Б. // Наше життя. – 1953. – Ч. 11. – С. 11.

Шульга В.

6044. Вірі Василівні Бурдик, яка пережила голодомор 1933-го: Вірш // Червона зірка. — 1993. — 7 лип.

Шульга М.

6045. "Клясові вороги" // На сторожі. – 1948. – Ч. 3-4. – С. 27-29.

Юхимович В.Л.

6046. Тридцять третій: Симфонія-реквієм: [Вірш] // Освіта: Спецвип.-підруч. — 1993. — № 1. — С. 14.

Те саме // Юхимович В. Кличу перепілку: Поезії. - К., 1995. - С. 13.

Якименко Л.Г.

6047. Судьба Алексея Ялового: Повести. - М.: Современник, 1976. - 543 с.

Яремчук Т.

6048. Кислий хліб: Оповід. // За вільну Україну. – 1999. – 6 лют. – С. 3.

Ярмолюк М.

6049. Страшна весна: Урив. з повісті // Рад. Житомирщина. — 1989. — 9, 18, 19, 26, 28 квіт.; 14 трав. — (Зорецвіт).

Pankiw (Hrenchuk) M.

6050. The empty bread basket: 1932-1933: [Вірш] // Жіноч. світ. — 1995. — Ч. 6. — С. 12-13.

Твори невідомих авторів

1983

6051. Сім мільйонів трупів? Чи їх зарахувати?: [Вірш] // Укр. голос. — 1983. — 11 квіт. — С. 8.

1991

6052. Із записів співомовок про голодомор на Полтавщині // Нар. творчість та етнографія. — 1991. — № 9. — С. 54.

1992

6053. Реквієм: Сторінка, присвячена голоду на Україні 1933 року: Вірші, оповід. // Зірка. — 1992. — 5 черв.

1993

- 6054. Дожилася Україна...: Нар. творчість голодомору і колективізації на Україні / Зібрав і прокоментував І.В. Бугаєвич; Післямова П.М. Мовчана. К.: Укр. письм., 1993. 26, [3] с. Імен. покажч. джерел: С. 24-25.
- 6055. На хресті голодомору: Поетична антол. / Упоряд.: Ю.Г. Каплан, В.О. Забаштанський. К.: Фірма "РИФ", 1993. 112 с.

•

6056. У різдвяну ніч голодомору: [Вірш] // Світло. – 1993. – Ч. 12. – С. 423.

6057. Немає сліз, немає болю: [Поезії] // Прапор перемоги. – Миргород, 1993. – 31 лип.

Літературні та літературно-музичні сценарії, композиції

1963

6058. Левченко С. Дух України: 1929-1933-ті жахливі роки нищення укр. народу Москвою: Сценіч. образ. – [Велика Британія]: Накладом авт., 1963. – 32 с.

1983

6059. Б.С. Апокаліпсис голоду: (Інсценізація символіч. картини-монтажу для вшанування пам'яті жертв голодової трагедії України 1932-1933 років) / Скомпонував О. Павлів // Гомін України. — 1983. — 2 листоп.

- 6060. Баннік В. "У пам'яті натомленій сплива святої правди голос наш": Сцен. темат. театраліз. вечора // Укр. культура. 1991. № 3. С. 34-37.
- 6061. Міщенко Г.Д. Трагічні уроки історії: [Літ.-муз. композ.] // Укр. мова і л-ра в шк. 1991. № 7. С. 78-81.

1993

- 6062. Венгер Б. Незагойна рана України: (Метод. матеріали на допомогу вчителям) / Ін-т нац. відродження України; Обл. ін-т удосконалення вчителів. Тернопіль, 1993. 37 с. (Публікація 15; Худож. вид.; Вип. 5; Сер. метод.; Ч. 1).
- 6063. Сватула Т. Голодомор: біль народний: Сцен. проведення вечора пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр. на Україні. Херсон, 1993. 15 с.

Літературні конкурси

1993

6064. "Віче пам'яті: голодомор": Положення про обл. літ. конкурс // Чорномор. новини. – 1993. – 11 трав.

1994

- 6065. Храплива-Щур Л. Очима невинних...: [Підсумки організованого СФУЖО літ. конкурсу, присвяченого темі голодомору] // Жіноч. світ. 1994. Ч. 11-12. С. 16-18.
- 6066. Pidrowich M. Twenty-fourth literary contest of WF UWO: [Підсумки організованого СФУЖО літ. конкурсу, присвяченого темі голодомору] // Жіноч. світ. 1994. Ч. 11-12. С. 18-19.

1997

6067. Говорить четверте покоління: Голод 1933 моїми очима: Праці дітей та молоді, нагороджені на 24-му літ. конкурсі ім. Марусі Бек / Ред. Л. Храплива-Щур. – Торонто: Вид. СФУЖО, 1997. – 71 с.: фотогр.

Рец.: Наскрізь потрібні видання СФУЖО // Церква і життя. – 1998. – 22 лют.

1999

6068. Книга про голодоморы в Украине: [Рада Асоц. дослідників голодоморів в Україні оголошує конкурс на створення книги про голодомори в Україні] // Юг. – 1999. – 7 авг.

Музичні твори. Концерти

1954

6069. Китастий Γ . Коли бандура мовчала: 3 автобіогр. записів митця // Укр. Прометей. — 1954. — 18 берез.

1983

6070. Жаль невимовний: [Канада] / Слова Б. Гомзина, муз. С. Яременка // Програма Жалібної академії. — Едмонтон: Вид-во Союзу Українок Канади, 1983. — (У 50-річчя голоду в Україні).

•

- 6071. Бабак Р. Меморіальний концерт у Вашингтоні очима учасниці: [США] // Вільна думка. 1983. 18-25 груд. С. 13; Свобода. 18 жовт.; Укр. голос. 5 груд. С. 7.
- 6072. "Вашингтон Таймс" теж пише з признанням про меморіальний концерт: [США] // Свобода. 1983. 14 жовт. С. 1.
- 6073. Горняткевич А.Д. Нагадай, бандуро, співами: [IV Конгрес СКВУ закінчився урочистим пошануванням жертв голоду, виступала капела бандуристів-музик з Канади і Америки] // Укр. вісті. 1983. 21 груд. С. 2; Свобода. 1984. 6 січ. С. 3.
- 6074. М.С. Меморіальний концерт у Вашингтоні: [США] // Укр. вісті. 1983. 23 жовт. С. 3.
- 6075. Незабутній меморіальний концерт: [Вашингтон, США] // Вільне слово. 1983. 23 жовт. С. 1; Свобода. 5 жовт. С. 1, 4.
- 6076. Передовий критик "Вашингтон Посту" пише похвально про концерт: [США] // Свобода. 1983. 7 жовт. С. 1.
- 6077. СПВ. А що ще пишуть?...: [Про меморіал. концерт, що відбувся у Вашингтоні, США] // Нац. трибуна. 1983. 16 жовт. С. 1.
- 6078. Успішний виступ "Дзвону": [Пошанування жертв голоду у м. Коговз, Нью-Йорк, США] // Нац. трибуна. 1983. 30 жовт. С. 4.
- 6079. Шостак В. Тріумф меморіального концерту: [США] // Свобода. 1983. 21 жовт. С. 2.

6080. Родак В. Репортаж про похорон бл. п. Гр. Китастого: [Авторка підкреслила активну участь очолюваної ним капели бандуристів у пошануванні пам'яті жертв голоду] // Молода Україна. — 1984. — Ч. 333. — С. 4-5.

1990

- 6081. Бугаєвич І.В., Мовчан Є.Х. Кобзарська дума: [Дума кобзаря з Сумщини про голод] // Нар. творчість та етнографія. 1990. № 4. С. 62-63.
- 6082. Ющенко О. Кобзар Єгор Мовчан не міг мовчати...: [Дума про голод 1933] // Слово і час. 1990. № 10. С. 91-93.

1993

6083. Павличко Д. Панахида за померлими з голоду (1922, 1932-33, 1946 pp.) / Муз. Є. Станковича // Пороги. – 1993. – № 3. – С. 2 обкл.; Миколаїв. вісн. – 17 верес. – С. 3.

•

- 6084. Башловка М. Пісня про голод // Укр. голос. 1993. 28 черв. С. 8.
- 6085. Гнатів Т. Пам'яті жертв голодомору: [Про симфонічні, хорові та камерні твори укр. композиторів] // Культура і життя. 1993. 22 трав.
- 6086. Чорний-Досінчук М. Спів незрячого кобзаря про голод: [Про Ю. Вовка, керівника капели "Карпати"] // Укр. голос. 1993. 28 черв. С. 8.

1998

- 6087. Білаш О. Пам'яті жертв голодомору: [Про присудження Держ. премії ім. Т. Шевченка композитору М.В. Дремлюзі за симфонію "Пам'яті жертв голодомору 1932-1933 років в Україні "] // Культура і життя. 1998. 25 лют.
- 6088. Про присудження Державних премій України імені Тараса Шевченка 1998 року: Указ Президента України № 170/98 від 6 берез. 1998 р.: [Серед нагороджених композитор М.В. Дремлюга за симфонію № 3 "Пам'яті жертв голодомору 1932-1933 років в Україні"] // Культура і життя. 1998. 18 берез.

Padio

1982

6089. Славутич Яр. Слово про голод в Україні: (Промова на радіостанції в Едмонтоні): [Канада] // Мета. — 1982. — Ч. 8. — С. 2; Новий шлях. — 17-24 лип. — С. 12; Укр. думка. — 7 жовт. — С. 2.

6090. Радіопередача ОДУМ у Чикаго в річницю голоду 1933 року: [США] // Молода Україна. — 1983. — Ч. 322. — С. 13.

•

- 6091. Наумович С. 10 радіопередач про Україну: [Були матеріали про голодомор] // Укр. думка. 1983. 15 груд. С. 6.
- 6092. Перша антиімперіальна радіопередача за залізну заслону: [€ згадки про голодомор] // Гомін України. 1983. 14 груд. С. 3.
- 6093. Про Україну у французькому радіо: [Фр. ж-ст Г. Мальорі підготував серію радіопередач про Україну на основі свідчень багатьох українців, зокрема, про голодомор] // Шлях перемоги. 1983. 30 жовт.
- 6094. Р. Конквест виступатиме по радіо у Вашингтоні: [США] // Свобода. 1983. 27 верес. С. 1.

1984

- 6095. Дезінформація на хвилях радіо "Канада": (Передача Л. Гусіна) // Шлях перемоги. 1984. 18 берез. С. 1-4.
 - 6096. Хто цензурує радіо "Свобода" // Гомін України. — 1984. — 25 груд. — С. 15.

1985

6097. Два голокости: (Коментар О. Трач на радіопрограмі СБС у Вінніпегу 19 берез. 1985) // Наша мета. – 1985. – 25 трав. – С. 2.

Телебачення

1983

6098. Грицков'ян С. Готують стрічку про 1933 р.: [Відеофільм] // Вісник. – 1983. – Ч. 9. – С. 6.

6099. Глядач. Голодомор на програмі телебачення в Едмонтоні: [Канада] //

6100. Голод в Канадському телебаченні // Шлях перемоги. – 1983. – 22 трав. – C. 4.

Укр. вісті. – 1983. – 22 трав. – С. 1.

- 6101. Грицков'ян С. Буде документація голоду: [Відеоматеріали про голод в Україні] // Укр. вісті. 1983. 25 трав. С. 3.
- 6102. Грицков'ян С. Добрий студентський почин: [Про переведення док. про голодомор на відеоплівку] // Укр. думка. 1983. 16 черв. С. 5.
- 6103. Грицков'ян С. Ініціатива гідна підтримки: [Відеопродукцію, присвячену голоду-геноциду, буде готувати створена для цієї мети фірма R.M.S.Video Productions] // Шлях перемоги. 1983. 5 черв. С. 4.
- 6104. Про голод в Україні на програмі телевізії в Едмонтоні: [Канада] // Укр. голос. 1983. 18 квіт. С. 1.
- 6105. Сі-Бі-Сі в Канаді покаже програму про голод // Свобода. 1983. 27 квіт. С. 1.
- 6106. Студентські програми про Великий голод // Вільне слово. 1983. 18 черв. С. 8.
- 6107. Телевізійна програма про голод в Україні: [Едмонтон, Канада] // Укр. думка. 1983. 9 черв. С. 3.
- 6108. Телевізійна програма про українців у Лос-Анжелесі: [США] // Вільне слово. 1983. 6, 13 серп. С. 6.

6109. Телевізійна програма про голодомор // Поступ. – 1984. – 8, 15 лип. – С. 4.

1993

6110. Голодомор мовою документів: [Про телепередачу "Голодомор 1932-1933 років на Кіровоградщині"] // Нар. слово. – 1993. – 29 трав.

Кіно

1948

6111. Кадри з фільму свідчень: [Факти, що свідчать про розкуркулювання, вивезення на заслання, про голодомор] // Укр. вісті. – 1948. – Ч. 75, 79.

1977

6112. Боровський В. Справа фільму про голод в Україні в рр. 1932-33 // Свобода. — 1977. — 10 серп.

6113. Чапленко В. У справі фільму про голод на Україні // Новий шлях. – 1977. – 10 верес. – С. 3.

1983

6114. Заклик Комітету дослідження голоду в Україні під патронатом КУК та СКВУ: [Стосовно фінансування фільму про голод] // Мета. — 1983. — Ч. 12. — С. 8.

- 6115. Куленко О. Сценарій до фільму: [Про кн. П. Макогона "Свідок", Торонто, Канада, 1983] // Укр. вісті. 1983. 25 груд. С. 4.
- 6116. Норберт. Сила, яка надихає мене: [Розмова з О. Павловим, авт. сцен. фільму "Апокаліпсис голоду"] // Свобода. 1983. 28 жовт. С. 4.
- 6117. П-ська X. Фільм про Великий голод // Вільна думка. 1983. 11-18 верес. С. 3; Вільне слово. 20-27 серп. С. 4; Свобода. 4 серп. С. 3, 4.
- 6118. Підготовляють фільм про штучний голод в 1932-33 роках // Вільне слово. 1983. 10 груд. С. 4; Свобода. 22 листоп. С. 1.
- 6119. Соханівський В. Фільм про голод в Україні // Наша мета. 1983. 23 листоп. С. 5.
- 6120. Соханівський В. Фільм про голод в Україні завершується // Новий шлях. 1983. 26 листоп. С. 10.
- 6121. Фільм про голод: [Торонто, Канада] // Вільна думка. 1983. 18-25 груд. С. 13.
- 6122. Фільм про штучний голод в Україні 1933 // Укр. голос. 1983. 5 груд. C. 5.
- 6123. Фільм про штучний голод 1933: [Комітет дослідження голоду в Україні готує фільм для шкіл, ун-тів та ін. установ] // Нар. воля. 1983. 29 груд. С. 2, 3.
 - 6124. Фільм "Україна в огні" // Нац. трибуна. 1983. 11 груд. С. 4.

1984

6125. Harvest of Despair: The 1932-33 Famine in Ukraine: Program for the world premiere, Toronto, 21 October 1984.*

- $6126.\ 21$ жовт. 1984 р. прем'єра англомовного фільму про штучно створений голод в Україні 1932-1933 рр. // Вільне слово. 1984. 22 верес. С. 8; Новий шлях. 15 верес. С. 16.
- 6127. Дичок Т. Жнива розпачу: [Прем'єра докум. фільму про голодомор в Україні. Торонто, Канада] // Гомін України. 1984. 26 верес.
- 6128. Комітет дослідження голоду в Україні при Ін-ті св. Володимира запрошує на світову прем'єру документального фільму "Жнива розпачу" про Великий голод в Україні в 1932-1933 рр.: [Торонто] // Новий шлях. 1984. 20 жовт. С. 13.
- 6129. Коротченко В. Фільм про Великий голод в Україні в 1932-1933 роках // Укр. думка. 1984. 15 берез. С. 8.
- 6130. Марко В. Правду про голод на фільмові екрани // Укр. голос. 1984. 19 листоп. С. 12.
- 6131. Мороз Г. Фільм про голод в Україні: [Велика Британія] // Укр. вісті. 1984. 29 квіт. С. 4.
- 6132. Полтава Л. Про фільм "1933 рік" пп. Янішевського-Новицького // Нац. трибуна. 1984. 22 січ. С. 2, 3.
- 6133. Студентська конференція про національні і людські права: [У Торонто в Ін-ті св. Володимира має відбутися студентська конф., де демонструватиметься фільм "Жнива розпачу"] // Гомін України. 1984. 5 груд. С. 4.
- 6134. Фільм про Великий голод на Україні // Наша мета. 1984. 26 верес.; Укр. думка. 6 груд.
- 6135. Фільм про голод в Україні: [Велика Британія] // Укр. вісті. 1984. 18 берез. С. 1.
 - 6136. Фільм про голод в Україні // Укр. голос. 1984. 24 верес. С. 6, 7.
- 6137. Фільм про голод в Україні 1932-1933 рр.: ["Жнива розпачу"] // Укр. голос. 1984. 29 жовт. С. 12.
- 6138. Malarek V. Graphic Film Documents Ukrainian Famine // Globe and Mail. 1984. 27 Oct. P. E10.

- 6139. Джансон Л. Фільм про голод [1932-1933 pp.] // Молода Україна. 1985. Ч. 347. С. 17.
- 6140. Дюк Н. "Жнива розпуки" документальний фільм про голод 1932-1933 років // Сучасність. – 1985. – № 12. – С. 79-83.
 - 6141. Кейван 3. "Жнива розпачу" // Око. 1985. Ч. 1. С. 4.
- 6142. Фільм про штучно створений голод в Україні 1932-33 рр. // Вісн. СКВУ. 1985. Ч. 1. Між с. 38 і 39.

•

- 6143. Болюбаш В. Жнива розпачу // Гомін України. 1985. 3 квіт. С. 11; Укр. думка. 4 квіт. С. 4.
- 6144. В.Л. Фільм про голод в Україні в 1932-1933 роках // Укр. думка. 1985. 21 берез. С. 2.
 - 6145. Жнива розпачу // Укр. вісті. 1985. 30 черв. С. 2.
- 6146. "Жнива розпачу" в Саскатуні, Саскачеван: [Канада] // Укр. голос. 1985. 9 верес. С. 5.
- 6147. Курдидик А. Фільм про голодомор України // Укр. голос. 1985. 16 верес. С. 2.
- 6148. Тиховська Л. Фільм про голод в Гамільтоні: [Канада] // Новий шлях. 1985. 30 берез. С. 11.
- 6149. Фільм "Жнива розпачу" нагороджений золотою медаллю // Гомін України. 1985. 22 трав. С. 1.
- 6150. Яворський С. "Жнива розпачу" в Оттаві: [Канада] // Новий шлях. 1985. 31 серп. С. 10.

1986

6151. "Жнива розпачу": Докум. фільм про Великий Голод в Україні в 1932-1933 рр. / Укр.-Канад. дослідчий і документаційний центр. — Торонто, 1986. — 13 с.: ілюстр. — Укр. та англ. мовами.

- 6152. Лист до міністра й відповіді у справі фільму "Жнива розпачу" // Вільна думка. 1986. 20 лип. С. 3.
- 6153. Павлович Г.Ф. Три кінофільми: [Зокрема, фільм "Жнива розпачу"] // Вільна думка. 1986. 19 жовт. С. б.
- 6154. Тиравська Н. Фільм "Жнива розпачу" // Вільна думка. 1986. 18 трав. С. 11.
 - 6155. Фільм "Жнива розпачу" у Вінніпезі // Укр. голос. 1986. 1 груд. С. 8.
- 6156. Юнг Е. Американское телевидение и голод на Украине: [Про фільм "Жнива розпачу"] // Новое рус. слово. 1986. 29 июня. С. 4.

6157. Багато галасу даремно: [Про фільм "Жнива розпачу"] // Укр. вісті. — 1987. — 12 лют. — С. 5.

1988

- 6158. Фільм "Жнива розпачу" поширюють в Польщі // Укр. голос. 1988. 29 лют. С. 11.
 - 6159. Polish opposition groups circulate famine film // Ukr. Weekly. 1988. 10 Jan.

1989

6160. Знімається фільм про голод 1932-33 // Культура і життя. – 1989. – 5 берез.

1990

6161. Череватенко Л. Скорботні жнива // Новини кіноекрана. – 1990. – № 6. – С. 4-6.

•

6162. Медвідь В. Фільм про голод... на народні кошти: [Фільм "Голод-33"] // Укр. голос. — 1990. — 12 берез. — С. 3.

1991

6163. Положій В. Фільм "Голод-33" у роботі // Літ. Україна. — 1991. — 21 берез. — С. 6.

6164. Славуцький А. Жива пам'ять народу: Полтавщина, яка найбільше з усіх областей постраждала від голоду в 1933 р., стала місцем зйомок фільму, присвяченого трагічним подіям тих часів // Ленін. шляхом. — 1991. — 4 квіт.

1992

6165. "Щоб темрява більше не повернулася": [Фільм О. Янчука "Голод-33"] // Крилаті. — 1992. — Ч. 5. — С. 15: ілюстр.

•

- 6166. Ковтонюк І. "Смертні листи" адресовані вічності: (Зйомки док. фільму за сцен. Б. Хандроса, про голодомор 1932-1933 рр. у с. Сосонка) // Україна молода. 1992. 21 лют. С. 11.
- 6167. Місце події Сосонка: [Зйомки док. кінофільму про голод] // Півд. Буг. 1992. 25 січ.
- 6168. Станович М. Те чорне літо: ("Київнаукфільм" завершив зйомки док. фільму "Смертне літо") // Голос України. 1992. 6 жовт.
- 6169. Фільм "Голод-33": [Про показ фільму режисера О. Янчука у Монреалі] // Укр. голос. 1992. 9 листоп. С. 6.
- 6170. Хандрос Б. "Батько зарізав і з'їв…": [Розповідь авт. сцен. док. фільму] / Кор. М. Станович // Вінниччина. 1992. 18 верес.
- 6171. Якович З. "Смертні листи": [Про фільм, який знімається у с. Сосонка, Вінниц. р-ну] // Робітн. газ. 1992. 7 квіт.

1993

- 6172. Лактионов-Стезенко Н. Свидетели обвиняют: [Про докум. фільм "Тридцять третій"] // Веч. Одесса. 1993. 11 сент.
 - 6173. Непорожня Г. Сторінки кінолітопису // Голос України. 1993. 10 верес.

1994

6174. Kuzyszyn H. Film Review: Famine-33 // Our Life. – 1994. – N 2. – P. 19-20: ill.

1997

6175. Корнилов А. Фальшивка: Прославленный фильм о голодоморе 1933 года – фальсификация: ["Жнива розпачу"] // Время. – 1997. – 22 нояб.

6176. Янчук О. "Мої фільми — це мої діти..." / Інтерв'ю провів Л. Наконечний // Укр. думка. — 1997. — 17 квіт. — Ілюстр.

1998

6177. Фільм - "Голод-33" // Укр. думка. - 1998. - 30 квіт. - С. 1: ілюстр.

Живопис

1935

6178. І.І. Микола Самокиш: Великий український маляр-баталіст: (Подав картину голоду в Криму) // Іст. календар-альм. "Червоної калини" на рік 1936. – 1935. – С. 80-81, 104-106.

1953

6179. Касіян В. Голод на Україні: Дереворит // Календар-альм. "Відродження" на рік 1954. – 1953. – С. 84, 87.

1957

6180. Віктор Цимбал, 1933 рік: [Про картину В. Цимбала "1933 рік", представлену на виставці у Буенос-Айресі, Аргентина, 1956 р.] // Визвол. шлях. — 1957. — Кн. 1. — С. 109: ілюстр.

1983

- 6181. Вшанування жертв українського голокосту в рр. 1932-1933. Віндзор, Онтаріо: [Канада. В пам'ять жертв голоду громада закупила і подарувала місцевій галереї картини В. Курилика] // Гомін України. 1983. 28 верес. С. 5.
- 6182. Соколик Я. Доповіді про митця і Голод: [Серія доп., присвяч. пам'яті видатного художника В. Курилика (Торонто)] // Вільна думка. 1983. 24 квіт. 1 трав. С. 6.

- 6183. Видали поштівку про Великий голод // Свобода. 1983. 21 верес. С. 1.
- 6184. СУМ у Канаді випустив прозірки про 1933 // Нац. трибуна. 1983. 9 жовт. С. 3.

1984

6185. Наумович С. Прозірки про голод і УПА // Укр. думка. — 1984. — 26 січ. — С. 2.

- 6186. "Пам'яті жертв голодомору": [Про роботи художника О. Ніколайця, присвячені голодомору] // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 163.
- 6187. Петрова О. Свічки в пам'ять про тих, хто загинув у мороці голодомору: [Про мал. О. Петрової "Пам'яті тих, хто загинув у голоді 1933 року"] // Сучасність. $1993. N _{\odot} 5. C. 129.$
- 6188. Плакат "1933-й": [Про роботи художника Ф. Глущука, присвячені голодомору] // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 162-163: ілюстр.

•

6189. Водолага І. Пам'яті голодомору в Україні: Про серію графіч. картин Є. Удіна, присвяч. голодомору в Україні // Тернопіль веч. — 1993. — 3 лип.

Пам'ятники, пам'ятні споруди, скульптурні композиції

1963

6190. Спека П. Збудуймо пам'ятник жертвам голоду в Україні (1932-1933 рр.) // Канад. фармер. — 1963. — 2 верес.

1973

6191. Млаковий М. Нехай пам'ятник промовляє // Свобода. – 1973. – 16 берез.

1983

- 6192. Голодомор 1933 р. буде увіковічнений барельєфами у Пам'ятнику-Мавзолеї: [На укр. цвинтарі у Вашингтоні, США] // Вісник. 1983. Ч. 4. С. 13.
- 6193. Горняткевич А.Д. Посвячення пам'ятника в Едмонтоні: Відзначення 50-річчя голоду 1933 року в Україні: [Канада] // Око. 1983. Ч. 8. С. 8.
- 6194. Звернення Стейтового Комітету НПВ по відзначенню 50-ої річниці штучного голоду 1932-33 рр. в Україні: [Про пам'ятник жертвам Великого голоду в Канберрі, Австралія] // Мета. 1983. Ч. 12. С. 7; Церква і життя. 20 листоп. С. 7.
- 6195. М.Д. Едмонтонський пам'ятник жертвам голоду в Україні: [Канада] // Нові дні. 1983. № 404. С. 14: ілюстр.
- 6196. Пам'ятник жертвам голоду 1933 року у Кліфтоні: [Нью-Джерсі, США] // Вісник. 1983. Ч. 7-8. С. 5.

- 6197. [Пам'ятник, поставлений в 45-ту річницю відзначення голодомору в Україні, Лашин, Квебек, Канада] // Око. 1983. Ч. 6. С. 2. (Спецвип.).
- 6198. Пожертви на будову пам'ятника жертвам голоду на Україні 1932-1933 рр.: [Велика Британія] // Мета. – 1983. – Ч. 8. – С. 8.

6199. Б.К. На Лонг-Айленді поставлять пам'ятник жертвам голоду: [США] // Свобода. — 1983. — 23 листоп.

- 6200. Біяк Ф. Відбудеться відкриття пам'ятника-мавзолею: (Пам'ятник присвячений мученикам за Церкву, борцям за волю України і жертвам голодомору) // Укр. вісті. 1983. 10 серп. С. 2.
- 6201. Біяк Ф. Митрополит Владика Степан посвятить та зрушить землю під будову українського національного пам'ятника-мавзолею // Новий шлях. 1983. 6 серп. С. 13.
- 6202. Бондаренко А. Українці у Великобританії вшановують і протестують: [Посвячення пам'ятника-хреста в 50-ліття Великого голоду] // Укр. вісті. 1983. 10 лип. С. 3.
- 6203. В Едмонтоні побудують пам'ятник жертвам голоду в Україні 1932-33 років: [Канада] // Укр. голос. 1983. 30 трав. С. 1.
- 6204. В пам'ять жертв голоду в Україні: Відкриття пам'ятника жертвам голоду в Україні: Едмонтон, Канада // Гомін України. 1983. 23 листоп. С. 5.
- 6205. В справі будови всесвітнього пам'ятника жертвам штучного голоду в Україні 1932-33 рр. // Наша мета. 1983. 12 жовт. С. 3.
- 6206. Вашингтонський щоденник про український пам'ятник-мавзолей // Укр. вісті. 1983. 11 груд. С. 6; Укр. голос. 1984. 2 січ. С. 7.
- 6207. Вибраний план пам'ятника: [Подано модель пам'ятника в Едмонтоні, Канада] // Укр. вісті. 1983. 3 серп. С. 9.
- 6208. Відбудеться відкриття пам'ятника-мавзолею // Укр. вісті. 1983. $10 \, \text{серп.} \text{C.} \, 2$.
- 6209. Владика Митрополит Мстислав відлетів до Англії: (В Лондоні відбудеться черговий Собор Укр. Автокефальної Православної Церкви і посвячення хрестапам'ятника для вшанування жертв голодомору) // Укр. вісті. 1983. 29 трав. С. 5.

- 6210. Владика С. Сулик поблагословить землю під будову пам'ятникамавзолею: (На одній з головних стін за барельєфом та пропам'ятною стіною будуть символічно поховані мільйони жертв голодомору) // Свобода. – 1983. – 2 серп. – С. 1.
- 6211. Горняткевич А.Д. Відкриття пам'ятника жертвам голоду в Україні 1933 в Едмонтоні: [Канада] // Укр. думка. 1983. 15 груд. С. 5; Укр. голос. 21 листоп. С. 12.
- 6212. Горняткевич А.Д. Ніхто не забутий, ніщо не забуто: [Відкриття пам'ятника в Едмонтоні, Канада] // Укр. вісті. 1983. 6 листоп. С. 5.
- 6213. Едмонтон дає землю на пам'ятник для пошанування жертв голоду: [Канада] // Свобода. 1983. 15 черв. С. 1.
- 6214. Едмонтон має пам'ятник на пошану жертв "забутого голокосту": [Канада] // Свобода. 1983. 5 листоп. С. 1, 14.
- 6215. Заклик КУКу в справі голоду до всіх членів складових організацій КУК, Всечесного Духовенства і всієї української спільноти: [Стосовно спорудження пам'ятника жертвам Великого голоду] // Новий шлях. 1983. 18 черв. С. 17; Укр. вісті. 11 трав. С. 2.
- 6216. Лантух С. До редактора газети "Новий шлях": [Стосовно проекту пам'ятника жертвам голодомору] // Новий шлях. 1983. 24 верес. С. 5.
- 6217. Левицький М. Течуть сльози на відкритті пам'ятника жертвам голоду // Укр. вісті. 1983. 26 жовт. С. 1-2.
- 6218. Ляшенко С. Про пам'ятник жертвам голоду 1933 року в Україні: [З листів до редакції] // Новий шлях. 1983. 3 груд. С. 5.
- 6219. Митрополит Сулик посвятить землю під будову українського пам'ятника: [Вашингтон, США] // Нац. трибуна. 1983. 21 серп. С. 1.
- 6220. Мицьо К. Буде поставлено пам'ятник жертвам Великого голоду в Україні на Лонг-Айленд // Свобода. 1983. 27 жовт. С. 3.
- 6221. Місто Едмонтон дає землю під пам'ятник жертвам голоду: [Канада] // Новий шлях. 1983. 18 черв. С. 17.
- 6222. Місто подарувало землю на пам'ятник жертвам голоду: [Едмонтон, Канада] // Укр. вісті. 1983. 25 трав. С. 3.

- 6223. Пам'ятник жертвам Великого голоду в Україні: [Авт. проекту Л. Темертій з Монреаля, Канада] // Новий шлях. 1983. 10 верес. С. 1.
 - 6224. Пам'ятник "Голодоморівка" 1932-33 // Наша мета. 1983. 22 черв. С. 8.
- 6225. Підгайний О. Справа всеукраїнського та всесвітнього пам'ятника жертвам Великого голоду в Україні 1932-1933 // Укр. думка. 1983. 10 листоп. С. 4.
 - 6226. План пам'ятника у Торонто: [Канада] // Укр. вісті. 1983. 5 жовт. С. 2.
- 6227. [Повідомлення про посвячення пам'ятника жертвам голодомору, що має відбутися 29 жовт. 1983 р., Велика Британія] // Укр. вісті. 1983. 2-9 жовт. С. 4.
- 6228. Пожертви на пам'ятник жертвам голоду в Едмонтоні, Альберта: [Канада] // Укр. голос. 1983. 5 верес. С. 12.
- 6229. Посвячено землю під будову українського національного пам'ятникамавзолею, Вашингтон: [США] // Гомін України. 1983. 19 жовт. С. 13.
- 6230. Посвячено землю під пам'ятник жертвам голоду: [Аддісон, передмістя Чикаго, Іллінойс, США] // Свобода. 1983. 6 лип. С. 1.
- 6231. Проект всеканадійського пам'ятника жертвам великого штучного голоду в Україні 1932-1933 років // Діловий Наук. Ком. Канади. 1983. 9 черв.
- 6232. Проект спорудження всесвітнього пам'ятника жертвам голоду в Україні 1932-1933 рр. // Вільне слово. 1983. 19 листоп. С. 7; Укр. голос. 17 жовт. С. 10-11.
- 6233. Проект спорудження всесвітнього пам'ятника жертвам голоду: Резюме рекомендацій спільної коміс. Ділового Наук. Ком. Канади та Ін-ту ім. С. Петлюри щодо пам'ятника жертвам Великого штучного голоду в Україні 1932-1933 роках // Вільне слово. 1983. 26 листоп. С. 1.
- 6234. Радний Едмонтона проти поставлення пам'ятника жертвам голоду в Україні // Укр. голос. 1983. 9 трав. С. 1.
- 6235. Ретельно виконаний загальнонаціональний обов'язок: [Про гранітний пам'ятник-хрест] // Новий шлях. 1983. 26 листоп. С. 8.
- 6236. Розпочнеться будова пам'ятника: [Про посвячення землі на місті, де буде споруджено пам'ятник-мавзолей, Вашингтон, США] // Гомін України. 1983. 24 серп. С. 16.

- 6237. Список жертводавців на пам'ятник жертвам голоду // Укр. вісті. 1983. 27 лип., 3 серп., 28 верес., 12 жовт.; 1984. 21, 28 трав., 11, 14, 18 черв.
- 6238. Так працюють українці: [Пам'ятник в Едмонтоні, Канада] // Укр. вісті. 1983. 30 листоп. С. 6.
- 6239. Український національний пам'ятник у 3CA, Вашингтон... // Гомін України. 1983. 19 жовт. С. 13.
- 6240. St. Andrew's Memorial Church: monument to famine victims // Ukr. Weekly. 1983. 20 march. P. 11: il.

6241. Шеремета В. Парафія УПЦеркви м. Вільмінгтон — жертвам замучених голодовою смертю в 1932-1933 роках: [Посвячення пам'ятника жертвам голодомору] // Укр. православ. слово. — 1984. — Ч. 9. — С. 28; Слово. — 4 серп. — С. 3, 4.

•

- 6242. Будуємо пам'ятник жертвам голоду в Україні: [Канберра, Австралія] // Вільна думка. 1984. 26 серп. С. 8.
- 6243. Відкрито пам'ятник жертвам голодомору: [Вінніпег, Канада, 24 черв.] // Укр. голос. 1984. 9 лип. С. 2.
- 6244. Відкриття пам'ятника в пам'ять жертв голодомору // Вісник. 1984. 1-15 лип. С. 1, 2.
- 6245. Відкриття пам'ятника жертвам Великого голоду в Україні: [Бріджпорт, Коннектікут, США] // Свобода. 1984. 16 черв. С. 3.
- 6246. Вінніпет будує пам'ятник жертвам голодомору в Україні: [Канада] // Свобода. 1984. 24 лют. С. 6.
- 6247. Гайдай В. Пам'ятник жертвам голоду в Україні 1932-1933 у Вінніпезі: [Канада] // Вільне слово. 1984. 16 черв. С. 4; Новий шлях. 9 черв. С. 3.
- 6248. Комітет пам'ятника жертвам голоду: [Відкриття пам'ятника, Едмонтон, Канада, 23 жовт.] // Укр. вісті. 1984. 21 берез. С. 1.
- 6249. Косилович В. Вшанували пам'ять жертв голоду в Україні: [Відкриття пам'ятника у містах Глостері і Челтенгамі, Велика Британія] // Укр. думка. 1984. 19 січ. С. 3.

- 6250. Курдидик А. Відслонимо пам'ятник жертвам голодомору України // Укр. голос. 1984. 25 черв. С. 3.
- 6251. Курдидик А. Пам'ятник жертвам голодомору 1932-1933 рр. // Поступ. 1984. 1 лип. С. 1.
- 6252. Курдидик А. Поклін, пригадка і пересторога: Вінніпег відкрив пам'ятник жертвам голодомору: [Канада] // Укр. голос. 1984. 2 лип. С. 1, 8.
- 6253. Курдидик А. Черговий пам'ятник жертвам голоду в 1932-1933 рр. // Америка. 1984. 28 черв. С. 1, 4.
- 6254. Мицьо К. Вшанування пам'яті жертв голоду в Україні у Лонг-Айленд: [США] // Гомін України. 1984. 8 лют. С. 11.
- 6255. Написи на таблицях під пам'ятником голодомору // Укр. голос. 1984. 9 лип. С. 4.
- 6256. Пам'ятник жертвам Великого голоду в Україні: [Вінніпег, Канада] // Укр. думка. 1984. 6 верес. С. 3.
- 6257. Пам'ятник жертвам голоду: [Вінніпег, Канада] // Вільна думка. 1984. 10 черв. С. 6.
- 6258. Пам'ятник жертвам голоду буде посвячений у Вінніпезі: [Канада] // Вісник. 1984. 15 черв. С. 1.
- 6259. Пам'ятник жертвам комуно-московського геноциду // Поступ. 1984. 8 лип. С. 4, 5.
- 6260. Повідомлення: [Про офіц. відкриття пам'ятника у Вінніпезі, Канада] // Укр. голос. 1984. 11 черв. С. 12; 18 черв. С. 8.
 - 6261. Про що говорить камінь? // Вісник. 1984. 15 черв. С. 3.
- 6262. У Вінніпегу відкрили пам'ятник жертвам голодомору: [Канада] // Свобода. 1984. 3 лип. С. 1, 4.
- 6263. У Вінніпегу планують відкрити пам'ятник жертвам голоду: [Канада] // Свобода. 1984. 26 квіт. С. 1.
- 6264. Фрагмент з посвячення пам'ятника в Челтенгамі у пам'ять жертв Великого голоду в Україні: [Велика Британія] // Укр. думка. 1984. 16 лют. С. 3.

- 6265. Ще один хрест-пам'ятник в Англії: [Челтенгам] // Вільна думка. 1984. 29 січ. С. 4; Нар. воля. 16 лют. С. 5; Новий шлях. 7-14 січ. С. 2, 15.
- 6266. Щоб завжди пам'ятати...: Вінніпег будує пам'ятник жертвам голодомору: [Канада] // Поступ. 1984. 12 лют. С. 4; Укр. голос. 30 січ. С. 8.

6267. Осадчий А. Бийте, дзвони!: У серпні на околиці Лубен відбулося освячення місця, де було насипано Курган Скорботи в пам'ять жертв голодомору 1932-1933 років на Україні // Наука і суспільство. — 1990. — № 12. — С. 38-39: фотогр.

•

- 6268. Безсмертний І. На Кургані Скорботи: У Лубнах на Полтавщині освячено Курган Скорботи пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр. // Молодь України. 1990. 14 серп.
- 6269. Брати і сестри, за роботу!: Відозва до всіх українців: [Згадується про відкриття на Полтавщині Гори Зажури пам'ятника жертвам голодомору] // Рад. Україна. 1990. 27 верес.
- 6270. Коржиков Ю. Бий, дзвоне!: [Про освячення місця для спорудження Кургану Скорботи жертвам голодомору в 1932-1933 рр.] // Комсомолець Полтавщини. 1990. 14 серп.
- 6271. Кульчицький С. Тепер потрібен музей: [Роздуми біля Кургану Скорботи] // Сіл. вісті. 1990. 16 серп.
 - 6272. Курган людської скорботи // Культура і життя. 1990. 19 серп.
- 6273. Курган Скорботи: [Прес-конф. в Укр. фонді культури] // Комс. знамя. 1990. 12 серп. Рос. мовою.
 - 6274. Курган Скорботи курган Пам'яті // Червона Лубенщина. 1990. 17 серп.
- 6275. Курохта Л. Жертвам голоду: [Відкрито пам'ятний знак у Харкові, у парку "Молодіжний"] // Укр. голос. 1990. 5 лют. С. 4.
 - 6276. Лисенко М. Курган Скорботи // Сіл. вісті. 1990. 15 серп.
- 6277. Лянгас Л. Зажур-Гора будить пам'ять: На пагорбі біля поселення Лубни, обабіч шляху Київ-Полтава-Харків, де височить Мгарський Лубенський Преображенський монастир, 12 лип. відбулося громад. поминання жертв і освячення землі, де людськими руками буде насипано Курган Скорботи в пам'ять мільйонів співвітчизників, котрі загинули від жахливого голодомору 1932-33 рр. // Рад. Україна. 1990. 14 серп.

- 6278. Нанкевич А. Вівтар пам'яті народної: Під Лубнами, неподалік від Мгарського Преображенського монастиря, освячено місце для спорудження Кургану Вічної Скорботи жертвам голодомору в 1932-33 рр. // Зоря Полтавщини. 1990. 14 серп.
- 6279. Память о голоде тридцать третьего: [Про відкриття Кургану Скорботи під Лубнами] // Правда. 1990. 6 сент. С. б.
- 6280. Парійський Є. Курган людської скорботи // Патріот Батьківщини. 1990. 19 серп.; Правда Украины. 14 авг. Рос. мовою.
- 6281. Покотило В. Освячення правди, духовності і віри: [Курган Пам'яті в Лубнах] // Зоря комунізму. 1990. 16 серп.
- 6282. Стрекаль Т. Зажур-Гора: [У Лубнах освячено Курган Скорботи] // Рад. освіта. 1990. 17 серп.
- 6283. Татаренко В. Виросте Курган Скорботи: [Репортаж з громад. поминання жертв голодомору] // Літ. Україна. 1990. 16 серп. С. 1, 2.

6284. [Пам'ятник померлим з голоду в 1932-1933 рр., Гакстон, Онтаріо, Канада: Фото] // Нарис історії Конгресу Українців Канади в Торонті. — Торонто, 1991. — С. 542.

•

- 6285. Іваненко О. Друга субота вересня: [Про День поминання жертв голодомору на Кургані Скорботи біля Лубен] // Родослав. 1991. № 18. С. 7.
- 6286. Козюра В., Ванцак Б. Пам'ятник для Кургану Скорботи // Червона Лубенщина. 1991. 27 лип.

1992

- 6287. Братік К. Курган Скорботи // Рідний край. 1992. 28 лип.
- 6288. "Дзвони світу" у Лубнах нагадуватимуть // Зоря Полтавщини. 1992. 29 серп.
- 6289. Королюк В. Невигойна рана України: [Про пам'ятник жертвам голодомору, встановлений 18 трав. 1986 р. в Лос-Анжелесі, США] // Літ. Україна. 1992. 24 верес. Ілюстр. (60-річчя трагіч. подій голоду 1932-1933 рр. в Україні).

- 6290. Оголошується конкурс: [На проект пам'ятника жертвам голодомору] // Укр. голос. 1992. 3 серп. С. 7.
- 6291. Тарасенко О. Пробудіть свою совість: [Про спорудження Кургану Скорботи в Лубнах] // Поклик. 1992. 5-18 черв.
- 6292. Удайський І. Пожертви на Курган Скорботи // Зоря Полтавщини. 1992. 21 листоп.
- 6293. Федоренко М. Для Кургану Скорботи: [Перерахування коштів від організацій] // Лубенщина. 1992. 3 листоп.

6294. Деркач І. 60-річчя Голодомору в Україні: Посвячення пам'ятника в Блумінгдейл, Іллінойс, 4 груд. 1993 року: [США]. — Чикаго, 1993. — Б.п.: ілюстр.

•

- 6295. Вітання від Президента України: [З нагоди відкриття пам'ятника в Блумінгдейл, США] // Молода Україна. 1993. Ч. 422. С. 3.
- 6296. "Голод-33", гіпсова композиція київського скульптора Євгена Горбаня // Кур'єр ЮНЕСКО. 1993. № 4. С. 46: фотогр.
- 6297. Обяк Д. Скульптор людського болю: [Про скульптора Ю. Піснячевського, що працює над темою голоду, та макет пам'ятника жертвам голодомору] // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 158-161: ілюстр.
- 6298. Пам'ятник жертвам голоду коло Чикаго: [Блумінгдейл, США] // Молода Україна. 1993. Ч. 422. С. 2-3: ілюстр.
- 6299. [Про скульптора І. Гончаренка, що створив проекти монументів загиблим від голодомору] // Золоті ворота. 1993. № 4. С. 164: ілюстр.
- 6300. Соколенко В. "Для тих, хто буде жити...": [Про пам'ятник жертвам голодомору, встановлений 1986 р. в Лос-Анжелесі, США] // Золоті ворота. 1993. № 4. C. 30-32: фотогр.

•

6301. Антипович Ю. Нехай постане Курган Скорботи // Молода громада. – 1993. – 26 черв.; Уряд. кур'єр. – 22 лип. – С. 8.

- 6302. Буде могила пам'яті: [За рішенням Львів. орг. Т-ва охорони пам'яток історії та культури при в'їзді до Львова буде насипано могилу] // За вільну Україну. 1993.-10 квіт. С. 2.
- 6303. Бурдим І. Щоб без гріха на душі: [Про спорудження Меморіалу Скорботи] // Лубенщина. 1993. 17 лип.
- 6304. Дні скорботи і пам'яті: (Урочисте відкриття пам'ятного знака) // Демокр. Україна. 1993. № 106. С. 1.
- 6305. Єрмак І. У Києві скоро з'явиться пам'ятник жертвам голодомору // Україна молода. 1993. 4 трав. С. 2.
- 6306. Іванчук В. Жертвам голодомору 1932-1933 рр.: [Пам'ятник у Пармі, Огайо, США] // Укр. вісті. 1993. 5 груд. С. 5: фотогр.
- 6307. Кирилюк В. Дзвін на Горі зажури: Відкриття Меморіалу скорботи під Лубнами // Літ. Україна. 1993. 16 верес.
- 6308. Коновал О. Трагедія України 1933 року: (Слово, виголошене 4 груд. 1933 року з нагоди відкриття пам'ятника жертвам голоду в Блумінгдейл, Іллінойс, США) // Укр. вісті. 1993. 19 груд. С. 2.
- 6309. Коромон В. І вдарять дзвони пам'яті: [Про спорудження меморіалу "Голодомор-33" на Полтавщині] // Літ. Україна. 1993. 25 берез. С. 1.
- 6310. Кучер І. Усе ближче відкриття народного меморіалу // Полтавщина. 1993. 23-29 лип.
- 6311. Лыс В. Поминки: [Про спорудження меморіалу "Голодомор-33" на Полтавщині] // Рабочая газ. 1993. 8 июня.
- 6312. Могила-пам'ятник голоду 1933 року, м. Лубни Полтавської обл. // Промінь. 1993. Ч. 7-8. С. 8.
 - 6313. На горі Зажури // Полтав. вісн. 1993. 23-29 квіт. С. 1.
- 6314. Неїжмак В. По кому подзвін з металевої "бочки"?: [Про меморіал "Голодомор-33"] // Україна молода. 1993. 7 верес. С. 3.
- 6315. Ночовний М. Про наш пекельний біль: До 60-річчя голодомору на Україні: [Про скульптуру "Голод", створену луганчанином В. Орловим] // Наша газ. 1993. 11 верес. С. 6.

- 6316. Онуфрійчук М. Дзвін від Волині: [Про Курган Скорботи "Голодомор-33"] // Волинь. 1993. 3 черв.
 - 6317. Пам'ятний знак жертвам голодомору // Кам'яний брід. 1993. № 10.
- 6318. Пам'ятник жертвам голоду: [Парма, Огайо, США] // Укр. вісті. 1993. 10 жовт. С. 3.
- 6319. Пам'ятник жертвам голоду біля Чикаго: [США] // Укр. вісті. 1993. 26 верес. С. 6.
 - 6320. Перепадя В. Всеукраїнська Гора Зажури // Запороз. Січ. 1993. 11 серп.
 - 6321. Пустовіт С. Яким буде Курган Скорботи? // Нар. армія. 1993. 23 лип.
- 6322. Сімініченко О. Дзвін сповіщатиме, дідусю!: До 60-річчя голодомору // Лубенщина. 1993. 11 серп.
- 6323. Татаринова Л. Меморіал Скорботи на Горі Зажури // Демокр. Україна. 1993. 14 верес.
- 6324. Фото: [Фрагмент дзвону, що буде основною деталлю пам'ятника, від-криття якого має відбутися на Кургані Скорботи у Лубнах] // Поклик. 1993. 19-25 черв. С. 2.
 - 6325. Шевченко Ю. Курган пам'яті // Юг. 1993. 11 серп.

6326. [Відкриття пам'ятника жертвам репресій та голодомору 1932-1933 рр. в Україні. Архітектор А. Ігнащенко. Поділ, Київ] // Музика. — 1994. — № 1. — С. 31.

1995

6327. Пам'ятники: [Зокрема, про пам'ятники жертвам голодомору в Австралії (Ессендон, Аделаїда, Мельбурн)] // Енцикл. української діаспори. — К.; Нью-Йорк; Чикаго; Мельбурн, 1995. — Т. 4. — С. 147-148: ілюстр.

•

- 6328. Бурдим І. Історії чорна сторінка: Репортаж із Зажур-гори // Лубенщина. 1995. 13 верес. С. 2.
- 6329. Бурдим І. На Зажур-горі під Лубнами: [День пам'яті жертв голодомору] // Зоря Полтавщини. 1995. 12 верес. С. 1.

- 6330. Ми повинні про це пам'ятати!: [До другої річниці Всеукр. меморіалу пам'яті жертв голодомору] // Поклик. 1995. 15-22 верес. С. 2.
- 6331. Пам'ятаємо!: [На Зажур-горі був відзначений День пам'яті жертв голодомору] // Молода громада. 1995. 15-21 верес. С. 1.
- 6332. Реквієм жертвам голодомору: [На Кургані Скорботи відбувся мітинг, присвячений Дню пам'яті жертв голодомору] // Полтавщина. 1995. 15 верес. С. 2.
- 6333. Тарасенко О. Не забуваймо!: [Про меморіал на Зажур-горі] // Поклик. 1995. 25 серп. 1 верес. С. 2.

6334. [Пам'ятник голодомору 1932-1933 рр. Михайлівська площа, Київ. Архітектор Р. Кухаренко: Фото] // Визвол. шлях. — 1996. — Кн. 12. — С. 1483: фотогр.

•

6335. Герейло В. На Кургані Скорботи: [14 верес. – День пам'яті жертв голодомору] // Уряд. кур'єр. – 1996. – 24 верес. – С. 12.

1997

6336. Відкриття пам'ятника жертвам голоду в США [Гошен, Індіана] // Вільна думка. — 1997. — 26 листоп. — 3 груд. — С. 32.

1998

6337. Пам'ятник жертвам Голодомору в Канберрі: Комітет будови пам'ятника: [Австралія] // Українці в Австралії. — Мельбурн, 1998. — Т. 2. — С. 172-173; Вільна думка. — 1998. — 2-8 берез. — С. 8: ілюстр.

6338. Памяти жертв голодомора: [Київ. Покладення вінків до пам'ятника на Михайлівській площі] // Аграр. ведомости: Прил. к газ. "Труд – Украина". – 1998. – 4-10 дек.

ВИСТАВКИ

1983

- 6339. Буде багато виставок у пам'ять Великого голоду // Укр. вісті. 1983. 17 серп. С. 9, 14.
- 6340. В Едмонтоні виставка знімок Великого голоду: [Канада] // Укр. вісті. 1983. 5 жовт. С. 9.
- 6341. Виставка в Ютиці присвячена жертвам голоду в Україні: [США] // Свобода. 1983. 28 трав. С. 4.
- 6342. Виставка для відзначення 50-річчя голоду в Україні: [Вінніпег, Канада] // Наша мета. 1983. 12 жовт. С. 5.
- 6343. Виставка знімків Великого голоду в Едмонтоні: [Канада] // Вільне слово. 1983. 5 листоп. С. 5; Наша мета. 2 листоп. С. 5.
- 6344. Виставка про голод в Україні у 1932-33 роках // Укр. голос. 1983. 12 верес. С. 12.
- 6345. Відкрилася виставка про голод: [Осередок укр. культури і освіти у Вінніпезі (Канада) влаштував вист. "Мамо, хліба"] // Свобода. 1983. 20 жовт. С. 1.
 - 6346. Знімкова виставка про голод 1932-33 // Шлях перемоги. 1983. 25 верес.
- 6347. Календарець імпрез відділу КУК (Торонто): [Діловий Наук. Ком. Канади та Ін-т ім. С. Петлюри влаштовують вист. книжок і періодики "У відзначення Великого голоду в Україні"] // Гомін України. 1983. 16 листоп. С. 4.
- 6348. Осередок Української Культури й Освіти у Вінніпегу улаштовує виставку "Мамо, хліба!" з нагоди 50-річчя голоду на Україні 1932-1933: [Канада] // Новий шлях. 1983. 22 жовт. С. 10.
- 6349. Шулякевич Л. Виставка знімків Великого голоду в Едмонтоні: [Канада] // Новий шлях. 1983. 22 жовт. С. 12.

1984

- 6350. Календарець імпрез: Діловий Комітет Канади та Ін-т ім. С. Петлюри спільно з Торонтським Комітетом улаштовує у Джон Робертс Бібліотеці виставку про Великий голод в Україні // Новий шлях. 1984. 21 січ. С. 20.
- 6351. Свідчення в Університеті Торонто: [Канада. Пошанування пам'яті жертв голодомору науковцями, політиками, дипломатами. Учасники зустрічі познайомилися з вист. док., кн., журн. ст.] // Укр. вісті. 1984. 25 берез. 1 квіт. С. 1.

6352. Свідчення про голод 1933 року: [Гарвард. ун-т (США) влаштував вист., присвячену голодомору] // Гомін України. – 1984. – 22 лют. – С. 11.

1986

6353. Famine in the Soviet Ukraine 1932-1933: A memorial exhib., Widener Library, Harvard University / Prepered by O. Procyk, L. Heretz, J.E. Mace. – Cambridge; Mass.: Harvard College Libr., Distributed by Harvard Univ. Press, 1986. – XI, 83 p.: ill., 1 m.; portr. – Bibliogr.: P. 78-83.

[Рецензія]: U.S.F. // Ukr. Quarterly. – 1986. – Vol. 43, N 1-2. – Р. 142.

1990

6354. Павловська Н.П. ЦДАЖР УРСР: Підготовлено виставку документів "Україна: трагедія голоду 1932-1933 рр.". Розгорнуто в приміщенні клубу Ради Міністрів УРСР // Архіви України. – 1990. – № 6. – С. 76. – (В архівних установах республіки).

1992

6355. Чуйко Т. Скрегочуть жорна в наших генах: [Виставку "Голодомор-33" підготували асоц. "Голодомор-33" та сектор виставок Держ. музею Т.Г. Шевченка, Київ] / Фотогр. та фоторепрод. О. Маркевича // Україна. – 1992. – № 36. – С. 8-9.

1993

6356. Чуйко Т. Роздуми після виставки: [Про виставку "Голодомор-33"] // Золоті ворота. – 1993. – № 4. – С. 167-169.

•

- 6357. Експозиція про голодомор на Харківщині: [Вист. док. у Харк. іст. музеї] // Укр. вісті. 1993. 25 лип. С. 5.
- 6358. Єрмак І. "Від голоду темно в очах": [Про виставку "Голодомор: хроніка і факти", що експонувалася в Нац. музеї історії України] // Україна молода. 1993. 3 верес. С. 10.
- 6359. Про виставку "Голодомор: хроніка і факти" // Укр. голос. 1993. 20 верес. С. 1.
- 6360. Шилова Л. Голодомор: хроніка і факти: [Про вист., яку відкрито у Нац. музеї історії України] // Хрещатик. 1993. 11 верес. С. 2.

1998

6361. Долженкова І. Занурення в трагедію: [Про вист. у Нац. парламент. б-ці з нагоди 65-річчя голодомору] // Час. — 1998. — 20-27 листоп. — С. 2.

БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

1968

6362. Pidhainy A. The Great Famine in the Ukraine 1932-1933: A Bibliogr. // The New Review: A Journal of East-Europ. History. – 1968. – Vol. 8, N 3. – P. 123-135.

1973

- 6363. Українські джерела і книжки про голод в Україні 1933 р. // Юнак. 1973. Ч. 6-7. С. 6: ілюстр.
- 6364. Pidhainy A. A Bibliography of the Great Famine in the Ukraine 1932-1933 // The New Review: A Journal of East-Europ. History. 1973. Vol. 13, N 4. P. 32-68.

1983

6365. Сенишин[-Змієнко] Г.В. Бібліографія голоду на Україні 1932-1933. – Оттава; Монреаль, 1983. – 56 с.: ілюстр. – (Україніка Екзіліяна; Ч. 16).

Те саме. – 2-е вид., доп. – 1990. – 55, [3] с.

Рец.: Закінчено працю над бібліографією Великого голоду // Свобода. – 1983. – 4 жовт.

Новий випуск серії "Україніка Екзіліяна". Ч. 16. Бібліографія голоду в Україні 1932-33 рр. / Авт. Г.В. Сенишин[-Змієнко] // Мета. – 1983. – Ч. 11. - C. 3.

Рудницький Яр. // Укр. голос. – 1983. – Ч. 49. – С. 4; Укр. вісті. – 9 листоп.

6366. The Great Famine: A Bibliogr. – Ottawa: UMMAN, 1983. – 56 p.

1990

- 6367. Pendzey L. Голод в Україні 1932-33: Вибр. бібліогр. = Famine in Ukraine 1932-33: A Selected Bibliogr. / Comp. on the occasion of the conf. "New Rescarch Findings: Famine in Ukraine, 1932-33", September 28-30, 1990; Univ. of Toronto. Toronto, 1990. 1 р.
- 6368. Wynar B. Ukraine: A Bibliographic guide to English Language Publications. Englwood, Colorado: Ukr. Academic Press, 1990. 406 p.

Голодомор. - С. 228-233.

•

6369. Голод на Україні 1932-1933 рр. // Історія України: Наук.-доп. бібліогр. покажч. за рік 1989 / Упоряд.: І.В. Бутовська, І.В. Бондаренко, З.Х. Мусіна та ін.; Держ. іст. б-ка УРСР. – К., 1990. – С. 144-146.

6370. Голод на Україні (1931-1933 рр.) // Сторінки історії України: Бібліогр. покажч. / Будинок політ. освіти ЦК Компартії України; Держ. іст. 6-ка УРСР. – К., 1990. – Вип. 1. – С. 24-25.

1992

6371. Історія України: (Реком. покажч. л-ри): 1989-1992 рр. / Укладач Л.О. Пашнєва; Харків. держ. пед. ін-т. – Х., 1992. – 49, [2] с.

Голодомор. - С. 31-32.

6372. Популяризація літератури про голодомор 1932-1933 рр. в Україні: Метод. поради / Підгот. З.І. Матвійчук; Київ. обл. б-ка для дітей. – К., 1992. – 20 с.

•

- 6373. Голодомор в Україні (1921-1922, 1932-1933, 1946-1947 рр.) // Повернена історія, культура і література України: Бібліогр. список / Склала Н.Ф. Попова; Херсон. обл. наук. б-ка ім. О.М. Горького. Херсон, 1992. Вип. 2. С. 3.
- 6374. 60-річчя голодомору в Україні (1932-1933): Література // Календар знаменних і пам'ятних дат: 93. І квартал: Рек. бібліогр. довід. К., 1992. С. 88-91.

1993

- 6375. Біль і трагедія українського народу: (Метод.-бібліогр. матеріали до 60-річчя голодомору на Україні) / Упоряд. Л.Г. Убийвовк; Полтав. держ. обл. універс. наук. б-ка ім. І.П. Котляревського. Полтава, 1993. 15 с.
- 6376. Голод 1932-1933 рр. в Україні: Бібліогр. список л-ри / Підгот. В.М. Гонтарук; Київ. обл. б-ка для дітей. К., 1993. 10 с.
- 6377. Голодомор незагойна рана України: Каталог кн. вист. / Херсон. держ. обл. універс. наук. б-ка ім. О.М. Горького. Херсон, 1993. 14 с.
- 6378. Це наша пам'ять і скорбота: Список кн., газ. та журн. ст. за 1989-1993 рр. / Упоряд.: Н.Я. Дида, А.І. Гора; Луган. держ. обл. універс. наук. б-ка ім. О.М. Горького. Луганськ, 1993. 14 с.

•

6379. Сидоренко Н. Оглянутися назад: (Бібліогр. огляд л-ри про голод у р-ні) // Бершад. край. — 1993. — 10 верес.

6380. Голодомор // Україна: Історія. Народознавство: Анот. бібліогр. довід. – Рівне, 1994. – С. 73-77.

1996

6381. 1932-1933 роки: Трагедія голоду: (Донецька обл.): [Список л-ри] / Донец. держ. обл. універс. наук. б-ка ім. Н.К. Крупської. – Донецьк, 1996. – 8 с.

1997

6382. Література про Одеську область за 1993 рік: Наук.-доп. бібліогр. покажч. / Упр. культури Одес. обл. держ. адмін. Одес. держ. обл. універс. наук. б-ка. – О., 1997. – 161 с.

Голодомор. - С. 35-37.

6383. Українознавство: Реф.-бібліогр. бюл. 1993 / Упоряд.: Я. Ісаєвич, О. Аркуша, В. Патока та ін.; Відп. ред. Я. Ісаєвич. – К.; Л., 1997. – 367 с. Голодомор. – С. 116-117.

1999

6384. Україна: Минуле і сучасність: Попул. бібліогр. енцикл. / Авт.-складач Г.І. Гамалій; Нац. парламент. б-ка України. – К., 1999. – 191 с. Голодомор. – С. 74.

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК

Архівні матеріали 175, 198, 199, 201-203, 207-211, 213-215, 221, 222, 226-228, 234, 255, 259, 534, 2844, 2888, 2889, 3067, 3843-3856, 3858-3862, 4062-4084, 4188-4193, 4249-4255, 4331-4337, 4413-4420, 4563-4572, 4747-4749, 4801-4804, 4839, 4840, 4842, 4972-4975, 5124-5130, 5203-5205, 5302-5305, 5355, 5357-5362, 5433-5437, 5520-5526

Асоціація дослідників голоду-геноциду 1932-1933 рр. в Україні 174, 267-269, 2495, 2504, 2556, 2562, 2579, 2580, 2621, 2739, 2782, 2795, 2812, 2889, 2907, 2972, 3039, 3050, 3066, 3074, 3077, 3079-3083, 3085, 3086, 3093, 3095, 3096, 3115, 3119, 3123, 3815, 3827, 4084, 4309, 4420, 4508, 4509, 4511, 4512, 4742, 5091, 5378, 5400, 5423, 5458, 5505, 5653, 5663, 6068

Вивчення історії голодомору в Україні в навчальних закладах

України 2805, 2809

Канади 1498, 1499, 1727, 1757, 1901, 1938, 1969, 1986, 2005, 2007, 2008, 2017-2019, 2023, 2029, 2032, 2033, 2038, 2041, 2093, 2203

США 2010, 2092, 2099

Вшанування пам'яті жертв голодомору 52, 98, 100, 135, 2844, 2976, 3097, 3142, 3145, 3146, 3164, 3167, 3199, 3207, 3212-3214, 3218, 3221, 3224, 3244, 3245, 3250, 3252-3254, 3257, 3259, 3266, 3267, 3270, 3271, 3275, 3276, 3321, 3324, 3329, 3335, 3358, 3359, 3368, 3395, 3423, 3452, 3484, 3491, 3527, 3529, 3537, 3546, 3567, 3568, 3571, 3585, 3594, 3615-3617, 3624, 3628, 3632, 3636, 3639, 3640, 3656, 3662, 3676, 3677, 3687, 3695, 3702, 3707, 3711-3713, 3716, 3731, 3732, 3778-3780, 3787, 3793, 3796, 3801, 3805, 3819, 6065-6067, 6073

Україна 232, 243, 247, 261, 3720, 3725-3728, 3733, 3734, 3736-3739, 3744-3747, 3749, 3750, 3752, 3753, 3757, 3759, 3760, 3762-3767, 3769-3776, 3783, 3784, 3786, 3789, 3791, 3799-3801, 3803, 3804, 3806-3810, 3812-3818, 3824, 3827, 3828, 3830, 3835, 3838, 3857, 4015, 4017, 4020, 4022, 4023, 4028, 4031-4033, 4035, 4038, 4042-4046, 4049, 4051-4053, 4055, 4059, 4399, 4400, 4403, 4404, 4406-4409, 4411, 4412, 4524, 4525, 4529, 4532-4535, 4537, 4539, 4540, 4543, 4547, 4549, 4552-4556, 4558, 4559, 4562, 4743, 4746, 4797, 4800, 4838, 4947, 4948, 4950, 4952, 4954, 4959, 4960, 4963, 4964, 4966, 4969, 5100, 5102, 5112, 5113, 5115, 5117, 5119, 5121, 5122, 5290, 5297, 5300, 5351-5354, 5356, 5424-5427, 5574, 6064, 6081-6083, 6085-6088, 6186-6189

вечори пам'яті 3743, 3748, 3785, 3831, 4037, 4522, 4501, 4530, 4970, 5293, 5296

виставки 4402, 4405, 4410, 4536, 4542, 4545, 6354-6361 демонстрації, маніфестації, мітинги 3741, 3742, 3756, 4019, 4050, 4744, 4837, 5288, 5289

книги пам'яті 3718, 3719, 3724, 3754, 4013, 4544, 4745, 4799, 5514 пам'ятні знаки 4016, 4018, 4021, 4024, 4026, 4027, 4029, 4030, 4034, 4039-4041, 4047, 4054, 4056-4058, 4060, 4061, 4187, 4248, 4518-4521, 4523, 4526-4528, 4531, 4561, 4794, 4795, 4798, 4949, 4951, 4953, 4955, 4956, 4961, 4962, 4967, 4968, 5098, 5099, 5101, 5103-5111, 5116, 5118, 5120, 5201, 5288, 5292, 5294, 5295, 5298, 5299, 5349, 5350, 5513, 5575, 6267-6283, 6285-6288, 6291-6293, 6301-6305, 6307, 6309-6314, 6316, 6320-6334, 6338

панахиди 3755, 4025, 4036, 4048, 4523, 4796, 4957, 4965, 5114, 5291 уроки пам'яті: 3736, 3761, 4401, 4538, 4546, 4548, 4550, 4551, 4958, 5602

Західна Європа 3658

Бельгія 3333, 3642

Велика Британія 61, 132, 143, 148, 153, 3168-3170, 3183, 3190, 3241, 3268, 3327, 3342, 3349, 3355, 3373, 3426, 3492, 3540, 3550, 3565, 3570, 3605, 3606, 3626, 3673, 3694, 3709

демонстрації, маніфестації, мітинги 3153, 3165, 3236, 3373, 3607 пам'ятні знаки 6198, 6202, 6209, 6227, 6249, 6264, 6265

Данія 3526

Німеччина 3140, 3141, 3184, 3192, 3294, 3299, 3480, 3822, 3841 демонстрації, маніфестації, мітинги 3136, 3138, 3193 панахиди 3137, 3751

Франція 71, 3224, 3225, 3284, 3429, 3441, 3456, 3643, 3649, 3700, 3701, 3715 демонстрації, маніфестації, мітинги 3650 панахиди 3518, 3519, 3645, 3646

Швейцарія 3196 Швеція 3139, 3526

Північна Америка

Канада 77, 98, 115, 125, 129-131, 133, 135, 136, 149, 154, 167, 3152, 3159, 3175, 3177, 3178, 3182, 3185, 3188, 3194, 3195, 3223, 3227, 3229, 3230, 3238, 3247, 3258, 3261, 3272, 3273, 3277, 3278, 3285, 3290, 3291, 3297, 3298, 3305, 3306, 3310, 3313, 3331, 3332, 3334, 3336, 3347, 3351, 3356, 3357, 3360, 3361, 3365, 3375, 3379, 3393, 3400, 3401, 3413, 3419, 3425, 3427, 3438, 3444, 3448, 3450, 3453, 3462, 3474, 3475, 3489, 3494, 3502-34505, 3508, 3509, 3511, 3512, 3516, 3517, 3529, 3534, 3536, 3543-3545, 3548, 3549, 3552, 3553, 3564, 3566, 3569, 3573, 3575, 3576, 3587, 3593, 3596, 3597, 3599, 3604, 3608, 3613, 3618, 3635, 3651, 3652, 3654, 3657, 3666, 3669, 3671, 3672, 3678, 3679, 3683, 3686, 3696, 3704, 3705, 3717, 3730, 3788, 3790, 3829, 3832, 3834, 3836, 3837, 6070, 6181, 6183, 6184

вечори пам'яті 3420, 3681

виставки 3602, 6340, 6342, 6343, 6345, 6347-6351

демонстрації, маніфестації, мітинги 3143, 3155, 3163, 3255, 3260, 3262, 3265, 3288, 3289, 3302, 3303, 3312, 3320, 3384, 3424, 3436, 3461, 3500, 3501, 3506, 3515, 3501, 3557, 3664, 3706, 3708, 3721, 3722, 3729, 3735, 3777

книги пам'яті 3653

пам'ятні знаки 6193, 6195, 6197, 6203, 6204, 6207, 6175-6179, 6221-6223, 6226, 6231, 6238, 6243, 6246-6248, 6252, 6255-6263, 6266, 6284 панахиди 3228, 3555, 3592, 3602, 3659, 3692

США 62, 65, 78-80, 109-112, 115, 116, 119, 124, 127, 128, 146, 147, 238, 3148, 3149, 3151, 3156, 3157, 3160, 3161, 3166, 3173, 3176, 3180, 3186, 3189, 3197, 3198, 3211, 3216, 3217, 3219, 3222, 3225, 3227, 3237, 3240, 3242, 3243, 3246, 3256, 3260, 3280, 3281, 3286, 3287, 3293, 3295, 3301, 3304, 3308, 3309, 3314, 3315, 3317, 3328, 3330, 3339, 3341, 3343-3345, 3352, 3353, 3358, 3362, 3363, 3367-3369, 3374, 3376, 3380-3383, 3385, 3387, 3388, 3390-3392, 3396, 3397, 3399, 3402, 3403, 3406, 3411, 3412, 3414-3416, 3428, 3432, 3433, 3435, 3437, 3440, 3443, 3445-3447, 3449, 3451, 3456, 3457, 3459, 3460, 3463, 3465-3469, 3471-3473, 3476, 3490, 3493, 3495, 3496, 3498, 3499, 3520, 3521, 3523-3525, 3533, 3538, 3539, 3541, 3542, 3547, 3551, 3558-3560, 3563, 3572, 3577, 3579-3584, 3589, 3590, 3600, 3601, 3603, 3609-3612, 3623, 3629,

3631, 3634, 3637, 3647, 3648, 3661, 3667, 3670, 3674, 3675, 3679, 3682, 3684, 3685, 3688, 3689, 3768, 3782, 3792, 3794, 3798, 3811, 3821, 3823, 6071, 6072, 6074-6079, 6090

виставки 6341, 6352, 6353

демонстрації, маніфестації, мітинги 117, 3144, 3147, 3150, 3158, 3162, 3172, 3180, 3181, 3187, 3191, 3200, 3201, 3203, 3206, 3208, 3251, 3263, 3279, 3282, 3300, 3316, 3302, 3325, 3326, 3348, 3354, 3364, 3370, 3372, 3386, 3389, 3398, 3408, 3417, 3418, 3422, 3430, 3434, 3455, 3458, 3464, 3483, 3485-3488, 3497, 3507, 3510, 3528, 3554, 3561, 3574, 3578, 3595, 3598, 3614, 3621, 3627, 3638, 3641, 3644, 3663

пам'ятні знаки 6192, 6196, 6199, 6219, 6229, 6230, 6236, 6239, 6245, 6254, 6289, 6294, 6295, 6298, 6300, 6305, 6308, 6318, 6319, 6336 панахиди 3154, 3269, 3323, 3410, 3588, 3591, 3622, 3630, 3797, 3840

Південна Америка 3174 Аргентина 3660, 3665, 6180 Бразилія 3625, 3633, 3668, 3710

Австралія 3215, 3239, 3274, 3296, 3366, 3481, 3531, 3740, 3795, 3825, 3826, 3833 демонстрації, маніфестації, мітинги 3318, 3655 пам'ятні знаки 6194, 6242, 6327, 6337 панахиди 3842

Голодомор як геноцид української нації 50, 363, 893, 1106, 1194, 1381, 1396, 1397, 2486, 2568, 2596, 2630, 2677, 2678, 2716, 2723, 2732, 2756, 2824, 2844, 2889, 2913, 3023, 3065, 3075, 3097, 3111, 4205, 4250, 4270, 4604, 4840, 5036, 5155, 5185, 5507

Демографічні наслідки 50, 203, 359, 367, 568, 583, 597, 638, 640, 721, 722, 792, 799, 804, 813, 814, 816, 818, 817, 843, 900, 924, 931, 977, 980, 1072, 1106, 1112, 1117, 1122, 1163, 1171, 1191, 1192, 1205, 1212, 1222, 1230, 1245, 1250, 1296, 1308, 1324, 1364, 1369, 1670, 1681, 1923, 1925, 1995, 2072, 2082, 2084-2086, 2095, 2109, 2114, 2118-2120, 2122, 2125, 2134, 2136, 2138, 2152, 2167, 2169, 2208, 2213-2217, 2224, 2227, 2229, 2242, 2248, 2249, 2258, 2284, 2290, 2299, 2300, 2303, 2306, 2326, 2327, 2336, 2349, 2350, 2362, 2364, 2389, 2397, 2402, 2412-2414, 2417-2419, 2423, 2424, 2426, 2428, 2432, 2433, 2436, 2441-2443, 2473, 2477, 2490, 2520, 2523, 2539, 2548, 2550, 2551, 2636, 2669, 2692, 2734, 2781, 2808, 2823, 2842, 2844, 2850, 2856, 2859, 2860, 2889, 2892, 2899, 2902, 2911, 2916, 2942, 2945, 2969, 2970, 2983, 2987, 3033, 3097, 3098, 3100, 3845, 3863, 3959, 3969, 3981, 4071, 4084, 4143, 4391, 4460, 4514, 4515, 4531, 4848, 4928, 4930, 4994, 5036, 5092, 5370, 5485, 5503, 5507, 5518, 5526

Дисидентський рух повоєнного часу і голодомор 49, 58, 65, 121, 122, 1119, 1124, 1140, 1155, 1159, 1227, 1270, 1292, 1327, 1333, 1381, 1396, 1397, 1427, 1474, 1504, 1797, 1894, 1929-1931, 2100, 2534, 2630, 3662, 3691

Діаспора 1930-х рр.: реакція на голод в Україні 2, 4-6, 10, 11, 81, 313, 314, 317, 320, 321, 330, 344-346, 369, 371, 410, 411, 429, 430, 437, 502, 1306, 1893, 1909

Діти – жертви голоду 340, 709, 897, 1065, 1080, 1143, 1147, 1184, 1204, 1321, 2228, 2270, 2388, 2489, 2738, 3096, 3849, 3860, 3982, 3983, 3994, 3405, 4105, 4146, 4148, 4301, 4435, 4463, 4626, 4693, 4741, 4834, 4525, 4527, 5036, 5077, 5091, 5157, 5257, 5275, 5364

Діячі культури і голодомор 796, 1119, 1131, 1703, 1814, 1917, 2294, 2394, 2943

- Заклики, звернення, меморандуми, повідомлення (комунікати), протести, резолюції 2-7, 10, 13, 27, 30-38, 41-43, 45-47, 53-66, 69, 71-73, 75-79, 82, 83, 85, 88-91, 98-100, 102-105, 107-137, 139-156, 158, 164, 166-172, 230, 242, 243, 267, 313, 518, 869, 905, 989, 1024, 1041-1043, 1061, 1331, 1337, 1339, 1346, 1412, 1451, 1467, 1469, 1489, 1613, 1620, 1621, 1634, 1699, 1748, 1749, 1761, 1951, 1984, 2028, 2145, 3359, 3384, 3409, 3423, 3497, 3537, 3588, 3640, 3726, 3838, 4403, 5354, 6114, 6194, 6215, 6269
- Замах (атентат) М. Лемика на радянського консула у Львові 326, 381, 422, 516, 611, 627, 648, 654, 752, 888, 894, 922, 938, 1111, 1148, 1312, 1632, 1990, 2031, 2127, 2593, 2828, 3101
- Зарубіжні державні діячі про голодомор 74, 80, 87, 123, 163, 246, 710, 1043, 1261, 1389, 1492, 1556, 1593, 1621, 1631, 1674, 1687, 1692, 1717, 1721, 1722, 1742, 1755, 1821, 1928, 1940, 1961, 2016, 2026, 2027, 2090, 3187, 3289, 3377, 3528, 3698, 3699, 3714, 3787
- Зарубіжні українські громадські організації 30-32, 35, 36, 41, 43, 45-47, 53-57, 59-61, 63, 64, 75, 77-80, 83, 85, 88, 90, 91, 98, 100, 102, 105, 107-110, 112, 113, 117, 120, 125-127, 129, 130, 133-137, 140, 141, 144-147, 149, 153, 154, 156, 161, 164, 165, 168, 169, 171, 172, 242, 1039, 1040, 1073, 1079, 1082, 1088, 1141, 1161, 1187, 1198, 1200, 1237, 1239, 1273, 1283, 1289, 1311, 1319, 1330, 1331, 1343, 1360, 1371, 1385, 1407, 1410, 1414, 1424, 1428, 1429, 1442, 1443, 1453, 1477, 1496, 1497, 1502, 1514, 1515, 1524, 1534, 1535, 1570, 1579, 1591, 1618, 1619, 1639, 1674, 1679, 1699, 1710, 1717, 1724, 1732, 1752, 1755, 1760, 1761, 1776, 1787, 1789, 1796, 1799, 1804, 1815, 1816, 1824, 1825, 1835, 1895, 1899, 1912, 1915, 1944, 1947, 1951, 1965, 1972, 1997, 2011, 2015, 2054, 2059, 2080, 2088, 2144, 2145, 2147, 2148, 2157, 2197, 2201, 2597, 2617, 2693, 2858, 3159, 3175, 3211, 3214, 3220, 3226, 3228-3230, 3252, 3271, 3277, 3278, 3312, 3313, 3319, 3320, 3328, 3336, 3347, 3354, 3372, 3375, 3384, 3407, 3413, 3430, 3431, 3436, 3439, 3452, 3474, 3491, 3502, 3503, 3509, 3511, 3512, 3527, 3531, 3534, 3546, 3549, 3567, 3568, 3586, 3587, 3603, 3604, 3617, 3653, 3659, 3668, 3672, 3681, 3683, 3687, 3695, 3711, 3717, 3721, 3722, 3792, 3826, 3833, 6065-6067, 6090, 6114, 6115, 6284, 6347
- Західна Україна 1930-х рр.: ставлення громадськості до голоду в Радянській Україні 3, 7, 72, 228, 233, 361, 420, 791, 1306, 1451, 1582, 2024, 2108, 2359, 2367, 2415, 2416, 2461, 2462, 2492, 2618, 2667, 2688, 2721, 2727, 2728, 2785, 2806, 2821, 2840, 2844, 2853, 2855, 2870, 2955, 2986, 3085
- Західні країни: позиція щодо голодомору у 1930-і рр. 181, 318, 321, 347, 350, 362, 419, 517, 534, 602, 652, 854, 874, 944, 1035, 1196, 1216, 1219, 1280, 1281, 1395, 1409, 1444, 1472, 1475, 1569, 1571, 1593, 1610, 1633, 1854, 1861, 2114, 2383, 2478, 2577, 2610, 2648, 2720, 2804, 2863, 2948, 2955, 3097
- Канібалізм 266, 376, 405, 1309, 1521, 2437, 2438, 2694, 2829, 3845, 4075, 4170, 4233, 4244, 4474, 4573, 4574, 4658, 4678, 4877, 4909, 4984, 5052, 5235, 5254, 6170
- Колективізація 22, 24, 25, 175, 198, 211, 221, 225, 272, 619, 646, 831, 935, 951, 970, 1135, 1153, 1165, 1278, 1300, 1602, 1611, 1624, 1772, 1882, 1922, 1983, 2055, 2112, 2114, 2131, 2171, 2176, 2187, 2220, 2222, 2225, 2230, 2237, 2238, 2240, 2241, 2263, 2265, 2283, 2287, 2291, 2312, 2318-2323, 2343, 2391, 2429, 2431, 2475, 2538, 2605, 2623, 2663, 2838, 2861, 2869, 2872, 2889, 2931, 2954, 2976, 2982, 3002, 3052, 3073, 3102, 3116, 3135, 3861, 3904, 4009, 4111, 4191, 4212, 4216, 4236, 4578, 4598, 4974, 4987, 4999, 5004, 5280, 5563, 5565

- Комісія Конгресу США з вивчення голоду 1932-1933 рр. в Україні 68, 159, 160, 173, 194, 195, 206, 1493, 1512, 1617, 1743, 1748, 1749, 1763, 1781, 1927, 1928, 1937, 1967, 1973, 1974, 1984, 2012, 2016, 2021, 2026, 2027, 2034, 2027, 2040, 2071, 2077, 2097, 2101, 2325, 2329, 2408, 2452, 2634, 2657, 2701, 2830, 2858, 2863
- Конференції, симпозіуми, з'їзди, конгреси 62, 102, 147, 149, 164, 166, 217, 518, 756, 903, 983, 1009, 1183, 1231, 1249, 1259, 1297, 1330, 1331, 1387, 1417, 1456, 1511, 1565, 1588, 1589, 1592, 1609, 1663, 1689, 1700, 1745, 1764, 1787, 1789, 1806, 1824, 1825, 1855, 1878, 1888, 1903, 1907, 1908, 1939, 2009, 2053, 2275, 2287, 2311, 2331, 2339, 2340, 2368, 2371, 2374, 2375, 2385, 2387, 2422, 2449, 2524, 2572, 2573, 2587, 2665, 2700, 2715, 2718, 2752, 2753, 2783, 2793, 2812, 2866, 2918, 2920, 3074, 3077, 3081, 3093, 3097, 3098, 3763, 3888, 3918, 3924, 3959, 3986, 3991, 4365, 4441, 4469, 4487, 4659, 4706, 4770, 4773, 4848, 4872, 4893, 4904, 4929, 4944, 4952, 4960, 5017, 5042, 5383, 5385, 5398, 5543, 6133, 6367
- Кубань: голодомор 337, 376, 398, 459, 478, 625, 630, 637, 690, 691, 798, 1224, 1250, 1465, 1613, 1950, 1992, 2013, 2404, 2539, 2546, 2582, 2614, 2810, 2862, 2889, 3019, 3084, 5656, 5657, 5795, 6020
- Медичні аспекти голоду 558, 613, 692, 1668, 2447, 2751, 2889
- Міжнародна Комісія з розслідування голоду в Україні 1932-1933 рр. 176-180, 182-193, 205, 223, 2166, 2186, 2197, 2201, 2202, 2205, 2206, 2257, 2338, 2382, 2390, 2559, 2565, 2591, 2598, 2601, 2654, 2888, 2937
- Міжнародний суд 91, 1385, 1419, 1429, 1579, 1761, 1804, 1944, 2080, 2091, 2107, 2144, 2145, 2147-2149, 2198, 2655

Наукові установи й товариства

- зарубіжні 181, 222, 238, 572, 581, 619, 677, 719, 725, 743, 756, 808, 811, 836, 903, 920, 949, 957, 985, 988, 1009, 1146, 1152, 1156, 1239, 1276, 1285, 1287, 1300, 1410, 1417, 1442, 1443, 1511, 1513, 1577, 1588, 1592, 1609, 1622, 1624, 1627, 1640, 1643, 1689, 1700, 1731, 1764, 1785, 1792, 1887-1890, 1907, 1908, 1947, 1948, 1975, 1976, 2001, 2036, 2044, 2053, 2059, 2063, 2065, 2110, 2112, 2114, 2126, 2127, 2161, 2221, 2222, 2297, 2856, 3135, 3273, 3547, 3563, 3687, 4978, 6151, 6233, 6347, 6350-6353
- українські 2169, 2399, 2526, 2536, 2538, 2604, 2842, 2844, 2849, 2853, 2895, 2897, 2926, 2966, 2969, 2988, 3003-3005, 3008, 3028, 3048, 3095, 4005, 4066, 4249, 4361, 4363, 4848, 5036, 5284, 5369, 5425, 5458, 5543, 6062, 6369, 6370, 6373, 6375, 6377, 6378, 6381, 6382, 6384
- Національні меншини й голодомор 2083, 2592, 2606, 2837, 2869, 2923, 2949, 4845
- Організатори голодомору 8, 9, 255, 360, 370, 385, 415, 416, 568, 581, 585, 593, 621, 630, 691, 694, 704, 719, 726, 741, 830, 972, 1132, 1160, 1260, 1354, 1530, 1537, 1666, 1729, 1739, 1807, 1988, 2135, 2153, 2154, 2228, 2231, 2244, 2280, 2296, 2332, 2334, 2361, 2377, 2430, 2431, 2435, 2448, 2472, 2599, 2755, 2784, 2848, 2849, 2906, 2917, 3018, 4107, 4382, 4840, 5050
- Перепис населення 1937 р. 2182, 2256, 2302, 2304, 2327, 2337, 2392, 2410
- Причини та передумови голоду 271, 309, 310, 357, 408, 434, 574, 591, 761, 773, 844, 906, 979, 1054, 1156, 1164, 1211, 1225, 1238, 1455, 1456, 1460, 1622, 1641, 1697, 1892, 1987, 2037, 2073, 2111, 2120, 2132, 2141, 2142, 2170, 2171, 2215, 2226, 2232, 2233, 2250, 2254, 2266, 2277-2279,

2292, 2296, 2297, 2335, 2352, 2419, 2425, 2436, 2450, 2465, 2476, 2481, 2487, 2494, 2496, 2499, 2523, 2583, 2584, 2632, 2669, 2734, 2744, 2745, 2758, 2769, 2808, 2842, 2859, 2861, 2878, 2888, 2892, 2912, 2917, 2987, 3097, 3102, 3869, 3894, 3895, 3945, 3957, 3971, 4001, 4177, 4345, 4370, 4488, 4592, 4609, 4844, 4846, 4994, 5036, 5212, 5231, 5343, 5370, 5526

Свідчення західних журналістів, дипломатів, експертів 174, 176, 180-186, 188-191, 200, 205, 206, 218, 220, 224, 235, 312, 332-334, 414, 438-446, 449-452, 470-474, 476-480, 492, 496, 499, 508, 509, 512, 520, 521, 523, 524, 533, 534, 536, 538-544, 548-555, 557, 561-564, 569, 575-577, 579, 582, 598, 622, 629, 631, 656, 676, 716, 749, 845, 876, 883, 902, 925, 956, 974, 1068, 1069, 1167, 1202, 1253, 1344, 1529, 1564, 1647, 1676, 1868, 1905, 2044, 2074, 2280, 2478, 2756, 2883, 3061, 4421, 5034, 5049, 5056

Спогади 20, 28, 180, 212, 227, 264, 278, 349, 353, 365, 366, 379, 395, 396, 405, 417, 587, 592, 595, 600, 605, 606, 611, 615, 620, 633, 634, 647, 649, 651, 656, 659-661, 668, 676, 681, 684, 685, 687, 688, 707, 729, 734, 750, 775, 776, 802, 803, 812, 821, 833-835, 845, 852, 860, 866, 867, 878, 910, 912, 927, 932, 947, 955, 958-960, 1005, 1007, 1032, 1065, 1081, 1086, 1092, 1100, 1104, 1125-1127, 1150, 1155, 1159, 1170, 1172, 1181, 1188, 1204, 1228, 1264, 1277, 1284, 1287, 1290, 1304, 1321, 1326, 1333, 1341, 1356, 1375-1377, 1391, 1399, 1411, 1423, 1426, 1433, 1434, 1437, 1450, 1454, 1522, 1546, 1566, 1568, 1575, 1581, 1603, 1613, 1648, 1770, 1781, 1829, 1833, 1837, 1849, 1886, 1916, 1950, 1992, 2002, 2025, 2039, 2063, 2068, 2069, 2075, 2081, 2126, 2127, 2130, 2150, 2157, 2158, 2168, 2194, 2199, 2200, 2221, 2223, 2234, 2245-2247, 2253, 2262, 2282, 2285, 2286, 2294, 2308, 2314, 2315, 2324, 2344, 2353, 2366, 2372, 2380, 2386, 2403, 2405, 2408, 2411, 2421, 2427, 2451, 2455, 2460, 2479, 2480, 2483, 2491, 2509, 2510, 2513, 2522, 2535, 2554, 2555, 2557-2559, 2564, 2578, 2585, 2590, 2600, 2602, 2608, 2620, 2646, 2658, 2659, 2667, 2674, 2682, 2685, 2686, 2694, 2699, 2706, 2712, 2714, 2719, 2724, 2733, 2760, 2761, 2771, 2773, 2788, 2789, 2791, 2796, 2862, 2864, 2871, 2874, 2876, 2885, 2905, 2947, 2968, 2973, 2985, 2997, 2999, 3001, 3006, 3009, 3022, 3032, 3035, 3050, 3051, 3059, 3064, 3071, 3094, 3097, 3120, 3867, 3879, 3881-3884, 3887, 3890, 3907, 3917, 3919, 3920, 3922, 3923, 3926, 3927, 3929, 3930, 3932, 3934, 3935, 3938, 3939, 3946, 3948, 3955, 3961, 3963, 3942, 3966, 3968, 3977, 3979, 3980, 3982, 3983, 3985, 3993, 3996-3999, 4007-4010, 3912, 3913, 4085-4089, 4093, 4096-4098, 4104, 4108, 4115, 4116, 4120, 4124, 4125, 4127-4130, 4132-4135, 4139, 4140, 4142, 4144, 4146-4148, 4150, 4152-4154, 4156, 4159, 4160, 4166, 4168, 4169, 4172, 4173, 4176, 4178, 4179, 4183, 4185, 4194, 4201, 4213, 4215, 4218, 4219, 4221, 4222, 4228, 4234, 4239, 4240, 4242, 4249, 4256, 4259, 4261, 4262, 4264, 4266-4269, 4272-4278, 4280, 4282, 4286-4295, 4297, 4299, 4300, 4302, 4305, 4306, 4309, 4310, 4313-4323, 4325-4328, 4332, 4336, 4338, 4339, 4341-4343, 4346, 4352, 4355, 4357-4359, 4372-4374, 4385, 4390, 4395, 4419, 4422, 4323, 4426, 4428, 4432-4438, 4444-4452, 4459, 4461-4463, 4466, 4467, 4474-4477, 4479, 4484, 4485, 4492-4494, 4497-4499, 4501, 4503, 4505, 4507, 4509-4513, 4516, 4517, 4573, 4575-4577, 4579, 4593, 4594, 4599, 4601, 4605, 4606, 4608, 4612, 4614, 4524, 4626, 4629, 4632, 4635, 4636, 4638-4640, 4643, 4647, 4649, 4651, 4653-4655, 4657, 4663, 4664, 4675, 4682, 4684, 4687, 4696, 4698, 4699, 4708, 4710-4712, 4716, 4717, 4719, 4722, 4723, 4737, 4741, 4742, 4752, 4754, 4758, 4760, 4762-4764, 4766-4768, 4772, 4774, 4777, 4779, 4787, 4790, 4792, 4806, 4809, 4810, 4814, 4816-4821, 4823-4826, 4828-4830, 4850, 4852, 4853, 4863, 4868, 4871, 4878, 4880, 4882, 4883, 4894-4897, 4899, 4905, 4907, 4910, 4912, 4916, 4917, 4920, 4922, 4926, 4934, 4939, 4942, 4946, 4972, 4975-4977, 4982-4991, 4993, 4996-4998, 5000-5002, 5007, 5010, 5015, 5016, 5020, 5026, 5028, 5029, 5031, 5040, 5041, 5045, 5051-5054, 5059, 5060, 5064, 5066, 5067, 5074, 5076, 5079, 5084, 5087, 5088, 5091-5095, 5135-5138, 5140, 5142, 5143, 5148-5152, 5156, 5160, 5161, 5164, 5166, 5170, 5172-5174, 5176, 5178-5180, 5182-5184, 5194, 5206-5209, 5211, 5214, 5216, 5217, 5219, 5223, 5230, 5231, 5234, 5238, 5239, 5243-5245, 5247, 5253, 5254, 5258, 5260, 5262, 5263, 5267, 5271, 5275, 5278, 5280-5283, 5286, 5287, 5305, 5306, 5312,

- 5313, 5318, 5319, 5323, 5324, 5326-5331, 5344, 5346-5348, 5366, 5369, 5374, 5377, 5384, 5390, 5391, 5393, 5396, 5397, 5402, 5405, 5406, 5416, 5432-5434, 5436-5444, 5446-5448, 5450, 5452, 5454-5456, 5459-5461, 5466, 5471, 5481, 5482, 5484, 5486, 5496, 5499-5502, 5504-5506, 5508, 5522-5524, 5532, 5534, 5536, 5537, 5542, 5544-5547, 5551, 5552, 5555, 5556, 5559, 5561, 5568, 5569
- Спроби діячів Заходу допомогти голодуючій Україні 322, 327, 330, 498, 514, 518, 533, 557, 2647, 3097
- Утаювання факту голодомору 101, 157, 336, 347, 373, 1313, 1319, 1464, 1481, 1536, 1630, 1674, 1675, 1684, 1766, 1819, 1911, 1971, 2006-2008, 2035, 2067, 2361, 2498, 3096, 3103, 3943, 3953
- Церкви та релігійні організації: позиція щодо голодомору 18, 21, 23, 33, 37, 38, 42, 44, 62, 69, 70, 73, 76, 84, 86, 89, 92-97, 99, 106, 118, 138, 139, 146, 150-152, 155, 167, 170, 402, 409, 432, 447, 717, 862, 864, 992, 1024, 1056, 1120, 1141, 1175, 1176, 1178, 1293, 1352, 1427, 1432, 1451, 1467, 1468, 1497, 1516, 1628, 1698, 1708, 1779, 1797, 1801, 1828, 1916, 1941, 1942, 1979, 2004, 3146, 3182, 3186, 3195, 3196, 3237, 3249, 3250, 3252, 3253, 3259, 3266, 3292, 3321, 3324, 3326, 3338-3340, 3356, 3359, 3393, 3396, 3423, 3460, 3464, 3497, 3504, 3508, 3510, 3516, 3517, 3555, 3588, 3591, 3592, 3594, 3618, 3640, 3659, 3660, 3667, 3692, 4841, 6193, 6200-6202, 6209, 6210, 6219, 6227, 6230, 6241, 6264, 6267, 6268, 6270, 6277, 6278, 6281, 6285

ПОКАЖЧИК ВИДАНЬ ЗА ЦІЛЬОВИМ ТА ЧИТАЦЬКИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ

Довідники 254, 2292, 2530, 2536, 2839, 2887, 2931

Енциклопедії 616, 711, 712, 794, 843, 844, 953, 962, 1882-1885, 2155, 2156, 2518, 2831-2833, 2852, 3045, 3125

Збірники наукових праць 1139, 1900, 2062, 2114, 2216, 2402, 2410, 2888, 5359, 5412

- Матеріали конференцій 751, 1118, 1308, 1892, 2409, 2411-2417, 2419, 2534, 2545, 2546, 2548-2550, 2844, 2889, 3055, 3861, 3894, 3899, 3913, 4110, 4122, 4203, 4204, 4243, 4363, 4564, 4571, 4804, 4812, 4813, 4839, 4930, 5036, 5086, 5233, 5360, 5370, 5373, 5407-5409, 5413, 5458, 5593
- Монографії 17, 181, 196, 264, 533, 556, 557, 560, 568, 572, 581, 583, 584, 591, 597, 619, 645, 646, 656, 670, 672, 715, 725, 727, 731, 733, 755, 762, 798, 799, 811, 818, 820, 822, 828-830, 920, 935, 937, 946, 949, 954, 1101, 1109, 1110, 1123, 1124, 1137, 1138, 1152, 1153, 1160, 1171, 1300, 1301, 2064, 2065, 2111, 2112, 2115, 2125, 2128, 2129, 2161, 2162, 2215, 2220, 2222, 2291, 2293, 2296, 2297, 2391, 2393, 2399, 2400, 2404, 2465, 2473, 3912
- Навчальні посібники 216, 256-258, 926, 963, 2161, 2396, 2397, 2399, 2401, 2467-2469, 2474-2476, 2519, 2521, 2523, 2525-2527, 2531, 2532, 2538, 2703, 2732, 2734, 2738, 2748, 2751, 2805, 2809, 2843, 2845-2847, 2890, 2891, 2893-2896, 2898, 2927, 2929, 2930, 2936, 2937, 2953, 2956, 2957, 2960, 2961, 2963, 2965, 2966, 2977-2979, 2981, 2982, 2988, 3047, 3052, 3054, 4066, 5495

ПОКАЖЧИК ІМЕН

	A
A H 2001	Антоненко-Давидович Б. 5604
А.Л. 3661	Антонович М. 964
А.Л-ко 4985	Анцишкін I. 4167
A.O. 3729	Араловец Н.А. 2850, 2902
A.P. 749, 5130	Арей Б. 5627
A.T. 600	Аркуша О. 6383
А.Ф. 1926	Арнаут Ф. 3155
Аболмасова О. 4634	Арсентьев И. 4215
Абросимова С. 4091	Артем'єв І.А. 4636
Авдієвська Е. 5603	Артур 1474
Авізов 1252	Артюшенко Ю. 1475-1478
Авраменко Ю. 4514	Архимович К. 2087
Авторханов А. 1309, 2391	Архімович О. 756, 809, 903
Агафангел, митрополит Одеський	Афанасьев Ю.М. 2888
та Ізмаїльський 4841	Афанасьєва (Хоменчук) Г.Д. 4509
Азрельян П. 4364	
Айдліц В. 853	Б
Александрович Є. 4991, 5001	Б.Б.Б-О. 1313
Алексеев Ю.М. 2519, 2930	Б.Г. 2996, 3281-3283
Алексеєва Л. 1213, 1214, 4794	Б.Й.Т. 1479
Алфімов С. 2995	Б.К. 4422, 6199
Альсоп Д. 1258	Б.М. 3284
Амвросій, митрополит 1024, 1467	Б.С. 6059
Аміел Б. 1444, 1472	Ба П. 71
Амменде Е. 334, 336, 438, 521, 533, 557	Бабак 3. 5235
Анатолій, єпископ 94, 97	Бабак Р. 6071
Анатолій А. див. Кузнецов А.	Бабак Т.І. 4565
Анголенко В. 5203	Бабаков С. 5236
Андерсон Б. 2082, 2118, 2122	Бабенко В. 3870, 3915
Андерсон Дж. 1311	Бабенко Н.І. 4485
Андреев Е.М. 2306, 2520	Бабицький В. 1314, 1480
Андресва А. 3738	Бабич Т. 2972
Андресва В. 5292	Бабій Г. 4452
Андрієвський В. 4205	Бабійчук М. 5375
Андрієнко-Данчук Л. 1473	Багмет М.О. 2839
Андріїв Б. 5155	Багряний І.П. 580, 3137, 5605-5611
Андрій, митрополит 69, 84	Бадзьо Ю.В. 1894, 1929-1931, 2100, 2534,
Андрійчук Ю. 4324	2630, 3662
Андрусенко-Пащенко Л.Х. 2629	Бажан О.Г. 2844, 3097
Андрушко Т.О. 3215	Бажов П. 2263
Антанець Л. 4971	Базак О. 239
Антипів К. 3280	Базарко І. 1895, 3214
Антипов И.П. 4767, 4768	Базарникова Л. 4809
Антипович Ю. 6301	Базилевич Й. 4612
Антоненко В. 4635	Базько М. 5443, 5444, 5461
ANTONCHKO D. 4033	Dasaku IVI. 2773, 2777, 2701

Бай Л. 4092 Белебеха I. 3100 Байдан-Орест М. див. Зеров М. Белоброва Н. 5323 Байрак П. 3285 Беляєв М.С. 5237, 5277 Бен-Вульф T. 3867 Бакланов Н. 2326 Балан Л. 3900 Бендер В. 1217, 1485, 3236, 5621-5525 Балей П. 1481 Бенин Б. 4741 Бандура I. 620 Бенкендорф Е.О. 5093 Баннік В. 6060 Бенько А.П. 2471 Банько И. 4769 Бердичевська А. 4947 Барабан В. 2631, 3916 Бердник О.П. 1177, 1797, 5626, 5627 Барабан Л. 2631, 3916 Бережна Г. 4640 Барабаш М. 2197, 2201 Березанський Ю. 4507 Бараневич Л. 2632-2634 Березин А. 2182 Барановський М. 3901 Березка С. 5322 Баратинська М. 4323 Березницький М.О. 4948 Баратинський П.І. 4323 Берекета Б. 2451 Бардась А.П. 4637 Берлин П. 621 Бардин М. 4017 Бесараб I. 4199 Барило Е. 5156 Бесараб Я. 4123 Барка В.К. 5597, 5602, 5612-5619 Бєлінський I. 4639 Барладин I. 3917 Бжеський Р. 790 Барладяну В. 2290 Биба М. 2479, 2637, 4457, 4458 Барладяну-Бирладник В. 4848 Бибик С. 2351, 2638 Бахмат М. 4117 Било Й. 5628 Бахмут А. 5455 Білас Д. 5629 Бахрушина В. 5596 Білаш О. 6087 Бачинский П.П. 2307, 4281, Біленко В. 2639, 2834 4453-4456 Білецька 3. 3879 Бачинський В. 4288 Білецький Б.Ф. 2844 Бачинський М. 1482 Білецький Р. 1127 Башловка М. 6084 Білий Д. 2157 Білик Л. 3895, 3920 Бевз Г. 3066 Бевзюк €. 4018 Білинський І. (Г.) 1319, 1481, 1630, 1766, Бегей I. 2635 1819, 1932, 2197, 2201, 2390, 2640, 3319 Бедзик Ю.Д. 5620 Біличенко М. 4836 Біловус О. 3663 Бедь М. 2636, 4282, 4283 Білокінь С. 264, 3055, 3097 Беженуца Р. 4820, 4821 Бежнар Ф. 3918 Білоножко Г. 4805 Безансон А. 50, 1483, 2552, 3234, 3235 Білорус О. 2641 Безлюдько I. 4638 Білоус Д. 5585 Білоус М. 5037

Безлюдько І. 4638
Безносюк О. 3919
Безотосний М.Т. 2553
Безпечний Т. (Беспечный

Безпечний Т. (Беспечный Т.) 4190, 4191, 4197, 4206, 4207, 4216, 4751

Безпіпко В. 4067 Безсмертний В. 5133 Безсмертний І. 6268

Бейли К. 5434

Бірчан А. 1486 Бірюк Л. 5376

Біляков П. 4642

Білоус О. 2997, 5598

Біляїв В. 1142, 1315, 1835, 3278

Білошапка В. 4641 Білощук Т. 4849 Бічуя Л. 2420 Біяк Ф. 6200, 6201

БЙТ 3287

Блажкевич І. 2480 Блащук В.М. 3880 Близнюк А. 4306 Бобик К.Г. 5377 Бобровська І. 4850 Бовсунівський А. 4329 Богаєвський В. 2871 Богатирчук О. 5185

Богатирь А. 4217

Богачевська-Хомяк М. 2886

Богданов Я. 2852 Богдашевич В. 2025 Богоявленська М. 5049

Богун О. 5630 Богуславець Л. 4981 Богуцький І. 5399 Бодак А. 4218 Боднарчук І. 5631 Боєвір 5632 Боєчко В. 2835

Божик М. 2554, 5617

Бойко В. 5145 Бойко Л. 5594 Бойко О.Д. 2953 Бойко Ф. 1316, 5532 Бойко Ю. 729, 2464, 5950 Бойко-Дімер Є. 5633, 5634, 5753

Бойцун Л. 2872

Бойченко В. 2642, 4822 Бойченко В.П. 5635 Бойченко І. 5141, 5142 Бойчук Б. 1170, 5636-5638

Бойчук П. 4008 Бокий І. 2352, 2643

Боковський В.С. 1026, 1317, 1487, 2644

Болонка В. 5639 Болотенко О. 630, 642 Болюбаш В. 2938, 6143

Бондар В. 4629

Бондар О. 259, 4643, 4969 Бондаренко А. 5533, 6202 Бондаренко І.В. 6369 Бондаренко М. 5038 Бондаренко О. 3799 Бондарук І. 1027, 1028 Бондарчук І. 3681 Бондарчук Л. 4284 Бондарчук М. 4285 Бондарчук Н. 2645, 5424 Бондарчук П. 3097

Бора Б. 1029, 1488, 5640-5645

Борець Ю. 3046, 3740 Борисенко В. 4246 Борисова О. 4770

Боровик М.П. 1489-1491, 1933, 3288 Боровський В. 717, 1113, 1178, 1288,

3237, 3659, 6112 Бородач В. 3664 Бородулін С. 4259 Борозняк І. 4601 Боруцький Ю. 3741

Боса Є. 4644 Боффа Дж. 2291 Бочилов П. 4436

Боярунець Ю. 3921-3923, 3938, 3939, 3985, 3993

Брайчевський М. 2521

Братан М. 5344 Братан М. 6287 Братунь Р. 2183 Братченко И. 4745 Бредун В. 3924

Брендуляк В. 4006

Бризгун-Соколик О. 1934, 3290, 3291

Брик О. 948

Брилінський Д.М. 2646, 5366

Бринза I. 5281 Брицький П.П. 2844 Броварський Т. 3292 Бровченко В.Я. 5646

Брода І. 1790 Бродовська Т. 4019 Брозницький І. 904 Бублинський М. 3429

Бублій Г. 4763 Буга В. 3925

Бугаєвич І.В. 5586, 6054, 6081

Буйлук С. 4703

Буковський В.Я. 4851, 4938 Букрєєва Т. 4191, 4206, 4207

Букшована С. 52, 53, 1030, 1179, 3156, 3208

Булат Ю. 1935 Булда М. 5092 Бурдейна Ф. 4852 Валуєв Ю. 2650, 2651 Бурдим I. 6303, 6328, 6329 Ванашенко П. 3315 Бурева-Сапоровська К. 1437 Вандевінкеле Г. 1941 Буревій О. 1437 Вандерлос Н. 3825, 3826 Буріан К. 5647 Ванцак Б. 6286 Бурко Д. 2264, 4443 Варава О. 5238 Бурлака В. 5039 Варгатий О. 5425 Бурлака М. 2647, 4459 Василева О. 5650 Бурлетова О. 4529 Василевський В. 4321 Бурляй Ю. 2939 Василевський П. 2308, 2421 Бурнашов Г. 3101 Василенко Г. 5190 Буров С. 5558 Василенко М. 4461 Бурчо Й. 4949 Василишин І. 3871 Бурштинець Ю. 5648 Василій, архієпископ 1516, 1942 Буряк А. 3926 Васильев В.Ю. 2309, 2481, 2545 Бут А. 4748 Васильєва Н. 4645 Бутенко €. 5005 Ватрич Р. 4771 Буткевич Н. 5445, 5462, 5509 Ватченко О.Ф. 1930 Бутовська І.В. 6369 Вашингтонець 3240 Бухало Г. 2648 Ващенко Г. 601, 658, 757, 5727, 5806 Бухарін М.І. 2133, 2133 Ващук І. 3800 Бучко I. 18 Вдовиченко Л. 4646, 4737 Буш Дж. 74, 1692, 1721, 1742, 2090 Вдовичин І.Я. 2853 Бюкенен П. 2766 Вегеш М. 2919 Велесик І. 5324 Буяновський Л. 4853 Бялогловський Ш. 2873 Велика О. 4530 Великий О. 5325 Величковська Є.А. 5534 В В.б. 3144 Венгер Б. 6062 В.Г. 1500, 3152 Вербицький М. 651, 4116 В.Д. 1501, 1502, 1940, 3197, 3218, 3239, 3304 Вербиченко В. 4192 B.K. 729, 5649 Верган В.М. 801 B.K.C. 3305, 3306 Вергель О. 2453 В.Л. 6144 Вересень А. 832 B.M. 1503, 3307 Вересов Л. 2125 В.П. 1505 Веретельник О. 5122 Веретено Ф.Т. 1032, 1218, 1506-1508 В.П.С. 823 B.C.I. 3308 Веретенченко О. 5651-5653 В.С.П. 3309 Верига В. 1318, 2112, 2140, 2390 Верстюк В.Ф. 2292, 2475, 2887 В.Ч. 3311 Вертегел А.Г. 2519, 2930 В.Яр. 609 Важговський С. 4752 Вертій О. 4522 Вакуленко С.Д. 5036 Верхівський О.О. 1896, 4448 Верховлюк В. 3850, 3852 Вакуленко П. 3057, 5282 Вакулич В. 4582 Верьовкін В.В. 2844 Вакулишин С. 4460, 4502, 4504, 4508, 4515 Веселова О.М. 2903, 3096, 3097, 3098, Вакулюк П. 3102, 5089 3827, 3828, 5091, 5204 Вакулюк П.Г. 4420 Веснін О. 4342

Веснянський 3. 990, 1102 Ветрученко М. 3927 Вечеш М.М. 2409 Вигівський В. 4462 Видович Д. 5196 Винар Л. 1151 Винниченко І.І. 2836 Винниченко О. 2653 Винограденко П. 4854 Виноградська Н. 4982 Винокурова Ф. 3859, 3862 Висоцька В.С. 4747, 4749 Височенко А. 652, 698 Витвицький Б. 1548 Витвицький I. 1943 Витязь 3. 855 Вихрова 3. 4463 Вишковський І. 5326 Вишневский А. 2224 Вишневська О. 4855 Вишняк М. 593, 758 Вілкінсон Д. 1717 Вільна Г. 610 Вінниченко Ф. 5134 Вінничук В. 3882 Bipa Ke 1946 Вірний М. 1320, 2066, 5615 Вірний-Француженко М. 1181 Віталіїв М. 5378 Вітана П. 5379, 5380 Вітровчак Н. 2556 Вітряк П. 4647 Владимиров Л. 936 Власенко Т. 4068 Власенко-Бойцун А. 5939 Власюк А. 2500, 2656 Власюк Г. 4016 Влизько О.Ф. 1131 ВЛЧ 3341 Вовк В. 2940, 5654, 5655 Вовк Ю. 6086 Вовкодав В.П. 4020, 5583 Вовчук І. 991, 3162 Водолага І. 6189 Вожаківський С. 1220, 1221, 1517 Воїн І. 1518, 1519

Войналович В.А. 2845

Войтов П. 3928

Войцехівська В. 1520 Войчишин Ю. 3829, 5814 Волгин К. 2067 Волик А. 5006 Волинець М. 4266 Волинець Н. 4531 Волиняк П. 5656, 5657 Волисюк Г.В. 5403 Волкер Т. 1529, 1564, 1676 Волков А.Г. 2299, 2310 Волков В. 4613 Волкогонов Л.А. 204 Волович О. 4648 Володимир 94 Волоцька С. 1949, 3342 Волошенко І. 5491, 5493 Волошенюк І. 3872 Волошина Є.М. 4772 Волошина Р. 2657 Волощук М. 1950 Вольвач I. 4357 Волювач Л.А. 5036 Воля О. 2522, 2557, 2558, 2658, 2659, 4738 Волянська Л. 1324, 1521 Волянський В. 2501 Волянський С. 3343 Воронін О. 4649 Воронцов О. 3851, 3860, 4005 Воропай О. 668, 1182, 1301, 1325 Ворошилов К.Е. 694 Ворушило-Легіт А.Т. 5504, 5792-5794 Восленський М. 2025 Врятована 1522 Вудка Ю.А. 1523 Вылцан М.А. 2131, 2904 Вышинский А.Я. 593 В'ялик М. 5030 Г Γ.M. 723 Г.П. 3360, 3361

Г Г.М. 723 Г.П. 3360, 3361 Габелко Ф. 3103 Гавриленко Л. 4650 Гаврилів Л. 1156, 2112 Гаврилюк В. 5658 Гаврилюк С.М. 5403 Гавриш О.М. 5682 Гавришкевич В. 5446, 5463 Гаврюшенко Л. 5239 Гаєцький Ю. 2068

Гай-Головко О. 5659-5663 Гайвас Я. 1125, 1526, 3363

Гайд 1742 Гайдай В. 6247 Гайдай Г. 5531

Гайдарівський В. 5664 Гайденко А. 5240 Гайдук Л. 2660

Гайсановський Б. 3929 Галабурда Н. 1952 Галадза П. 3667

Галан А. 1150, 5665-5670

Галата Г. 5536 Галенко О.І. 5428 Галета М. 3364 Галів М. 3731, 5732

Галій М. 765, 772, 849, 856

Галіцин І. 2661 Галкін О. 5187 Галкіна О. 5124 Галуцький В. 4856 Гальчак С. 4011 Гальчинський Т. 3930

Галяс А. 4857 Гамада Я. 739 Гамалій Г.І. 6384 Ганас Ю. 1527

Ганжа І.Х. 25

Ганжа О.І. 257, 2835, 2926

Гантер І.А. 183, 185, 189, 205, 974, 2347, 2662

Гапоненко Н.В. 5197 Гаран Є. 1223, 5697 Гаран Т. 5671 Гарас А. 4614 Гарбуз П. 4124

Гарбулінський І. 4021 Гаркуша А. 5102

Гаркуша Л.А. 4110, 4111

Гарт Г. 2026 Гас Я. 1326 Гасюк Я. 5672 Гаук О.С. 2147 Гвоздецький Я. 3366 Гвоздик І.К. 1034 Гейдор А. 4286 Гейко С. 2998, 5327 Гейко Я. 2663 Генко Т. 3931

Герасименко Б.Д. 2546 Герасименко І. 4651 Герейло В. 6335 Геродот Д. 965 Гершман К. 1940 Гетьман В.П. 5673 Гетьман М. 582 Гетьманець П. 5674 Гирич В. 3067

Георгієв К. 2664, 5293

Гирич В. 3067 Гірний В. 559

Гірняк Й. 647, 833, 1170 Гладилович А. 629, 1035 Гладилович Т. 1415 Гладкий Г.Я. 3094 Гладков Н. 4248 Гладун І. 20, 3126 Гладченко Н. 5123 Глазков В. 1224 Глебова М. 4118 Глинін А. 1530, 1954

Глинка М. 2265 Глід С. 681, 824 Глухій Г. 4125 Глушанець Д. 5404

Глущаниця П. 4257, 4258, 4274, 4330

Глущук Ф. 6188 Глядач 6099 Гнатишин Р. 1401 Гнатів Т. 6085 Гнать І. 2025

Гнатюк В. 3932, 4464 Гнатюк І. 4277, 4328 Гнатюк О.П. 4269 Гоголь О. 2130 Годорожа О. 4325 Гозун Е. 4219 Гой П. 3368

Гой П. 3368 Голібардов Є. 3104 Голіят Р.С. 1533, 3371 Головань В. 4583 Головатюк П. 5675 Головін В.І. 2844 Головіна Н.М. 2844 Головко М. 4858 Головко Н. 4169 Головко О. 5347 Горішний П. 5242 Горлач С. 1955, 5681 Головко С. 4176 Горліс-Горський Ю. 571 Головко Т. 2311 Головчак М. 1536 Горняткевич А.Д. 1543, 3245, 6073, 6193, Голота О. 4022 6211, 6212 Голуб В.І. 759, 761 Городецький В. 2999 Голуб I. 2185 Городецький М. 4467, 5191 Голуб С. 3934 Городинець І. 5492 Голубенко П. 5676 Горошко С. 241, 256, 2356, 2357, 2565, Голубенко С. 6016 2889, 5464 Голубничий В. 773, 839, 3135 Горянка О. див. Гавриш О.М. Голянд П. 3669 Горянський В. 862, 992, 3142 Гомза Я. 2673 Господин А. 1956 Гомзина Г. 6070 Гоцький В. 2482 Гомонко I. 5957 Гоян М. 2405, 3000 Гонтарук В.М. 6376 Грабенко Л. 5093 Гонтарук М. 5383 Грабовський С. 3105 Гончар О.Т. 2355, 2403, 5000, 5677, 5678 Граденіго 174 Гончаренко В. 5108 Гребінник І. 1226 Гончаренко I. 6299 Гребньов П. 5202 Гончаренко М. 3935 Гренда I. 3375 Гончаренко Ю.И. 208 Γpex O. 5414 Гончаров О. 5157, 5158 Гречаний М. 4953 Гончаровський Г. 2674 Гречко В. 5002 Гржебин М.Ф. 2237 Гончарук З.В. 5679 Гончарук О. 4466 Григоренко Л. 2679, 4954 Григоренко Н. 3001 Гора А.І. 6378 Горбань €. 6296 Григоренко П.Г. 58, 1155, 1159, 1227, Горбань I.E. 5036 1327, 1333 Горбань М. 1332 Григор'єв О. 2522 Горбатюк В. 2675, 5426 Григорьев А.Д. 1308 Горбачов М.С. 2293 Григорьєва С. 4775 Горбик М. 4251 Гризун А. 5159 Горбик О. 5036 Гриневич В. 3097 Горбик Т. 5036 Гриневич Л. 3097 Гордасевич Г. 5961 Гринтак Ф. 4982 Гринь Г. 5103 Гординчук М. 5400 Гордієва Л. 859, 860 Гриньків О. 5683 Гордієвська Н. 852 Грицай Л. 4532 Грицак Я. 223, 2526, 2927 Гордієнко А. 4940 Гордієнко В. 4263 Гриценко Г. 5219 Гордієнко Г. 861 Грицков'ян С. 1544, 1545, 6098, 6101-6103 Гордієнко К.О. 5680 Грицько-Цяпка Д. 3106 Гордійчук О. 251, 2676-2678 Гришаев С.В. - 2112 Гордійчук П. 4023 Гришин-Грищук І. 2680, 2681 Гордон Л.А. 2215 Гришко В.І. 20, 602, 611, 746, 762, 795, 846, Горинич С. 754 993, 1123, 1129, 1334, 1335, 3227

Гришко Л.В. 5036

Горинов М. 2454

Гришук Б.А. 6014 Даниленко I.M. 3937 Грищенко В. 4616 Даниленко Л. 228 Грінберг Н. 4024 Даниленко Ю. 228 Громовий Г. 4823 Данилів В.Ю. 2186 Гроссман В.В. 5684-5687 Данилів Т. 2686-2688, 2855 Гругман Р. 2502 Данилов В.П. 198, 2131, 2132, 2141, Грушенька Г. 1546 2142, 2167, 2187, 2225 Грушецький Д. 1547 Данилова €. 2569, 5154 Губіна М.М. 2566, 5243 Данильченко Г. 4071, 4072 Губіна О.І. 2874 Данилюк А. 5695 Гудзенко К.Н. 5456 Данилюк Н. 4523 Гудзовський А. 1036, 3164 Данилюк Х.А. 4288 Гудима А.Д. 5688 **Данилюк Ю.3.** 2844 Гудовський А. 840, 939 Д'Анкос К. 1533 Гула В. 2422, 2567 **Данько М.** 588 Гулак П. 2682 Данько П. 5008 Гулій Т.І. 3035 Данюк В. 4289 Гулей Д. 1957 Дарбінян В. 5353 Гульчій Г. 2683 **Даревич Ю.** 1619 Гуляєва Л. 4139 Дарский Л.Е. 2306, 2520 Гуменна Д. 5689-5694 Дарчук В. 1553 Гуменний М.В. 3378 Дацюк Н.П. 3938 Гуменюк А. 3873 Дацюк П. 3939 Гуменюк І. 3936 Дашкевич Я. 2547 Гуменюк П. 3069 Дворник I. 5009 Гунчак Т. 1731, 2112, 2525, 2568, 3732 Дейнека В. 5032 Гура В. 5244 Дейчаківська Н. 3383 Гур'єв В. 5225 Делян I. 3940 Гуртовий Г. 2684 Демиденко I. 1554, 1555, 1958 Гусак Л. 5149 Демиденко Т. 4025, 4026 Гусак П. 3165 Демківський Б. 2905, 4499 Гусейнов Г. 4081 Демочко В.К. 2844 Гуцал К. 3670 Демченко Г. 5040 Гуцало €. 3718, 4013 Демченко М. 5144 Демченко М.В. 2475 Демченко М.П. 4290 Д Д.М.Б. 616 Демченко Н. 5465 Демченко Т. 5573 Д.Ф. 5576 Д-ць І. (Д-ць) 587, 1228 Демченко Ю. 4533 Давиборщ В. 5109 Денбі 519 **Денисенко А.** 2277, 4220 Давиденко В. 774, 863, 950, 994-996, Денисенко Г. 4260, 4270 1037, 1038, 1336 Денисенко С. 2689, 2875, 5041 Давиденко €. 5007 Дениско Т. 3747, 5042, 5113, 5114 Давидович М. 3379 Далримпл Д. 918, 919, 1295, 1405, 1841, 1890 Денисюк Г. 3941, 4027 Дервінський 1043, 3187 Д'Амато 1961 Данилевич Р. 3380 **Деревінька** П. 3942 Даниленко В.М. 2393, 2398, 2519, 2685, 2930, Дерев'янкін Т. 2230 3246, 3097, 3246 Деременда Я. 2112

Дерен О. 3943 Дереч Д. 4007 Державин В. 5750 Деркач І. 6294 Деркач П. 5294

Децмайло-Кульчицький Т. 3391

Джансон Л. 6139

Джеджула Ю. 2690, 2691

Джилас М. 817 Джусь І. 2078 Дзвоник З. 3671 Дзюба В. 3392, 4584

Дзюба Е.Н.(О.М.) 2292, 2887

Дзюба І. 2976, 6031 Дзюбенко В. 3247 Дзябура А. 5278

Диброва С.С. 212, 2226, 2231, 2232

Дивнич Ю. 5206 Дида Н.Я. 6378 Димов А. 4847 Дичок Т. 1963, 6127

Дігтяренко М.С. 5429, 5494

Діденко М. 700 Діденко П. 2188 Дідик М. 3857

Дідоренко Л. 5160, 5186

Дідюк I. 3393

Дімаров А.А. 5696-5699

Дінець М. 6038 Дітчук В. 3748 Дмитренко В. 4221

Дмитрів І. 1557, 1899, 1900, 3168

Дмитрієвський С. 272

Дмитрієнко М.Ф. 2692, 2844, 2856, 2889

Дмитрук О. 3944 Дніпрянський С. 5700

До-як 1340

Добриденко М.І. 3215 Добрівлянський П. 907 Добровольська Л. 4468

Довгаль С. 997 Довгий Д. 4585

Довжанський М. 3169 Довжинець Л. 5145

Додяк М. (Гуцул Самоук) 5701

Доленко В. 4655 Долженков О.О. 2954 Долженкова І. 6361 Долина П. 940 Доломан Є. 4656

Долот М. 1403, 1887, 1976, 3231, 5434, 5436, 5437, 5500

3436, 3437, 3300 Долотій М. 4127

Дольницький М. 715, 926, 2399

Домазар С. 603, 951 Домотенко Ю. 4469 Донець Т. 908 Донченко О. 4586 Дончук 3. 5702-5707 Дорецька-Кулик Е. 5708

Дорожинський П. 2693, 3668, 3733

Дорош Н.Ф. 3945 Дорошенко О. 5538 Дорс Ф.Е. 3395 Доценко К.М. 2973 Доценко Р. 5500 Драган А. 3866

Дражевська Л. 622, 1184, 3396, 3397

Дражко В. 1341

Драй-Хмара М.О. 852, 5709, 5710 Драч І. 2503, 2571-2573, 2889, 2976,

3726, 3737 Драч Ю. 4862

Дремлюга М.В. 6087, 6088

Дрецюк С. 4060 Дробаха О. 5816 Дробний І. 3002 Дрозд В. 5711 Друзяка В. 5712 Друмов В. 4804 Друца М. 4863 Дубас В. 1965 Лубенко І. 4365

Дубина М. 2078 Дубинець І. 701, 702, 5206

Дубинка П. 5286 Дубовий М. 4029 Дубовик С. 1566, 5234 Дубравін В. 5587

Дубровський I. 865, 5713

Дударенко О. 5447 Дума З. 3726 Думанська О. 5601 Дуплій І. 5466

Дупляк М. 3399

Дуган О. 4864

Дурбак I. 1568 Женецький С. 2091, 2143 Душка В. 4208 Жеребило М. 4128 Душник В. 683, 1295, 1298, 1300, 1569 Живанов Ю. 4599 Дюк Н. 6140 Жила В. 5660, 5889 Дюпуа Ж. 1342, 1682, 1843 Жилінська Д. 5209 Дюранті У. 449-452, 534, 577, 2114 Жилінський В. 4366 Дяговченко О. 5161 Жилка I. 4572 Дядькін І.Г. 2986, 2423 Жилкін В.С. 2857 Дядюк M. 2986 Жирнова Л.О. 3003-3005, 3058 Жирок Г. 4129, 4130 Дяків О. 1343 **Дякун А.** 2694 Жиромская В.Б. 2337, 2410 Дяченко А. 5043, 5937 Житарюк М.Г. 2955 Дяченко Л. 4534 Житков О. 4659 Дяченко С. 5714-5716 Житник А. 2233 Житнікова-Плющ Т. 1140 E Жмурков В. 5200 ЕБГР (Е.Б.Г.Р.) 3170, 3400, 3673, 3788 Жук €. 866 Евич Г. 5467 Жук С. 834, 867 Евтух В.Б. 223 Жук Ю. 2941 Ем-Ем 1571 Жуковський А. 1299, 1344, 1889, 2526, Епстейн А. 1966 2543, 2967 Ерем 713 Жуковський М. 4131 Ерріо Е. (Эррио Э.) 347, 362, 602, 652, Жулинський М. 2695, 2976, 3752 Журавель О. 4865-4867 1035, 1280, 1281 Журавський В. 5510 € Журахівський В. 4987 €.B. 998 Журба В. 4587 €.Г. 670 Журба Д. 4519 Евдокимов Ю.Г. 2906 Журба Т. 4660 €венко М. 4657 Журбенко €. 5469 **Євселевський** Л.І. 5033, 5036, 5458 €втух І.Г. 200, 220, 2424 3 **Єжов В.В.** 2532 3.M. 320 Єлінецький І. 5468 Забаштанський В.О. 6055 €льченко В. 3037 **Забіга**йло М. 3212 **Смець В.** 2947 Забіяка Г. 4367 **Ємець Н.** 1901, 1969 Заболотний П. 2696, 5718 **Еременко** Т.І. 2837 Завадівська М. 5719 Єрмак I. 6305, 6358 Завальнюк О.М. 5359, 5372, 5412 €рмак О.П. 2425, 5086 Заворотный С. 2358 **Ермаков І.** 4658 Загасвич В. 4086 **Срмоленко В.** 941, 5717 Загороднюк Л. 3070 Epoxa M. 5162 Загоруйко О. 4291 Єсипенко Л. 4093 Загребельний П.А. 5720, 5734 **€фіменко** Г. 4793 Загрійчук А. 3949 Загурський В. 2698, 3950 Ж Задніпровський О.І. 3048 Жалівцева Г. 5308 Задорожня І. 4172

Женевець 318

Задорожня Н. 4868

Заика В. (Заїка В.) 4193, 4195, 4198, 4209 Земляна Т. 5283 Зайвий О.Ф. 2313, 5721 Зеров М. 852, 929 Зайцев О.Ю. 2528 Зиль А. 4470 Зайцев Ю. 2929 Зимній Ф.Я. 5448 Зайцева В. 5044 Зинк Л. 1596-1598 Зайцева Л. 4661 Зіненко В. 5010, 5735 Закревський А. 4500 Зінкевич О. 49, 65, 2155 Закревський Я. 5309 Зінченко А. 2575, 3107, 3882 Закусило М. 4275 Зінченко О. 5231 Залюбовська К. 2234 Зінчук М. 2535 Замкова О. 5045 Зленко Г.Д. 4501 Замковий В. 4222 Злепко Д. 175, 196 Замлинський В.О. 2393, 2574 Злупко С. 244, 2962 Замороз О. 4578 3озе €. 3059 Замятін Л. 2699 Зозуля О. 775, 1600-1602 Запаренко К. 4617 Золотарева И. 4170 Запаско М. 4435 Золотарьов В. 2906 Запорожець А. 589 Зоренко М. 4471, 4524, 4525 Запорожець В. 5306 Зоряний В. 1603 Запорожець С. 653 Зорянський С. 1581 Запорожець-Девлад О. 5722 Зубанич Ф. 259 Зараев М. 2235 Зубков А. 3808 Засенко О.€. 5723 Зубков Н. 1045 Засніжний В. 2455 Зубрицький В. 4824 Заставний Ф.Д. 2395 Зубченко О. 4412 Застеба М. 4618 Зуєва Л. 4665 Захаренко М. 4662 Захарів О. 3406 И Захарова Г. 4223, 4244 Ивницкий Н.А. 198, 2111, 2131, 2465, Захарченко В.І. 5724 2474, 2702, 2838, 2888, 2890, 3097 Захарчук Б.І. 2835, 2845 Ильин А. 2187 Зачепило В. 1345 Исупов В.А. 2300 Заяць Л. 4663 Зборівський Р. 4664 I Зварич Г. 5213 I.B. 952, 1046 Зварун А. 49 І.Д. 1047, 1604, 1605, 3414 Звичайна О. 718, 5725-5732 I.I. 6178 Зданевич В. 4184 I.K. 659, 963, 1234, 3415 Здіорук О. 3097 І.О. див. Овечко І. І.П. 1978 Зелена О. 750 Зеленецький О. 1595 I.P. 876 Зеленин И.Е. 2111, 2236, 2859, 2866, 2889 I.T. 3253, 3416 Зеленко К. 974 І.Ф. 869 Зеленова Л. 4031 I.X. 660 Зелинська Р. 3251, 3411 І.Ю. 3417 Іван-Павло II 2004 Зелінський В. 5247 Іваненко В.В. 2735, 4066 Зельська I. 3412 Земляк В.С. 5733, 5734 Іваненко О. 6285

Іваничук Р. 2483 К **Іванова В.** 4567 K.C. 3419, 3674 Іванова Л. 5384 К-ба О. 500 Іванова Н. 4744 К-ий А. 1023 Іванців В.П. 4445, 4457 Кабанов €. 5192 Іванченко В. 2314 Кавун О. 3724 Іванченко П. 5288 Каганович Л.М. 691, 694, 1988, 2228, Іванченко Р.П. 2466, 2928 2848, 2849 Іванчук В. 6306 Казбан М. 5296 Іванюк Л. 4869 Каздоба К.П. 776, 802, 803, 812, Іванюк Н. 2722 835, 927, 1100 Іванькова К. 5539 Кайзерман О. 4224, 4225 Калат Й. 2705 IBAXIB I. 1185, 1186, 1606 Івахненко М. 5106 Калашник К. 5087 Івашків М. 4619 Каленик Д. 2706, 3108, 5440, 5459, Івашенко О.М. 2977 5471, 5501 Іващенко С. 4870 Калиник О. 22, 887, 1208 Івченко-Коваленко Л. 962 Калинин М. 373-375 Ігнатенко Л. 4133 Калиниченко В.В. 3008, 3097 Ігнатуша О. 4370, 4371 Калиняк О. 5163 Ігнащенко А. 6326 Кальченко Ю. 4074 Ідзинський А. 5036 Каляка М. 5345 **Іжко** С. 5470 Камінський В. 3809 Ізарський О. 5740 Кам'янська О. 5472 Ізвицький Р. 1235, 5736 Кан Д. 4135 Ікар 1048 Кандиба О. див. Олесь О. Іларіонова В. 4871 Кандибайло П. 2876 Іллєвський П.І. 5036 Кантарук П. 3854, 3951, 4032 Ільєнко І. 2704, 5589 Канюс К.В. 5407 Ільків М. 1607 Капелюшний Л. 2707, 4873 Ільків О. 2069, 2168, 2968, 3006, 3114 Каплан Ю.Г. 6055 Ількова О.Г. 2957 Каплушенко М. 4294 Ільченко В. 999 Капуста Ф. 1136, 1165, 1232, 1611 Ільченко Г. 3007, 4178, 4179 Капустин А. 2456 Ільченко Т. 4429, 4430 Капустян Г.Т. 3097, 5011, 5036 Іоан, митрополит 3146 Капустянський А. 3173 Іов I. 845 Караванський С.Й. 5738 Карамелев М. 4373 Ісаєвич Я. 6383 Ісаїв Л. 5233 Карасюк М. 5248 Ісаїв П. 926 Карасюк Н. 2708 Каратницька Н. 2062 Ісаров М. 4134 Ішенко М. 4293 Каратницький А. 1322, 1861 Карбович 3. 1612 й Ка рдаш М. 2045, 4358 Йовенко С. 2907 Кардиналовська-Пилипенко Т. 2315 Йогансен М.Г. 5737 Карелов I. 5012 Йосиф, Патріарх 151, 1352, 1698, Карий В. 684 1979, 3259 Кармазин В. 5739

Карнаух О.В. 4993 Каросва Л. 3952 Карпа М. 2709 Карпенко І. 5046 Карпенко К. 4374 Карпенко-Карий І. 4606 Карпець Д. 4009 Карпилянський А. 5567 Карпов А.Ф. 4626 Карпова Г. 685 Касинець Є. 222

Касіян В. 6179 Кассала І. 5090, 5094 Касьян І. 4123, 4136

Касьянов Г.В. 2316, 2393, 2398, 2484, 2576, 4226, 4348, 5220

Качор А. 669

Качуровський І.В. 1150, 5740, 5923

Каша Г. 5305 Квіт С. 5878

Квітковський Д. 934 Кебало В. 3561

Кедрин І. 1236, 3423, 3424

Кейван 3. 6141 Кейн 3377

Кеннеді Дж.Ф. 710 Кердман Б. 4955 Керстен 724 Керч О. 2070

Кесова Н.С. 4839, 4842, 4844 Кестлер А. 579, 631, 656, 716, 749.

1917, 3061 Кибкало П. 889

Кидрук I. 3009, 3010, 3756

Кий 2466 Килсус Л. 969 Кипарис И. 4937 Киреєв Ю. 5189 Кириленко О. 3953

Кирилюк В. 2197, 2201, 2504, 6307 Кирилюк-Холявенко О.Н. 4287

Кириченко І. 5116 Киричук Ю. 2577 Кирій І.І. 5741-5743 Кирпич А. 923

Киселев И.Н. 2337, 2410

Кисельов В. 4137 Кисіль Л. 5047 Кисіль О. 2908 Кисленко Л.І. 4537 Кислиця Д. 1155 Китастий Г. 6069 Китовський М. 4602 Кичак А. 3860, 4005 Кияниця М. 4138 Кияниченко В. 5013

Кібець Н. 1000, 1188, 2578, 4443, 5744, 5745

Кізко П. 5746 Кізько П. 870 Кійко І. 1613

Кіндзерявий-Пастухів С. 1980

Кіндратенко А. 5249 Кіндрась К. 2655 Кіпніс Г. 4472 Кіпорук Г. 4033 Кіпран М. 5401 Кірпатрік Дж. 1964 Кіянченко В. 5048 Клейнер І. 1124

Клен Ю. (Бургардт О.) 5747-5752

Клець І.І. 5164 Клименко В. 5014 Клименко І. 4516 Клименко І.К. 2411 Клименко К. 4227 Клименко М. 4473

Клименко П. 909, 930, 5019 Климишин М. 888, 1111 Климкович С. 1001 Кліковка Г. 3757, 4405

Клінтон Б. 3811 Клопов Е.В. 2215 Клюєва Є. 5753

Клюєнко Д.М. 2523, 3011, 4874

Кльована Н. 4667-4670

Книш 3. 922 Книш I. 770, 1981 Кобельнюк А. 4776 Кобець В. 3874 Кобзар В. 4579 Кобизицький I. 5165 Ковалев Г. 4825

Ковалевський М. 556, 725, 831

Коваленко А. 4795 Коваленко Г. 4139, 4620 Коваленко Е. 4247 Коваленко Л.Б. (Коваленко-Маняк Л.Б.) 2317. 2369, 2405, 2426, 2504, 2562, 2579, 2580, 2612, 2621, 2739, 2889, 3012, 5369 Коваленко Н. 5250 Коваленко О. 5573 Коваленко С.І. 4203 Ковалець Я. 5540 Ковалів Ю.І. 5616, 5749, 5752 Коваль В. 871, 890, 3149, 3174 Коваль €. 4526 Коваль I.I. 5522, 5523 Коваль Л. 4538 Коваль М.В. 2396, 2468, 2531, 2893, 2981 Коваль Н. 4140 Коваль О. 5146 Коваль Ф. 1049, 1050 Ковальова €. 3852 Ковальський А. 3013, 4936 Ковальський М. 635 Ковальчук А. 270, 3109, 3657, 3676-3679 Ковальчук С. 2634, 5385, 5420 Ковалюк М. 1982, 5959 Ковалючків П. 3425 Ковганич Г. 3758 Ковеза І.В. 5310 Ковтонюк І. 6166 Ковтун М. 4280, 4295, 4296 Ковшун М. 1614, 1615, 3680, 5754-5758 Коган В.Я. 2447, 2711, 2751, 2889 Когатько €. 4671 Когут 3. 5759 Кодинка-Степова О. 4276 Коен И. 2112 Кожинов В. 2860 Козак К. 5210 Козак С. 3796

Козаренко Л. 3094

Козик Л. 3759

Козуб А. 1902

Козюра В. 6286

Колбинцев В. 4875

Коленська Л. 1616

Козаченко В.П. 5760

Козицький С.В. 2961

Козловська Л. 3999 Козловська Ю. 4672

Козлов В.И. 1171

Козельський I. 5413, 5421

Колесник В. 4654 Колесник С. 2359 Колесниченко А. 4876 Колібрі А. 5761 Колісник В. 4673 Колісник Г. 4674 Колісник Р. 1159 Колісниченко А. 4675 Колмиченко I. 4755 Коловоротна Т. 4271, 4315 Кологрева О. - 5053 Колодко А. 5084 Колодинська Л. 2962 Колодій I. 2712 Колодійчук €. 2457 Коломієць В. 4417 Коломієць Г. 4676, 5098 Коломієць І. 2427 Коломієць М. 1298, 4621, 4677 Коломієць О.М. 5505 Коломієць Т.О. 5762 Колос І. 5763 Коляда І.А. 2890, 2957 Коляда М. 4444 Комар А. 5764 Кондратюк В.О. 2528 Кондратюк К. 5602 Кондратюк Р.Ю. 4249, 4254 Кондуфор Ю.Ю. 2292, 2396 Конквест Р.А. 34, 178, 928, 935, 936, 954, 1117, 1168, 1271, 1286, 1287, 1300, 1457, 1622-1624, 1743, 1771, 1840, 1890, 1976, 1983, 1999-2001, 2059, 2109, 2112, 2119, 2143, 2159, 2238, 2298, 2318-2323, 2360, 2406, 2458, 2496, 2909, 3110, 4919, 6094 Коновал О. 872, 1353, 1625, 6308 Коновалець €. 3530 Коновко А. 2485 Кононенко К. 810, 836, 920 Кононенко О. 2324, 5765 Кононенко Х. 328 Конончук Т. 5619 Конопельцев Г. 3008, 3071, 5204, 5251, 5252 Конопля М. 2713 Конотопський А. 5766 Констянтинов М. 4359 Конт Ф. 2852

Копанев М. 4764 Копань Л. 2319 Копач О. 3681

Копелев Л. 1125, 1474, 5003

Копилова В. 5253

Копотієнко І.Й. 2529, 2910, 4121

Копчук І. 3429 Корбут С. 14 Кордан Б. 181 Кордон А.М. 5373 Кордуба Ф. 1002, 1985 Коренівська Г. 4540 Корецька Г.Г. 5036

Корецька К. 5767, 5768 Корж О. 5769 Коржиков Ю. 6270 Корінець Т. 5195 Корінь А. 5962 Корнієнко Г. 4474 Корнієнко Д. 4141 Корнієнко І. 578

Корнійчук А. 3072 Корнилов А. 6175

Корновенко С. 3097 Коробка Л. 5221 Короленко В.Г. 5056

Короленко С.В. 5034, 5049

Королишин С. 2714 Король В. 2834, 2891 Король Ф. 4002 Король Я. 4437

Корольков В. 3954 Корольов М. 4877

Корольова В. 1003 Королюк В. 6289 Коромон В. 6309

Короткий В.А. 216 Коротченко В. 6129 Корсун П. 1354, 1626

Корчак-Городиський О. 1627 Корчак-Чепурківський Ю. 2942 Корчинський М. 3880, 4878

Корчинський М. 3880, 4 Коршун А. 5330

Корявцев О. 4094 Коряк І. 5015

Косаренко-Косаревич В. 900, 977

Косарь А.В. 5770 Косенко Л. 4468 Косенко Н. 1130 Косий М. 2715

Косик В. 873, 1307, 1355, 2542,

2716, 2889

Косилович В. 6249 Косиор С.В. 8, 4382

Косовський В. 4427, 4992

Косолапов Р. 3013

Коссовська А. 1356, 5771

Костенко А. 2581 Костенко М. 5050 Костенко О.О. 2980 Костенко Я. 5051 Костишин М. 3883 Костран В. 3955 Костурбей П. 3956

Костюк Г.О. (Подоляк Б.) 703, 719, 811, 1051, 1126, 1304, 2126, 2892, 6012

Костюк М. 4163 Косюк В. 5336

Костянтин, архієпископ 97

Кот М. 2717 Котик Г. 4503 Котик Т. 4034 Котис Н. 5772 Котляр Г. 4678 Котляр М. 2530, 2931 Котляревський В. 4091 Котницький Г. 2877, 5342

Коханець Л. 2655 Коцур А.П. 2844 Коцур В.П. 2844

Коць М. 3014-3017, 3050, 3097, 3793

Кошевець П. 4679, 4680

Кошевич О. 5422

Кошелівець І. 972, 4988, 5088

Кошмак П. 4308 Кошовий П. 4095 Кощенко О. 3831 Кр-ий Ю. 648 Кравців Б. 654 Кравців М. 1629 Кравченко А. 735

Кравченко Б. 1158, 1209, 1357, 1450, 1486,

1919, 2065, 2114, 2120, 2551, 2958 Кравченко В. 582, 612, 622, 4174

Кравченко М. 4438

Кравченко Н. 5166, 5198

Кравченко П. 5052, 5053 Кузьменко Н. 3684 Кравчук В. 4113, 5386 Кузьменко О. 5054-5056 Кузьменко С. 5777, 5929 Кравчук Л.М. 2466, 2497, 2718, 2889, 3723, 3726, 3744 Кузьмина Л.Ф. 24 Краківська Ф. 3957 Кузьминец А. 266 Крамар А. 3143 Кузьмович О. 1631 Краснодемський В. 2515 Кузьо Й. 1634, 2137 Кузьо Т. 2239 Красовський 3. 5773 Красюк П. 2719 Куйбіда В. 3017 Крачило М.П. 2844 Куксенко М. 5222 Кремень В.Г. 2932 Кукурудзяк М.Г. 5403 Кремінярівська М. 1189, 1190 Куленко О. 1240, 3685, 6115 Кресін О. 2892 Кулибаба М. 4686 Кресіна І.О. 254 Кулик В. 2580, 4475, 5778, 5779 Кривенко С.І. 5431, 5449, 5473 Кулик І. 4880 Криворотько А. 5247, 5774 Кулик С. 4982 Кривошесва О.О. 25 Кулиняк Д. 2787 Кривошея В. 3902 Кулібаба В. 4881 Криганова А. 5126, 5167 Куліш А. 734, 2933, 2974 Криничний О. 3959 Куліш В. 5780 Крип'якевич І. 715, 926, 2399 Кульчицький М. 1115, 4994 Крисаченко В.С. 2936, 2937 Кульчицький С.В. 200, 203, 211, 221, 257, Криштальський А. 5254 2169-2171, 2190-2193, 2212, 2213, 2217-Криштанович Г. 3683 2219, 2240-2242, 2267-2270, 2301, 2326-Кріпак П. 4096, 4097 2329, 2348, 2361, 2362, 2393, 2396, 2400, Кроль В. 4681 2402, 2412, 2413, 2428-2431, 2468, 2475, Кротюк-Бондарчук М. 4280 2476, 2486-2488, 2505, 2517, 2530-2532, Крусь Г. 1121, 1237 2583, 2584, 2722-2724, 2861, 2889, 2893, Круць Д. 5450 2911, 2931, 2935, 2960, 2969, 2981, 2991, Крушинський В.Ю. 2469 2992, 3018-3020, 3049, 3073, 3074, 3097, Крючков Л. 4682 3111, 3391, 3719, 4212, 4846, 6271 Крячко Г. 4622, 4683 Кульчицький-Гут В. 1359, 1632 Кубанська Г. 595 Куманський А. 2878, 4687 Кубійович В. 804, 816, 1118, 1889 Кумечко Н. 4297 Кугутяк М. 2721, 2840 Кунгурцева О. 2363 Кудінов В. 4180, 4684 Купченко О. 4806 Кудоковцев С. 4200 Курас І.Ф. 2839 Kypax M. 778, 779, 1633 Кудрявцев М. 5588, 5599 Кужільна О. 5541 Курбас Л.С. 647, 833 Курдидик А. 5781, 6147, 6250-6253 Кузів І. 1239 Курилик В. 1771 Кузнецов А. 978, 5775 Курило М. 5150 Кузнецов В.І. 2325 Кузнецова Л. 2224 Курилов О. 5117 Куриляк В. 1634 Кузь І. 3884 Кузьменко В. 4349, 4685 Куриполе В. 4630, 4688 Кузьменко В.Д. 5776 Курмаш Ф. 3075 Кузьменко В.І. 2898 Курносов Ю.А. 2396, 2468, 2531, 2893 Кузьменко Л. 4879, 4946 Куропась М. 1633, 1796

Куропась С. 3434 Лактіонов-Стезенко М. 6172 Курохта Л. 6275 Лановенко П.К. 5788 Курченко Л. 4689 Лановий І.А. 3895, 3899, 3903, 3904 Kyca O. 3435 Лановик Б.Д. 2894 Куслій М. 5542 Лантух С. 3438, 6216 Кухаренко Р. 6334 Лапа О. 4691 Кухта С. 4171 Лапичак Д. 2895 Куц М.Т. 2364, 5526 Ларенюк С. 5415 Куценко Л. 4603 Ластовецький С. 5789 Куценко П. 5526 Латишко М. 3112 Кучер I. 6310 Латышев С. 2194, 5438 Кучер М. 874, 1635, 1987 Лашкул 3. 4692 Кучер Н. 5331 Лащенко Г. 686 Кучерук А. 4298, 4299 Лебедев В. 2459, 4114 Кучерук О.С. 2532 Лебедєва Ю.Г. 2981 Кучма В. 2365, 5782 Лебедин В. 1989 Кучмар О. 4604 Лебединець Л. 5168 Кушнирев Г. 5135 Лебединський Я. 1903 Кушнір А. 3960 Лебідь А. 5790 Кушнір Б. 5374 Лебідь I. 5506 Кушнір О. 4690 Левалний I. 4425 Кушніренко О. 4541 Левене Р. 2655 Кущинський А. 4983, 4984 Левенець В. 891, 4098 Левенець С. 5791 Л Левенець Ю.А. 2469 Л.Б. 6043 Левин И.Б. 2291 Л.К. 1241 **Левитас** Ф.Л. 2963 Л.П. 3436 Левицька Г. 3076 Л.Р. 1636 Левицький М. 1638, 1639, 6217 Л.Т. 1637 Левун В. 5544 Лабунський В. 2655, 3760 Левченко К. 979 Левченко С. 6058 Лабунський М. 4882 Лавренко М. 1052, 5783-5787 Левчук 3. 2366 Лавренюк В. 3761 Левчук М. 687 Лавренюк С. 5423 Легіт А. (Ворушило А.Т.) див. Лавриченко Я. 875, 1053 Ворушило-Легіт А.Т. Лаврів П.І. 2470, 2841 Лелека С.А. 5795 Лавріненко З. 4142 Лемежурер 1755 Лавріненко Ю. 5737, 5987, 5988, 6041 Лемик М. 326, 381, 516, 611, 654, 752, 888, Лагоза М. 3437 894, 922, 938, 1111, 1148, 1632, 1990, Ладимиров В. 3762, 5543, 5574 2031, 2127, 2593, 3101 Ленг Л.Р. 876 Ладиченко Т.В. 2845, 3047 Лазаренко К. 2879, 4000, 5776 Ленін В.І. 820, 1510, 3002 Лазарєва А. 2552 Ленкарський С. 780 Лазарович П. 1767 Ленський Ф.І. 2509, 2510 Ленченко М. 5016 Лазорський М. 910 Лазуренко О. 3763 Лепкий Б. 3021, 5796

Лесик Б. 2139

Лайонс Ю. 563

Лесик С. 5057 Літун С. 2460 Леськова М. 5364 Ліхач Н.Ф. 2506, 4565, 4623 Лешко С. 3439 Лішина Л. 5095 Лешенко I. 3113 Ліщина С. 3255 Лещенко М. 2725, 2726, 4143 Лобан С. 4883, 4884 Лившиц Ф.Д. 2302 Лобода I. 5804 Лизанчук В. 3088 Лобода Ф. 970 Логвиненко Л. 5223, 5255, 5289 Лизогуб В. 4144 Лимаренко П. 1383 Логвиненко О.І. 3727 Линовицький П. 5058 Ложкарьов О. 3846 Липенський Л. 1150, 1242 Лоза Л. 5516 Липецький Ф. 1054, 1055 Лоза М. 3442, 3443, 3713 Липівська Т.Ю. 4777 Лозицький В. 3078 Липківський В. 123 Лозова В. 4145 Липовецький I. 736 Лозовий I. 1363 Липовецький М. 136, 3175 Лозовий О. 5546 Лисенко I. 5874 Лотоцький А. 2401 Лисенко М. 3723, 5017, 5601, 6276 Лубенський Ф.П. 1991 Лисенко Н. 5813 Лужанська Г. 4956 Лисивець А.І. 2271, 4428, 4510, 5797 Лузан П. 4406 Лисий А. 1360-1362, 1641, 3440 Лузан Ф. 4505 Лукаш К. 2862 Лисик О. 2585 Лисиця В. 4439 Лукашевич Л.М. 2959 Листова Н. 4693 Лукашенко І. 3022, 5169 Лук'яненко В. 4753 Листопад А.І. 5798-5802 Лук'яненко Л.Г. 267, 268, 3079-3083, Лисюк К. 892, 2948 Лисюк Я. 5545 3097, 3810 Литвин В. 3213, 4476 Лук'янцева Л. 4739 Литвин М. 2727, 2728 Лупейко В. 3060 Литвиненко В. 4769 Лутай М. 2489, 4301 Луценко А. 4885, 5059 Литвиненко М. 5332 Литвиненко Н. 2729 Луценко I. 1992 Литвинов I. 4694 Луценко К. 3445 Лихацька Г. 4035 Луценко Н. 4478 Лихенко М. 3961 Луцюк Л. 181, 2114, 2223 Лиховид Л. 4477 Лучишин I. 931 Лиша Р. 3077 Лучко С.П. 3084 Лишв. В. 3176 Лыс В. 6311 Лівицька-Холодна Н. 222 Любич I. 4605 Любінець І. 2367, 2461 Лівицький А. 736 Лівицький М. 1402 Любченко А.П. 2307, 2943, 5805, 5806 Любчич К. 4624 Лівчак Б. 1990 Ліленко-Ляшко I. 5803 Лютаревич П. 737 **Лінивий В.** 4252 Лянгас Л. 6277 Лініченко Я. 5474 Лях Л. 4210 Лінчевський Г. 5902 Ляховець Ф. 5807

Ляшенко С. 1057, 1108, 1243, 1364,

1411, 6218

Лісовська Н. 4542

Літ. Р. 656

Ляшко Ю. 4762 Маланюк М. 1582 Лящ О. 3023 Малахута М. 592 Малащук Р. 2127 M Малий В. 5205, 5211 M. 594 Малик В. 2733, 5060 М.Б. 604, 1058, 1642, 1993 Малинова Г.И. 229, 4840 М.Г. 2586, 3446 Малишенко М. 1995 $(M.\Gamma.)$ 2731 Малишко Г. 4146 Малінкович В. 1370 М.Гр. 1643, 1994, 3687 М.Д. 3447, 6195 Малоед Е. 5547 M.K. 877, 1904, 3177, 3448-3450 Малруні Б. 1371, 1492, 1674, 3289 M.H. 3451 Мальорі Г. 1301, 1866, 1867, 2330, 6093 M.O. 1244 Малюкова Н. 4886 M.C. 3178, 6074 Маляр П. (Миргородський П.) 649, M.T. 1644 5817-5820 M.X. 1645 Малярек В. 1649, 2289, 6138 М-ко П. 1254 Маляренко Л. 5821 MA 1167 Манастирський У.В. 1650 Маггерідж М. 188, 189, 332, 476-480, Мандзюк Ф. 4261 499, 974, 1302, 1647, 1868, Мандрика М. 5822 1905, 2074, 2074, 5434 Маневич И. 4076 Маняк В.А. 2243, 2272, 2273, 2368-2370, Marepa M.H. 5808 Мадіходжаєва А. 4228 2405, 2434, 2889, 2907, 3024, 3875 Мазепа I. 501, 989 Mapa B. 5110 Мазорчук В. 2507, 2732 Марина Г. 4229 Мазур В. 2587, 2921, 3452 Маринович М. 2533, 2588 Мазур Т. 4064 Марікуца О. 4594 Мазуренко В. 3885 Марко, архієпископ 97 Мазуркевич О. 2508 Марко В. 1651-1655, 1996, 1997, 3453, Майзовита О. 4826 5590, 5591, 6130 Май Н. 2112 Марков Ю. 1060 Майборода О. 2960 Маркова О.Е. 2692, 2844, 2856, 2889 Майданик Є. 2094 Маркусь В. 794, 800, 2518, 3658 Майстренко I. 704, 781, 946, 1137, 2063 Марочко В.І. 174, 199, 201, 203, 2073, 2371, 2435, 2436, 2589-2592, 2734-2736, 2842, Mak O. 1366, 2844, 5809-5811 2889, 2949, 3096, 3097, 3962, 4181, Макар В. 627, 752, 1150 Макаренко О. 4995 4230, 4231, 4431, 4887-4891, 5061, 5333 Макаров И. 2195 Мартиненко М. 878 Макогон П.М. 1648, 4085, 4087, 6115 Мартинюк М. 2593 Макогонов А. 5256 Мартовод М. 4343 Максим, митрополит 69 **Марунчак** Г. 2737 Максимець I. 1059 Марунчак М. 2064 Максимова Т. 4224 Марунчак П. 688 Максимюк С. 1367 Марусик Т.В. 2844, 5500 Максудов С.Ю. 162, 1122, 1191, 1192, Марушко И.Г. 2266 1245, 1368, 1369, 2072, 2114, 2134, Марущенко Н. 5171 2423, 2428, 2432, 2433, 2490 Марценюк С. 5520 Маланюк €. 742, 5812-5816 Марченко В. 1301, 2738

Марченко Л. 5343, 5548 **Мелешко** Ф. 5828 Марченко М. 5062 Мельник В. 3868, 4480 Марченко Н. 1656 **Мельник В.Г.** 5829 Марченко О. 622 Мельник I. 2372 Марченко П.П. 5170 Мельник Л.Г. 216, 2475 Марченкова Л. 3963 Мельник M.Є. 1373, 1660, 2002, 2095, Масан О.М. 2844 5830 Масенко Т.Г. 5823 Мельник С. 2437, 2438 **Мельник Я.** 3964 Масливень П.С. 5084 Масляник О. 966 Мельниченко Г. 4037 Масняк М. 2172 Менакір Я. 1374, 1661, 3865 MaCY 1998 Мерль Ш. 1922, 2260, 2913 Масютка М. 2025 Мес Менд 4843 Матвеєва О. 4479 Метелиця Д. 4697 Матвієнко О. 5297 Мечник С. 2293 Матвієнко Т.В. 5824, 5825 Мешков В. 4375 Матвійчук З.І. 6372 Микитюк С. 4892 Матисякевич З.С. 2894 Миклашевський В. 4376 Матівос Ю. 4568, 4595, 4746 Миколаєнко В. 4302 **Матійко В.** 4695 Миколаївна В. див. Филонович В. Матійко О. 2196, 4014 Миколай, єпископ 84 Матко Ю. 4589 Миколайчук 3. 4038 Матусяк С. 4588 Микула В. 2596, 2597 Матюшенко В. 5348 Милосердов М. 2744, 2745 Матяшевський В. 1657, 1658 Миргородський П. див. Маляр П. Мироненко А.Н. 2471 Махінчук М. 3025 Мацак Л.І. 5172 Мироненко Г. 5451 Мацевич А.Ф. 5826 Мироненко М. 2373 **Маценко І.А.** 5827 Мирончак Н. 4039 Маціївський О. 1247 Мирончук М. 4543 Мацюк М.М. 2523, 2740, 3026 Мисан В.О. 2896 Мисевра Я. 4698 Мацько В. 2739, 5362, 5367, 5368, 5388, 5389 Мацько В.П. 5369 Мисько В. 4320, 5831 Мачула Т. 1372 Михайленко А. 3811, 4893 Мачушенко О. 4036 Михайленко В. 1375 Медведський В. 4331 Михайлик А. 4061 Медведев Р. 1101, 2128, 2222, 2244, 2274 Михайлик В. 5832 Медведьова Г.Я. 5036 Михайличенко Г.М. 26, 221 Медвідь В. 5257, 6162 Михайлів І. 1376 Медоренко А. 4696 Михайло I. 5833 Мейс Д.Е. 179, 187, 206, 557, 668, 1191, 1193, Михайлов I. 4699 1210, 1211, 1231, 1248-1251, 1259, 1269, 1300, Михайлов К. 2210 1455, 1456, 1518, 1549-1551, 1640, 1659, 1736, Михайлова О. 5127 1737, 1743, 1865, 1890, 1892, 1920, 1921, 1976, Михайлович М. 661 1999-2001, 2085, 2114, 2117, 2165, 2305, 2325, Михайлюк К. 958 2408, 2452, 2478, 2570, 2594, 2595, 2741-2743, Михайлюта О. 4339, 4340, 4350, 2790, 2863, 2880-2882, 2889, 2912, 2936, 5834-5836 2950, 3050, 3097, 4980, 6353 Михальчук В. 2003

Михальчук Г.М. 2366 Мончак Ю. 3713 Михеев М. 2277 Mopos B. 1379-1382, 1457, 1504, 4330 Мороз Г. 1141, 1672, 6131 Михеїв К.€. 5837 **Михлик** П. 4147 Мороз Л. 5163 Михненко А.М. 2402 Мороз Н. 5317 Мороз О. 2962 Мицак І. 1663, 3461 Мороз С. 5258 Миценко М.П. 5838 Мицик В. 5507, 5513 Морозов А. 2889 Морозов И. 4797 Мицик Ю. 3097, 4091, 4166, 4323 Морозюк В. 4356 Мицик Я.П. 5457, 5475 Морозюк Ф. 3097, 5344, 5346 Мицьо К. 3688, 6220, 6254 Мищенко М. 4982 Мороховський В.П. 2492 Мінська І. 3689-3691 Моррова Л. 1696 Мінчак Е. 650 Москаленко В. 2865, 3099 Мірошник Г. 3734 Московченко М. 4303 Мірошниченко Г. 4506 Мостович О. 3463 Мотика В. 3114 Мірошниченко М. 3764 Мірошниченко О. 5173 Мотревич В. 2456 Мірчук П. 938 Мотрич К. 2748 Міршук Д. 1665-1667 Моцний А.П. - 5803а Міщенко В.І. 4778 Мочульський К. 4942 Міщенко Г.Д. 6061 Мстислав, митрополит 37, 44, 74, 93, 94, Міщенко Д.О. 5839 97, 118, 138, 1721, 3338-3340, 3423, Мішенко I. 5600 3460, 3464, 3514, 3692, 6209 Міщенко М. 613, 626 Мудрак В. 3465 Міщенко О.В. 2276, 2403, 2746, Мудрий В. 306 Музиченко П.П. 2982 4993, 4996, 5000, 5018, 5026, 5063 Міщук Ч. 2747 Музичко М. 3914, 3965, 4040 Млаковий М. 720, 959, 5725, 6191 Мукосій Ф. 202 Мовчан €.Х. 5840, 6054, 6081, 6082 Мулик В. 1062, 1063 Мулик Я. 2749 Мовчан О.М. 3096 Мурин Ю. 255 Мовчан П.М. 6054 Мовчан Р. 5612 Мусієнко Г. 3027 Мусієнко О.Г. 2394, 2750 Мовчан Ю. 893, 1172, 1668 Мовчан Я. 5151 Мусіна З.Х. 6369 Мухіна М.Ю. 226, 234 Могилевський В. 2864 Мушинка М. 2922 Могилин П. 662 Моісєєва Т.М. 2843 М'ясківська С. 4957 Мойсієнко О. 1377, 1378, 1669, 1670 Мясоєд Г. 4148 Мокрій С. 3258 М'ястківський А.П. 5842 Мокряк О. 4894 Молотов В.М. 385, 2135, 2334, 2430 Н H.A. 782 Молчанова Ю. 4779 **Молявко** Г. 4544 H.K. 2075 Момот Л. 4700 H.M. 2076 H.H. 1064, 2146, 3466-3470 Монастирський І.В. 2004 H.O. 783 Монастирський П. 3462 Монд Е. 1688 Набок М. 5036

Немазенко Л. 4931 Навроцький I. 3966 Нагайло Б. 188, 1110, 1869, 2074 Немиро М. 2760 Нагірняк З. 3812 Немія Г. 4041 Нагірняк I. 967 Непорожня Г. 6173 Нагорна-Персидська Н.Р. 2447, 2751, 2889 Нестеренко Я. 3479, 5259 Нагорний О. 2509 Нетудихата М. 3968 Нагорний Ю. 1252, 1677 Нечаєва Т.А. 2993 Наддніпрянець 614 Нечерда Б. 5848 Наддніпрянець В. 743 Нечипоренко М. 2516, 4065 Наддніпрянка 1103 Немец Р. 4071 Наддніпрянка В.З. 1065 Нижник Ф.В. 3969 Надутик П. 4895, 4943, 5843 Низовий І.Д. 5849, 5850 Назаренко А. 5549 Никилев О. 4066, 4164, 4186 Назаренко В. 4701 Никитюк I. 5413 Назаренко Г. 4982 Ниточко І.В. 2951, 4900 Назаренко М. 5019 Нитченко Д. 1686, 2294, 2751, 3480, Назарко I.O. 1004 3481 Назарова А.М. 5311, 5316 Нікітенко Н. 4703 Назиревич Я. 1678 Нікітіна-Станіславська Т.Д. 4305 Найденова Л.П. 2331 Нікітченко Ф.Д. 4306 Найман А. 2923 Ніколаєнко Л. 2762 Наказний М.М. 4481 Ніколаєць О. 6186 Наконечний Б. 4896 Ніколенко А.Г. 5432 Наконечний Л. 6176 Ніколішин С. 590 Наконечний О. 4010 Нікольський В. 4233 Наливайко I. 5065, 5066 Ніконоров В. 4377 Нанкевич А. 6278 Ніксон 1389, 1687 Нансен 883 Німенко А. 4704 Наріжний О. 324, 3115 Ніньовський В. 1687, 1688 Наталушко С. 4545 **Ніценко** О. 5476 Наум Н. 1681 Нове А. 2143, 2349 Науменко И. 4344, 4345 Новоплянська Р. 4378 Науменко К. 2754 Новосад В. 2778, 3844, 3881, 3886, 3905, Наумов С.В. 2332, 2472, 2599, 2755 3906, 3970 Норберт 6116 Наумович С. 971, 1682, 2009, 3477, 5684, 6091, 6185 Норовилова В.П. 4234 Наумяк П. 2756 Носко-Оборонів Т. 2198, 2600, 2763 Неверлий М. 5860 Носова А. 5027 Невідомий В. 1067, 5844 Ночовний М. 6315 Нудьга Г.А. 5569, 5851 Негода I. 4780 Негода М.Т. 5845 O Недбайло В. 4482 О.Б. 1690 Недопака М. 2759, 4899 Незабудько П. 5846, 5847 Ο.Γ. 5207 Неїжмак В. 6314 О.Ж. 5612 Неклеса Л. 4702 O.K. 805 **Нелин М.** 5568 О.П. 1908, 3483 Нелін М. 3116 O.C. 26, 605, 924

О.Я.П. 3484 О-ка 3485-3487 ОБ 3693 Обрах-Козлова П. 5260 Обяк Д. 6297 Овдієнко Л. 5035 Овліюк В.Л. 5477 Овдіюк Т. 2764, 5477 Оверчук Г. 4484 Овечко І. 1068-1070, 1349 Овчар Н.Д. 2266 Овчар П. 5852, 5853 Овчарук С. 5390 Огіренко Л. 5472 Огнев А. 4407-4409 Одарич I. 5550 Одарченко Г. 3971 Одарченко О. 3971 Однороманенко О. 5854 Ожинська Т. 4958 Озарінський П. 4901 Озьоркін О. 4705 Око 1071 Окос Л. 3489 Окульська Н. 3988 Олежко Н.Ю. 591, 663 Олександрів-Грибінський Б. 5855, 5856 Олександров О. 4902 Олександрова Н. 3028, 4970 Олексієнко Л. 3887 Олексієнко М. 5261 Олексієнко Ю. 1390 Олесь О. 5595, 5857-5860 Олійник І.М. 1194 Олійник М. 2914 Оліянчук Г. 3876, 3972 Ольшанівська Б. 2601 Ольпіанівський І. 2010 Омельченко В. 932 Омельченко Г. 2602, 5460 Омельченко С. 5068 Омелянович К. 4750 Онацький €. 705, 5939 Онишкевич Л. 5694 Онишенко В. 5527 Онишенко О. 4450 Онуфрієнко В. 5861-5868

Онуфрійчук М. 6316

Опанасенко А. 4792 Орел В. 4379 Орел В.П. 2245, 5439 Орел С. 4706 Орлов В. 6315 Орловський €. 1691 Орченко К. 5869 Осалчий А. 6267 Осадчук Р. 2716 Осауленко Л. 2765 Осипенко Е. 4333, 4334 Осипенко Й.К. 3492 Осипенко Ю. 245, 5478 Осипчук М.П. 3878 Осінський Ст. 1692 Осколков Е.Н. 2404, 2889 Осокина Е.А. 2414, 2915 Остапенко Р.С. 5318 Остапов В.С. 3973, 4003 Остап'юк А. 1694, 3694 Остап'юк Б. 1195, 3493 Осташко О.І. 4707 Островська €. 3057, 3833 Осьмачка Т. 5870-5879 Отава У. 575 Охріменко Г. 4546 Очерет М. 606, 664 Очеретний О. 5880 Ош Ю. 5174 Ошовський I. 3907 Ояперв Е.Д. 2983

П П.М. 690 П.О. 325 П.Т. 5881 П-ська Х. 6117 Павленко Л. 4432, 5136 Павленко М. 1696, 5882 Павленко Н. 5085 Павленко П. 5452 Павличко Д.В. 5883-5885, 6083 Павлів О. 6059, 6116 Павлов Г. 3974 Павлов П. 623 Павлова Н.Д. 5524 Павлович Г.Ф. 6153 Павловська Н.П. 6354

Павловський М.Д. 5312 Пашковська Н. 5597 Павлушкова Н. 2011 Пашнєва Л.О. 6371 Павлюк М. 1072, 1162 Пащенко П. 4989, 5890 Павлюковский Е. 4235 Пашенко С. 4381 Падучак С. 665, 1073 Пащук І.Г. 2416, 2771, 5448 Пазуняк Н. 3768 Певний Б. 2967 Пайшук Л. 4547 Пекарський Г. 5479 Паклен Р. 17 Перебийніс П. 4781 Паламар В.Н. 3725 Переверзсв В. 2248 Паламарчук В. 4042 Перегон Н.Я. 4518 Паламарчук С. 3975 Перекопський Д. 5287 Палант О. 5104 Перепадя В. 4335, 4382-4384, 6320 Палаш В. 4043 Перковський А.Л. 2249, 2417, 2441. Паліснко М.О. 5886 2889, 2970 Палій С. 4149 Перова Н. 4782 Панасевич А. 2376 Персі 2027 Панасенко И. 4975 Перхняк М. 5334 Панасюк С. 4827 Петлюра С.В. 990 Панібудьласка В.Ф. 254 Петренко А. 5351 Панін А. 5276 Петренко В. 3861 Панкевич Р. 2975, 3029 Петренко I. 3977 Панкратьсва В.Г. 25 Петренко М. 1702, 4997 Пантов Ф. 4380 Петренко М.Є. 5891 Панченко М. 1697, 3495, 4709, 5262 Петренко Н. 1005, 1104 Петренко О. 4783 Панченко П.П. 2333, 2889, 2897, 2903, 2963 Петренко П. 691, 3855 Панчук В. 1392 Панчук М. 212, 2377 Петрич П. 4099 Паньків Б. 2767 Петриченко Г. 2772 Папіж В. 2164, 3496 Петров А. 2277 Парійський €. 2768, 3752, 3759, 3772, Петров В. 796, 1703 3773, 6280 Петров М. 5892 Парсенюк Б. 2769, 4236 Петрова О. 6187 Пасемко I. 5612 Петровецький Г. 5137 Пасіка В. 1650 Петрович М. 1704, 1705 Петровський Г.І. 202, 4382, 5302, 5517 Пасічний П.М. 4150 Пасічник А. 3976 Петронговський Р.Р. 4307 Пасічник Б. 5096 Петрушко Ю. 2604, 2773, 5893 Пасічник Ю. 4430 Печелянська I. 4903 Пастернак €. 1138 Пижук М. 3117 Пастушенко В.М. 3913 Пилипенко Л. 5894, 5895 Патока В. 6383 Пилипенко П.Г. 1393, 5458 Пахаренко В. 2199, 2200, 2246, 2247, 2415, Пиріг Л. 2916 2440, 2462, 5453, 5580, 5581, 5887 Пиріг Р.Я. 203, 207, 214, 2334, 2335, Пахолків А. 1699 2378, 2379, 2605, 2844, 4413, 4414 Пахомов А. 5888 Пиркало С. 5118 Пирожков С.І. 2249, 2336, 2442, 2473, Пацеля Л. 4549 2551, 2970 Пацера М. 2770 Пашко А. 5889 Писарєва Ю. 706, 4338

Питляр О. 1196, 1394, 1395, 1706, 1909, 3264 Полець М. 5392 Пишкало I. 1006 Поліщук В. 4625 Півоваров 691 Поліщук Г. 5265 Пігідо Ф. 636, 674, 707, 744 Поліщук I. 5404 Підвальний Ю. 4047 Поліщук М. 4308, 4511 Підгайний О.С. 885, 886, 1197, 3221, 3696, Полішук О. 4904 Поліщук Т. 2964, 3086, 3097, 5204, 5511 5973, 6225 Підгайний С. 20, 592, 617, 673, 3148, 3575 Поліщук Ю.М. 2977, 4905 Піддубний А. 4398 Половецький П. 726, 741, 784, 785, 1009, Піддубний І. 947 1116, 5897, 5898 Піддубняк В. 5307 Положевец П. 2358 Підкова І.З. 2536 Положій В. 6163 Підкова С. 753, 1144 Полонська-Василенко Н.Д. 727, 960 Пій XII 2004 Полтава Л. 1075, 1257, 2013, 5866, 5899-Пінчук €. 5020 5902, 6132 Пінчук С.П. 3085, 3097, 5938, 5939 Полтавець І. 2775 Пісная Н. 4082, 4151 Полтавська Г. 3775 Польовий Л.П. 2606 Піснячевський Ю. 6297 Піший М. 4486 Польщикова С. 2607 Поляков Ю.А. 2337 Платковський М. 1711 Плачинда С. 982, 2380 Полянський О. 3087 Плеханова I. 5224 Полянський П. 4419 Понеділок М. 5903-5907 Плехова Г. 5069 Плічковський Н. 1100, 1007 Пономаренко М. 5480 Плотнір Ф. 4711 Пономаренко Ф. 4153 Попель М. 4385 Площанська Л. 3896 Плугатар 1074 Попільнюх М. 5188 Плющ В. 984, 988, 1021, 3030 Попова М. 4712 Плющ Л.І. 58, 1008, 1140, 1396, 1397, Попова Н.Ф. 6373 1872, 2971 Порожня А. 3856 Плющ І. 2657, 2701 Пороник 3. 4906 Порохівський Г. 279 Плясков Л. 4810 Повзун А. 5896 Посол Р. 1401 Поспішенко П. 4907 Повод С.И. 4152 Поворозняк К. 3908 Постольник В. 4100 Постышев П.П. 9, 360, 415, 704, 719, Повстенко Ю. 5434 1132, 1354, 1729, 1739, 2784 Погинайко О. 5391 Погосій I. 5263 Посухов В. 5021 Погребенник Ф. 3021 Потапенко О.І. 2898 Подільський Е. 3978 Потебенько М. 265 Подкур Р.Ю. 3851, 3862 Потер Р. 53 Потупейко М.М. 2777, 3888, 5908-5910 Подолян Н. 3948 Подопригора Ф. 1399 Потуторський М. 3522 Познанський А. 5264 Потяга Ю. 4326 Покидченко Л. 5129 Пошиваник О. 3524, 3525 Покотило В. 6281 Пр. 3526 Полетаев В.Е. 24 Правденко I. 3979 Полетун Н. 5565 Правобережний Ф. 4423

Пражина О. 4908, 4932 Р.Ш. 2100 Пращур Н. 5551 Радіон С. 811, 1172 Привалова Т.В. 2331 Радченко А.Я. 4277, 4309, 4328 Придаткевич Р. 404 Радченко Л.А. 3052 Придчин 624 Радченко П. 585 Прилуцький В. 3097 Раєв М. 222 Присутній 3182-3184, 3529-3531, 3700, Разиньков А. 4756 3701, 3715 Разуваєва Н. 4154 Присяжнюк В.М. 4249 Райєр А. 1985 Приходько В. 4487 Ранд Е. 925 Приходько М. 618, 675, 697, 3133, 5911 Ранюк Ю. 3061 Приходько О. 20, 828, 5266 Рассказов В. 5916 Пріцак О. 1725 Ратай О. 1744 Провозін П. 5553 Рахманний Р. 964, 1076, 1131, 1745-1747, Проколенко Г. 2511 2163, 2173, 2204, 2382 Прокоп М. 745, 1157, 1729, 2117, 2135 Ревечук В. 5071 Прокопович С.Н. 408, 655 Ревуцький В. 2985 Прокопчук В.С. 5360 Рейган Р. 80, 87, 122, 141, 163, 1261, Прокопчук Т.К. 5406, 5408 1631, 1692, 1721, 1722, 2016, 3528, 3698, Пронченко М. 5912, 5913 3699, 3714, 3787 Проскурня Л.П. 4993 Рекрут Я. 3031 Проскуров А. 4401 Репка I. 5175 Протащук I. 5570 Репринцев В.Ф. 2292, 2887, 4488 Прохода В. 5914 Реп'ях С.П. 5530 Проценко А. 2351, 2638 Реут В. 5335 Проценко І. 2779, 4580, 4713 Реут Л. 4068 Процик Р. 2036, 2059 Рибалка Д. 5696 Процик С. 3456 Рибалка І.К. 2250, 3051, 5215 Проць Я. 5120, 5915 Рилеев В. 5336 Процюк С. 825, 1163, 1405, 5577 Римський О. 4986 Пташник Ф. 4446, 4527 Риндик С. 5917 Пуговиця М. 2379 Рипало 3. 4784 Пужанівська Є.Н. 5409 Рис Л. 3268 Пук Я. 1735 Рисіч Й. 4155 Пупань В. 5226 Рихтицький Л. 1262, 1750 Пустіва В. 4049 Різників О. 2608, 2781, 4944 Пустовіт І. 2780 Різниченко В. 4156 Пустовіт С. 6321 Різниченко О. 3056, 4631 Пустовіт Т. 4550 PO 3185 Путкарадзе Л. 4765 Ро-й 3140 Пушкар €.І. 4946 Рогалина Н.Л. 2220 Пушкарьова М. 4551 Рогатинський П. 3538 Пчельніков М.І. 2857 Рогілес Ф. 625 П'ятак Л. 5138 Роговий О. 3909, 3910, 4050 Роговий Ф.К. 5918 Роговська І. 911 P.K. 786, 1742 Рогозюк М. 4310 P.M. 197 Родак В. 6080

Родик К. 2782 Рудченко Т.М. 2549 Родіон С.Т. 2022 Рузвельт Е. 1981 Роєнко П. 929, 5919, 5920 Рузвельт Ф.Д. 1593 Рожанковська I. 1409 Рум'янцева Н.А. 3094 Роженко Б.І. 4512 Русальський В. 5930 Русинов И.В. 2111 Роженко М. 2867 Рожик М. 3088 Руснак І. 5593 Рожка О. 3539, 3540 Русова С. 328 Рожко О. 1529 Рухеман М. 5230 Розгін В. 692 Ручій Л. 4101 Рябека €. 5072 Розгін I. 692 Розпашнюк Л. 3980 Рябий М.О. 5931-5933 Розпутько А. 1290, 3120 Рябоконь А. 4714 Розумний Я. 3778 Рябченко Л. 5073 Розфильд С. 1923, 1925, 2084, 2086, 2122 Рябчук Т.М. 4553 Романенко В.А. 5152 Рядченко И. 5934 Рященко Д.С. 2609 Романенко І.Г. 5199 Романенко С. 1911 C Романенчук Б. 5815 Романець В. 224, 2321 С.Д. 1758 Романець Н.Р. 4111, 4122 C.K. 3781 Романишин О. 1756 C.P. 806, 3703 Романів О. 2526 С-кий В. 3310 Романович В.Р. 3935, 3981 С-ко М. 1365 Романюк Н. 4177 С-ко Т. 708 Саварин 1639 Романюк П. 264 Романюк С. 3834 Саварин П. 1410, 1912, 2197, 2201 Ромасєва В. 4552 Савельев А.В. 2122 Ромахина Л.С. 4336 Савельев В. 2279, 2610 Ромен Л. 5921 Савенко И. 2944 Рослицький €. 1757, 3779, 3780 Савенков П.С. 2278 Ростек Л. 1100 Савенок В. 5525 Ротару С. 1730 Савинець В.А. 2492, 2785 Ротач П.С. 5554 Савицький Л. 5394 Рубан В. 4757 Савченко Б. 4715 Рудас А. 5482 Савченко В. 3032, 3089, 5227 Руденко I. 5483 Савченко М. 5935 Руденко М.Д. 5922-5929 Савченко П. 1011, 3090, 5684 Руденко П.І. 5555 Савчин Б. 2786 Руденко С. 2783, 2784, 5232, 5267 Савчук В. 2858, 3542 Руденко-Рудницький О. 629 Савчук П. 5936 Савчук Ю. 3882 Рудзік О.Т. 1996, 2023 Рудич Ф.М. 203 Сагайдак І. 1199 Сагайдак М. 1106, 1117, 2539 Руднев А. 4386 Рудницька М. 791, 2024, 2986 Садовський В. 560 Рудницький О.П. 2303, 2443, 2548 Садурський Б. 2611 Сазанський А. 5937 Рудницький Я. 1231, 1502, 1732, 1733,

Сакмаров М.А. 2278

2160, 6365

Салітра С. 3014 Сенишин Р. 136 Салюк М. 5193 Сенчило В. 4239 Самійленко І. 2987, 3062, 3091, 3817 Сенько І. 2383, 2990 Самійленко О. 5579 Сеньчук Ю. 3188 Самійленко О.С. 4716 Сербин Р. 944, 1297, 2114, 2512 Самійленко Ф. 2077 Сергієнко О. 2790 Самодин П. 792 Сергійчук В. 231, 253, 2884, 2924, 3097, Самойленко О. 4990 4791 Сергійчук З.О. 2612 Самойленко О.Д. 5036 Самойленко Я. 4801 Сердюк Г. 4911 Сердюк М. 942 Самокиш М. 6178 Самолюк Д.Я. 4249, 4254, 4311 Середенко С. 5441 Самчук У. 5597, 5602, 5938-5944 Сесь Г. 912, 1416 Сапожник О. 5416 Сиваник Я. 3549 Сарбей В.Г. 2396 Сидоренко Н. 6379 Сарма-Соколовський М. 5945 Сидоренко П. 4912 Сауляк А. 4909 Сидорчук Л. 4312 Сахно Ф. 2787, 5556 Сизоненко Ф. 5442 Сацюк О. 1117, 5946 Силка П. 5216, 5217 Саюк Ю. 3118, 3841 Сильвер Б. 2082, 2118, 2122 Сварог В. 1759, 4424, 5920 Симак Г. 4102 Сватула Т. 6063 Симко С. 2028 Сверстюк €. 2251, 2444 Симоненко В. 5520, 5566 Свириденко Н. 1913 Симоненко В.А. 968, 5947 Свистун Г. 3982 Симоненко М. 4187 Світлична Н. 58, 1175, 1412, 1535 Синевід П. 1418 Світуха М. 1413, 3544, 3545 Синенко О. 2791 Северин В. 209, 215, 4078 Синиця К. 3847, 3911 Сегал Я. 5337 Сироїд М.З. 4261, 4264 Седельников В. 4211 Сиротюк В. 4913 Селегень Г. 721, 722 Сисоєв Г. 205, 2384, 5223 Ситник М. 4998, 5948-5950 Селепина А. 3186 Сівченко К. 2513, 4267, 4272 Селігор Ф. 637 Селунская В.М. 2111 Сівченко О. 2513, 4267, 4272 Семелова П.А. 3983 Сідерський В. 2792 Сідченко В. 4103 Семененко В.И. 3052 Семененко О. 5208 Сікора В. 2252 Семенець М.О. 5435 Сімініченко О. 6322 Семенко Ю. 845, 2025, 2994, 4088, 4182 Сірик Г. 1150 Сірик Д. 4798 Семенюк П. 2330 Семенюта К.И. 2266 Сірюк Д. 5131, 5132 Січинський І. 1080 Семет 359, 513 Скалецький С. 3550 Семиволос М. 5121 Семигіна Т. 2789 Скиба В. 5280 Сенатович О. 2480 CKI 3225

Сениця П. 3547

3548, 6365

Сенишин (-Змієнко) Г.В. 1305, 1414, 1415,

Скляр Г. 5023

Скляр Л. 5951

Скорейко Г.М. 2844

Скорина О. 3092

Скоробагатько С. 3818, 5952

Скорупська Б. 3551 Скорупська М. 222, 2102 Скорупський В. 5670 Скоцень О. 2693, 3733

Скочій П. 5569 Скочок П. 2174 Скрипник А. 5875 Скрипник Г. 5395, 5396

Скрипник М.О. 370, 416, 585, 972, 1807, 2849

Скроцька О. 4489

Скуратівський В. 3034, 3063 Слабошпицький М. 5878 Славгородський П. 5484, 5497

Славутич Я. (Жученко Г.М.) 1150, 1765-1767, 1904, 2078, 2338, 2394, 3267, 4573-4577, 4632, 5582, 5584, 5953-5962, 5962

Славуцький А. 6164 Славченко Т. 1914 Сліпенко М. 4490 Сліпченко О. 5067, 5074 Слобідський Б. 1768 Слобідський К. 913 Слободян М. 5397, 5410 Слободянюк П.Я. 5370, 5417

Слобожан €. 5290

Слонівський Є. 709, 2079, 2537, 3684, 5212, 5963

Слотюк П.В. 3894

Служинська З.О. 2514, 2550, 2899

Слюсаренко А.Г. 216, 2834 Сльоновська О. 5939 Смагленко Ф.П. 5502 Смаглій Н. - 5005 Смаль І. 5036

Смерека В. 1081, 5964 Смик М. 1769, 3782 Смирнова Г. 4554 Смішний К. 4052 Смолич Ю. 795

Смолій В. 2960, 2976, 3097

Смотрич О. 5965

Смугляков К. 2794, 4803

Снігур А. 2339

Снігурович М. 1755, 3552, 3553

Снісар П. 4115 Собко А. 2540 Соболь П. 4834 Собчик П. 4262 Сова 3556

Сова Г. 596, 4978

Сойко В. 3557

Сокирянський С. 4758

Сокіл В. 1770 Соколевич О. 677 Соколенко В. 6300 Соколик О. 2795, 3819 Соколик Я. 1771, 2031, 6182 Соколов В.В. 3035, 5966

Соколовський М.О. 5403

Сокольський В.В. 1772 Сокур В. 266

Солдатенко В.Ф. 217

Солженіцин О.І. 1119, 5967, 5968

Соловей Д. 22, 638, 656, 738, 763, 769, 797, 807, 808, 814, 818, 819, 851, 4976

Соловей Д.Ф. 670, 676 Соловей О. 1773 Соловйов Г. 5268 Соловйов М. 1356 Соловйов С. 4185 Соломон 1621 Солоневич Б. 565 Солоневич И. 764

Солоненко М.Ф. 248, 3053, 5284

Солопун В. 4717 Солопун К. 202 Солопун П. 202 Соневицька О. 3226 Сопронюк І. 2281 Сопронюк О. 3093, 3119

Сорока Г. 4517 Сорокопуд І. 5107 Соснов А. 2458

Сосновий С. 573, 628, 639

Сосюра В.М. 5969

Соханівський В. 6119, 6120

Сочивець І. 5970

СПВ 6077

Спека П. 914, 5971, 6190 Сподарник Г. 2797 Сріблянський М. 3141 Срібний В.В. 5972 Стадник П. 973 Стадниченко Л. 1774 Стадніченко В. 3036 Стаднюк І.Ф. 5973 Стрекаль Т. 6282 Сталін Й.В. 241, 255, 282, 360, 568, 581, 621, Стрельський Г.В. 11 657, 666, 726, 730, 811, 1033, 1160, 1260, 1294, Стрижак М. 3777 1530, 1537, 1877, 1881, 2153, 2154, 2231, 2260, Стриженюк С. 3783, 4915 2280, 2293, 2341, 2361, 2431, 2448, 2449, 2509, Стрійська Н. 1264 2510, 2922, 3018, 3113, 3985, 4439, 4570 Стрілецький В. 5270 Строєва Г. 5075 Станіславченко А. 4313 Станович М. 6168, 6170 Строїч Д. 3562 Старів С. 5500 Строката Н. (Строката-Караванська Н.) Старник П.С. 4964 1202, 1253, 1781, 1916 Струсь І. 4388, 5977 Старосольський В. 938 Стасик Я. 1778, 2034 Струмінський Б. 222 Стахов М. 656 Студьонова Л. 5557 Субтельний О. 1498, 2161, 2445, 2526 Стащенко В. 4053 Стеблівський М. 4387 Судорженко В. 4581, 4590, 4597 Стейнбек Д. 952 Сукнацький В. 3790 Стельмах М.П. 5974 Сулик С. 6210, 6219 Стельмах С.П. 4213 Сулима М. 1149, 1265, 1782, 5612 Степ Ю. 608 Сулимак Л. 1266 Степан, митрополит 6201 Сулько В. 2803 Степаненко М. 1085, 1915, 2103, 3153, Сумароков П. 5978 4256, 5690 Сумний М. 5979, 5980 Степанишин Е. 3869 Супрун М.Ю. 4654 Степанишина Є. 2254 Супрун П. 4433, 4447 Сургай Т.І. 2475 Степанов Ф. 846, 5611 Степанова М. 4945 Сурмило В. 4719 Степовий К. 53, 1013, 1086, 1133, 1201, Суслик Л. 5029 Суслик Л.П. 2104 3154, 3210 Степовий Ю. 3127 Суслик Л.Р. 3268, 3565 Стерник Л. 4914 Суслик Р.Л. 4977, 4979 Стерчо П. 3319 Сухар І.Л. 4351, 4352, 4389 Стефан, митрополит 3588 Суховерський М. 3566 Стефанович О. 5975, 5976 Суховецький М. 2804 Сухолітко А. 3987 Стефанюк Д. 3561 Сушко О.О. 2890, 2957 Стецько Я. 667, 1780 Сціборський М. 506, 570 Стечишин М. 504 Сьоміна Г. 4491 Стовба О. 4089 Стогнійчук С. 4520 Сытник А. 5299 Стодола К. 1263 Т Стожок П.А. 5194 T.B. 895 Столбецов О. 5269 Столбін О.П. 5153 Т.Г. 2175 Столяров I. 3810, 4838 Т.Д. 2036 Столярчук Г. 2798-2800, 4273, 4279 T.C. 640, 729 Стороженко П. 5100 Табаченко А. 3123 Табачник Л.В. 2932, 2307 Сторцак Т. 4933 Тавлуй М.М. 5517 Стоян М. 4596, 4718 Страшевський В. 2801, 3984 Тавридський Я. 2206

Таланчук П.М. 2805 Терлецький А. 2807 Терлецький В. 5177 Талаш П. 4104 Талмазан С. 3988 Терлецький С. 3706 Терновий В. 5371, 5398 Танадайчук А. 3877 Терпкий О. 5985 Танасійчук І.Д. 5496 Танюк Л. 5612 Терсицький А. 4314 Тарабара М. 4183 Теслевич М. 3572 Таран Л.Д. 2863, 4569 Тесля I. 1151 Таран М.П. 4498 Тетерук I. 2255 Таран О. 5981 Тиверець I. 586 Тараненко В. 4786 Тиктор I. 2667 Тараненко М.Г. 3054 Тимків А. 1420, 2405 Тимофеев В.М. 227, 4353, 4360, 4361 Таранішин О. 1634 Тарасенко В. 4815 4363, 4390, 4391, 4399, 4411 Тарасенко О. 3791, 6291, 6333 Тимофеєва Л.О. 5370 Тарасенко П. 915, 980 Тимошенко Б.О. 5986 Тарасова Л. 5218 Тимошенко В. 751, 2808 Тарасюк А. 4054 Тимошенко I. 4493 Тарасюк П. 4253 Тимс О. 4426 Таркович Ю. 827, 841 Тимчишин О. 2809 Тимчук В. 3855 Тарнавський Б. 1784-1786, 1300, 2037, 5982 Тарнавський М.Г. 3190 Тиравська Н. 6154 Тарнавський О. 1145, 1917 Титаренко Л. 5512 Тихий О.І. 1175, 1175 Тарнавський Ю. 5982 Тиховська Л. 3575, 3576, 6148 Татаренко В. 2385, 3720, 6283 Тихомиров Ю.М. 2983 Татаринова Л. 6323 Тихомирова О.Я. (Тихомирова-Шна-Татарнюк М. 3569 бель О.Я., Шнабель-Тихомирова О.Я.) Татомир О. 1267, 1268 Татомир Я. 1269, 2105 4917, 4939 Tayrep M.E. 181, 2450, 2496, 2888, 2917 Тихонова В. 4916 Таценко Т. 5430 Тичина П.Г. 5987, 5988 Твардовський П. 2868 Тишаков Н. 4381 Тевнен Е. 3097 Тімановський К. 4721 Тедсев О. 4370 Ткач Г. 2386 Ткач Н.І. 26 Телевний С. 1787, 3570 Теличко К. 3571 Ткаченко Б. 5139, 5185, 5989, 5990 Темертій Л. 6223 Ткаченко В.В. 2446, 5515, 5518, 5558 Ткаченко В.М. 2932 **Темиров Ю.Т.** 2988 Темірова Н.Р. 2965, 2988 Ткаченко €.П. 4228 Ткаченко I. 3897 Темницький В. 2806 Ткаченко Л. 4787 Тендряков В. 5983 Ткаченко О. 4759 Теодорович Б. 3820 Тепцов Н.В. 2283, 2295 Ткачук М. 5939 Ткачук П. 3989, 4055, 5991-5993 Терен В. 260, 3038 Ткачук Т. 4722, 4723 Терещенко I. 4492 Терещенко М. 5291 Тлустий 3. 4316 Терешенко Ф. 4828 Тобілевич Г. 4606

Тодоров И.Я. 2988

Терлецька О. 5984

Токаев Пр. 694 Удовиченко О. 1426 Толкач Ю. 4434 Удол О.А. 4066 Тольц М.С. 2136, 2208, 2227, 2256, 2304 Ужва М. 1020 Томашевич Ю.У. 24 Уиткрофт С.Г. 1308, 1925, 2084-2086, Томків В. 3040 2138, 2350, 2917, 2945 Томлінсон К. 3528 **Улітов А.Д.** 5490 Тончик Т. 5147 Урбан А. 4521 Топоркова €.В. 5178 **Урицька** С.Б. 5454 Топтун Ю. 5564 **Усатий М.** 4494 Траф'як М. 2614 Усатюк И.Ф. 2966 Трач О. 6097 Усов А. 4236 Трач Р. 1155 Устименко В. 4354, 5314 Третичний В. 4724 Учасник 3605-3607 Тригуб П. 4812 Учасниця 3608 Тримполець П. 2811 Трихрест М. 1017, 1018 Φ Трійняк І. 5994 Ф.Р. 3211 Троєцький А. 3192 Фаринич М. 3716 Тронтон Н. 1536 Феденко П. 644, 798, 1090 Тронько П. 2515 Феденьов Р.К. 5997 Трофимчук П. 2286 Федін В. 2176 Трошкова С. 3878 Федорак Б. 2657, 2858 Троян Н. 4196, 4243 Федоренко М. 6293 Троян О. 1423 Федорівський С. 634, 5998 Трубай В. 5995 Федоров П. 4725 Труш О. 2615 Федорович В. 3134 Трюдо П. 1821 Федорович М. 1807, 2048 Тудорковецька Я. 1791, 5996 Федоровская Л. 5612 Тулуб З.П. 960 Федорук В. 2813 Тумаков В. 4607 Федосеев П.М. 51 Туомінен А. 2048 Федотюк П. 2340 Тургманович Н. 2106 Федунець М.Ф. 5999, 6000 Туркало К. 896 Федченко С. 5179, 5180 Турченко О.І. 4173 Федьков І.І. 2839, 4813 Турченко Ф.Г. 2846, 2963 Феллер М. 2989 Тутка О. 5025 Фесенко О. 2463 Фесенко Т. 6001 Тхоров А. 2287 Тюмерина А.М. 2278 Фесенко-Ковальська Ж. 1203 Тютюнник Г. 2150 Филипович П.П. 852 Тютько Е. 1151 Филонович В. 507, 6002 Філатова В. 4934 У Філінюк А.Г. 5370 (Y.C.) 3591 Філіпова І. 1434 Убийвовк Л.Г. 6375 Філонов К. 4158 Уваренко А.Р. 2447 Фінберг Л. 2493 Удайський В. 5529, 5560 Фіцик К. 3613 Удайський I. 6292 Фішбейн М. 1435 Удовенко Г.Й. 11 Флис I. 3614

Флоріо Дж. 1556 Хоменко I. 2885 Фольц К. 6003, 6004 Хоменко О. 5182 Фомін І. 4819, 4829, 4920 Хоменко О.Б. 6013 Фонтене М. 1436 Хоменко Т. 5201 Форостенко I. 3842 Хомишин Г. 38 Фостун С.М. 1091, 1302, 1809 Хомяков М. 2814 Франківський В. 4056 Хонігсман Я.С. 2869 Фролова Т. 6005 Хорошун Б. 236, 2610 Фроюк Н.М. 4921, 4930 Хорунжий Ю. 264, 2815, 4427, 4992 Фурса С. 4194 Хорцева К. 5279 Фурфурей М.М. 4922 Хохітва Т. 1114 Хохлачев В. 2389 X Храпач Г.Я. 6014 Хабурський О. 1274 Храплива Л. (Храплива-Щур Л.) 6015, Халашевський Б. 4766 6065, 6067 Халява I. 6006 Хроніст 1150 Хандрос Б.Н. 2341, 2342, 6007-6010, Хруцький С. 434 Хрущов Н.С. 820, 955, 957, 1011, 2344, 6166, 6170 Харитонов А.И. 2538 3019 Харківський А.М. 4204 Хубова Д.Н. 2888 Харків'янин 1275 Худяев И. 4159 Харченко О. 2081, 3275 Харькова Т.Л. 2306, 2520 Ц Хатаєвич М.М. 4075 Цабенко I. 5112 Хатюшин В. 2343 **Цаплин В.В.** 2258 Хвиль М.М. 2448, 2616 Царенко В.С. 5499 Хвильовий М.Г. 1145, 1917, 2943, 6011, 6012 Царинник М. 181, 193, 534, 1123, 1140, Хвощовий М. 1291, 1812 1571, 1590, 1610, 1637, 1646, 1796, 1813, Хейфец М. 1292, 2112 1868, 2044, 2051, 2114, 2223, 3502, 5434 Хелемендрик-Кокот А.М. 4341 Цвенгрош Г. 237 Хемич С. 1276 Цветков В. 2847 Херец Л. 206, 1888, 2408, 2452, 6353 Ценко В. 2108 Херсонський Б. 4965 Цибенко В. 5126, 5167 Херсун М.Ф. 3889 Циган Р. 5077, 5078 Хеськова М. 2388 Цимбал В. 3276, 6180 Хижняк Ф. 1277 Цимбалістий В. 2617 Хильченко В.Ф. 4726, 4727 Цимбалюк В. 2817, 4923, 4924 Ціпій Е. 5365 Химич М. 2050 Хирояки Куромия 2889 Цірчинська А. 6016 Хіміч Н. 4555 Цюпа I.A. 6017-6019 Хлебас І.П. 5486 Хмара С. див. Сагайдак М. Чабан М. 4090, 5913 Хмельницький I. 632, 643 Чабаненко А. 4999 Хміль Ф.Ф. 4993 Хмільковський І.М. 2177 Чайкіна Л.М. 3736 Холопов А. 4079 Чайковський А.С. 2845 Чала М. 641 Холоша В. 5181 Хоменко В. 3097, 3121 Чалий I. 4728

Чапленко В. 826, 6020-6024, 6113 **Чорногор А.І.** 4557 Чапля А. 1438, 1439, 6025 **Чорномаз М.** 5183 Час О. 3619 Чорноморець П.К. 1094 Чегорка Т. 4105 Чорнуха О. 4789 Чекалюк С. 2818 Чуб Д. див. Нитченко Д. Чеклишев О. 2819 Чуба С. 5402 Чемберлін В.Г. 496, 508, 509, 523, 524, 536, Чубаров В. 5228 562, 576, 1839 Чубач Г.Т. 6031 **Чемерис В.** 6026 Чубіна Л.М. 4742 Чемерис П. 2820, 2952 Чубук М. 2243 Чемерис С. 1278, 1279, 2052, 2820 Чуйко Т. 6355, 6356 Ченцов В. 4177 Чумаченко Г. 3622 Чепурний В. 5575 Чуніхін В. 4807, 4808, 4811, 4833 Червінський В.І. 256 Чуприна Л. 4362 Червінчук Г. 3890 Череватенко Л.В. 6161 Ш Черевичник Л. 5710 Ш-а П. 1255 Чередниченко I. 4290, 4292 Шаблій А. 2345 Черінь Г. 6027 Шагай П. 3623 Черненко А. 4300 **Шадько** П. 4202 Черненко I. 4729 Шайдецький А. 4292 Черненко К.У. 51 Шалдій Д. 695, 788 Черненко О. 1814 Шамрай Ф. 2822, 4761, 4790 Чернецька Г. 4925 Шандар С. 4967 Чернецька Т. 4966 Шандра Г. 4731 Черников В.Ю. 265 Шаповал А. 4608 Черниш О. 5433 Шаповал И.А. 4592, 4609 Чернігівський М. 4528 Шаповал Ю.І. 2228, 2296, 2449, 2540, Чернявський М. 4788 2848, 2849, 2851, 2889, 2906, 3095 Черчілль У. 730, 2922 Шаповалова В.А. 4317 **Честник В.** 4760 Шарандак В. 4001 Чехутська В. 5320 Шарикова 3. 4441 **Чигрин В.** 2974 Шарова П.Н. 24 Шатайло О. 5508 Чиж М. 1223 Чижевський Д. 5751 Шаталин А.В. 4214 Шаталіна €.П. 199, 201, 211, 221, 225, Чинченко І.М. 1092, 1093, 1107, 1204, 1280, 1281, 1818-1820, 2055 2218, 2270, 2487, 2494, 2844, 2861, 2889, Чирко Б.В. 2590, 2606 3097, 4212, 4846, 5204 Читач 787 Швед Г. 5036 Швед €. 2056, 2057 Чиче О. 3122 Чиченков А.П. 208 Шведов С. 2235 Чмиленко В. 136 Шеболдаєв 691 **Чолій Т.** 2288 Шевела Т. 5339 Чоповський В. 2618, 2821, 2870 Шевченко В. 203, 1867, 6032 Чорний-Досінчук М. 6086 Шевченко І.Д. 11, 1271 Чорнобородько А. 4495, 4496 Шевченко М. 5973 Чорнобривець I. - 1269, 5992-5994 Шевченко С.І. 4570, 4571

Шевченко Т. 5340

Чорновіл В.М. - 64

Шевченко Ю. 4968, 6325 **Шевчик М.** 5079 Шевчук А. 4926 Шевчук В. 4927, 5879 Шевчук В.Д. 4564 Шевчук В.П. 203, 3054 Шевчук Г. 3898 Шевчук Л.В. 5036 Шевчук О. 2619, 2823, 4928 Шевчук Ф. 4057 Шелест Ю. 3822, 3823 Шелудько €. 4241 Шемет Б. 535 Шемчук €. 4058 Шепілова Л. 5272, 5273 Шепіль М. 5184 Шептицький А. 38 Шептуха В. 4245 Шервуд Е. 495 Шеремет Т. 4106 Шеремета В. 6241 Шеремета К. 3992 **Шерман** X. 3624 Шерник М.О. 6033 Шерстяк В. 5487 Шибаєв Ю. 5341 Шибанов Г. 5105 Шилова К. 2620 Шилова Л. 6360 Шимко В. 2858, 6034-6038 Шимко Ю. 985, 2390 Шинкаренко С. 4107 Шитюк М.М. 4831, 4832, 4835 Шкамбара М. 1825 Шкварчук В. 5521, 5562, 5571, 6039 Шкіль Л. 4268 Шкробот П. 250, 5357, 5358 Шкуліпа А.Г. 6040 Шкуротюк В. 2824 Шкурупій Г.Д. 6041, 6042 Шляхтиченко М. 842 Шмата I. 4497 Шмелев Г.И. 2178 Шмулик К. 3625, 3710 Шнайдрук М. 3993 Шолохов М.А. 255 Шостак В. 6079 Шостак О. 5561

Шосток В. 4610 Шпак Я. 2825 Шпаківська В. 6043 Шпилька О. 3627 Штебень М. 1284 Штепа О. 815, 2826 Штепа П. 2934, 4355, 4392-4394 Штогрин Д. 2844 Шугай О. 5608 Шудря М. 2253 Шуліка-Зоряна О. 897 Шульга В. 4611, 4732, 4740, 4743, 6044 Шульга І.Г. 2889, 3843, 3844, 3849, 3891-3893, 3912, 3994, 3995 Шульга М. 1164, 1829, 6045 Шульгин О. 11, 330 Шульц П.Г. 2827 Шуляк М.О. 2973, 3784, 5496 Шулякевич Б.І. 3628 Шулякевич Л. 6349 Шумський С. 3629, 3630 Шуст Р.М. 2536 Шутко Н.П. 5036 **Шуть** М. 4108 Шухевич-Чупринка Р. 654 Шушуріна Л. 2495, 2621

Щ Щасливий О. 4830 Щерба В. 5488 Щерба І. 3631 Щербак В. 4628, 4733 Щербак Ю.М. 2210, 3811 Щербаківський В. 883 Щербатюк Т. 4734, 4735 Щербина Н. 6024 Щербина О. 5315 Щербицький В.В. 2151, 2184 Щур П. 3633

Ю Юзик 3187 Юнг Е. 6156 Юник Д. 1831 Юнкін Ю. 1095 ЮП 1832 Юревич І. 5112 Юриняк А. 1172

Юрійчук €.П. 2844 Яременко С. 6070 Юркова (Шпіка) А.К. 5091 Яремчук А. 2624 Юркова О. 3041 Яремчук Т. 6048 Юрковський С. 2828 Ярмак В. 5229, 5274 Юрченко І. 1833 Ярмолюк М. 6049 Юрченко Л. 4109 Ярмусь С. 1293, 2061 Юхименко Г.І. 2419 Ярова Г. 4322 Юхимович В.Л. 3785, 6046 Яровенко П. 5140, 5148 Яровий Б. 4598 Юшенко В. 3117, 3123 Ющенко О. 6082 Яроцький А. 3064 Ющук І. 2534, 2622, 3124 Ярочан Ф. 1581 Ярошевська Т. 4560 Я Ярошевський В. 5107 Я.В. 3711 Ярошенко А. 5275 Я.В.С. 3635 Ярошенко Я. 4561 Я.П. 1834 Ясинська Н. 3852, 3858 Я.Р. 2059 Ясинський В. 5243 Я.Т.-К. 331 Яскажук В. 4327 Я.Я. 3637, 3638 Яскевич Т. 899 Явдась М. 23, 1022 Ястремський Ф. 4442 Яворенко €. 3996 Яценко А. 3786 Яворівський В. 259 Яценко Г. 4935 Яворницький Д. 4091 Яценко €.Ю. 3097, 5285 Яворський Й. 4161 Яцик П. 1099, 1285 Яворський П.Р. 3639 Яцунок В.І. 4175 Яворський С. 6150 Яшенко І. 5082 Ягельська Т. 4017 Ященко М. 4736 Ягольник О. 5099 Ящук П. 2925, 3050, 3097, 5405, 5411 ЯДН 3636 Якименко Л.Г. 6047 A Якименко М. 2623, 2829, 5004, 5080, 5081 Alcorn A. 2110 Якимчук М. 4318 Alexander II 957 Якобчук М. 3997 Alexinsky G. 5608 Якович 3. 6171 Allen W.E.D. 572 Amiel B. див. Аміел В. Яковлєва Л. 2889 Якубовська Я. 4319 Ammende E. $\partial u \mathbf{e}$. Амменде E. Якубчук Г. 4395 Anderson B.A. див. Андерсон Б. Ямняк П. 155, 3640 Antonenko I. 5973 Янішевська Г. 156, 1835, 3278 Antonov-Ovseyenko A. 1160 Янківська Н. 4558 Archimowytsch O. див. Архімович О. Янко Д. 4800 Янковий М. 4059 Янкович В. 4770 Ваhryany I. див. Багряний І.П. Янковська М. 4559 Balan J. 5434 Янович I. 2060 Balawyder A. 943 Barnes R.W. 440, 441 Янчук Б.В. 4012 Янчук О. 6165, 6169, 6176 Bas P. 1836 Янько Л. 5612 Basile P.M. 3641

Beal F.E. 561 Davis R. 1446 Becker A. 5434 Dean V.M. 3128 Belov F. 731 Debo R.K. 181 Berland P. 442, 443 Deutscher I. 581 Bertillon S. 444, 445 Devereux S. 2541 Besancon A. див. Безансон А. Dickinson, Lord 557 Bilinsky Ya. 3065 Dinerstein H.S. 733 Bilocerkowycz J. 2259 Dmytryshyn B. 3129 Birchall F. 446 Dodd G. 5434 Black I. 5434 Doerr P.W. 181 Bociurkiw B.R. 1120, 1146 Dolot M. див. Долот М. Bolubash A. 1134 Doroshenko D. 1109 Borus J. 1152 Drach I. див. Драч I. Bourdeaux M. 2062 Duggan S.P. 510 Bray B. 3130 Dunlop J. 1155 Brovkin V.N. 2112 Dupoy G. див. Дюпуа Ж. Brunet E. 5434 Duranty W. див. Дюранті У. Dushnyck W. див. Душник В. C Dzerowycz M. 1844 C.A. 1445 Dyadkin I.G. див. Дядькин І.Г. Cairns A. 2221 Carrick E.M. 2162 E Carynnyk M. див. Царинник М. Eason W. 714, 799 Cattaneo C. 1837 Eastman Ch. 2124 Ch. J.-Ph. 1838 Ernenvein F. 1846 Chalk F. 2114, 2297 Chamberlin W.H. див. Чемберлін В.Г. Charette J. 1853 Fedenko P. див. Феденко П. Charny I.W. 2165 Fedynsky A. 1154 Chiniaeva E. 2625 Feshbach M. 1205 Fontaine M. dus. Фонтене M. Chumatskyj Yu. 2113 Chycziy 189 Chyczij A.M. 2223 G Chyz M. 828 G.D. 1851 Clem R.S. 1112, 2477 Gambal M. 308 Coach M. 20 Gantt W. 558 Cohen S.F. 1160 George L. 5434, 5436 Collaborator J. 1300 Gerus O.W. 1109 Conquest R. див. Конквест P.A. Getty I. 2152 Coplon J. 2346 Geyer G.A. 5434 Crankshaw E. 955 Gibson L. 465 Crowl J.W. 534 Goodliffe J. 5434 Cuellar J.P., de 67 Gouzenko S. 821 Graziosi A. 218 D Gremaud R. 1852 Dallin D. 820 Grigorenko P.G. див. Григоренко П.Г. Dalrymple D.G. див. Далримпл Д. Gurian W. 677 Davies R.W. 1153, 2917

Н Korbutiak D.D.C. 1862 Hadzewycz R. 1298 Kordan B.S. див. Кордан Б. Haliv M. див. Галій М. Kostiuk H. $\partial u \mathbf{s}$. Костюк Γ .О. Hamilton I. 1853 Kosyk W. див. Косик В. Harrison J.G. 5434 Kot-Samp L. 1173 Havryliv L. див. Гаврилів Л. Kovalevsky M. див. Ковалевський М. Heretz L. див. Херец Л. Kowalewski D. 668 Hieb J. 1207 Krakowiecki A. 629 Hindus M. 822 Kravchenko (Krawchenko) B. dus. Hitler 2129 Кравченко Б. Kravchenko V. див. Кравченко В. Hladky E. 526 Hladun J. див. Гладун I. Krawchuk A. 1451 Holubnychyi V. див. Голубничий В. Krawtschuk L.M. див. Кравчук Л.М. Hoover C.B. 271 Kubijovic V. див. Кубійович В. Howlan R.H. 1112 Kuchar R.V. 1891 Hrycenko-Luhova Z. 1855 Kulchytsky S.V. див. Кульчицький С.В. Hryshko V.I.(W.I.) див. Гришко В.І. Kulischer E.M. 597 Hunter I.A. див. Гантер I.А. Kuropas M.B. див. Куропась М.Б. Kuz T. 2221 Kuzio J. див. Кузьо Й. Irvine R. 5434 Kuzyszyn H. 6174 Isajiw W.W. 1857, 2114 Itey R. 1858, 1859 L Laffont R. 2967 J Laird R. 767, 850 James C.L.R. 568 Lang H. 538-544, 598 Jasny N. 619 Lang L.R. див. Ленг Л.Р. Jaworskyj O. 5612 Laurent G. 1452 Johnston R.H. 2062 Lawton L. 511 Jonassohn K. 2114, 2297 Le Roy 3130 Jones G. 470-472 Lenin V.I. див. Ленін В.І. Joukovsky (Zhukovsky) А. див. Жуковський А. Levitski A. 2543 Lewin M. 937 K Lewis R.A. 1112 Kalvnvk O. див. Калиник О. Liber W. 176, 180, 183, 185, 191 Кариsta F. див. Капуста Ф. Liebich A. 2114 Karatnycky A. див. Каратницький А. Litvinov 473 Karcz J.F. 1139 Lockwood R. 2160 Kardash P. 2160 Lorimer F. 583 Keep J.Z.H. 2831 Luciuk L.Y. (L.I.) див. Луцюк Л. Luckyi G.S.N. 747 Kern G. 1125 Khruschev N.S. див. Хрущов Н.С. Lyons E. див. Лайонс Ю. Kochno V. 986 Koestler A. див. Кестлер А. M Kolasky J. 956 M.A. 1864 Kolomayets M. див. Коломієць М. M.S. 566, 696 Масе Ј.Е. див. Мейс Д.Е. Kopelev L. $\partial u \boldsymbol{s}$. Кополев Л. Korbut D. 671 Mackenzie F.M. 527

P Mage Sh. 2831 Mageli P.D. 5434 Paluch P. 2121 Maksudov S. див. Максудов С.Ю. Pankiw (Hrenchuk) M. 6050 Malarek V. див. Малярек В. Pavlovych P.P. 20 Malaurie G. див. Мальорі Г. Pearson R. 5434 Manning C.A. 645, 672, 901 Pelenski J. 811 Pendzey L. 6367 Markoff A.P. 498 Markus V. див. Маркусь В. Philibert V. 1462 Marrus M.R. 181 Pidhainy A. 6362, 6364 Pidhainy S.O. (S.A.) див. Підгайний С.О. Martchenko B. див. Марченко В. Martovych O. 3131 Pidhainy O.S. див. Підгайний О.С. McCabe Ch. 5434 Pidrowich M. 6066 Mechin-Benoist J. 2407 Pigido-Pravoberezhny F. див. Пігідо Ф. Pihichyn P. 5434 Medvedev R. див. Медведев Р. Pirozhkov S. див. Пирожков С.І. Medvedev Zh.A. 2128 Melnyk H. 2408 Pliushch V. див. Плюш В. Plyushch L. (Pliouchtch L.) див. Плющ Л.І. Mensheha M. 768 Merl S. див. Мерль Ш. Polonska-Vasylenko N. див. Полонська-Meyer E.L. 3647 Василенко Н.Д. Miles J. 5434 Procyk O. 6353 Prychodko N. див. Приходько М. Miller J. 2062 Mischenko M. див. Міщенко М. Prychodko O. див. Приходько O. Morgan G. 5434 Prymak T.M. 1463 Morison D.J. 2261 Puddington A. 2498 Moroz V. див. Мороз В. Motyl A.J. 1458, 1459, 2832 R Muggeridge M. див. Маггерідж М. R.Z. 1097 Murawiec L. 5434, 5436 Rajca C. 2628 Mury E. 748 Reagan R. див. Рейган Р. Musoanowych I. 1299 Remnick D. 2214 Mutitz A. 2083 Richey J.M. 4845 Mykulyn A. 789 Roberts M. 668, 674 Myshuha L. 567, 676 Romaniv M.M. 1873 Rosefielde S. див. Розфильд С. N Roucek J.S. 1298 Nahayewsky I. 1110 Rozankowsky I. див. Рожанковська I. Nahaylo B. див. Нагайло Б. Rudnyckyj J. див. Рудницький Я. Novacovici D. 3649 Novak M. 1890 Nove A. dus. Hose A. Sabline E. 484 Saciuk O. див. Сацюк О. 0 Sahaydak M. див. Сагайдак М. Oleskiw S. 1302, 1460 Sallet R. 485 Oliviery G. 1870 Salisbury H.E. 534 Olszanski T.A. 3132 Sandul I.I. 20 Oreletsky A. 20 Sanger R.H. 545 Oreletsky V. 884 Saunders D. 2181 Owechko I. див. Овечко I. Saunders G. 1160

Sawka J. 1212

Ozadczuk B. 1461

Schiller O. 310, 574 Schuman F.L. 584, 829 Sciborsky M. див. Сціборський М. Serbyn R. див. Сербин Р.

Shevchenko V. див. Шевченко В.

Shimotomai N. 1465

Shriver G. 2222

Shumeyko S. 676

Shymko Y.R. див. Шимко Ю.

Silver B.D. див. Сильвер Б.

Simes D.K. 2112

Simon J. 534

Skirda A. 1874

Slavutych Y. див. Славутич Я.

Smith A. 546

Smith H. 902

Solchanyk R. 2348

Solovey D.F. див. Соловей Д.Ф.

Sommer E F. 1876

Sorokowski A. 2155

Souvarine B. 568

Spalding P.A. 5973

Stalm оив. Сталін Й.В.

Stepovyi A.P. 20

Stewart J.F. 3131

Stone D. 2499

Strang W. 534

Strong A.L. 755

Stumpp K. 4845

Subtelny O див. Субтельний О.

Sullivant R.S. 830

Sundberg J W F. 205

Szporluk R. 1174

Т

Talbott S. 955

Tauger M.B. dus. Tayrep M.B.

Tawdul A.J. 547

Taylor S.J. 534

Thompson E. 5434

Thompson W. 5434

Thornton Fr.J. 5434

Timoshenko V.R. див. Тимошенко В.

Tkach Y. 5695

Toloczko-Markewycz L.V. 3641

Totten S. 196

Tottle D. 2129

Tropper H.M. 2162

U

Ulam A. 5434

Vernadsky G. 949 Volin L. 646, 957

W

Waldheim K. 31

Walker T. 548-555

Weatherbe S. 1924, 3652

Weinfeld M. 2162

Wells C. 312

Wheateroft S.G. *duв*. Унткрофт С.Г.

Whitney P. 1155

Whitney T.P. 5684, 5967

Wienerberger A. 569

Wijtenko B. 657

Williams W. 333, 512

Wobly K. 599

Woodside W. 3133

Woropay O. див. Воропай O.

Wynar B. 6368

Y

Yaremovich A. 1135

Yasen B. 1117

Yawdas M. див. Явдась М.

Yuri B. 3134

Yuzyk Р. оив. Яцик П.

7.

Zarycky G.B. 1298, 1300

Zinkewych O. див. Зінкевич О.

Zlepko D. див. Злепко Д.

ПОКАЖЧИК ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВ УКРАЇНИ *

Букви при найменуваннях позначають області:

Вн -	Вінницька	Од -	Одеська
Вл -	Волинська	Пл -	Полтавська
Днп -	Дніпропетровська	Рв -	Рівненська
Днц -	Донецька	См -	Сумська
Жт -	Житомирська	Tp -	Тернопільська
3п -	Запорізька	Хрк -	Харківська
Кв -	Київська	Xpc -	Херсонська
Крв -	Кіровоградська	Хм -	Хмельницька
Лг-	Луганська	Чрк -	Черкаська
Мκ -	Миколаївська	Чрг -	Чернігівська

Δ

Адамівка, с., Криничанський р-н, Днп Амвросіївський, р-н, Днц Ананьїв, м., Ананьївський р-н, Од Андріївка, с., Новомосковський р-н, Днп Андрушівський, р-н, Жт Антонівка, с., Ставищенський р-н, Кв Антонівка, с., Томашпільський р-н, Вн Антонопіль, с., Калинівський р-н, Вн Апостолівський, р-н, Днп Арбузинський, р-н, Мк Атюша, с., Коропський р-н, Чрг Африканівка, с., Барвінківський р-н, Хрк

Б

Бабичівка, с., Червоноармійський р-н, Жт Багатирка, с., Ставищенський р-н, Кв Баглаї, с., Волочиський р-н, Хм Байдузи, с., Чрк Байрак, с., Диканський р-н, Пл Бакумівка, с., Семенівський р-н, Пл Балаклійський, р-н, Хрк Баланівка, с., Бершадський р-н, Вн Балта, м., Балтський р-н, Од Балясне, с., Диканський р-н, Пл Бараші, с., Ємільчинський р-н, Жт

^{*} Покажчик складено за сучасним адміністративно-територіальним устроєм України. На початку 1930-х років в Україні було сім областей: Вінницька, Дніпропетровська, Донецька, Київська, Одеська, Харківська, Чернігівська.

Карта формування території Української РСР наведена за першим виданням УРЕ (К., 1965. — Т. 17), карта "Голодомор 1932-1933 рр. в УСРР" — за книгою: Кульчицький С.В., Коваль М.В., Лебедєва Ю.Г. Історія України: Підруч. для 10 кл. серед. шк. (К.: Освіта, 1998).

Покажчик географічних назв України рецензував кандидат географічних наук, доцент Одеського державного університету ім. І.І. Мечникова А.Е. Молодецький.

Барвінківський, р-н, Хрк Баришівський, р-н, Кв Барський, р-н, Вн Бахмацький, р-н, Чрг Баштанський, р-н, Мк Безпальче, с., Драбівський р-н, Чрк Бердичів, м., Бердичівський р-н, Жт Бердичівський, р-н, Жт Бердянський, р-н, Зп Березанський, р-н, Мк Березань, м., Баришівський р-н, Кв Березівський, р-н, Од Березова Лука, с., Гадяцький р-н, Пл Берестівка, с., Липоводолинський р-н, См Бериславський, р-н, Хрс Беркозівка, с., Канівський р-н, Чрк Бершадський, р-н, Вн Бершадь, м., Бершадський р-н, Вн Бецилівський, хутір, Роздільнянський р-н, Од Бирюки, с., Рокитнянський р-н, Кв Бистрик, с., Ружинський р-н, Жт Біла Церква, м., Білоцерківський р-н, Кв Біловодський, р-н, Лг Білогір'я, с., Оріхівський р-н, Зп Білозерка, смт, Білозерський р-н, Хрс Білозерський, р-н, Хрс Білолуцьк, смт, Новопсковський р-н, Лг Білолуцький (нині Новопсковський), р-н, Лг Білопільський, р-н, См Білоцерківський, р-н, Кв Бірки, с., Олександрівський р-н, Крв Благодатне, с., Криничанський р-н, Днп Блакитне, с., Високопільський р-н, Хрс Близнюківський, р-н, Хрк Бобричі, с., Лучинський р-н, Жт Бобровицький, р-н, Чрг Богданівка, с., Прилуцький р-н, Чрг Богданівка, с., Тульчинський р-н, Вн Богодухів, м., Богодухівський р-н, Хрк Богодухівський, р-н, Хрк Богуслав, м., Богуславський р-н, Кв Богуславський, р-н, Кв Болотниця, с., Народицький р-н, Жт Борзнянський, р-н, Чрг Бориспіль, м., Бориспільський р-н, Кв Бориспільський, р-н, Кв Бориспільщина, Бориспільський р-н, Кв Борівщина, Борівський р-н, Хрк

Бородянський, р-н, Кв Борушківці, с., Любарський р-н, Жт Борщагівка, с., Погребищенський р-н, Вн Браїлів, смт, Жмеринський р-н, Вн Братський, р-н, Мк Бреусівка, с., Козельщинський р-н, Пл Брилівка, с., Ставищенський р-н, Кв Бритавка, с., Чечельницький р-н, Вн Бровари, м., Броварський р-н, Кв Броварський, р-н, Кв Брусилів, смт, Жт Брусилівський (нині Коростишівський), р-н, Жт Бубнівка, с., Гайсинський р-н, Вн Бужанка, с., Лисянський р-н, Чрк Буринський, р-н, См Буринь, м., Буринський р-н, См Буряки, с., Бердичівський р-н, Жт Бутівка, с., Городнянський р-н, Чрг

В Валківський, р-н, Хрк Варвинський, р-н, Чрг Василиха, с., Ставищенський р-н, Кв Василівка, с., Солонянський р-н, Днп Василівський, р-н, Зп Васильків, м., Васильківський р-н, Кв Васильківський, р-н, Кв Велика Лепетиха, смт, Хрс Велика Михайлівка, смт, Великомихайлівський р-н, Од Велика Мотовилівка, с., Фастівський р-н, Кв Велика Олександрівка, смт, Хрс Велика Писарівка, смт, См Великий Правутин, с., Славутський р-н, Хм Великий Хутір, с., Драбівський р-н, Чрк Великі Дмитровичі, с., Обухівський р-н, Кв Великі Єрчики, с., Сквирський р-н, Кв Великобагачанський, р-н, Пл Великобурлуцький, р-н, Хрк Великолепетиський, р-н, Хрс Великомихайлівський, р-н, Од Великомихайлівщина, Од Великоолександрівський, р-н, Хрс Великописарівський, р-н, См Веприк, с., Гадяцький р-н, Пл Веприк, с., Фастівський р-н, Кв

Вербівка, с., Городищенський р-н, Чрк Вербівка, с., Ружинський р-н, Жт Вербки, с., Павлоградський р-н, Днп Вереміївка, с., Семенівський р-н, Пл Верхівня, с., Ружинський р-н, Жт Верхньодніпровський, р-н, Днп Верхньорогачицький, р-н, Хрс Верхня Дуванка, с., Сватівський р-н, Лг Виблі, с., Куликівський р-н, Чрг Високопільський, р-н, Хрс Вишгород, м., Вишгородський р-н, Кв Вишневецьке, с., Синельниківський р-н, Днп Вишнопіль, с., Тальнівський р-н, Чрк Вівсяники, с., Козятинський р-н, Вн Віленька, с., Коростишівський р-н, Жт Вільня, с., Коростишівський р-н, Жт Вільхове, с., Ульяновський р-н, Крв Вільхуватка, с., Кобеляцький р-н, Пл Вінницька, обл. Вінницький, р-н, Вн Вінниця, м., Вн Вінниччина, Вн Віньківці, смт, Віньковецький р-н, Хм Вовчинець, с., Козятинський р-н, Вн Волинь Волноваський, р-н, Диц Володарка, смт, Володарський р-н, Кв Володарський, р-н, Кв Володарсько-Волинський, р-н, Жт Володіївці, с., Могилів-Подільський р-н, Вн Волочиський, р-н, Хм Ворзель, смт, Кв Вороне, с., Жашківський р-н, Чрк Воронівці, с., Хмільницький р-н, Вн

Г

Гаврилівка, с., Покровський р-н, Днп Гавришівська, сільрада, Вінницький р-н, Вн Гадяцький, р-н, Пл Гайворон, с., Володарський р-н, Кв Гайсинський, р-н, Вн Галайбине, с., Борзнянський р-н, Чрг Ганнопіль, с., Черняхівський р-н, Жт Ганно-Миколаївка, с., Софіївський р-н, Крв Генічеський, р-н, Хрс Гладківка, с., Голопристанський р-н, Хрс Гладоси, с., Хрс

Глинники, с., Славутський р-н, Хм Глобинський, р-н, Пл Глухів, м., Глухівський р-н, См Гнатівка, с., Срібнянський р-н, Чрг Гнівань, м., Тиврівський р-н, Вн Голопристанський, р-н, Хрс Гонорівка, с., Піщанський р-н, Вн Городище, с., Літинський р-н, Вн Городище, с., Піщанський р-н, Вн Городище, с., Піщанський р-н, Вн Городище, с., Піщанський р-н, Вн Городище-Пустоварівське, с.,

Володарський р-н, Кв Городишенський, р-н, Чрк Городнянський, р-н, Чрг Городоцький, р-н, Хм Горохівський, р-н, Вл Грабове, с., Кодимський р-н, Од Гракове, с., Чугуївський р-н, Хрк Гребінківщина, Васильківський р-н, Кв Гриньки, с., Глобинський р-н, Пл Грушки, с.,

Володарсько-Волинський р-н, Жт Губник, с., Гайсинський р-н, Вн Гуляйпільський. р-н, Зп Гуляйполе, м., Гуляйпільський р-н, Зп Гурівка, с., Долинський р-н, Крв Гур'їв Козачок, с., Золочівський р-н, Хрк Гусачівка, с., Обухівський р-н, Кв

Д

Даньківка, с., Іллінецький р-н, Вн Дашківці, с., Літинський р-н, Вн Дащенки, с., Варвинський р-н, Чрг Дворічанський, р-н, Хрк Девлалово, с., Софіївський р-н. Днп Демино-Олександрівка, с., Троїцький р-н, Лг Дениші, с., Житомирський р-н, Жт Дептівка, с., Конотопський р-н, См Дергачівський, р-н, Хрк Держанівка, с., Хмільницький р-н, Вн Дзержинський, р-н, Жт Диканський, р-н, Пл Дніпропетровська, обл. Дипропетровський, р-и, Дип Добрянське, с., Великописарівський р-н, См Довгалівка, с., Великобагачанський р-н, Пл Довгалівка, с., Погребищенський р-н, Вн Долинський, р-н, Крв

Донбас. Днц Донецька, обл. Донеччина, Днц Драбівський, р-н, Чрк Дружба, с., Мурованокуриловецький р-н, Вн Дружелюбівка, с., Миколаївський р-н, Од Дубіївка, с., Черкаський р-н, Чрк Дунасвецький, р-н, Хм Дунаєвеччина, Дунасвецький, р-н, Хм Дяківка, с., Бершадський р-н, Вн

ϵ

Єгорівка, с., Роздільнянський р-н, Од Ємільчинський, р-н, Жт Єрчики, с., Попільнянський р-н, Жт

Ж

Жашківський, р-н, Чрк Ждани, с., Лубенський р-н, Пл Животівка, с., Оратівський р-н, Вн Житомирська, обл. Житомирський, р-н, Жт Житомирщина, Жт Жмеринський, р-н, Вн Жовті Води, м., Днп Жовтневе (Попівка), с., Калинівський р-н, Вн Жовтневе, с., Коропський р-н, Чрг Жовтневе, с., Прилуцький р-н, Чрг Журавлиха, с., Ставищенський р-н, Кв Журавне, с., Літинський р-н, Вн

3

Забілоччя, с., Радомишльський р-н, Жт Заболоть, с, Радомишльський р-н, Жт Займище, с., Щорський р-н, Чрг Закриниччя, с., Оратівський р-н, Вн Запорізька, обл. Запоріжжя, м., Зп Заруддя, с., Кременчуцький р-н, Пл Зачепилівка, смт, Хрк Зачепилівський, р-н, Хрк Збаржівка, с., Погребищенський р-н, Вн Звенигородський, р-н, Чрк Звеничів, с., Ріпкинський р-н, Чрг Зіньківський, р-н, Пл Знам'янський, р-н, Крв Знам'янщина, Знам'янський р-н, Крв Зозів, с., Липовецький р-н, Вн

Золотоніський, р-н, Чрк Золотонішина, Золотоніський р-н, Чрк Золочівський, р-н, Хрк Зороків, с., Черняхівський р-н, Жт Зубівка, с., Миргородський р-н, Пл

1

Іванів, с., Калинівський р-н, Вн Іванівка, с., Новоархангельський р-н, Крв Іванівський, р-н, Хрс Іванківці, с., Знам'янський р-н, Крв Івашківці, с., Шаргоролський р-н, Вн Ігорівка, хутір, Семенівський р-н, Пл Іллінецький, р-н, Вн Іллінці, смт, Іллінецький р-н, Вн Інгулець, м., Днп Інгуло-Кам'янка, с., Новгородківський р-н, Крв

Новгородківський р-н, Крв Ісаєве, с., Миколаївський р-н, Од Іскрене, с., Шполянський р-н, Чрк

К

Кагарлицький, р-н, Кв Каланчацький р-н, Хрс Каланчацький, р-н, Хрс Каланчацький, р-н, Хрс Калинівський, р-н, Вн Калмиківка, с., Старобільський р-н, Лг Кам'янець-Подільський р-н, Хм Кам'янеччина.

Кам'янець-Подільський р-н, Хм Кам'янка, с., Новопсковський р-н, Лг Кам'яногірка, с., Оратівський р-н, Вн Кам'янське (нині Дніпродзержинськ), м., Днп Кам'янський, р-н, Чрк Канівський, р-н, Чрк Карабинівка, с., Павлоградський р-н, Днп Карлівський, р-н, Пл Кармазинівка, с., Сватівський р-н, Лг Карнагорове, с., Березівський р-н, Од Квітки, с.,

Корсунь-Шевченківський р-н, Чрк Кидрасівка, с., Бершадський р-н, Вн Кисво-Святошинський, р-н, Кв Київ, м., Кв Київська, обл. Київщина, Кв Кикишівка, с., Бердичівський р-н, Жт Кищинці, с., Фастівський р-н, Кв

Кіндратівка, хутір, Павлоградський р-н, Днп Кіндрівка, с., Кременчуцький р-н, Пл Кірове, с., Немирівський р-н, Вн Кіровоград, м., Крв Кіровоградська, обл. Кіровоградщина, Крв Кіровське, смт, Дніпропетровський р-н, Днп Кладьківка, с., Куликівський р-н, Чрг Кобеляки, м., Пл Кобеляцький, р-н, Пл Ковалиха, с., Смілянський р-н, Чрк Ковалівка, с., Немирівський р-н, Вн Кодима, м., Кодимський р-н, Од Кодимський, р-н, Од Кодня, с., Житомирський р-н, Жт Кодра, смт, Макарівський р-н, Кв Козацьке, с., Звенигородський р-н, Чрк Козелецький, р-н, Чрг Козельщинський, р-н, Пл Козичанка, с., Макарівський р-н, Кв Козлівка, с., Шаргородський р-н, Вн Козятинський, р-н, Вн Коломацький, р-н (нині Коломацька сільрада), Хрк Колонтаїв, с., Краснокутський р-н, Хрк Комінтернівський, р-н, Од Компаніївський, р-н, Крв Комсомольське, с., Козятинський р-н, Вн Конотоп, м., Конотопський р-н, См Конотопський, р-н, См Копайгород, смт, Барський р-н, Вн Копані-Лиман, с., Гуляйпільський р-н, Зп Корнин, смт, Попільнянський р-н, Жт Коробчине, с., Новомиргородський р-н, Крв Коровинці, с., Чутівський р-н, Пл Коропський, р-н, Чрг Коростенський, р-н, Жт Коростишівський, р-н, Жт Корсунщина, Корсунь-Шевченківський р-н, Чрк Корсунь-Шевченківський, р-н, Чрк Корчмище, с., Андрушівський р-н, Жт Корюківський, р-н, Чрг Косівка, с., Володарський р-н, Кв Костянтинівка, с., Мелітопольський р-н, Зп Косяківка, с., Таращанський р-н, Кв Котовський, р-н, Од Котюжани, с., Мурованокуриловецький р-н, Вн Котюжинці, с., Калинівський р-н, Вн Красилівський, р-н, Хм

Красне, с., Згурівська сільрада, Яготинський р-н, Кв Красноградський, р-н, Хрк Краснодорф, с., Нікопольський р-н, Днп Краснокутськ, смт, Краснокутський р-н, Хрк

Краснокутський, р-н, Хрк Краснолуцька міськрада, Лг Красноокнянський, р-н, Од Краснопільський, р-н, См Красносілка, с., Олександрівський р-н, Крв Кременчук, м., Кременчуцький р-н, Пл Кременчуки, с., Красилівський р-н, Хм Кременчуцький, р-н, Пл Кременчуччина, Кременчуцький р-н, Пл Кремінна, м., Кремінський р-н, Лг Крехаїв, с., Козелецький р-н, Чрг Кривець, с., Ставищенський р-н, Кв Кривоозерський, р-н, Мк Криворіжжя, Днп Криворізький, р-н, Днп Кривохижинці, с., Мурованокуриловецький р-н, Вн

Кривчик, с., Дунасвецький р-н, Хм Крижопільський, р-н, Вн Криничанський, р-н, Днп Кринички, с., Днп Кролевець, м., Кролевецький р-н, См Кропивна, с., Хмільницький р-н, Вн Круподеринці, с., Оржицький р-н, Пл Круподеринці, с., Погребищенський р-н, Вн Куйбишевський, р-н, Зп Куликівський, р-н, Чрг Куниче, с., Крижопільський р-н, Вн Курулька, с., Барвінківський р-н, Хрк

Л

Лави, с., Сосницький р-н, Чрг
Лебедин, с., Коропський р-н, Чрг
Лебедин, с., Шполянський р-н, Чрк
Лебединський, р-н, См
Лебединщина, Лебединський р-н, См
Лебедівка, с., Сватівський р-н, Лг
Левуцький, хутір, Семенівський р-н, Пл
Летичівський, р-н, Хм
Леухи, с., Іллінецький р-н, Вн
Лиман, с., Лозівський р-н, Хрк
Липова Долина, смт,
Липоводолинський р-н, См

Липовець, смт, Липовецький р-н, Вн Липовецький, р-н, Вн Липовеччина, Липовецький р-н, Вн Липоводолинський, р-н, См Лип'янка, с., Карлівський р-н, Пл Лиса Гора, с., Первомайський р-н, Мк Лисичанськ, м., Лг Лисівка, с., Гадяцький р-н, Пл Лисянка, смт, Лисянський р-н, Чрк Лисянський, р-н, Чрк Літин, смт, Літинський р-н, Вн Літинський, р-н, Вн Лозівський, р-н, Хрк Лозове, с., Краснопільський р-н, См Лозуватка, с., Шполянський р-н, Чрк Ломовате, с., Черкаський р-н, Чрк Лосинівка, с., Ніжинський р-н, Чрг Лохвицький, р-н, Пл Лохвиця, м., Лохвицький р-н, Пл Лубенський, р-н, Пл Луганськ, м., Лг Луганська, обл. Луганщина, Лг Лугинський, р-н, Жт Лука, с., Лохвицький р-н, Пл Лука, с., Немирівський р-н, Вн Лук'янівка, с., Таращанський р-н, Кв Лумля, с., Малинський р-н, Жт Луценки, с., Лохвицький р-н, Пл Любарський, р-н, Жт Любашівський, р-н, Од Люлинці, с., Оратівський р-н, Вн Лютенька, с., Гадяцький р-н, Пл Лящівка, Чорнобаївський р-н, Чрк

M

Макарів, смт, Макарівський р-н, Кв Макарівський, р-н, Кв Маковище, с., Макарівський р-н, Кв Мала Мочулка, с., Теплицький р-н, Вн Малий Правутин, с., Славутський р-н, Хм Малинівка, с., Глобинський р-н, Пл Малинівка, с., Гуляйпільський р-н, Зп Малинський, р-н, Жт Малі Мошки, с., Овруцький р-н, Жт Маловенделівка, с., Новоайдарський р-н, Лг Маловисківський, р-н, Крв Маньківка, смт, Маньківський р-н, Чрк

Маньківці, с., Барський р-н, Вн Маріуполь, м., Диц Маріупольщина, Днц Мар'їнка, м., Мар'їнський р-н, Диц Мар'їнський, р-н, Днц Марківський, р-н, Лг Марксове, с., Немирівський р-н, Вн Мар'янопіль, с., Новоукраїнський р-н, Крв Матусів, с., Шполянський р-н, Чрк Медвин, с., Кв Межиріч, с., Павлоградський р-н, Днп Межівський, р-н, Днп Межова, смт, Межівський р-н, Днп Мелітополь, м., Мелітопольський р-н, Зп Мелітопольський, р-н, Зп Мелітопольщина, Мелітопольський р-н, Зп Мельники, с., Чигиринський р-н, Чрк Менщина, Менський р-н, Чрг Мерва, с., Горохівський р-н, Вл Мигаї, с., Великомихайлівський р-н, Од Микитівка, с., Богодухівський р-н, Хрк Миколаїв, м., Мк Миколаївка, с., Софіївський р-н, Днп Миколаївка, с., Сумський р-н, См Миколаївська, обл. Миколаївський, р-н, Мк Миколаївський, р-н, Од Миколаївщина, Мк Микулинці, с., Літинський р-н, Вн Миргородський, р-н, Пл Миролюбівка, с., Братський р-н, Мк Миронівський, р-н, Кв Михайлівка, с., Криворізький р-н, Днп Михайло-Заводське, с., Апостолівський р-н, Днп Михалкове, с., Кривоозерський р-н, Мк Мишурин Ріг, с., Верхньодніпровський р-н, Днп Мілова, с., Балаклійський р-н, Хрк Міловський, р-н, Лг

Маньківський, р-н, Чрк

Мірошниківка, с.,

Корсунь-Шевченківський р-н, Чрк Міські Млини, с., Зіньківський р-н, Пл Млинище, хутір, Овруцький р-н, Жт Могилів-Подільський, м.,

Могилів-Подільський р-н, Вн Могилів-Подільський, р-н, Вн

Можняківка, с., Новопсковський р-н, Лг Молочанськ, м., Зп Монастирище, м., Монастирищенський р-н, Чрк Моринці, с., Корсунь-Шевченківський р-н, Чрк Морозівка, с., Міловський р-н, Лг Мудриголови, с., Городоцький р-н, Хм Мурованокуриловецький, р-н, Вн

Н

Наддніпрянщина, Чрк Надросівка, с , Володарський р-н, Кв Народицький, р-н, Жт Недра, с., Баришівський р-н, Кв Недригайлівський, р-н, См Немирівський, р-н, Вн Немирів, м., Немирівський р-н, Вн Нетеребка, с., Корсунь-Шевченківський р-н, Чрк Нетребки, хутір, Решетилівський р-н, Пл Низи, с., Сумський р-н, См Никифорівці, с., Немиризський р-н, Вн Ніжинський, р-н. Чрг Нікополь, м., Нікопольський р-н, Днп Нікопольський, р-н, Днп Нікопольщина, Нікопольський р-н, Дип Новгородківський, р-н, Крв Нові Санжари, смт, Новосанжарський р-н. Пл Новоайдар, смт. Новоайдарський р-н, Лг Новоайдарський, р-н, Лг Новоархангельський, р-н, Крв Новобузький, р-н. Мк Нововодолазький, р-н, Хрк Новолимарівка, с., Біловодський р-н, Лг Новомиколаївка, с. Шевченківський р-н, Хрк

Шевченківський р-н, Хрк Новомиргородський, р-н, Крв Новомихайлівка, с., Мар'інський р-н, Диц Новомосковський, р-н, Дип Новолександрівка, с., Долинський р-н, Крв Новопавлівка, с., Дип Новопавлівка, с.,

Великоолександрівський р-н, Хрс Новопавлівка, с., Каланчацький р-н, Хрс Новопетрівка, с., Баштанський р-н, Од Новопсковський, р-н, Лг Новосанжарський, р-н, Пл Новоселиця, с., Попільнянський р-н, Жт Новоселівське, с-ще, Свагівський р-н, Лг Новоукраїнський, р-н, Крв

Новоуспенівка, с., Токмацький р-н, Зп Новоушицький, р-н, Хм Новочервоне, с., Троїцький р-н, Лг Новошевченкове, с., Долинський р-н, Крв Носівський, р-н, Чрг

0

Ободівка, с., Тростянецький р-н. Вн Обухів, м., Обухівський р-н, Кв Обухівський, р-н, Кв Овідіополь, смт, Овідіопольський р-н, Од Овідіопольський, р-н, Од Овруцький, р-н, Жт Одеса, м., Од Одеська, обл. Одещина, Од Озадівка, с., Бердичівський р-н, Жт

Озадівка, с.. Бердичівський р-н, Жт Озаринці, с., Могилів-Подільський р-н, Вн Олександрівка, с., Жмеринський р-н, Вн Олександрівка, с., Приазовський р-н, Зп Олександрівський, р-н, Крв Олександрійщина,

Олександрійський р-н. Крв Олександрія, м., Крв Оленівка. с., Вічніцький р-н, Вн Ольгіно, хутір, Миколаївський р-н, Мк Ольгопіль, Чечельницький р-н, Вн Оляніця, с. Тростянецький р-н, Вн Омельник, с., Кременчуцький р-н, Пл Омельник, с., Онуфривський р-н, Крв Омельницька, сільрада,

Кременчуцький р-н, Пл Ометинці, с., Немирівський р-н, Вн Онуфріївський, р-н, Крв Опішня, смт, Зіньківський р-н, Пл Оратіз, смт, Оратівський р-н, Вн Оратівський, р-н, Вн Оржицький, р-н, Пл Оріхів, м., Оріхівський р-н, Зп Оріхівський, р-н, Зп Орлівка, с., Куликівський р-н, Чрг Осиковий Копець, с., Коростишівський р-н, Жт Остерський (нині Козелецький), р-н, Чрг Охматів, с., Жашківський р-н, Чрк Охтирка, м., Охтирський р-н, См Охтирський, р-н, См Очеретувате, с., Семенівський р-н, Пл

П Павлиш, смт, Онуфріївський р-н, Крв Павлівка, с., Світловодський р-н, Крв Павлоград, м., Павлоградський р-н, Днп Павлоградський, р-н, Днп Пантюхине, с., Новопсковський р-н, Лг Панфили, с., Яготинський р-н, Кв Паріївка, с., Іллінецький р-н, Вн Пахри, с., Новоайдарський р-н, Лг Первомайськ, м., Первомайський р-н, Мк Первомайськ, с., Сватівський р-н, Лг Первомайський, р-н, Мк Первомайський, р-н, Хрк Первомаївка, с., Верхньорогачицький р-н, Хрс Перещепине, с., Новомосковський р-н, Днп Переяслав-Хмельницький, р-н, Кв Переяславщина, Переяслав-Хмельницький р-н, Кв Першотравневе, с., Богодухівський р-н, Хрк Петриківка, смт, Днп Петриківці, с., Хмільницький р-н, Вн Петрівський, р-н, Крв Петрівці, с., Миргородський р-н, Пл Петрове, смт, Петрівський р-н, Крв Петропавлівський, р-н, Днп Пиків, с., Калинівський р-н, Вн Пилипонка, с., Коростишівський р-н, Жт Писарівка, с., Кодимський р-н, Од Піщане, с., Золотоніський р-н, Чрк Піщанка, смт, Піщанський р-н, Вн Піщанський, р-н, Вн Плебанівка, с., Шаргородський р-н, Вн Плешкані, с., Золотоніський р-н, Чрк Погарщина, с., Лохвицький р-н, Пл Погоріла, с., Теплицький р-н, Вн Погребище, м., Погребищенський р-н, Вн Погребищенський, р-н, Вн Поділля Покровський, р-н, Днп Поліське, смт, Поліський р-н, Кв Пологівський, р-н, Зп Полонне, м., Полонський р-н, Хм Полонщина, Полонський р-н, Хм Полтава, м., Пл Полтавка, с., Компаніївський р-н, Крв Полтавська, обл. Полтавщина, Пл Понорниця, смт, Коропський р-н, Чрг Попівці, с., Летичівський р-н, Хм

Попільня, с., Попільнянський р-н, Жт Попільнянський, р-н, Жт Поросся, Білоцерківський р-н, Кв Поташня, с., Бершадський р-н, Вн Преображенка, с., Оріхівський р-н, Зп Преображенне, с., Сватівський р-н, Лг Приазовський, р-н, Зп Прилуки, м., Прилуцький р-н, Чрг Прилуцький, р-н, Чрг Прилуччина, Прилуцький р-н, Чрг Прилуччя, Прилуцький р-н, Чрг Пришиб, с., Кременчуцький р-н, Пл Пришивальня, с., Фастівський р-н, Кв Прушинка, с., Козятинський р-н, Вн Псільське, с., Великобагачанський р-н, Пл Пустопорожнє (нині Жовте),

с., Софіївський р-н, Днп П'ятихатки, с., Павлоградський р-н, Днп

P

Радивонівка, с., Великобагачанський р-н, Пл Радомишль, м., Радомишльський р-н, Жт Радомишльський, р-н, Жт Рахни-Лісові, с., Шаргородський р-н, Вн Решетилівський, р-н, Пл Ржищів, смт, Кагарлицький р-н, Кв Рижавка, с., Уманський р-н, Чрк Рівне, с., Новоукраїнський р-н, Крв Різуненкове, с., Валківський р-н, Хрк Ріпкинський, р-н, Чрг Річки, с., Білопільський р-н, См Рогозів, с., Бориспільський р-н, Кв Рогозянка, с., Великобурлуцький р-н, Хрк Рожнятівка, с., Томашпільський р-н, Вн Роздільнянський, р-н, Од Рокитне, смт, Рокитнянський р-н, Кв Рокитнянський, р-н, Кв Романівка, с., Глобинський р-н, Пл Романівка, с., Софіївський р-н, Днп Романівка, с., Тальнівський р-н, Чрк Роменський, р-н, См Роменщина, Роменський р-н, См Ромни, м., Роменський р-н, См Росава, с., Миронівський р-н, Кв Рубанка, с., Недригайлівський р-н, См Рубаний Міст, с., Лисянський р-н, Чрк Рубанівка, с., Великолепетиський р-н, Хрс Руде Село, с., Володарський р-н, Кв

Ружинський, р-н, Жт Рябина, с., Великописарівський р-н, См

C

Савранський, р-н, Од Сагайдак, с., Шишацький р-н, Пл Сагунівка, с., Черкаський р-н, Чрк Сальниця, с., Хмільницький р-н, Вн Самгородок, с., Козятинський р-н, Вн Саражинка, с., Балтський р-н, Од Саратський, р-н, Од Сахновщина, смт, Сахновщинський р-н, Хрк Сахновщинський, р-н, Хрк Сватівський, р-н, Лг Сватове, м., Сватівський р-н, Лг Світловодський, р-н, Крв Світлогірське, с., Кобеляцький р-н, Пл Селидове, м., Днц Семенівка, м., Семенівський р-н, Чрг Семенівка, с., Криничанський р-н, Днп Семенівський, р-н, Пл Семенівський, р-н, Чрг Сергіївка, с., Волочиський р-н, Хм Сидорівка, с., Корсунь-Шевченківський р-н, Чрк Синельниківський, р-н, Днп Синиця, с., Богуславський р-н, Кв Сирватинці, с., Городоцький р-н, Хм Сіверщина, См Сіробабине, с., Лебединський р-н, См Січеславщина, Днп Скадовський, р-н, Хрс Скала, с., Оратівський р-н, Вн Сквирський, р-н, Кв Скелювате, с., Токмацький р-н, Зп Скибинці, с., Чорнухинський р-н, Пл Скригалівка, с., Фастівський р-н, Кв Скрипчинці, с., Корсунь-Шевченківський р-н, Чрк Славгород, с., Краснопільський р-н, См Славутський, р-н, Хм Славутчина, Славутський р-н, Хм Сліди, с., Могилів-Подільський р-н, Вн Слобода-Шаргородська, с., Шаргородський р-н, Вн Тальнівський р-н, Чрк Слобода-Яришівська,

с., Могилів-Подільський р-н, Вн Слобожаншина Сміле, с., Коропський р-н, Чрг Смілянський, р-н, Чрк Смоленка, с., Криничанський р-н, Днп Смолянинове, с., Новоайдарський р-н, Лг Соболівка, с., Коростишівський р-н, Жт Соболівка, с., Крижопільський р-н, Вн Сокиринці, с., Срібнянський р-н, Чрг Соколівка, с., Крижопільський р-н, Вн Солоницівка, с., Дергачівський р-н, Хрк Солонянський, р-н, Днп Сомкова Долина, с.,

Переяслав-Хмельницький р-н, Кв Сосницький, р-н, Чрг Сосонська, сільрада, Вінницький р-н, Вн Сотниківка, с., Яготинський р-н, Кв Софіївка, с., Миколаївський р-н, Од Софіївський, р-н, Днп Спаське, с., Новомосковський р-н, Днп Срібнянський, р-н, Чрг Ставище, с., Брусилівський р-н, Жт Ставище, с., Ставищенський р-н, Кв Ставищенський, р-н, Кв Станіслав (нині Івано-Франківськ) Станіславівка, с.,

Кам'янець-Подільський р-н, Хм Станіславчик, с., Гайсинський р-н, Вн Старий Животів, с., Оратівський р-н, Вн Старі Бабани, с., Уманський р-н, Чрк Старобільський, р-н, Лг Старосинявський р-н, Хм Старосинявщина,

Старосинявський р-н, Хм Степанівка, с., Березівський р-н, Од Степанівка, с., Приазовський р-н, Зп Стрільники, с., Шаргородський р-н, Вн Студениця, с., Коростишівський р-н, Жт Суворовське, с., Тульчинський р-н, Вн Сумська, обл. Сумський, р-н, См Сумщина, См

Талалаївський, р-н, Чрг Тальнівський, р-н, Чрк Тальнівщина, Тальянки, с., Тальнівський р-н, Чрк Тарасенки, хутір, Шишацький р-н, Пл Тарасівка, с., Жмеринський р-н, Вн Таращанський, р-н, Кв Таращанщина, Таращанський р-н, Кв Тарган, с., Володарський р-н, Кв Теплицький, р-н, Вн

Терехове, с., Бердичівський р-н, Жт Тернавка,с., Дунаєвецький р-н, Хм Тетіїв, м., Тетіївський р-н, Кв Тетіївський, р-н, Кв Тиврівський, р-н, Вн Тимкове, с., Кодимський р-н, Од Тиниця, с., Бахмацький р-н, Чрг Тишенківка, с., Красноградський р-н, Хрк Тишківка, с., Гайсинський р-н, Вн Токмак, м., Токмацький р-н, Зп Токмацький, р-н, Зп Томашпільський, р-н, Вн Тригір'я, с., Житомирський р-н, Жт Триліси, с., Фастівський р-н, Кв Троїцьке, с., Петропавлівський р-н, Днп Троїцький, р-н, Лг Тростянець, смт, Тростянецький р-н, Вн Тростянецький, р-н, Вн Тростянецький, р-н, См Трудовик, с., Козельщинський р-н, Пл Тульчин, м., Тульчинський р-н, Вн Тульчинський, р-н, Вн

У

Убіжичі, с., Ріпкинський р-н, Чрг Улинівка, с., Козельщинський р-н, Пл Ульяновський, р-н, Крв Уманський, р-н, Чрк Умань, м., Чрк Урзуф, с., Першотравневий р-н, Днц Устивиця, с., Великобагачанський р-н, Пл Устинівський, р-н, Крв Устя, с., Бершадський р-н, Вн

Φ

Фастів, м., Фастівський р-н, Кв Фастівський, р-н, Кв Фастівщина, Фастівський р-н, Кв Федіївка, с., Решетилівський р-н, Пл

\mathbf{X}

Харків, м., Хрк Харківська, обл. Харківщина, Хрк Харцизьк, м., Днц Херсон, м., Хрс Херсонська, обл. Херсонщина, Хрс Хижинці, с., Лисянський р-н, Чрк Хмельницька, обл. Хмельниччина, Хм Хмільник, м., Вн Хмільницький, р-н, Вн Хоменки, с., Шаргородський р-н, Вн Хорол, м., Хорольський р-н, Пл Хортиця, с., Варвинський р-н, Чрг Хрещате, с., Козелецький р-н, Чрг Хутори-Кривошиїнецькі, с., Хмільницький р-н, Вн Хуторо-Губиниха, с., Новомосковський р-н, Днп Хуторо-Мізяківська, сільрада, Вінницький р-н, Вн Хухра, с., Охтирський р-н, См

Ц

Царичанський, р-н, Днп Цюрупинський, р-н, Хрс

Ч

Чаньків, с., Дунаєвецький р-н, Хм Чапаєвка, с., Золотоніський р-н, Чрк Чевельча, с., Оржицький р-н, Пл Чемеровецький, р-н, Хм Червоне, с., Барський р-н, Вн Червоноармійськ, смт, Жт Червоноармійський, р-н, Жт Черемошне, с., Погребищенський р-н, Вн Черепашинці, с., Калинівський р-н, Вн Черкаси, м., Чрк Черкаська, обл. Черкаський, р-н, Чрк Черкащина, Чрк Чернеча Слобода, с., Буринський р-н, См Чернече, с., Балтський р-н, Од Чернеччина, с., Краснопільський р-н, См Чернин, с., Таращанський р-н, Кв Чернігівська, обл. Чернігівщина, Чрг Чернявка, с., Оратівський р-н, Вн Черняхів, смт, Черняхівський р-н, Жт Черняхівський, р-н, Жт Черповоди, с., Уманський р-н, Чрк Четвертинівка, с., Тростянецький р-н, Вн Чечелеве, с., Кременчуцький р-н, Пл Чечельницький, р-н, Вн

Чигиринський, р-н, Чрк
Човновиця, с., Оратівський р-н, Вн
Чорбівка, с., Кобеляцький р-н, Пл
Чорна Кам'янка, с., Манківський р-н, Чрк
Чорнобаївський, р-н, Чрк
Чорнухинський, р-н, Пл
Чугуївський, р-н, Хрк
Чугуївщина, Чугуївський р-н, Жт
Чуднів, смт, Чуднівський р-н, Жт
Чутівський, р-н, Жт
Чутівський, р-н, Пл
Чутове, смт, Чутівський р-н, Пл

Ш

Шамраївка, с., Сквирський р-н, Кв Шаповалівка, с., Борзнянський р-н, Чрг Шаргородський, р-н, Вн Шахворостівка, с., Коростишівський р-н, Жт Шевченківка, с-ще, Чутівський р-н, Пл Шевченківський, р-н, Хрк Шевченкове, с., Решетилівський р-н, Пл Шевченкове, смт, Шевченківський р-н, Хрк Шепетівський, р-н, Хм Шерове, с., Іванівський р-н, Од Шестеринці, с., Лисянський р-н, Чрк

Широке, с., Криворізький р-н, Днп Широке, смт, Широківський р-н, Днп Широківський, р-н, Днп Ширяївський, р-н, Од Шишаки, смт, Шишацький р-н, Пл Шостка, м., Шосткинський р-н, См Шосткинський, р-н, См Шпіки, с., Решетилівський р-н, Пл Шполянський, р-н, Чрк Штерівка, смт. Краснолуцька міськрада, Лг Шура-Бондурівська, с., Гайсинський р-н, Вн Шутеньке, с., Новоукраїнський р-н, Крв

Щ

Щорський, р-н, Чрг

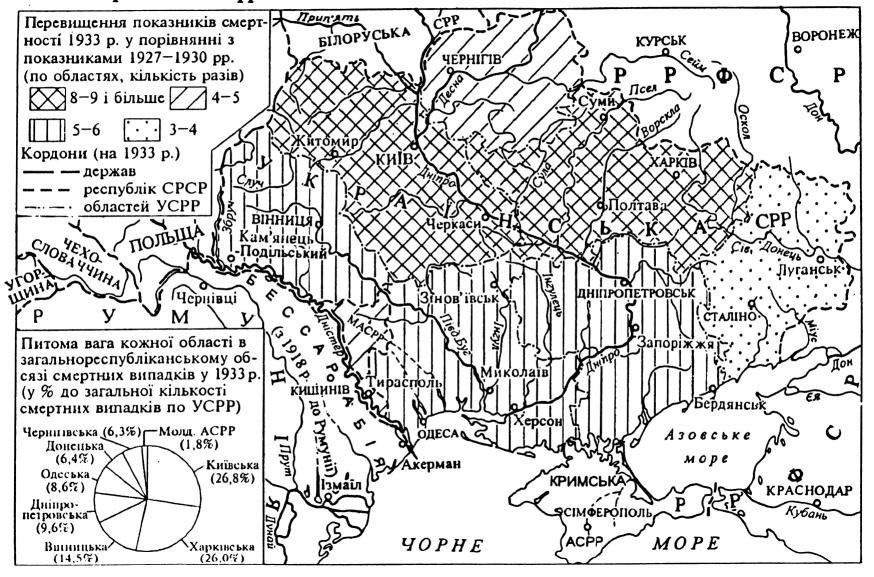
Я

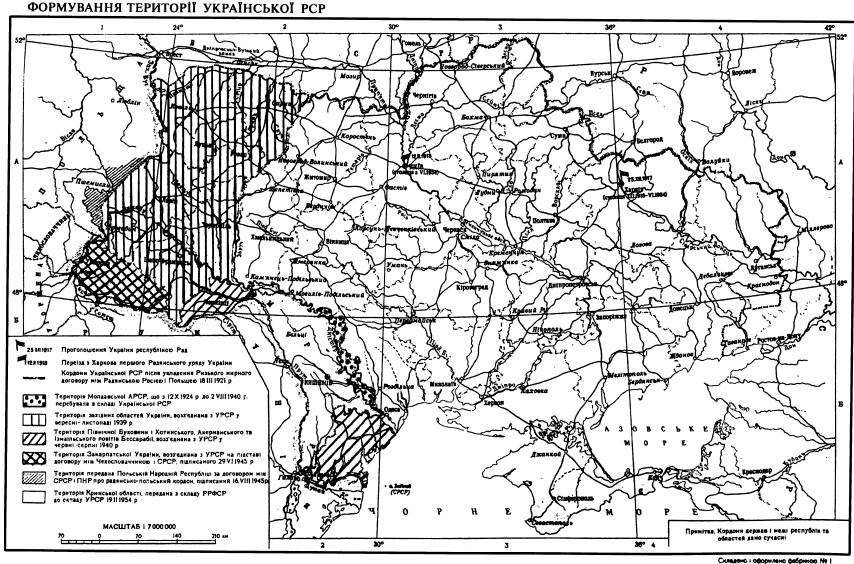
Яворівка, с., Піщанський р-н, Вн Яготин, м., Яготинський р-н, Кв Яготинський, р-н, Кв Якимівщина, Якимівський р-н, Зп Якушинецька, сільрада, Вінницький р-н, Вн

Вінницький р-н, Вн Ямпільщина, Ямпільський р-н, Вн Ярославка, с., Ружинський р-н, Жт

Голодомор 1932-1933 рр. в УСРР

Карта наведена за книгою: Кульчнцький С.В., Коваль М.В., Лебедєва Ю.Г. Історія України: Підруч. для 10 кл. серед. шк. (К.: Освіта, 1998).





у червы 1964 р.

ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

Журнали, альманахи, календарі

Скрантон, Пенсільванія

Нью-Йорк (США) Мюнхен (Німеччина)

Лондон (Велика Британія)

Лондон (Велика Британія)

Авангард Мюнхен (Німеччина)

Агропром України Київ

Альманах-календар "Гомону України" Торонто (Канада) Альманах-календар Союзу Українців Католиків Філадельфія (США)

Америки "Провидіння"

Альманах Українського Братського Союзу

на рік 1994 (США)

Альманах УНС Джерсі-Сіті; Нью-Йорк (США) Анабазис Торонто (Канала)

Анабазис Торонто (Канада) Архіви України: Наук.-інф. бюл. Арх. упр. Київ

Архіви України: наук.-інф. оюл. Арх. упр. ки при Раді Міністрів УРСР

при гаді Міністрів УРСР
Батьківщина Торонто (Канада)

 Берегиня
 Київ

 Березіль
 Харків

Бібліотечний вісник Київ

Біблос Нью-Йорк (США) Благовісник Кастельгандольфо (Італія)

Борисфен Дніпропетровськ Былое Артемівськ (Днц)

Былое Лондон (Велика Британія);

Париж (Франція)

Бюлетень Канадського Інституту Українських Студій Торонто (Канада)

Бюлетень Комітету Українців Канади Торонто (Канада) Бюлетень Об'єднання прихильників ДЦ УНР в Америці Філадельфія (США)

Бюлетень Союзу бувших українських вояків у Канаді Торонто (Канада) Бюлетень Суспільної служби українців Канади Торонто (Канада)

Бюлетень Українського інформаційного бюро Мюнхен (Німеччина) Бюлетень Українського технічно-господарського інституту Мюнхен (Німеччина)

Бюлетень Українського технічно-господарського інституту Мюнхен (Німеччик Бюлетень УНДС в Америці Нью-Йорк (США)

Бюллетень Лиги борьбы за народную свободу

Page 11 Marie 12 Mari

Вестник Института по изучению истории и культуры СССР Визвольна політика

Визвольний шлях

Відомості Генерального Церковного Управління УАПЦ

у Великій Британії
Відродження Київ
Військо України Київ

Вільна Кубань Торонто (Канада)

* Тут і далі астериксом позначені назви журналів і газет, місце видання яких упорядники не

Вільна Україна Вінніпег (Канада); Детройт;

Київ

Нью-Йорк (США)

ВіраТоронто (Канада)

Вісник Вінніпег (Канада); Нью-Йорк (США)

Вісник Львів

Вісник АН України Київ Вісник Львівського університету Львів Вісник Міжнародної асоціації україністів

Вісник ООЧСУ Нью-Йорк (США) Вісник СКВУ Торонто (Канада) Вісті Нью-Йорк (США)

Вісті комбатанта Торонто (Канада); Нью-Йорк (США)

Вітчизна Київ Віче Київ Вопросы истории Харків

Вперед Мюнхен (Німеччина)

Врачебное дело Харків Всесвіт Київ

Київ Голос громадянина

Голос Інституту імені Петра Могили Саскатун, Саскачеван (Канада)

Нью-Йорк (США) Голос Лемківшини Голос сучасности*

Громадянка Мюнхен (Німеччина) Гуртуймося Прага (Чехія)

Демографічні дослідження Київ Державність Львів

Дзвін Буенос-Айрес (Аргентина)

Дзвін Львів Дивослово Київ Дніпро Київ Донбас Донецьк

Досліди і матеріали Мюнхен (Німеччина)

Дошкільне виховання Київ

Дружба народов Москва (Росія)

Екран Монреаль (Канада) Торонто (Канада) Євангельська правда Євангельський ранок Вінніпег (Канада) Життя Прага (Чехія)

Жінка Київ

Жіночий світ Торонто (Канада)

Львів Жовтень

Журналіст України

За самостійність*

Записки історичного факультету ОДУ

Збірник праць Науково-дослідного центру періодики

Звенья

Золоті ворота

Известия ЦК КПСС История СССР

Ідея і чин

Ілюстрований календар "Просвіти"

Інформаційний бюлетень Інституту історії АН УРСР Інформаційний збірник Міністерства освіти України Історичний календар-альманах "Червоної калини"

Історично-літературний журнал

Історія в школах України

Календар-альманах "Відродження"

Календар-альманах "Дніпро" на звичайний рік 1935

Календар-альманах на ювілейний 1948 рік Календар-альманах "Нового шляху"

Календар "Канадійського фармера"

Календар "Рідна нива" Календар "Свободи" Календар "Слово"

Календар "Українського голосу"

Канадська Україна

Кафедра Київ Клич

Коммунист

Коммунист Украины Корсунський часопис Краеведческий вестник

. Краєзнавець Черкащини

Краєзнавство Крилаті Криниця Круг

Кубанський край Кур'єр Кривбасу Кур'єр ЮНЕСКО

Листи до приятелів

Літаври

Літопис Волині

Київ

Одеса Львів

Москва (Росія)

Київ

Москва (Росія) Москва (Росія) Мюнхен (Німеччина)

Буенос-Айрес (Аргентина)

Київ Київ Львів Одеса Київ

Буенос-Айрес (Аргентина)

Львів

Мюнхен (Німеччина) Торонто (Канада) Вінніпет (Канада) Вінніпет (Канада)

Джерсі-Сіті; Нью-Йорк (США)

Торонто (Канада) Вінніпег (Канада) Торонто (Канада) Львів; Харків

Київ Житомир Москва (Росія)

Київ

Корсунь-Шевченківський (Чрк)

Одеса Черкаси Харків

Нью-Йорк (США)

Полтава (Ізраїль)

Краснодар (Росія) Кривий Ріг (Днп)

Київ

Нью-Йорк (США) Зальцбург (Австрія) Вінніпег (Канада) Людина і світ

Матеріали Конгресу української вільної політичної думки

Мета

Меч і воля^{*} Ми і світ

Місіонар

Місія України

Молода Україна

Молодая гвардия

Монастирський острів

Москва

Музика

МУН Beams

На сторожі

Народна творчість та етнографія

Народная правда Народный депутат

Наука і суспільство

Наукові записки Українського техніко-господарського інституту

Наш голос Наш світ

Наш фронт Наша боротьба

Наша дорога

Наша культура

Наше життя

Наші лні

Наші позиції

Незалежний оглядач*

Неопалима купина

Нева

Новий літопис

Новий обрій

Новини кіноекрана

Нові дні

Новый журнал

Новый мир

Обіжний листок ФКУ

Объединенный Кавказ*

Київ

Мюнхен (Німеччина)

Мюнхен (Німеччина);

Філадельфія (США)

Торонто (Канада)

Філадельфія (США)

Торонто (Канада)

Нью-Йорк (США);

Торонто (Канада)

Москва (Росія)

Дніпропетровськ

Москва (Росія)

Київ

Вінніпег (Канада)

Вінніпег (Канада)

Київ

Париж (Франція)

Москва (Росія)

Київ

Мюнхен (Німеччина)

Нью-Йорк (США)

Нью-Йорк (США)

Норт-Альтона (Австралія)

Міннеаполіс (США) Торонто (Канада) Варшава (Польща)

Нью-Йорк (США)

Львів

Детройт, Нью-Йорк (США);

Лондон (Велика Британія)

Київ

Санкт-Петербург (Росія)

Вінніпег (Канада)

Мельбурн (Австралія)

Київ

Торонто (Канада)

Нью-Йорк (США)

Москва (Росія)

Кембрідж, Массачусетс (США)

Объединенный Кавказ*

Овид Огонек

Однокласник

Однокла

Око Октябрь Основа

Отечественная история Пам'ятки України Пам'ять століть

Патріярхат Писанка

Під прапором ленінізму

Політика і час

Політологічні читання

Поріг Пороги Посев Похід

Прапор

Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки

Промінь Радуга

Ралянська школа

Ранок

Республіканець

Рілна школа

Річник українознавства 1983 р.*

Родина Родовіл

Розбудова держави Розбудова нації

Русские архивы Русский вестник

Самобутня Україна Самостійна думка

Самостійна думка

Самостійна Україна

Світло Світо-Вид

Свободная мысль Свободное слово Руси Сельская молодежь Чикаго (США) Москва (Росія)

Київ

Монреаль (Канада) Москва (Росія)

Київ

Москва (Росія)

Київ Київ

Нью-Йорк (США) Верховина (ІФ)

Київ Київ Київ

Кіровоград Прага (Чехія) Москва (Росія)

Хайденау (Німеччина)

Харків Київ

Торонто (Канада)

Київ Київ Київ Львів

Київ; Нью-Йорк (США)

Москва (Росія)

Київ Київ

Прага (Чехія) Москва (Росія)

Санкт-Петербург (Росія)

Вінніпег (Канада)

Львів Чернівці

Київ; Нью-Йорк; Чикаго (США) Львів; Торонто (Канада) Київ; Нью-Йорк (США)

Москва (Росія) Нью-Йорк (США)

Москва (Росія)

Сельская новь

Сіверянський літопис

Сільські обрії Скарбниця

Слово

Слово і час

Смолоскип Соборність

Советские архивы

Соняшник

Социологические исследования

Соціалістична культура

Союз Спалиина

СССР: Внутренние противоречия

Столица

Страна и мир Сучасник Сучасність

Тернопіль Трибуна

Трибуна лектора

Тризуб Україна

Українка в світі

Українська заморська твердиня: Ювілейний альманах

у 75-річчя УНС 1894-1969 Українська культура

Українська мова і література в школі

Українська трибуна Українське козацтво

Українське православне слово

Український вісник Український вісник

Український засів Український збірник

Український історичний журнал Український календар на 1954 р.

Український комбатант

Український православний календар на 1951 р. Український православний календар на 1973 р.

Український самостійник

Москва (Росія)

Чернігів Київ

Прилуки (Чрг)

Едмонтон, Альберта (Канада)

Київ

Нью-Йорк (США)

Львів

Москва (Росія) Торонто (Канада) Москва (Росія)

Київ

Москва (Росія) Горлівка (Днц) Нью-Йорк (США) Москва (Росія) (Німеччина) (Німеччина)

Мюнхен (Німеччина)

Тернопіль Київ Київ

Париж (Франція)

Київ

Торонто (Канада)

Джерсі-Сіті; Нью-Йорк (США)

Київ Київ

Мюнхен (Німеччина)

Чикаго (США)

Баунд-Брук, Нью-Джерсі (США)

Київ; Львів Париж (Франція); Нью-Йорк (США)

Харків

Мюнхен (Німеччина)

Київ

Варшава (Польща) Мюнхен (Німеччина) Нью-Йорк (США)

Баунд-Брук, Нью-Джерсі (США)

Чикаго (США);

Український світ Київ

Украпрес Грейлі (Колорадо, США)

Універсум Варшава (Польща);

Київ; Львів; Нью-Йорк (США)

Джерсі-Сіті; Нью-Йорк

Джерсі-Сіті; Нью-Йорк

Джерсі-Сіті, Нью-Джерсі (США)

Арлінгтон, Вірджинія (США)

Лондон (Велика Британія)

Мельбурн (Австралія)

Лондон (Велика Британія)

Амстердам (Нідерланди) Нью-Йорк (США)

Фредеріктон, Нью-Брансуік

Лондон (Велика Британія)

Торонто (Канада)

(Маврикій)

Нью-Йорк (США)

Париж (Франція) Оттава (Канада)

Берн (Швейцарія)

(Канада)

(США)

(США)

Факты и мысли*

Физика низких температур Харків Філософська і соціологічна думка Київ

Форум Мюнхен (Німеччина)

Церковний вісник Української Католицької парафії в Чикаго Чикаго (США)

Ювілейний альманах "Свободи", 1893-1953

Ювілейний календар-альманах УНС на рік 1949

Юнак

Юнацька боротьба* Юность Москва (Росія)

ABN Correspondence Нью-Йорк (США)

Acta Slavica Japonica*
Almanac "Svoboda"

L'Alternative

American Spectator

The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S. Answers

Australian Slavonic and East European Studies

British Medical Journal

Cahiers du monde russe et soviétique

Canadian Slavonic Papers

Clio Medica Commentary

Conflict Quarterly

Correspondance Politique Suisse

Critique Detente*

Echanges: Revue Franco-Ukrainienne*

EIR*

L'Est Republicain*

Ethnic Forum Кент, Огайо (США)

Europa-Asia Studies*

European History Quarterly

Лондон (Велика Британія)

Foreign Affairs Нью-Йорк (США)

Fortnightly Review Лондон (Велика Британія)
Forum: A Ukrainian Review Скрантон, Пенсільванія (США)

Нью-Йорк (США) Freedom at Issue Harper's Magazine Нью-Йорк (США) Harvard Ukrainian Studies Кембрідж, Массачусетс (США) Heritage Review Бісмарк, Півн. Дакота (США) Holocaust and Genocide Studies Нью-Йорк (США) L'Impact Париж (Франція) International History Review Бернабу, Британська Колумбія (Канада) Irish Slavonic Studies Дублін (Ірландія) Jahrbügher füer Geschichte Osteuropas Штутгарт (Німеччина) Journal of the American Historical Society of Germans from Russia* Journal of Genocide Research* Journal of Ukrainian Studies Едмонтон, Альберта (Канада) Journal S.G.E.N.-C.F.D.T. Seine et Marne (Франція) Lire Guide Париж (Франція) Magill's Literary Annual* Múltunk (Угорщина) Nation's Business* National Оттава (Канада) National Review Нью-Йорк (США) Нью-Йорк (США) Nationalities Papers Торонто (Канада) New Review: A Journal of East-European History Калгарі, Альберта (Канада) One World Osteuropa Штутгарт (Німеччина) Нью-Йорк (США) Polish Review Population bulletin Вашингтон (США) Pravda International Лондон (Велика Британія)

Problems of Communism

La Pure verite Ouadrant

Russian Medicine

Shviit

Simon Wiesenthal Center Annual

Slavic Review

Slavonic and East-European Review

Slovansky Prehled Soviet Analyst Soviet Studies Der Spiegel*

Studien zu Nationalitätenfragen*

Technology and Culture

La Tribune Ukrainienne*

Trident Quarterly

Вашингтон (США)

Пасадена, Каліфорнія (США)

Сідней (Австралія) Нью-Йорк (США) Рамат Авив (Ізраїль) Лос Анжелес (США)

Стенфорд, Каліфорнія (США) Лондон (Велика Британія)

Прага (Чехія)

Лондон (Велика Британія) Глазго (Велика Британія)

Чикаго (США)

Чикаго (США)

L'Ugam hebdo Монреаль (Канада) **Ukrainian Quarterly** Нью-Йорк (США)

Ukrainian Review Лондон (Велика Британія) Zeszyty Historyczne Маніль-ле-Руа (Франція)

Zeszyty Majdanka (Польща)

Газети

Аграрные ведомости: Приложение к газете "Труд - Украина" Київ

Азовсталець Маріуполь (Диц) Альтернатива Вугледар (Диц) Америка Філадельфія (США)

Андріївський узвіз Київ

Аргументы и факты Москва (Росія)

Армія України Львів Арцизские вести Арциз (Од) Афиша Чернігів Баришівські вісті

Баришівка (Кв) Без таємниць Кіровоград Бершадський край Бершадь (Вн) Будівельник комунізму Горохів (Вл) Будівник комунізму Голованівськ (Крв)

Будівник комунізму Лебедин (См) Буковина Чернівці Буковинське віче Чернівці

Васильківський вісник Васильківка (Днп) Вестник Новоайдарщины Новоайдар (Лг)

Вестник региона Одеса Херсон Встеран

Вечерний Арабат Генічеськ (Хрс) Вечерний Донецк Донецьк Вечерний Киев Київ Вечерняя Одесса Одеса

Вечірнє Монастирище Монастирище (Чрк)

Вечірній Харків Харків Вечірня газета Кіровоград Вечірня Полтава Полтава Взгляд Донецьк

Вижниця (Чрв) Вижницькі обрії Львів

Високий замок

Відродження Брусилів (Жт) Сідней (Австралія) Вільна думка

 Вільне життя
 Володимирець (Рв)

 Вільне життя
 Івано-Франківськ

 Вільне життя
 Тернопіль

 Вільне життя
 Яворів (Лв)

 Вільне слово
 Бухарест (Румунія)

 Вільне слово
 Житомир

 Вільне слово
 Рівне

 Торонто (Канала

Вільне слово Торонто (Канада) Вінницька газета Вінниця Вінниця

 Вінницька правда
 Вінниця

 Вінниччина
 Вінниця

 Вірним шляхом
 Ярмолинці (Хм)

Вісник Вісник Апостолівщини Вісник Врадіївщини Врадіївка (Мк)
Вісник Голованівщини Голованівськ (Крв)

 Вісник Городищини
 Городище (Чрк)

 Вісник Козятинщини
 Козятин (Вн)

 Вісник Кременчука
 Кременчук (Пл)

 Вісник Надзбруччя
 Гусятин, смт (Тр)

 Вісник Олешшя
 Цюрупинськ (Хрс)

Вісник Переяславщини Переяслав-Хмельницький (Кв) Вісник Рокитняншини Рокитне (Кв)

Вісник Сквирщини Сквира (Кв) Вісник УВКР*

Вісник Укрінформу "Україна: Хроніка подій": Київ

 Вісті
 Слов'янськ (Днц)

 Вісті
 Червоноармійськ (Жт)

 Вісті Барвінківщини
 Барвінкове (Хрк)

 Вісті Біловодщини
 Біловодськ (Лг)

 Вісті Боїуслав (Кв)
 Бойківщини

 Вісті Бойківщини
 Бойківщина (Чрк)

Вісті Борзнянщини Борзна (Чрг) Вісті Водолажчини Нова Водолага (Хрк)

 Вісті Водолажчини
 Нова Водолага (Хрі

 Вісті з України
 Київ

 Вісті Кодимщини
 Кодима (Од)

Вісті Красноградщини Красноград (Хрк)

 Вісті Рівненщини
 Рівне

 Вісті Роменщини
 Ромни (См)

 Вісті Тепличчини
 Теплик (Вн)

 Вогні комунізму
 Бершадь (Вн)

 Вогні комунізму
 Гайворон (Крв)

Волинь Луцьк (Вл)

Воля народу

Ворошиловградська правда

Великополовецьке (Кв) Вперед

Львів Вперед

Вперед Новий Буг (Мк) Олександрівка (Крв) Вперед

Буськ (Лв)

Луганськ

Суми

Вперед Солоне (Днп)

Вперед Вперед Роздільна (Од)

Вперед Ярмолинці (Хм) Время Харків

Гадяцький вісник Гадяч (Пл) Гайворонські вісті Гайворон (Крв) Дрогобич (Лв) Галицька зоря Галичина Івано-Франківськ

Чернігів Гарт

Голопристанський вісник Гола Пристань (Хрс)

Голос Баштаншини Баштанка (Мк) [Кіровоград?] Голос ветерана* Володарка (Кв) Голос Володарщини Голос Зіньківшини Зіньків (Хрк) Голос Лозівшини Лозова (Хрк)

Голос нації Львів

Голос Посулля Недригайлів (См) Голос Присеймів'я Присейм'я (См)

Голос Таврії Херсон

Голос трудівника Велика Олександрівка (Хрс)

Голос України Київ Гомін волі Стрий (Лв) Гомін України Торонто (Канада)

Донецьк Город

Харцизськ (Днц) Городська газета

Громада Миколаїв

Київ Громадська думка

Дворічна (Хрк) Дворічанський край

Київ Демократична Україна

День Київ

Чернігів Деснянська правда

ДілоЛьвів (Канада) Діловий Науковий Комітет Канади

Дніпропетровськ Днепр вечерний Дніпропетровськ Днепровская панорама

Тирасполь (Молдова) Днестровская правда Дни Париж (Франція) Дніпрова зірка Канів (Чрк) Дніпровська зоря Дніпропетровськ Сокиряни (Чрв) Дністрові зорі Добрий день Суми Полтава Довір'я Долинські новини Долинська (Крв) Донбасс Донецьк Донецьк Донецкие новости Донецкий кооператор Донецьк Донецкий кряж Донецьк Донеччина Донецьк Драбівщина Драбів (Чрк) Друг читача Київ Думка Мелітополь (3п) Одеса Думська площа Дунаєвецький вісник Дунаївці (Хм) Еврейские вести Київ Ефір Херсон Івано-Франківськ **Едність** Жашківшина Жашків (Чрк) Железнодорожник Донбасса Донецьк Жизнь Донецьк Жизнь Луганска Луганськ Жизнь Семеновщины Семенівка (Чрг) Житомир Житомир Житомирський вісник Житомир Життєві обрії Хмельницький

Життєві обрії Життя і слово Життя Лебединщини Життя Чуднівщини Жовтневі зорі Жовтневі зорі

Жовтоводські вісті За вільну Україну

За єдність* За рубежом

За технический прогресс

За Україну

Закарпатська правда

Закон і бізнес

Житомир
Хмельницький
Хмільник (Вн)
Народичі (Жт)
Лебедин (См)
Чуднів (Жт)
Високопілля (Хрс)
Козятин (Вн)
Жовті Води (Днп)

Львів

Москва (Росія) Краматорськ (Днц)

Львів

Ужгород (Зк)

Київ

Замкова гора Київ

 Заповіт Ілліча
 Білокуракине (Лг)

 Заповіти Леніна
 Криве Озсро (Мк)

Запорізька правда Запоріжжя Запорозька Січ Запоріжжя Західна Україна Тернопіль Звягель-інформ Радомишль (Жт) Земля Бердичівська Бердичів (Жт) Земля Пілгаєцька Підгайці (Тр) Земля Полільська Вінниця Зеркало недели Київ

 Зірка
 Київ

 Злагода
 Павлоград (Днп)

 Златокрай
 Золотоноша (Чрк)

Знамя коммунизма Одеса

 Знамя труда
 Первомайськ (Хрк)

 Зоря
 Дніпропетровськ

 Зоря
 Єлизаветградка (Крв)

 Зоря
 Золочів (Хрк)

 Зоря
 Лохвиця (Пл)

 Зоря
 Овруч (Жт)

 Зоря Жовтня
 Обухів (Кв)

 Зоря комунізму
 Глобине (Пл)

 Зоря комунізму
 Гуляйполе (Зп)

 Зоря комунізму
 Тульчин (Вн)

 Зоря комунізму
 Чигирин (Чрк)

 Зоря комунізму
 Яготин (Кв)

 Зоря Надгориння
 (Хм)

 Зоря Полісся
 Радомишль (Жт)

 Зоря Полтавіцини
 Полтава

 Зоря Придніпров'я
 Глобине (Пл)

 Зоря Придніпров'я
 1 лооине (Пл)

 Известия
 Москва (Росія)

 Именем закона
 Київ

Индустриальное Запорожье Запоріжжя Інгулецький вісник Інгулець (Днп) Інформаційний листок Представництва ВО УНРади в Канаді Торонто (Канада)

Інформаційний листок Гіредставництва ВО УНРади в Канаді
Ірпінський вісник
Кагарлицькі вісті
Кадры — селу
Камертон-Ікс
Камертон-Ікс

Кам'янець-Подільський вісник Кам'янець-Подільський (Хм)

Кам'яний брід Луганськ

Канадійський фармер Вінніпег (Канада)

Карпатська Україна

Киевские новости Київська правда Київський вісник

Кіровоградська правда

Козацька вежа Козятинські 7 днів Колгоспна правда

Колос Колос Колос Колос

Колос Колос Колос

Колос

Комсомолець Запоріжжя Комсомолець Полтавщини Комсомольская правда Комсомольское знамя Комсомольська зірка

Комсомольське плем'я
Комсомольський гарт
Комсомольський прапор

Комунар

Комуністична праця

Комуністичний шлях Комуністичний шлях Комуністичним шляхом Комуністичним шляхом Комуністичним шляхом Кооперативна думка

Коростишівська газета

Корчагінець Котовські вісті Красная звезда Красное знамя Кримська світлиця

Культура і життя Ладижинська газета

Ленінець

Ленінська зміна Ленінська зоря Ужгород (Зк)

Київ Київ Київ

Кіровоград Павлоград (Днп)

Козятин (Вн) Ширяєве (Од) Веселе (Зп) Іваничі (Вл)

Кобеляки (Пл) Новоархангельськ (Крв) Погребище (Вн)

Сахновщина (Хрк) Стара Синява (Хм) Тальне (Чрк) Запоріжжя

Полтава

Київ; Москва (Росія)

Київ Житомир Вінниця Чернігів

Івано-Франківськ Шаргород (Вн)

Переяслав-Хмельницький (Кв)

Нова Басань (Чрг) Рокитне (Кв) Ромни (См) Семенівка (Пл) Токмак (Зп) Харків

Коростишів (Жт) Хмельницький Котовськ (Од) Чугуїв (Хрк)

Велика Писарівка (См)

Сімферополь

Київ

Ладижин (Вн)

Новомиргород (Крв)

Харків

Вільшанка (Крв)

Ленінська зоря Ленінська зоря Ленінська зоря Ленінська правда Ленінська правда Ленінське плем'я

Ленінське плем я
Ленінське слово
Ленінський прапор
Ленінський шлях
Ленінський шлях

Ленінським шляхом Ленінським шляхом

Ленінським шляхом Ленінським шляхом Ленінським шляхом Летичівська газета

Лисянщина

Литературная Россия Ліберальна газета Літературна газета Літературна Україна Літинський вісник

Лубенщина

Луганська правда Луганські вісті Луч-інформ Львівські вісті

Львівські вісті Макарівські вісті Малинські новини Маловисківські вісті Мар'їнська нива

Маяк Маяк Маяк

Маяк комунізму Медик Прикарпаття

Мелитопольские ведомости

Мета Металург

Миколаївський вісник Миронівський край

МΙΓ

Молода Галичина

Володимирець (Рв)

Макарів (Кв) Миколаїв Сквира (Кв)

Суми

Криве Озеро (Мк) Оржиця (Пл) Кремінна (Лг) Херсон Вінниця

Веселе (Чрг) Корсунь-Шевченківський (Чрк)

Полтава
Сватове (Лг)
Тростянець (См)
Летичів (Хм)
Лисянка (Чрк)
Москва (Росія)

Київ Київ Київ Літин (Вн) Лубни (Пл) Луганськ Луганськ

Амвросіївка (Днц)

Львів

Макарів (Кв)
Малин (Жт)
Мала Виска (Крв)
Мар'їнка (Днц)
Берислав (Хрс)
Богодухів (Хрк)
Миколаїв

Біловодськ (Лг) Івано-Франківськ Запоріжжя Львів

. . .

Кривий Ріг (Днп) Миколаїв

Миронівка (Кв) Запоріжжя

Львів

Молода гвардія
Молода громада
Молодий комунар
Молодий ленінець
Молодіжна газета
Молодь України
Молодь Черкащини
Московские новости

Наддніпрянська правда Наддністрянська правда Наддністрянська правда

Надросся

Народна армія
Народна воля
Народна газета
Народна думка
Народна трибуна
Народна трибуна
Народна трибуна
Народна трибуна
Народна слово

Національна трибуна

Наш вік
Наш город
Наш город
Наш клич
Наш край
Наш час

Наша Батьківшина

Наша віра Наша газета Наша зоря Наша мета Сідней Наше життя Наше місто

Наше Придністров'я

Наше слово Нелеля

Независимая газета Независимость Нескорена нація Нетішинський вісник Нікопольська правда Київ Полтава Кіровоград Луцьк (Вл) Житомир Київ Черкаси

Москва (Росія)

Херсон

Нова Ушиця (Хм) Овідіополь (Од)

Корсунь-Шевченківський (Чрк)

Київ

Скрантон, Пенсільванія (США)

Київ

Городок (Лв) Ємільчине (Жт) Котельва (Пл) Перевальськ (Лг) Кіровоград

Нью-Йорк (США)
Торонто (Канада)
Дніпропетровськ
Запоріжжя

Буенос-Айрес (Аргентина) Липова Долина (См)

Київ

Нью-Йорк (США)

Київ
Луганськ
Селидове (Дніі)
Торонто (Канада);
(Австралія)
Бобровиця (Чрг)
Дніпропетровськ

Муровані Курилівці, смт (Вн)

Волноваха (Днц) Москва (Росія) Москва (Росія)

Київ Київ

Нетішин (Хм) Нікополь (Днп)

 Нова доба
 Відень (Австрія)

 Нова зоря
 Чикаго (США)

 Нова праця
 Чорнухи (Пл)

 Нова Україна
 Харків

 Новая жизнь
 Старобешеве (Днц)

 Новгородківські вісті
 Новгородка (Крв)

 Нове життя
 Арбузинка (Мк)

 Нове життя
 Бровари (Кв)

 Нове життя
 Іванівка (Хрс)

 Нове життя
 Іванівка (Хрс)

 Нове життя
 Липовець (Вн)

 Нове життя
 Черняхів (Жт)

 Новий день
 Київ

 Новий день
 Любар (Жт)

 Новий день
 Мелітополь (Зп)

 Новий час
 Івано-Франківськ

Новий час Львів

Новий шлях Вінніпет; Торонто (Канада)

 Новий шлях
 Добропілля (Днц)

 Новий шлях
 Полонне (Хм)

 Новини Андрушівщини
 Андрушівка (Жт)

 Новини Городнянщини
 Городня (Чрг)

 Новини Закарпаття
 Ужгород (Зк)

 Новини Закарпаття
 Ужгород (Зк)

 Новини Полісся
 Коростень (Жт)

 Новини Сватівщини
 Сватове (Лг)

 Нові горизонти
 Жмеринка (Вн)

 Нові рубежі
 Богуслав (Кв)

 Нові рубежі
 Кринички (Днп)

Новое русское слово Нью-Йорк (США) Новомосковська правда Новомосковськ (Днп) Новый взгляд Дніпропетровськ Новый лень Павлограл (Лнп)

 Новый взгляд
 Дніпропетровськ

 Новый день
 Павлоград (Днп)

 Носівські вісті
 Носівка (Чрг)

 Обозрение
 Одеса

 Обозрение
 Одеса

 Обухівський край
 Обухів (Кв)

 Одесский вестник
 Одеса

 Одеські вісті
 Одеса

 Ориентир
 Херсон

Оржицькі новини Оржиця (Пл) Освіта Київ

 Освіта України
 Київ

 Освітній гарт
 Кіровоград

 Панорама
 Житомир

Панорама

Патріот Батьківщини Патріот України Первая линия

Перемога Перемога Перемога Перемога

Перемога Перемога Перемога Перемога

Перспектива

Петриківські вісті Печенізький край Південна зоря

Південна правда Південний Буг Під прапором Леніна

Під прапором Леніна ПІК Бердянськ (Зп)

Піщанські вісті

Поділля

Подільська зоря
Подільський вісник
Подільський край
Подільські вісті

Подільські віст Подолія

Позиция Поиск Поклик

Поклик сумління Поліська правда

Пологівські вісті Полтавський вісник

Полтавщина Последние новости

Последние новости Поступ

Правда Правда Прилуччини

Правда України

Прапор

Харків Київ

Київ

Донецьк Братське (Мк)

Зачепилівка (Хрк) Краснопілля (См) Кременчук (Пл)

Новопсков (Лг)
Перевальськ (Лг)
Попільня (Жт)
Фастів (Кв)

Городок (Хм) Петриків (Днп) Печеніги (Хрк) Нікополь (Днп) Миколаїв

Миколатв Вінниця

Мар'їнка (Днц) Старобільськ (Лг)

Піщанка (Вн) Хмельницький

Вінниця Хмельницький

Бар (Вн) Хмельницький

Вінниця

Дніпропетровськ Москва (Росія) Лубни (Пл)

Львів Куликівка (Чрг) Пологи (Зп)

Пологи (с Полтава Полтава

Париж (Франція) Вінніпет (Канада) Москва (Росія) Прилуки (Чрг)

Київ

Володарськ-Волинський (Жт)

Прапор Нові Санжари (Пл)

Прапор Жовтня

Прапор Жовтня Велика Лепетиха (Хрс)

Буськ (Лв)

Прапор Жовтня Велика Лепетиха (Хрс Прапор Жовтня Драбів (Чрк)

 Прапор Жовтня
 Жовтневе (Мк)

 Прапор Жовтня
 Шпиків (Вн)

 Прапор комунізму
 Тараща (Кв)

 Прапор Леніна
 Золотонома (Чт.)

 Прапор Леніна
 Золотоноша (Чрк)

 Прапор Леніна
 Компаніївка (Крв)

 Прапор Леніна
 Ставище (Кв)

 Прапор Леніна
 Широке (Днп)

 Прапор перемоги
 Калинівка (Вн)

 Прапор перемоги
 Луганськ

 Прапор перемоги
 Миргород (Пл)

 Прапор перемоги
 Охтирка (См)

 Прапор юності
 Хмельницький

 Приазовская новь
 Приазовськ (Зп)

 Приазовский рабочий
 Маріуполь (Днц)

 Приазовська правда
 Генічеськ (Хрс)

 Прибузька зоря
 Хмельницький

Прибузький вісник Первомайськ (Мк)
Прибузький комунар Первомайськ (Мк)
Прибузькі новини Немирів (Вн)
Придніпровська зірка Білозерка (Хрс)

Придніпровська правда Дніпропетровськ
Придніпровський комунар Верхньо-Дніпровськ (Днп)

Придніпров'я Онуфріївка (Крв)

Придунайские вести Ізмаіл (Од) Прикарпатська правда Івано-Франківськ

Прикарпаття Старий Самбір (Лв)
Приморская степь Приморськ (Зп)
Приорільська правда Царичанка (Днп)
Промінь Краснокутськ (Хрк)

 Промінь
 Краснокутськ (Хрк)

 Промінь
 Ширяєве (Од)

 Промінь Жовтня
 Щорс (Чрг)

 Просвіта
 Львів

 Проскурів
 Хмельницький

 Пульс
 Приморськ (Зп)

Путь к коммунизму Велика Новосілка (Днц) Путь Октября Тельманове (Днц)

Путь Октяоря гельманове (диц)
Рабочая газета Київ

Рабочее слово Дніпрорудне (3п)

Рада Київ

Ралянська Волинь Радянська Донеччина Радянська Житомирщина Житомир Ралянська освіта

Радянська Україна Київ Радянське життя Варва (Чрг) Радянське Полісся Бараші (Жт) Радянське Прибужжя Радянське село

Миколаїв Кіровоград Радянське село Оріхів (Зп) Радянське слово Дрогобич (Лв) Радянське слово Кіровськ (Лг) Радянське слово Козова (Тр) Радянське слово Марківка (Лг) Покровське (Днп) Радянське слово Великий Бурлук (Хрк) Радянський патріот

Луцьк

Київ

Донецьк

Радянський патріот Олександрівка (Диц) Радянський патріот Сосниця (Чрг) Радянський шлях Бердичів (Жт) Развитие Москва (Росія)

Львів Ратуша

Решетилівський вісник Решетилівка (Пл)

Рівне Рівне

Рідна Церква Карлсруе (Німеччина)

Рідне поле Стрий (Лв)

Рідний край Велика Багачка (Пл) Кубишеве (3п) Рідний край

Рідний край Оратів (Вн) Робітнича газета Київ

Київ Робітнича трибуна Тернопіль Ровесник

Ровесник Хмельницький

Родное Приазовье Новоазовськ (Днц)

Київ Родослав Романівський вісник Романівка (Жт) Русалка Дністрова Тернопіль

(США) Русская жизнь Париж (Франція) Русская мысль

Самбірські вісті Самбір (Лв)

Самостійна Україна Київ

Світ про Україну Світло Жовтня Велика Багачка (Пл) Світло Жовтня Недригайлів (См)

Світло Жовтня

Світловодськ вечірній

Свобода

Свобода Свобода

Село і люди Сельская жизнь

Сельская новь Селянська доля

Семь дней Серп і молот Серп і молот Серп і молот

Синельниківські вісті Сільська Донеччина

Сільська донеччин

Сільське життя Сільський вісник Сільські вісті

Сільські горизонти Сільські новини Сільські новини Сільські новини Сільські новини

Січеславський край

Слава і честь Слава праці Слава хлібороба

Славутчина Слобідський край

Слобода Слово Слово

Слово правди

Слово Придністров'я Слово трудівника

Слово трудівника
Смілянські обрії
Снежнянская жизнь

Собеседник Событие

Советская Молдавия

Советская новь Советская Россия

Павлоград (Днп) Світловодськ (Крв)

Джерсі-Сіті, Нью-Джерсі (США)

Львів Тернопіль Черкаси

черкаси Москва (Росія) Троїцьк (Лг) Тернопіль

Павлоград (Днп) Балаклія (Хрк) Мелітополь (Зп) Проскурівка (Крв) Синельникове (Днп)

Донецьк Київ

Шишаки (Пл) Олександрія (Крв)

Київ

Конотоп (См)
Валки (Хрк)
Крижопіль (Вн)
Саврань (Од)
Чутове (Пл)
Дніпропетровськ

Олеса

Каланчак (Хрс) Комінтернівське (Од)

Славута (Хм) Харків Харків

Вишгород (Кв)

Одеса

Новоселиця (Чрг)

Могилів-Подільський (Вн)

Якимівка (Зп) Сміла (Чрк) Сніжне (Днц) Москва (Росія)

Харків

Кишинів (Молдова)

Сарата (Од) Москва (Росія)

Шостка (См) Советское Полесье Богодухів (Хрк) Солидарность

Социалистический вестник Париж Соціалістична Харківшина Харків Соціалістичне село Воладка (Кв) Соціалістичне село Онуфріївка (Крв)

Соціалістичний Донбас Донецьк Срібнянщина Срібне (Чрг)

Старожитності Київ Степовий край Компаніївка (Крв) Степовий маяк Березівка (Од) Столичные новости Москва (Росія) Строительная газета Москва (Росія)

Судостроитель Херсон Сумщина Суми

Сучасна Україна Мюнхен (Німеччина)

Східний часопис Донецьк

Таврійські вісті Велика Лепетиха (Хрс)

Таврія Токмак (3п) Таращанський край Тараща (Кв) Тернистий шлях Горлівка (Диц) Тернистий шлях Тернопіль Тернопіль вечірній Тернопіль

Тетіїв (Кв) Тетіївська земля Товарищ Київ

Томашпільський вісник Томашпіль (Вн) Трибуна праці Гайсин (Вн) Трибуна праці Іванків (Кв) Трибуна хлібороба Талалаївка (Чрг) Тростянецький вісник Тростянець (См)

Тростянецькі вісті Тростянець (Вн)

Київ Труд

Трудівник Полісся Славута (Хм) Трудівник Устинівщини Устинівка (Крв)

Трудова Полтавщина Полтава

Бориспіль (Кв) Трудова слава Трудова слава Борова Трудова слава Диканька (Пл) Трудова слава Іллінці (Вн)

Трудова слава Ічня (Чрг) Кам'янка Трудова слава Трудова слава Новотроїцьке

Трудова слава Оріхів (Зп) Трудова слава Трудова слава Трудова слава Тульчинський край Ударний фронт Украина сегодня Україна молода Україна – Центр Українець у Франції Українська газета Українська думка Українська трибуна Українське життя Українське слово Український голос Український Прометей Український робітник Український форум Український шлях Українські вісті

Урядовий кур'єр

Факт

Франкова криниця Херсонський вісник

Хлібороб Хмельниччина Хрещатик Церква і життя

Час

Час-Тіте

Червона зірка Червона зірка Червона зірка Червона зірка Червона зірка Червона зірка Червона зірка

Червона зірка

Червона Лубенщина Червоний гірник Червоний прапор Червоний промінь Петрове

Теребовля (Тр) Чернівці Тульчин (Вн) П'ятихатки (Днп)

Київ Київ

Кіровоград Париж (Франція)

Київ

Лондон (Велика Британія) Мюнхен (Німеччина) Чикаго (США)

Київ: Париж (Франція) Вінніпет (Канада) Детройт (США)

[Париж?] Київ

Львів Детройт (США);

Новий Ульм (Німеччина)

Київ Київ

Трускавець (Лв)

Херсон

Вовчанськ (Хрк) Хмельницький

Київ

Мельбурн (Австралія)

Хмельницький

Київ

Дубно (Рв)
Межова (Днп)
Миронівка (Днц)
Новомиргород (Крв)
Новопавлівка (Днп)
Теофіполь (Хм)
Хотин (Чрв)
Чугуєв (Хрк)
Лубни (Пл)

Кривий Ріг (Днп) Верхній Рогачик (Хрс)

Бар (Вн)

Червоний промінь Червоний промінь

Черкаси

Черкаська правда Черкаський край Чернігівський вісник Чернігівські відомості

Честь хлібороба

Чечельницький вісник

Чорноморець

Чорноморська комуна Чорноморські новини

Шаргородщина Шевченків край Шепетівський вісник

Шлях Ілліча* Шлях перемоги Шляхом Ілліча Шляхом Леніна

Шолом

Шполянські вісті

Щотижня Юг

Южная правда
Яворівський голос
Яготинські вісті
Ямпільські вісті
Ясиноватская газета

Alberta Report L'Alsacien America

Der Bund Canberra Times Catholic New Times Chicago American

The Christian Science Monitor
Correspondance Politique Suisse
Courrier du 6éme arrondissement

La Croix

Daily Telegraph
Daily Telegraph

Нижні Сірогози (Хрс)

Суми Черкаси Черкаси Черкаси Чернігів Чернігів

Бобринець (Крв) Чечельник (Вн) Скадовськ (Хрс)

Одеса Одеса

Шаргород (Вн) Звенигородка (Чрк) Шепетівка (Хм)

Гуляйполе (Зп) Долинська (Крв) Баштанка (Мк)

Харків Шпола (Чрк) Миколаїв Одеса Миколаїв Яворів (Лв) Яготин (Кв) Ямпіль (Вн) Ясинувата (Днц)

(Франція)

Едмонтон, Альберта (Канада)

Філадельфія,
Пенсільванія (США)
Відень (Австрія)
Канберра (Австралія)
Торонто (Канада)
Чикаго (США)

Бостон, Массачусетс (США)

Берн (Швейцарія) Париж (Франція) Париж (Франція)

Лондон (Велика Британія)

Сідней (Австралія)

Derniéres Nouvelles d'Alsace Страсбур (Франція)

Edmonton Journal Едмонтон, Альберта (Канада)

Figaro Париж (Франція)

Forward (New York Jewish Daily) Нью-Йорк (США)

France-Culture*

The GazetteМонреаль (Канада)Gazette de LausanneЛозанна (Швейцарія)

Globe Лондон (Велика Британія)

Globe and Mail Торонто (Канада)

Harvard Gazette Кембрідж, Массачусетс (США)

Houston Chronicle Хьюстон, Техас (США)

International Herald Tribune*

Journal de Château-d'Oex*

Liberation Мілтон, Онтаріо (США)

Literary Digest*

London Review of BooksНью-Йорк (США)Los Angeles Daily NewsЛос Анжелес (США)Los Angeles TimesЛос Анжелес (США)

Los Angeles Times Book Review Лос Анжелес (США)

Manchester Guardian Манчестер (Велика Британія)

Le Matin Париж (Франція)

McGill Daily*

Le Messager de Alpes*

Le Monde Париж (Франція)

Le Monde Libertaire Париж (Франція)

Morning Post Лондон (Велика Британія)

Neue Solidarität*

Neue Zürcher ZeitungЦюріх (Швейцарія)New PerspectivesТоронто (Канада)NewsweekНью-Йорк (США)

The New American Пенсакола, Флоріда (США)

New York AmericanНью-Йорк (США)New York City TribuneНью-Йорк (США)New York Evening JournalНью-Йорк (США)New York Herald TribuneНью-Йорк (США)New York Review of BooksНью-Йорк (США)New York TimesНью-Йорк (США)

 New York Times
 Нью-Иорк (США)

 New York World Telegram
 Нью-Йорк (США)

Newark Star-Ledger Ньюарк, Нью-Джерсі (США)

News from Ukraine Київ

News Release Оттава (Канада)

News Release of Ukrainean Congress Committe of America*

News Weekly (Австралія)

Nouvelle Solidarité*

Observer Лондон (Велика Британія)

Philadelphia Inquirer*

The Press Крайстчерч (Нова Зеландія)

La PresseМонреаль (Канада)Le quotidien de ParisПариж (Франція)

 Reader
 Лос Анжелес (США)

 La Région
 Брюссель (Бельгія)

Le Républicain Lorrain*

South Bend Tribune Нотр Дам, Індіана (США)

Soviet Union Today Москва (Росія)

SpectatorЛондон (Велика Британія)St. Louis Globe-DemocratСант-Луїс, Міссурі (США)

Svoboda Джерсі-Сіті, Нью-Джерсі (США)
Sunday Times Лондон (Велика Британія)

Süddeutsche Zeitung^{*} (Німеччина)

Le Temps*

Times Лондон (Велика Британія)
Times Literary Supplement Лондон (Велика Британія)

 Toronto Sun
 Торонто (Канада)

 24 Heures
 Лозанна (Швейцарія)

Ukrainform report (Ukrainian Information Agency) Нью-Йорк (США)

Ukrainian Bulletin*

Ukrainian Weekly Джерсі-Сіті, Нью-Джерсі (США)

Villages des bords de Marne*

Wall Street JournalНью-Йорк (США)Washington PostВашингтон (США)The Washington TimesВашингтон (США)The Washington Times MagazineВашингтон (США)

Die Welt*

Whig-Standard Magazine*

Winnipeg Free Press Вінніпет (Канада)

ПОКАЖЧИК АБРЕВІАТУР

АБН - Антибольшевицький блок народів

АОЛПУ - Організація американців в обороні людських прав в Україні

БУКК - Братство українців-католиків Канади

ВАКЛ - Світова антикомуністична ліга ГУЛАГ - Головне управління лагерів

ДОБРУС - Демократичне об'єднання бувших репресованих українців Совєтами

ДЦ УНР - Державний центр Української Народної Республіки

3П УГГ - Закордонне представництво Української Гельсінкської групи

3СА - З'єднані Стейти Америки

ІСНО - Ідеологічно споріднені націоналістичні організації

КГК - Крайовий громадський комітет

КОУГЦУ - Координаційний осередок українських громадських центральних установ

КУК - Комітет українців (українок) Канади

ЛВУ - Ліга визволення України

НТШ - Наукове товариство ім. Шевченка

ОДВУ - Організація державного відродження України ОДУМ - Об'єднання демократичної української молоді ОЖ ЛВУ - Об'єднання жінок Ліги визволення України

ОЖ ООЧСУ - Об'єднання жінок Організації оборони чотирьох свобід України

ООЧСУ - Організація оборони чотирьох свобід України ОУВ - Об'єднання українців у Великій Британії

ОУН - Організація українських націоналістів

ОУП "Слово" - Організація українських письменників "Слово"

РНК - Радянський Народний Комісаріат

СВУ - Спілка визволення України

СКВУ - Світовий Конгрес вільних українців СКР ІСНО - Світова координаційна рада ІСНО

СКУ - Світовий Конгрес українців

СУА - Союз українок Америки (Австралії, Аргентини)

СУБ - Союз українців у Британії

СУВФ - Світовий український визвольний фронт

СУЖЕРО - Союз українців - жертв російсько-комуністичного терору

СУМ - Спілка української молоді

СУПА - Союз українок Південної Австралії СУС - Союз українців-самостійників

Colos Japaniais camorininais

СФУЖО - Світова федерація українських жіночих організацій

УААПП - Українсько-Американська асоціація професіоналів та підприємців

УАК Рада - Українська координаційна рада в Америці

УАПЦ - Українська Автокефальна Православна Церква

УВАН - Українська вільна академія наук УВУ - Український вільний університет УВФ - Український визвольний фонд

УГПЦ - Українська Греко-Православна Церква УЄО - Українське Євангельське об'єднання

УІА - Український інститут Америки

УККА - Український Конгресовий комітет Америки

УММАН - Українська Могилянсько-мазепинська академія наук

УНІГУ - Український науковий інститут при Гарвардському університеті

УНДС - Український національно-демократичний союз

УНР - Українська Народна РеспублікаУНС - Український народний союз

УНІАН - Українське національне інформаційне агентство новин

УПКЦ - Українська Православно-Католицька Церква УРДП - Українська революційно-демократична партія

ФКУ - Фонд катедр українознавства

ФУСА - Фундація українознавчих студій Австралії

ЦВК - Центральний Виконавчий Комітет

ЦДА ЖР УРСР - Центральний державний архів Жовтневої Революції УРСР

ЦК ВКП(б) - Центральний комітет Всесоюзної Комуністичної партії (більшовиків)
 ЮНЕСКО - Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури

WF UWO - World Federation of Ukrainian Women Organizations

3 M I C T

Від упорядників	5
Note from the compilers	7
Л.Г. Лук'яненко. Трагедія нашого народу	9
L.H. Luk'yanenko. Our nation's tragedy	14
О.Ф. Ботушанська. Пам'яті мільйонів жертв голодомору в Україні	. 19
O.F. Botushanska. In Memory of the Millions of Victims	
of the Genocide by Famine in Ukraine	22
С.В. Кульчицький. Найчорніша сторінка в історії України	25
S.V. Kulchytskyi. The Darkest Page in the History of Ukraine	46
Публікації офіційних документів та архівних матеріалів	67
Голодомор 1932-1933 рр.	94
Вшанування пам'яті жертв голодомору	305
Література про голодомор в окремих областях	357
Вінницька область	357
Дніпропетровська область	373
Донецька область	383
Житомирська область	388
Запорізька область	395
Київська область	401
Кіровоградська область	413
Луганська область	425
Миколаївська область	430
Одеська область	433
Полтавська область	443
Сумська область	456
Харківська область	462
Херсонська область	470
- Хмельничька область	474
Черкаська область	
- Чернігівська область	

Народна трагедія в літературі та мистецтві	496
Літературні твори	498
Твори невідомих авторів	537
Літературні та літературно-музичні сценарії, композиції	537
Літературні конкурси	538
Музичні твори. Концерти	539
Радіо	540
Телебачення	541
Кіно	542
Живопис	548
Пам'ятники, пам'ятні споруди, скульптурні композиції	549
Виставки	561
Бібліографічні матеріали	563
Предметний покажчик	566
Покажчик видань за цільовим та читацьким призначенням	573
Покажчик імен	574
Покажчик географічних назв	614
Покажчик періодичних видань	625
Покажчик абревіатур	651

Науково-довідкове видання

ГОЛОДОМОР В УКРАЇНІ 1932-1933 рр.

Бібліографічний покажчик

Упорядники:

Лариса Миколаївна Бур'ян, Інна Еміліївна Рікун

Відповідальний редактор Станіслав Владиславович Кульчицький

Редактори:

Марта Леонтіївна Десенко, Ірина Сергіївна Шелестович

Комп'ютерний набір: Тетяна Володимирівна Іванова

Макетування та підготовка до друку :

Товариство з обмеженою відповідальністю «Дивосвіт», 79058 м. Львів, вул. Вербова, 39, тел. (0322) 40-51-04 Свідоцтво ЛВ 06 від 25.10.2000 р.

Голодомор в Україні 1932-1933 рр.: Бібліогр. покажч. / Упоряд.: Л.М. Бур'ян, І.Е. Рікун; Редкол.: О.Ф. Ботушанська, С.В. Кульчицький (відп. ред.), В. Мотика; Ред.: М.Л. Десенко, І.С. Шелестович; ОДНБ ім. М.Горького, Ін-т історії України НАН України, Фундація українознавчих студій Австралії. — О., 2001. — 656 с.

Покажчик охоплює понад шість тисяч назв публікацій за 1932 – квітень 2000 рр., які всебічно висвітлюють одну з найтрагічніших сторінок історії України.

Посібник буде корисний науковцям, викладачам вузів і шкіл, студентам, краєзнавцям. широкому загалу читачів.

Γ 0503020902

УДК 016:9+9(477)<<1932-1933>>

ББК 63(4УКР)61я2

Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького 65026 Одеса-26, вул. Пастера, 13

Підписано до друку 10.08.2001 Формат паперу 70х108 1/16 Друк офсетний. Наклад 1000 прим. Зам. № Обл.-вид. арк. 27,8

Видруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні Отців Василіан Львівська обл., м. Жовква, вул. Василіанська, 8

